

GOVERNMENT OF INDIA
ARCHÆOLOGICAL SURVEY OF INDIA
CENTRAL
ARCHÆOLOGICAL
LIBRARY

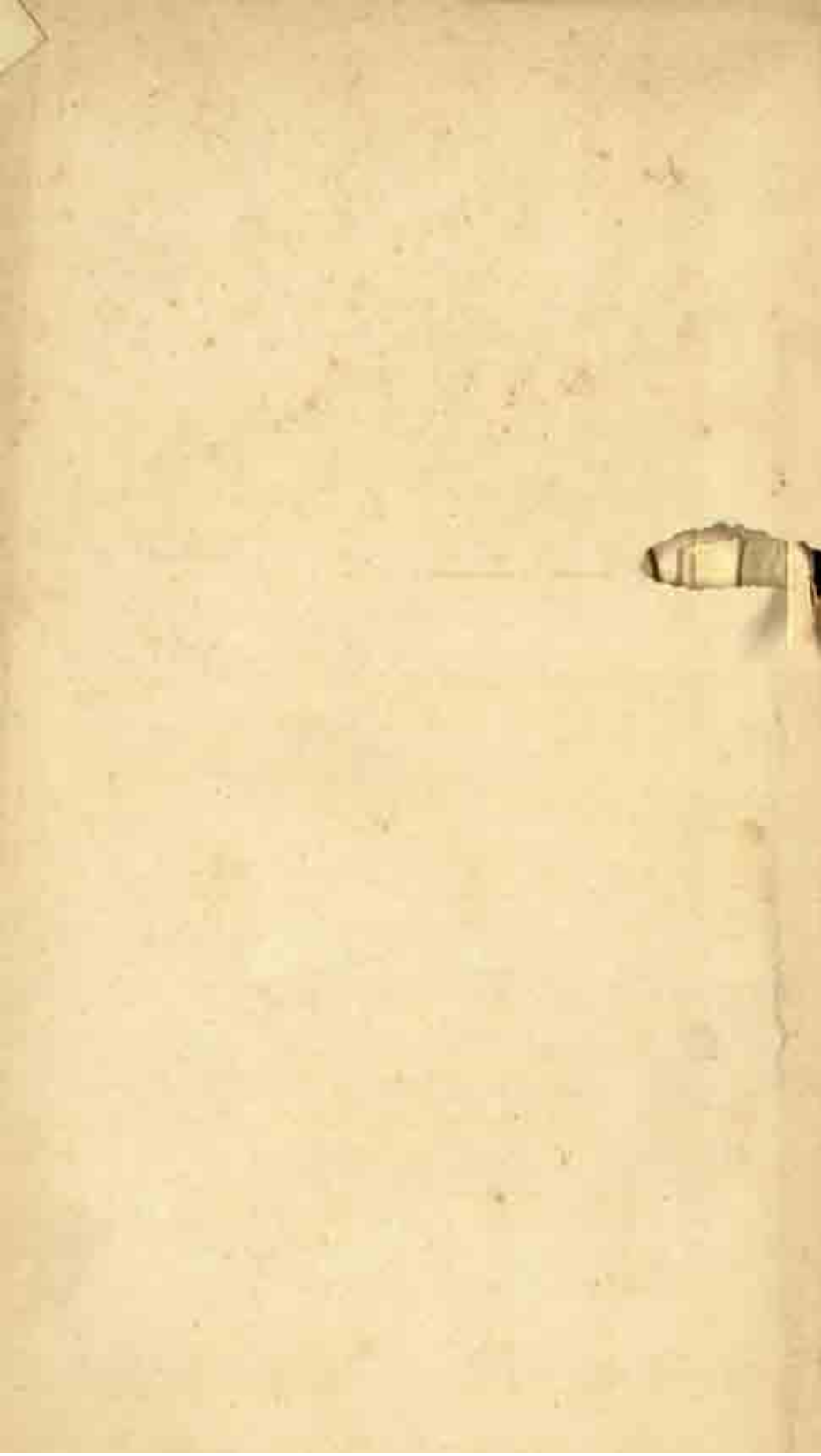
ACCESSION NO 9271

CALL No. B Pa 2/Vin/old

D.G.A. 79

the history
India in

BOOKS IN PALI.

BUDDHIST SCRIPTURES IN PALI.

In 5 vols. 8vo., 21s. each Volume.

THE VINAYA PITAKAM, one of the principal Buddhist Holy Scriptures in the Pali Language. Edited by Dr. H. OLDENBERG. Vol. I. The Mahāvagga, with an Introduction. Vol. II. The Cullavagga. Vol. III. The Suttavibhaṅga, I. (Pārājika, Saṃghādisesa, Anyata, Nissaggiya). Vol. IV. The Suttavibhaṅga II. (end of Mahāvibhaṅga, Bhikkhunīvibhaṅga). Published with the assistance of the Royal Academy of Berlin, and of the Secretary for India in Council. Vol. V. in the press.

8vo. cloth, 21s.

THE DĪPAVAMSA, an Ancient Buddhist Historical Record in the Pali Language. Edited, with an English Translation, by Dr. H. OLDENBERG.

THE DĪPAVAMSA is the most ancient Historical Work of the Ceylonese; it contains an account of the Ecclesiastical History of the Buddhist Church, of the conversion of the Ceylonese to the Buddhist Faith, and of the Ancient History of Ceylon.

The study of Pali is in India raised to the level of that of Sanskrit, and is made the subject of examination in the University of Calcutta. In the absence of Text-Books, the "Dīpavamsa" is specially adapted for the purpose, on account of the accompanying translation.

8vo., 21s.

THE MILINDA PAÑHO. Being Dialogues between King Milinda and the Buddhist Sage Nāgasena. The Pali Text edited by V. THENCKNES, of Copenhagen.

"A very interesting dialogue between Milinda and Nāgasena."—*Max Müller in Chips I.*

"Next in order of interest should undoubtedly be named the 'Milinda Panha; or, Questions of Menander.' Whatever be the origin of this remarkable work, there can be no doubt of its great antiquity, for it exhibits a familiarity with Greek names and places, and records a religious discussion between the Buddhist divine Nāgasena and a 'Yona' king Milinda, who can be identified with certainty with the Bactrian king Menander."—*Childers in Pali Dictionary.*

Also 8vo., 4s.

PALI MISCELLANY, by V. TRENCKNER. Part I. The Introductory Part of the Milinda Pañho, an English Translation and Notes.

In the Press.

BUDDHA: his Life, his Doctrine, and his Community. By Professor H. OLDENBERG, of Berlin, Editor of the Vinaya Pitakam, the Dīpavamsa, etc. Translated from the German by W. HOBY, Esq., B.C.S.

Just published, 8vo. cloth, price 10s. 6d.

RHYS DAVIDS' BUDDHISM. Lectures on the Origin and Growth of Religion, as illustrated by some points in the History of Indian Buddhism. By T. W. RHYS DAVIDS, Esq. Being the Hibbert Lectures, 1881.

Second Edition, 8vo. cloth, 21s.

A MANUAL OF BUDDHISM in its Modern Development; translated from Singhalese MSS. By R. SPENCE HARDY, Hon. M.R.A.S., Author of "Eastern Monachism," "Dewa-Dharma-Darpanaya," etc.

This volume having been out of print for some time, the demand for it, however, still being so great that copies have been sold in public sales for several pounds, the publishers have been induced to reprint a small edition of the work. They have taken the opportunity of correcting a few errors, and adding a much more complete Index, which has been kindly compiled by Dr. Frankfurter, of Berlin, who is pursuing Pali studies in London. In every other respect, the present is an exact reproduction of the first edition.

By the same Author, 8vo. cloth, 12s.

EASTERN MONACHISM; an Account of the Origin, Laws, Discipline, Sacred Writings, Mysterious Rites, Religious Ceremonies, and Present Circumstances of the Order of Mendicants founded by Gotama Buddha (compiled from Singhalese MSS. and other original Sources of Information). With Comparative Usages and Institutions of the Western Ascetics, and a Review of the Monastic System.

THE
VINAYA PITAKAM.

THE
VINAYA PĪTAKAM:

ONE OF
THE PRINCIPAL BUDDHIST HOLY SCRIPTURES IN
THE PĀLI LANGUAGE.

9271

EDITED BY
HERMANN OLDENBERG.

VOL. IV.
THE SUTTAVIBHAṄGA, SECOND PART.
(END OF THE MAHĀVIBHAṄGA; BHĪKKHUNIVIBHAṄGA.)

PUBLISHED WITH THE ASSISTANCE OF THE ROYAL ACADEMY OF BERLIN
AND OF THE SECRETARY OF STATE FOR INDIA IN COUNCIL.

BPa2
Vin | Old

WILLIAMS AND NORGATE,
14, HENRIETTA STREET, COVENT GARDEN, LONDON:
AND 20, SOUTH FREDERICK STREET, EDINBURGH.

CENTRAL ARCHAEOLOGICAL
LIBRARY, NEW DELHI.

Acc. No. .... 9271 .....

Date. .... 3-8-57 .....

Call No. .... BPa 2 .....

vin/old

HERTFORD:

PRINTED BY STEPHEN AUSTIN AND SONS.

CONTENTS.

THE SUTTAVIBHAṄGA, SECOND PART.

- THE PĀCĪTIIYA RULES. pp. 1-174.
THE PĀṬIDESANĪYA RULES. pp. 175-184.
THE SEKKHIYA RULES. pp. 185-206.
THE ADHIKARAṆASAMATHA RULES. p. 207.

BHĪKKHUNĪVIBHAṢGA.

- THE PĀRĀJIKĀ RULES. pp. 211-222.
THE SAṂGHĀDISESA RULES. pp. 223-242.
THE NISSAGGIYA PĀCĪTIIYA RULES. pp. 243-257.
THE PĀCĪTIIYA RULES. pp. 258-345.
THE PĀṬIDESANĪYA RULES. pp. 346-348.
THE SEKKHIYA RULES. pp. 349-350.
THE ADHIKARAṆASAMATHA RULES. p. 351.

Various Readings and extracts from the commentary of Buddhaghosa. pp. 353-370.

VINAYAPIṬAKAM.

SUTTAVIBHAṄGA (PĀCITTIYAM.)

Namo tassa bhagavato arahato sammāsambuddhassa.

Ime kho panāyasanto dvenavutī pācittiya dhammā
uddesaṃ āgacchantī.

PĀCITTIYA, I.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvatthiyaṃ viharati
Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana
samayena Hatthako Sakyaputto vādakkhitto hoti. so
titthiyehi saddhiṃ sallapento avajānītvā paṭijānāti paṭijānītvā
avajānāti aññen' aññaṃ paṭicarati sampajānamusā bhāsati
saṃketam katvā visamvādeti. titthiya ujjhāyanti khīyanti
vipācenti: kathaṃ hi nāma Hatthako Sakyaputto amhehi
saddhiṃ sallapento avajānītvā paṭijānissati paṭijānītvā avajā-
nissati aññen' aññaṃ paṭicarissati sampajānamusā bhāsissati
saṃketam katvā visamvādessatīti. assosam kho bhikkhū
tesam titthiyānam ujjhāyantānam khīyantānam vipācentā-
nam. atha kho te bhikkhū yena Hatthako Sakyaputto ten'
upasaṃkamāsu, upasaṃkamitvā Hatthakam Sakyaputtam
etaṃ avocum: saccam kira tvam āvuso Hatthaka titthiyehi
saddhiṃ sallapento avajānītvā paṭijānāsi . . . visamvādesīti.
ete kho āvuso titthiya nāma yena kenaci jetabbā n' eva tesam
jāyo dātabbo 'ti. ye te bhikkhū appicchā te ujjhāyanti khī-
yanti vipācenti: kathaṃ hi nāma Hatthako Sakyaputto
titthiyehi saddhiṃ sallapento avajānītvā paṭijānissati paṭijā-

nitvā avajānissati aññen' aññam paṭicarissati sampajānamusā
bhāsissati samketam katvā visamvādessatīti. atha kho te
bhikkhū bhagavato etam attham ārocesum. atha kho bha-
gavā etasmim nidāne etasmim pakaraṇe bhikkhusaṃgham
sannipātāpetvā Hatthakam Sakyaputtam paṭipucchī: saccam
kira tvam Hatthaka tiṭṭhiyehi saddhim sallapento avajānitvā
paṭijānāsi . . . bhāsasi samketam katvā visamvādesīti.
saccam bhagavā. vigarāhi buddho bhagavā: katham hi
nāma tvam moghapurisa tiṭṭhiyehi saddhim sallapento
avajānitvā paṭijānissasi . . . bhāsissasi samketam katvā
visamvādessasi. n' etam moghapurisa appasannānam vā
pasādāya — pa — ovaṇ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhā-
padam uddiseyyātha:

sampajānamusāvāde paṇettiyan ti. ||1||

sampajānamusāvādo nāma visamvādanapurekkhārassa vācā
girā byappattho vacibhedo vācasikā viññatti anariyavohārā:
aditṭham diṭṭham me 'ti, asutam sutam me 'ti, amutam
mutam me 'ti, aviññātam viññātam me 'ti, diṭṭham aditṭham
me 'ti, sutam asutam me 'ti, mutam amutam me 'ti, viññā-
tam aviññātam me 'ti.

aditṭham nāma na cakkhunā diṭṭham. asutam nāma na
sotena sutam. amutam nāma na ghānena ghāyitam na
jivhāya sāyitam na kāyena phutṭham. aviññātam nāma na
manasā viññātam. diṭṭham nāma cakkhunā diṭṭham. sutam
nāma sotena sutam. mutam nāma ghānena ghāyitam jivhāya
sāyitam kāyena phutṭham. viññātam nāma manasā viññā-
tam. ||1||

tiḥ' ākārehi aditṭham diṭṭham me 'ti sampajānamusā
bhaṇantassa āpatti paṇettiyaṃ: pubbe' assa hoti musā
bhaṇissan ti, bhaṇantassa hoti musā bhaṇāmiti, bhaṇitassa
hoti musā mayā bhaṇitan ti.

catūhi' ākārehi aditṭham diṭṭham me 'ti sampajānamusā
bhaṇantassa āpatti paṇettiyaṃ: pubbe' assa hoti musā
bhaṇissan ti, bhaṇantassa hoti musā bhaṇāmiti, bhaṇitassa
hoti musā mayā bhaṇitan ti, vinidhāya diṭṭhim.

pañcahi' ākārehi aditṭham . . . musā mayā bhaṇitan ti,
vinidhāya diṭṭhim, vinidhāya khantim.

chah' ākārehi aditṭham . . . bhaṇitan ti, vinidhāya diṭṭhim,
vinidhāya khantim, vinidhāya rucim.

sattah' ākārehi aditṭham . . . bhaṇitan ti, vinidhāya
diṭṭhim, vinidhāya khantim, vinidhāya rucim, vinidhāya
bhāvam.

tih' ākārehi asutam sutam me 'ti — pa — amutam mutam
me 'ti — pa — aviññātam viññātam me 'ti sampajānamusā
bhaṇantassa āpatti pācittiyassa : pubbev' assa hoti musā
bhaṇissan ti, bhaṇantassa hoti musā bhaṇamīti, bhaṇitassa
hoti musā mayā bhaṇitan ti. catūh' ākārehi — la — pañcah'
ākārehi — la — chah' ākārehi — la — sattah' ākārehi . . .
vinidhāya bhāvam. || 2 ||

tih' ākārehi aditṭham diṭṭhañ ca me sutañ cā 'ti sampajā-
namusā bhaṇantassa āpatti pācittiyassa. tih' ākārehi aditṭham
diṭṭhañ ca me mutañ cā 'ti . . . aditṭham diṭṭhañ ca me
viññātañ cā 'ti . . . aditṭham diṭṭhañ ca me sutañ ca mutañ
cā 'ti . . . aditṭham diṭṭhañ ca me sutañ ca viññātañ cā 'ti
. . . aditṭham diṭṭhañ ca me sutañ ca mutañ ca viññātañ cā
'ti sampajānamusā bhaṇantassa āpatti pācittiyassa.

tih' ākārehi asutam sutañ ca me mutañ cā 'ti . . . asutam
sutañ ca me viññātañ cā 'ti . . . asutam sutañ ca me diṭṭhañ
cā 'ti . . . asutam sutañ ca me mutañ ca viññātañ ca
diṭṭhañ cā 'ti sampajānamusā bhaṇantassa āpatti pācittiyassa.

tih' ākārehi amutam mutañ ca me viññātañ cā 'ti . . .
. . . amutam mutañ ca me viññātañ ca diṭṭhañ ca sutañ cā
'ti sampajānamusā bhaṇantassa āpatti pācittiyassa.

tih' ākārehi aviññātam viññātañ ca me diṭṭhañ cā 'ti . . .
. . . aviññātam viññātañ ca me diṭṭhañ ca sutañ ca mutañ cā
'ti sampajānamusā bhaṇantassa āpatti pācittiyassa. || 3 ||

tih' ākārehi diṭṭham aditṭham me 'ti — la — sutam asutam
me 'ti — la — mutam amutam me 'ti — la — viññātam
aviññātam me 'ti sampajānamusā bhaṇantassa āpatti pācitti-
yassa. || 4 ||

tih' ākārehi diṭṭham sutam me 'ti . . . diṭṭham mutam me
'ti . . . diṭṭham viññātam me 'ti sampajānamusā bhaṇantassa
āpatti pācittiyassa.

tih' ākārehi diṭṭham sutañ ca me mutañ cā 'ti . . . diṭṭham
sutañ ca me viññātañ cā 'ti . . . diṭṭham sutañ ca me mutañ

ca viññātañ ca 'ti . . . , . . . viññātaṃ diṭṭhañ ca me sutañ
ca mutañ ca 'ti sampajānamusā bhaṇantassa āpatti pācitti-
yassa. ||5||

tihi ākārehi diṭṭhe vematiko diṭṭhaṃ n' okappeti diṭṭhaṃ
na ssarati diṭṭhaṃ sammuttṭho hoti. sute vematiko sutam n'
okappeti sutam na ssarati sutam sammuttṭho hoti. mute
vematiko . . . , viññāte vematiko . . . viññātaṃ sammuttṭho
hoti viññātañ ca me diṭṭhañ ca 'ti, viññātaṃ sammuttṭho hoti
viññātañ ca me sutañ ca 'ti, viññātaṃ sammuttṭho hoti
viññātañ ca me mutañ ca 'ti, viññātaṃ sammuttṭho hoti
viññātañ ca me diṭṭhañ ca sutañ ca 'ti, viññātaṃ sammuttṭho
hoti viññātañ ca me diṭṭhañ ca mutañ ca 'ti, viññātaṃ
sammuttṭho hoti viññātañ ca me diṭṭhañ ca sutañ ca mutañ ca
'ti sampajānamusā bhaṇantassa āpatti pācittiyassa. catūh'
ākārehi, pañcah' ākārehi, chaḥ' ākārehi, sattaḥ' ākārehi viññā-
taṃ sammuttṭho hoti viññātañ ca me diṭṭhañ ca sutañ ca
mutañ ca 'ti sampajānamusā bhaṇantassa āpatti pācittiyassa :
pubbe' assa hoti musā bhaṇissan ti, bhaṇantassa hoti musā
bhaṇāmiti, bhaṇitassa hoti musā mayā bhaṇitan ti, vinidhāya
diṭṭhīṃ, vinidhāya khantīṃ, vinidhāya rocīṃ, vinidhāya
bhāvam. ||6||

suāpattiṃ davā bhaṇati, ravā bhaṇati; davā bhaṇati nāma
sahasā bhaṇati, ravā bhaṇati nāma aññam bhaṇissāmīti
aññam bhaṇati; ummattakassa, ādikammikassā 'ti. ||7||2||

paṭhamam.

PĀCITTIYA, II.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattṭhiyaṃ viharati
Jetavana Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana
samayena chabbaggiyā bhikkhū pesalehi bhikkhūhi
saddhīṃ bhaṇentā pesale bhikkhū omasanti jātiyāpi nā-
mena pi gottena pi kammena pi sippena pi ābādhena pi
līṅgena pi kilesena pi āpattiyāpi hinena pi akkosena
khamsenti vambhenti. ye te bhikkhū appiechā te ujjhā-
yanti khīyanti vipācenti : kathaṃ hi nāma chabbaggiyā
bhikkhū pesalehi bhikkhūhi saddhīṃ bhaṇentā pesale bhi-

kkhū omasissanti jātiyāpi . . . khumsessanti vambhessantīti.
 atha kho te bhikkhū bhagavato etam atthaṃ ārocesuṃ
 — la —. saccam kira tumhe bhikkhave pesalehi bhikkhūhi
 saddhim bhaṇḍentā pesale bhikkhū omasatha jātiyāpi . . .
 khumsetha vambhethā 'ti. saccam bhagavā. vīgarahi buddho
 bhagavā: kathaṃ hi nāma tumhe moghapurisā pesalehi bhi-
 kkhūhi saddhim bhaṇḍentā pesale bhikkhū omasissatha jāti-
 yāpi . . . khumsessatha vambhessatha. n' etam mogha-
 purisā appasannānaṃ vā pasādāya — pa — vīgarahitvā
 dhammiṃ kathaṃ katvā bhikkhū ānantesi: || 1 ||

bhūtapubbam bhikkhave Takkaśilāyaṃ aññatarasā
 brāhmaṇassa Nandivīsālo nāma balibaddo ahosi. atha kho
 bhikkhave Nandivīsālo balibaddo taṃ brāhmaṇaṃ etad avoca:
 gaccha tvaṃ brāhmaṇa seṭṭhinā saddhim sahasseṇa abbhutaṃ
 karoḥi mayhaṃ balibaddo sakataṣaṭaṃ atibaddhaṃ pavatteṣsa-
 titi. atha kho bhikkhave so brāhmaṇo seṭṭhinā saddhim sa-
 hassena abbhutaṃ akāsi mayhaṃ balibaddo sakataṣaṭaṃ ati-
 baddhaṃ pavatteṣsatīti. atha kho bhikkhave so brāhmaṇo sa-
 kataṣaṭaṃ atibandhitvā Nandivīsālaṃ balibaddaṃ yuñjitvā
 etad avoca: gaccha kūṭa vahasu kūṭā 'ti. atha kho bhi-
 kkhave Nandivīsālo balibaddo tatth' eva atṭhāsi. atha kho
 bhikkhave so brāhmaṇo sahasseṇa parājito pajjhāyi. atha kho
 bhikkhave Nandivīsālo balibaddo taṃ brāhmaṇaṃ etad avoca:
 kissa tvaṃ brāhmaṇa pajjhāyasīti. tathā hi panāhaṃ bho
 tayā sahasseṇa parājito 'ti. kissa pana maṃ tvaṃ brāhmaṇa
 akūṭaṃ kūṭavādena pāpesi. gaccha tvaṃ brāhmaṇa seṭṭhinā
 saddhim dvīhi sahassehi abbhutaṃ karoḥi mayhaṃ balibaddo
 sakataṣaṭaṃ atibaddhaṃ pavatteṣsatīti, mā ca maṃ akūṭaṃ
 kūṭavādena pāpesīti. atha kho bhikkhave so brāhmaṇo
 seṭṭhinā saddhim dvīhi sahassehi abbhutaṃ akāsi mayhaṃ
 balibaddo sakataṣaṭaṃ atibaddhaṃ pavatteṣsatīti. atha kho
 bhikkhave so brāhmaṇo sakataṣaṭaṃ atibandhitvā Nandi-
 vīsālaṃ balibaddaṃ yuñjitvā etad avoca: gaccha bhadrā
 vahasu bhadrā 'ti. atha kho bhikkhave Nandivīsālo bali-
 baddo sakataṣaṭaṃ atibaddhaṃ pavatteṣsi.

manāpam eva bhāseyya nāmanāpaṃ kudācanam,
 manāpaṃ bhāsamānassa garuṃ bhāraṃ udabbahi
 dhianañ ca naṃ alabbhesi, tena c' attamaṇo ahū 'ti.

tadāpi me bhikkhave amanāpā khumṣanā vambhanā, kim
nāga pana etarahi manāpā bhavissati khumṣanā vambhanā.
n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ vā pasādaya — pa —
evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha:
omasavāde pācittiyaṃ ti. ||2||1||

omasavādo nāma, dasahi ākārehi omasatī: jātiyāpi nāmena
pi gottena pi kammena pi sippena pi ābādhena pi līṅgena pi
kilesena pi āpattiyaṃ pi akkosena pi.

jāti nāma, dve jātiyo, hinā ca jāti ukkatthā ca jāti. hinā
nāma jāti caṇḍālajāti veṇajāti nesāḍajāti rathakārajāti pukku-
sajāti, esā hinā nāma jāti. ukkatthā nāma jāti khattiyajāti
brāhmaṇajāti, esā ukkatthā nāma jāti.

nāmaṃ nāma, dve nāmāni, hinaṃ ca nāmaṃ ukkatthāṃ ca
nāmaṃ. hinaṃ nāma nāmaṃ Avakaṇṇakaṃ Javakaṇṇakaṃ
Dhaniṭṭhakaṃ Saviṭṭhakaṃ Kulavaddhakaṃ tesu tesu vā
pana janapadesu oññātaṃ avaññātaṃ hīlitaṃ paribhūtaṃ
acittikataṃ, etaṃ hinaṃ nāma nāmaṃ. ukkattham nā-
ma nāmaṃ buddhapaṭisaṃyuttaṃ dhammapaṭisaṃyuttaṃ
saṃghapaṭisaṃyuttaṃ tesu tesu vā pana janapadesu anoññā-
taṃ anavaññātaṃ ahīlitaṃ aparibhūtaṃ cittikataṃ, etaṃ
ukkattham nāma nāmaṃ.

gottam nāma, dve gottāni, hinaṃ ca gottam ukkatthāṃ ca
gottam. hinaṃ nāma gottam Kosiyagottam Bhāradvā-
jagottam tesu tesu vā pana janapadesu oññātaṃ avaññātaṃ
hīlitaṃ paribhūtaṃ acittikataṃ, etaṃ hinaṃ nāma gottam.
ukkattham nāma gottam Gotamagottam Moggallāna-
gottam Kaccāyanagottam Vāsīṭṭhagottam tesu tesu
vā pana janapadesu anoññātaṃ . . . cittikataṃ, etaṃ
ukkattham nāma gottam.

kammaṃ nāma, dve kammāni, hinaṃ ca kammaṃ ukka-
tthāṃ ca kammaṃ. hinaṃ nāma kammaṃ koṭṭhakakammaṃ
pupphaḥḍḍakakammaṃ tesu tesu vā pana janapadesu oññā-
taṃ . . . acittikataṃ, etaṃ hinaṃ nāma kammaṃ. ukka-
ttham nāma kammaṃ kasi vāṇijjā gorakkhā tesu tesu vā
pana janapadesu anoññātaṃ . . . cittikataṃ, etaṃ ukkattham
nāma kammaṃ.

sippam nāma, dve sippāni, hinaṃ ca sippam ukkatthāṃ

ca sippaṃ. hīnaṃ nāma sippaṃ naḷakārasippaṃ kumbhakarārasippaṃ pesakārasippaṃ cammaḷakārasippaṃ nahāpita-sippaṃ tesu tesu vā pana janapadesu oññātaṃ . . . acittika-taṃ, etaṃ hīnaṃ nāma sippaṃ. ukkaṭṭhaṃ nāma sippaṃ muddā gaṇanā lekhā tesu tesu vā pana janapadesu anoññātaṃ . . . cittikataṃ, etaṃ ukkaṭṭhaṃ nāma sippaṃ.

sabbe pi ābādha hīnā, api ca madhumeho ābādho ukkaṭṭho.

līṅgaṃ nāma, dve līṅgaṇi, hīnaṃ ca līṅgaṃ ukkaṭṭhaṃ ca līṅgaṃ. hīnaṃ nāma līṅgaṃ atidighaṃ atirassaṃ atikaṇhaṃ accodātaṃ, etaṃ hīnaṃ nāma līṅgaṃ. ukkaṭṭhaṃ nāma līṅgaṃ nātidighaṃ nātirassaṃ nātikaṇhaṃ n' accodātaṃ, etaṃ ukkaṭṭhaṃ nāma līṅgaṃ.

sabbe pi kilesā hīnā.

sabbāpi āpattiyo hīnā, api ca sotāpatti samāpatti ukkaṭṭhā.

akkoso nāma, dve akkosā, hīno ca akkoso ukkaṭṭho ca akkoso. hīno nāma akkoso oṭṭho 'si, meṇḍo 'si, goṇo 'si, gadraḍḍho 'si, tiraḇḇhānagato 'si, nerayiko 'si, n' atthi tuyhaṃ sugati, duggati yeva tuyhaṃ pātikaṇkhā 'ti, yakārena vā, bhakārena vā, kāṭakotācīkāya vā, eso hīno nāma akkoso. ukkaṭṭho nāma akkoso paṇḍito 'si, byatto 'si, medhāvī 'si, bahussuto 'si, dhammakathiko 'si, n' atthi tuyhaṃ duggati, sugati yeva tuyhaṃ pātikaṇkhā 'ti, eso ukkaṭṭho nāma akkoso. || 1 ||

upasampanno upasampannaṃ khupsetakāmo vambhetakāmo maṅkuṃ kattukāmo hīnena hīnaṃ vadeti caṇḍālaṃ veṇaṃ nesādaṃ rathakāraṃ pukkusaṃ, caṇḍālo 'si veṇo 'si nesādo 'si rathakāro 'si pukkuso 'sīti bhaṇati, āpatti vācāya vācāya pācittiyassa.

upasampanno upasampannaṃ . . . maṅkuṃ kattukāmo hīnena ukkaṭṭhaṃ vadeti khattiyaṃ brāhmaṇaṃ, caṇḍālo 'si . . . pukkuso 'sīti bhaṇati, āpatti vācāya vācāya pācittiyassa.

upasampanno upasampannaṃ . . . maṅkuṃ kattukāmo ukkaṭṭhena hīnaṃ vadeti caṇḍālaṃ . . . pukkusaṃ, khattiyō 'si brāhmaṇo 'sīti bhaṇati, āpatti vācāya vācāya pācittiyassa.

upasampanno upasampannaṃ . . . maṅkuṃ kattukāmo ukkaṭṭhena ukkaṭṭhaṃ vadeti khattiyaṃ brāhmaṇaṃ.

khattiyo 'si brāhmaṇo 'siti bhaṇati, āpatti vācāya vācāya pācittiyassa.

upasampanno upasampannam . . . mañkuṃ kattukāmo hīnena hīnaṃ vadeti Avakannakam Javakannakam Dhanitthakam Savitthakam Kulavaddhakam, Avakannako 'si . . . Kulavaddhako 'siti bhaṇati, āpatti vācāya vācāya pācittiyassa.

upasampanno upasampannam . . . mañkuṃ kattukāmo hīnena ukkattham vadeti Buddharakkhitam Dhammarakkhitam Saṃgharakkhitam, Avakannako 'si . . . Kulavaddhako 'siti bhaṇati, āpatti vācāya vācāya pācittiyassa.

upasampanno upasampannam . . . mañkuṃ kattukāmo ukkatthena hīnaṃ . . . ukkatthena ukkattham . . . pācittiyassa.

upasampanno upasampannam . . . mañkuṃ kattukāmo hīnena hīnaṃ vadeti Kosiyam Bhāradvājam . . . hīnena ukkattham vadeti Gotamaṃ Moggallānaṃ Kaecāyanaṃ Vāsitttham . . . ukkatthena hīnaṃ . . . ukkatthena ukkattham . . . pācittiyassa.

upasampanno upasampannam . . . mañkuṃ kattukāmo hīnena hīnaṃ vadeti kotthakam pupphachaddakam . . . hīnena ukkattham vadeti kassakam vāṇijam gorakkham . . . ukkatthena hīnaṃ . . . ukkatthena ukkattham . . . pācittiyassa.

upasampanno upasampannam . . . mañkuṃ kattukāmo hīnena hīnaṃ vadeti naḷakāraṃ kumbhakāraṃ pesakāraṃ cammakāraṃ nahāpitam . . . hīnena ukkattham vadeti muddikam gaṇakam lekham . . . ukkatthena hīnaṃ . . . ukkatthena ukkattham . . . pācittiyassa.

upasampanno upasampannam . . . mañkuṃ kattukāmo hīnena hīnaṃ vadeti kutthikam gaṇḍikam kilāsikam sosikam apamārikam . . . hīnena ukkattham vadeti madhumeḥikam . . . ukkatthena hīnaṃ . . . ukkatthena ukkattham . . . pācittiyassa.

upasampanno upasampannam . . . mañkuṃ kattukāmo hīnena hīnaṃ vadeti atidigham atirassam atikāḥam accodātam . . . hīnena ukkattham vadeti nātidigham nātirassam

nātikauham nāccodātam . . . ukkaṭṭhena hinam . . .
ukkaṭṭhena ukkaṭṭham . . . pācittiyassa.

upasampanno upasampannam . . . mañkam kattukāmo
hinena hinam vadeti rāgapariyuṭṭhitam dosapariyuṭṭhitam
mohapariyuṭṭhitam . . . hinena ukkaṭṭham vadeti vitarāgam
vitadosam vitamoham . . . ukkaṭṭhena hinam . . . ukkaṭṭhena
ukkaṭṭham . . . pācittiyassa.

upasampanno upasampannam . . . mañkam kattukāmo
hinena hinam vadeti pārājikam ajjhāpannam saṃghādisesam
ajjhāpannam thullaccayaṃ ajjhāpannam pācittiyaṃ ajjhā-
pannam pātidesaniyaṃ ajjhāpannam dukkaṭam ajjhāpannam
dubbhāsitaṃ ajjhāpannam . . . hinena ukkaṭṭham vadeti
eotāpannam . . . ukkaṭṭhena hinam . . . ukkaṭṭhena ukka-
ṭṭham . . . pācittiyassa.

upasampanno upasampannam . . . mañkam kattukāmo
hinena hinam vadeti oṭṭham mendam goṇam gadrabham
tiracchānagataṃ nerayikaṃ, oṭṭho 'si . . . nerayiko 'si,
n' atthi tuyham sugati, duggati yeva tuyham pāṭikañkhā 'ti
bhaṇati, āpatti vācāya vācāya pācittiyassa. upasampanno
upasampannam . . . mañkam kattukāmo hinena ukkaṭṭham
vadeti paṇḍitaṃ byattaṃ medhāviṃ bahussutaṃ dhamma-
kathikaṃ, oṭṭho 'si . . . duggati yeva tuyham pāṭikañkhā 'ti
bhaṇati, āpatti vācāya vācāya pācittiyassa. upasampanno
upasampannam . . . mañkam kattukāmo ukkaṭṭhena hinam
vadeti oṭṭham . . . nerayikaṃ, paṇḍito 'si byatto 'si medhāvi
'si bahussuto 'si dhammakathiko 'si, n' atthi tuyham duggati,
sugati yeva tuyham pāṭikañkhā 'ti bhaṇati, āpatti vācāya
vācāya pācittiyassa. upasampanno upasampannam . . .
mañkam kattukāmo ukkaṭṭhena ukkaṭṭham vadeti paṇḍitaṃ
. . . pāṭikañkhā 'ti bhaṇati, āpatti vācāya vācāya pācitti-
yassa. || 2 ||

upasampanno upasampannam . . . mañkam kattukāmo
evaṃ vadeti: santi idh' ekacce caṇḍalā veṇā nesāḍā rathakārā
pukkusā 'ti bhaṇati, āpatti vācāya vācāya dukkaṭassa. upa-
sampanno upasampannam . . . mañkam kattukāmo evaṃ
vadeti: santi idh' ekacce khattiyā brāhmaṇā 'ti bhaṇati,
āpatti vācāya vācāya dukkaṭassa.

upasampanno upasampannam . . . mañkam kattukāmo

evaṃ vadeti: santi idh' ekacce Avakannakā Javakannakā
 Dhanittthakā Savittthakā Kulavaḍḍhakā . . . Buddharakkhitā
 Dhammarakkhitā Saṃgharakkhitā . . . Kosiyā Bhāradvājā . . .
 Gotamā Moggallānā Kaccānā Vāsiṭṭhā . . . kottthakā puppha-
 chaḍḍakā . . . kassakā vāṇijā gorukkhā . . . nālakārā
 kumbhakārā pesakārā cammakārā nahāpitā . . . muddikā
 gaṇakā lekḥakā . . . kuṭṭhikā gaṇḍikā kilāsikā sosikā
 apamārikā . . . madhumeḥikā . . . atidighā atirassā
 atikanhā accodātā . . . nātidighā nātirassā nātikanhā n'
 accodātā . . . rāgapariyutṭhitā dosapariyutṭhitā mohapari-
 yutṭhitā . . . vitarāgā vitadosā vitamohā . . . pārājikaṃ
 ajjhāpannā — pa — dubbhāsitaṃ ajjhāpannā . . . sotāpannā
 . . . otṭhā meṇḍā goṇā gadrabhā tiracchānagatā nerayikā
 n' atthi tesam sugati duggati yeva tesam pātikanhā . . .
 paṇḍitā byattā medhāvi bahussutā dhammakathikā n' atthi
 tesam duggati sugati yeva tesam pātikanhā 'ti bhaṇati,
 āpatti vācāya vācāya dukkaṭassa. || 3 ||

upasampanno upasampannam . . . mañkuṃ kattukāmo
 evaṃ vadeti: ye nūna caṇḍālā veṇā nesādā rathakārā pukkusā
 'ti bhaṇati — pa — ye nūna paṇḍitā byattā medhāvi ba-
 hussutā dhammakathikā 'ti bhaṇati, āpatti vācāya vācāya
 dukkaṭassa. || 4 ||

upasampanno upasampannam . . . mañkuṃ kattukāmo
 evaṃ vadeti: na mayam caṇḍālā veṇā nesādā rathakārā
 pukkusā 'ti bhaṇati — la — na mayam paṇḍitā byattā medhā-
 vi bahussutā dhammakathikā n' atth' ambhākaṃ duggati
 sugati yeva ambhākaṃ pātikanhā 'ti bhaṇati, āpatti vācāya
 vācāya dukkaṭassa. || 5 ||

upasampanno anupasampannam . . . mañkuṃ kattukāmo
 hīnena hīnam vadeti, hīnena ukkaṭṭham vadeti, ukkaṭṭhena
 hīnam vadeti, ukkaṭṭhena ukkaṭṭham vadeti paṇḍitaṃ
 byattaṃ medhāvīṃ bahussutaṃ dhammakathikaṃ, paṇḍito
 'si byatto 'si medhāvi 'si bahussuto 'si dhammakathiko 'si
 n' atthi tuyham duggati sugati yeva tuyham pātikanhā 'ti
 bhaṇati, āpatti vācāya vācāya dukkaṭassa.

upasampanno anupasampannam . . . mañkuṃ kattukāmo
 evaṃ vadeti: santi idh' ekacce caṇḍālā . . . na mayam
 paṇḍitā byattā medhāvi bahussutā dhammakathikā n' atth'

ambâkam duggati sugati yeva ambâkam pâṭikañkhâ 'ti bhaṇati, âpatti vâcâya vâcâya dukkaṭassa. || 6 ||

upasampanno upasampannam na khupsetukâmo na vambhetukâmo na mañkuṃ kattukâmo davakamyatâ hīnena hīnam vadeti caṇḍālam veṇam nesālam rathakāram pukku-sam, caṇḍālo 'si . . . pukkuso 'siti bhaṇati, âpatti vâcâya vâcâya dubbhāsītassa. upasampanno upasampannam na khupsetukâmo . . . davakamyatâ hīnena ukkaṭṭham vadeti khattiyam brāhmaṇam, caṇḍālo 'si . . . pukkuso 'siti bhaṇati . . . ukkaṭṭhena hīnam . . . ukkaṭṭhena ukkaṭṭham vadeti khattiyam brāhmaṇam, khattiyo 'si brāhmaṇo 'siti bhaṇati, âpatti vâcâya vâcâya dubbhāsītassa.

upasampanno upasampannam na khupsetukâmo . . . davakamyatâ hīnena hīnam vadeti — la — hīnena ukkaṭṭham vadeti, ukkaṭṭhena hīnam vadeti, ukkaṭṭhena ukkaṭṭham vadeti paṇḍitam . . . sugati yeva tuyham pâṭikañkhâ 'ti bhaṇati, âpatti vâcâya vâcâya dubbhāsītassa.

upasampanno upasampannam na khupsetukâmo . . . davakamyatâ evam vadeti: santi idh' ekacce caṇḍālā . . . na mayam paṇḍitā byattā medhāvi bahussutā dhamma-kathikā n' atth' ambâkam duggati sugati yeva ambâkam pâṭikañkhâ 'ti bhaṇati, âpatti vâcâya vâcâya dubbhāsītassa. || 7 ||

upasampanno anupasampannam na khupsetukâmo . . . davakamyatâ hīnena hīnam vadeti — pa — hīnena ukkaṭṭham vadeti, ukkaṭṭhena hīnam vadeti, ukkaṭṭhena ukkaṭṭham vadeti paṇḍitam . . . sugati yeva tuyham pâṭikañkhâ 'ti bhaṇati, âpatti vâcâya vâcâya dubbhāsītassa.

upasampanno anupasampannam na khupsetukâmo . . . davakamyatâ evam vadeti: santi idh' ekacce caṇḍālā . . . na mayam paṇḍitā byattā medhāvi bahussutā dhamma-kathikā n' atth' ambâkam duggati sugati yeva ambâkam pâṭikañkhâ 'ti bhaṇati, âpatti vâcâya vâcâya dubbhāsītassa. || 8 ||

anâpatti atthapurekkhārassa, dhammapurekkhārassa, anu-sāsanipurekkhārassa, ummattakassa, âdikammikassā 'ti. || 9 || 2 ||

dutiyam.

PĀCITTIYA, III.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū bhikkhūnam bhaṇḍana-jātānaṃ kalahajātānaṃ vivādāpannānaṃ pesuṇṇaṃ upasaṃharanti, imassa sutvā amassa akkhāyanti imassa bhedāya, amassa sutvā imassa akkhāyanti amassa bhedāya, tena anuppannāni e' eva bhaṇḍanāni uppajjanti uppannāni ca bhaṇḍanāni bhiyyobhāvāya vepullāya samvattanti. ye te bhikkhū appicchā te ujjhāyanti khiyanti vipācenti: kathaṃ hi nāma chabbaggiyā bhikkhū bhikkhūnam bhaṇḍana-jātānaṃ . . . upasaṃharissanti . . . akkhāyissanti . . . uppajjanti . . . samvattantīti. atha kho te bhikkhū bhagavato etaṃ atthaṃ ārocesuṃ — la —, saccam kira tumhe bhikkhave bhikkhūnam bhaṇḍana-jātānaṃ . . . upasaṃharatha . . . akkhāyatha . . . uppajjanti . . . samvattantīti. saccam bhagavā vigarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma tumhe moghapurisā bhikkhūnam bhaṇḍana-jātānaṃ . . . upasaṃharissatha . . . samvattanti. n' etaṃ moghapurisā appasannānaṃ vā pasādaya pasannānaṃ vā bhiyyobhāvāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha:

bhikkhupesuṇṇe pācittiyaṃ ti. ||1||

pesuṇṇaṃ nāma, dvih' ākārehi pesuṇṇaṃ hoti: piya-kamyassa vā bhedādhippāyassa vā.

dasah' ākārehi pesuṇṇaṃ upasaṃharati: jātito pi nāmato pi gottato pi kammato pi sippato pi ābādhato pi liṅgato pi kilesato pi āpattito pi akkosato pi.

jāti nāma, dve jātiyo, hinā ca jāti ukkaṭṭhā ca jāti. hinā nāma jāti capḍalajāti veṇajāti nesādayāti rathakārnjāti pukku-sajāti, esā hinā nāma jāti. ukkaṭṭhā nāma jāti khattiyajāti brāhmaṇajāti, esā ukkaṭṭhā nāma jāti — pa — akkoso nāma, dve akkosā, hīno ca akkoso ukkaṭṭho ca akkoso. hīno nāma akkoso oṭṭho 'si . . . kātukoṭacikāya vā, eso hīno

nāma akkoso. ukkaṭṭho nāma akkoso paṇḍito 'si . . .
 sugati yeva tuyhaṃ pāṭikañkhā 'ti, eso ukkaṭṭho nāma
 akkoso. || 1 ||

upasampanno upasampannassa sutvā upasampannuassa pe-
 suṇṇaṃ upasaṃharati, itthannāmo taṃ caṇḍālā veṇa nesāda
 rathakāro pukkuso 'ti bhaṇatīti bhaṇati, āpatti vācāya vācāya
 pācittiyassa. upasampanno upasampannassa sutvā upasam-
 pannassa pesuṇṇaṃ upasaṃharati, itthannāmo taṃ khattiyo
 brāhmaṇo 'ti bhaṇatīti bhaṇati . . . itthannāmo taṃ
 Avakappaṇako Javakappaṇako Dhaniṭṭhako Saviṭṭhako Kula-
 vaḍḍhako 'ti bhaṇatīti bhaṇati . . . itthannāmo taṃ
 oṭṭho meṇḍo goṇo gadraḍḍho tiracchānagato nerayiko n' atthi
 tassa sugati duggati yeva tassa pāṭikañkhā 'ti bhaṇatīti
 bhaṇati . . . itthannāmo taṃ paṇḍito byatto medhāvi
 bahussuto dhammakathiko n' atthi tassa duggati sugati yeva
 tassa pāṭikañkhā 'ti bhaṇatīti bhaṇati, āpatti vācāya vācāya
 pācittiyassa.

upasampanno upasampannassa sutvā upasampannassa pe-
 suṇṇaṃ upasaṃharati: itthannāmo santi idh' ekacce caṇḍālā
 veṇā nesādā rathakārā pukkusā 'ti bhaṇati, na so aṇṇaṃ
 bhaṇati, taṃ ñeva bhaṇatīti bhaṇati, āpatti vācāya vācāya
 dukkaṭassa. upasampanno upasampannuassa . . . upasaṃha-
 rati: itthannāmo santi idh' ekacce khattiya brāhmaṇā 'ti
 bhaṇati, na so aṇṇaṃ bhaṇati, taṃ ñeva bhaṇatīti bhaṇati
 . . . itthannāmo santi idh' ekacce paṇḍitā byattā medhāvi
 bahussutā dhammakathikā n' atthi tesam duggati sugati yeva
 tesam pāṭikañkhā 'ti bhaṇati, na so aṇṇaṃ bhaṇati, taṃ ñeva
 bhaṇatīti bhaṇati, āpatti vācāya vācāya dukkaṭassa.

upasampanno upasampannassa . . . upasaṃharati: itthan-
 nāmo ye nūna caṇḍālā veṇā nesādā rathakārā pukkusā 'ti bhaṇa-
 ti, na so aṇṇaṃ bhaṇati, taṃ ñeva bhaṇatīti bhaṇati . . .
 itthannāmo ye nūna paṇḍitā byattā medhāvi bahussutā
 dhammakathikā 'ti bhaṇati, na so aṇṇaṃ bhaṇati, taṃ ñeva
 bhaṇatīti bhaṇati, āpatti vācāya vācāya dukkaṭassa.

upasampanno upasampannassa . . . upasaṃharati: itthan-
 nāmo na mayam caṇḍālā . . . itthannāmo na mayam paṇḍitā
 byattā medhāvi bahussutā dhammakathikā n' atth' ambhakaṃ
 duggati sugati yeva ambhakaṃ pāṭikañkhā 'ti bhaṇati, na so

aññaṃ bhaṇati, tañ ñeva bhaṇatīti bhaṇati, āpatti vācāya vācāya dukkaṭassa. ||2||

upasampanno upasampannassa sutvā upasampannassa pesuññaṃ upasaṃharati, āpatti vācāya vācāya pācittiyassa. upasampanno upasampannassa sutvā anupasampannassa pesuññaṃ upasaṃharati, āpatti dukkaṭassa. upasampanno anupasampannassa sutvā upasampannassa pesuññaṃ upasaṃharati, āpatti dukkaṭassa. upasampanno anupasampannassa sutvā anupasampannassa pesuññaṃ upasaṃharati, āpatti dukkaṭassa. ||3||

anāpatti na piyakamyassa, na bhedaḍhippāyassa, ummattakassa, ādikummikussā 'ti. ||4||2||

tatiyaṃ.

PĀCITTIYA, IV.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū upāsake padaso dhammaṃ vācenti, upāsakā bhikkhūsu agāravā appatissā asabhāgavuttikā viharanti. ye te bhikkhū appicchā te ujjhāyanti khīyanti vipācenti: kathaṃ hi nāma chabbaggiyā bhikkhū upāsake padaso dhammaṃ vācessanti, upāsakā . . . viharantīti. atha kho te bhikkhū bhagavato etam atthaṃ ārocesuṃ — la —. saccam kira tumhe bhikkhave upāsake padaso dhammaṃ vācetha, upāsakā . . . viharantīti. saccam bhagavā. vigaṛhi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma tumhe moghapurissā upāsake padaso dhammaṃ vācessatha, upāsakā . . . viharanti. n' etam moghapurissā appasannānaṃ vā pasādaya pasannānaṃ vā bhiyyobhāvāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha:

yo pana bhikkhu anupasampannaṃ padaso dhammaṃ vāceyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yo panā 'ti yo yādiso — pa —. bhikkhū 'ti — pa — ayaṃ imasmim atthe adhippeto bhikkhū 'ti.

anupasampanno nāma bhikkhuṃ ca bhikkhuniṃ ca ṭhapetvā avaseso anupasampanno nāma.

padam anupadam anvakkharam anubyañjanam. padam nāma ekato patthapetvā ekato osāpenti. anupadam nāma pātekkam patthapetvā ekato osāpenti. anvakkharam nāma rūpam anieccan ti vuccamāno run ti opāteti. anubyañjanam nāma rūpam anieccan ti vuccamāno vedanā anieccā 'ti saddam nicchāreti. yañ ca padam yañ ca anupadam yañ ca anvakkharam yañ ca anubyañjanam sabbam etaṃ padaso dhammo nāma.

dhammo nāma buddhabhāsito sāvakabhāsito isibhāsito devatābhāsito atthupasañhito dhammupasañhito.

vāceyyā 'ti, padena vāceti, pade pade āpatti pācittiyassa; akkharāya vāceti, akkharaakkharāya āpatti pācittiyassa. || 1 ||

anupasampanne anupasampannasāññi padaso dhammam vāceti, āpatti pācittiyassa. anupasampanne vematiko padaso dhammam vāceti, āpatti pācittiyassa. anupasampanne upasampannasāññi padaso dhammam vāceti, āpatti pācittiyassa. upasampanne anupasampannasāññi, āpatti dukkaṭassa. upasampanne vematiko, āpatti dukkaṭassa. upasampanne upasampannasāññi, anāpatti. || 2 ||

anāpatti ekato uddisāpento, ekato sajjhāyam karonto, yebhuyyena paṇaṇam gandham bhaṇantam opāteti, osārentam opāteti, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. || 3 || 2 ||

catuttham.

PĀCITTIIYA, V.

Tena samayena buddho bhagavā Āḷaviyam viharati Aggāḷave cetiye. tena kho pana samayena upāsakā āramam āgacchanti dhammasavanāya. dhamme bhāsīte therā bhikkhū yathāvihāram gacchanti, navakā bhikkhū tatth' eva upatthānasālāyam upāsakehi saddhim mutthassati asampajānā naggā vikūjamānā kākacchamānā seyyam kappenti. upāsakā ujjhāyanti khiyanti vipācenti: katham hi nāma bhaddantā mutthassati asampajānā naggā vikūjamānā kākacchamānā seyyam kappessantīti. assosum kho bhikkhū tesam upāsakanam ujjhāyantānam khiyantānam vipācentānam. ye te bhikkhū appicchā te ujjhāyanti khi-

yanti vipācenti; kathaṃ hi nāma bhikkhū anupasampannena sahasēyyaṃ kappessanti. atha kho te bhikkhū bhagavato etam atthaṃ ārocesuṃ — la —. saccaṃ kira bhikkhave bhikkhū anupasampannena sahasēyyaṃ kappenti. saccaṃ bhagavā. vigaṛahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma te bhikkhave moghapurisa anupasampannena sahasēyyaṃ kappessanti. n' etam bhikkhave appasaṇṇānaṃ vā paśādāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha:

yo pana bhikkhu anupasampannena sahasēyyaṃ kappeyya, pācittiyaṃ ti.

evaṃ e' idam bhagavatā bhikkhūnaṃ sikkhāpadaṃ paññattaṃ hoti. ||1||

atha kho bhagavā Ālavīyaṃ yathābhirantaṃ viharitvā yena Kosambī tona cārikaṃ paṅkāmī. anupubbena cārikaṃ caramāno yena Kosambī tad avasari. tatra sudam bhagavā Kosambīyaṃ viharati Badarīkārame. bhikkhū āyasmantaṃ Rāhulaṃ etad avocuṃ: bhagavatā āvuso Rāhula sikkhāpadaṃ paññattaṃ: na anupasampannena sahasēyyā kappetabbā 'ti. seyyaṃ āvuso Rāhula jānāhīti. atha kho āyasmā Rāhulo seyyaṃ alābhamāno vaccaṇṇāya seyyaṃ kappesi. atha kho bhagavā rattiyaṃ paccūsasamayaṃ paccuttāya yena vaccaṇṇā ten' upasaṃkami, upasaṃkamitvā ukkāsi, āyasmāpi Rāhulo ukkāsi. ko etthā 'ti. ahaṃ bhagavā Rāhulo 'ti. kissa tvaṃ Rāhula idha nisinno 'ēti. atha kho āyasmā Rāhulo bhagavato etam atthaṃ ārocesi. atha kho bhagavā etaṃ nīdāne etaṃ pakaraṇe dhammaṃ kathaṃ katvā bhikkhū āmantesi: anujānāmi bhikkhave anupasampannena dvirattatirattaṃ sahasēyyaṃ kappetuṃ. evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha:

yo pana bhikkhu anupasampannena uttaridvirattatirattaṃ sahasēyyaṃ kappeyya, pācittiyaṃ ti. ||2||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

anupasampanno nāma bhikkhuṃ ṭhapetvā avaseso anupasampanno nāma.

uttaridvirattatirattaṃ ti atirekadvirattatirattaṃ.

sabhā 'ti saddhiṃ ekato. seyyā nāma sabbacchannā sabba-
paricchannā yebhuyyena cchannā yebhuyyena paricchannā.

seyyaṃ kappeyyā 'ti catutthe divase atthamgate suriye
anupasampanne nipanne bhikkhu nipajjati, āpatti pācitti-
yassa. bhikkhu nipanne anupasampanno nipajjati, āpatti
pācittiyassa. ubho vā nipajjanti, āpatti pācittiyassa. uttha-
hitvā punappunaṃ nipajjanti, āpatti pācittiyassa. || 1 ||

anupasampanne anupasampannasaññī uttarid virattatirattam
sahaseyyaṃ kappeti, āpatti pācittiyassa. anupasampanne ve-
matiko utt. s. k., āpatti pācittiyassa. anupasampanno upa-
sampannasaññī utt. s. k., āpatti pācittiyassa. upaddha-
cchanne upaddhaparicchanne, āpatti dukkaṭassa. upa-
sampanne anupasampannasaññī, āpatti dukkaṭassa. upa-
sampanne vematiko, āpatti dukkaṭassa. upasampanno
upasampannasaññī, anāpatti. || 2 ||

anāpatti dve tisso rattiyo vasati, ānakadvetisso rattiyo
vasati, dve rattiyo vasitvā tatiyāya rattiya purāraṇā nikkha-
mitvā puna vasati, sabbacchanne sabbaaparicchanne, sabba-
paricchanne sabbacchanne, yebhuyyena acchanne yebhuyye-
na sparicchanne, anupasampanne nipanne bhikkhu nisīdati,
bhikkhu nipanne anupasampanno nisīdati, ubho vā nisīdanti,
ummattakassa, ādikammikassā 'ti. || 3 || 3 ||

pañcamam.

PĀCITTIIYA, VI.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ vibharati
Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana
samayena āyasmā Anuruddho Kosalesu janapadesu Sā-
vatthiṃ gacchanto sāyaṃ aññataram gāmaṃ upagacchi.
tena kho pana samayena tasmim gāme aññatarissā itthiyā
āvasathāgāraṃ paññattam hoti. atha kho āyasmā Anuruddho
yena sā itthi ten' upasaṃkami, upasaṃkamitvā tam itthim
etaḍ avoca : sace te bhagini agaru, vaseyyāma ekarattam
āvasathāgāre 'ti. vaseyyātha bhante 'ti. aññe pi addhikā
yena sā itthi ten' upasaṃkamimso, upasaṃkamitvā tam
itthim etaḍ avocaṃ : sace te ayye agaru vaseyyāma ekarattam

āvasathāgāre 'ti. eso kho ayyo samaṇo paṭhamam upagato, sace so anujānāti, vaseyyāthā 'ti. atha kho te addhikā yenāyasmā Anuruddho ten' upasaṃkamimso, upasaṃkamitvā āyasmantaṃ Anuruddham etad avocaṃ : sace te bhanto agara, vaseyyāma ekarattaṃ āvasathāgāre 'ti. vaseyyātha āvuso 'ti. atha kho sā itthi āyasmante Anuruddhe saha dassanena paṭibaddhacittā ahoṣi. atha kho sā itthi yenāyasmā Anuruddho ten' upasaṃkami, upasaṃkamitvā āyasmantaṃ Anuruddham etad avoca : ayyo bhante imehi manussehi ākiṃṇo na phāsu viharissuti. sādā 'āham bhante ayyassa mañcakaṃ abbhantaraṃ paññāpeyyan ti. adhivāsesi kho āyasmā Anuruddho tuṇhibhāvena. atha kho sā itthi āyasmato Anuruddhassa mañcakaṃ abbhantaraṃ paññāpetvā alamkatapaṭiyattā gandhagandhini yenāyasmā Anuruddho ten' upasaṃkami, upasaṃkamitvā āyasmantaṃ Anuruddham etad avoca : ayyo bhante abhirūpo dassaniyo pāsādiko ahañ ca 'mhi abhirūpā dassaniyā pāsādikā. sādā 'āham bhante ayyassa pajāpati bhavēyyan ti. evaṃ vutte āyasmā Anuruddho tuṇhi ahoṣi. dutiyam pi kho — pa — tatiyam pi kho sā itthi āyasmantaṃ Anuruddham etad avoca : ayyo bhante abhirūpo dassaniyo pāsādiko ahañ ca 'mhi abhirūpā dassaniyā pāsādikā. sādā bhante ayyo mañ c' eva paṭicchatu sabbañ ca sāpateyyan ti. tatiyam pi kho āyasmā Anuruddho tuṇhi ahoṣi. atha kho sā itthi sātakaṃ nikkipitvā āyasmato Anuruddhassa purato caṅkamati pi tiṭṭhati pi nisīdati pi seyyam pi kappeti. atha kho āyasmā Anuruddho indriyāni okkipitvā taṃ itthim n' eva olokesi na pi ālapi. atha kho sā itthi acchariyam vata bho abbhutaṃ vata bho, bahū me manussā satena pi sahasseṇa pi pahīṇanti, ayam pana samaṇo mayā sāmam yāciyamāno na icchati mañ c' eva paṭicchitum sabbañ ca sāpateyyan ti sātakaṃ nivāsetvā āyasmato Anuruddhassa pādesu sirasā nipatitvā āyasmantaṃ Anuruddham etad avoca : accayo maṃ bhante accagamā yathā bālam yathā mūlham yathā akusalam yāham evam akāsim. tassā me bhante ayyo accayam accayato paṭigāhata āyatim samvarāyā 'ti. taggha taṃ bhagini accayo accagamā yathā bālam yathā mūlham yathā akusalam, yā tvam evam akāsi. yato ca kho tvam bhagini accayam accayato disvā

yathādhammaṃ paṭikarosi, taṃ te mayam paṭigaṇhāma, vuddhi h' esā bhagini ariyassa vinaya yo accayaṃ accayato disvā yathādhammaṃ paṭikaroti āyatim ca samvaram āpojjatīti. atha kho sā itthi tassā rattiyā accayena āyasmantaṃ Anuruddhaṃ paṇitena khādaniyena bhojaniyena sahatthā santappetvā sampavāretvā āyasmantaṃ Anuruddhaṃ bhuttāvim onītapattapāṇim abhivādetvā ekamantaṃ nisīdi. ekamantaṃ nisinnaṃ kho taṃ itthim āyasmā Anuruddho dhammiyā kathāya sandassesī samādapesi samuttejesī sampahamsesi. atha kho sā itthi āyasmatā Anuruddhena dhammiyā kathāya sandassitā samādapitā samuttejitā sampahamsitā āyasmantaṃ Anuruddhaṃ etad avoca : bhikkantaṃ bhante bhikkantaṃ bhante, seyyathāpi bhante nikkujjitaṃ vā ukkujjeyya paṭicchannaṃ vā vivareyya mūlhasa vā maggaṃ ācikkheyya andhakāre vā telapajjotaṃ dhāreyya cakkhumanto rūpāni dakkhīntīti, evam eva ayyena Anuruddhena anekapariyāyena dhammo pakāsito. esāhaṃ bhante taṃ bhagavantaṃ saraṇaṃ gacchāmi dhammañ ca bhikkhusaṃghañ ca, upāsikaṃ maṃ ayyo dhārotu ajjataggo paṇupetaṃ saraṇaṃ gataṃ ti. atha kho āyasmā Anuruddho Sāvattim gantvā bhikkhūnaṃ etaṃ atthaṃ ārocesi. ye te bhikkhū appicchā te ujjhāyanti khīyanti vipācenti : kathaṃ hi nāma āyasmā Anuruddho mātugāmena sahasseyyaṃ kappessatīti. atha kho te bhikkhū bhagavato etaṃ atthaṃ ārocesuṃ — la —. saccam kira tvaṃ Anuruddha mātugāmena sahasseyyaṃ kappesīti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā : kathaṃ hi nāma tvaṃ Anuruddha mātugāmena sahasseyyaṃ kappessasi. n' etaṃ Anuruddha appasannānaṃ vā pasādāya — pa — evañ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu mātugāmena sahasseyyaṃ kappeyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

mātugāmo nāma manussitthi na yakkhi na peti na tiracchānagatā antamaso tadahujātāpi dārikā pag eva mahattari.

sahā 'ti ekato. seyyā nāma sabbacchannā sabbapariicchannā yebhuyyena echannā yebhuyyena paricchannā.

seyyaṃ kappeyyā 'ti atthamgate suriye mātugāme nipanne bhikkhu nipaṃjati, āpatti pācittiyassa. bhikkhu nipanne mātugāmo nipaṃjati, āpatti pācittiyassa. ubho vā nipaṃjanti, āpatti pācittiyassa. uṭṭahitvā punappunam nipaṃjanti, āpatti pācittiyassa. || 1 ||

mātugāme mātugāmasaṇṇī sahasseyyaṃ kappeti, āpatti pācittiyassa. mātugāme vematiko s. k., āpatti pācittiyassa. mātugāme amātugāmasaṇṇī s. k., āpatti pācittiyassa. upaddhacchanne upaddhaparicchanne, āpatti dukkaṭassa. yakkhiyā vā petiyā vā paṇḍakena vā tiracchānagatitthiyā vā s. k., āpatti dukkaṭassa. amātugāme mātugāmasaṇṇī, āpatti dukkaṭassa, amātugāme vematiko, āpatti dukkaṭassa. amātugāme amātugāmasaṇṇī, anāpatti. || 2 ||

anāpatti sabbacchanne sabbasparicchanne, sabbasparicchanne sabbacchanne, yebhuyyena acchanne yebhuyyena aparicchanne, mātugāme nipanne bhikkhu nisīdati, bhikkhu nipanne mātugāmo nisīdati, ubho vā nisīdanti, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. || 3 || 2 ||

chaṭṭhaṃ.

PĀCITTIYA, VII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena āyasmā Udāyi Sāvattthiyaṃ kulūpako hoti bahukāni kulāni upasaṃkamati. atha kho āyasmā Udāyi pubbaṇhasamayam nivāsetvā pattacivaraṃ ādāya yena añña-taraṃ kulam ten' upasaṃkamī. tena kho pana samayena gharāṇī nivesanadvāre nisinnā hoti, gharasunhā āvasathadvāre nisinnā hoti. atha kho āyasmā Udāyi yena gharāṇī ten' upasaṃkamī, upasaṃkamitvā gharāṇiyā upakaṇṇake dhammaṃ desesi. atha kho gharasunhāya etad ahoṣi: kiṃ nu kho so samaṇo sassuyā jāro udāhu obhāsatīti. atha kho āyasmā Udāyi gharāṇiyā upakaṇṇake dhammaṃ desetvā yena gharasunhā ten' upasaṃkamī, upasaṃkamitvā gharasunhāya upakaṇṇake dhammaṃ desesi. atha kho gharāṇiyā etad ahoṣi: kiṃ nu kho so samaṇo gharasunhāya jāro udāhu

obhāsati. atha kho āyasmā Udāyi gharasunhāya upakannake dhammaṃ desetvā pakkāmi. atha kho gharani gharasunhaṃ etaḍ avoca : he je kin te eso samaṇo avocā 'ti. dhammaṃ me ayye desesi, ayyāya pana kin avocā 'ti. mayham pi dhammaṃ desesiti. tā ujjhāyanti khīyanti vipācenti : kathaṃ hi nāma ayyo Udāyi upakannake dhammaṃ desessati. nanu nāma vissatthena vivaṭena dhammo desetabbo 'ti. assosum kho bhikkhū tāsāṃ itthināṃ ujjhāyantīnaṃ khīyantīnaṃ vipācentīnaṃ. ye te bhikkhū appicchā te ujjhāyanti khīyanti vipācenti : kathaṃ hi nāma āyasmā Udāyi mātugāmassa dhammaṃ desessati. atha kho te bhikkhū bhagavato etaṃ atthaṃ ārocesum — la —, saccam kira tvaṃ Udāyi mātugāmassa dhammaṃ desesiti. saccam bhagavā. vigaṛahi buddho bhagavā. kathaṃ hi nāma tvaṃ moghapurisa mātugāmassa dhammaṃ desessasi. n' etaṃ moghapurisa appasannānaṃ vā pasādāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu mātugāmassa dhammaṃ deseyya, pācittiyaṃ ti.

evaṃ c' idaṃ bhagavatā bhikkhūnaṃ sikkhāpadaṃ paññattam hoti. ||1||

tena kho pana samayena upāsikā bhikkhū passitvā etaḍ avocum : iñgh' ayyā dhammaṃ desethā 'ti. na bhagini kappati mātugāmassa dhammaṃ desetun ti. iñgh' ayyā chappañcavācāhi dhammaṃ desetha, sakkā ettakena pi dhammo aññātun ti. na bhagini kappati mātugāmassa dhammaṃ desetun ti kukkucāyantaṃ na desesum. upāsikā ujjhāyanti khīyanti vipācenti : kathaṃ hi nāma ayyā amhehi yāciyamānā dhammaṃ na desessantiti. assosum kho bhikkhū tāsāṃ upāsikānaṃ ujjhāyantīnaṃ khīyantīnaṃ vipācentīnaṃ. atha kho te bhikkhū bhagavato etaṃ atthaṃ ārocesum. atha kho bhagavā etasmim nidāne etasmim pakaraṇe dhammiṃ kathaṃ katvā bhikkhū āmantesi : anujānāmi bhikkhave mātugāmassa chappañcavācāhi dhammaṃ desetum. evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu mātugāmassa uttarichappañcavācāhi dhammaṃ deseyya, pācittiyaṃ ti.

evaṃ e' idaṃ bhagavatā bhikkhūnaṃ sikkhāpadaṃ pañña-
ttam hoti. || 2 ||

tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū bhaga-
vatā anuññātaṃ mātugāmassa chappaṇcavācāhi dhammaṃ
desetun ti te aviññuṃ purisaviggahaṃ upanisdāpetvā mātū-
gāmassa uttarichappaṇcavācāhi dhammaṃ desenti. ye to
bhikkhū appicchā te ujjhāyanti khīyanti vipācenti: kathaṃ
hi nāma chabbaggiyā bhikkhū aviññuṃ purisaviggahaṃ upa-
nisdāpetvā mātugāmassa uttarichappaṇcavācāhi dhammaṃ
desessanti. atha kho te bhikkhū bhagavato etaṃ atthaṃ
ārocesuṃ — la —. saccaṃ kira tumhe bhikkhave aviññuṃ
. . . desethā 'ti. saccaṃ bhagavā. vigarahi buddho bha-
gavā: kathaṃ hi nāma tumhe moghapurisā aviññuṃ . . .
desessatha. n' etaṃ moghapurisā appasannānaṃ vā pasādāya
— pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddi-
seyyātha :

yo pana bhikkhu mātugāmassa uttarichappaṇcavācāhi
dhammaṃ deseyya aññatra viññunā purisaviggahena,
pācittiyaṃ ti. || 3 ||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.
mātugāmo nāma manussitthi na yakkhi na peti na ti-
racchānagatā, viññū paṭibala subhāsitaḍḍbhāsitaṃ duṭṭhullā-
duṭṭhullaṃ ājānitum.

uttarichappaṇcavācāhiti atirekachappaṇcavācāhi.

dhammo nāma buddhabhāsito sāvakabhāsito isibhāsito deva-
tābhāsito atthupasaṃhūto dhammupasaṃhūto.

deseyyā 'ti, padena deseti, pade pade āpatti pācittiyaṃ ;
akkharāya deseti, akkharaakkharāya āpatti pācittiyaṃ.

aññatra viññunā purisaviggahena 'ti tthapetvā viññuṃ
purisaviggahaṃ. viññū nāma purisaviggaho paṭibalo hoti
subhāsitaḍḍbhāsitaṃ duṭṭhullāduṭṭhullaṃ ājānitum. || 1 ||

mātugāme mātugāmasaṃñi uttarichappaṇcavācāhi dham-
maṃ deseti aññatra viññunā purisaviggahena, āpatti pācitti-
yassa. mātugāme vematiko . . . purisaviggahena, āpatti
pācittiyaṃ. mātugāme amātugāmasaṃñi . . . purisavigga-
hena, āpatti pācittiyaṃ. yakkhiyā vā petiyā vā paṇḍakassa

vā tiracchānagatamanussaviggahitthiyā vā uttarichappañcavācāhi dh. d. a. v. purisaviggahena, āpatti dukkaṭassa. amātugāme mātugāmasaññi, āpatti dukkaṭassa. amātugāme vemutiko, āpatti dukkaṭassa. amātugāme amātugāmasaññi, anāpatti. || 2 ||

anāpatti viññunā purisaviggahena, chappañcavācāhi dhammaṃ deseti, ānaka-chappañcavācāhi dhammaṃ deseti, uttāhitvā puna nisiditvā deseti, mātugāmo uttāhitvā puna nisidati tasmim deseti, aññassa mātugāmassa deseti, pañhaṃ pucchati, pañhaṃ puṭṭho katheti, aññass' atthāya bhaṇantaṃ mātugāmo suṇāti, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. || 3 || 4 ||

sattamaṃ.

PĀCITTIYA, VIII.

Tena samayena buddho bhagavā Vesāliyaṃ viharati Mahāvane kūṭāgārasālāyaṃ. tena kho pana samayena sambahulā sandiṭṭhā sambhattā bhikkhū Vaggumudāya nadiyā tīre vassaṃ upagacchimsu. tena kho pana samayena Vajjī dubbhikkhā hoti dvihitikā setatṭhikā salākāvuttā na sukarā uñchena paggahena yāpetum. atha kho tesāṃ bhikkhūnaṃ etad ahoṣi: etarahi kho Vajjī dubbhikkhā dvihitikā . . . yāpetum. kena nu kho mayaṃ upāyena samaggā sammodamānā avivadamānā phāsukaṃ vassaṃ vaseyyāma na ca piṇḍakena kilameyyāmā 'ti. ekacce evaṃ āhaṃsu: handa mayaṃ āvuso gihīnaṃ kammantaṃ adhiṭṭhema, evaṃ te amhākaṃ dātuṃ maññissanti, evaṃ mayaṃ samaggā sammodamānā avivadamānā phāsukaṃ vassaṃ vasissāma na ca piṇḍakena kilamissāmā 'ti. ekacce evaṃ āhaṃsu: alaṃ āvuso kiṃ gihīnaṃ kammantaṃ adhiṭṭhitena, handa mayaṃ āvuso gihīnaṃ dūteyyaṃ haṛāma, evaṃ te amhākaṃ dātuṃ maññissanti, evaṃ mayaṃ samaggā sammodamānā avivadamānā phāsukaṃ vassaṃ vasissāma na ca piṇḍakena kilamissāmā 'ti. ekacce evaṃ āhaṃsu: alaṃ āvuso kiṃ gihīnaṃ kammantaṃ adhiṭṭhitena, kiṃ gihīnaṃ dūteyyaṃ haṭṭena, handa mayaṃ āvuso gihīnaṃ aññamaññassa uttarimanussa-dhammassa vaṇṇaṃ bhāssissāma asuko bhikkhu paṭṭhāmassa

jhānassa lābhi, asuko bhikkhu dutiyassa jhānassa lābhi, asuko bhikkhu tatiyassa jhānassa lābhi, asuko bhikkhu catutthassa jhānassa lābhi, asuko bhikkhu sotāpanno, asuko bhikkhu sakadāgāmi, asuko bhikkhu anāgāmi, asuko bhikkhu arahā, asuko bhikkhu tevijjo, asuko bhikkhu chaḷabhiñño 'ti. evaṃ te ambhākaṃ dātum maññissanti, evaṃ mayaṃ samaggā sammodamānā avivadamānā phāsukaṃ vassaṃ vasissāma na ca piṇḍakena kilamissāma 'ti. eso yeva kho āvuso seyyo yo ambhākaṃ gihinam aññamaññassa uttarimanussadhammassa vaṇṇo bhāsito 'ti. atha kho te bhikkhū gihinam aññamaññassa uttarimanussadhammassa vaṇṇam bhāsimsu: asuko bhikkhu paṭhamassa jhānassa lābhi — pa — asuko bhikkhu chaḷabhiñño 'ti. atha kho te manussā lābhā vata no suladdham vata no yesaṃ no evarūpā bhikkhū vassaṃ upagatā, na vata no ito pubbe evarūpā bhikkhū vassaṃ upagatā yatha yime bhikkhū silavanto kalyāṇadhammā 'ti, te na tādisāni bhojanāni attanā bhujjanti mātāpitūnaṃ denti puttadārassa denti dāsakammakaraporisassa denti mittāmaccaṇaṃ denti ñātisālohitānaṃ denti yādisāni bhikkhūnaṃ denti, na tādisāni khādaniyāni sāyaniyāni pānāni attanā pivanti mātāpitūnaṃ denti puttadārassa denti dāsakammakaraporisassa denti mittāmaccaṇaṃ denti ñātisālohitānaṃ denti yādisāni bhikkhūnaṃ denti, atha kho te bhikkhū vaṇṇavanto ahesuṃ pīnindriyā pasannamukhavaṇṇā vippasanna-chavivaṇṇā. ||1||

āciṇṇam kho pan' etaṃ vassaṃ vutthānaṃ bhikkhūnaṃ bhagavantam dassanāya upasaṃkamitum. atha kho te bhikkhū vassaṃ vutthā temāsaccayena senāsanaṃ saṃsāmetvā pattacīvaraṃ ādāya yena Vesālī ten' upasaṃkamimsu. anupubbenā yena Vesālī Mahāvanaṃ kūtāgārasālā yena bhagavā ten' upasaṃkamimsu, upasaṃkamitvā bhagavantam abhivādetvā ekamantaṃ nisidimsu. tena kho pana samayena disāsu vassaṃ vutthā bhikkhū kiṣā honti lūkhā dubbhaṇṇā uppaṇḍuppaṇḍukajātā dhamanisanthatagattā, Vaggumudātīriyā pana bhikkhū vaṇṇavanto honti pīnindriyā pasannamukhavaṇṇā vippasannachavivaṇṇā. āciṇṇam kho pan' etaṃ buddhānaṃ bhagavantānaṃ āgantukehi bhikkhūhi saddhiṃ paṭisammoditum. atha kho bhagavā Vaggumudātīriye bhikkhū etad

avoca: kacci bhikkhave khamaniyam, kacci yapaniyam, kacci samaggā sammodamānā avivadamānā phāsukaṃ vassaṃ vasittha na ca piṇḍakena kilamitthā 'ti. khamaniyam bhagavā, yapaniyam bhagavā, samaggā ca mayam bhaṇte sammodamānā avivadamānā phāsukaṃ vassaṃ vasimhā na ca piṇḍakena kilamimhā 'ti. jānantāpi tathāgatā pucchanti, jānantāpi na pucchanti, kālaṃ viditvā pucchanti, kālaṃ viditvā na pucchanti, atthasañhitam tathāgatā pucchanti no anattasañhitam, anattasañhite setuḥhato tathāgatānaṃ. dvih' ākārehi buddhā bhagavanto bhikkhū paṭipucchanti dhammaṃ vā desessāma sāvakānaṃ vā sikkhāpadaṃ paññāpessāma 'ti. atha kho bhagavā Vaggumudātiriye bhikkhū etad avoca: yathākathaṃ pana tumhe bhikkhave samaggā sammodamānā avivadamānā phāsukaṃ vassaṃ vasittha na ca piṇḍakena kilamitthā 'ti. atha kho te bhikkhū bhagavato etaṃ atthaṃ ārocesuṃ. kacci pana vo bhikkhave bhūtaṃ ti. bhūtaṃ bhagavā 'ti. vigarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma tumhe bhikkhave udarassa kāraṇā gihinnaṃ aññamaññaṃsa uttarimanussadhammassa vaṇṇaṃ bhāsissatha. n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ vā pasādāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha:

yo pana bhikkhu anupasampannassa uttarimanussa-dhammaṃ āroceyya, bhūtasmiṃ pācittiyaṃ ti. ||2||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

anupasampanno nāma bhikkhuṃ ca bhikkhuniṃ ca ṭhapetvā avaseso anupasampanno nāma.

uttarimanussadhammo nāma jhānaṃ vimokkho samādhi samāpatti ñāṇadassanaṃ maggabhāvanā phalasacchikiriya kilesapahānaṃ vinivaraṇatā cittassa suññāgāre abhirati.

jhānaṃ ti paṭhamam jhānaṃ dutiyam jhānaṃ tatiyam jhānaṃ catuttham jhānaṃ.

vimokkho 'ti suññato vimokkho animitto vimokkho appaṇihito vimokkho.

samādhīti suññato samādhi animitto samādhi appaṇihito samādhi.

samāpattīti suññatā samāpatti animittā samāpatti appaṇihitā samāpatti.

ñāṇadassanan ti tisso vijjā.

maggabhāvanā 'ti cattāro satipaṭṭhānā cattāro sammappa-dhānā cattāro iddhipādā pañce' indriyāni pañca balāni satta bojjhaṅgā ariyo aṭṭhaṅgiko maggo.

phalasacchikiriya 'ti sotāpatti-phalassa sacchikiriya sakad-āgāmiphalassa sacchikiriya anāgāmiphalassa sacchikiriya ara-hattaphalassa sacchikiriya.

kilesapahānan ti rāgassa pahānaṃ dosassa pahānaṃ mo-hussa pahānaṃ.

vinīvarapatā cittaṣṣā 'ti rāgā cittaṃ vinīvarapatā dosā cittaṃ vinīvarapatā mohā cittaṃ vinīvarapatā.

suññāgāre abhiratīti paṭhamena jhānena suññāgāre abhirati dutiyena jhānena suññāgāre abhirati tatiyena jhānena suññā-gāre abhirati catutthena jhānena suññāgāre abhirati. || 1 ||

āroceyyā 'ti anupasampannassa paṭhamam jhānaṃ samā-pajjin ti bhaṇantassa āpatti pācittiyaṣṣa. āroceyyā 'ti anupa-sampannassa paṭhamam jhānaṃ samāpajjāmiti bhaṇantassa āpatti pācittiyaṣṣa. āroceyyā 'ti anupasampannassa paṭha-mam jhānaṃ samāpanno 'ti . . . paṭhamassa jhānassa lābhi 'mhitī . . . paṭhamassa jhānassa vasi 'mhitī . . . paṭhamam jhānaṃ sacchikataṃ mayā 'ti bhaṇantassa āpatti pācittiyaṣṣa.

āroceyyā 'ti anupasampannassa dutiyam jhānaṃ, tatiyam jhānaṃ, catuttham jhānaṃ samāpajjin, samāpajjāmi, samā-panno, catutthassa jhānassa lābhi 'mhi, vasi 'mhi, catuttham jhānaṃ sacchikataṃ mayā 'ti bhaṇantassa āpatti pācittiyaṣṣa.

āroceyyā 'ti anupasampannassa suññatam vimokkham, ani-mittam vimokkham, appaṇihitam vimokkham, suññatam samādhiṃ, animittam samādhiṃ, appaṇihitam samādhiṃ samāpajjin, samāpajjāmi, samāpanno, appaṇihitassa samā-dhissa lābhi 'mhi, vasi 'mhi, appaṇihito samādhi sacchikato mayā 'ti bhaṇantassa āpatti pācittiyaṣṣa. āroceyyā 'ti anupa-sampannassa suññatam samāpattim, animittam samāpattim, appaṇihitam samāpattim samāpajjin, samāpajjāmi, samā-panno, appaṇihitāya samāpattiyā lābhi 'mhi, vasi 'mhi, appaṇihitā samāpatti sacchikatā mayā 'ti bhaṇantassa āpatti pācittiyaṣṣa. āroceyyā 'ti anupasampannassa tisso vijjā sam-āpajjin . . . tissannaṃ vijjānaṃ lābhi 'mhi . . . āpatti pācittiyaṣṣa — la —. āroceyyā 'ti anupasampannassa cattā-

ro satipatthāne, cattāro sammappadhāne, cattāro iddhipāde samāpajjīm . . . catunnaṃ iddhipādānaṃ lābhi 'mhi . . . āpatti pacittiyassa. āroceyyā 'ti anupasampannassa pañc' indriyāni, pañca balāni samāpajjīm . . . pañcannaṃ balānaṃ lābhi 'mhi, vasi 'mhi, pañca balāni sacchikatā mayā 'ti bhaṇantassa āpatti pacittiyassa. āroceyyā 'ti anupasampannassa satta bojjhaṅge samāpajjīm . . . sattannaṃ bojjhaṅgānaṃ lābhi 'mhi . . . āpatti pacittiyassa. āroceyyā 'ti anupasampannassa ariyaṃ atthaṅgikaṃ maggaṃ samāpajjīm . . . ariyassa atthaṅgikassa maggassa lābhi 'mhi . . . āpatti pacittiyassa. āroceyyā 'ti anupasampannassa sotāpattiphalam, sakadāgāmiphalam, anāgāmiphalam, arahattaṃ samāpajjīm . . . arahattassa lābhi 'mhi . . . āpatti pacittiyassa. āroceyyā 'ti anupasampannassa rāgo me catto, doṣo me catto, moho me catto vanto mutto pahīno paṭiussattho ukkheṭṭito samukkheṭṭito 'ti bhaṇantassa āpatti pacittiyassa. āroceyyā 'ti anupasampannassa rāgā me cittaṃ vinivaraṇam, doṣā . . . mohā me cittaṃ vinivaraṇam ti bhaṇantassa āpatti pacittiyassa. āroceyyā 'ti anupasampannassa suññāgāre paṭhamam jhānam, dutiyam jhānam, tatiyam jhānam, catuttham jhānam samāpajjīm . . . suññāgāre catutthassa jhānassa lābhi 'mhi . . . āpatti pacittiyassa. ||2||

āroceyyā 'ti anupasampannassa paṭhamam ca jhānam dutiyaṃ ca jhānam samāpajjīm . . . sacchikataṃ mayā 'ti bhaṇantassa āpatti pacittiyassa. āroceyyā 'ti anupasampannassa paṭhamam ca jhānam tatiyaṃ ca jhānam . . . paṭhamam ca jhānam catutthaṃ ca jhānam . . . āpatti pacittiyassa. āroceyyā 'ti anupasampannassa paṭhamam ca jhānam suññataṃ ca vimokkham, animittaṃ ca vimokkham, appaṇihitaṃ ca vimokkham, suññataṃ ca samādhiṃ, animittaṃ ca samādhiṃ, appaṇihitaṃ ca samādhiṃ samāpajjīm . . . sacchikato mayā 'ti bhaṇantassa āpatti pacittiyassa. āroceyyā 'ti anupasampannassa paṭhamam ca jhānam suññataṃ ca samāpattiṃ, animittaṃ ca samāpattiṃ, appaṇihitaṃ ca samāpattiṃ samāpajjīm . . . sacchikatā mayā 'ti bhaṇantassa āpatti pacittiyassa. āroceyyā 'ti anupasampannassa paṭhamam ca jhānam tiṣṭho ca vijjā samāpajjīm . . . sacchikatā mayā 'ti bhaṇantassa āpatti pacittiyassa. āroceyyā 'ti anupasampannassa poṭha-

mañ ca jhānaṃ cattāro ca satipaṭṭhāne, cattāro ca sammappa-
dhāne, cattāro ca iddhipāde samāpajjīṃ . . . sacchikatā
mayā 'ti bhaṇantassa āpatti pācittiyassa. āroceyyā 'ti anu-
pasampannassa paṭhamañ ca jhānaṃ pañca ca indriyāni,
pañca ca balāni samāpajjīṃ . . . sacchikatā mayā 'ti bha-
ṇantassa āpatti pācittiyassa. āroceyyā 'ti anupasampannassa
paṭhamañ ca jhānaṃ satta ca bojjhaṅge, ariyañ ca aṭṭhaṅgi-
kaṃ maggaṃ, sotāpattiphalañ ca, sakadāgāmi-phalañ ca,
anāgāmi-phalañ ca, arahattañ ca samāpajjīṃ . . . sacchika-
taṃ mayā 'ti bhaṇantassa āpatti pācittiyassa. āroceyyā 'ti
anupasampannassa paṭhamañ ca jhānaṃ samāpajjīṃ samā-
pajjāmi samāpanno — pa — rāgo ca me cutto, doṣo ca me
cutto, moho ca me cutto . . . samukkheto 'ti bhaṇantassa
āpatti pācittiyassa. āroceyyā 'ti anupasampannassa paṭha-
mañ ca jhānaṃ samāpajjīṃ samāpajjāmi — pa — sacchika-
taṃ mayā rāgā ca me . . . doṣā ca me . . . mohā ca me
cittaṃ vinīvarāṇaṃ ti bhaṇantassa āpatti pācittiyassa.

āroceyyā 'ti anupasampannassa dutiyañ ca jhānaṃ tatiyañ
ca jhānaṃ, dutiyañ ca jhānaṃ catutthañ ca jhānaṃ samā-
pajjīṃ . . . mohā ca me cittaṃ vinīvarāṇaṃ ti bhaṇantassa
āpatti pācittiyassa. āroceyyā 'ti anupasampannassa dutiyañ
ca jhānaṃ paṭhamañ ca jhānaṃ samāpajjīṃ . . . sacchikataṃ
mayā 'ti bhaṇantassa āpatti pācittiyassa. . . .

āroceyyā 'ti anupasampannassa mohā ca me cittaṃ vinīva-
raṇaṃ paṭhamañ ca jhānaṃ, dutiyañ ca jhānaṃ, tatiyañ ca
jhānaṃ, catutthañ ca jhānaṃ samāpajjīṃ . . . sacchikataṃ
mayā 'ti bhaṇantassa āpatti pācittiyassa — gha —. āroceyyā
'ti anupasampannassa mohā ca me cittaṃ vinīvarāṇaṃ doṣā
ca me cittaṃ vinīvarāṇaṃ ti bhaṇantassa āpatti pācittiyassa.

āroceyyā 'ti anupasampannassa paṭhamañ ca jhānaṃ
dutiyañ ca jhānaṃ tatiyañ ca jhānaṃ catutthañ ca jhānaṃ
suññatañ ca vimokkhaṃ animittañ ca vimokkhaṃ appaṇi-
hitañ ca vimokkhaṃ suññatañ ca samādhim animittañ ca
samādhim appaṇihitañ ca samādhim suññatañ ca samā-
pattiṃ animittañ ca samāpattiṃ appaṇihitañ ca samāpattiṃ
tisso ca vijjā cattāro ca satipaṭṭhāne cattāro ca sammappa-
dhāne cattāro ca iddhipāde pañca ca indriyāni pañca ca
balāni satta ca bojjhaṅge ariyañ ca aṭṭhaṅgikaṃ maggaṃ

sotāpatti-phalaṃ ca sakadāgāmi-phalaṃ ca anāgāmi-phalaṃ ca arahattaṃ ca samāpajjīṃ samāpajjāmi samāpanno rāgo ca me catto doso ca me catto moho ca me catto vanto mutto pabho paṭinissattho ukkheṭito samukkheṭito rāgā ca . . . dosā ca . . . mohā ca me cittaṃ vinivaraṇaṃ ti bhaṇantassa āpatti pācittiyassa. || 3 ||

āroceyyā 'ti anupasampannassa paṭhamam jhānam samāpajjīṃ ti vattukāmo dutiyam jhānam samāpajjīṃ ti bhaṇantassa paṭivijānantassa āpatti pācittiyassa, na paṭivijānantassa āpatti dukkaṭassa. anupasampannassa paṭhamam jhānam samāpajjīṃ ti vattukāmo tatiyam jhānam . . . catuttham jhānam . . . suññatam vimokkham . . . mohā me cittaṃ vinivaraṇaṃ ti bhaṇantassa paṭivijānantassa āpatti pācittiyassa, na paṭivijānantassa āpatti dukkaṭassa.

anupasampannassa dutiyam jhānam samāpajjīṃ ti vattukāmo — gha — mohā me cittaṃ vinivaraṇaṃ ti bhaṇantassa . . . paṭhamam jhānam samāpajjīṃ ti bhaṇantassa paṭivijānantassa . . . dukkaṭassa.

anupasampannassa mohā me cittaṃ vinivaraṇaṃ ti vattukāmo paṭhamam jhānam samāpajjīṃ ti bhaṇantassa . . . dosā me cittaṃ vinivaraṇaṃ ti bhaṇantassa paṭivijānantassa . . . dukkaṭassa.

anupasampannassa paṭhamam ca jhānam dutiyaṃ ca jhānam tatiyaṃ ca jhānam catutthaṃ ca jhānam — gha — dosā ca me cittaṃ vinivaraṇaṃ ti vattukāmo mohā me cittaṃ vinivaraṇaṃ ti bhaṇantassa paṭivijānantassa . . . dukkaṭassa. — gha —. anupasampannassa dutiyaṃ ca jhānam tatiyaṃ ca jhānam . . . mohā ca me cittaṃ vinivaraṇaṃ ti vattukāmo paṭhamam jhānam samāpajjīṃ ti bhaṇantassa . . . dukkaṭassa. || 4 ||

anupasampannassa yo te vihāre vasi so bhikkhu paṭhamam jhānam samāpajjī, samāpajjati, samāpanno, so bhikkhu paṭhamassa jhānassa lābhi, vasi, tena bhikkhunā paṭhamam jhānam sacchikatan ti bhaṇantassa āpatti dukkaṭassa. anupasampannassa yo te vihāre vasi so bhikkhu dutiyam jhānam, tatiyam jhānam, catuttham jhānam, suññatam vimokkham . . . arahattaṃ samāpajjī, samāpajjati, samāpanno — la — tassa bhikkhuno rāgo catto — pa — doso catto — pa —

moho catto vanto . . . samukkhetito, tassa bhikkhuno rāgā . . . dosā . . . mohā cittaṃ vinivaraṇaṃ ti bhaṇantassa āpatti dukkaṭassa. anupasampannassa yo te vihāre vasi so bhikkhu suññāgāre paṭhamam jhānaṃ, dutiyam jhānaṃ, tatiyam jhānaṃ, catuttham jhānaṃ samāpajji, samāpajjati, samāpanno, so bhikkhu suññāgāre catutthassa jhānassa lābhi, vasi, tena bhikkhunā suññāgāre catuttham jhānaṃ sacchikatan ti bhaṇantassa āpatti dukkaṭassa.

anupasampannassa yo te vihāraṃ paribhuñji, yo te cīvaraṃ paribhuñji, yo te piṇḍapātaṃ paribhuñji, yo te senāsaṇaṃ paribhuñji, yo te gilānapaccayabhesajjaparikkhāraṃ paribhuñji . . . yena te vihāro paribhutto, yena te cīvaraṃ paribhuttaṃ, yena te piṇḍapāto paribhutto, yena te senāsaṇaṃ paribhuttaṃ, yena te gilānapaccayabhesajjaparikkhāro paribhutto . . . yaṃ tvaṃ āgama vihāraṃ adāsi, cīvaraṃ adāsi, piṇḍapātaṃ adāsi, senāsaṇaṃ adāsi, gilānapaccayabhesajjaparikkhāraṃ adāsi, so bhikkhu suññāgāre catuttham jhānaṃ samāpajji . . . tena bhikkhunā suññāgāre catuttham jhānaṃ sacchikatan ti bhaṇantassa āpatti dukkaṭassa. ||5||

anāpatti upasampannassa bhūtaṃ āroceti, ādikammikassā 'ti. ||6||2||

atthamaṃ.

PĀCITTIIYA, IX.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena āyasmā Upanando Sakyaputto chabbaggiyehi bhikkhūhi saddhim bhaṇḍanakato hoti. so sañcetanikaṃ sukkavisaṭṭhiāpattiṃ āpajjitvā saṃghaṃ tassā āpattiyaṃ parivāsaṃ yāci. tassa saṃgho tassā āpattiyaṃ parivāsaṃ adāsi. tena kho pana samayena Sāvattthiyaṃ aṇṇatarassa pūgassa saṃghabhattaṃ hoti. so parivasanto bhattagge āsanapariyante nisīdi. chabbaggiyaṃ bhikkhū te upāsake etaḍ avocaṃ: eso āvuso āyasmā Upanando Sakyaputto tumbhākaṃ sambhāvito kulūpako yen' eva hatthena saddhādeyyaṃ bhuñjati ten' eva hatthena upakkamitvā asuciṃ mocesi, so sañcetanikaṃ

sukkavisatthiāpattim āpajjitvā saṃghaṃ tassā āpattiyaṃ parivāsaṃ yāci, tassa saṃgho tassā āpattiyaṃ parivāsaṃ adāsi, so parivasanto āsanapariyante nisinnō 'ti. ye te bhikkhū appicchā te ujjhāyanti khyanti vipācenti: kathaṃ hi nāma chabbaggiyā bhikkhū bhikkhussa duṭṭhullaṃ āpattim anupasampannassa āroccantīti — pa —. saccam kira tumhe bhikkhave bhikkhussa duṭṭhullaṃ āpattim anupasampannassa āroccethā 'ti. saccam bhagavā, vigaṇhi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma tumhe moghapurisā bhikkhussa . . . āroccasatha. n' etaṃ moghapurisā appasannānaṃ vā pasādaya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha:

yo pana bhikkhu bhikkhussa duṭṭhullaṃ āpattim anupasampannassa āroceyya aññatra bhikkhusammutiyaṃ, pācittiyaṃ ti. ||1||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

bhikkhussa 'ti aññassa bhikkhussa.

duṭṭhullā nāma āpatti cattāri ca pārājikāni terasa ca saṃghādisesā.

anupasampanno nāma bhikkhuṃ ca bhikkhuniṃ ca ṭhapetvā avaseso anupasampanno nāma.

āroceyya 'ti āroceyya itthiyaṃ vā purisassa vā gahatṭhassa vā pabbajitassa vā.

aññatra bhikkhusammutiyaṃ 'ti ṭhapetvā bhikkhusammutim.

atthi bhikkhusammuti āpattipariyantā na kulapariyantā, atthi bhikkhusammuti kulapariyantā na āpattipariyantā, atthi bhikkhusammuti āpattipariyantā ca kulapariyantā ca, atthi bhikkhusammuti n' eva āpattipariyantā na kulapariyantā. āpattipariyantā nāma āpattiyo pariggahitāyo honti ettakāhi āpattihi ārocetabbo 'ti. kulapariyantā nāma kulāni pariggahitāni honti ettakesu kulesu ārocetabbo 'ti. āpattipariyantā ca kulapariyantā ca nāma āpattiyo ca pariggahitāyo honti kulāni ca pariggahitāni honti ettakāhi āpattihi ettakesu kulesu ārocetabbo 'ti. n' eva āpattipariyantā na kulapariyantā nāma āpattiyo ca apariggahitāyo honti kulāni ca apariggahitāni honti. āpattipariyante yā āpattiyo pariggahitāyo honti tā āpattiyo ṭhapetvā aññāhi āpattihi āroceti, āpatti pācittiyassa. kulapariyante yāni kulāni pariggahitāni

honti tāni kulāni t̥hapetvā aññesu kulesu āroceti, āpatti pācittiyassa. āpattipariyante ca kulapariyante ca yā āpattiyo pariggahitāyo honti tā āpattiyo t̥hapetvā yāni kulāni pariggahitāni honti tāni kulāni t̥hapetvā aññāhi āpattihi aññesu kulesu āroceti, āpatti pācittiyassa. n' eva āpattipariyante na kulapariyante anāpatti. || 1 ||

duṭṭhullāya āpattiyaṃ duṭṭhullāpattisaññi anupasampannassa āroceti aññatra bhikkhusammutiyaṃ, āpatti pācittiyassa. duṭṭhullāya āpattiyaṃ vematiko an. ār. aññ. bh., āpatti pācittiyassa. duṭṭhullāya āpattiyaṃ aduṭṭhullāpattisaññi an. ār. aññ. bh., āpatti pācittiyassa. aduṭṭhullam āpattiṃ āroceti, āpatti dukkaṭassa. anupasampannassa duṭṭhullam vā aduṭṭhullam vā ajjhācāram āroceti, āpatti dukkaṭassa. aduṭṭhullāya āpattiyaṃ duṭṭhullāpattisaññi, āpatti dukkaṭassa. aduṭṭhullāya āpattiyaṃ vematiko, āpatti dukkaṭassa. aduṭṭhullāya āpattiyaṃ aduṭṭhullāpattisaññi, āpatti dukkaṭassa. || 2 ||

anāpatti vatthum āroceti no āpattiṃ, āpattiṃ āroceti no vatthum, bhikkhusammutiyaṃ, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. || 3 || 2 ||

navamam.

PĀCITTIYA, X.

Tena samayena buddho bhagavā Ālavīyaṃ viharati Aggāḷave cetiye. tena kho pana samayena Ālavikā bhikkhū navakammam karontā pathaviṃ khaṇanti pi khaṇāpentī pi. manussā ujjhāyanti khīyanti vipācenti: kathaṃ hi nāma samaṇā Sakyaputtiyaṃ pathaviṃ khaṇissanti pi khaṇāpessanti pi. ekindriyaṃ samaṇā Sakyaputtiyaṃ jivaṃ vihetthentīti. assosum kho bhikkhū tesam manussānam ujjhāyantānam khīyantānam vipācentānam. ye te bhikkhū appicchā te ujjhāyanti khīyanti vipācenti: kathaṃ hi nāma Ālavikā bhikkhū pathaviṃ khaṇissanti pi khaṇāpessanti pīti — pa —. saccam kira tumhe bhikkhave pathaviṃ khaṇatha pi khaṇāpetha pīti. saccam bhagavā. vīgarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma tumhe moghapurisā pathaviṃ khaṇissatha pi khaṇāpessatha pi. jīvasaññino hi mogha-

purisā manussā pathaviyā. n' etaṃ moghapurisā appa-
sannānaṃ vā paśādāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave
imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu pathaviṃ khaṇeyya vā khaṇāpeyya
vā, pācittiyaṃ ti. ||1||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

pathavi nāma, dve pathaviyo, jātā ca pathavi ajātā ca
pathavi. jātā nāma pathavi suddhapamsu suddhamattikā
appapāsāpā appasakkharā appakāṭhalā appamarumbā appa-
vālikā yebhuyyena pamsu yebhuyyena mattikā ; adaḍḍhāpi
vuccati jātā pathavi ; yo pi pamsupuñño vā mattikāpuñño vā
atirekacātumāsaṃ ovatṭho ayam pi vuccati jātā pathavi.
ajātā nāma pathavi suddhapāsāpā suddhasakkharā suddha-
kāṭhalā suddhamarumbā suddhavālikā appapamsu appamatti-
kā yebhuyyena pāsāpā yebhuyyena sakkharā yebhuyyena
kāṭhalā yebhuyyena marumbā yebhuyyena vālikā ; daḍḍhāpi
vuccati ajātā pathavi, yo pi pamsupuñño vā mattikāpuñño vā
omakacātumāsaṃ ovatṭho ayam pi vuccati ajātā pathavi.

khaṇeyyā 'ti sayam khaṇati, āpatti pācittiyassa. khaṇā-
peyyā 'ti aññam ānāpeti, āpatti pācittiyassa. sakiṃ āṇatto
bahukaṃ pi khaṇati, āpatti pācittiyassa. ||1||

pathaviyā pathaviśaṇṇī khaṇati vā khaṇāpeti vā bhindati
vā bhedāpeti vā dabati vā dahāpeti vā, āpatti pācittiyassa.
pathaviyā vematiko khaṇati vā . . . dahāpeti vā, āpatti
dukkaṭassa. pathaviyā apathaviśaṇṇī khaṇati vā . . . dahā-
peti vā, anāpatti. apathaviyā pathaviśaṇṇī, āpatti dukka-
ṭassa. apathaviyā vematiko, āpatti dukkaṭassa. apathaviyā
apathaviśaṇṇī, anāpatti. ||2||

anāpatti imaṃ jāna imaṃ dehi imaṃ āhara iminā attho
imaṃ kappiyaṃ karohi bhaṇati, asaṅcicca, asatiyā, ajā-
nantassa, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. ||3|| 2 ||

dasamaṃ.

tass' uddānaṃ :

musā, omasa-pesuṇṇaṃ, pada-seyyāya ve duve,
aṇṇatra viṇṇunā, bhūtā, duṭṭhullāpatti, khaṇanā 'ti.
paṭhamo vaggo.

PĀCITTIYA, XI.

Tena samayena buddho bhagavā Aḷaviyaṃ viharati Aggāḷave cetiye. tena kho pana samayena Aḷavikā bhikkhū navakammaṃ karontā rukkhaṃ chindanti pi chedāpentī pi, aññataro pi Aḷaviko bhikkhu rukkhaṃ chindati, tasmīṃ rukkhe adhiwatthā devatā taṃ bhikkhaṃ etad avoca: mā bhaṇte attano bhavanam kattukāmo mayhaṃ bhavanam chinditī. so bhikkhu anādiyanto chindī yeva tassā ca devatāya dārakassa bāhuṃ ākoṭesi. atha kho tassā devatāya etad ahosi: yaṃ nūnāhaṃ imaṃ bhikkhaṃ idh' eva jīvītā voropeyyā ti. atha kho tassā devatāya etad ahosi: na kho me taṃ patirūpaṃ yāhaṃ imaṃ bhikkhaṃ idh' eva jīvītā voropeyyā. yaṃ nūnāhaṃ bhagavato etaṃ atthaṃ āroceyyā ti. atha kho sā devatā yena bhagavā ten' upasamkamī, upasamkamitvā bhagavato etaṃ atthaṃ ārocesi. sādhu sādhu devate, sādhu kho tvam devate taṃ bhikkhaṃ jīvītā na voropesi. sac' ujja tvam devate taṃ bhikkhaṃ jīvītā voropeyyāsi, bahuṃ ca tvam devate apuññaṃ pasaveyyāsi. gaccha tvam devate, amukasmaṃ okāse rukkho vivitto, tasmīṃ upagacchā 'ti. manussā ujjhāyanti khiyanti vipācenti: kathaṃ hi nāma samaṇā Sakya-puttiyā rukkhaṃ chindissanti pi chedāpessanti pi. ekindriyaṃ samaṇā Sakya-puttiyā jivaṃ vibheṭhenti. assosam kho bhikkhū tesam manussānaṃ ujjhāyantānaṃ khiyantānaṃ vipācentānaṃ. ye te bhikkhū appicchā te ujjhāyanti khiyanti vipācenti: kathaṃ hi nāma Aḷavikā bhikkhū rukkhaṃ chindissanti pi chedāpessanti pīti — pa —. saccam kira tumhe bhikkhave rukkhaṃ chindatha pi chedāpotha pīti. saccam bhagavā, vigarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma tumhe moghapurisaṃ rukkhaṃ chindissathāpi chedāpessathāpi. jiva-saṇṇino hi moghapurisaṃ manussā rukkhasmīṃ. n' etaṃ moghapurisaṃ appasannānaṃ vā pasāḍāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha:

bhūtagāmapātabyatāya pācittiyaṃ ti. ||1||

bhūtagāmo nāma, pañca bijajātāni, mūlabijaṃ khandha-bijaṃ phalubijaṃ aggabijaṃ bijabijaṃ c' eva pañcamam.

mūlabijam nāma haliddi siṅgiveram vacam vacattham ativisam kaṭukarohiṇi usīram bhaddamuttakam yāni vā pan' aññāni pi atthi mūle jāyanti mūle sañjāyanti, etaṃ mūlabijam nāma. khandhabijam nāma assattho nigrodho pilakkho udambaro kacchako kapīthano yāni vā pana aññāni pi atthi khandhe jāyanti khandhe sañjāyanti, etaṃ khandhabijam nāma. phalubijam nāma ucchu velu naḷo yāni vā pan' aññāni pi atthi pabbe jāyanti pabbe sañjāyanti, etaṃ phalubijam nāma. aggabijam nāma ajjukam phaṇijjakam hiriveram yāni vā pan' aññāni pi atthi agge jāyanti agge sañjāyanti, etaṃ aggabijam nāma. bijabijam nāma pubbaṇṇam aparāṇṇam yāni vā pan' aññāni pi atthi bīje jāyanti bīje sañjāyanti, etaṃ bijabijam nāma. || 1 ||

bīje bijasaṇṇi chindati vā chedāpeti vā bhindati vā bhedāpeti vā pacati vā pacāpeti vā, āpatti pācittiyassa. bīje vematiko chindati vā . . . pacāpeti vā, āpatti dukkaṭassa. bīje abijasaṇṇi chindati vā . . . pacāpeti vā, anāpatti. abīje bijasaṇṇi, āpatti dukkaṭassa. abīje vematiko, āpatti dukkaṭassa. abīje abijasaṇṇi, anāpatti. || 2 ||

anāpatti imaṃ jāna imaṃ dehi imaṃ āhara iminā attho imaṃ kappiyam karohīti bhaṇati, asaṇciicca, asatiyā, ajānantassa, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. || 3 || 2 ||

paṭhamam.

PĀCITTIYA, XII.

Tena samayena buddho bhagavā Kosambiyam viharati Ghositarāme. tena kho pana samayena āyasmā Channo anācāram ācaritvā saṃghamajjhe āpattiyaṃ anuyuñjīyamāno aññen' aññam paṭicarati: ko āpanno kiṃ āpanno kismiṃ āpanno katham āpanno kam bhaṇatha kiṃ bhaṇathā 'ti. ye te bhikkhū appicchā te . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma āyasmā Channo saṃghamajjhe āpattiyaṃ anuyuñjīyamāno aññen' aññam paṭicarissati: ko . . . bhaṇathā 'ti — pa —, saccam kira tvam Channa saṃghamajjhe āpattiyaṃ anuyuñjīyamāno aññen' aññam paṭicarasi: ko . . . bhaṇathā 'ti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma tvam moghapurisa saṃghamajjhe . . . bhaṇathā 'ti.

n' etaṃ moghapurisa appesannānaṃ vā pasādaya — pa —
vigarahitvā dhammiṃ kathāṃ katvā bhikkhū āmantesi:
tena hi bhikkhave saṃgho Channassa bhikkhuno aññavā-
dakaṃ ropetu. evañ ca pana bhikkhave ropetabbāṃ.
byattena bhikkhunā paṭibalena saṃgho nāpetabbo: suṇātu
me bhante saṃgho. ayaṃ Channo bhikkhu saṃghamajjhe
āpattiyaṃ anuyuñjiyamāno aññen' aññaṃ paṭicarati. yadi
saṃghassa pattakallaṃ, saṃgho Channassa bhikkhuno añña-
vādakaṃ ropeyya. esā ñatti. suṇātu me bhante saṃgho.
ayaṃ Channo . . . paṭicarati. saṃgho Channassa bhikkhu-
no aññavādakaṃ ropeti. yassāyasmato khamatī Channassa
bhikkhuno aññavādakassa ropanā so tuṇh' assa, yassa na
kkhamati so bhāseyya. ropitaṃ saṃghena Channassa bhi-
kkhuno aññavādakaṃ. khamatī . . . dhārayāmīti.

atha kho bhagavā āyasmantaṃ Channaṃ anekapariyāyena
vigarahitvā dubbharatāya — pa — evañ ca pana bhikkhave
imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha:

aññavādake pācittiyaṃ ti.

evañ c' idaṃ bhagavatā bhikkhūnaṃ sikkhāpadaṃ
paññattaṃ hoti. ||1||

tena kho pana samayena āyasmā Channo saṃghamajjhe
āpattiyaṃ anuyuñjiyamāno aññen' aññaṃ paṭicaranto āpattiṃ
āpajjissāmīti tuṇhibhūto saṃghaṃ viheseti. ye te bhikkhū
appicchā te . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma āyasmā Channo
saṃghamajjhe āpattiyaṃ anuyuñjiyamāno tuṇhibhūto saṃghaṃ
vihesessatīti — pa —. saccāṃ kira tvaṃ Channa saṃgha-
majjhe āpattiyaṃ anuyuñjiyamāno tuṇhibhūto saṃghaṃ vi-
hesesīti. saccāṃ bhagavā. vigarahi buddho bhagavā:
kathaṃ hi nāma tvaṃ moghapurisa saṃghamajjhe . . .
vihesesasi. n' etaṃ moghapurisa appasannānaṃ vā pasādaya
— pa — vigarahitvā dhammiṃ kathāṃ katvā bhikkhū
āmantesi: tena hi bhikkhave saṃgho Channassa bhikkhuno
vihesakaṃ ropetu. evañ ca pana . . . (as above, ch. 1;
instead of aññavādakaṃ read vihesakaṃ; instead of aññen'
aññaṃ paṭicarati read tuṇhibhūto saṃghaṃ viheseti) . . .
imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha:

aññavādake vihesake pācittiyaṃ ti. ||2||

aññavāḍako nāma saṃghamaññhe vatthusmim vā āpattiya vā anuyuññijyamāno taṃ na kathetukāmo taṃ na ugghāṭetukāmo aññen' aññaṃ paṭicarati: ko āpanno kiṃ āpanno kismim āpanno kathaṃ āpanno kaṃ bhaṇatha kiṃ bhaṇathā 'ti, eso aññavāḍako nāma.

vihesako nāma saṃghamaññhe vatthusmim vā āpattiya vā anuyuññijyamāno taṃ na kathetukāmo taṃ na ugghāṭetukāmo tuṇhibhūto saṃghaṃ viheseti, eso vihesako nāma.

aropite aññavāḍake saṃghamaññhe vatthusmim vā āpattiya vā anuyuññijyamāno taṃ na kathetukāmo taṃ na ugghāṭetukāmo aññen' aññaṃ paṭicarati: ko . . . bhaṇathā 'ti, āpatti dukkaṭassa. aropite vihesake saṃghamaññhe vatthusmim . . . na ugghāṭetukāmo tuṇhibhūto saṃghaṃ viheseti, āpatti dukkaṭassa. ropite aññavāḍake . . . bhaṇathā 'ti, āpatti pācittiyassa. ropite vihesake . . . viheseti, āpatti pācittiyassa. || I ||

dhammakamme dhammakammasaññi aññavāḍake vihesake āpatti pācittiyassa. dhammakamme vematiko aññ. vih. āpatti pācittiyassa. dhammakamme adhammakammasaññi aññ. vih. āpatti pācittiyassa. adhammakamme dhammakammasaññi, āpatti dukkaṭassa. adhammakamme vematiko, āpatti dukkaṭassa. adhammakamme adhammakammasaññi, anāpatti. || 2 ||

anāpatti ajānanto pucchati, gilāno na katheti, saṃghassa bhaṇḍanaṃ vā kalaho vā viggaho vā vivādo vā bhavissatīti na katheti, saṃghabhedo vā saṃgharāji vā bhavissatīti na katheti, adhammena vā vaggena vā na kammārahassa vā kammaṃ karissatīti na katheti, ummattakassa, ādikammi-kassā 'ti. || 3 || 3 ||

ḍutiyam.

PĀCITTIYA, XIII.

Tena samayena buddho bhagavā Rājagahe viharati Veluvane Kalandakanivāpe. tena kho pana samayena āyasmā Dabbo Mallaputto saṃghassa senāsanaṃ ca paññāpeti bhaddāni ca uddisati. tena kho pana samayena Mettiyabhummajakā bhikkhū navakā c' eva honti appapuñña

ca, yāni saṃghassa lāmakāni senāsanāni tāni tesam pāpuṇanti lāmakāni ca bhattāni. te āyasmantaṃ Dabbaṃ Mallaputtaṃ bhikkhū ujjhāpeti: chandāya Dabbo Mallaputto senāsanam paññāpeti chandāya ca bhattāni uddisatīti. ye te bhikkhū appicchā te . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma Mettiyabhummajakā bhikkhū āyasmantaṃ Dabbaṃ Mallaputtaṃ bhikkhū ujjhāpessantīti — pa —, saccam kira tumhe bhikkhave Dabbaṃ Mallaputtaṃ bhikkhū ujjhāpethā 'ti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma tumho moghapurisā Dabbaṃ Mallaputtaṃ bhikkhū ujjhāpessatha. n' etaṃ moghapurisā appasaṇṇānam vā pasādāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha:

ujjhāpanake pācittiyān ti.

evaṃ c' idaṃ bhagavatā bhikkhūnaṃ sikkhāpadaṃ paññātaṃ hoti. ||1||

tena kho pana samayena Mettiyabhummajakā bhikkhū bhagavatā ujjhāpanakaṃ paṭikkhittān ti ettāvata bhikkhū sossantīti bhikkhūnaṃ sāmanta āyasmantaṃ Dabbaṃ Mallaputtaṃ khīyanti: chandāya Dabbo Mallaputto senāsanam paññāpeti chandāya ca bhattāni uddisatīti. ye te . . . (*as ch. 1; instead of bhikkhū ujjhāpessatha etc. read khīyissatha*) . . . imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha:

ujjhāpanake khīyanake pācittiyān ti. ||2||

ujjhāpanakaṃ nāma, upasampannaṃ saṃghena sammatam senāsanapaññāpakam vā bhattuddesakam vā yāgubbhājakam vā phalabhājakam vā khajjabhājakam vā appamattakavissajjakam vā avaṇṇam kattukāmo ayasam kattukāmo maṅkam kattukāmo upasampannaṃ ujjhāpeti vā khīyati vā, āpatti pācittiyassa. ||1||

dhammakamme dhammakammasaññi ujjhāpanake khīyanake āpatti pācittiyassa. dhammakamme vematiko ujjh. kh. āpatti pācittiyassa. dhammakamme adhammakammasaññi ujjh. kh. āpatti pācittiyassa. anupasampannaṃ ujjhāpeti vā khīyati vā, āpatti dukkaṭassa. upasampannaṃ saṃghena asaṃmatam senāsanapaññāpakam vā . . . maṅkam kattukāmo upasampannaṃ vā anupasampannaṃ vā ujjhāpeti vā

khīyati vā, āpatti dukkaṭassa. anupasampannaṃ saṃghena sammatam vā asammataṃ vā senāsanapaññāpakam vā . . . mañkum kattukāmo upasampannaṃ vā anupasampannaṃ vā ujjhāpeti vā khīyati vā, āpatti dukkaṭassa. adhammakamme dhammakammasaññi, āpatti dukkaṭassa. adhammakamme vematiko, āpatti dukkaṭassa. adhammakamme adhammakammasaññi, anāpatti. ||2||

anāpatti pakatiyā chandā dosā mohā bhayā karontam ujjhāpeti vā khīyati vā, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. ||3||3||

tatiyam.

PĀCITTIYA, XIV.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattṭhiyam viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena bhikkhū hemantike kāle ajjhokāse senāsanam paññāpetvā kāyam otāpento kāle ārocite tam pakkamantā n' eva uddharimso na uddharāpesum anāpucchā pakkamimso. senāsanam ovatṭham hoti. yo te bhikkhū appicchā . . . vipācenti: katham hi nāma bhikkhū ajjhokāse senāsanam paññāpetvā tam pakkamantā n' eva uddharissanti na uddharāpessanti anāpucchā pakkamissanti, senāsanam ovatṭhan ti. atha kho te bhikkhū . . . ārocesum. saccam kira bhikkhave bhikkhū ajjhokāse — la — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadam uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu saṃghikam mañcam vā piṭham vā bhūsim vā koccham vā ajjhokāse santharitvā vā santharāpetvā vā tam pakkamanto n' eva uddhareyya na uddharāpeyya anāpuccham vā gaccheyya, pācittiyan ti. evaṃ c' idaṃ bhagavatā bhikkhūnam sikkhāpadam paññattam hoti. ||1||

tena kho pana samayena bhikkhū ajjhokāse vasitvā kālāss' eva senāsanam atiharanti. addasa kho bhagavā te bhikkhū kālāss' eva senāsanam atiharante, disvāna etasmim nidāno etasmim pakarane dhammim katham katvā bhikkhū āmantesi : anujānāmi bhikkhave aṭṭha māse avassikasamketo

maṇḍape vā rukkhamūle vā yattha kākā vā kulalā vā na
ūhananti tattha senāsanaṃ nikkhipitun ti. ||2||1||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

saṃghikaṃ nāma saṃghassa dinnam hoti pariccattam.

mañco nāma, cattāro mañcā, masārako bundikābaddho
kulirapādako āhaccapādako.

piṭham nāma, cattāri piṭhāni, masārakaṃ bundikābaddham
kulirapādakaṃ āhaccapādakaṃ.

bhisi nāma pañca bhisiyo upabhisī colabhisī vākabhisī
tiṇabhisī pappabhisī.

kocchaṃ nāma vākamayaṃ vā usīramayaṃ vā muñjama-
yaṃ vā babbajamayaṃ vā anto samveṭhetvā baddham hoti.

santharitvā 'ti sayam santharitvā. santharāpetvā 'ti
aññaṃ santharāpetvā. anupasampannaṃ santharāpeti, tassa
palibodho. upasampannaṃ santharāpeti, santhārukassa
palibodho.

taṃ pakkamanto n' eva uddhareyyā 'ti na sayam uddha-
reyya. na uddharāpeyyā 'ti na aññaṃ uddharāpeyya.

anāpuccham vā gaccheyyā 'ti bhikkhum vā sāmaṇeraṃ
vā ārāmikaṃ vā anāpucchā majjhimaṃ purisassa leḍḍupātaṃ
atikkamantaṃ āpatti pācittiyassa. ||1||

saṃghike saṃghikasaññi ajjhokāse santharitvā vā santha-
rāpetvā vā taṃ pakkamanto n' eva uddhareyya na uddha-
rāpeyya anāpuccham vā gaccheyya, āpatti pācittiyassa.
saṃghike vematiko — la — saṃghike puggalikasaññi ajjho-
kāse . . . gaccheyya, āpatti pācittiyassa. cimilikaṃ vā
uttarattharaṇaṃ vā bhummattharaṇaṃ vā tattikaṃ vā
cammakhaṇḍaṃ vā pādapuñchanim vā phalakaṃ piṭhaṃ vā
ajjhokāse . . . gaccheyya, āpatti dukkaṭassa. puggalike
saṃghikasaññi, āpatti dukkaṭassa. puggalike vematiko,
āpatti dukkaṭassa. puggalike puggalikasaññi, aññaṃ
puggalike āpatti dukkaṭassa, attano puggalike anāpatti. ||2||

anāpatti uddharitvā gacchati, uddharāpetvā gacchati,
āpuccham gacchati, otāpento gacchati, kenaci palibuddham
hoti, āpadāsu, ummattakassa, ādikammikassa 'ti. ||3||2||

catuttham.

PĀCITTIYA, XV.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena sattarasavaggiyā bhikkhū saḥāyakā hontī. te vasantāpi ekato 'va vasanti pakkamantāpi ekato 'va pakkamanti. te aññatarasmiṃ saṃghike vihāre seyyaṃ santharitvā taṃ pakkamantā n' eva uddharimṣu na uddharāpesuṃ anāpucchā pakkamimṣu. senāsanam upacikāhi khāyitaṃ hoti. ye te bhikkhū appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma sattarasavaggiyā bhikkhū saṃghike vihāre seyyaṃ santharitvā taṃ pakkamantā n' eva uddharissanti na uddharāpessanti anāpucchā pakkamissanti, senāsanam upacikāhi khāyitaṃ ti. atha kho te bhikkhū . . . ārocesuṃ — la —. saccam kira bhikkhave sattarasavaggiyā bhikkhū saṃghike vihāre . . . n' eva uddharimṣu na uddharāpesuṃ anāpucchā pakkamimṣu . . . khāyitaṃ ti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma te bhikkhave moghapurisaṃ saṃghike vihāre . . . khāyitaṃ. n' etaṃ bhikkhave appasannānam vā pasādāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha:

yo pana bhikkhu saṃghike vihāre seyyaṃ santharitvā vā santharāpetvā vā taṃ pakkamanto n' eva uddhareyya na uddharāpeyya anāpuccham vā gaccheyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

saṃghiko nāma vihāro saṃghassa dinno hoti pariceatto.

seyyaṃ nāma bhisi cimlikā uttarattharaṇaṃ bhummattharaṇaṃ tattikā cammakhaṇḍo nisidanaṃ paccattharaṇaṃ tiṇa-santhāro paṇṇasanthāro.

santharitvā 'ti sayam santharitvā. santharāpetvā 'ti aññaṃ santharāpetvā.

taṃ pakkamanto n' eva uddhareyyā 'ti na sayam uddhareyya. na uddharāpeyyā 'ti na aññaṃ uddharāpeyya. anāpuccham vā gaccheyyā 'ti bhikkhūnaṃ vā sāmaṇeraṃ vā ārā-

mikaṃ vā anāpucchā parikkhittassa āramassa parikkhepaṃ atikkamantassa āpatti pācittiyassa, aparikkhittassa āramassa upacāraṃ atikkamantassa āpatti pācittiyassa. ||1||

saṃghike saṃghikasaññī seyyaṃ santharitvā vā santharāpetvā vā taṃ pakkamanto n' eva uddhareyya na uddharāpeyya anāpucchā vā gaccheyya, āpatti pācittiyassa. saṃghike vematiko seyyaṃ . . . gaccheyya, āpatti pācittiyassa. saṃghike puggalikasaññī seyyaṃ . . . gaccheyya, āpatti pācittiyassa. vihārassa upacāre vā upatṭhānasālayaṃ vā maṇḍape vā rukkhamaṇḍale vā seyyaṃ . . . gaccheyya, āpatti dukkaṭassa. mañcaṃ vā piṭhaṃ vā vihāre vā vihārassa upacāre vā upatṭhānasālayaṃ vā maṇḍape vā rukkhamaṇḍale vā santharitvā vā santharāpetvā vā . . . gaccheyya, āpatti dukkaṭassa. puggalike saṃghikasaññī, āpatti dukkaṭassa. puggalike vematiko, āpatti dukkaṭassa. puggalike puggalikasaññī, aññassa puggalike āpatti dukkaṭassa, attano puggalike anāpatti. ||2||

anāpatti uddharitvā gacchati, uddharāpetvā gacchati, āpucchā gacchati, kenaci palibuddhaṃ hoti, sāpekkho gantvā tattha ṭhito āpucchati, kenaci palibuddho hoti, āpaḍāsu, ummattakassa, ādikammikassa 'ti. ||3|| 2||

pañcamāṃ.

PĀCITTIYA, XVI.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārame. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū varaseyyāyo palibuddhanti. therā bhikkhū vuṭṭhāpenti. atha kho chabbaggiyānaṃ bhikkhūnaṃ etad ahoṣi: kena nu kho mayaṃ upāyena idh' eva vassaṃ vaseyyāma 'ti. atha kho chabbaggiyā bhikkhū there bhikkhū anupakhajja seyyaṃ kappenti yassa sambādho bhavissati so pakkamissatīti. ye te bhikkhū appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma chabbaggiyā bhikkhū there bhikkhū anupakhajja seyyaṃ kappessantīti. atha kho te bhikkhū . . .

ārocesum — la —. saccam kira tumhe bhikkhave there . . . kappethā 'ti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: katham hi nāma tumhe moghapurisā there . . . kappessatha. n' etam moghapurisā appasannānam vā pasādaya — pa — evaṇ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha:

yo pana bhikkhu saṃghike vihāre jānam pubbupagataṃ bhikkhuṃ anupakhajja seyyaṃ kappeyya yassa sambādhō bhavissati so pakkamissatīti etad eva paccayaṃ karitvā anaññaṃ, pācittiyaṃ ti. ||1||

yo panā 'ti — la —.

saṃghiko nāma vihāro saṃghassa dinno hoti pariccatto.

jānāti nāma, vuddho 'ti jānāti, gilāno 'ti jānāti, saṃghassa dinno 'ti jānāti.

anupakhajjā 'ti anupavisitvā.

seyyaṃ kappeyyā 'ti mañcassa vā pīthassa vā pavasantassa vā nikkhamantassa vā upacāre seyyaṃ santharati vā santharāpeti vā, āpatti dukkaṭassa. abhinisīdati vā abhinipajjati vā, āpatti pācittiyassa.

etad eva paccayaṃ karitvā anaññaṃ ti na añño koci paccayo hoti anupakhajja seyyaṃ kappetum. ||1||

saṃghike saṃghikasaññi anupakhajja seyyaṃ kappeti, āpatti pācittiyassa. saṃghike vematiko an. s. k., āpatti pācittiyassa. saṃghike puggalikasaññi an. s. k., āpatti pācittiyassa. mañcassa vā pīthassa vā pavasantassa vā nikkhamantassa vā upacāraṃ ṭhapetvā seyyaṃ santharati vā santharāpeti vā, āpatti dukkaṭassa. abhinisīdati vā abhinipajjati vā, āpatti dukkaṭassa. vihārassa upacāre vā upatthānasālāyaṃ vā maṇḍape vā rukkhamaṇḍale vā ajjhokāse vā seyyaṃ santharati vā santharāpeti vā, āpatti dukkaṭassa. abhinisīdati vā abhinipajjati vā, āpatti dukkaṭassa. puggalike saṃghikasaññi, āpatti dukkaṭassa. puggalike vematiko, āpatti dukkaṭassa. puggalike puggalikasaññi, aññassa puggalike āpatti dukkaṭassa, attano puggalike anāpatti. ||2||

anāpatti gilāno pavisati, sītena vā uphena vā pīlito pavisati, āpadāsu, ummattakassa, ādikammikassa 'ti. ||3||2||

chaṭṭhaṃ.

PĀCITTIYA, XVII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena sattarasavaggiyā bhikkhū aññataram paccanti-mam mahāvihāram paṭisaṃkharonti idha mayam vassam vasissāma 'ti. addasamsu kho chabbaggiyā bhikkhū sattarasavaggiye bhikkhū vihāram paṭisaṃkharonte, disvāna evam āhaṃsu: ime āvuso sattarasavaggiyā bhikkhū vihāram paṭisaṃkharonti. handa ne vuṭṭhāpessāma 'ti. ekacce evam āhaṃsu: āgamethāvuso yāva paṭisaṃkharonti, paṭisaṃkharote vuṭṭhāpessāma 'ti. atha kho chabbaggiyā bhikkhū sattarasavaggiye bhikkhū etad avocum: utṭhetāvuso, amhākaṃ vihāro pāpupātīti, nanu āvuso paṭigace' eva ācikkhitabbaṃ, mayaṃ o' aññaṃ paṭisaṃkhareyyāma 'ti. nanu āvuso saṃghiko vihāro 'ti. āmāvuso saṃghiko vihāro 'ti. utṭhetāvuso, amhākaṃ vihāro pāpupātīti. mahallako āvuso vihāro, tumhe pi vasatha mayam pi vasissāma 'ti. utṭhetāvuso, amhākaṃ vihāro pāpupātīti kupitā anattamanā givāyaṃ gabetvā nikkadḍhanti. te nikkadḍhiyamānā rodanti. bhikkhū evam āhaṃsu: kissa tumhe āvuso rodathā 'ti. ime āvuso chabbaggiyā bhikkhū kupitā anattamanā amhe saṃghikā viharā nikkadḍhantīti. ye te bhikkhū appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma chabbaggiyā bhikkhū kupitā anattamanā bhikkhū saṃghikā viharā nikkadḍhissantīti. atha kho te bhikkhū . . . ārocesum — la —, saccam kira tumhe bhikkhave kupitā . . . nikkadḍhathā 'ti. saccam bhagavā, vigarahi buddho bhagavā: katham hi nāma tumhe moghapurisā kupitā . . . nikkadḍhissatha. n' etaṃ moghapurisā appasannānaṃ vā pasādāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha:

yo pana bhikkhu bhikkhum kupito anattamano saṃghikā viharā nikkadḍheyya vā nikkadḍhāpeyya vā, pācittiyaṃ ti. ||1||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

bhikkhun ti aññaṃ bhikkhuṃ.

kupito anattamano 'ti anabhiraddho āhatacitto khilajāto.

saṃghiko nāma vihāro saṃghassa dinno hoti pariccatto.

nikkaḍḍheyyā 'ti gabbhe gahetvā pamukhaṃ nikkadḍhati,
āpatti pācittiyassa. pamukhe gahetvā bahi nikkadḍhati,
āpatti pācittiyassa. ekena payogena bahuke pi dvāre atikkā-
meti, āpatti pācittiyassa. nikkadḍhāpeyyā 'ti, aññaṃ ānā-
peti, āpatti dukkaṭassa. sakiṃ ānatto bahuke pi dvāre atikkā-
meti, āpatti pācittiyassa. ||1||

saṃghike saṃghikasaññi kupito anattamano nikkadḍhati
vā nikkadḍhāpeti vā, āpatti pācittiyassa. saṃghike vema-
tiko kupito . . . nikkadḍhāpeti vā, āpatti pācittiyassa.
saṃghike puggalikasaññi kupito . . . nikkadḍhāpeti vā,
āpatti pācittiyassa. tassa parikkhāraṃ nikkadḍhati vā
nikkadḍhāpeti vā, āpatti dukkaṭassa. vihārassa upacāra
vā upatthānasālāya vā maṇḍapā vā rukkhamaḷā vā ajjhokāsā
vā nikkadḍhati vā nikkadḍhāpeti vā, āpatti dukkaṭassa.
tassa parikkhāraṃ n. vā n. vā, āpatti dukkaṭassa. anupa-
sampaṇṇaṃ vihāra vā vihārassa upacāra vā . . . ajjhokāsā
vā n. vā n. vā, āpatti dukkaṭassa. tassa parikkhāraṃ n. vā
n. vā, āpatti dukkaṭassa. puggalike saṃghikasaññi, āpatti
dukkatassa. puggalike vematiko, āpatti dukkaṭassa. pugga-
like puggalikasaññi, aññaṃ puggalike āpatti dukkaṭassa,
attano puggalike anāpatti. ||2||

anāpatti alajjīṃ nikkadḍhati vā nikkadḍhāpeti vā, tassa
parikkhāraṃ n. vā n. vā, ummattakaṃ n. vā n. vā, tassa
parikkhāraṃ n. vā n. vā, bhaṇḍanakāraṃ kalahakāraṃ
vivāḍakāraṃ bhassakāraṃ saṃghe adbhikāraṃ akāraṃ n.
vā n. vā, tassa parikkhāraṃ n. vā n. vā, antevāsikaṃ vā saddhi-
vihārikaṃ vā na sammāvattantaṃ n. vā n. vā, tassa parikkhā-
raṃ n. vā n. vā, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. ||3||2||

sattamaṃ.

PĀCITTIYA, XVIII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati
Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana

samayena dve bhikkhū saṃghike vihāre uparivehāsakuṭiyā eko heṭṭhā viharati eko upari. uparimo bhikkhu āhaccapādakaṃ mañcaṃ sahasā abhinisīdi. mañcapādo nippaṭitvā heṭṭhimassa bhikkhuno matthake avatthāsi, so bhikkhu vissaram akāsi. bhikkhū upadhāvitvā taṃ bhikkhuṃ etad avocaṃ: kissa tvam āvuso vissaram akāsi. atha kho so bhikkhu bhikkhūnaṃ etam atthaṃ ārocesi, ye te bhikkhū appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma bhikkhu saṃghike vihāre uparivehāsakuṭiyā āhaccapādakaṃ mañcaṃ sahasā abhinisīdissatīti. atha kho te bhikkhū . . . ārocesuṃ —la—. saccaṃ kira tvam bhikkhu saṃghike . . . abhinisīdasi, saccaṃ bhagavā. vīgarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma tvam moghapurisa saṃghike . . . abhinisīdissasi. n' etam moghapurisa appasannānaṃ vā pasādāya —pa— evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha:

yo pana bhikkhu saṃghike vihāre uparivehāsakuṭiyā āhaccapādakaṃ mañcaṃ vā piṭhaṃ vā abhinisīdeyya vā abhinipajjeyya vā, pācittiyaṃ ti. ||1||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

saṃghiko nāma vihāro saṃghassa dinno hoti pariccatto.

vehāsakuṭi nāma majjhimaṃ purisassa asisaghattā.

āhaccapādako nāma mañco aṅge vijjhītvā ṭhito hoti. āhaccapādakaṃ nāma piṭhaṃ aṅge vijjhītvā ṭhitaṃ hoti.

abhinisīdeyyā 'ti, tasmīṃ abhinisīdati, āpatti pācittiyassa. abhinipajjeyyā 'ti tasmīṃ abhinipajjati, āpatti pācittiyassa. ||1||

saṃghike saṃghikasaññī uparivehāsakuṭiyā āhaccapādakaṃ mañcaṃ vā piṭhaṃ vā abhinisīdati vā abhinipajjati vā, āpatti pācittiyassa. saṃghike vematiko —la— saṃghike puggalikasaññī . . . abhinipajjati vā, āpatti pācittiyassa. puggalike saṃghikasaññī, āpatti dukkaṭassa. puggalike vematiko, āpatti dukkaṭassa. puggalike puggalikasaññī, aññāssa puggalike āpatti dukkaṭassa, attano puggalike anāpatti. ||2||

anāpatti avehāsakuṭiyā, sisaghattāya, heṭṭhā aparibhogā hoti, padarasañcitā hoti, paṭāṇi dinnā hoti, tasmīṃ ṭhito gaṇhati vā laggeti vā, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. ||3||2||

atṭhamam.

PĀCITTIIYA, XIX.

Tena samayena buddho bhagavā Kosambiyam viharati Ghositārāme. tena kho pana samayena āyasmato Channassa upatthāko mahāmatto āyasmato Channassa vihāram kārāpeti. atha kho āyasmā Channo katapariyositam vihāram punappunam chādāpeti punappunam limpāpeti. atibhārīto vihāro paripatī. atha kho āyasmā Channo tiṇaṃ ca kaṭṭhaṃ ca samkaḍḍhanto aññatarassa brāhmaṇassa yavakhettaṃ dūsesi. atha kho so brāhmaṇo ujjhāyati khiyati vipāceti : kathaṃ hi nāma bhaddantā amhākaṃ yavakhettaṃ dūsessantīti. assosum kho bhikkhū tassa brāhmaṇassa ujjhāyantassa khiyantassa vipācentassa. ye te bhikkhū appicchā te . . . vipācentī : kathaṃ hi nāma āyasmā Channo katapariyositam vihāram punappunam chādāpessati punappunam limpāpessati, atibhārīto vihāro paripatīti. atha kho te bhikkhū . . . ārocesum — la —, saccam kira tvaṃ Channa katapariyositam . . . paripatīti. saccam bhagavā, viga-rahi buddho bhagavā : kathaṃ hi nāma tvaṃ moghapurisa katapariyositam . . . paripatī. n' etaṃ moghapurisa appa-sannānam vā pasādaya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha :

māhallākaṃ pana bhikkhunā vihāram kārayamānena yāva dvārakosā aggalaṭṭhapanāya āloka-sandhiparikammāya dvittiechadanassa pariyāyaṃ appaharite t̥hitena adhi-ṭṭhātabbāṃ. tato ce uttari appaharite pi t̥hito adhiṭṭha-heyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

māhallako nāma vihāro sassāmiko vuccati.

vihāro nāma ullitto vā hoti avalitto vā ullittāvalitto vā.

kārayamānenā 'ti karonto vā kārāpento vā.

yāva dvārakosā 'ti piṭṭhasaṃghāṭassa samantā hatthapāsā.

aggalaṭṭhapanāyā 'ti dvāraṭṭhapanāya.

āloka-sandhiparikammāyā 'ti vātapānaparikammāya seta-vaṇṇaṃ kālavaṇṇaṃ gerukaparikammaṃ mālākammaṃ latā-kammaṃ makaradantakaṃ pañcapaṭṭhikaṃ.

dvitticchedanassa pariyāyaṃ appaharite t̥hiteṇa adhiṭṭhātabban ti, haritaṃ nāma pubbaṇṇaṃ aparannaṃ. sace harite t̥hito adhiṭṭhāti, āpatti dukkaṭassa. maggena chādentassa dve magge adhiṭṭhahitvā tatiyaṃ maggaṃ āpāpetvā pakkamitabbam. pariyāyena chādentassa dve pariyāye adhiṭṭhahitvā tatiyaṃ pariyāyaṃ āpāpetvā pakkamitabbam.

tato ce uttari appaharite pi t̥hito adhiṭṭhaheyyā 'ti, it̥ṭhakāya chādentassa it̥ṭhakit̥ṭhakāya āpatti pācittiyassa. silāya chādentassa silāya silāya āpatti pācittiyassa. sudhāya chādentassa piṇḍe piṇḍe āpatti pācittiyassa. tiṇeṇa chādentassa karaḷe karaḷe āpatti pācittiyassa. paṇṇena chādentassa paṇṇe paṇṇe āpatti pācittiyassa. || 1 ||

atirekadvittipariyāye atirekasaññi adhiṭṭhāti, āpatti pācittiyassa. atirekadvittipariyāye vematiko adh., āpatti pācittiyassa. atir. ūnakasaññi adh., āpatti pācittiyassa. ūnakadvittipariyāye atirekasaññi, āpatti dukkaṭassa. ūnakadv. vematiko, āpatti dukkaṭassa. ūnakadv. ūnakasaññi, anāpatti. || 2 ||

anāpatti dvittipariyāye, ūnakadvittipariyāye, leṇe, guhāya, tiṇakutikāya, aññass' atthāya, attano dhanena, vāsagāraṃ t̥hapetvā sabbattha anāpatti, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. || 3 || 2 ||

navamaṃ.

PĀCITTIYA, XX.

Tena samayena buddho bhagavā Ālavīyaṃ vibarati Aggālave cetiye. tena kho pana samayena Ālavikā bhikkhū navakammaṃ karontā jānaṃ sappāṇakaṃ udakaṃ tiṇaṃ pi mattikaṃ pi siṅcanti pi siṅcāpenti pi. ye te bhikkhū appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma Ālavikā bhikkhū jānaṃ sappāṇakaṃ . . . siṅcāpessanti pīti. atha kho te bhikkhū . . . ārocesuṃ — la —. saccam kira tumhe bhikkhave jānaṃ sappāṇakaṃ . . . siṅcāpetha pīti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma tumhe moghapurisā jānaṃ sappāṇakaṃ . . . siṅcāpessatha pi.

n' etam moghapurissā appasannānaṃ vā pasādāya — pa —
evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu jānaṃ sappāṇakaṃ udakaṃ tiṇaṃ vā
mattikaṃ vā siñceyya vā siñcāpeyya vā, pācittiyaṃ ti. || 1 ||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

jānāti nāma sāmāṃ vā jānāti aññe vā tassa āroceti.

siñceyyā 'ti sayāṃ siñcati, āpatti pācittiyassa. siñcāpeyyā
'ti aññaṃ ānāpeti, āpatti pācittiyassa. sakiṃ āpatto bahu-
kaṃ pi siñcati, āpatti pācittiyassa. || 1 ||

sappāṇake sappāṇakasaññi tiṇaṃ vā mattikaṃ vā siñcati
vā siñcāpeti vā, āpatti pācittiyassa. sappāṇake vematiko
. . . siñcāpeti vā, āpatti dukkaṭassa. sappāṇake appāṇa-
kasaññi . . . siñcāpeti vā, anāpatti. appāṇake sappāṇaka-
saññi, āpatti dukkaṭassa. appāṇake vematiko, āpatti dukka-
ṭassa. appāṇake appāṇakasaññi, anāpatti. || 2 ||

anāpatti asañcicca, asatiyā, ajānantassa, ummattakassa,
ādikkammikassā 'ti. || 3 || 2 ||

dasamaṃ.

tass' uddānaṃ :

bhūtaṃ, aññāya, ujjhāyaṃ, pakkamantena te duve,
pubbe, nikkadḍhan'-āhacca dvāra-sappāṇakena cā 'ti.

bhūtagāmaṃ dutiyo.

PĀCITTIIYA, XXI.

Tena samayena buddho bhāgavā Sāvattthiyaṃ viharati
Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana
samayena therā bhikkhū bhikkhuniyo ovaḍantā lābhino
honti cīvarapiṇḍapātasaṇāsanagilānapaccayabhesajjaparikkhā-
rānaṃ. atha kho chabbaggiyānaṃ bhikkhūnaṃ etad
aḥosi : etarahi kho āvuso therā bhikkhū bhikkhuniyo ova-
dantā lābhino honti cīvara-parikkhārānaṃ. haṇḍāvuso
mayam pi bhikkhuniyo ovaḍamā 'ti. atha kho chabbaggiyā
bhikkhū bhikkhuniyo upasaṃkamitvā etad avocum : amhe

pi bhaginiyo upasamkamatha, mayam pi ovadissāma 'ti. atha kho tā bhikkhuniyo yena chabbaggiyā bhikkhū ten' upasamkamimsu, upasamkamitvā chabbaggiye bhikkhū abhivādetvā ekamantaṃ nisidimsu. atha kho chabbaggiyā bhikkhū bhikkhunīnaṃ parittaṃ ñeva dhammiṃ kathāṃ katvā divasaṃ tiracchānakathāya vītināmetvā uyyojesun gacchatha bhaginiyo 'ti. atha kho tā bhikkhuniyo yena bhagavā ten' upasamkamimsu, upasamkamitvā bhagavantaṃ abhivādetvā ekamantaṃ atthamsu. ekamantaṃ tūtiā kho tā bhikkhuniyo bhagavā etad avoca : kacci bhikkhuniyo ovādo iddho ahoṣīti. kuto bhante ovādo iddho bhavissati, ayyā chabbaggiyā parittaṃ ñeva . . . uyyojesun ti. atha kho bhagavā tā bhikkhuniyo dhammiyā kathāya sandassesī samādapesī samuttejesī sampahamsesī. atha kho tā bhikkhuniyo bhagavatā dhammiyā kathāya sandassitā . . . sampahamsitā bhagavantaṃ abhivādetvā padakkhiṇaṃ katvā pakkamimsu. atha kho bhagavā etasmim nīdāne etasmim pakaraṇe bhikkhusaṃghaṃ sannipātāpetvā chabbaggiye bhikkhū paṭipucchī : saccam kira tumhe bhikkhave bhikkhunīnaṃ parittaṃ ñeva . . . uyyojethā 'ti. saccam bhagavā. vīgarahī buddho bhagavā : kathaṃ hi nāma tumhe moghapurīsa bhikkhunīnaṃ parittaṃ ñeva . . . uyyojessatha. n' etaṃ moghapurīsa appasannānaṃ vā pasādaya — pa — vīgarahitvā dhammiṃ kathāṃ katvā bhikkhū āmantesī : anujānāmi bhikkhave bhikkhunovādaṃ sammannitum. evaṃ ca pana bhikkhave sammannitabbo, paṭhamam bhikkhu yācītabbo, yācitvā byattena bhikkhunā paṭibalena saṃgho nāpetabbo : suṇātu me bhante saṃgho. yadi saṃghassa pattakallaṃ saṃgho itthannāmaṃ bhikkhuṃ bhikkhunovādaṃ sammanneyya, esā ñatti. suṇātu me bhante saṃgho. saṃgho itthannāmaṃ bhikkhuṃ bhikkhunovādaṃ sammannati. yassāyasmato khamatī itthannāmassa bhikkhuno bhikkhunovādakassa sammuti . . . bhāseyya. dutiyam pi etaṃ atthaṃ vadāmi — la — tatiyam pi etaṃ atthaṃ vadāmi : suṇātu me . . . bhāseyya. sammato saṃghena itthannāmo bhikkhu bhikkhunovādako. khamatī . . . dhārayāmi.

atha kho bhagavā chabbaggiye bhikkhū anekapariyāyena

vigarabhitvā dubbharatāya — pa — evañ ca pana bhikkhave
imaṃ sikkhāpadam uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu asammato bhikkhuniyo ovadeyya,
pācittīyan ti.

evañ c' idam bhagavatā bhikkhūnam sikkhāpadam pañ-
ñattam hoti. ||1||

tena kho pana samayena therā bhikkhū sammata bhikkhu-
niyo ovaḍantā tath' eva lābhino honti cīvarapīṇḍapātāsenā-
sanagilānapaccayabhesajjaparikkhārānam. atha kho chabba-
ggiyānam bhikkhūnam etad ahoṣi : etarahi kho āvuso therā
bhikkhū sammata bhikkhuniyo ovaḍantā tath' eva lābhino
honti cīvara^aparikkhārānam. haṇḍāvuso mayam pi nissi-
mam gantvā aññamaññaṃ bhikkhunovāḍakam sammannitvā
bhikkhuniyo ovaḍamā 'ti. atha kho chabbaggiyā bhikkhū
nissimam gantvā aññi. bh. samm. bhikkhuniyo upasamkamitvā
etad avocum : mayam pi bhagīniyo sammata, amhe pi upa-
samkamatha, mayam pi ovaḍissamā 'ti. atha kho tā bhi-
kkhuniyo . . . (etc. as above, ch. 1) . . . vigarahitvā
dhammim katham katvā bhikkhū āmantesi : anujānāmi bhi-
kkhave aṭṭhah' aṅgehi samannāgatam bhikkhum bhikkhu-
novāḍakam sammannitum : silavā hoti pātimokkhasamva-
rasamvuto viharati ācāragocarasampanno anumattesu vajjesu
bhayadassāvi samāḍāya sikkhati sikkhāpadesu, bahussuto
hoti sutadharo sutasannicayo ye te dhammā ādikalyāṇā majjhe
kalyāṇā pariyoṣānakalyāṇā sāttham sabyañjanam kevalapari-
puṇṇam parisuddham brahmacariyam abhivadanti tathārūp'
assa dhammā bahussutā honti dhātā vacasā paricitā ma-
nasānupekkhitā diṭṭhiyā suppaṭividdhā, ubhayāni kho pan'
assa pātimokkhāni vitthārena svāgatāni honti evvibhattāni
suppavattinī suvinicchitāni sattaso anubyañjanaso, kalyāṇa-
vāco hoti kalyāṇavākkaraṇo, yebhuyyena bhikkhuninam
piyo hoti manāpo, paṭibalo hoti bhikkhuniyo ovaḍitum, na
kho pan' etaṃ bhagavantam uddissa pubbajitāya kāsāya-
vatthavasānāya garudhammam ajjhāpannapubbo hoti, visati-
vasso vā hoti atirekavisativasso vā. anujānāmi bhikkhave
imehi aṭṭhah' aṅgehi samannāgatam bhikkhum bhikkhu-
vāḍakam sammannitum ti. ||2||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

asammato nāma ñatticatutthena kammena asammato.

bhikkhuniyo nāma ubhatosamghe upasampannā.

ovadeyyā 'ti atthahi garudhammehi ovadati, āpatti pācitti-
yassa. aññena dhammena ovadati, āpatti dukkaṭassa. ekato
upasampannam ovadati, āpatti dukkaṭassa.

tena sammatenā bhikkhunā pariveṇam sammajjivā paṇi-
yam paribbojanīyam upatthāpetvā āsanam paññāpetvā duti-
yam gahetvā nisiditabbam. bhikkhunīhi tattha gantvā tam
bhikkhum abhivādetvā ekamantam nisiditabbam. tena bhi-
kkhunā pucchitabbā: samagga 'ttha bhaginiyo 'ti. sace
samagga 'mhāyyā 'ti bhaṇanti, vattanti bhaginiyo atthā
garudhammā 'ti. sace vattant' ayyā 'ti bhaṇanti eso bhagi-
niyo ovādo 'ti niyyādetabbo. sace na vattant' ayyā 'ti
bhaṇanti, osāretabbā: vassasatupasampannāya bhikkhuniyā
tadahupasampannassa bhikkhuno abhivādanam paccuṭṭhānam
añjulikammaṃ sāmīcikkammaṃ kātabbam; ayam pi dhammo
sakkatvā garukatvā mānetvā pūjetvā yāvajīvam anatikka-
maniyo. na bhikkhuniyā abhikkhuke āvāse vassam vasi-
tabbam; ayam pi dhammo . . . anatikkamaniyo. anvaddha-
māsam bhikkhuniyā bhikkhusamghato dve dhammā paccā-
simsitabbā uposathapucchakañ ca ovādupasamkamanañ ca;
ayam pi dhammo . . . anatikkamaniyo. vassam vutthāya
bhikkhuniyā ubhatosamghe tīhi tūhānehi pavāretabbam
ditthena vā sutena vā parisāṅkāya vā; ayam pi dhammo
. . . anatikkamaniyo. garudhammam ajjhāpannāya bhi-
kkhuniyā ubhatosamghe pakkhamānattam caritabbam; ayam
pi . . . anatikkamaniyo. dve vassāni chasu dhammesu
sikkhitasikkhāya sikkhamānāya ubhatosamghe upasampadā
pariyesitabbā; ayam pi . . . anatikkamaniyo. na bhi-
kkhuniyā kenaci pariyāyena bhikkhu akkositabbo paribhā-
sitabbo; ayam pi . . . anatikkamaniyo. ajjatagge ovaṭo
bhikkhunīnam bhikkhūsu vacanapatho, unovaṭo bhikkhū-
nam bhikkhunīsu vacanapatho; ayam pi . . . anatikkamaniyo
'ti. sace samagga 'mhāyyā 'ti bhaṇantam aññam dhammam
bhaṇati, āpatti dukkaṭassa. sace vagga 'mhāyyā 'ti bha-
ṇantam atthā garudhamme bhaṇati, āpatti dukkaṭassa. ovādam
aniyyādetvā aññam dhammam bhaṇati, āpatti dukkaṭassa. || I ||

adhammakamme adhammakammasaññi vaggam bhikkhunīsamgham vaggasaññi ovaḍaṭṭi, āpatti pācittiyassa. adhammakamme adhammakammasaññi vaggam bhikkhunīsamgham vematiko ovaḍaṭṭi, āpatti pācittiyassa. adh. adh. v. bh. samaggasaññi ovaḍaṭṭi, āpatti pācittiyassa.

adhammakamme vematiko vaggam bhikkhunīsamgham vaggasaññi ovaḍaṭṭi . . . vematiko ovaḍaṭṭi . . . samaggasaññi ovaḍaṭṭi, āpatti pācittiyassa.

adhammakamme dhammakammasaññi vaggam bhikkhunīsamgham vaggasaññi ovaḍaṭṭi . . . vematiko ovaḍaṭṭi . . . samaggasaññi ovaḍaṭṭi, āpatti pācittiyassa.

adhammakamme adhammakammasaññi samaggam bhikkhunīsamgham vaggasaññi ovaḍaṭṭi . . . vematiko ovaḍaṭṭi . . . samaggasaññi ovaḍaṭṭi, āpatti pācittiyassa.

adhammakamme vematiko samaggam bhikkhunīsamgham vaggasaññi ovaḍaṭṭi . . . vematiko ovaḍaṭṭi . . . samaggasaññi ovaḍaṭṭi, āpatti pācittiyassa.

adhammakamme dhammakammasaññi samaggam bhikkhunīsamgham vaggasaññi ovaḍaṭṭi . . . vematiko ovaḍaṭṭi . . . samaggasaññi ovaḍaṭṭi, āpatti pācittiyassa.

dhammakamme adhammakammasaññi vaggam bhikkhunīsamgham vaggasaññi ovaḍaṭṭi . . . vematiko ovaḍaṭṭi . . . samaggasaññi ovaḍaṭṭi, āpatti dukkaṭṭassa.

dhammakamme vematiko vaggam . . . āpatti dukkaṭṭassa.

dhammakamme dhammakammasaññi vaggam . . . āpatti dukkaṭṭassa.

dhammakamme adhammakammasaññi samaggam . . . āpatti dukkaṭṭassa.

dhammakamme vematiko samaggam . . . āpatti dukkaṭṭassa.

dhammakamme dhammakammasaññi samaggam bhikkhunīsamgham vaggasaññi ovaḍaṭṭi, āpatti dukkaṭṭassa, . . . vematiko ovaḍaṭṭi, āpatti dukkaṭṭassa, . . . samaggasaññi ovaḍaṭṭi, anāpatti. ||2||

anāpatti uddesaṃ dento, paripuccham dento, osārehi ayyā 'ti vuccamāno osāreti, pañham pucchati, pañham puṭṭho kaṭheti, aññass'atthāya bhaṇantaṃ bhikkhuniyo suṇanti, sikkhamānāya, sāmaṇeriyā, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. ||3||3||

PĀCITTIYA, XXII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena therā bhikkhū bhikkhuniyo ovaḍanti pariyāyena. tena kho pana samayena āyasmato Cūḷapanthakassa pariyāyo hoti bhikkhuniyo ovaḍitum. bhikkhuniyo evam āhaṃsu : na dāni ajja ovādo iddho bhavissati, tañ ñeva dāni udānaṃ ayyo Cūḷapanthako punappunaṃ bhaṇissatīti. atha kho tā bhikkhuniyo yenāyasmā Cūḷapanthako ten' upasaṃkamimsu, upasaṃkamitvā āyasmantaṃ Cūḷapanthakaṃ abhivādetvā ekamantaṃ nisidimsu, ekamantaṃ nisinnā kho tā bhikkhuniyo āyasmā Cūḷapanthako etad avoca : samagga 'ttha bhaginiyo 'ti. samagga 'mhāyyā 'ti. vattanti bhaginiyo attha garudhammā 'ti. vattant' ayyā 'ti. eso bhaginiyo ovādo 'ti niyyādetvā imaṃ udānaṃ punappunaṃ abbāsi :

adhicetaso appamajjato munino monapathesu sikkhato
sokā na bhavanti tādino upasantassa sadā satimato 'ti.

bhikkhuniyo evam āhaṃsu : nanu avocumhā na dāni ajja ovādo iddho bhavissati, tañ ñeva dāni udānaṃ ayyo Cūḷapanthako punappunaṃ bhaṇissatīti. assosi kho āyasmā Cūḷapanthako tasmaṃ bhikkhuniṇaṃ imaṃ kathāsallāpaṃ. atha kho āyasmā Cūḷapanthako vehāsaṃ abbhuggantvā ākāse antalikkhe caṅkamatī pi tiṭṭhati pi nisidati pi seyyam pi kappeti dhūmāyati pi pajjalati pi antarāpi dhāyati tañ ñeva udānaṃ bhaṇati aññañ ca bahum buddhavaśanaṃ. bhikkhuniyo evam āhaṃsu : acchariyaṃ vata bho abbhutaṃ vata bho na vata no ito pubbe ovādo evaṃ iddho bhūtapubbo yathā ayyassa Cūḷapanthakassa 'ti. atha kho āyasmā Cūḷapanthako tā bhikkhuniyo yāva samandhakārā ovaḍitvā uyyojesi gacchatha bhaginiyo 'ti. atha kho tā bhikkhuniyo nagaradvāre thakkite bahinagare vasitvā kālass' eva nagaraṃ pavisanti. manussā ujjbhāyanti khīyanti vipācenti : abrahmacāriṇiyo imā bhikkhuniyo, ārāme bhikkhūhi saddhiṃ vasitvā idāni nagaraṃ pavisantīti. assosun kho bhikkhū tesam manussā-

naṃ . . . vipācentānaṃ. ye te bhikkhū appiechā . . .
vipācenti: kathaṃ hi nāma āyasmā Cūlapanthako atthaṃgate
suriye bhikkhuniyo ovadissatīti — la —. saccam kira tvaṃ
Cūlapanthaka atthaṃgate suriye bhikkhuniyo ovadasīti.
saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi
nāma tvaṃ Cūlapanthaka . . . ovadissasi. n' etaṃ Cūla-
panthaka appasannānaṃ vā pasādāya — pa — evaṃ ca pana
bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha :

sammato ce pi bhikkhu atthaṃgate suriye bhikkhuniyo
ovadeyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

sammato nāma ñatticatutthena kammena sammato.

atthaṃgate suriye 'ti oggate suriye.

bhikkhuniyo nāma ubhatosamghe upasampannā.

ovadeyyā 'ti atṭhahi vā garudhammehi aññena vā dhamme-
na ovadati, āpatti pācittiyassa. ||1||

atthaṃgate atthaṃgatasāññi ovadati, āpatti pācittiyassa.
atthaṃgate vematiko ovadati, āpatti pācittiyassa. atthaṃ-
gate anatthaṃgatasāññi ovadati, āpatti pācittiyassa. ekato-
upasampannaṃ ovadati, āpatti dukkaṭassa. anatthaṃgate
atthaṃgatasāññi, āpatti dukkaṭassa. anatthaṃgate vema-
tiko, āpatti dukkaṭassa. anatthaṃgate anatthaṃgatasāññi,
anāpatti. ||2||

anāpatti uddesaṃ dento, paripuccham dento, osārehi ayyā
'ti vuccamāno osāreti, pañham pucchati, pañham puṭṭho
katheti, aññass' atthāya bhaṇantaṃ bhikkhuniyo supanti,
sikkhamānāya, sāmaṇeriyā, ummattakassa, ādikammikassa
'ti. ||3||2||

dutiyam.

PĀCITTIIYA, XXIII.

Tena samayena buddho bhagavā Sakkesu viharati Ka-
pilavatthusmim Nigrodhārāme. tena kho pana sama-
yena chabbaggiyā bhikkhū bhikkhunūpassayaṃ upa-
samkamitvā chabbaggiyā bhikkhuniyo ovadanti. bhikkhu-
niyo chabbaggiyā bhikkhuniyo etad avocum: eth' ayye

ovādaṃ gamissāma 'ti. yaṃ hi mayaṃ ayye gaccheyyāma
 ovādassa kāraṇa, ayyā chabbaggiyā idh' eva amhe ovadantīti.
 bhikkhuniyo . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma chabbaggiyā
 bhikkhū bhikkhunūpassayaṃ upasaṃkamitvā bhikkhuniyo
 ovadissantīti. atha kho tā bhikkhuniyo bhikkhūnaṃ etaṃ
 atthaṃ ārocesuṃ. ye te bhikkhū appicchā . . . vipācenti:
 kathaṃ hi nāma chabbaggiyā bhikkhū bhikkhunūpassayaṃ
 . . . ovadissantīti — pa —. saccam kira tumhe bhikkhave
 . . . ovadathā 'ti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bha-
 gavā: kathaṃ hi nāma tumhe moghapurisa . . . ovadissatha,
 n' etaṃ moghapurisa appasannānaṃ vā pasādāya — pa —
 evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha:
 yo pana bhikkhu bhikkhunūpassayaṃ upasaṃkamitvā
 bhikkhuniyo ovadeyya, pācittiyaṃ ti.
 evaṃ c' idaṃ bhagavatā bhikkhūnaṃ sikkhāpadaṃ
 paññattaṃ hoti. ||1||

tena kho pana samayena Mahāpajāpati Gotamī gilānā
 hoti. therā bhikkhū yena Mahāpajāpati Gotamī ten' upa-
 saṃkamimsu, upasaṃkamitvā Mahāpajāpatiṃ Gotamī etaṃ
 avocuṃ: kacci te Gotamī khamaniyaṃ, kacci yāpaniyaṃ ti. na
 me ayyā khamaniyaṃ na yāpaniyaṃ. iṅgh' ayyā dhammaṃ
 desethā 'ti. na bhagini kappati bhikkhunūpassayaṃ upa-
 saṃkamitvā bhikkhuniyā dhammaṃ desetuṃ ti kukkuccā-
 yantā na desesuṃ. atha kho bhagavā pubbaṃhasamayaṃ
 nivāsetvā pattacivaraṃ ādāya yena Mahāpajāpati Gotamī ten'
 upasaṃkamī, upasaṃkamitvā paññatte āsane nisīdi. nisajja
 kho bhagavā Mahāpajāpatiṃ Gotamī etaṃ avoca: kacci te
 Gotamī khamaniyaṃ kacci yāpaniyaṃ ti. pubbe me bhante
 therā bhikkhū āgantvā dhammaṃ desenti, tena me phāsu
 hoti. idāni pana bhagavatā paṭikkhittan ti kukkuccāyantā
 na desenti, tena me na phāsu hotīti. atha kho bhagavā
 Mahāpajāpatiṃ Gotamī dhammiyā kathāya . . . sampa-
 haṃsetvā utthāyāsanaṃ pakkāmi. atha kho bhagavā etaṃ
 nidāne etaṃ pakaraṇe dhammīṃ kathaṃ katvā bhikkhū
 āmantesi: anujānāmi bhikkhave bhikkhunūpassayaṃ upa-
 saṃkamitvā gilānaṃ bhikkhuṃ ovadituṃ. evaṃ ca pana
 bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha:

yo pana bhikkhu bhikkhunūpassayaṃ upasamkamitvā
bhikkhuniyo ovadeyya aññatra samayā, pācittiyaṃ.
tatthāyaṃ samayo : gilānā hoti bhikkhuni, ayaṃ tattha
samayo 'ti. ||2||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.
bhikkhunūpassayo nāma yattha bhikkhuniyo ekarattam pi
vasanti.

upasamkamitvā 'ti tattha gantvā.

bhikkhuniyo nāma ubhatosaṃghe upasampannā.

ovadeyyā 'ti atṭhabhi garudhammehi ovadati, āpatti pācitti-
yassa.

aññatra samayā 'ti tṭhapetvā samayaṃ.

gilānā nāma bhikkhuni na sakkoti ovādāya vā saṃvāsāya
vā gantum. ||1||

upasampannāya upasampannasaññi bhikkhunūpassayaṃ
upasamkamitvā aññatra samayā ovadati, āpatti pācittiyassa.
upasampannāya vematiko . . . ovadati, āpatti pācittiyassa.
upasampannāya anupasampannasaññi . . . ovadati, āpatti
pācittiyassa. aññena dhammena ovadati, āpatti dukkaṭassa.
ekatoupasampannāya ovadati, āpatti dukkaṭassa. anupa-
sampannāya upasampannasaññi, āpatti dukkaṭassa. anupa-
sampannāya vematiko, āpatti dukkaṭassa. anupasampannāya
anupasampannasaññi, anāpatti. ||2||

anāpatti samaye, uddesaṃ dento, paripuccham dento . . .
(as Pāc. XXII. 2. 3) . . . ādikammikassā 'ti. ||3||3||

tatiyaṃ.

PACITTIYA, XXIV.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati
Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana
samayena therā bhikkhū bhikkhuniyo ovadantā lābhino honti
cīvarapiṇḍapātasaṇasagilānapaccayabhesajjaparikkhārānaṃ.
chabbaggiyā bhikkhū evaṃ vadanti : na bahukatā therā
bhikkhū bhikkhuniyo ovaditum, āmisahetu therā bhikkhū

bhikkhuniyo ovađantīti. ye te bhikkhū appicchā . . . vipācenti: kathañ hi nāma chabbaggiyā bhikkhū evaṃ vakkhanti: na bahukatā . . . ovađantīti — pa —. saccam kira tumhe bhikkhave evaṃ vadetha: na bahukatā . . . ovađantīti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: katham hi nāma tumhe moghapurisā evaṃ vakkhatha: na bahukatā . . . ovađantīti. n' etaṃ moghapurisā appasannānam vā pasādaya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadam uddiseyyātha:

yo pana bhikkhu evaṃ vadeyya: āmisahetu therā bhikkhū bhikkhuniyo ovađantīti, pācittiyaṃ ti. ||1||

yo panā 'ti . . . adhiṇṇeto bhikkhū 'ti.

āmisahetū 'ti cīvarahetu piṇḍapātahetu senāsanaheṭu gilānapaccayabhesajjaparikkhārahetu sakkārahetu garukārahetu mānanahetu vandanahetu pūjanahetu.

evaṃ vadeyyā 'ti upasampannam saṃghena sammataṃ bhikkhunovādaṃ avaṇṇam kattukāmo ayasaṃ kattukāmo mañkuṃ kattukāmo evaṃ vadeti: cīvarahetu . . . pūjanahetu ovađatīti bhaṇāti, āpatti pācittiyassa. ||1||

dhammakamme dhammakammasaññī evaṃ vadeti, āpatti pācittiyassa. dhammakamme vematiko evaṃ vadeti, āpatti pācittiyassa. dhammakamme adhammakammasaññī evaṃ vadeti, āpatti pācittiyassa. upasampannam saṃghena asammataṃ bhikkhunovādaṃ avaṇṇam k. ayasaṃ k. mañkuṃ k. evaṃ vadeti: cīvarahetu . . . pūjanahetu ovađatīti bhaṇāti, āpatti dukkaṭassa. anupasampannam saṃghena sammataṃ vā asammataṃ vā bhikkhunovādaṃ avaṇṇam kattukāmo . . . bhaṇāti, āpatti dukkaṭassa. adhammakamme dhammakammasaññī, āpatti dukkaṭassa. adhammakamme vematiko, āpatti dukkaṭassa. adhammakamme adhammakammasaññī, anāpatti. ||2||

anāpatti pakatiyā cīvarahetu . . . pūjanahetu ovađantaṃ bhaṇāti, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. ||3|| 2||

catuttham.

PĀCITTIIYA, XXV.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena aññataro bhikkhu Sāvattthiyam aññatarissā visikhāya piṇḍāya carati. aññatarāpi bhikkhuni tassā visikhāya piṇḍāya carati. atha kho so bhikkhu taṃ bhikkhunim etad avoca : gaccha bhagini amukasmim okāse bhikkhā diyyatīti. sāpi kho evam āha : gacch' ayya asukasmim okāse bhikkhā diyyatīti. te abhinhadassanena sandittā ahesum. tena kho pana samayena saṃghassa cīvaram bhājīyati. atha kho sā bhikkhuni ovādam gantvā yena so bhikkhu ten' upasamkami, upasamkamitvā taṃ bhikkhum abhivādetvā ekamantaṃ aṭṭhāsī. ekamantaṃ ṭhitam kho taṃ bhikkhunim so bhikkhu etad avoca : ayaṃ me bhagini cīvarapaṭiviso, sādīyissasīti. ām' ayya dubbala-cīvara 'mhiṭti. atha kho so bhikkhu tassā bhikkhuniyā cīvaram adāsī. so pi kho bhikkhu dubbala-cīvaro hoti. bhikkhū taṃ bhikkhum etad avocum : karoḥi dāni te āvuso cīvaram ti. atha kho so bhikkhu bhikkhūnaṃ etam atthaṃ ārocesi. ye te bhikkhū appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma bhikkhu bhikkhuniyā cīvaram dassatīti — pa —, saccam kira tvaṃ bhikkhu bhikkhuniyā cīvaram adāsīti. saccam bhagavā, nātikā te bhikkhu aññātikā 'ti. aññātikā bhagavā 'ti. aññātako moghapurisa aññātikāya bhikkhuniyā na jānāti patirūpaṃ vā apatirūpaṃ vā santaṃ vā asantaṃ vā. kathaṃ hi nāma tvaṃ moghapurisa aññātikāya bhikkhuniyā cīvaram dassasi. n' etaṃ moghapurisa appasannānaṃ vā pasādāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu aññātikāya bhikkhuniyā cīvaram dadeyya, pācittīyaṃ ti.

evaṃ o' idaṃ bhagavatā bhikkhūnaṃ sikkhāpadaṃ paññattaṃ hoti. ||1||

tena kho pana samayena bhikkhū kukkucāyanta bhikkhūnānaṃ pārivattakaṃ cīvaram na denti. bhikkhuniyo . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma ayyā amhākaṃ pārivattakaṃ

cīvaraṃ na dassantīti. assosun kho bhikkhū tasmaṃ bhikkhunīnaṃ . . . vipācentīnaṃ. atha kho te bhikkhū . . . ārocesun. atha kho bhagavā etasmim nidāne etasmim pakaraṇe dhammim kathaṃ katvā bhikkhū āmantesi : anujānāmi bhikkhave pañcannaṃ pārivattakaṃ dātum : bhikkhussa, bhikkhuniyā, sikkhamānāya, sāmaṇerassa, sāmaṇeriyā. anujānāmi bhikkhave imeṣaṃ pañcannaṃ pārivattakaṃ dātum. evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu aññātikāya bhikkhuniyā cīvaraṃ daḍeyya aññatra pārivattakā, pācittiyaṃ ti. ||2||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

aññātikā nāma mātito vā pitito vā yāva sattamā pitāmahayugā asambuddhā.

bhikkhunī nāma ubhatosaṃghe upasampannā.

cīvaraṃ nāma channaṃ cīvarānaṃ aññatarānaṃ cīvaraṃ vikappanupagapacchimam.

aññatra pārivattakā 'ti ṭhapetvā pārivattakaṃ deti, āpatti pācittiyaṃ. ||1||

aññātikāya aññātikasaññī cīvaraṃ deti aññatra pārivattakā, āpatti pācittiyaṃ. aññātikāya vematiko . . . aññātikāya ñātikasaññī . . . āpatti pācittiyaṃ. ekatoupa-sampannāya cīvaraṃ deti aññatra pārivattakā, āpatti dukkaṭassa. ñātikāya aññātikasaññī, āpatti dukkaṭassa. ñātikāya vematiko, āpatti dukkaṭassa. ñātikāya ñātikasaññī, anāpatti. ||2||

anāpatti ñātikāya, pārivattakaṃ, parittena vā vipulam vipulena vā parittam, bhikkhunī viśāsaṃ gaṇhāti, tāvakālikam gaṇhāti, cīvaraṃ ṭhapetvā aññaṃ parikkhāraṃ deti, sikkhamānāya, sāmaṇeriyā, ummattakassa, ādikammikassa 'ti. ||3||3||

pañcamam.

PĀCITTIYA, XXVI.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena āyasmā Udāyi paṭṭho hoti cīvarakammaṃ kātum.

aññatarā bhikkhuni yenaśasmā Udāyi ten' upasamkamī, upasamkamitvā āyasmantaṃ Udāyiṃ etad avoca: sādhu me bhante ayyo cīvaraṃ sibbetū 'ti. atha kho āyasmā Udāyi tassā bhikkhuniyā cīvaraṃ sibbetvā surattaṃ superikamma-kattaṃ katvā majjhe paṭibhānacittaṃ vuttāpetvā saṃharitvā nikkhipi. atha kho sā bhikkhuni yenaśasmā Udāyi ten' upasamkamī, upasamkamitvā āyasmantaṃ Udāyiṃ etad avoca: kahaṃ taṃ bhante cīvaraṃ ti. handa bhagini imaṃ cīvaraṃ, yathāsaṃhaṭaṃ haritvā nikkhipitvā yadā bhikkhuni-saṃgho ovādaṃ āgacchati tadā imaṃ cīvaraṃ pārupitvā bhikkhuni-saṃghassa piṭṭhito piṭṭhito āgacchā 'ti. atha kho sā bhikkhuni taṃ cīvaraṃ yathāsaṃhaṭaṃ haritvā yadā bhikkhuni-saṃgho ovādaṃ āgacchati tadā taṃ cīvaraṃ pārupitvā bhikkhuni-saṃghassa piṭṭhito piṭṭhito āgacchati. manussā . . . vipācenti: yāva chinnikā imā bhikkhuniyo dhuttikā ahirikāyo, yatra hi nāma cīvare paṭibhānacittaṃ vuttāpessantīti. bhikkhuniyo evaṃ āhamsu: kass' idaṃ kamman ti. ayyassa Udāyissā 'ti. ye pi te chinnakā dhuttakā ahirikā tesam pi evarūpaṃ na sobheyya, kim pan' ayyassa Udāyissā 'ti. atha kho tā bhikkhuniyo bhikkhūnaṃ etaṃ atthaṃ ārocesuṃ. ye te bhikkhū appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma āyasmā Udāyi bhikkhuniyā cīvaraṃ sibbessatīti — pa —. saccam kira tvaṃ Udāyi bhikkhuniyā cīvaraṃ sibbesīti. saccam bhagavā. nātikā te Udāyi aññātikā 'ti. aññātikā bhagavā 'ti. aññātako moghapurisa aññātikāya na jānāti patirūpaṃ vā apatirūpaṃ vā pasādikaṃ vā apāsādikaṃ vā. kathaṃ hi nāma tvaṃ moghapurisa aññātikāya bhikkhuniyā cīvaraṃ sibbessasi. n' etaṃ moghapurisa appasannānaṃ vā pasādāya — pa —. evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha:

yo 'pana bhikkhu aññātikāya bhikkhuniyā cīvaraṃ sibbeyya vā sibbāpeyya vā, pācittiyaṃ ti. ||1||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

aññātikā nāma mātito vā pitito vā yāva sattamā pitāma-hayugā asambuddhā.

bhikkhuni nāma ubhato-saṃghe upasampannā.

cīvaraṃ nāma channaṃ cīvarānaṃ aññatarāṃ cīvaraṃ.

sibbeyyā 'ti sayam sibbeti, ārapathe ārapathe āpatti pācittiyassa. sibbāpeyyā 'ti aññam ānāpeti, āpatti pācittiyassa. sakim āatto bahukam pi sibbeti, āpatti pācittiyassa. || 1 ||

aññātikāya aññātikasaññi cīvaram sibbeti vā sibbāpeti vā, āpatti pācittiyassa. aññātikāya vematiko . . . aññātikāya ñātikasaññi . . . āpatti pācittiyassa. ekatoupasampannāya cīvaram sibbeti vā sibbāpeti vā, āpatti dukkaṭassa. ñātikāya aññātikasaññi, āpatti dukkaṭassa. ñātikāya vematiko, āpatti dukkaṭassa. ñātikāya ñātikasaññi, anāpatti. || 2 ||

anāpatti ñātikāya, cīvaram ṭhapetvā aññam parikkhāram sibbeti vā sibbāpeti vā, sikkhamānāya, sāmaṇeriyā, ummattakassa, ādikammikassa 'ti. || 3 || 2 ||

chaṭṭham.

PĀCITTIYA, XXVII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū bhikkhunīhi saddhim samvidhāya ekaddhānamaggam paṭipajjanti. manussā . . . vipācenti: yath' eva mayam sapajāpatikā āhiṇḍāma, evam ev' ime samaṇā Sakyaputtiyā bhikkhunīhi saddhim āhiṇḍanti. ti. assosam kho bhikkhū tesam manussānam . . . vipācentānam. ye te bhikkhū appicchā . . . vipācenti: katham hi nāma chabbaggiyā bhikkhū bhikkhunīhi saddhim samvidhāya ekaddhānamaggam paṭipajjissanti — pa —, saccam kira tumhe bhikkhave bhikkhunīhi . . . paṭipajjathā 'ti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: katham hi nāma tumhe moghapurisā bhikkhunīhi . . . paṭipajjissatha. n' etaṃ moghapurisā . . . uddiseyyātha:

yo pana bhikkhu bhikkhuniyā saddhim samvidhāya ekaddhānamaggam paṭipajjeyya antamaso gāmantaram pi, pācittiyan ti.

evaṃ o' idam bhagavatā bhikkhūnam sikkhāpadaṃ paññattam hoti. || 1 ||

tena kho pana samayena sambahulā bhikkhū ca bhikkhu-

niyo ca Sâketâ Sâvatthim addhânamaggaṃ paṭipannā honti. atha kho tā bhikkhuniyo te bhikkhū etad avocum: mayam pi ayyehi saddhīm gamissāma 'ti. na bhagini kappati bhikkhuniyā saddhīm samvidhāya ekaddhânamaggaṃ paṭipajjitum. tumhe vā paṭhamam gacchatha mayam vā gamissāma 'ti. ayyā bhante aggapurisā, ayyā 'va paṭhamam gacchantū 'ti. atha kho tāsam bhikkhunīnam pacchā gacchantīnam antarā magge corā acchindimsu ca dūsesum ca. atha kho tā bhikkhuniyo Sâvatthim gantvā bhikkhunīnam etam attham ārocesum. bhikkhuniyo bhikkhūnam . . . ārocesum. bhikkhū bhagavato . . . ārocesum. atha kho bhagavā etasmim nidāne etasmim pakaraṇe dhammim kaṭham katvā bhikkhū āmantesi: anujānāmi bhikkhave satthagamaniyo magge sâsaṅkasammate sappatibhaye bhikkhuniyā saddhīm samvidhāya ekaddhânamaggaṃ paṭipajjitum. evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhâpadam uddiseyyātha:

yo pana bhikkhu bhikkhuniyā saddhīm samvidhāya ekaddhânamaggaṃ paṭipajjeyya antamaso gâmantaram pi aññatra samayā, pācittiyam. tatthāyaṃ samayo: satthagamaniyo hoti maggo sâsaṅkasammato sappatibhayo, ayam tattha samayo 'ti. ||2||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

bhikkhuni nāma ubhatosamghe upasampannā.

saddhin ti ekato.

samvidhāyā 'ti gacchāma bhagini gacchām' ayya, gacchām' ayya gacchāma bhagini, aṇṇa vā hiyyo vā pare vā gacchāma 'ti samvidahati, āpatti dukkaṭassa.

antamaso gâmantaram piti, kukkuṭasampāte gāme gâmantare gâmantare āpatti pācittiyassa. agâmake araṇṇe adḍhayaṃjane adḍhayaṃjane āpatti pācittiyassa.

aññatra samayā 'ti ṭhapetvā samayaṃ.

satthagamaniyo nāma maggo na sakkā hoti vinā satthena gantum. sâsaṅkam nāma tasmim magge corānam nivittakāso dissati bhuttakāso dissati ṭhitakāso dissati nisinnokāso dissati nipannokāso dissati. sappatibhayaṃ nāma tasmim magge corehi manussā hatā dissanti viluttā dissanti ākoṭitā dissanti.

sappaṭibhayam gantvā appaṭibhayam dassitvā uyyojetabbā
gacchatha bhaginiyo 'ti. ||1||

saṃvidahite saṃvidahitasāññi ekaddhānamaggam paṭi-
pajjati antamaso gāmantaram pi aññatra samayā, āpatti
pācittiyassa. saṃvidahite vematiko . . . saṃvidahite
asaṃvidahitasāññi . . . āpatti pācittiyassa. bhikkhu saṃvi-
dahati, bhikkhuni na saṃvidahati, āpatti dukkaṭassa. asaṃvi-
dahite saṃvidahitasāññi, āpatti dukkaṭassa. asaṃvidahite
vematiko, āpatti dukkaṭassa. asaṃvidahite asaṃvidahita-
sāññi, anāpatti. ||2||

anāpatti samaye, asaṃvidahitvā gacchati, bhikkhuni saṃvi-
dahati bhikkhu na saṃvidahati, visamketena gacchanti, āpa-
dāsu, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. ||3||3||

sattamaṃ.

PĀCITTIYA, XXVIII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattṭhiyaṃ viharati
Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana
samayena chaḍḍaggiyā bhikkhū bhikkhunīhi saddhiṃ
saṃvidhāya ekam nāvaṃ abhirūhanti. manussā . . . vipā-
centi: yath'eva mayam sapujāpatikā nāvāya kiḷāma, evam
ev' ime samaṇā Sakyaṃputtiyā bhikkhunīhi saddhiṃ saṃvi-
dhāya nāvāya kiḷantīti. assosum kho bhikkhū tesam
manussānaṃ . . . vipācentānaṃ. ye te bhikkhū appicchā
. . . vipācenti: kathaṃ hi nāma chaḍḍaggiyā bhikkhū bhi-
kkhunīhi saddhiṃ saṃvidhāya ekam nāvaṃ abhirūhissantīti
— pa —. saccam kira tumhe bhikkhave bhikkhunīhi saddhiṃ
saṃvidhāya ekam nāvaṃ abhirūhathā 'ti. saccam bhagavā.
vigarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma tumhe mogha-
purisā bhikkhunīhi . . . abhirūhissatha. n' etaṃ mogha-
purisā . . . sikkhāpadaṃ uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu bhikkhuniyā saddhiṃ saṃvidhāya
ekam nāvaṃ abhirūheyya uddhamgāminiṃ vā adhoga-
miniṃ vā, pācittiyaṃ ti.

evaṃ o' idam bhagavatā bhikkhūnaṃ sikkhāpadaṃ paṇ-
ñattaṃ hoti. ||1||

tena kho pana samayena sambahulā bhikkhū ca bhikkhuniyo ca Sāketā Sāvattthim addhānamaggaṃ paṭipannā honti. antarā magge nadi taritabbā hoti. atha kho tā bhikkhuniyo te bhikkhū etad avocum: mayam pi ayyehi saddhim uttarissāmā 'ti. na bhagini kappati bhikkhuniyā saddhim samvidhāya ekam nāvaṃ abhirūhitum, tumhe vā paṭhamam uttaratha mayam vā uttarissāmā 'ti. ayyā bhante aggapurisā, ayyā 'va paṭhamam uttarantū 'ti. atha kho tāsā bhikkhuninam pacchā uttarantinam corā acchindimisu ca dūsesum ca. atha kho tā bhikkhuniyo Sāvattthim gantvā bhikkhuninam etam attham ārocesum. bhikkhuniyo bhikkhūnam . . . ārocesum. bhikkhū bhagavato . . . ārocesum. atha kho bhagavā etasmim nidāne etasmim pakaraṇe dhammim katham katvā bhikkhū āmantesi: anujānāmi bhikkhave tiriyaṃtaraṇāya bhikkhuniyā saddhim samvidhāya ekam nāvaṃ abhirūhitum. evaṃ ca pana bhikkhave imam sikkhāpadam uddiseyyātha:

yo pana bhikkhu bhikkhuniyā saddhim samvidhāya ekam nāvaṃ abhirūheyya uddhamgāminim vā adhogāminim vā aññatra tiriyaṃtaraṇāya, pācittiyam ti. || 2 ||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

bhikkhunī nāma ubhatosamghe upasampannā.

saddhim ti ekato.

samvidhāyā 'ti abhirūhāma bhagini abhirūhām' ayya, abhirūhām' ayya abhirūhāma bhagini, ajja vā hiyyo vā pare vā abhirūhāmā 'ti samvidahati, āpatti dukkaṭassa. bhikkhuniyā abhirūlhe bhikkhu abhirūhati, āpatti pācittiyassa. bhikkhu abhirūlhe bhikkhunī abhirūhati, āpatti pācittiyassa. ubho vā abhirūhanti, āpatti pācittiyassa.

uddhamgāminim ti ujjavanikāya. adhogāminim ti ojavani-kāya. aññatra tiriyaṃtaraṇāyā 'ti ṭhapetvā tiriyaṃtaraṇāya.

kukkaṭasampāte gāme gāmantare gāmantare āpatti pācittiyassa. agāmake araṇṇe adḍhayojane adḍhayojane āpatti pācittiyassa. || 1 ||

samvidahite samvidahitasaññi ekam nāvaṃ abhirūhati uddhamgāminim vā adhogāminim vā aññatra tiriyaṃtara-

nāya, āpatti pācittiyassa. samvidahito vematiko . . . (see Pāc. XXVII. 3. 2) . . . anāpatti. ||2||

anāpatti tiriyaṃtaraṇāya, asaṃvidahitvā abhirūhanti, bhikkhūni samvidahati bhikkhu na samvidahati, visamketena abhirūhanti, āpadāsu, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. ||3||3||

atṭhamam.

PĀCITTIYA, XXIX.

Tena samayena buddho bhagavā Rājagahe viharati Veluvane Kalandakanivāpe. tena kho pana samayena Thullanandā bhikkhūni aññatarassa kulassa kulūpikā hoti niccabhattikā. tena ca gahapatinā therā bhikkhū nimantitā honti. atha kho Thullanandā bhikkhūni pubbaṇhasamayam nivāsetvā pattacivaram ādāya yena taṃ kulam ten' upasaṃkami, upasaṃkamitvā taṃ gahapatim etad avoca : kim idaṃ gahapati pahūtaṃ khādaniyaṃ bhojaniyaṃ paṭiyattan ti. therā mayā ayye nimantitā 'ti. ke pana te gahapati therā 'ti. ayyo Sāriputto, ayyo Mahāmoggallāno, ayyo Mahākaccāno, ayyo Mahākotṭhito, ayyo Mahākappino, ayyo Mahācundo, ayyo Anuruddho, ayyo Revato, ayyo Upālī, ayyo Ānando, ayyo Rāhulo 'ti. kim pana tvaṃ gahapati mahānāge tiṭṭhamāno cetake nimantesīti. ke pana te ayye mahānāgā 'ti. ayyo Devadatto, ayyo Kokāliko, ayyo Kaṭamorakatissako, ayyo Khaṇḍadeviyā putto, ayyo Samuddadatto 'ti. ayaṃ carahi Thullanandāya bhikkhūniyā antarākathā vippakatā atha te therā bhikkhū pavasiṃsu. saccam mahānāgā kho tayā gahapati nimantitā 'ti. idān' eva kho tvaṃ ayyo cetake akāsi, idāni mahānāge 'ti gharato ca nikkaddhi niccabhattaṃ ca pacchindi. ye te bhikkhū appicchā . . . vipācenti : kathaṃ hi nāma Devadatto jānaṃ bhikkhuniparipācitam piṇḍapātaṃ bhuñjissatīti — pa —, saccam kira tvaṃ Devadatta jānaṃ bhikkhuniparipācitam piṇḍapātaṃ bhuñjasīti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā, kathaṃ hi nāma tvaṃ moghapurisa jānaṃ . . . bhuñjissasi. n' etaṃ moghapurisa . . . sikkhāpadaṃ uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu jānaṃ bhikkhuniparipācitaṃ piṇḍapātaṃ bhuñjeyya, pācittiyaṃ ti.

evaṃ c' idaṃ bhagavatā bhikkhūnaṃ sikkhāpadaṃ paññattaṃ hoti. || 1 ||

tena kho pana samayena aññataro bhikkhu Rājagahā pabbajito nātikulaṃ agamāsi. manussā cirassāpi bhaddanto āgato 'ti sakkaccaṃ bhattaṃ akaṃsu. tassa kulassa kulūpikā bhikkhuni te manusse etad avoca : deth' ayyassa āvuso bhattaṃ ti. atha kho so bhikkhu bhagavatā paṭikkhittaṃ jānaṃ bhikkhuniparipācitaṃ piṇḍapātaṃ bhuñjitun ti kukkucāyanto na paṭiggahesi, nāsakki piṇḍāya caritum, chinnaabhatto ahoṣi. atha kho so bhikkhu ārāmaṃ gantvā bhikkhūnaṃ etaṃ atthaṃ ārocesi. bhikkhū . . . ārocesuṃ. atha kho bhagavā etasmīṃ nidāne etasmīṃ pakarane dhammīṃ kathaṃ katvā bhikkhū āmantesi : anujānāmi bhikkhave pubbe gihisamārambhe jānaṃ bhikkhuniparipācitaṃ piṇḍapātaṃ bhuñjitum. evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu jānaṃ bhikkhuniparipācitaṃ piṇḍapātaṃ bhuñjeyya aññatra pubbe gihisamārambhā, pācittiyaṃ ti. || 2 ||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

jānāti nāma sāmaṃ vā jānāti aññe vā tassa ārocenti sāmaṃ vā āroceti.

bhikkhuni nāma ubhatosaṃghe upasampannā.

paripāceti nāma pubbe adātukāmānaṃ akattukāmānaṃ ayyo bhāpako, ayyo bahussuto, ayyo suttantiko, ayyo vinyadharo, ayyo dhammakathiko, detha ayyassa, karoṭṭha ayyassa 'ti : esā paripāceti nāma.

piṇḍapāto nāma pañcannaṃ bhojanānaṃ aññataraṃ bhojanaṃ.

aññatra pubbe gihisamārambhā 'ti ṭhapetvā gihisamārambhaṃ. gihisamārambho nāma nātakā vā honti pavāritā vā pakatipatiyattā vā.

aññatra pubbe gihisamārambhā bhuñjissāmiti poṭṭigāhāti, āpatti dukkaṭassa. ajjhohāre ajjhohāre āpatti pācittiyassa. || 1 ||

paripācīte paripācītasāññi bhuñjati aññatra pubbe gihisamārambhā, āpatti pācittiyassa. paripācīte vematiko bh. a. p. g., āpatti dukkaṭassa. paripācīte aparipācītasāññi bh. a. p. g., anāpatti. ekato upasampannāya paripācītaṃ bh. a. p. g., āpatti dukkaṭassa. aparipācīte paripācītasāññi, āpatti dukkaṭassa. aparipācīte vematiko, āpatti dukkaṭassa. aparipācīte aparipācītasāññi, anāpatti. || 2 ||

anāpatti pubbe gihisamārambhe, sikkhamānā paripāceti, sāmaṇeri paripāceti, pañca bhojanāni tṭhapetvā sabbattha anāpatti, unmattakassa, ādikammikassā 'ti. || 3 || 3 ||

navamaṃ.

PĀCITTIYA, XXX.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattṭhiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena āyasmato Udāyissa purāṇadutiyaikā bhikkhunisu pabbajitā hoti, sā āyasmato Udāyissa santike abhikkhaṇaṃ āgacchati, āyasmāpi Udāyi tassā bhikkhuniyā santike abhikkhaṇaṃ gacchati. tena kho pana samayena āyasmā Udāyi tassā bhikkhuniyā saddhiṃ eko ekāya raho nisajjaṃ kappesi. ye te bhikkhū appicchā . . . vipācenti : kathaṃ hi nāma āyasmā Udāyi bhikkhuniyā saddhiṃ eko ekāya raho nisajjaṃ kappessatīti — pa —. saccaṃ kira tvaṃ Udāyi bhikkhuniyā saddhiṃ eko ekāya raho nisajjaṃ kappesi. saccaṃ bhagavā. vigarahi buddho bhagavā : kathaṃ hi nāma tvaṃ moghapurisa bhikkhuniyā saddhiṃ eko ekāya raho nisajjaṃ kappessasi. n' etaṃ moghapurisa appasannānaṃ . . . uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu bhikkhuniyā saddhiṃ eko ekāya raho nisajjaṃ kappeyya, pācittiyaṃ ti. || 1 ||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.
bhikkhuni nāma ubhatosaṃghe upasampannā.
saddhiṃ ti ekato.
eko ekāyā 'ti bhikkhu e' eva hoti bhikkhuni ca.

raho nāma cakkhussa raho sotassa raho. cakkhussa raho nāma, na sakkā hoti akkhiṃ vā nikkhiyamāne bhamukaṃ vā ukkhiyamāne sisam vā ukkhiyamāne passitum. sotassa raho nāma, na sakkā hoti pakatikathā sotum.

nisajjam kappeyyā 'ti: bhikkhuniyā nisinnāya bhikkhu upanisinno vā hoti upanipanno vā, āpatti pācittiyassa. bhikkhu nisinne bhikkhunī upanisinnā vā hoti upanipannā vā, āpatti pācittiyassa. ubho vā nisinnā honti ubho vā nipannā, āpatti pācittiyassa. ||1||

raho rahosaññī eko ekāya nisajjam kappeti, āpatti pācittiyassa. raho vematiko . . . raho arahosaññī . . . āpatti pācittiyassa. araho rahosaññī, āpatti dukkaṭassa. araho vematiko, āpatti dukkaṭassa. araho arahosaññī, anāpatti. ||2||

anāpatti yo koci viññū dutiyo hoti, tiṭṭhati na nisīdati, arahopekkho, aññāvihīto nisīdati, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. ||3|| 2||

dasamaṃ.

tass' uddānaṃ:

asammata-atthamgatā, upassaya-āmisā-dānena, sībbati, uddhānaṃ, nāvaṃ, bhuñjeyya, eko ekāya te dasā 'ti.

ovādavaggo tatiyo.

PĀCITTIYA, XXXI.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena Sāvattthiyā avidūre aññatarassa pūgassa āvasathapiṇḍo paññatto hoti. chabbaggiyā bhikkhū pubbaṇhasamayam nivāsetvā pattacivarum ādāya Sāvattthim piṇḍāya pavisitvā piṇḍam alabbamānā āvasatham agamamsu. manussā cirassāpi bhaddantā āgatā 'ti sakkaaccaṃ parivisimsu. atha kho chabbaggiyā bhikkhū dutiyam pi divasaṃ — pa — tatiyam pi divasaṃ pubbaṇhasamayam nivāsetvā . . . āvasatham gantvā bhuñjimsu. atha kho chabbaggiyānaṃ bhikkhūnaṃ etad ahoṣi: kiṃ mayam karissāma, ārāmaṃ gantvā hiyyo pi idh' eva āgantabbaṃ bhavissatīti, tatth' eva anuvāsivā

anuvāsivā āvasathapiṇḍaṃ bhuñjanti. tithiyā apasakkanti. manussā . . . vipācenti : kathaṃ hi nāma samaṇā Sakya-puttiyā anuvāsivā anuvāsivā āvasathapiṇḍaṃ bhuñjissanti. na yimesaṃ ñeva āvasathapiṇḍo paññatto, sabbesaṃ ñeva āvasathapiṇḍo paññatto 'ti. assosum kho bhikkhū tesam manussānaṃ . . . vipācentānaṃ. ye te bhikkhū appicchā . . . vipācenti : kathaṃ hi nāma chabbaggiyā bhikkhū anuvāsivā anuvāsivā āvasathapiṇḍaṃ bhuñjissanti — pa —. saccam kira tumhe bhikkhave . . . bhuñjathā 'ti. saccam bhagavā. vigharhi buddho bhagavā : kathaṃ hi nāma tumhe moghapurisa . . . bhuñjissatha. n' etaṃ moghapurisa . . . sikkhāpadaṃ uddiseyyātha :

eko āvasathapiṇḍo bhuñjitabbo. tato ce uttari bhuñjeyya, pācittiyaṃ ti.

evaṃ c' idaṃ bhagavatā bhikkhūnaṃ sikkhāpadaṃ paññattam hoti. ||1||

tena kho pana samayena āyasmā Sāriputto Kosalesu janapadesu Sāvattihīṃ gacchanto yena aññataro āvasatho ten' upasaṅkamī. manussā cirassāpi therō āgato 'ti sakkaccaṃ parivisimsu. atha kho āyasmato Sāriputtassa bhuttāvissa khuro ābādho uppajji, nāsakkhi tamhā āvasathā pakkamituṃ. atha kho te manussā dutiyam pi divasaṃ āyasmantaṃ Sāriputtaṃ etad avocum : bhuñjatha bhante 'ti. atha kho āyasmā Sāriputto bhagavatā patikkhittaṃ anuvāsivā anuvāsivā āvasathapiṇḍaṃ bhuñjitun ti kukkuccāyanto na paṭiggahesi, chinnabhatto abosi. atha kho āyasmā Sāriputto Sāvattihīṃ gantvā bhikkhūnaṃ etaṃ atthaṃ ārocesi. bhikkhū . . . ārocesum. atha kho bhagavā etasmīṃ nidāne etasmīṃ pakaraṇe dhammīṃ kathaṃ katvā bhikkhū āmantesi : anujānāmi bhikkhave gilānena bhikkhunā anuvāsivā anuvāsivā āvasathapiṇḍaṃ bhuñjitum. evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha :

agilānena bhikkhunā eko āvasathapiṇḍo bhuñjitabbo. tato ce uttari bhuñjeyya, pācittiyaṃ ti. ||2||

agilāno nāma, sakkoti tamhā āvasathā pakkamituṃ. gilāno nāma, na sakkoti tamhā āvasathā pakkamituṃ.

âvasathapiṇḍo nâma pañcannaṃ bhojanânaṃ aññataraṃ
bhojanaṃ sâlâyaṃ vâ maṇḍape vâ rukkhamûle vâ ajjhokâso
vâ anodissa yâvadattho paññatto hoti.

agilânena bhikkhunâ sakiṃ bhuñjitabbo. tato ce uttari
bhuñjissâṃhîti paṭiganhâti, âpatti dukkaṭassa, ajjhohâre ajjho-
hâre âpatti pâcittiyassa. ||1||

agilâno agilânasaññi tat' uttari âvasathapiṇḍaṃ bhuñjati,
âpatti pâcittiyassa. agilâno vematiko . . . agilâno gilâna-
saññi . . . âpatti pâcittiyassa. gilâno agilânasaññi, âpatti
dukkatassa. gilâno vematiko, âpatti dukkaṭassa. gilâno
gilânasaññi, anâpatti. ||2||

anâpatti gilânassa, agilâno sakiṃ bhuñjati, gacchanto vâ
âgacchanto vâ bhuñjati, sâmikâ nimantetvâ bhojenti, odissa
paññatto hoti, na yâvadattho paññatto hoti, pañca bhoja-
nâni t̥hapetvâ sabbattha anâpatti, ummattakassa, âdikammi-
kassâ 'ti. ||3||3||

paṭhamam.

PÂCITTIYA, XXXII.

Tena samayena buddho bhagavâ Râjagahe viharati
Veḷuvane Kalandakanivâpe. tena kho pana samayena
Devadatto pahînalâbhasakkâro sapaṇiso kulesu viññâpetvâ
viññâpetvâ bhuñjati. manussâ . . . vipâcenti: kathaṃ hi
nâma samaṇâ Sakyaputtiyâ kulesu v. v. bhuñjissanti.
kassa sampannaṃ na manâpaṃ, kassa sâduṃ na ruccatîti.
assosun kho bhikkhû tesam manussânaṃ . . . vipâcentânaṃ.
ye te bhikkhû appicchâ . . . vipâcenti: kathaṃ hi nâma
Devadatto sapaṇiso kulesu v. v. bhuñjissatîti — pa — saccam
kira tvaṃ Devadatta sapaṇiso kulesu v. v. bhuñjasîti. saccam
bhagavâ. vigaṇhi buddho bhagavâ: kathaṃ hi nâma tvaṃ
moghapurisa sapaṇiso kulesu v. v. bhuñjissasi. n' etaṃ
moghapurisa appasannânaṃ vâ pasâdâya — pa — evaṃ ca
pana bhikkhave imaṃ sikkhâpadaṃ uddiseyyâtha:

gaṇabhojane pâcittiyam ti.

evaṃ c' idaṃ bhagavatâ bhikkhûnaṃ sikkhâpadaṃ pañ-
ñattaṃ hoti. ||1||

tena kho pana samayena manussā gilāne bhikkhū bhattena nimantenti. bhikkhū kukkucāyantā nādhivāsentī paṭikkhittam bhagavatā gaṇabhojanan ti. bhagavato etam attham ārocesum. atha kho bhagavā etasmim nidāne etasmim pakaraṇe dhammim katham katvā bhikkhū āmantesī: anujānāmi bhikkhave gilānena bhikkhunā gaṇabhojanam bhuñjitum. evaṃ ca pana bhikkhave imam sikkhāpadam uddiseyyātha:

gaṇabhojane aññatra samayā pācittiyam. tatthāyam samayo, gilānasamayo, ayam tattha samayo 'ti.

evaṃ c' idam bhagavatā bhikkhūnam sikkhāpadam paññattam hoti. || 2 ||

tena kho pana samayena manussā cīvaradānasamaye sacīvarubhattam paṭiyādetvā bhikkhū nimantenti bhojetvā cīvarena acchādessāmā 'ti. bhikkhū kukkucāyantā nādhivāsentī paṭikkhittam bhagavatā gaṇabhojanan ti. cīvaram parittam uppajjati. bhagavato etam attham ārocesum. anujānāmi bhikkhave cīvaradānasamaye gaṇabhojanam bhuñjitum. evaṃ ca pana bhikkhave imam sikkhāpadam uddiseyyātha:

gaṇabhojane aññatra samayā pācittiyam. tatthāyam samayo, gilānasamayo cīvaradānasamayo, ayam tattha samayo 'ti.

evaṃ c' idam bhagavatā bhikkhūnam sikkhāpadam paññattam hoti. || 3 ||

tena kho pana samayena manussā cīvarakārake bhikkhū bhattena nimantenti. bhikkhū kukkucāyantā nādhivāsentī paṭikkhittam bhagavatā gaṇabhojanan ti. bhagavato etam attham ārocesum. anujānāmi bhikkhave cīvarakārasamaye gaṇabhojanam bhuñjitum. evaṃ ca pana bhikkhave imam sikkhāpadam uddiseyyātha:

gaṇabhojane aññatra samayā pācittiyam. tatthāyam samayo, gilānasamayo cīvaradānasamayo cīvarakārasamayo, ayam tattha samayo 'ti.

evaṃ c' idam bhagavatā bhikkhūnam sikkhāpadam paññattam hoti. || 4 ||

tena kho pana samayena bhikkhū manussehi saddhim

addhānaṃ gacchanti. atha kho te bhikkhū te manusse etad avocum: muhuttaṃ āvuso āgametha piṇḍāya carissāmā 'ti. te evaṃ āhaṃsu: idh' eva bhante bhuñjathā 'ti. bhikkhū kukkuccāyantaṃ na paṭigaṇhanti paṭikkhittam bhagavatā gaṇabhojanan ti. bhagavato . . . ārocesum. anujānāmi bhikkhave addhānagamanaśamaye gaṇabhojanam bhuñjitum. evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha :

gaṇabhojane aññatra samayā pācittiyam. tatthāyam samayo, gilānasamayo cīvaradānasamayo cīvarakārasamayo addhānagamanaśamayo, ayaṃ tattha samayo 'ti.

evaṃ c' idam bhagavatā bhikkhūnaṃ sikkhāpadaṃ paññattam hoti. || 5 ||

tena kho pana samayena bhikkhū manussehi saddhiṃ nāvāya gacchanti. atha kho te bhikkhū te manusse etad avocum: muhuttaṃ āvuso tīraṃ upanetha, piṇḍāya carissāmā 'ti. te evaṃ āhaṃsu: idh' eva bhante bhuñjathā 'ti. bhikkhū kukkuccāyantaṃ na paṭigaṇhanti . . . anujānāmi bhikkhave nāvābhirūhanasamaye gaṇabhojanam bhuñjitum. evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha :

gaṇabhojane aññatra samayā pācittiyam. tatthāyam samayo, gilānasamayo cīvaradānasamayo cīvarakārasamayo addhānagamanaśamayo nāvābhirūhanasamayo, ayaṃ tattha samayo 'ti.

evaṃ c' idam bhagavatā bhikkhūnaṃ sikkhāpadaṃ paññattam hoti. || 6 ||

tena kho pana samayena disāsu vassam vutthā bhikkhū Rājagahaṃ āgacchanti bhagavantam dassanāya. manussā nānāverajjake bhikkhū passitvā bhattena nimantenti. bhikkhū kukkuccāyantaṃ nādhivāsenti . . . anujānāmi bhikkhave mahāśamaye gaṇabhojanam bhuñjitum. evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha :

gaṇabhojane aññatra samayā pācittiyam. tatthāyam samayo, gilānasamayo . . . nāvābhirūhanasamayo mahāśamayo, ayaṃ tattha samayo 'ti.

evaṃ c' idam bhagavatā bhikkhūnaṃ sikkhāpadaṃ paññattam hoti. || 7 ||

tena kho pana samayena raṇṇo Māgadhasa Seniyassa Bimbisārassa ūti sālohitō ājivakesu pabbajito hoti. atha kho so ājivako yena rājā Māgadho Seniyō Bimbisāro ten' upasamkamī, upasamkamitvā rājānaṃ Māgadhaṃ Seniyaṃ Bimbisāraṃ etad avoca : icchāmi ahaṃ mahārāja sabbapāsaṇḍikabhattaṃ kātun ti. sace tvaṃ bhante buddhapamukhaṃ bhikkhusaṃghaṃ paṭhamāṃ bhojeyyāsi evaṃ kareyyāsi. atha kho so ājivako bhikkhūnaṃ santike dūtaṃ pāhesi : adhiyāsentu me bhikkhū svātānāya bhattaṃ ti. bhikkhū kukkuccāyanta nādhivāsentī paṭikkhittaṃ bhagavatā gaṇabhojanaṃ ti. atha kho so ājivako yena bhagavā ten' upasamkamī, upasamkamitvā bhagavatā saddhiṃ sammodi, sammodaniyaṃ kathaṃ sārāṇiyaṃ vītisaṅgāretvā ekamantaṃ aṭṭhāsi. ekamantaṃ tīhito kho so ājivako bhagavantaṃ etad avoca : bhavaṃ pi Gotamo pabbajito ahaṃ pi pabbajito, arahati pabbajito pabbajitassa piṇḍaṃ paṭiggaḥhetuṃ. adhiyāsetu me bhavaṃ Gotamo svātānāya bhattaṃ saddhiṃ bhikkhusaṃghena 'ti. adhiyāsesi bhagavā tuṇhibbhāyena. atha kho so ājivako bhagavato adhiyāsaṃ viditvā pakkāmi. atha kho bhagavā etasmiṃ nidāne etasmiṃ pakaraṇe dhammiṃ kathaṃ katvā bhikkhū āmantesi : anujānāmi bhikkhave samaṇabhattasamaye gaṇabhojanaṃ bhuñjitum. evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha :

gaṇabhojane aññatra samayā pācittiyaṃ. tatthāyaṃ samayo, gilānasamayo cīvaradānasamayo cīvarakārasamayo addhānagamanasamayo nāvābhirūhanasamayo mahāsamayo samaṇabhattasamayo, yaṃ tattha samayo 'ti. ||8||

gaṇabhojanaṃ nāma yattha cattāro bhikkhū pañcannaṃ bhojanānaṃ aññatarena bhojanena nimantitā bhuñjanti, etaṃ gaṇabhojanaṃ nāma.

aññatra samayā 'ti tīṭhetvā samayaṃ.

gilānasamayo nāma antamaso pādāpi phālītā honti, gilānasamayo 'ti bhuñjitabbaṃ.

cīvaradānasamayo nāma anattāte kaṭhine vassānassa pacchimo māso, attāte kaṭhine pañca māsā, cīvaradānasamayo 'ti bhuñjitabbaṃ.

cīvarakārasamayo nāma cīvare kariyamāne cīvarakārasamayo 'ti bhuñjitabbaṃ.

addhānagamanasamayo nāma addhayojanam gacchissāmiti bhuñjitabbam, gacchantaena bhuñjitabbam, āgataena bhuñjitabbam.

nāvābhirūhanasamayo nāma nāvam abhirūhissāmiti bhuñjitabbam, ārūhena bhuñjitabbam, orūhena bhuñjitabbam.

mahāsamayo nāma yattha dve tayo bhikkhū piṇḍāya caritvā yāpentī, catutthe āgate na yāpentī, mahāsamayo 'ti bhuñjitabbam.

samaṇabhattasamayo nāma yo koci paribbājakasamāpanno bhattam karoti, samaṇabhattasamayo 'ti bhuñjitabbam.

aññatra samayā bhuñjissāmiti paṭiganhāti, āpatti dukkaṭassa. ajjhohāre ajjhohāre āpatti pācittiyassa. ||1||

gaṇabhojane gaṇabhojanasaññī aññatra samayā bhuñjati, āpatti pācittiyassa. gaṇabhojane vematiko . . . gaṇabhojane na gaṇabhojanasaññī . . . āpatti pācittiyassa. na gaṇabhojane gaṇabhojanasaññī, āpatti dukkaṭassa. na gaṇabhojane vematiko, āpatti dukkaṭassa. na gaṇabhojane na gaṇabhojanasaññī, anāpatti. ||2||

anāpatti samaye, dve tayo ekato bhuñjanti, piṇḍāya caritvā ekato sannipatitvā bhuñjanti, niecabhattam, salākabhattam, pakkhikam, uposathikam, pāṭipadikam, pañca bhojanāni thaṇṇetvā sabbattha anāpatti, ummattakassa, ādikammikassa 'ti. ||3|| 9 ||

dutiyam.

PĀCITTIIYA, XXXIII.

Tena samayena buddho bhagavā Vesāliyam viharati Mahāvane kūṭāgārasālāyam. tena kho pana samayena Vesāliyam paṇitānam bhaddānam bhaddapaṭipāṭi adhiṭṭhitā hoti. atha kho aññaturassa daliddassa kammakārassa etad ahoṣi: na kho idaṃ orakam bhavissati yatha yime manussā sakkaccam bhattam karonti. yaṃ nūnāham pi bhattam kareyyam ti. atha kho so daliddo kammakāro yena Kirapatiko ten' upasamkami, upasamkamitvā tam Kirapatikam etad avoca: icchāmi ahaṃ ayyaputta buddha-

pamukhassa bhikkhusamghassa bhattam kâṭum, dehi me vetanan ti. so pi kho Kirapatiko saddho hoti pasanno. atha kho so Kirapatiko tassa daliddassa kammakârassa abbhatarekam vetanam adâsi. atha kho so daliddo kammakâro yena bhagavâ ten' upasamkami, upasamkamitvâ bhagavantam abhivâdetvâ ekamantam nisîdi. ekamantam nisinno kho so daliddo kammakâro bhagavantam etad avoca: adhivâsetu me bhante bhagavâ svâtanâya bhattam saddhim bhikkhusamghena 'ti. mahâ kho âvuso bhikkhusamgho, jânâhiti. hotu bhante mahâ bhikkhusamgho. bahû me badarâ paṭiyattâ, badaramissena peyyâ paripûrissantîti. adhivâsesi bhagavâ tuṇhibhâvena. atha kho so daliddo kammakâro bhagavato adhivâsanam viditvâ utthâyâsena bhagavantam abhivâdetvâ padakkhiṇam katvâ pakkâmi. assosum kho bhikkhû: daliddena kira kammakârena svâtanâya buddhapamukho bhikkhusamgho nimantito badaramissena peyyâ paripûrissantîti. te kâlâssa' eva piṇḍâya caritvâ bhuñjimsu. assosum kho manussa daliddena kira kammakârena buddhapamukho bhikkhusamgho nimantito 'ti. te daliddassa kammakârassa bahukam khâdaniyam bhojaniyam abhiharimsu. atha kho so daliddo kammakâro tassâ rattiya accayena paṇitam khâdaniyam bhojaniyam paṭiyâdâpetvâ bhagavato kalam ârocâpesi: kâlo bhante niṭṭhitam bhattan ti. atha kho bhagavâ pubbaṇhasamayam nivâsetvâ pattaci-varam adâya yena tassa daliddassa kammakârassa nivesanam ten' upasamkami, upasamkamitvâ paññatte âsane nisîdi saddhim bhikkhusamghena. atha kho so daliddo kaṭṭhaka-kâro bhattagge bhikkhû parivisati. bhikkhû evam âhamsu: thokam âvuso dehi thokam âvuso dehîti. mâ kho tumhe bhante ayam daliddo kammakâro 'ti thokam thokam paṭiganhittha, bahukam me khâdaniyam bhojaniyam paṭiyattam. paṭiganbatha bhante yâvadatthan ti. na kho mayam âvuso etampâkâraṇa thokam thokam paṭiganhâma, api ca mayam kâlâssa' eva piṇḍâya caritvâ bhuñjimhâ, tena mayam thokam thokam paṭiganhâma 'ti. atha kho so daliddo kammakâro ujjhâyati khiyati vipâceti: katham hi nâma bhaddantâ mayâ nimantitâ aññatra bhuñjissanti, na cāham paṭibalo yâvad-attham dātun ti. assosum kho bhikkhû tassa daliddassa

kammakāraṣa . . . vipācentassa. ye te bhikkhū appicchā . . . vipācenti: kaṭṭhaṃ hi nāma bhikkhū aññatra nimantitā aññatra bhuñjissanti — pa —, saccam kira bhikkhave bhikkhū aññatra nimantitā aññatra bhuñjanti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: kaṭṭhaṃ hi nāma te bhikkhave moghapurisa . . . bhuñjissanti. n' etaṃ bhikkhave . . . sikkhāpadam uddiseyyātha:

paramparabhojane pācittiyaṃ ti.

evaṃ c' idaṃ bhagavatā bhikkhūnam sikkhāpadam paññattam hoti. ||1||

tena kho pana samayena aññataro bhikkhu gilāno hoti. aññataro bhikkhu piṇḍapātaṃ ādāya yena so bhikkhu ten' upasamkami, upasamkamitvā taṃ bhikkhum etaḍ avoca: bhuñjāhi āvuso 'ti. ahaṃ āvuso, atthi me bhattapaccasā 'ti. tassa bhikkhuno piṇḍapāto ussūre āhāriyittha. so bhikkhu na cittarūpaṃ bhuñji. bhagavato etaṃ atthaṃ ārocesum. aha kho bhagavā etasmim nidāne etasmim pakaraṇe dhammim kaṭṭhaṃ katvā bhikkhū āmantesi: anujānāmi bhikkhave gilānena bhikkhunā paramparabhojanam bhuñjitum. evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadam uddiseyyātha:

paramparabhojane aññatra samayā pācittiyaṃ. tatthāyaṃ samayo, gilānasamayo, ayaṃ tattha samayo 'ti.

evaṃ c' idaṃ bhagavatā bhikkhūnam sikkhāpadam paññattam hoti. ||2||

tena kho pana samayena manussa cīvaradānasamaye sacīvarabhattam paṭiyādāpetvā bhikkhū nimantenti bhojetvā cīvarena acchādessamā 'ti. bhikkhū kukkuccāyanta nādhivāsenti paṭikkhittam bhagavatā paramparabhojanam ti . . . (see Pāc. XXXII. 3; 4) . . . uddiseyyātha:

paramparabhojane aññatra samayā pācittiyaṃ. tatthāyaṃ samayo, gilānasamayo cīvaradānasamayo cīvarakārasamayo, ayaṃ tattha samayo 'ti.

evaṃ c' idaṃ bhagavatā bhikkhūnam sikkhāpadam paññattam hoti. ||3||

atha kho bhagavā pubbaṇhasamayam nivāsetvā pattacī-

varaṃ ādāya āyasmatā Ānandena pacchāsamayena yena aññatarāṃ kulāṃ ten' upasaṃkami, upasaṃkanitvā paññatto āsane nisīdi. atha kho te manussā bhagavato ca āyasmato ca Ānandassa bhojanāṃ adamsu. āyasmā Ānando kukkucāyanto na paṭigaphāti. gaphāhi Ānandā 'ti. alāṃ bhagavā, atthi me bhattapaccāsā 'ti. tena h' Ānanda vikappetvā gaphāhīti. atha kho bhagavā etasmiṃ nidāne etasmiṃ pakaraṇe dhammiṃ kathāṃ katvā bhikkhū āmantesi : anujānāmi bhikkhave vikappetvā paramparabhojanāṃ bhuñjitum. evañ ca pana bhikkhave vikappetabbāṃ : mayhaṃ bhattapaccāsāṃ itthannāmassa dammiti. ||4||

paramparabhojanāṃ nāma pañcannaṃ bhojanānaṃ aññatarena bhojanena nimantito, taṃ ṭhapetvā aññaṃ pañcannaṃ bhojanānaṃ aññatarāṃ bhojanāṃ bhuñjati, etaṃ paramparabhojanāṃ nāma.

aññatra samayā 'ti ṭhapetvā samayaṃ.

gilānasamayo nāma na sakkoti ekāsane nisinno yāvad-atthaṃ bhuñjitum, gilānasamayo 'ti bhuñjitabbāṃ.

civaradānasamayo nāma . . . civarakārasamayo nāma . . . (see Pāc. XXXII).

aññatra samayā bhuñjissāmiti . . . (see Pāc. XXXII) . . . na paramparabhojanassaññā, anāpatti. ||1||

anāpatti samaye, vikappetvā bhuñjati, dvetayonimantano ekato bhuñjati, nimantanapaṭipāṭiyā bhuñjati, sakalena gāmena nimantito tasmिṃ gāme yattha katthaci bhuñjati, sakalena pūgena nimantito tasmिṃ pūge yattha katthaci bhuñjati, nimantiyamāno bhikkhaṃ gahessāmiti bhaṇati, niccabhāttake, salākabhatte, pakkhike, uposathike, pāṭipadike, pañca bhojanāni ṭhapetvā sabbattha anāpatti, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. ||2||5||

tatiyaṃ.

PĀCITTIYA, XXXIV.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvatthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikaassa ārāme. tena kho pana

समयena Kāṇamātā upāsikā saddhā hoti pasannā. Kāṇā
 gāmake aññatarassa purisassa dinnā hoti. atha kho Kāṇā
 mātū gharaṃ agamāsi kenacid eva karaṇiyena. atha kho
 Kāṇāya sāmiko Kāṇāya santike dūtaṃ pāhesi: āgacchatu
 Kāṇā, icchāmi Kāṇāya āgatan ti. atha kho Kāṇamātā upā-
 sikaṃ kismiṃ viya rittahatthaṃ gantun ti pūvaṃ paci. pakke
 pūve aññataro piṇḍacāriko bhikkhu Kāṇamātāya upāsikāya
 nivesanaṃ pāvisi. atha kho Kāṇamātā upāsikā tassa bhi-
 kkhuno pūvaṃ dāpesi. so nikkhamitvā aññassa ācikkhi,
 tassa pi pūvaṃ dāpesi. so nikkhamitvā aññassa ācikkhi,
 tassa pi pūvaṃ dāpesi. yathāpaṭiyattaṃ pūvaṃ parikkha-
 yaṃ agamāsi. dutiyam pi kho Kāṇāya sāmiko Kāṇāya
 santike dūtaṃ pāhesi: āgacchatu Kāṇā, icchāmi Kāṇāya
 āgatan ti. dutiyam pi kho Kāṇamātā upāsikā kismiṃ viya
 . . . parikkhayaṃ agamāsi. tatiyam pi kho Kāṇāya sāmiko
 Kāṇāya santike dūtaṃ pāhesi: āgacchatu Kāṇā, icchāmi
 Kāṇāya āgataṃ. sace Kāṇā nāgacchissati ahaṃ aññaṃ
 pajāpatiṃ ānessāmi. tatiyam pi kho Kāṇamātā upāsikā
 kismiṃ viya . . . parikkhayaṃ agamāsi. atha kho Kāṇāya
 sāmiko aññaṃ pajāpatiṃ ānesi. assosi kho Kāṇā: tena kira
 parisena aññā pajāpati ānitā 'ti. sā rodanti atthāsi. atha
 kho bhagavā pubbaṇhasamayam nivāsetvā pattacivaraṃ
 ādāya yena Kāṇamātāya upāsikāya nivesanaṃ ten' upa-
 samkama, upasamkamitvā paññatte āsane nisidi. atha kho
 Kāṇamātā upāsikā yena bhagavā ten' upasamkumi, upasamka-
 mitvā bhagavantaṃ abhivādetvā ekamantaṃ nisidi. ekam-
 antaṃ nisinnaṃ kho Kāṇamātaraṃ upāsikaṃ bhagavā etad
 avoca: kissāyaṃ Kāṇā rodattī. atha kho Kāṇamātā upāsikā
 bhagavato etaṃ atthaṃ ārocesi. atha kho bhagavā Kāṇamā-
 taraṃ upāsikaṃ dhammiyā kathāya sandassetvā . . . sampa-
 hampsetvā utthāyāsanaṃ pakkāmi. ||1||

tena kho pana समयena aññataro sattho Rājagahā
 Paṭiyālokaṃ gantukāmo hoti. aññataro piṇḍacāriko bhi-
 kkhū taṃ satthaṃ piṇḍāya pāvisi. aññataro upāsako tassa
 bhikkhuno sattvaṃ dāpesi. so nikkhamitvā aññassa ācikkhi.
 tassa pi sattvaṃ dāpesi. so nikkhamitvā aññassa ācikkhi. tassa
 pi sattvaṃ dāpesi. so nikkhamitvā aññassa ācikkhi. tassa
 pi sattvaṃ dāpesi. yathāpaṭiyattaṃ pātheyyaṃ parikkhayaṃ

agamāsi. atha kho so upāsako te manusse etad avoca :
 ajjunho ayyā āgametha, yathāpaṭiyattam pātheyyam ayyānam
 dinnam, pātheyyam paṭiyādessāmiti. nāyyo sakkā āgame-
 tum, payāto sattho 'ti agamamsu. atha kho tassa upāsakassa
 pātheyyam paṭiyādetvā pacchā gacchantassa corā acchindimsu.
 manussā . . . vipācenti : katham hi nāma samanā Sakya-
 puttiyā na mattam jānitvā paṭiggahessanti. ayaṃ imesaṃ
 datvā pacchā gacchanto corehi acchinno 'ti. assosum kho
 bhikkhū tesam manussānam . . . vipācentānam. atha kho
 te bhikkhū bhagavato etam attham ārocesum. atha kho
 bhagavā etasmim nidāne dhammim katham katvā bhikkhū
 āmantesi : tena hi bhikkhave bhikkhūnam sikkhāpadaṃ
 paññāpessāmi dasa atthavase paṭicca, saṃghasutthutāya
 saṃghaphāsutāya — pa — vinayānuggahāya. evaṃ ca pana
 bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha :

bhikkhum pan' eva kulam upagatam pūvehi vā
 manthehi vā abhihaṭṭhum pavāreyya : ākaṇkhamānena
 bhikkhunā dvittipattapūrā paṭiggahetabbā. tato ce uttari
 paṭiganheyya, pācittiyam. dvittipattapūre paṭiggahetvā
 tato niharitvā bhikkhūhi saddhim saṃvibhajitabbam, ayaṃ
 tattha sāmleciti. ||2||1||

bhikkhum pan' eva kulam upagatan'ti, kulam nāma cattāri
 kulāni khattiyakulam brāhmaṇakulam vessakulam sudda-
 kulam. upagatan ti tattha gatam.

pūvaṃ nāma yaṃ kiñci pahinakatthāya paṭiyattam. man-
 tham nāma yaṃ kiñci pātheyyatthāya paṭiyattam.

abhihaṭṭhum pavāreyyā 'ti yāvatakaṃ icchasi tāvatakaṃ
 gaṇhāhiti.

ākaṇkhamānena 'ti icchamānena.

dvittipattapūrā paṭiggahetabbā 'ti dve tayo pattapūrā pa-
 ṭiggahetabbā.

tato ce uttari paṭiganheyyā 'ti tat' uttari paṭiganhāti,
 āpatti pācittiyassa. dvittipattapūre paṭiggahetvā tato nikkha-
 mantena bhikkhum passitvā ācikkhitabbam : amutra mayā
 dvittipattapūrā paṭiggahitā, mā kho tattha paṭiganhāti. sace
 passitvā na ācikkhati, āpatti dukkaṭassa. sace ācikkhite
 paṭiganhāti, āpatti dukkaṭassa.

tato niharitvā bhikkhūhi saddhim samvibhajitabban ti,
paṭikkamaṇaṃ niharitvā samvibhajitabbaṃ.

ayaṃ tattha sāmīcīti ayaṃ tattha anudhammatā. ||1||

atirekadvittipattapūre atirekasaññi paṭigaṇhāti, āpatti pā-
cittiyassa. atir. vematiko . . . atir. ānakasaññi paṭigaṇhāti,
āpatti pācittiyassa. ānakadvittipattapūre atirekasaññi, āpatti
dukkatassa. ān. vematiko, āpatti dukkatassa. ān. ānaka-
saññi, anāpatti. ||2||

anāpatti dvittipattapūre paṭigaṇhāti, ānakadvittipattapūre
paṭigaṇhāti, na pahīnakatthāya na pātheyyatthāya paṭi-
yattaṃ denti, pahīnakatthāya vā pātheyyatthāya vā paṭiyatta-
sesakaṃ denti, gamane paṭippassaddhe denti, nātakānaṃ,
pavāritānaṃ, aññass' atthāya, attano dhanena, ummattakassa,
ādikammikassā 'ti. ||3||2||

catuttham.

PĀCITTIIYA, XXXV.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvatthiyaṃ viharati
Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana
samayena aññataro brāhmaṇo bhikkhū nimantevā bhojesi.
bhikkhū bhuttāvi pavāritā nātikulāni gantvā ekacce bhuñ-
jimsu ekacce piṇḍapātaṃ ādāya agamaṃsu. atha kho so
brāhmaṇo paṭivissake etad avoca: bhikkhū mayā ayyā
santappitā, etha tumhe pi santappessāmīti. te evaṃ āhaṃsu:
kiṃ tvaṃ ayyo amhe santappessasi, ye pi tayā nimantitā te
pi amhākaṃ ghārāni āgantvā ekacce bhuñjimsu, ekacce
piṇḍapātaṃ ādāya agamaṃsū 'ti. atha kho so brāhmaṇo
ujjhāyati khiyati vipāceti: kathaṃ hi nāma bhaddantā amhā-
kaṃ ghare bhuñjītvā aññatra bhuñjissanti. na c' āhaṃ
paṭibalo yāvadattham dātun ti. assosup kho bhikkhū tassa
brāhmaṇassa . . . vipācentassa. ye te bhikkhū appicchā
. . . vipācenti: kathaṃ hi nāma bhikkhū bhuttāvi pavāritā
aññatra bhuñjissantīti — pa —. saccam kira bhikkhave bhi-
kkhū . . . bhuñjantīti. saccam bhagavā. vigarahi buddho
bhagavā: kathaṃ hi nāma te bhikkhave moghapurissā

bhuttāvi pavāritā aññatara bhuñjissanti. n' etam bhikkhave appasannānaṃ vā pasādāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu bhuttāvi pavārito khādaniyaṃ vā bhojaniyaṃ vā khādeyya vā bhuñjeyya vā, pācittiyaṃ ti.

evaṃ o' idaṃ bhagavatā bhikkhūnaṃ sikkhāpadaṃ paññattam hoti. ||1||

tena kho pana samayena bhikkhū gilānānaṃ bhikkhūnaṃ pañite piṇḍapāte niharanti. gilānā na cittarūpaṃ bhuñjanti, tāni bhikkhū chaḍḍenti. assosi kho bhagavā uccāsaddaṃ mahāsaddaṃ kākoravasaddaṃ, sutvāna āyasmantaṃ Ānandaṃ āmantesi : kiṃ nu kho so Ānanda uccāsaddo mahāsaddo kākoravasaddo 'ti. atha kho āyasmā Ānando bhagavato etam atthaṃ ārocesi. bhuñjeyyuṃ panānanda bhikkhū gilānātirittā ti. na bhuñjeyyuṃ bhagavā 'ti. atha kho bhagavā etasmiṃ nidāne dhammiṃ kathaṃ katvā bhikkhū āmantesi : anujānāmi bhikkhave gilānassa ca agilānassa ca atirittāṃ bhuñjituṃ. evaṃ ca pana bhikkhave atirittāṃ kātappaṃ : alam etam sabbaṃ ti. evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu bhuttāvi pavārito anatirittāṃ khādaniyaṃ vā bhojaniyaṃ vā khādeyya vā bhuñjeyya vā, pācittiyaṃ ti. ||2||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

bhuttāvi nāma pañcannaṃ bhojanānaṃ aññataraṃ bhojanaṃ antamaso kusaggena pi bhuttaṃ hoti.

pavārito nāma asanaṃ paññāyati bhojanaṃ paññāyati, hatthapāse ṭhito abhiharati, paṭikkhepo paññāyati. anatirittāṃ nāma akappiyakataṃ hoti, appaṭiggahitakataṃ hoti, anuccāritakataṃ hoti, ahatthapāse kataṃ hoti, abhuttāvinā kataṃ hoti, bhuttāvinā pavāritena āsanā vuṭṭhitena kataṃ hoti, alam etam sabbaṃ ti avuttaṃ hoti, na gilānātirittāṃ hoti : etaṃ anatirittāṃ nāma. atirittāṃ nāma kappiyakataṃ hoti, paṭiggahitakataṃ hoti, uccāritakataṃ hoti, hatthapāse kataṃ hoti, bhuttāvinā kataṃ hoti, bhuttāvinā pavāritena āsanā avuṭṭhitena kataṃ hoti, alam etam sabbaṃ ti vuttaṃ hoti, gilānātirittāṃ hoti : etaṃ atirittāṃ nāma.

khādaniyaṃ nāma pañca bhojanāni yāmakālikam sattāhakālikam yāvajjivikam t̥hapetvā avasesam khādaniyaṃ nāma. bhojaniyaṃ nāma pañca bhojanāni odano kummāso sattu maccho mamsam. khādissāmi bhuñjissāmi paṭiganhāti, āpatti dukkaṭassa. ajjhohāre ajjhohāre āpatti pācittiyassa. || 1 ||

anatiritte anatirittasaññi khādaniyaṃ vā bhojaniyaṃ vā khādati vā bhuñjati vā, āpatti pācittiyassa. anatiritte vematiko . . . anatiritte atirittasaññi . . . āpatti pācittiyassa. yāmakālikam sattāhakālikam yāvajjivikam āharatthāya paṭiganhāti, āpatti dukkaṭassa; ajjhohāre ajjhohāre āpatti dukkaṭassa. atiritte anatirittasaññi, āpatti dukkaṭassa. atiritte vematiko, āpatti dukkaṭassa. atiritte atirittasaññi, anāpatti. || 2 ||

anāpatti atirittam kārāpetvā bhuñjati, atirittam kārāpetvā bhuñjissāmi paṭiganhāti, aññass' atthāya haranto gacchati, gilānassa sesakam bhuñjati, yāmakālikam sattāhakālikam yāvajjivikam sati paccaye paribhuñjati, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. || 3 || 3 ||

pañcamam.

PĀCITTIIYA, XXXVI.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena dve bhikkhū Kosalesu janapadesu Sāvattiṃ addhānamaggapaṭipannā honti. eko bhikkhu anācāram ācarati, duttiyo bhikkhu taṃ bhikkhum etad avoca: māvuso evarūpam akāsi, n' etaṃ kappatiti. so tasmim upanandhi. atha kho te bhikkhū Sāvattiṃ agamamsu. tena kho pana samayena Sāvattiyaṃ aññatarassa pūgassa saṃghabhattaṃ hoti. duttiyo bhikkhu bhuttāvi pavārito hoti. upanandho bhikkhu nātikulam gantvā piṇḍapātam ādāya yena so bhikkhu ten' upasamkamī, upasamkamitvā taṃ bhikkhum etad avoca: bhuñjāhi āvuso 'ti. alam āvuso paripunn'o 'mhi. sundaro āvuso piṇḍapāto bhuñjāhi. atha kho so bhikkhu tena bhikkhunā nippīyamāno taṃ piṇḍapātam bhuñjati. upanandho

bhikkhu taṃ bhikkhuṃ etaḍ avoca: tvam hi nāma āvuso maṃ vattaḃhaṃ maññaṣi yaṃ tvam bhuttāvi pavārito anatirittam bhojanīyaṃ bhuñjasīti. nannu āvuso ācikkhitabban ti. nannu āvuso pucchitabban ti. atha kho so bhikkhu bhikkhūnam etaṃ atthaṃ ārocesi. ye te bhikkhū appiechā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma bhikkhu bhikkhuṃ bhuttāviṃ pavāritam anatirittena bhojanena abbihaṭṭhuṃ pavāressatīti — pa —. saccaṃ kira tvam bhikkhu bhikkhuṃ . . . pavāresīti. saccaṃ bbagavā. vigaṛahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma tvam moghapurisa bhikkhuṃ . . . pavāressasi. n' etaṃ moghapurisa appasannānaṃ vā pasādaya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha:

yo pana bhikkhu bhikkhuṃ bhuttāviṃ pavāritam anatirittena khādaniyena vā bhojanīyena vā abbihaṭṭhuṃ pavāreyya handa bhikkhu khāda vā bhuñja vā 'ti jānaṃ āsādanāpekkho, bhuttasmiṃ pācittīyaṃ ti. ||1||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

bhikkhun ti aññaṃ bhikkhuṃ.

bhuttāvi nāma . . . (see XXXV. 3) . . . etaṃ anatirittam nāma. khādaniyaṃ nāma . . . (see XXXV. 3) . . . maṃsaṃ.

abbihaṭṭhuṃ pavāreyyā 'ti yāvatakaṃ icchasi tāvatakaṃ gaṇhāhīti.

jānāti nāma sāmāṃ vā jānāti aññe vā tassa ārocenti so vā āroceti.

āsādanāpekkho 'ti iminā imaṃ codessāmi sāressāmi paṭi-codessāmi paṭisāressāmi maṅkuṃ kariṣṣāmiti abbiharati, āpatti dukkaṭassa. tassa vacanena khādissāmi bhuñjissāmiti paṭigaṇhāti, āpatti dukkaṭassa. ajjhohāre ajjhohāre āpatti dukkaṭassa. bhojanapariyosāne āpatti pācittiyassa. ||1||

pavārite pavāritasaññā anatirittena khādaniyena vā bhojanīyena vā abbihaṭṭhuṃ pavāreti, āpatti pācittiyassa. pavārite vematiko . . . āpatti dukkaṭassa. pavārite apavāritasaññā . . . anāpatti. yāmakālikam sattābhakālikam yāvajjīvikam āhāratthāya abbiharati, āpatti dukkaṭassa. tassa vacanena khādissāmi bhuñjissāmiti paṭigaṇhāti, āpatti dukkaṭassa. ajjhohāre ajjhohāre āpatti dukkaṭassa. apavārite

pavāritasaññi, āpatti dukkaṭassa. apavārite vematiko, āpatti dukkaṭassa. apavārite apavāritasaññi, anāpatti. ||3||

anāpatti atirittam kārāpetvā deti, atirittam kārāpetvā bhuñjāhiti deti, aññass' atthāya haranto gacchāhiti deti, gilānassa sesakam deti, yāmakālikam sattāhakālikam yāvajjivikam sati paccaye paribhuñjā 'ti deti, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. ||3||2||

chattam.

PĀCITTIIYA, XXXVII.

Tena samayena buddho bhagavā Rājagahe viharati Veḷuvane Kalandakanivāpe. tena kho pana samayena Rājagahe giraggasamajjo hoti. sattarasavaggiyā bhikkhū giraggasamajjam dassanāya agamaṃsu. manussā sattarasavaggiye bhikkhū passitvā nhāpetvā vilimpetvā bhojetvā khādaniyam adamsu. sattarasavaggiyā bhikkhū khādaniyam ādāya āramam gantvā chabbaggiye bhikkhū etad avocum : gaṇhathāvuso khādaniyam khādathā 'ti. kato tumhehi āvuso khādaniyam laddham ti. sattarasavaggiyā bhikkhū chabbaggiyanam bhikkhūnam etam attham ārocesum. kiṃ pana tumhe āvuso vikāle bhojanam bhuñjathā 'ti. evam āvuso 'ti. chabbaggiyā bhikkhū ujjhāyanti khīyanti vipācenti : katham hi nāma sattarasavaggiyā bhikkhū vikāle bhojanam bhuñjissantiti. atha kho chabbaggiyā bhikkhū bhikkhūnam etam attham ārocesum. ye te bhikkhū appicchā te ujjhāyanti khīyanti vipācenti : katham hi nāma sattarasavaggiyā bhikkhū vikāle bhojanam bhuñjissantiti. te bhikkhū bhagavato etam attham ārocesum. saccam kira tumhe bhikkhave vikāle bhojanam bhuñjathā 'ti. saccam bhagavā. vīgarahi buddho bhagavā. katham hi nāma tumhe moghapurisā vikāle bhojanam bhuñjissatha. n' etam moghapurisā appasannānam vā pasādāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imam sikkhāpadam uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu vikāle khādaniyam vā bhojaniyam vā khādeyya vā bhuñjeyya vā, pācittiyan ti. ||1||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

vikālo nāma majjhantike vitivatte yāva aruṇuggamanā.

khādaniyaṃ nāma . . . bhojaniyaṃ nāma . . . maṃsaṃ.
khādissāmi bhuñjissāmi paṭigaṇhāti, āpatti dukkaṭassa.
ajjhohāre ajjhohāre āpatti pācittiyassa. ||1||

vikāle vikālasaṇṇi khādaniyaṃ vā bhojaniyaṃ vā khādati
vā bhuñjati vā, āpatti pācittiyassa. vikāle vematiko . . .
vikāle kālasaṇṇi . . . āpatti pācittiyassa. yāmakālikam
sattāhakālikam yāvajjivikam āhāratthāya paṭigaṇhāti, āpatti
dukkatassa. ajjhohāre ajjhohāre āpatti dukkaṭassa. kāle
vikālasaṇṇi, āpatti dukkaṭassa. kāle vematiko, āpatti dukka-
ṭassa. kāle kālasaṇṇi, anāpatti. ||2||

anāpatti yāmakālikam sattāhakālikam yāvajjivikam sati pa-
ccaye paribhuñjati, ummattakassa, ādikammikassā ti. ||3||2||

sattamaṃ.

PÂCITTIYA, XXXVIII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati
Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme, tena kho pana sama-
yena āyasmato Anandassa upajjhāyo āyasmā Belatṭha-
siso araṇṇe viharati. so piṇḍāya caritvā sukkhakūraṃ ārā-
maṃ haritvā sukkhāpetvā nikkhipati, yadā āhārena attho
hoti tadā udakena temetvā bhuñjati, eirena gāmaṃ piṇḍāya
pavisati. bhikkhū āyasmantaṃ Belatṭhasisaṃ etad avocun :
kissa tvaṃ āvuso eirena gāmaṃ piṇḍāya pavisasīti. atha kho
āyasmā Belatṭhasiso bhikkhūnaṃ etam atthaṃ āroceti. kim
pana tvaṃ āvuso sannidhikāraṃ bhojanaṃ bhuñjasīti.
evam āvuso 'ti. ye te bhikkhū appicchā . . . vipācenti :
kathaṃ hi nāma āyasmā Belatṭhasiso sannidhikāraṃ bho-
janaṃ bhuñjissatīti — pa —. saccaṃ kira tvaṃ Belatṭha-
sisa . . . bhuñjasīti. saccaṃ bhagavā. vigarahi buddho
bhagavā : kathaṃ hi nāma tvaṃ Belatṭhasisa sannidhikā-
raṃ bhojanaṃ bhuñjissasi. n' etam Belatṭhasisa appa-
sannānaṃ vā pasādāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave
imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu sannidhikāraṇaṃ khādaniyaṃ vā
bhojaniyaṃ vā khādeyya vā bhuñjeyya vā, pācittiyaṃ
ti. ||1||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.
sannidhikāraṇaṃ nāma ajja paṭiggahitaṃ aparajju khā-
ditaṃ hoti.

khādaniyaṃ nāma . . . bhojaniyaṃ nāma . . . maṃsaṃ.
khādissāmi bhuñjissāmi paṭigaṇhāti, āpatti dukkaṭassa.
ajjhohāre ajjhohāre āpatti pācittiyassa. ||1||

sannidhikāraṇe sannidhikāraṇasaññi khādaniyaṃ vā bho-
janiyaṃ vā khādati vā bhuñjati vā, āpatti pācittiyassa. sanni-
dhikāraṇe vematiko . . . sannidhikāraṇe asannidhikāraṇa-
saññi . . . āpatti pācittiyassa. yamakālikaṃ sattāhakāli-
kaṃ yāvajjivikaṃ āhāratthāya paṭigaṇhāti, āpatti dukkaṭassa.
ajjhohāre ajjhohāre āpatti dukkaṭassa. asannidhikāraṇe sanni-
dhikāraṇasaññi, āpatti dukkaṭassa. asannidhikāraṇe vema-
tiko, āpatti dukkaṭassa. asannidhikāraṇe asannidhikāraṇa-
saññi, anāpatti. ||2||

anāpatti yāvakālikaṃ yāvakāle nidahitvā bhuñjati, yāma-
kālikaṃ yāme nidahitvā bhuñjati, sattāhakālikaṃ sattāhaṃ
nidahitvā bhuñjati, yāvajjivikaṃ sati paccaye paribhuñjati,
ummattakassa, ādikammikassa 'ti. ||3||2||

atthamaṃ.

PĀCITTIYA, XXXIX.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati
Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana
samayena chabbaggiyā bhikkhū paṇitabhojanāni attano
atthāya viññāpetvā bhuñjanti. manussa . . . vipācenti:
kathaṃ hi nāma samaṇā Sakyaputtiyā paṇitabhojanāni . . .
bhuñjissanti. kassa sampannaṃ na manāpaṃ, kassa sāduraṃ
na rucati. assosuraṃ kho bhikkhū tesam manussānaṃ . . .
vipācentānaṃ. yo te bhikkhū appicchā . . . vipācenti:
kathaṃ hi nāma chabbaggiyā bhikkhū . . . bhuñjissanti.

—pa—. saccam kira tumhe bhikkhave . . . bhuñjathā 'ti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā. katham hi nāma tumhe moghapurisā . . . bhuñjissatha. n' etam moghapurisā appasannānam vā pasādāya —pa— evaṇ ca pana bhikkhave imam sikkhāpadam uddiseyyātha :

yāni kho pana tāni paṇṭabhojanāni seyyath' idam sappi navanītam telam madhu phāṇitam maccho mamsam khīram dadhi, yo pana bhikkhu evarūpāni paṇṭabhojanāni attano atthāya viññāpetvā bhuñjeyya, pācittiyaṇ ti.

evaṇ c' idam bhagavatā bhikkhūnam sikkhāpadam paññattam hoti. ||1||

tena kho pana samayena bhikkhū gilānā honti. gilāna-pucchakā bhikkhū gilāne bhikkhū etad avocum : kacc' āvuso khamaniyam kacci yāpaniyaṇ ti. pubbe mayam āvuso paṇṭabhojanāni attano atthāya viññāpetvā bhuñjāma, tena no phāsu hoti, idāni pana bhagavatā paṭikkhittan ti kukkucāyantaṇ na viññāpema, tena no na phāsu hotīti. bhagavato . . . ārocesum. atha kho bhagavā etasmim nidāne dhammim katham katvā bhikkhū āmantesi : anujānāmi bhikkhave gilānena bhikkhūnaṇ paṇṭabhojanāni attano atthāya viññāpetvā bhuñjitum. evaṇ ca pana bhikkhave imam sikkhāpadam uddiseyyātha :

yāni kho pana tāni paṇṭabhojanāni seyyath' idam sappi navanītam telam madhu phāṇitam maccho mamsam khīram dadhi, yo pana bhikkhu evarūpāni paṇṭabhojanāni agilāno attano atthāya viññāpetvā bhuñjeyya, pācittiyaṇ ti. ||2||

yāni kho pana tāni paṇṭabhojanānīti : sappi nāma gosappi vā ajikāsappi vā māhisam vā sappi, yesam mamsam kappati tesam sappi. navanītam nāma tesaṇ űeva navanītam. telam nāma tilatelam sāsapatelam madhukatelam eraṇḍatelam vasātelam. madhu nāma makkhikāmadhu. phāṇitam nāma ucchumbhā nibbattam. maccho nāma udakacaro vuccati. mamsam nāma yesam mamsam kappati tesam mamsam. khīram nāma gokhīram vā ajikākhīram vā māhisakhīram vā, yesam mamsam kappati tesam khīram. dadhi nāma tesaṇ űeva dadhi.

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

evarūpāni paṇṭabhojanānīti tathārūpāni paṇṭabhojanāni.

agilāno nāma yassa vinā paṇṭabhojanāni phāsu hoti.
gilāno nāma yassa vinā paṇṭabhojanāni na phāsu hoti.
agilāno attano atthāya viññāpeti, payoge payoge dukka-
ṭam; paṭilābhena bhuñjissāmiti paṭiganhāti, āpatti dukka-
ṭassa; ajjohāre ajjohāre āpatti pācittiyassa. ||1||

agilāno agilānasaññī paṇṭabhojanāni attano atthāya viññā-
petvā bhuñjati, āpatti pācittiyassa. agilāno vematiko . . .
agilāno gilānasaññī . . . āpatti pācittiyassa. gilāno agilā-
nasaññī, āpatti dukkaṭassa. gilāno vematiko, āpatti dukka-
ṭassa. gilāno gilānasaññī, anāpatti. ||2||

anāpatti gilānassa, gilāno hutvā viññāpetvā agilāno bhuñja-
ti, gilānassa sesakaṃ bhuñjati, ūtakānaṃ, pavāritānaṃ,
aññassa' atthāya, attano dhauena, ummattakassa, ādikammi-
kassā 'ti. ||3||3||

navamaṃ.

PĀCITTIYA, XL.

Tena samayena buddho bhagavā Vesāliyaṃ viharati
Mahāvane kūtāgarasālāyaṃ. tena kho pana samayena
aññataro bhikkhu sabbapaṃsukūlika susāne viharati. so
manussehi diyyamānaṃ na icchati paṭiggahetuṃ. susāne pi
rukkhamūle pi ummāre pi ayyavosāṭitakāni sāmaṃ gahetvā
bhuñjati. manussā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma ayaṃ
bhikkhu amhākaṃ ayyavosāṭitakāni sāmaṃ gahetvā bhuñji-
ssati. therō 'yaṃ bhikkhu vadharo manussamaṃsaṃ maññe
khādātīti. assosaṃ kho bhikkhū tesāṃ manussānaṃ . . .
vipācentānaṃ. ye te bhikkhū appicchā . . . vipācenti:
kathaṃ hi nāma bhikkhu adinnaṃ mukhadvāraṃ āhāraṃ
āharissatīti — pa —. saccāṃ kira tvaṃ bhikkhu adinnaṃ
mukhadvāraṃ āhāraṃ āharasīti. saccāṃ bhagavā. vigarahi
buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma tvaṃ moghapurisa
adinnaṃ mukhadvāraṃ āhāraṃ āharissasi. n' etaṃ mogha-
purisa appasannānaṃ vā pasādāya — pa — evaṃ ca pana
bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu adinnaṃ mukhadvāraṃ āhāraṃ
āhareyya, pācittiyaṃ ti.

evaṃ c' idaṃ bhagavatā bhikkhūnaṃ sikkhāpadaṃ pañ-
ñattaṃ hoti. || 1 ||

tena kho pana samayena bhikkhū udakadantapoṇe kukku-
ccāyanti. bhagavato . . . ārocesuṃ. anujānāmi bhikkhave
udakadantapoṇaṃ sāmāṃ gahetvā bhuñjituṃ. evaṃ ca pana
bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu adinnaṃ mukhadvāraṃ āhāraṃ
āhareyya aññatra udakadantapoṇā, pācittiyaṃ ti. || 2 ||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

adinnaṃ nāma apatiggahitakaṃ vuccati. dinnāṃ nāma
kāyena vā kāyapaṭibaddhena vā nissaggiyena vā dente hattha-
pāse ṭhito kāyena vā kāyapaṭibaddhena vā paṭigaṇhāti, etaṃ
dinnāṃ nāma.

āhāro nāma udakadantapoṇaṃ ṭhapetvā yaṃ kiñci ajjhoha-
raṇiyaṃ, eso āhāro nāma.

aññatra udakadantapoṇā 'ti ṭhapetvā udakadantapoṇaṃ.

khādiesāmi bhuñjissāmīti gaṇhāti, āpatti dukkaṭassa. ajjho-
hāre ajjhohāre āpatti pācittiyassa. || 1 ||

apatiggahitake apatiggahitakasaññi adinnaṃ mukhadvāraṃ
āhāraṃ āharati aññatra udakadantapoṇā, āpatti pācittiyassa.
apatiggahitake vematiko . . . apatiggahitake paṭiggahita-
kasaññi . . . āpatti pācittiyassa. paṭiggahitake apatiggahi-
takasaññi, āpatti dukkaṭassa. paṭiggahitake vematiko, āpatti
dukkāṭassa. paṭiggahitake paṭiggahitakasaññi, anāpatti. || 2 ||

anāpatti udakadantapoṇe, cattāri mahāvikatāni sati paccaye
asati kappiyakārake sāmāṃ gahetvā paribhuñjati, ummatta-
kassa, ādikammikassa 'ti. || 3 || 3 ||

dasamaṃ.

tass' uddānaṃ :

piṇḍo, gaṇaṃ, paraṃ, pūvaṃ, dve ca bhuttāpavāraṇā,
vikāle, sannidhi, khīraṃ, dantapoṇena te dasā 'ti.

bbojanavaggo catuttho.

PĀCITTIYA, XLI.

Tena samayena buddho bhagavā Vesāliyaṃ viharati Mahāvane kūṭāgārasālāyaṃ. tena kho pana samayena saṃghassa khādaniyaṃ ussannaṃ hoti. atha kho āyasmā Ānando bhagavato etaṃ atthaṃ ārocesi. tena h' Ānando vighāsādānaṃ pūvaṃ dehīti. evaṃ bhante 'ti kho āyasmā Ānando bhagavato paṭisunītvā vighāsāde paṭipāṭiyaṃ nisīdāpetvā ekekaṃ pūvaṃ dento aññatarissā paribbājikāya ekaṃ maññamāno dve pūve adāsi. sāmantaṃ paribbājikāyo taṃ paribbājikaṃ etad avocum : jāro te eso samaṇo 'ti. na meso samaṇo jāro, ekaṃ maññamāno dve pūve adāsīti. dutiyam pi kho — pa — tatiyam pi kho āyasmā Ānando ekekaṃ pūvaṃ dento tassā yeva paribbājikāya ekaṃ maññamāno dve pūve adāsi. sāmantaṃ paribbājikāyo taṃ paribbājikaṃ etad avocum : jāro . . . adāsīti. jāro na jāro 'ti bhaṇḍimsu. ||1|| aññataro pi ājivako parivesanaṃ agamāsi. aññataro bhikkhu pahūtena sappinā odanaṃ madditvā tassa ājivakassa mahantaṃ piṇḍaṃ adāsi. atha kho so ājivako taṃ piṇḍaṃ ādāya agamāsi. aññataro ājivako taṃ ājivakaṃ etad avoca : kuto tayā āvuso piṇḍo laddho 'ti. tassāvuso samaṇassa Gotamassa muṇḍagahapatikassa parivesanāya laddho 'ti. assosum kho upāsakā tesam ājivakānaṃ imaṃ kathāsallāpaṃ. atha kho te upāsakā yena bhagavā ten' upasaṃkamimsu, upasaṃkamitvā bhagavantaṃ abhivādetvā ekamantaṃ nisīdimsu. ekamantaṃ nisinnā kho te upāsakā bhagavantaṃ etad avocum : ime bhante titthiyā avaṇṇakāmā buddhassa avaṇṇakāmā dhammassa avaṇṇakāmā saṃghassa. sādhu bhante eyyā titthiyānaṃ sabatthā na dadeyyun ti. atha kho bhagavā te upāsake dhammiyā kathāya sandassesi . . . sampahaṃsesi. atha kho te upāsakā bhagavatā dhammiyā kathāya . . . sampahaṃsitā utthāyāsanaṃ bhagavantaṃ abhivādetvā padakkhiṇaṃ katvā pakkamimsu. atha kho bhagavā etaṃ nidaṇe dhammiṃ kathaṃ katvā bhikkhū āmantesi : tena hi bhikkhave bhikkhūnaṃ sikkhāpadaṃ paññāpessāmi dasa atthavase paṭicca, saṃghasuṭṭhātāya

samghaphāsutāya — la — saddhammatthitīyā vinayānugga-
hāya. evañ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddi-
seyyātha:

yo pana bhikkhu acelakassa vā paribbājakassa vā
paribbājikāya vā sahatthā khādaniyaṃ vā bhojaniyaṃ vā
dadeyya, pācittiyaṃ ti. ||2||1||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

acelako nāma yo koci paribbājakasamāpanno naggo. pa-
ribbājako nāma bhikkhuṃ ca sāmaṇerañ ca ṭhapetvā yo koci
paribbājakasamāpanno. paribbājikā nāma bhikkhuniñ ca
sikkhamānañ ca sāmaṇeriñ ca ṭhapetvā yā kāci paribbāji-
kasamāpannā.

khādaniyaṃ nāma pañca bhojanāni udakadantaponāṃ
ṭhapetvā avasesaṃ khādaniyaṃ nāma. bhojaniyaṃ nāma
pañca bhojanāni odano kummāso sattū maccho mamsaṃ.

dadeyyā 'ti kāyena vā kāyapaṭibaddhena vā nissaggiyena
vā deti, āpatti pācittiyassa. ||1||

titthiye titthiyasaññi sahatthā khādaniyaṃ vā bhojaniyaṃ
vā deti, āpatti pācittiyassa. titthiye vematiko . . . titthiye
atitthiyasaññi . . . āpatti pācittiyassa. udakadantaponāṃ
deti, āpatti dukkaṭassa. atitthiye titthiyasaññi, āpatti dukka-
ṭassa. atitthiye vematiko, āpatti dukkaṭassa. atitthiye
atitthiyasaññi, anāpatti. ||2||

anāpatti dāpeti na deti, upanikkhipitvā deti, bāhirālepaṃ
deti, ummattakassa, ādikammikassa 'ti. ||3||2||

paṭhamāṃ.

PĀCITTIYA, XLII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati
Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana
samayena āyasmā Upanando Sakyaputto bhātuno saddhi-
vihārikaṃ bhikkhuṃ etaḍ avoca: eh' āvuso gāmaṃ piṇḍāya
pavisissāmā 'ti. tassa adāpetvā uyyojesi gacchāvuso na me
tayā saddhiṃ kathā vā nisajjā vā phāsu hoti, ekakassa me

kathā vā nisajjā vā phāsu hotitī. atha kho so bhikkhu upakaṭṭhe kāle nāsakkhi piṇḍāya caritum, paṭikkamane pi bhattavissaggam na sambhāvesi chinnabhatto ahosi. atha kho so bhikkhu āramam gantvā bhikkhūnam etaṃ atthaṃ ārocesi. ye te bhikkhū appicchā . . . vipācenti : katham hi nāma āyasmā Upanando Sakyaputto bhikkhum eh' āvuso gāmaṃ piṇḍāya pavisissāma 'ti tassa adāpetvā uyyojessatīti — pa —. saccam kira tvaṃ Upananda bhikkhum . . . uyyojesīti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā : katham hi nāma tvaṃ moghapurisa bhikkhum . . . uyyojessasi. n' etaṃ moghapurisa appasannānam vā pasādāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imam sikkhāpadam uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu bhikkhum eh' āvuso gāmaṃ vā nigamaṃ vā piṇḍāya pavisissāma 'ti tassa dāpetvā vā adāpetvā vā uyyojeyya gacchāvuso na me tayā saddhim kathā vā nisajjā vā phāsu hoti ekakassa me kathā vā nisajjā vā phāsu hotitī etad eva paccayaṃ karitvā anaññaṃ, pācittiyaṃ ti. ||1||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

bhikkhun ti aññaṃ bhikkhum.

eh' āvuso gāmaṃ vā nigamaṃ vā 'ti : gāmo pi nigamo pi nagaraṃ pi gāmo o' eva nigamo ca.

tassa dāpetvā 'ti yāgum vā khādaniyaṃ vā bhojaniyaṃ vā dāpetvā. adāpetvā 'ti na kiñci dāpetvā.

uyyojeyyā 'ti mātugāmena saddhim hasitukāmo kīṭitukāmo raho nisīditukāmo anācāraṃ ācaritukāmo evaṃ vadeti : gacchāvuso . . . ekakassa . . . phāsu hotitī uyyojeti, āpatti dukkaṭṭassa. dassanūpacāraṃ vā savaṇūpacāraṃ vā vijahantassa āpatti dukkaṭṭassa. vijahite āpatti pācittiyassa.

etad eva paccayaṃ karitvā anaññaṃ ti na añño koci paccayo hoti uyyojetum. ||1||

upasampanne upasampannasaññi uyyojeti, āpatti pācittiyassa. upasampanne vematiko . . . upasampanne anupasampannasaññi uyyojeti, āpatti pācittiyassa. kalisāsanam āropeti, āpatti dukkaṭṭassa. anupasampannam uyyojeti, āpatti dukkaṭṭassa. kalisāsanam āropeti, āpatti dukkaṭṭassa. anupa-

sampanne upasampannasaññi, āpatti dukkaṭassa. anupasampanne vematiko, āpatti dukkaṭassa. anupasampanne anupasampannasaññi, āpatti dukkaṭassa. ||2||

anāpatti ubho ekato na yāpessāma 'ti uyyojeti, mahagghaṃ bhaṇḍaṃ passitvā lobhadhammaṃ uppādessatīti uyyojeti, mātugāmaṃ passitvā anubhiratiṃ uppādessatīti uyyojeti, gilānassa vā ohiyyakassa vā vihārapālassa vā yāgum vā khādaniyaṃ vā bhojaniyaṃ vā nīharā 'ti uyyojeti, na anācāraṃ ācaritukāmo sati karaṇiye uyyojeti, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. ||3||2||

dutiyam.

PĀCITTIYA, XLIII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena āyasmā Upanando Sakyaputto saḥāyakassa gharaṃ gantvā tassa pajāpatiyā saddhiṃ sayanighare nisajjaṃ kappesi. atha kho so puriso yenāyasmā Upanando Sakyaputto ten' upasamkama, upasamkamitvā āyasmantaṃ Upanandaṃ Sakyaputtaṃ abhivādetvā ekamantaṃ nisīdi. ekamantaṃ nisinno kho so puriso pajāpatiṃ etaḍ avoca: dadeh' eyyassa bhikkhaṃ ti. atha kho sā itthi āyasmato Upanandassa Sakyaputtassa bhikkhaṃ adāsi. atha kho so puriso āyasmantaṃ Upanandaṃ Sakyaputtaṃ etaḍ avoca: gacchatha bhante yato ayyassa bhikkhā dinnā 'ti. atha kho sā itthi sallakkhetvā pariyuṭṭhito ayaṃ puriso 'ti āyasmantaṃ Upanandaṃ Sakyaputtaṃ etaḍ avoca: nisīdatha bhante mā agamitthā 'ti. dutiyam pi kho so puriso — pa — tatiyam pi kho so puriso āyasmantaṃ Upanandaṃ Sakyaputtaṃ . . . dinnā 'ti. tatiyam pi kho sā itthi āyasmantaṃ Upanandaṃ . . . mā agamitthā 'ti. atha kho so puriso nikkhamitvā bhikkhū ujjhāpeti ayaṃ bhante ayyo Upanando mayhaṃ pajāpatiyā saddhiṃ sayanighare nisinno, so mayā uyyojiyamāno na icchati gantum. bahukiccā mayam bahukaraṇiṃyā 'ti. ye te bhikkhū appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma āyasmā Upanando Sakyaputto sabbojane kule anu-

pakhajja nisajjam kappessatīti — pa —. saccam kira tvam Upananda sabhojane . . . kappesīti. saccam bhagavā. vīgarahi buddho bhagavā: katham hi nāma tvam moghapurisa sabhojane . . . kappessasi. n' etam moghapurisa appasannānam vā pasādāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imam sikkhāpadam uddiseyyātha:

yo pana bhikkhu sabhojane kule anupakhajja nisajjam kappeyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

sabhojanam nāma kulam itthi c' eva hoti puriso ca itthi ca puriso ca ubho anikkhantā honti, ubho avitarāgā.

anupakhajjā 'ti anupavisitvā.

nisajjam kappeyyā 'ti mahallake ghare piṭṭhasamghātassa hatthapāsam vijahitvā nisīdati, āpatti pācittiyassa. khuddake ghare piṭṭhivamsam atikkamitvā nisīdati, āpatti pācittiyassa. ||1||

sayanighare sayanigharasaññi sabhojane kule anupakhajja nisajjam kappeti, āpatti pācittiyassa. sayanighare vematiko . . . sayanighare na sayanigharasaññi . . . āpatti pācittiyassa. na sayanighare sayanigharasaññi, āpatti dukkaṭassa. na sayanighare vematiko, āpatti dukkaṭassa. na sayanighare na sayanigharasaññi, anāpatti. ||2||

anāpatti mahallake ghare piṭṭhasamghātassa hatthapāsam vijahitvā nisīdati, khuddake ghare piṭṭhivamsam anatikkamitvā nisīdati, bhikkhu dutiyo hoti, ubho nikkhantā honti, ubho vitarāgā, na sayanighare, ummattakassa, ādikammikassa 'ti. ||3||2||

tatiyaṃ.

PÂCITTIYA, XLIV.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ vīharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena āyasmā Upanando Sakyaputto sabhāyakassa gharam gantvā tassa pajāpatiyā saddhūṃ raho paṭicchanne

āsane nisajjam kappesi. atha kho so puriso ujjhāyati khīyati vipāceti: katham hi nāma ayyo Upanando mayham pajā-patiyā saddhiṃ raho paṭicchanne āsane nisajjam kappessatīti. assosum kho bhikkhū tassa purisassa . . . vipācentassa. ye te bhikkhū appicchā . . . vipācenti: katham hi nāma āyasmā Upanando Sakyaputto mātugāmena saddhiṃ raho paṭicchanne āsane nisajjam kappessatīti — la —. saccam kira tvam Upananda mātugāmena saddhiṃ . . . kappesi. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: katham hi nāma tvam moghapurisa mātugāmena saddhiṃ . . . kappessasi. n' etam moghapurisa appasannānam vā pasā-dāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imam sikkhāpadam uddiseyyātha:

yo pana bhikkhu mātugāmena saddhiṃ raho paṭicchanne āsane nisajjam kappeyya, pācittiyan ti. ||1||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

mātugāmo nāma manussitthi, na yakkhī na petī na tiracchā-nagatā, antamaso tadahujātāpi dārikā, pag eva mahattarī. saddhin ti ekato.

raho nāma cakkhussa raho sotassa raho. cakkhussa raho nāma, na sakkā hoti akkhiṃ vā nikkaṇṇiyamāne bhamukam vā ukkhiṇṇiyamāne sīsam vā ukkhiṇṇiyamāne passitum. sotassa raho nāma, na sakkā hoti pakatikathā sotum.

paṭicchannam nāma āsanam kuḍḍena vā kavāṭena vā kilāṇjena vā sāṇipākārena vā rukkhena vā thambena vā kotthaḷiyā vā yena kenaci paṭicchannam hoti.

nisajjam kappeyyā 'ti, mātugāme nisinne bhikkhu upanisinno vā hoti upanipanno vā, āpatti pācittiyassa. bhikkhu nisinne mātugāmo upanisinno vā hoti upanipanno vā, āpatti pācittiyassa. ubho vā nisinnā honti ubho vā nipannā, āpatti pācittiyassa. ||1||

mātugāme mātugāmasaṇṇī raho paṭicchanne āsane nisajjam kappeti, āpatti pācittiyassa. mātugāme vematiko . . . mātugāme amātugāmasaṇṇī . . . āpatti pācittiyassa. yakkhiyā vā petiyā vā paṇḍakena vā tiracchānagatamanussaviggahitthiyā vā saddhiṃ raho paṭicchanne āsane nisajjam kappeti, āpatti dukkaṭassa. amātugāme mātugāmasaṇṇī,

âpatti dukkaṭassa. amātugāme vematiko, âpatti dukkaṭassa.
amātugāme amātugāmasaññi, anâpatti. ||2||

anâpatti yo koci viññu puriso dutiyo hoti, tiṭṭhati na
nisīdati, arahopekkho, aññāvihito nisīdati, ummattakassa,
âdikammikassā 'ti. ||3||2||

catuttham.

PĀCITTIIYA, XLV.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati
Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana
samayena āyasmā Upanando Sakyaputto saḥāyakassa
gharam gantvā tassa pajāpatiyā saddhim eko ekāya raho
nisajjam kappesi. atha kho so puriso . . . vipāceti : katham
hi nāma ayyo Upanando mātugāmena saddhim eko ekāya
raho nisajjam kappessatīti. assosum kho bhikkhū tassa
purisassa . . . vipācentassa. ye te bhikkhū appicchā . . .
vipācenti : katham hi nāma āyasmā Upanando Sakyaputto
mātugāmena saddhim eko ekāya raho nisajjam kappessatīti
— la —. saccam kira tvaṃ Upananda mātugāmena . . .
kappesīti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā :
katham hi nāma tvaṃ moghapurisa . . . kappessasi. n' etaṃ
moghapurisa appasannānaṃ vā pasādāya — pa — evaṃ ca
pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadam uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu mātugāmena saddhim eko ekāya
raho nisajjam kappeyya, pācittiyān ti. ||1||

yo panā 'ti . . . adhiṃpeto bhikkhū 'ti.

mātugāmo nāma manussitthi, na yakkhi na peti na tiracchā-
nagatā, viññu paṭibala subhāsita dubbhāsitaṃ duṭṭhullāduṭṭhu-
lām ājānitum.

saddhim ti ekato.

eko ekāyā 'ti bhikkhu e' eva hoti mātugāmo ca.

raho nāma . . . sotum.

nisajjam kappeyyā 'ti . . . (see XLIV. 2. *Instead of* raho
paṭicchanne āsane *real* eko ekāya raho) . . . âdikammikassā
'ti. ||2||

pañcamam.

PĀCITTIYA, XLVI.

Tena samayena buddho bhagavā Rājagahe viharati Veḷuvane Kalandakanivāpe. tena kho pana samayena āyasmato Upanandassa Sakyaputtassa upatthākakulaṃ āyasmantaṃ Upanantaṃ Sakyaputtaṃ bhaddena nimantesi, aññe pi bhikkhū bhaddena nimantesi. tena kho pana samayena āyasmā Upanando Sakyaputto purebhaddaṃ kulāni payirupāsati. atha kho te bhikkhū te manusse etad avocum: dethāvuso bhaddaṃ ti. āgamaṃ bhante yāv' ayyo Upanando āgacchati. dutiyam pi kho te bhikkhū — pa — tatiyam pi kho te bhikkhū te manusse etad avocum: dethāvuso bhaddaṃ pure kālo atikkamati. tatiyam pi kho mayaṃ bhante bhaddaṃ karimhā ayyassa Upanandassa kāraṇā. āgamaṃ bhante yāv' ayyo Upanando āgacchati. atha kho āyasmā Upanando Sakyaputto purebhaddaṃ kulāni payirupāsitaṃ divā āgacchati. bhikkhū na cittaṃ paṇḍitaṃ. ye te bhikkhū appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma āyasmā Upanando Sakyaputto nimantito sabhaddaṃ samāno purebhaddaṃ kulesu cārittaṃ āpajjissati — pa — saccam kira tvaṃ Upanando nimantito . . . āpajjissati. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma tvaṃ moghapurisa nimantito . . . āpajjissasi. n' etaṃ moghapurisa appasaṇṇaṃ vā pasādaya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha:

yo pana bhikkhu nimantito sabhaddaṃ samāno purebhaddaṃ kulesu cārittaṃ āpajjeyya, pācittiyaṃ ti.

evaṃ c' idaṃ bhagavatā bhikkhūnaṃ sikkhāpadaṃ paññattaṃ hoti. ||1||

tena kho pana samayena āyasmato Upanandassa Sakyaputtassa upatthākakulaṃ saṃghassa' atthāya khādaniyaṃ pāhesi ayyassa Upanandassa dassetvā saṃghassa dātabban ti. tena kho pana samayena āyasmā Upanando Sakyaputto gāmaṃ piṇḍāya pavittā hoti. atha kho te manussā āramaṃ gantvā bhikkhū pucchimsu: kathaṃ bhante ayyo Upanando

'ti. es' āvuso āyasmā Upanando Sakyaputto gāmaṃ piṇḍāya pavittṭho 'ti. idaṃ bhante khādaniyaṃ ayyassa Upanandassa dassetvā saṃghassa dātabban ti. bhagavato etaṃ atthaṃ ārocesuṃ. atha kho bhagavā etaṃ nidaṇaṃ dhammaṃ kathaṃ katvā bhikkhū āmantesi: tena hi bhikkhave paṭigga-hetvā nikkhipatha yāva Upanando āgacchatīti. atha kho āyasmā Upanando Sakyaputto bhagavatā paṭikkhittaṃ pure-bhattaṃ kulesu cārittaṃ āpajjitva ti pacchābhattaṃ kulāni payirupāsītva divā paṭikkāmi. khādaniyaṃ ussādiyittha. ye te bhikkhū appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma āyasmā Upanando Sakyaputto pacchābhattaṃ kulesu cārittaṃ āpajjissatīti — pa —. saccam kira tvaṃ Upananda pacchā-bhattaṃ . . . āpajjasīti. saccam bhagavā. vigaṇhi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma tvaṃ moghapurisa pacchābhattaṃ . . . āpajjissasi. n' etaṃ moghapurisa appasannānaṃ vā pasāḍāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpa-daṃ uddiseyyātha:

yo pana bhikkhu nimantīti sabbatto samāno purebhattaṃ vā pacchābhattaṃ vā kulesu cārittaṃ āpajjeyya, pācitti-yaṃ ti.

evaṃ c' idaṃ bhagavatā bhikkhūnaṃ sikkhāpadaṃ pañ-ñattaṃ hoti. ||2||

tena kho pana samayena bhikkhū cīvaradānasamaye kukkuccāyantaṃ kulāni na payirupāsanti, cīvaraṃ parittaṃ uppajjati. bhagavato . . . ārocesuṃ. anujānāmi bhikkhave cīvaradānasamaye kulāni payirupāsitaṃ. evaṃ ca . . . uddiseyyātha:

yo pana bhikkhu . . . āpajjeyya aññatra samayā, pācitti-yaṃ. tatthāyaṃ samayo, cīvaradānasamayo, ayaṃ tattha samayo 'ti.

evaṃ c' idaṃ . . . paññattaṃ hoti. ||3||

tena kho pana samayena bhikkhū cīvarakammaṃ karonti attho ca hoti sūciyāpi suttana pi satthakena pi. bhikkhū kukkuccāyantaṃ kulāni na payirupāsanti. bhagavato . . . ārocesuṃ. anujānāmi bhikkhave cīvarakārasamaye kulāni payirupāsitaṃ. evaṃ ca . . . uddiseyyātha:

yo pana bhikkhu . . . āpajjeyya aññatra samayā, pācittiyam. tatthāyaṃ samayo : cīvaradānasamayo cīvarakārasamayo. ayaṃ tattha samayo 'ti.

evaṃ o' idam . . . paññattam hoti. || 4 ||

tena kho pana samayena bhikkhū gilānā honti attho ca hoti bhesajjehi. bhikkhū kukkucāyanta . . . anujānāmi bhikkhave santam bhikkhum āpucchā kulāni payirupāsituṃ. evaṃ ca . . . uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu nimantito sabbatto samāno santam bhikkhum anāpucchā purebhattam vā pucchābhattam vā kulesu cārittam āpajjeyya aññatra samayā, pācittiyam. tatthāyaṃ samayo : cīvaradānasamayo cīvarakārasamayo, ayaṃ tattha samayo 'ti. || 5 ||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

nimantito nāma pañcannam bhojanānam aññatarena bhojanena nimantito.

sabhatto nāma yena nimantito tena sabhatto.

santam nāma bhikkhum sakkā hoti āpucchā pavisitum. asantam nāma bhikkhum na sakkā hoti āpucchā pavisitum.

purebhattam nāma yena nimantito tam abhuttāvi. pucchābhattam nāma yena nimantito antamaso kusaggena pi bhuttam hoti.

kulam nāma cattāri kulāni khattiyakulam brāhmaṇakulam vessakulam suddakulam. kulesu cārittam āpajjeyyā 'ti aññassa gharūpacāram okkamantassa āpatti dukkaṭassa. paṭhamam pādam ummāram atikkāmeti, āpatti dukkaṭassa. duttiyam pādam atikkāmeti, āpatti pācittiyassa.

aññatra samayā 'ti ṭhapetvā samayaṃ. cīvaradānasamayo nāma anattathe kaṭhine vassānassa pucchimo māso, atthate kaṭhino pañca māsā. cīvarakārasamayo nāma cīvare kariyamāne. || 1 ||

nimantite nimantitasaññi santam bhikkhum anāpucchā purebhattam pucchābhattam kulesu cārittam āpajjati aññatra samayā, āpatti pācittiyassa. nimantite vematiko . . . nimantite animantitasaññi . . . āpatti pācittiyassa. animantite nimantitasaññi, āpatti dukkaṭassa. animantite

vematiko, āpatti dukkaṭassa. animantite animantitasaññi, anāpatti. ||2||

anāpatti samaye, santam bhikkhum āpucchā pavisati, asantam bhikkhum anāpucchā pavisati, aññassa gharena maggo hoti, gharūpacārena maggo hoti, antaragāmaṃ gacchati, bhikkhuniupassayaṃ gacchati, tithiyaseyyaṃ gacchati, paṭikkamaṇaṃ gacchati, bhattiyagharaṃ gacchati, āpadāsu, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. ||3||6||

chattham.

PĀCITTIIYA, XLVII.

Tena samayena buddho bhagavā Sakkesu viharati Kapi-lavatthuamim Nigrodhārāme. tena kho pana samayena Mahānāmaṃ Sakkassa bhesajjaṃ ussannaṃ hoti. atha kho Mahānāmo Sakko yena bhagavā ten' upasaṃkami, upasaṃkamitvā bhagavantam abhivādetvā ekamantaṃ nisīdi. ekamantaṃ nisīno kho Mahānāmo Sakko bhagavantam etad avoca: icchāmi' ahaṃ bhante saṃghaṃ cātumāsaṃ bhesajjena pavāretuṃ ti. sādhu sādhu Mahānāma, tena hi tvaṃ Mahānāma saṃghaṃ cātumāsaṃ bhesajjena pavārehīti. bhikkhū kukkucāyanta nādhivāseṃti. bhagavato etam atthaṃ ārocesuṃ. anujānāmi bhikkhave cātumāsapaccayapavāraṇaṃ sādituṃ ti. ||1|| tena kho pana samayena bhikkhū Mahānāmaṃ Sakkaṃ parittaṃ bhesajjaṃ viññāpenti, tath' eva Mahānāmaṃ Sakkassa bhesajjaṃ ussannaṃ hoti. dutiyam pi kho Mahānāmo Sakko yena bhagavā ten' upasaṃkami . . . avoca: icchāmi' ahaṃ bhante saṃghaṃ aparaṃ pi cātumāsaṃ bhesajjena pavāretuṃ ti. sādhu sādhu Mahānāma, tena hi tvaṃ Mahānāma saṃghaṃ aparaṃ pi cātumāsaṃ bhesajjena pavārehīti. bhikkhū kukkucāyanta nādhivāseṃti. bhagavato . . . ārocesuṃ. anujānāmi bhikkhave punapavāraṇaṃ pi sādituṃ ti. ||2|| tena kho pana samayena bhikkhū Mahānāmaṃ Sakkaṃ parittaṃ yeva bhesajjaṃ viññāpenti, tath' eva Mahānāmaṃ Sakkassa bhesajjaṃ ussannaṃ hoti. tatiyam pi kho Mahā-

nāmo Sakko yena bhagavā ten' upasaṃkamaṃ . . . avoca :
 icchāma' ahaṃ bhante saṃghaṃ yāvajivaṃ bhesajjena pavā-
 retuṃ ti. sādhu sādhu Mahānāma, tena hi tvaṃ Mahā-
 nāma saṃghaṃ yāvajivaṃ bhesajjena pavārehitī. bhikkhū
 kukkucāyanta nādhivāsenti. bhagavato . . . ārocesuṃ.
 anujānāmi bhikkhave niccapavāraṇaṃ pi sāditaṃ ti || 3 ||

tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū dunniv-
 atthā honti duppārutā anākappasampannā. Mahānāmo
 Sakko vattā hoti : kissa tumhe bhante dunnivatthā duppārutā
 anākappasampannā. nanu nāma pabbajitena sunivatthena
 bhavitabbaṃ supārutena ākappasampaṇṇenā 'ti. chabbaggi-
 yā bhikkhū Mahānāmo Sakke upanandhimsu. atha kho
 chabbaggiyānaṃ bhikkhūnaṃ etad ahoṣi : kena nu kho
 mayaṃ upāyena Mahānāmaṃ Sakkaṃ mañkuṃ kareyyāma
 'ti. atha kho chabbaggiyānaṃ bhikkhūnaṃ etad ahoṣi :
 Mahānāmena kho āvuso Sakkena saṃgho bhesajjena pavārito.
 handa mayaṃ āvuso Mahānāmaṃ Sakkaṃ sappiṃ viññāpema
 'ti. atha kho chabbaggiyā bhikkhū yena Mahānāmo Sakko
 ten' upasaṃkamimsu, upasaṃkamitvā Mahānāmaṃ Sakkaṃ
 etad avocaṃ : dopena āvuso sappinā attho 'ti. ajjunho
 bhante āgametha, manussa vajaṃ gatā sappiṃ āharitum,
 kālaṃ harissathā 'ti. dutiyam pi kho — pa — tatiyam pi
 kho chabbaggiyā bhikkhū Mahānāmaṃ Sakkaṃ . . . ha-
 rissathā 'ti. kiṃ pana tayā āvuso adātukāmena pavāritena
 yaṃ tvaṃ pavāretvā na desīti. atha kho Mahānāmo Sakko
 ujjhāyati khiyati vipāceti : kathaṃ hi nāma bhaddantā
 ajjunho bhante āgamethā 'ti vuccamānā nāgameasantīti.
 assosuṃ kho bhikkhū Mahānāmassu Sakkaṃ . . . vipā-
 centassa. ye te bhikkhū appicchā . . . vipācenti : kathaṃ
 hi nāma chabbaggiyā bhikkhū Mahānāmena Sakkena ajjunho
 bhante āgamethā 'ti vuccamānā nāgameasantīti — pa —
 saccam kira tumhe bhikkhave Mahānāmena Sakkena . . .
 nāgamethā 'ti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā :
 kathaṃ hi nāma tumhe moghapurisā Mahānāmena Sakkena
 . . . nāgameessatha. n' etaṃ moghapurisā appasannānaṃ vā
 pasāḍāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpa-
 daṃ addiseyyātha :

agilānena bhikkhuna cātumaṣapaccayapavāraṇā sādī-

tabbā aññatra punapavāraṇāya aññatra niccapavāraṇāya. tato ce uttari sādiyeyya, pācittiyaṇ ti. ||4||1||

agilānena bhikkhunā cātumāspaccayapavāraṇā sādītābā 'ti gilānapaccayapavāraṇā sādītābā. punapavāraṇāpi sādītābā 'ti, yadā gilāno bhavissāmi tadā viññāpessāmīti. niccapavāraṇāpi sādītābā 'ti, yadā gilāno bhavissāmi tadā viññāpessāmīti.

tato ce uttari sādiyeyyā 'ti: atthi pavāraṇā bhesajjapariyantā na rattipariyantā, atthi pavāraṇā rattipariyantā na bhesajjapariyantā, atthi pavāraṇā bhesajjapariyantā ca rattipariyantā ca, atthi pavāraṇā n' eva bhesajjapariyantā na rattipariyantā. bhesajjapariyantā nāma, bhesajjāni pariggahitāni honti ettakehi bhesajjehi pavāremīti. rattipariyantā nāma, rattīyo pariggahitāyo honti ettakāsu rattīsu pavāremīti. bhesajjapariyantā ca rattipariyantā ca nāma, bhesajjāni ca pariggahitāni honti rattīyo ca pariggahitāyo honti ettakehi bhesajjehi ettakāsu rattīsu pavāremīti. n' eva bhesajjapariyantā na rattipariyantā nāma, bhesajjāni ca apariggahitāni honti rattīyo ca apariggahitāyo honti. bhesajjapariyante yehi bhesajjehi pavārito hoti tāni bhesajjāni t̐apetvā aññāni bhesajjāni viññāpeti, āpatti pācittiyassa. rattipariyante yāsu rattīsu pavārito hoti tā rattīyo t̐apetvā aññāsu rattīsu viññāpeti, āpatti pācittiyassa. bhesajjapariyante ca rattipariyante ca yehi bhesajjehi pavārito hoti tāni bhesajjāni t̐apetvā yāsu rattīsu pavārito hoti tā rattīyo t̐apetvā aññāni bhesajjāni aññāsu rattīsu viññāpeti, āpatti pācittiyassa. n' eva bhesajjapariyante na rattipariyante anāpatti. ||1||

na bhesajjakaraṇiyena bhesajjam viññāpeti, āpatti pācittiyassa. aññena bhesajjena karaṇiyena aññam bhesajjam viññāpeti, āpatti pācittiyassa. tat' uttari tat'uttarisaññi bhesajjam viññāpeti, āpatti pācittiyassa. tat' uttari vematiko . . . tat' uttari na tat'uttarisaññi . . . āpatti pācittiyassa. na tat' uttari tat'uttarisaññi, āpatti dukkaṭassa. na tat' uttari vematiko, āpatti dukkaṭassa. na tat' uttari na tat'uttarisaññi, anāpatti. ||2||

anāpatti yehi bhesajjehi pavārito hoti tāni bhesajjāni viññāpeti, yāsu rattīsu pavārito hoti tāsu rattīsu viññāpeti, imehi

tayā bhesajjehi pavārita 'mhā ambhākaṃ ca iminā ca iminā ca bhesajjena attho 'ti ācikkhivā viññāpeti, yāsu tayā rattisu pavārita 'mhā tāyo ca rattiyō vitivattā ambhākaṃ ca bhesajjena attho 'ti ācikkhivā viññāpeti, ñātakānaṃ, pavāritānaṃ, aññass' atthāya, attano dhanena, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. ||3||2||

sattamaṃ.

PĀCITTIYA, XLVIII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattihīyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena rājā Pasenadi Kosalo senāya abbhuyyāto hoti. chabbaggiyā bhikkhū uyyuttaṃ senaṃ dassanāya agamamsu. addasa kho rājā Pasenadi Kosalo chabbaggiye bhikkhū dūrato 'va āgacchante, disvāna pakkosāpetvā etad avoca: kassa tumhe bhante āgata 'tthā 'ti. mahārāja mahārājānaṃ mayam datṭhukāma 'ti. kim bhante maṃ dīṭṭhena yuddhābhinandinā. nanu bhagavā passaitabbo 'ti. manussā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma samaṇā Sakyaputtiyā uyyuttaṃ senaṃ dassanāya āgacchissanti. ambhākaṃ pi alābhā ambhākaṃ pi dulladdhaṃ ye mayam ājivassa hetu puttadārassa kāraṇā senāya āgacchāma 'ti. assosum kho bhikkhū tesam manussānaṃ . . . vipācentānaṃ. ye te bhikkhū appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma chabbaggiyā bhikkhū uyyuttaṃ senaṃ dassanāya gacchissantīti. bhikkhū bhagavato etaṃ atthaṃ ārocesum. saccam kira tumhe bhikkhave uyyuttaṃ senaṃ dassanāya gacchathā 'ti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma tumhe moghapurisā uyyuttaṃ senaṃ dassanāya gacchissatha. n' etaṃ moghapurisā appasaunnānaṃ vā pasādāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha:

yo pana bhikkhu uyyuttaṃ senaṃ dassanāya gaccheyya, pācittiyaṃ ti.

evaṃ c' idam bhagavatā bhikkhūnaṃ sikkhāpadaṃ paññattaṃ hoti. ||1||

tena kho pana samayena aññatarassa bhikkhuno mātulo senāya gilāno hoti. so tassa bhikkhuno santike dāttaṃ pāhesi : ahaṃ hi senāya gilāno, āgacchatu bhaddanto, icchāmi bhaddantassa āgataṃ ti. atha kho tassa bhikkhuno etad ahoṣi : bhagavatā sikkhāpadaṃ paññattaṃ na uyyuttaṃ senaṃ dassanāya gantabbaṃ ti, ayaṃ ca me mātulo senāya gilāno. kathaṃ nu kho mayā paṭipajjitabbaṃ ti. bhagavato etaṃ atthaṃ ārocesi. atha kho bhagavā etasmiṃ nidāne dhammiṃ kathaṃ katvā bhikkhū āmantesi : anujānāmi bhikkhave tathārūpapaccayā senāya gantum. evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu uyyuttaṃ senaṃ dassanāya gaccheyya aññatra tathārūpapaccayā, pācittiyaṃ ti. ||2||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

uyyuttā nāma senā gāmato nikkhamitvā niviṭṭhā vā hoti payātā vā. senā nāma hatthī assā rathā patti. dvādasapuriso hatthī, tipuriso asso, catupuriso ratho, cattāro purisā sarahatthā patti.

dassanāya gacchati, āpatti dukkaṭassa. yattha ṭhito passati, āpatti pācittiyassa. dassanūpacāraṃ vijahitvā punappunaṃ passati, āpatti pācittiyassa.

aññatra tathārūpapaccayā 'ti ṭhapetvā tathārūpapaccayaṃ. ||1||

uyyutte uyyuttasaññi dassanāya gacchati aññatra tathārūpapaccayā, āpatti pācittiyassa. uyyutte vematiko . . . uyyutte anuyyuttasaññi . . . āpatti pācittiyassa. ekamekaṃ dassanāya gacchati, āpatti dukkaṭassa. yattha ṭhito passati, āpatti dukkaṭassa. dassanūpacāraṃ vijahitvā punappunaṃ passati, āpatti dukkaṭassa. anuyyutte uyyuttasaññi, āpatti dukkaṭassa. anuyyutte vematiko, āpatti dukkaṭassa. anuyyutte anuyyuttasaññi, anāpatti. ||2||

anāpatti ārāme ṭhito passati, bhikkhussa ṭhitokāsaṃ vā nisinnokāsaṃ vā nīpannokāsaṃ vā āgacchati, paṭipathaṃ gacchanto passati, tathārūpapaccayā, āpadāsu, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. ||3|| 3 ||

PĀCITTIYA, XLIX.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū sati karaṇīye senaṃ gantvā atirekatirattaṃ senāya vasanti. manussā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma samaṇā Sakyaputtiyā senāya vasissanti. ambhākaṃ pi alābhā ambhākaṃ pi dulladdhaṃ ye mayam ājivassa hetu puttadārassa kāranaṃ senāya paṭivasāma 'ti. assosum kho bhikkhū tesam manussānaṃ . . . vipācentānaṃ. ye te bhikkhū appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma chabbaggiyā bhikkhū atirekatirattaṃ senāya vasissantīti — pa —. saccaṃ kira tumhe bhikkhave atirekatirattaṃ senāya vasathā 'ti. saccaṃ bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma tumhe moghapurisā atirekatirattaṃ senāya vasissatha. n' etaṃ moghapurisā appasannānaṃ vā pasādāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha:

siyā ca tassa bhikkhuno kocid eva paccayo senaṃ gamanāya, dvirattatirattaṃ tena bhikkhunā senāya vasitabbaṃ. tato ce uttari vaseyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

siyā ca tassa bhikkhuno kocid eva paccayo senaṃ gamanāya 'ti, siyā paccayo siyā karaṇīyaṃ.

dvirattatirattaṃ tena bhikkhunā senāya vasitabbaṃ ti dve tisso rattiyo vasitabbaṃ. tato ce uttari vaseyyā 'ti, catutthe divase atthamgate suriye senāya vasati, āpatti pācittiyassa. ||1||

atirekatiratte atirekasaññi senāya vasati, āpatti pācittiyassa. atirekatiratte vematiko . . . atirekatiratte ūnakasaññi . . . āpatti pācittiyassa. ūnakatiratte atirekasaññi, āpatti dukkaṭassa. ūnakatiratte vematiko, āpatti dukkaṭassa. ūnakatiratte ūnakasaññi, anāpatti. ||2||

anāpatti dve tisso rattiyo vasati, ūnakadvetisso rattiyo vasati, dve rattiyo vasitvā tatiyāya rattiyaṃ purāraṇaṃ nikkaṃ mitvā puna vasati, gilāno vasati, gilānassa karaṇīyena vasati,

senā vā paṭisenāya ruddhā hoti, kenaci palibuddho hoti,
āpadāsu, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. || 3 || 2 ||

navamaṃ.

PĀCITTIYA, L.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati
Jetvane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana
samayena chabbaggiyā bhikkhū dvirattatirattam senāya
vasamānā uyyodhikam pi balaggam pi senābyūham pi anika-
dassanam pi gacchanti. aññataro pi chabbaggiyo bhikkhu
uyyodhikam gantvā kaḍḍena paṭividdho hoti. manussā taṃ
bhikkhum uppaṇḍesum : kacci bhante suyuddham ahoṣi,
kati te lakkhāni laddhāniti. so bhikkhu tehi manussehi
uppaṇḍiyamāno mañku ahoṣi. manussā . . . vipācenti :
katham hi nāma samānā Sakyaputtiyā uyyodhikam dassanāya
āgacchissantī. anhākam pi alābhā, anhākam pi dulladdham
ye mayaṃ ājivassa hetu puttadārassa kāraṇā uyyodhikam
āgacchāmā 'ti. assosum kho bhikkhū tesam manussānam
. . . vipācentānam. ye te bhikkhū appicchā . . . vipācenti :
katham hi nāma chabbaggiyā bhikkhū uyyodhikam dassa-
nāya gacchissantīti — pa — saccam kira tumhe bhikkhave
uyyodhikam dassanāya gacchathā 'ti. saccam bhagavā.
vigarahi buddho bhagavā : katham hi nāma tumhe mogha-
purisā . . . gacchissatha. n' etaṃ moghapurisā appasannā-
nam vā pasādāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ
sikkhāpadam uddiseyyātha :

dvirattatirattam ce bhikkhu senāya vasamāno uyyodhikam
vā balaggam vā senābyūham vā anikadassanam vā gaccheyya,
pācittiyam ti. || 1 ||

dvirattatirattam ce bhikkhu senāya vasamāno 'ti dve tisso
rattiyō vasamāno.

uyyodhikam nāma yattha sampahāro dissati. balaggam
nāma ettakā hatthi ettakā assā ettakā rathā ettakā patti.
senābyūham nāma ito hatthi hontu ito assā hontu ito rathā
hontu ito pattikā hontu. anikam nāma hatthānikam assāni-

kam rathānikam pattānikam. tayo hatthi pacchimam hatthānikam, tayo assā pacchimam assānikam, tayo rathā pacchimam rathānikam, cattāro purisā surahatthā patti pacchimam pattānikam.

dassanāya gacchati, āpatti dukkaṭassa. yattha t̥hito passati, āpatti pācittiyaṣṣa. dassanūpacāram vijahitvā punappunam passati, āpatti pācittiyaṣṣa. ekamekam dassanāya gacchati, āpatti dukkaṭassa. yattha t̥hito passati, āpatti dukkaṭassa. dassanūpacāram vijahitvā punappunam passati, āpatti dukkaṭassa. || 1 ||

anāpatti ārame t̥hito passati, bhikkhussa t̥hitokāsam vā nisinnokāsam vā nipannokāsam vā āgantvā sampahāro dissati, paṭipatham gacchanto passati, sati karaṇiye gantvā passati, āpadāsu, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. || 2 || 2 ||

dasamam.

taṣṣ' uddānam :

pūvam, kathā, 'panandassa tayaṃ, 'paṭṭhākam eva ca,
Mahānāmo, Pāsenadi, senā, viddho ime dasā 'ti.

acelakavaggo pañcama.

PĀCITTIYA, LI.

Tena samayena buddho bhagavā Cetiyesu cārikam caramāno yena Bhaddavatikā tena pāyāsi. addasaṃsu kho gopālakā pasupālakā kassakā pathāvino bhagavantam dūrato 'va āgacchantam, disvāna bhagavantam etad avocum : mā kho bhante bhagavā Ambatittham agamāsi, Ambatitthe bhante jaṭilassa assame nāgo paṭivasati iddhimā āsiviso ghoraviso, so bhagavantam mā viheṭhesīti. evaṃ vutte bhagavā tuṇhī ahoṣi. dutiyam pi kho — pa — tatiyam pi kho gopālakā pasupālakā kassakā pathāvino bhagavantam etad avocum : mā kho bhante bhagavā Ambatittham . . . mā viheṭhesīti. tatiyam pi kho bhagavā tuṇhī ahoṣi. atha kho bhagavā anupubbena cārikam caramāno yena Bhaddavatikā tad avasari. tatra sudam bhagavā Bhaddavatikāyaṃ

viharati. atha kho āyasmā Sāgato yena Ambatitthakassa
 jaṭilassa assamo ten' upasamkamī, upasamkamitvā agyāgāraṃ
 pavisitvā tipasanthāraṃ paṇṇāpetvā nisīdi pallaṅkaṃ ābhu-
 jtvā ujum kāyaṃ paṇḍhāya parimukhaṃ satim upaṭṭha-
 petvā. atha kho so nāgo āyasmantaṃ Sāgataṃ pavitṭhaṃ
 disvāna dummano padhūpāsi. āyasmāpi Sāgato padhūpāsi.
 atha kho so nāgo makkhaṃ asahamāno pajjali, āyasmāpi
 Sāgato tejodhātum samāpajjitvā pajjali. atha kho āyasmā
 Sāgato tassa nāgassa tejasā tejaṃ pariyādiyitvā yena Bhadda-
 vatikā ten' upasamkamī. atha kho bhagavā Bhaddavatikā-
 yaṃ yathābhirantaṃ viharitvā yena Kosambī tena cārikaṃ
 pakkamī. assosum kho Kosambikā upāsakā: ayyo kira Sāga-
 to Ambatitthikena nāgena saddhim saṃgāmesīti. atha kho
 bhagavā anupubbena cārikaṃ caramāno yena Kosambī tad
 avasari. atha kho Kosambikā upāsakā bhagavato paccugga-
 manam karitvā yenāyusmā Sāgato ten' upasamkamimisu, upa-
 samkamitvā āyasmantaṃ Sāgataṃ abhivādetvā ekamantaṃ
 atṭhamsu, ekamantaṃ thitā kho Kosambikā upāsakā āyas-
 mantam Sāgataṃ etad avocum: kiṃ bhante ayyānaṃ dulla-
 bhañ ca manāpañ ca, kiṃ paṭiyādemā 'ti. evaṃ vutte
 chabbaggiyā bhikkhū Kosambike upāsake etad avocum:
 atth' āvuso kāpotikā nāma pasannā bhikkhūnaṃ dulla-
 bhā ca manāpā ca, taṃ paṭiyādetthā 'ti. atha kho Kosambikā
 upāsakā ghare ghare kāpotikaṃ pasannaṃ paṭiyādetvā
 āyasmantaṃ Sāgataṃ piṇḍāya pavitṭhaṃ disvāna āyasman-
 taṃ Sāgataṃ etad avocum: pivatu bhante ayyo Sāgato
 kāpotikaṃ pasannaṃ, pivatu bhante ayyo Sāgato kāpotikaṃ
 pasannaṃ ti. atha kho āyasmā Sāgato ghare ghare kāpo-
 tikaṃ pasannaṃ pivitvā nagaramhā nikkhamanto nagaradvāre
 paripati. atha kho bhagavā sambahulehi bhikkhūhi saddhim
 nagaramhā nikkhamanto addasa āyasmantaṃ Sāgataṃ naga-
 radvāre paripatitaṃ, disvāna bhikkhū āmantesi: gūḥatha
 bhikkhave Sāgatan ti. evaṃ bhante 'ti kho te bhikkhū
 bhagavato paṭisunivā āyasmantaṃ Sāgataṃ ārāmaṃ netvā
 yena bhagavā tena sīsaṃ katvā nipātesum. atha kho
 āyasmā Sāgato parivattitvā yena bhagavā tena pāde karitvā
 seyyaṃ kappesi. atha kho bhagavā bhikkhū āmantesi:
 nanu bhikkhave pubbe Sāgato tathāgate sagāravo aho-

sappatisso 'ti. evaṃ bhante. api nu kho bhikkhave Sāgato etarahi tathāgate sagāravo sappatisso 'ti. no h' etaṃ bhante. nana bhikkhave Sāgato Ambatitthikena nāgena saddhiṃ saṃgāmesīti. evaṃ bhante. api nu kho bhikkhave Sāgato etarahi pahoti nāgena saddhiṃ saṃgāmetun ti. no h' etaṃ bhante. api nu kho bhikkhave taṃ pātabbaṃ yaṃ pivitvā visaṇṇī assā 'ti. no h' etaṃ bhante. ananuechaviyaṃ bhikkhave Sāgatassa ananulomikaṃ appaṭirūpaṃ assāmaṇakaṃ akappiyaṃ akaraṇiyaṃ. kathaṃ hi nāma bhikkhave Sāgato majjaṃ pivissati. n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ vā pasādāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha :

surāmerayapāne pācittiyaṃ ti. ||1||

surā nāma piṭṭhasurā pūvasurā odanasurā kinnapakkhittā sambhārasamyuttā. merayo nāma pupphāsavo phalāsavo madhvāsavo gulāsavo sambhārasamyutto.

piveyyā 'ti antamaso kusaggena pi pivati, āpatti pācittiyassa. ||1||

majje majjasāṇṇi pivati, āpatti pācittiyassa. majje vematiko . . . majje amajjasāṇṇi pivati, āpatti pācittiyassa. amajje majjasāṇṇi, āpatti dukkaṭassa. amajje vematiko, āpatti dukkaṭassa. amajje amajjasāṇṇi, anāpatti. ||2||

anāpatti amajjaṃ ca hoti majjavannaṃ majjagandhaṃ majjarasaṃ taṃ pivati, sūpasampāke maṃsasampāke telasampāke āmalakaphāṇite, amajjaṃ ariṭṭhaṃ pivati, ummatta-kassa, ādikammikassā 'ti. ||3||2||

paṭhamam.

PĀCITTIYA, LII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū sattarasavaggiyaṃ bhikkhuṃ aṅgulipatodakena hāsesuṃ. so bhikkhu uttanta anassāsako kālam akāsi. ye te bhikkhū appiechā . . . vipācenti; kathaṃ hi nāma chabbaggiyā bhikkhū bhikkhuṃ

aṅgulipatodakena hāsessantīti — pa —. saccaṃ kira tumhe bhikkhave . . . hāsethā 'ti. saccaṃ bhagavā. vigaṛahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma tumhe moghapurisā . . . hāsessatha. n' etaṃ moghapurisā appasannānaṃ vā pasādāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha:

aṅgulipatodake pācittiyaṃ ti. ||1||

aṅgulipatodako nāma, upasampanno upasampannaṃ hāsādhippāyo kāyena kāyaṃ āmasati, āpatti pācittiyaṃ. ||1||

upasampanno upasampannasaññī aṅgulipatodakena hāseti, āpatti pācittiyaṃ. upasampanne vematiko . . . upasampanne anupasampannasaññī . . . āpatti pācittiyaṃ. kāyena kāyapaṭibaddhaṃ āmasati, āpatti dukkaṭassa. kāyapaṭibaddhena kāyaṃ āmasati, āpatti dukkaṭassa. kāyapaṭibaddhena kāyapaṭibaddhaṃ āmasati, āpatti dukkaṭassa. nissaggiyena kāyaṃ āmasati, āpatti dukkaṭassa. nissaggiyena kāyapaṭibaddhaṃ āmasati, āpatti dukkaṭassa. nissaggiyena nissaggiyaṃ āmasati, āpatti dukkaṭassa. anupasampannaṃ kāyena kāyaṃ āmasati, āpatti dukkaṭassa. kāyena kāyapaṭibaddhaṃ . . . kāyapaṭibaddhena kāyaṃ . . . kāyapaṭibaddhena kāyapaṭibaddhaṃ . . . nissaggiyena kāyaṃ . . . nissaggiyena kāyapaṭibaddhaṃ . . . nissaggiyena nissaggiyaṃ āmasati, āpatti dukkaṭassa. anupasampanne upasampannasaññī, āpatti dukkaṭassa. anupasampanne vematiko, āpatti dukkaṭassa. anupasampanne anupasampannasaññī, āpatti dukkaṭassa. ||2||

anāpattiṃ na hāsādhippāyo soti karaṇīye āmasati, ummattakassa, ādikammikassa 'ti. ||3||2||

dutiyaṃ.

PĀCITTIYA, LIII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena sattarasavaggiyā bhikkhū Aciravatiyā na-

diyā uḍaḁe kiḁanti. tena kho pana samayena rājā Paṣenadi Kosalo Mallikāya deviyā saddhiṃ upariṃsāḁavaragato hoti. aḁḁasa kho rājā Paṣenadi Kosalo sattarasavaggiye bhikkhū Aciravatiyā nadiyā uḍaḁe kiḁante, disvāna Mallikaṃ devīṃ etaḁ avoca : ete te Mallike arahanto uḍaḁe kiḁanti. nissamsayaṃ kho mahārāja bhagavatā sikkhāpadaṃ apañña-ttaṃ te vā bhikkhū appakataññuno 'ti. atha kho rañño Paṣenadikosalassa etaḁ ahosi : kena nu kho ahaṃ upāyena bhagavato ca na āroceyyaṃ bhagavā ca jāneyya ime bhikkhū uḍaḁe kiḁitā 'ti. atha kho rājā Paṣenadi Kosalo sattarasavaggiye bhikkhū pakkosāpetvā mahantaṃ gulapiṇḁaṃ adāsi imaṃ bhante gulapiṇḁaṃ bhagavato deḁhā 'ti. sattarasavaggiyā bhikkhū taṃ gulapiṇḁaṃ adāya yena bhagavā ten' upasaṃkamissa, upasaṃkamitvā bhagavantaṃ etaḁ avocaṃ : imaṃ bhante gulapiṇḁaṃ rājā Paṣenadi Kosalo bhagavato deḁti. kahaṃ pana tumhe bhikkhave rājā aḁḁasā 'ti. Aciravatiyā nadiyā bhagavā uḍaḁe kiḁante 'ti. vigarahi buddho bhagavā : kathaṃ hi nāma tumhe moghapurisa uḍaḁe kiḁissatha. n' etaṃ moghapurisa appasaṃnānaṃ vā paṣādāya — pa — evaṇ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uḁḁiseyyātha :

uḍaḁe hāsadhamme paḁcittiyaṃ ti. ||1||

uḍaḁe hāsadhammo nāma uparigopphako uḍaḁe hāsa-dhiṃpāyo nimujjati vā ummujjati vā palavati vā, āpatti paḁcittiyassa. ||1||

uḍaḁe hāsadhamme hāsadhammasaññi, āpatti paḁcittiyassa. uḍaḁe hāsadhamme vematiko . . . uḍaḁe hāsadhamme ahāsadhammasaññi, āpatti paḁcittiyassa. heṭṭhāgopphako uḍaḁe kiḁati, āpatti dukkaṭassa. nāvāya kiḁati, āpatti dukkaṭassa. haṭṭhena vā pāḁena vā kaṭṭhena vā kaṭhalāya vā uḁakaṃ paharati, āpatti dukkaṭassa. bhājanagataṃ uḁakaṃ vā kaṇḁikaṃ vā khīraṃ vā takkaṃ vā rajanaṃ vā paṣāvayaṃ vā cikkaḁaṃ vā kiḁati, āpatti dukkaṭassa. uḍaḁe ahāsa-dhamme hāsadhammasaññi, āpatti dukkaṭassa. uḍaḁe ahāsa-dhamme vematiko, āpatti dukkaṭassa. uḍaḁe ahāsadhamme ahāsadhammasaññi, anāpatti. ||2||

anāpatti na hāsa-dhiṃpāyo sati karaṇiye uḁakaṃ otarivā

nimujjati vā ummujjati vā palavati vā, pārāṃ gacchanto
nimujjati vā ummujjati vā palavati vā, āpadāsu, ummatta-
kassa, ādikammikassā 'ti. ||3||2||

tatīyaṃ.

PĀCITTIIYA, LIV.

Tena samayena buddho bhagavā Kosambiyaṃ viharati
Ghositārāme. tena kho pana samayena āyasmā Channo
anācāraṃ ācarati. bhikkhū evaṃ āhaṃsu: āvuso Channa
evaṃ upaṇāsaṃ mā akāsi, n' etaṃ kappatīti. so anādariyaṃ
paṭicca karoti yeva. ye te bhikkhū appicchā . . . vipā-
centi: kathaṃ hi nāma āyasmā Channo anādariyaṃ karissa-
tīti — pa —. saccam kira tvaṃ Channa anādariyaṃ karo-
sīti. saccam bhagavā. vigaṇhi buddho bhagavā: kathaṃ
hi nāma tvaṃ moghapurisa anādariyaṃ karissasi. n' etaṃ
moghapurisa appasaṇṇānaṃ vā pasādāya — pa — evaṃ ca
pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha:

anādariye pācittiyaṃ ti ||1||

anādariyaṃ nāma dve anādariyāni puggalānādariyaṇ ca
dhammānādariyaṇ ca. puggalānādariyaṃ nāma upasampan-
nena paññattena vuccamāno ayaṃ ukkhittako vā vambhito
vā garahito vā, imassa vacanaṃ akataṃ bhavissatīti anādari-
yaṃ karoti, āpatti pācittiyassa. dhammānādariyaṃ nāma
upasampannena paññattena vuccamāno kath' ayaṃ nasseyya
vā vinasseyya vā antaradhāyeyya vā taṃ vā na sikkhitukāmo
anādariyaṃ karoti, āpatti pācittiyassa. ||1||

upasampanne upasampannasaññi anādariyaṃ karoti, āpatti
pācittiyassa. upasampanne vematiko . . . upasampanne
anupasampannasaññi . . . āpatti pācittiyassa. upasampanne-
na apaññattena vuccamāno idaṃ na sallekkhāya na dhūtattāya
na pāsādikattāya na apacayāya na viriyārambhāya samvatta-
tīti anādariyaṃ karoti, āpatti dukkaṭṭassa. anupasampannena
paññattena vā apaññattena vā vuccamāno idaṃ na sallekkhāya
. . . na viriyārambhāya samvattatīti anādariyaṃ karoti,

āpatti dukkaṭassa. anupasampanne upasampannasaññi, āpatti dukkaṭassa. anupasampanne vematiko, āpatti dukkaṭassa. anupasampanne anupasampannasaññi, āpatti dukkaṭassa. ||2||
 anāpatti evaṃ amhākaṃ ācariyānaṃ uggaho paripucchā 'ti bhaṇāti, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. ||3||2||

catutthaṃ.

PĀCITTIYA, LV.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikaassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū sattarasavaggiye bhikkhū bhimsāpeti. te bhimsāpiyamānā rodanti. bhikkhū evaṃ āhamsu: kissa tumhe āvuso rodathā 'ti. ime āvuso chabbaggiyā bhikkhū amhe bhimsāpetitī. ye te bhikkhū appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma chabbaggiyā bhikkhū bhikkhuṃ bhimsāpessantīti . . . (see LII. 1) . . . uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu bhikkhuṃ bhimsāpeyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yo pana 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

bhikkhun ti aññaṃ bhikkhuṃ.

bhimsāpeyyā 'ti, upasampanno upasampannaṃ bhimsāpetukāmo rūpaṃ vā saddhaṃ vā gundhaṃ vā rasaṃ vā phoṭṭhabbaṃ vā upasaṃharati, bhāyeyya vā so na vā bhāyeyya, āpatti pācittiyassa. corakantāraṃ vā vāḷakantāraṃ vā piṣācakanāraṃ vā ācikkhati, bhāyeyya vā so na vā bhāyeyya, āpatti pācittiyassa. ||1||

upasampanne upasampannasaññi bhimsāpeti, āpatti pācittiyassa. upasampanne vematiko . . . upasampanne anupasampannasaññi bhimsāpeti, āpatti pācittiyassa. anupasampannaṃ bhimsāpetukāmo rūpaṃ vā . . . upasaṃharati, bhāyeyya vā so na vā bhāyeyya, āpatti dukkaṭassa. corakantāraṃ vā . . . na vā bhāyeyya, āpatti dukkaṭassa. anupasampanne upasampannasaññi, āpatti dukkaṭassa. anupa-

sampanne vematiko, āpatti dukkaṭassa. anupasampanne anupasampannasaññi, āpatti dukkaṭassa. ||2||

anāpatti na bhīṃsāpetukāmo rūpaṃ vā saddaṃ vā gandhaṃ vā rasaṃ vā phoṭṭhabbaṃ vā upasaṃharati, corakantāraṃ vā vāḷakantāraṃ vā piṣācakantāraṃ vā ācikkhati, ummattakassa, ādikammikassa 'ti. ||3||2||

pañcamāṇaṃ.

PĀCITTIYA, LVI.

Tena samayena buddho bhagavā Bhaggesu viharati Saṃsumāragire Bhesakaḷāvane migadāye. tena kho pana samayena bhikkhū hemantike kāle aññatarāṃ mahantaṃ susirakaṭṭhaṃ jotim samādahitvā visibbesuṃ. tasmim ca susire kaṇhasappo agginā santatto nikkhamitvā bhikkhū paripātesi. bhikkhū taṃ taṃ padhāviṃsu. yo te bhikkhū appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma bhikkhū jotim samādahitvā visibbessantīti — pa —, saccaṃ kira bhikkhave bhikkhū jotim samādahitvā visibbentīti. saccaṃ bhagavā. vigaṛahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma te bhikkhave moghapuriṣā jotim samādahitvā visibbessanti. n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ vā pasādāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha:

yo pana bhikkhu visibbanāpekkho jotim samādaheyya vā samādahāpeyya vā, pācittiyaṃ ti.

evaṃ c' idaṃ bhagavatā bhikkhūnaṃ sikkhāpadaṃ paññattarā hoti. ||1||

tena kho pana samayena bhikkhū gilānā honti. gilānapucchakā bhikkhū gilāne bhikkhū etad avocum: kacc' āvuso khamaniyaṃ kacci yāpaniyaṃ ti. pubbe mayaṃ āvuso jotim samādahitvā visibbema, tena no phāsu hoti, idāni pana bhagavatā paṭikkhittā ti kukkuccāyantaṃ na visibbema, tena no na phāsu hotīti. bhagavato etaṃ atthaṃ ārocesuṃ. anujānāmi bhikkhave gilānena bhikkhunā jotim samādahitvā vā samādahāpetvā vā visibbetuṃ. evaṃ ca pana . . . uddiseyyātha:

yo pana bhikkhu agilāno visibbanāpekkho jotim samāda-

heyya vā samādahāpeyya vā, pācittiyaṃ ti.

evañ c' idaṃ . . . paññattaṃ hoti. ||2||1||

tena kho pana samayena bhikkhū na padipesuṃ jotike pi jantāghare pi kukkucāyanta. bhagavato etaṃ atthaṃ ārocesuṃ. anujānāmi bhikkhave tathārūpapaccayā jotim samādahitum samādahāpetum. evañ ca pana . . . uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu agilāno visibbanāpekkho jotim samādaheyya vā samādahāpeyya vā aññatra tathārūpapaccayā, pācittiyaṃ ti. ||2||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

agilāno nāma yassa vinā agginā phāsu hoti. gilāno nāma yassa vinā agginā na phāsu hoti.

visibbanāpekkho 'ti tappitukāmo.

joti nāma aggi vuccati.

samādaheyyā 'ti sayam samādahati, āpatti pācittiyassa. samādahāpeyyā 'ti aññam ānāpeti, āpatti pācittiyassa. sakim āpatto bahukaṃ pi samādahati, āpatti pācittiyassa. aññatra tathārūpapaccayā 'ti tthapetvā tathārūpapaccayaṃ. ||1||

agilāno agilānasaññi visibbanāpekkho jotim samādahati vā samādahāpeti vā aññatra tathārūpapaccayā, āpatti pācittiyassa. agilāno vematiko . . . agilāno gilānasaññi . . . āpatti pācittiyassa. paṭilātaṃ ukkhipati, āpatti dukkaṭassa. gilāno agilānasaññi, āpatti dukkaṭassa. gilāno vematiko, āpatti dukkaṭassa. gilāno gilānasaññi, anāpatti. ||2||

anāpatti gilānassa, aññena kataṃ visibbeti, vitacchitaṅgāraṃ visibbeti, padipe, jotike, jantāghare, tathārūpapaccayā, āpadāsu, ummattakassa, ādikammikassa 'ti. ||3||3||

chatṭhaṃ.

PĀCITTIYA, LVII.

Tena samayena buddho bhagavā Rājagahe viharati Veluvane Kalandakanivāpe. tena kho pana samayena bhikkhū Tapode nhāyanti. tena kho pana samayena rājā Māgadho Senīyo Bimbisāro sisam nhāyissāmhi Tapo-

daṃ gantvā yāv' ayyā nhāyantīti ekamantaṃ paṭimānesi. bhikkhū yāva samandhakārā nhāyimsu. atha kho rājā Māgadho Seniyo Bimbisāro vikāle sisam nhāyitvā nagaradvāre thakkite bahinagare vasitvā kālāss' eva asambhinnena vilepanena yena bhagavā ten' upasamkami, upasamkamitvā bhagavantam abhivādetvā ekamantaṃ nisīdi. ekamantaṃ nisinnam kho rājānam Māgadham Seniyaṃ Bimbisāraṃ bhagavā etad avoca: kissa tvam mahārāja kālāss' eva āgato asambhinnena vilepanenā 'ti. atha kho rājā Māgadho Seniyo Bimbisāro bhagavato etaṃ attham ārocesi. atha kho bhagavā rājānam Māgadham Seniyaṃ Bimbisāraṃ dhammiyā kathāya . . . sampahaṃsesi. atha kho rājā Māgadho Seniyo Bimbisāro bhagavatā dhammiyā kathāya . . . sampahaṃsito utthāyāsanaṃ bhagavantam abhivādetvā padakkhiṇam katvā pakkāmi. atha kho bhagavā etasmiṃ nidāne etasmiṃ pakaraṇe bhikkhusamgham sannipātāpetvā bhikkhū paṭipucchī: saccam kira bhikkhave bhikkhū rājānam pi passitvā na mattam jānitvā nhāyantīti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā. katham hi nāma te bhikkhave moghapurisā rājānam pi passitvā na mattam jānitvā nhāyissanti. n' etaṃ bhikkhave appasannānam vā pasādāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha:

yo pana bhikkhu oren' addhamāsaṃ nhāyeyya, pācittiyaṃ ti.

evaṃ c' idaṃ bhagavatā bhikkhūnam sikkhāpadaṃ paññattam hoti. ||1||

tena kho pana samayena bhikkhū uṇhasamaye pariāhasamaye kukkucāyantaṃ na nhāyanti sedagatena gattena sayanti, cīvaraṃ pi senāsanaṃ pi dussati. bhagavato etaṃ attham ārocesum. anujānāmi bhikkhave uṇhasamaye pariāhasamaye oren' addhamāsaṃ nhāyitum. evaṃ ca pana . . . uddiseyyātha:

yo pana bhikkhu oren' addhamāsaṃ nhāyeyya aññatra samayā, pācittiyam. tatthāyaṃ samayo, diyaddho māso seso gūṇhānaṃ ti vassānassa paṭhamo māso ico ete addhateyyamāsā uṇhasamayo pariāhasamayo. ayaṃ tattha samayo 'ti.

evaṃ c' idaṃ bhagavatā bhikkhūnaṃ sikkhāpadaṃ paññattaṃ hoti. ||2||

tena kho pana samayena bhikkhū gilānā honti. gilānapucchakā bhikkhū gilāne bhikkhū etad avocum : kacc' āvuso khamaniyaṃ kacci yāpaniyaṃ ti. pubbe mayam āvuso oren' addhamāsaṃ nhāyāma, tena no phāsu hoti, idāni pana bhagavatā paṭikkhittan ti kukkuccāyantā na nhāyāma, tena no na phāsu hotīti. bhagavato etam atthaṃ ārocesum. anujānāmi bhikkhave gilānena bhikkhunā oren' addhamāsaṃ nhāyitum. evaṃ ca pana . . . uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu oren' addhamāsaṃ . . . pariāhasamayo gilānasamayo ayaṃ tattha samayo 'ti.

evaṃ c' idaṃ bhagavatā bhikkhūnaṃ sikkhāpadaṃ paññattaṃ hoti. ||3||

tena kho pana samayena bhikkhū navakammaṃ katvā kukkuccāyantā na nhāyanti. te sedagatena gattena sayanti. cīvaraṃ pi senāsanaṃ pi dussati. bhagavato . . . ārocesum. anujānāmi bhikkhave kammassamaye oren' addhamāsaṃ nhāyitum. evaṃ ca pana . . . uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu oren' addhamāsaṃ nhāyeyya aññatra samayā, pācittiyaṃ — pa —.

evaṃ c' idaṃ bhagavatā bhikkhūnaṃ sikkhāpadaṃ paññattaṃ hoti. ||4||

tena kho pana samayena bhikkhū addhānaṃ gantvā kukkuccāyantā na nhāyanti. te sedagatena . . . ārocesum. anujānāmi bhikkhave addhānagamanaṃ samaye oren' addhamāsaṃ nhāyitum. evaṃ ca pana . . . uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu oren' addhamāsaṃ nhāyeyya aññatra samayā, pācittiyaṃ. tatthāyaṃ samayo — pa —.

evaṃ c' idaṃ bhagavatā bhikkhūnaṃ sikkhāpadaṃ paññattaṃ hoti. ||5||

tena kho pana samayena sambahulā bhikkhū ajjhokāse cīvarakammaṃ karontā sarajena vātena okinnā honti, devo ca thokaṃ thokaṃ phusāyati. bhikkhū kukkuccāyantā na nhāyanti, kilinnena gattena sayanti, cīvaraṃ pi senāsanaṃ

pi dussati. bhagavato . . . ārocesum. anujānāmi bhikkhave vātavutṭhisamaye oren' addhamāsaṃ nhāyitum. evañ ca pana . . . uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu oren' addhamāsaṃ nhāyeyya aññatra samayā, pācittiyam. tatthāyam samayo : diyaddho māso seso gimhānan ti vassānassa paṭhamo māso icc ete addhateyyamāsaṃ uṇhasamayo parilāhasamayo, gilānasamayo, kammamayo, addhānagamanasamayo, vātavutṭhisamayo, ayam tattha samayo 'ti. || 6 ||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

oren' addhamāsan ti ūnakaddhamāsaṃ.

nhāyeyyā 'ti cūppena vā mattikāya vā nhāyati, payoge payoge dukkaṭam, nhānapariyosāne āpatti pācittiyassa.

aññatra samayā 'ti ṭhapetvā samayam. uṇhasamayo nāma diyaddho māso seso gimhānam, parilāhasamayo nāma vassānassa paṭhamo māso, icc ete addhateyyamāsaṃ uṇhasamayo parilāhasamayo 'ti nhāyitabbam. gilānasamayo nāma yassa vinā nhānena na phāsu hoti, gilānasamayo 'ti nhāyitabbam. kammamayo nāma antamaso pariveṇam pi sammatṭham hoti, kammamayo 'ti nhāyitabbam. addhānagamanasamayo nāma addhayaṇam gacchissāmā 'ti nhāyitabbam, gacchantena nhāyitabbam, guttena nhāyitabbam. vātavutṭhisamayo nāma bhikkhū sarajena vātena okiṇṇā honti, dve vā tīṇi vā udakaphusitāni kāye patitāni honti, vātavutṭhisamayo 'ti nhāyitabbam. || 1 ||

ūnakaddhamāse ūnakasaññi aññatra samayā nhāyati, āpatti pācittiyassa. ūnakaddhamāse vematiko . . . ūnakaddhamāse atirekasaññi . . . āpatti pācittiyassa. atirekaddhamāse ūnakasaññi, āpatti dukkaṭassa. atirekaddhamāse vematiko, āpatti dukkaṭassa. atirekaddhamāse atirekasaññi, anāpatti. || 2 ||

anāpatti samaye, addhamāsaṃ nhāyati, atirekaddhamāsaṃ nhāyati, pārāṃ gacchanto nhāyati, sabbapaccantimesu janapadesu, āpadāsu, ummattakassa, ādikammikassā ti. || 3 || 7 ||

sattamam.

PĀCITTIYA, LVIII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena sambahulā bhikkhū ca paribbājakā ca Sāketā Sāvattthim addhānamaggapaṭipannā honti. antarā magge corā nikkhamitvā te acchindimsu. Sāvattthiyā rājabbatā nikkhamitvā te core sabhaṇḍe gahetvā bhikkhūnam santike dūtam pāhesum: āgacchantu bhaddantā sakam sakam cīvaram samjānitvā gahantū 'ti. bhikkhū na samjānanti. te ujjhāyanti khiyanti vipācenti: katham hi nāma bhaddantā attano attano cīvaram na samjānissanti. assosum kho bhikkhū tesum manussānam . . . vipācentānam. atha kho te bhikkhū bhagavato etam attham ārocesum. atha kho bhagavā etasmim nidāne etasmim pakaraṇe bhikkhusamgham sannipātāpetvā bhikkhūnam tadanucchavikam tadanulomikam dhammim katham katvā bhikkhū āmantesi: tena hi bhikkhave bhikkhūnam sikkhāpadam paññāpessāmi dasa atthavase paṭicca: saṃghasuttatāya saṃghapāśutāya — pa — saddhammatthitīyā vinayavuggahāya. evaṃ ca pana bhikkhave imam sikkhāpadam uddiseyyātha:

navam pana bhikkhunā cīvaralābhena tiṇṇam dubbhaṇṇakaraṇānam aññataram dubbhaṇṇakaraṇam ādātabbam nilam vā kaddamam vā kālasāmam vā. anādā ce bhikkhu tiṇṇam dubbhaṇṇakaraṇānam aññataram dubbhaṇṇakaraṇam navam cīvaram paribhuñjeyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

navam nāma akatakappam vuccati.

cīvaram nāma channam cīvarānam aññataram cīvaram.

tiṇṇam dubbhaṇṇakaraṇānam aññataram dubbhaṇṇakaraṇam ādātabbam ti antamaso kusaggena pi ādātabbam.

nilam nāma dve nilāni kamsanilam palāsanilam. kaddamo nāma odako vuccati. kālasāmam nāma yaṃ kiñci kālasāmakam.

anādā ce bhikkhu tiṇṇam dubbhaṇṇakaraṇānam aññataram dubbhaṇṇakaraṇam ti antamaso kusaggena pi anādiyitvā

tiṇṇaṃ dubbhaṇṇakaraṇānaṃ aññatarāṃ dubbhaṇṇakaraṇaṃ
navāṃ cīvaraṃ paribhuñjati, āpatti pācittiyassa. || 1 ||

anādinne anādinnaṣaṇṇīṃ paribhuñjati, āpatti pācittiyassa.
anādinne vematiko . . . anādinne ādinnaṣaṇṇīṃ paribhuñjati,
āpatti pācittiyassa. ādinne anādinnaṣaṇṇīṃ, āpatti dukkaṭassa.
ādinne vematiko, āpatti dukkaṭassa. ādinne ādinnaṣaṇṇīṃ,
anāpatti. || 2 ||

anāpatti ādiyivā paribhuñjati, kappo naṭṭho hoti, kappā-
katokāso jīṇṇo hoti, kappakatena akappakataṃ saṃsibbitaṃ
hoti, aggale, anuvāte, paribhaṇḍe, ummattakassa, ādikamma-
kassā 'ti. || 3 || 2 ||

atṭhamāṃ.

PĀCITTIIYA, LIX.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati
Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana
samayena āyasmā Upanando Sakyaputto bhātuno saddhi-
vihārikassa bhikkhuno sāmaṃ cīvaraṃ vikappetvā apaccud-
dhāraṇaṃ paribhuñjati. atha kho so bhikkhu bhikkhūnaṃ
etaṃ atthaṃ ārocesi: ayaṃ āvuso āyasmā Upanando Sakyā-
putto mayhaṃ cīvaraṃ sāmaṃ vikappetvā apaccuddhāraṇaṃ
paribhuñjatīti. ye te bhikkhū appicchā . . . vipācenti:
kathaṃ hi nāma āyasmā Upanando Sakyaputto bhikkhussa
sāmaṃ cīvaraṃ vikappetvā apaccuddhāraṇaṃ paribhuñjissa-
tīti — pa —. saccaṃ kira tvaṃ Upananda bhikkhussa . . .
paribhuñjasīti. saccaṃ bhagavā. vigaṛahi buddho bhagavā:
kathaṃ hi nāma tvaṃ moghapurisa bhikkhussa . . . pari-
bhuñjissasi. n' etaṃ moghapurisa appasannānaṃ vā paṣā-
dāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ
uddiseyyātha:

yo pana bhikkhu bhikkhussa vā bhikkhuniyā vā sikkha-
mānāya vā sāmaṇerassa vā sāmaṇeriyā vā sāmaṃ cīvaraṃ
vikappetvā apaccuddhāraṇaṃ paribhuñjeyya, pācitti-
yaṃ ti. || 1 ||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

bhikkhussā 'ti aññassa bhikkhussa.

bhikkhunī nāma ubhatosaṃghe upasampannā. sikkhamānā nāma dve vassāni chasu dhammesu sikkhitasikkhā. sāmaṇero nāma dasasikkhāpadiko. sāmaṇerī nāma dasasikkhāpadikā.

sāmaṇo ti sayam vikappetvā.

cīvaraṃ nāma channaṃ cīvarānaṃ aññataraṃ cīvaraṃ vikappanupagapacchimam.

vikappanaṃ nāma dve vikappanā sammukkhāvikappanā ca parammukkhāvikappanā ca. sammukkhāvikappanā nāma imaṃ cīvaraṃ tuyhaṃ vikappemi itthannāmassa vā 'ti. parammukkhāvikappanā nāma imaṃ cīvaraṃ vikappanattāya tuyhaṃ dammīti. tena vattabbo : ko te mitto vā sandiṭṭho vā 'ti. itthannāmo ca itthannāmo ca 'ti. tena vattabbo : ahaṃ tesam dammi, tesam santakaṃ paribhuñja vā vissajjehi vā yathāpaccayaṃ vā karohi.

apaccuddhāraṃ nāma tassa vā adinnaṃ tassa vā avissāsento paribhuñjati, āpatti pācittiyassa. || 1 ||

apaccuddhārake apaccuddhārakasaññī paribhuñjati, āpatti pācittiyassa. apaccuddhārake vematiko . . . apaccuddhārake paccuddhārakasaññī paribhuñjati, āpatti pācittiyassa. adhiṭṭheti vā vissajjati vā, āpatti dukkaṭassa. paccuddhārake apaccuddhārakasaññī, āpatti dukkaṭassa. paccuddhārake vematiko, āpatti dukkaṭassa. paccuddhārake paccuddhārakasaññī, anāpatti. || 2 ||

anāpatti so vā deti tassa vā vissāsento paribhuñjati, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. || 3 || 2 ||

navamaṃ.

PĀCITTIYA, LX.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena sattarasavaggiyā bhikkhū asannihitaparikkhārā honti. chabbaggiyā bhikkhū sattarasavaggiyānaṃ bhikkhūnaṃ pattam pi cīvaraṃ pi apanidhenti. sattarasavaggiyā bhikkhū chabbaggiye bhikkhū etad avocaṃ : dethāvuso

ambākam pattam pi cīvaram pīti. chabbaggiyā bhikkhū hasanti, te rodanti. bhikkhū evam āhamsu: kissa tumhe āvuso rodathā 'ti. ime āvuso chabbaggiyā bhikkhū ambākam pattam pi cīvaram pi apanidhenti. ye te bhikkhū appicchā . . . vipācenti: katham hi nāma chabbaggiyā bhikkhū bhikkhūnam pattam pi cīvaram pi apanidhessanti — pa —, saccam kira tumhe bhikkhave bhikkhūnam . . . apanidhetā 'ti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: katham hi nāma tumhe moghapurisā bhikkhūnam . . . apanidhessatha. n' etam moghapurisā appasannānam vā pasādāya — pa — evañ ca pana bhikkhave imam sikkhāpadam uddiseyyātha:

yo pana bhikkhu bhikkhussa pattam vā cīvaram vā nisīdanam vā sūcigharam vā kāyabandhanam vā apanidheyya vā apanidhāpeyya vā antamaso hāsāpekkho pi, pācittīyan ti. ||1||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

bhikkhussā 'ti aññassa bhikkhussa.

patto nāma dve pattā ayopatto mattikāpatto.

cīvaram nāma channam cīvarānam aññataram cīvaram vikappanupagapacchimam.

nisīdanam nāma sadasam vuccati.

sūcigharam nāma sasūcikaṃ vā asūcikaṃ vā.

kāyabandhanam nāma dve kāyabandhanāni paṭṭikam sūkarantakam.

apanidheyya vā 'ti sayam apanidheti, āpatti pācittiyassa. apanidhāpeyya vā 'ti aññam āpāpeti, āpatti pācittiyassa. sakim āpatto bahukam pi apanidheti, āpatti pācittiyassa. antamaso hāsāpekkho pīti kilādhippāyo. ||1||

upasampanne upasampannasaññi pattam vā . . . kāyabandhanam vā apanidheti vā apanidhāpeti vā antamaso hāsāpekkho pi, āpatti pācittiyassa. upasampanne vematiko . . . upasampanne anupasampannasaññi . . . āpatti pācittiyassa. aññam parikkhāram apanidheti vā apanidhāpeti vā antamaso hāsāpekkho pi, āpatti dukkaṭassa. anupasampannassa pattam vā cīvaram vā aññam vā parikkhāram apanidheti vā apanidhāpeti vā antamaso hāsāpekkho pi, āpatti dukkaṭassa. anupasampanne upasampannasaññi, āpatti

dukkatassa. anupasampanne vematiko, āpatti dukkatassa.
 anupasampanne anupasampannasāññi, āpatti dukkatassa. ||2||
 anāpatti na hāsādhippāyo, dunnikkhiṭṭam paṭisāmeti,
 dhammim katham katvā dassāmiti paṭisāmeti, ummatta-
 kassa, ādikammikassā 'ti. ||3||2||

dasamaṃ.

tass' uddānaṃ :

surā, aṅguli, toyaṇ ca, anādariyaṇ ca, bhimsanaṃ,
 joti, nahāna-dubbappaṃ, apaccuddhāraṃ sāmā, apa-
 nidhena cā 'ti.

surāpānavaggo chaṭṭho.

PĀCITTIIYA, LXI.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvatthiyaṃ viharatī
 Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana
 samayena āyasmā Udāyī issāso hoti, kākā c' assa amanāpā
 honti. so kāke vijjhivā sīsaṃ chinditvā sūle paṭipāṭiyā
 ṭhapesi. bhikkhū evaṃ āhamsu : ken' ime āvuso kākā jīvītā
 voropitā 'ti. mayā āvuso, amanāpā me kākā 'ti. ye te bhi-
 kkhū appicchā . . . vipācenti : katham hi nāma āyasmā
 Udāyī sañcecca pāpaṃ jīvītā voropessatīti — pa —. saccam
 kira tvaṃ Udāyī sañcecca . . . voropesīti. saccam bhagavā,
 vigarahi buddho bhagavā : katham hi nāma tvaṃ mogha-
 purisa sañcecca . . . voropessasi. n' etaṃ moghapurisa
 appasannānaṃ vā pasādāya — pa — evaṇ ca pana bhi-
 kkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu sañcecca pāpaṃ jīvītā voropeyya,
 pācittiyaṃ ti. ||1||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.
 sañceccā 'ti jānanto samjānanto cecca abhivitaritvā vi-
 tikkamo.

pāpo nāma tiracchānagatapāno vuccati.

jīvītā voropeyyā 'ti jīvitindriyaṃ upacchindatī uparodhēti
 santatīṃ vikopeti, āpatti pācittiyassa. ||1||

pāṇe pāṇasaññī jīvitaṃ voropeti, āpatti pācittiyassa. pāṇe vematiko jīvitaṃ voropeti, āpatti dukkaṭassa. pāṇe apāṇasaññī, anāpatti. apāṇe pāṇasaññī, āpatti dukkaṭassa. apāṇe vematiko, āpatti dukkaṭassa. apāṇe apāṇasaññī, anāpatti. ||2||
 anāpatti asaṇḍicca, asatiyā, ajānantassa, na maraṇādhippāyassa, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. ||3||2||

paṭhamam.

PĀCITTIYA, LXII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū jānaṃ sappāṇakaṃ udakaṃ paribhuñjanti. ye te bhikkhū appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma chabbaggiyā bhikkhū jānaṃ sappāṇakaṃ udakaṃ paribhuñjissantīti — pa —. saccam kira tumhe bhikkhave . . . paribhuñjathā 'ti. saccam bhagavā. vigurahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma tumhe moghapurisā . . . paribhuñjissatha. n' etaṃ moghapurisā appasannānaṃ vā pasādāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha:

yo pana bhikkhu jānaṃ sappāṇakaṃ udakaṃ paribhuñjeyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

jānāti nāma sāmaṃ vā jānāti aññe vā tassa ārocetī.

sappāṇakan ti jānanto paribhogena marissantīti jānanto paribhuñjati, āpatti pācittiyassa. ||1||

sappāṇake sappāṇakasaññī paribhuñjati, āpatti pācittiyassa. sappāṇake vematiko paribhuñjati, āpatti dukkaṭassa. sappāṇake asappāṇakasaññī paribhuñjati, anāpatti. apāṇake sappāṇakasaññī, āpatti dukkaṭassa. apāṇake vematiko, āpatti dukkaṭassa. apāṇake apāṇakasaññī, anāpatti. ||2||

anāpatti sappāṇakan ti ajānanto, apāṇakan ti jānanto, paribhogena na marissantīti jānanto paribhuñjati; ummattakassa, ādikammikassā 'ti. ||3||2||

dutiyam.

PĀCITTIYA, LXIII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū jānaṃ yathādhammaṃ nihatādhikaraṇaṃ punakammāya ukkoṭenti akataṃ kammaṃ dukkaṭaṃ kammaṃ puna kātappaṃ kammaṃ anihataṃ dunnihataṃ puna nihanitabban ti. ye te bhikkhū appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma chabbaggiyā bhikkhū jānaṃ . . . ukkoṭessantīti — pa —. saccaṃ kira tumhe bhikkhave jānaṃ . . . ukkoṭethā 'ti. saccaṃ bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma tumhe moghapurisa jānaṃ . . . ukkoṭessatha. n' etaṃ moghapurisa appasannānaṃ vā pasādaya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha:

yo pana bhikkhu jānaṃ yathādhammaṃ nihatādhikaraṇaṃ punakammāya ukkoṭeyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

jānāti nāma sāmaṃ vā jānāti aññe vā tassa ārocenti so vā āroceti.

yathādhammaṃ nāma dhammena vinayena satthu sāsanaṃ kataṃ, etaṃ yathādhammaṃ nāma.

adhikaraṇaṃ nāma cattāri adhikaraṇāni, vivādādhikaraṇaṃ anuvādādhikaraṇaṃ āpattādhikaraṇaṃ kiccādhikaraṇaṃ.

punakammāya ukkoṭeyyā 'ti akataṃ kammaṃ dukkaṭaṃ kammaṃ puna kātappaṃ kammaṃ anihataṃ dunnihataṃ puna nihanitabban ti ukkoṭeti, āpatti pācittiyassa. ||1||

dhammakamme dhammakammasaññi ukkoṭeti, āpatti pācittiyassa. dhammakamme vematiko ukkoṭeti, āpatti dukkaṭassa. dhammakamme adhammakammasaññi ukkoṭeti, anāpatti. adhammakamme dhammakammasaññi, āpatti dukkaṭassa. adhammakamme vematiko, āpatti dukkaṭassa. adhammakamme adhammakammasaññi, anāpatti. ||2||

anāpatti adhammena vā vaggena vā na kammārahassa vā kammaṃ katan ti jānanto ukkoṭeti, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. ||3||2||

tatiyaṃ.

PĀCITTIIYA, LXIV.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena āyasmā Upanando Sakyaputto sañcetanikaṃ sukkavisatṭhiāpattim āpajjitvā bhātuno saddhivihārikassa bhikkhuno ārocesi: ahaṃ āvuso sañcetanikaṃ sukkavisatṭhiāpattim āpanno, mā aññassa kassaci ārocesi. tena kho pana samayena aññataro bhikkhu sañcetanikaṃ sukkavisatṭhiāpattim āpajjitvā saṃghaṃ tassā āpattiyaṃ parivāsaṃ yāci, tassa saṃgho tassā āpattiyaṃ parivāsaṃ adāsi. so parivasanto taṃ bhikkhuṃ passitvā etad avoca: ahaṃ āvuso sañcetanikaṃ sukkavisatṭhiāpattim āpajjitvā saṃghaṃ tassā āpattiyaṃ parivāsaṃ yācīṃ, tassa me saṃgho tassā āpattiyaṃ parivāsaṃ adāsi, so 'haṃ parivasāmi. vediyāmi' ahaṃ āvuso, vediyatīti maṃ āyasmā dhāretū 'ti. kiṃ nu kho āvuso yo añño pi imaṃ āpattim āpajjati so pi evaṃ karotīti. evaṃ āvuso 'ti. ayaṃ āvuso āyasmā Upanando Sakyaputto sañcetanikaṃ sukkavisatṭhiāpattim āpajjitvā so me ārocesi: mā kassaci ārocesi. kiṃ pana tvam āvuso paṭicchādesīti. evaṃ āvuso 'ti. atha kho so bhikkhu bhikkhūnaṃ etam atthaṃ ārocesi. ye te bhikkhū appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma bhikkhu bhikkhussa jānaṃ duṭṭhullaṃ āpattim paṭicchādessatīti — pa —. saccam kira tvam bhikkhu bhikkhussa . . . paṭicchādesīti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma tvam moghapurisa bhikkhussa jānaṃ duṭṭhullaṃ āpattim paṭicchādessasi. n' etaṃ moghapurisa appasannānaṃ vā pasādāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha:

yo pana bhikkhu bhikkhussa jānaṃ duṭṭhullaṃ āpattim paṭicchādeyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

bhikkhussa 'ti aññassa bhikkhussa.

jānāti nāma sāmāṃ vā jānāti aññe vā tassa ārocenti so vā āroceṭi.

duṭṭhullā nāma āpatti cattāri ca pārājikāni terasa ca saṃghādisesā.

paṭicchādeyyā 'ti imaṃ jānitvā codessanti sāressanti khumsessanti vambhessanti maṅkum karissanti nārocessāmiti dhuraṃ nikkhittamatte āpatti pācittiyassa. || 1 ||

duṭṭhullāya āpattiyaṃ duṭṭhullāpattisaññi paṭicchādeti, āpatti pācittiyassa. duṭṭhullāya āpattiyaṃ vematiko paṭicchādeti, āpatti dukkaṭassa. duṭṭhullāya āpattiyaṃ aduṭṭhullāpattisaññi paṭicchādeti, āpatti dukkaṭassa. aduṭṭhullaṃ āpattiṃ paṭicchādeti, āpatti dukkaṭassa. anupasampannassa duṭṭhullaṃ vā aduṭṭhullaṃ vā ajjhācāraṃ paṭicchādeti, āpatti dukkaṭassa. aduṭṭhullāya āpattiyaṃ duṭṭhullāpattisaññi, āpatti dukkaṭassa. aduṭṭhullāya āpattiyaṃ vematiko, āpatti dukkaṭassa. aduṭṭhullāya āpattiyaṃ aduṭṭhullāpattisaññi, āpatti dukkaṭassa. || 2 ||

anāpatti saṃghassa bhaṇḍanaṃ vā kalaho vā viggaho vā vivādo vā bhavissatīti nāroceti, saṃghabhedo vā saṃgharāji vā bhavissatīti nāroceti, ayaṃ kakkhaḷo pbaruso jīvitantarāyaṃ vā brahmacariyantarāyaṃ vā karissatīti nāroceti, aññe patirūpe bhikkhū apassanto nāroceti, na chādetukāmo nāroceti, paññāyissati sakena kammena 'ti nāroceti, ummattakassa, ādikammikassa 'ti. || 3 || 2 ||

catutthaṃ.

PĀCITTIYA, LXV.

Tena samayena buddho bhagavā Rājagahe viharati Veḷuvane Kalandakanivāpe. tena kho pana samayena Rājagahe sattarasavaggiyā dārakā saḥāyakā honti, Upāli dārako tesam pāmokkho hoti. atha kho Upālissa mātāpitunnaṃ etad ahoṣi: kena nu kho upāyena Upāli amhākaṃ accayena sukhaṃ ca jiveyya na ca kilameyyā 'ti. atha kho Upālissa mātāpitunnaṃ etad ahoṣi: sace kho Upāli lekhaṃ sikkheyya, evaṃ kho Upāli amhākaṃ accayena sukhaṃ ca jiveyya na ca kilameyyā 'ti. atha kho Upālissa mātāpitunnaṃ etad ahoṣi: sace kho Upāli lekhaṃ sikkhissati,

aṅguliyo dukkhā bhavissanti. sace kho Upāli gaṇanaṃ sikkheyya, evaṃ kho Upāli amhākaṃ accayena sukhaṃ ca jiveyya na ca kilameyyā 'ti. atha kho Upālissa mātāpitunnā etad ahoṣi : sace kho Upāli gaṇanaṃ sikkhissati, urassa dukkho bhavissati. sace kho Upāli rūpaṃ sikkheyya, evaṃ kho Upāli amhākaṃ accayena sukhaṃ ca jiveyya na ca kilameyyā 'ti. atha kho Upālissa mātāpitunnā etad ahoṣi : sace kho Upāli rūpaṃ sikkhissati, akkhini dukkhā bhavissanti. ime kho samaṇā Sakyaputtiyā sukhasilā sukhasamācārā subhojanāni bhuñjitvā nivātesu sayanesu sayanti. sace kho Upāli samaṇesu Sakyaputtiyesu pabbajeyya, evaṃ kho Upāli amhākaṃ accayena sukhaṃ ca jiveyya na ca kilameyyā 'ti. assosi kho Upāli dārako mātāpitunnā imaṃ kathāsallāpaṃ. atha kho Upāli dārako yena te dārakā ten' upasaṃkami, upasaṃkamitvā te dārake etad avoca : etha mayā ayyo samaṇesu Sakyaputtiyesu pabbajissāmā 'ti. sace kho tvāṃ ayya pabbajissasi, evaṃ mayā pi pabbajissāmā 'ti. atha kho te dārakā ekamekassa mātāpitaro upasaṃkamitvā etad avocaṃ : anujānātha māṃ agārasmā anagāriyaṃ pabbajjāyā 'ti. atha kho tesāṃ dārakānaṃ mātāpitaro sabbe p' ime dārakā samānacchanda kalyāṇādhippāyā 'ti anujānimsu. te bhikkhū upasaṃkamitvā pabbajjāṃ yācimsu. te bhikkhū pabbajjesuṃ upasampādesuṃ. te rattiyaṃ paccūsasamayaṃ paccutthāya rodanti : yāguṃ detha, bhattaṃ detha, khādaniyaṃ dethā 'ti. bhikkhū evaṃ āhaṃsu : āgametha āvuso yāva ratti vibhāyati. sace yāgu bhavissati, pivissatha, sace bhattaṃ bhavissati, bhuñjissatha, sace khādaniyaṃ bhavissati, khādissatha, no ce bhavissati yāgu vā bhattaṃ vā khādaniyaṃ vā, piṇḍāya caritvā bhuñjissathā 'ti. evaṃ pi kho te bhikkhū bhikkhūhi vuccamānā rodanti yeva : yāguṃ detha, bhattaṃ detha, khādaniyaṃ dethā 'ti, senāsanaṃ ūhananti pi ummihanti pi. assosi kho bhagavā rattiyaṃ paccūsasamayaṃ paccutthāya dārakasaddaṃ, sutvāna āyasmantaṃ Ānandaṃ āmantesi : kiṃ nu kho so Ānanda dārakasaddo 'ti. atha kho āyasmā Ānando bhagavato etaṃ atthaṃ ārocesi. atha kho bhagavā etaṃ idāne etaṃ paka-rāṇe bhikkhusaṃghaṃ sannipātāpetvā bhikkhū paṭipucchi :

saccam kira bhikkhave bhikkhū jānam ūnavisativassam puggalam upasampādentīti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: katham hi nāma te bhikkhave moghapurisa jānam ūnavisativassam puggalam upasampādessanti. ūnavisativasso bhikkhave puggalo akkhamo hoti sītassa uḥassa jighacchāya pipāsāya ḍamsamakasavātātapasirimsapasamphassānam duruttānam durāgatānam vacanapathānam uppannānam sārīrikānam vedanānam dukkhānam tībānam kharānam kaṭukānam asātānam amanāpānam paṇabarānam anadhivāsakajātiko hoti. visativasso ca kho bhikkhave puggalo khamo hoti sītassa uḥassa . . . paṇaharānam adhivāsakajātiko hoti. n' etam bhikkhave appasannānam vā pasāḍāya — pa — evaṇ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha:

yo pana bhikkhu jānam ūnavisativassam puggalam upasampādeyya, so ca puggalo anupasampanno te ca bhikkhū gārayhā, idaṃ tasmim pācittiyaṃ ti. ||1||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

jānāti nāma sāmam vā jānāti aṇṇe vā tassa ārocenti so vā āroceti. ūnavisativasso nāma appattavisativasso. upasampādessāmīti gaṇam vā ācariyam vā pattam vā cīvaram vā pariyesati sīmam vā sammannati, āpatti dukkaṭassa. nāttiyā dukkaṭam, dvīhi kammavācāhi dukkaṭā, kammavācāpariyosāne upajjhāyassa āpatti pācittiyassa, gaṇassa ca ācariyassa ca āpatti dukkaṭassa. ||1||

ūnavisativasse ūnavisativassasaṇṇī upasampādeti, āpatti pācittiyassa. ūnavisativasse vematiko upasampādeti, āpatti dukkaṭassa. ūnavisativasse paripuṇṇavisativassasaṇṇī upasampādeti, anāpatti. paripuṇṇavisativasse ūnavisativassasaṇṇī, āpatti dukkaṭassa. paripuṇṇavisativasse vematiko, āpatti dukkaṭassa. paripuṇṇavisativasse paripuṇṇavisativassasaṇṇī, anāpatti. ||2||

anāpatti ūnavisativassam paripuṇṇavisativassasaṇṇī upasampādeti, paripuṇṇavisativassam paripuṇṇasaṇṇī upasampādeti, ummattakassa, ādikammikassa 'ti. ||3||2||

pañcamam.

PĀCITTIIYA, LXVI.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavāne Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena aññataro sattho Rājagahā Paṭiyālokaṃ gantukāmo hoti. aññataro bhikkhu te manusso etad avoca : ahaṃ p' āyasmantehi saddhiṃ gamissāmi. mayaṃ kho bhante suñkaṃ pariharissāma 'ti. pajānāthāvuso 'ti. assosum kho kammikā : sattho kira suñkaṃ pariharissatīti. te magge pariyaṭṭhimsu. atha kho te kammikā taṃ satthaṃ gahetvā acchinditvā taṃ bhikkhuṃ etad avocum : kissa tvaṃ bhante jānaṃ theyyasatthena saddhiṃ gacchasīti palibuddhitvā muñcimsu. atha kho so bhikkhu Sāvattthiṃ gantvā bhikkhūnaṃ etaṃ atthaṃ ārocesi. ye te bhikkhū appicchā . . . vipācenti : kathaṃ hi nāma bhikkhu jānaṃ theyyasatthena saddhiṃ saṃvidhāya ekaddhānamaggam paṭipajjissatīti — pa —. saccam kira tvaṃ bhikkhu jānaṃ . . . paṭipajjissīti. saccam bhagavā. vigaṛahi buddho bhagavā : kathaṃ hi nāma tvaṃ moghapurisa jānaṃ . . . paṭipajjissasi. n' etaṃ moghapurisa appasannānaṃ vā pasādāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu jānaṃ theyyasatthena saddhiṃ saṃvidhāya ekaddhānamaggam paṭipajjeyya antamaso gāmantaraṃ pi, pācittiyaṃ ti. ||1||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

jānāti nāma sāmaṃ vā jānāti aññe vā tassa ārocenti so vā āroceti.

theyyasattho nāma corā katakammā vā honti akatakammā vā, rājānaṃ vā theyyaṃ gacchanti suñkaṃ vā pariharanti. saddhiṃ ti ekato.

saṃvidhāya 'ti gacchāmāvuso gacchāma bhante, gacchāma bhante gacchāmāvuso aṇṇa vā biyyo vā pare vā gacchāma 'ti saṃvidahati, āpatti dukkaṭassa.

antamaso gāmantaraṃ pīti, kukkuṭasampāte gāme gāmantare gāmantare āpatti pācittiyassa. agāmake araṇṇe addhayaṃjane addhayaṃjane āpatti pācittiyassa. ||1||

theyyasatthe theyyasatthasaññi samvidhāya ekaddhānamaggaṃ paṭipajjati antamaso gāmantaram pi, āpatti pācittiyaassa. theyyasatthe vematiko . . . āpatti dukkaṭassa. theyyasatthe attheyyasatthasaññi . . . anāpatti. bhikkhū samvidahanti manussā na samvidahanti, āpatti dukkaṭassa. attheyyasatthe theyyasatthasaññi, āpatti dukkaṭassa. attheyyasatthe vematiko, āpatti dukkaṭassa. attheyyasatthe attheyyasatthasaññi, anāpatti. ||2||

anāpatti asamvidahitvā gacchanti, manussā samvidahanti bhikkhū na samvidahanti, visamketena gacchanti, āpadāsu, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. ||3||2||

chaṭṭham.

PĀCITTIYA, LXVII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena aññataro bhikkhu Kosalesu janapadesu Sāvattthiṃ gacchanto aññatarena gāmadvārena atikkamati. aññatarā itthi sāmikena saha bhaṇḍitvā gāmato nikkhamitvā taṃ bhikkhuṃ passitvā etad avoca: kahaṃ bhante ayyo gamissatīti. Sāvattthiṃ kho ahaṃ bhagini gamissāmīti. ahaṃ ayyena saddhiṃ gamissāmīti. eyyāsi bhaginīti. atha kho tassā itthiyā sāmiko gāmato nikkhamitvā manusse pucchi: ap' ayyo evarūpaṃ itthiṃ passeyyāthā 'ti. esāyyo pabbajitena saha gacchatīti. atha kho so puriso anubandhitvā taṃ bhikkhuṃ gahetvā ākoṭetvā muñci. atha kho so bhikkhu aññatarasmīṃ rukkhamūle padhūpento nisīdi. atha kho sā itthi taṃ purisaṃ etad avoca: nāyyo so bhikkhu maṃ nippātesī, api ca ahaṃ eva tena bhikkhunaṃ saddhiṃ gacchāmi. akārako so bhikkhu, gaccha maṃ khamāpehīti. atha kho so puriso taṃ bhikkhuṃ khamāpesi. atha kho so bhikkhu Sāvattthiṃ gantvā bhikkhūnaṃ etaṃ atthaṃ ārocesi. ye to bhikkhū appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma bhikkhu mātugāmena saddhiṃ samvidhāya ekaddhānamaggaṃ paṭipajjissatīti — pa —, saccam kira tvam bhikkhu mātugā-

mena saddhiṃ saṃvidhāya ekaddhānamaggaṃ paṭipajjasīti. saccaṃ bhagavā. vīgarabhi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma tvaṃ moghapurisa mātugāmena . . . paṭipajjissasi. n' etaṃ moghapurisa appasannānaṃ vā pasādaya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu mātugāmena saddhiṃ saṃvidhāya ekaddhānamaggaṃ paṭipajjeyya antamaso gāmantaraṃ pi, pācittiyaṃ ti. ||1||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

mātugāmo nāma manussitthi na yakkhī na peti na tīracchānagatā viññū paṭibala subhāsita dubbhāsitaṃ duṭṭhulla-
duṭṭhullaṃ ājānitaṃ.

saddhiṃ ti ekato.

saṃvidhāya 'ti gacchāma bhagini gacchāma ayya, gacchāma ayya gacchāma bhagini ajja vā . . . (see LXVI. 2. 1). ||1||

mātugāme mātugāmasaṇṇī saṃvidhāya ekaddhānamaggaṃ paṭipajjati antamaso gāmantaraṃ pi, āpatti pācittiyassa. mātugāme vematiko . . . mātugāme amātugāmasaṇṇī . . . āpatti pācittiyassa. bhikkhu saṃvidahati mātugāmo na saṃvidahati, āpatti dukkaṭassa. yakkhiyā vā petiyā vā paṇḍakena vā tīracchānagatamanussaviggahitthiyā vā saddhiṃ saṃvidhāya ekaddhānamaggaṃ paṭipajjati antamaso gāmantaraṃ pi, āpatti dukkaṭassa. amātugāme mātugāmasaṇṇī, āpatti dukkaṭassa. amātugāme vematiko, āpatti dukkaṭassa. amātugāme amātugāmasaṇṇī, anāpatti. ||2||

anāpatti asaṃvidahitvā gacchati, mātugāmo saṃvidahati bhikkhu na saṃvidahati, visamketena gacchati, āpadāsu, ummattakassa, ādikammikassa 'ti. ||3||2||

sattamaṃ.

PĀCITTIIYA, LXVIII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena Ariṭṭhassa nāma bhikkhuno gaddhabādhī-

pubbassa evarûpaṃ pāpakam diṭṭhigatam upannam hoti: tathāhaṃ bhagavatā dhammam desitam ājānāmi yathā ye 'me antarāyikā dhammā vuttā bhagavatā te paṭisevato nālam antarāyāyā 'ti. assosum kho sambahulā bhikkhū: Ariṭṭhassa kira nāma bhikkhuno gaddhabādhipubbassa evarûpaṃ pāpakam diṭṭhigatam upannam: tathāhaṃ . . . antarāyāyā 'ti. atha kho te bhikkhū yena Ariṭṭho bhikkhu gaddhabādhipubbo ten' upasamkamimso, upasamkamitvā Ariṭṭham bhikkhum gaddhabādhipubbam etad avocum: saccam kira te āvuso Ariṭṭha evarûpaṃ pāpakam diṭṭhigatam upannam: tathāhaṃ . . . antarāyāyā 'ti. evam byā kho aham āvuso bhagavatā dhammam desitam ājānāmi yathā ye 'me antarāyikā dhammā vuttā bhagavatā te paṭisevato nālam antarāyāyā 'ti. māvuso Ariṭṭha evam avaca, mā bhagavantam abbhācikkhi, na hi sādhu bhagavato abbhakkhānam, na hi bhagavā evam vadeyya. anekapariyāyena āvuso Ariṭṭha antarāyikā dhammā antarāyikā vuttā bhagavatā alaṇ ca pana te paṭisevato antarāyāyā. appassādā kāmā vuttā bhagavatā bahudukkhā bahūpāyāsā ādinavo ettha bhiyyo, atṭhikaṅkalūpamā kāmā vuttā bhagavatā bahudukkhā bahūpāyāsā ādinavo ettha bhiyyo, maṃsapesūpamā kāmā vuttā bhagavatā — la —, tipukkūpamā kāmā vuttā bhagavatā — la —, aṅgarakāsūpamā kāmā vuttā bhagavatā — la —, supinakūpamā kāmā vuttā bhagavatā — la —, yācitakūpamā kāmā vuttā bhagavatā — la —, rukkhaphalūpamā kāmā vuttā bhagavatā — la —, asisūnūpamā kāmā vuttā bhagavatā — la —, sattisūlūpamā kāmā vuttā bhagavatā — la —, sappasirūpamā kāmā vuttā bhagavatā bahudukkhā bahūpāyāsā ādinavo ettha bhiyyo 'ti. evam pi kho Ariṭṭho bhikkhu gaddhabādhipubbo tehi bhikkhūhi vuccamāno tath' eva tam pāpakam diṭṭhigatam thāmasā parāmāsā abhinivissa voharati: evam byā kho aham āvuso bhagavatā dhammam desitam ājānāmi yathā ye 'me antarāyikā dhammā vuttā bhagavatā te paṭisevato nālam antarāyāyā 'ti. yato ca kho te bhikkhū nāsakkhimso Ariṭṭham bhikkhum gaddhabādhipubbam etasmā pāpakā diṭṭhigatā vivecetum atha kho te bhikkhū yena bhagavā ten' upasamkamimso, upasamkamitvā bhagavato etam attham ārocesum. atha kho bhagavā etasmim

nidāne etasmim pakaraṇe bhikkhusaṃghaṃ sannipātāpetvā Ariṭṭhaṃ bhikkhuṃ gaddhabādhipubbhaṃ paṭipucchhi: saceam kira te Ariṭṭha evarūpaṃ pāpakaṃ diṭṭhigataṃ uppannaṃ: tathāhaṃ bhagavatā . . . antarāyāyā 'ti. evaṃ byā kho ahaṃ bhante bhagavatā . . . antarāyāyā 'ti. kassa nu kho nāma tvaṃ moghapurisa mayā evaṃ dhammaṃ desitaṃ ājānāsi. nanu mayā moghapurisa anekapariyāyena antarāyikā dhammā antarāyikā vuttā alaṇ ca pana te paṭisevato antarāyāya. appassādā kāmā vuttā mayā bahudukkhā bahūpāyāsā ādinavo ettha bhiyyo, atthikaṇkalūpamā kāmā vuttā mayā . . . sappasirūpamā kāmā vuttā mayā bahudukkhā bahūpāyāsā ādinavo ettha bhiyyo. atha ca pana tvaṃ moghapurisa attanā duggahitena amhe c' eva abbhācikkhasi attānaṇ ca khaṇasi bahuṇ ca apuññaṃ pasavasi, taṃ hi te moghapurisa bhavissatī digharattaṃ ahitāya dukkhāya. n' etaṃ moghapurisa appasannānaṃ vā pasādāya — pa — evaṇ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha:

yo pana bhikkhu evaṃ vadeyya: tathāhaṃ bhagavatā dhammaṃ desitaṃ ājānāmi yathā ye 'me antarāyikā dhammā vuttā bhagavatā te paṭisevato nālaṃ antarāyāyā 'ti, so bhikkhu bhikkhūhi evaṃ assa vacanīyo: māyasmā evaṃ avaca, mā bhagavantam abbhācikkhi, na hi sādhu bhagavato abbhakkhānaṃ, na hi bhagavā evaṃ vadeyya; anekapariyāyena āvuso antarāyikā dhammā antarāyikā vuttā bhagavatā alaṇ ca pana te paṭisevato antarāyāyā 'ti. evaṇ ca pana so bhikkhu bhikkhūhi vuccamāno tath' eva paggaṇheyya, so bhikkhu bhikkhūhi yāvatatiyaṃ samanubhāsitabbo tassa paṭinissaggāya. yāvatatiyaṇ ce samanubhāsiyamāno taṃ paṭinissajjeyya, ice etaṃ kusalam. no ce paṭinissajjeyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.
evaṃ vadeyyā 'ti, tathāhaṃ bhagavatā dhammaṃ desitaṃ . . . nālaṃ antarāyāyā 'ti.
so bhikkhū 'ti yo so evaṃvādi bhikkhu.

bhikkhūhīti aññehi bhikkhūhi ye passanti ye suṇanti tehi vattabbo: māyasmā evaṃ avaca . . . paṭisevato antarāyāyā 'ti. dutiyam pi vattabbo, tatiyaṃ pi vattabbo. sace paṭi-

nissajjati, icc etaṃ kusalaṃ. no ce paṭinissajjati, āpatti dukkaṭassa. sutvā na vadanti, āpatti dukkaṭassa. so bhikkhu saṃghamajjhaṃ pi ākaddhitvā vattaḃbo: māyasmā evaṃ avaca . . . paṭisevato antarāyāyā 'ti. dutiyam pi vattaḃbo, tatiyam pi vattaḃbo. sace paṭinissajjati, icc etaṃ kusalaṃ. no ce paṭinissajjati, āpatti dukkaṭassa. so bhikkhu samanubhāsitaḃbo. evañ ca pana bhikkhave samanubhāsitaḃbo. byattena bhikkhunā paṭibalena saṃgho nāpettaḃbo: supātu me bhante saṃgho. itthannāmassa bhikkhuno evarūpaṃ pāpakaṃ diṭṭhigataṃ uppannaṃ: tathāhaṃ bhagavatā . . . nālaṃ antarāyāyā 'ti. so taṃ diṭṭhiṃ na paṭinissajjati. yadi saṃghassa pattakallaṃ, saṃgho itthannāmaṃ bhikkhuṃ samanubhāseyya tassa diṭṭhiyā paṭinissaggāya. esā ñatti. supātu me bhante saṃgho. itthannāmassa bhikkhuno . . . na paṭinissajjati. saṃgho itthannāmaṃ bhikkhuṃ samanubhāsati tassa diṭṭhiyā paṭinissaggāya. yaesāyasmato khamati itthannāmassa bhikkhuno samanubhāsanaṃ tassa diṭṭhiyā paṭinissaggāya so tuṇhi' assa, yassa na khamati so bhāseyya. dutiyam pi etaṃ atthaṃ vadāmi — pa — tatiyam pi etaṃ atthaṃ vadāmi: supātu me . . . so bhāseyya. samanubhatṭho saṃghena itthannāmo bhikkhu tassa diṭṭhiyā paṭinissaggāya. khamati saṃghassa, tasmā tuṇhi, evaṃ etaṃ dhārayāmi.

ñattiyā dukkaṭaṃ, dvihi kammavācāhi dukkaṭā, kammavācāpariyosāne āpatti pācittiyassa. || 1 ||

dhammakamme dhammakammasaññi na paṭinissajjati, āpatti pācittiyassa. dhammakamme vematiko . . . dhammakamme adhammakammasaññi na paṭinissajjati, āpatti pācittiyassa. adhammakamme dhammakammasaññi, āpatti dukkaṭassa. adhammakamme vematiko, āpatti dukkaṭassa. adhammakamme adhammakammasaññi, anāpatti. || 2 ||

anāpatti asamanubhāsantassa, paṭinissajjantassa, ummattakassa, ādikammikassa 'ti. || 3 || 2 ||

atṭhamam.

PĀCITTIYA, LXIX.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam vibarati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū jānam tathāvādinā Aritthena bhikkhunā akatānudhammena tam ditthim appaṭinissatthena saddhim sambhuñjanti pi samvāsanti pi sahāpi seyyam kappenti. ye te bhikkhū appicchā . . . vipācenti: katham hi nāma chabbaggiyā bhikkhū jānam . . . sambhuñjissanti pi samvāsissanti pi sahāpi seyyam kappessantīti — pa —. saccam kira tumhe bhikkhave jānam . . . sambhuñjathāpi samvāsathāpi sahāpi seyyam kappethā 'ti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: katham hi nāma tumhe moghapurisā jānam . . . sambhuñjissathāpi samvāsissathāpi sahāpi seyyam kappessatha. n' etam moghapurisā appasannānam vā pasādāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadam uddiseyyātha:

yo pana bhikkhu jānam tathāvādinā bhikkhunā akatānudhammena tam ditthim appaṭinissatthena saddhim sambhuñjeyya vā samvāseyya vā sahā vā seyyam kappeyya, pācittiyam ti. ||1||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

jānāti nāma sāmam vā jānāti aññe vā tassa āroceti so vā āroceti.

tathāvādinā 'ti tathāham bhagavatā dhammam desitam ājānāmi, yathā ye 'me antarāyikā dhammā vuttā bhagavatā te paṭisevato nālam antarāyāyā 'ti evamvādinā.

akatānudhammo nāma ukkhitto anosārito.

tam ditthim appaṭinissatthena saddhim ti etam ditthim appaṭinissatthena saddhim.

sambhuñjeyya vā 'ti, sambhogo nāma dve sambhogā āmisasambhogo ca dhammasambhogo ca. āmisasambhogo nāma āmisam deti vā paṭigaṇhāti vā, āpatti pācittiyassa. dhammasambhogo nāma uddisati vā uddisāpeti vā. padena uddisati vā uddisāpeti vā, pade pade āpatti pācittiyassa; akkharāya uddisati vā uddisāpeti vā, akkharanakkharāya āpatti pācittiyassa.

samvāseyya vā 'ti ukkhittakena saddhiṃ uposatham vā pavāraṇaṃ vā saṃghakammaṃ vā karoti, āpatti pācittiyassa.

saha vā seyyaṃ kappeyyā 'ti ekaccehanne ukkhittake nīpanne bhikkhu nīpajjati, āpatti pācittiyassa. bhikkhu nīpanne ukkhittako nīpajjati, āpatti pācittiyassa. ubho vā nīpajjanti, āpatti pācittiyassa. uttāhātvā punappunaṃ nīpajjanti, āpatti pācittiyassa. ||1||

ukkhittake ukkhittakasaññi sambhuñjati vā samvāsati vā saha vā seyyaṃ kappeti, āpatti pācittiyassa. ukkhittako vematiko . . . āpatti dukkaṭassa. ukkhittake anukkhittakasaññi . . . anāpatti. anukkhittake ukkhittakasaññi, āpatti dukkaṭassa. anukkhittako vematiko, āpatti dukkaṭassa. anukkhittake anukkhittakasaññi, anāpatti. ||2||

anāpatti anukkhitto 'ti jānāti, ukkhitto osārito 'ti jānāti, taṃ diṭṭhiṃ paṇinissatṭho 'ti jānāti, ummattakassa, ādikammikassa 'ti. ||3|| 2||

navamaṃ.

PĀCITTIYA, LXX.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena Kaṇḍakassa nāma samaṇuddesassa evarūpaṃ pāpakam diṭṭhigataṃ uppannaṃ hoti: tathāhaṃ bhagavatā dhammaṃ desitaṃ ajānāmi yathā ye 'me antarāyikā dhammā vuttā bhagavatā te paṭisevato nālaṃ antarāyāyā 'ti. assosam kho sambahulā bhikkhū : Kaṇḍakassa nāma kira samaṇuddesassa evarūpaṃ pāpakam diṭṭhigataṃ uppannaṃ . . . (see LXVIII. 1. *Instead of Ariṭṭho bhikkhu gaddhabādhīpubbo, read Kaṇḍako samaṇuddeso; instead of Ariṭṭha, Kaṇḍaka; in his reply to the Bhikkhus read bhante instead of āvuso.*) . . . n' etaṃ moghapurisa appasannānaṃ vā paśādāya — la — pasannānaṃ ca ekaccānaṃ aññathattāyā 'ti. vigarahitvā dhammiṃ kathaṃ katvā bhikkhū āmantesi: tena hi bhikkhave saṃgho Kaṇḍakam samaṇuddesaṃ nāsetu. evaṃ ca pana bhikkhave nāsetabbo: ajjatagge te āvuso Kaṇḍaka

na o' eva so bhagavā satthā apadisitabbo, yaṃ pi o' aññe samaṇuddesā labhanti bhikkhūhi saddhim dviruttatirattam sahasseyyaṃ sāpi te n' atthi, cara pīre vinassā 'ti. atha kho saṃgho Kaṇḍakam samaṇuddesaṃ nāsesi. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū jānaṃ tathā nāsitaṃ Kaṇḍakam samaṇuddesaṃ upalāpenti pi upatthāpenti pi sambhuñjanti pi sahāpi seyyaṃ kappenti. ye te bhikkhū appicchā . . . vipācenti : kathaṃ hi nāma chabbaggiyā bhikkhū jānaṃ tathā nāsitaṃ Kaṇḍakam samaṇuddesaṃ upalāpessanti pi upatthāpessanti pi sambhuñjissanti pi sahāpi seyyaṃ kappessanti — pa —. saccam kira tumhe bhikkhave jānaṃ tathā nāsitaṃ Kaṇḍakam samaṇuddesaṃ upalāpethāpi upatthāpethāpi sambhuñjathāpi sahāpi seyyaṃ kappethā 'ti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā : kathaṃ hi nāma tumhe moghapurisā jānaṃ . . . kappessatha. n' etaṃ moghapurisā appasannānaṃ vā pasādaya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha :

samaṇuddeso pi ce evaṃ vadeyya : tathāhaṃ bhagavatā dhammaṃ desitaṃ ājānāmi yuthā ye 'me antarāyikā dhammā vuttā bhagavatā te paṭisevato nālaṃ antarāyāyā 'ti, so samaṇuddeso bhikkhūhi evaṃ assa vacaniyo : māvuso samaṇuddesa evaṃ avaca, mā bhagavantaṃ abbhācikkhi, na hi sādhu bhagavato abbhakkhānaṃ, na hi bhagavā evaṃ vadeyya ; anekapariyāyena āvuso samaṇuddesa antarāyikā dhammā antarāyikā vuttā bhagavatā alaṃ ca pana te paṭisevato antarāyāyā 'ti. evaṃ ca pana so samaṇuddeso bhikkhūhi vuccamāno tath' eva paggaṇheyya, so samaṇuddeso bhikkhūhi evaṃ assa vacaniyo : ajjatagge te āvuso samaṇuddesa na o' eva so bhagavā satthā apadisitabbo, yaṃ pi o' aññe samaṇuddesā labhanti bhikkhūhi saddhim dviruttatirattam sahasseyyaṃ, sāpi te n' atthi, cara pīre vinassā 'ti. yo pana bhikkhu jānaṃ tathā nāsitaṃ samaṇuddesaṃ upalāpeyya vā upatthāpeyya vā sambhuñjeyya vā saha vā seyyaṃ kappeyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

samaṇuddeso nāma sāmaṇero vuccati.

evaṃ vadeyyā 'ti tathāhaṃ bhagavatā . . . nālaṃ antarāyāyā 'ti.

so samaṇuddeso 'ti yo so evaṃvādi samaṇuddeso.

bhikkhūhi aññehi bhikkhūhi ye passantī ye suṇanti, tehi vattabbo : mā āvuso samaṇuddesa evaṃ avaca . . . paṭisevato antarāyāyā 'ti. dutiyam pi vattabbo. tatiyam pi vattabbo. sace paṭinissajjati, ice etaṃ kusalam. no ce paṭinissajjati, so samaṇuddeso bhikkhūhi evaṃ assa vacaniyo : ajjatagge te āvuso . . . vinassā 'ti.

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

jānāti nāma sāmāṃ vā jānāti aññe vā tassa āroceti so vā āroceti.

tathā nāsitan ti evaṃ nāsitaṃ.

samaṇuddeso nāma sāmāṇero vuccati.

upalāpeyya vā 'ti tassa pattam vā cīvaram vā uddesaṃ vā paripuccham vā dassāmiti upalāpeti, āpatti pācittiyassa.

upaṭṭhāpeyya vā 'ti tassa cuppaṃ vā mattikaṃ vā danta-katṭhaṃ vā mukhodakaṃ vā sādiyati, āpatti pācittiyassa.

sambhuñjeyya vā 'ti sambhogo nāma dve sambhogā Amisasambhogo ca . . . akkharaakkharāya āpatti pācittiyassa.

saha vā seyyaṃ kappeyyā 'ti ekacchanne nāsitake samaṇuddese nīpanne bhikkhu nīpajjati, āpatti pācittiyassa. bhikkhu nīpanne nāsitako samaṇuddeso nīpajjati, āpatti pācittiyassa. ubho vā nīpajjanti, āpatti pācittiyassa. utṭha-hitvā punappunaṃ nīpajjanti, āpatti pācittiyassa. || 1 ||

nāsitake nāsitakasaññi upalāpeti vā upaṭṭhāpeti vā sambhuñjati vā saha vā seyyaṃ kappeti, āpatti pācittiyassa. nāsitake vematiko . . . āpatti dukkaṭassa. nāsitake anāsita-kasaññi . . . anāpatti. anāsitake nāsitakasaññi, āpatti dukkaṭassa. anāsitake vematiko, āpatti dukkaṭassa. anāsita-ke anāsitakasaññi, anāpatti. || 2 ||

anāpatti anāsitako 'ti jānāti, taṃ diṭṭhiṃ paṭinissatṭho 'ti jānāti, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. || 3 || 2 ||

dasamaṇ.

tass' uddānaṃ :

sañciocavadhā-sappāṇaṃ, ukko, dutṭhullachādanam,
ūnavīsati, satthañ ca, saṃvidhāna-Ariṭṭhakaṃ,
ukkhitta-Kaṇḍakañ c' eva dasa sikkhāpadā ime 'ti.

sappāṇakavaggo sattamo.

PĀCITTIIYA, LXXI.

Tena samayena buddho bhagavā Kosambiyam viharati Ghosītārāme. tena kho pana samayena āyasmā Channo anācāraṃ ācarati. bhikkhū evaṃ āhamsu: māvuso Channa evarūpaṃ akāsi, n' etaṃ kappatīti. so evaṃ vadeti: na tāvāhaṃ āvuso etasmim sikkhāpade sikkhissāmi yāva na aññaṃ bhikkhuṃ byattaṃ vinayadharaṃ paripucchāmiti. ye te bhikkhū appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma āyasmā Channo bhikkhūhi sahadhammikaṃ vuccamāno evaṃ vakkhati: na tāvāhaṃ āvuso . . . paripucchāmiti — pa —, saccam kira tvaṃ Channa bhikkhūhi sahadhammikaṃ vuccamāno evaṃ vadesi: na tāvāhaṃ āvuso . . . paripucchāmiti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma tvaṃ moghapurisa bhikkhūhi sahadhammikaṃ vuccamāno evaṃ vakkhasi: na tāvāhaṃ āvuso . . . paripucchāmiti. n' etaṃ moghapurisa appasannānaṃ vā pasādāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddissoyyātha:

yo pana bhikkhu bhikkhūhi sahadhammikaṃ vuccamāno evaṃ vadeyya: na tāvāhaṃ āvuso etasmim sikkhāpade sikkhissāmi yāva na aññaṃ bhikkhuṃ byattaṃ vinayadharaṃ paripucchāmiti, pācittiyam. sikkhamānena bhikkhave bhikkhunā aññatabbaṃ paripucchitabbaṃ paripañhitabbaṃ, ayaṃ tattha sāmīcīti. ||1||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

bhikkhūhīti aññehi bhikkhūhi.

sahadhammikaṃ nāma yaṃ bhagavatā paññattaṃ sikkhāpadaṃ etaṃ sahadhammikaṃ nāma. tena vuccamāno evaṃ vadeti: na tāvāhaṃ āvuso . . . vinayadharan ti paṇḍitaṃ byattaṃ medhāvīṃ bahussutaṃ dhammakathikaṃ paripucchāmiti bhaṇati, āpatti pācittiyassa. ||1||

upasampanne upasampannasaññi evaṃ vadeti, āpatti pācittiyassa. upasampanne vematiko . . . upasampanne anu-

pasampannasaññi evaṃ vadeti, āpatti pācittiyassa. apaññā-
ttena vuccamāno idaṃ na sallekhāya na dhūtattāya na pāsā-
dikattāya na apacayāya na viriyārambhāya samvattatīti evaṃ
vadeti, na tāvāhaṃ āvuso etasmim sikkhāpade sikkhissāmi,
yāva na aññaṃ bhikkhūṃ byattam vinayadharan ti paṇḍi-
tam byattam medhāvim bahussutam dhammakathikam pari-
pucchāmiti bhaṇati, āpatti dukkaṭassa. anupasampannena
paññātena vā apaññātena vā vuccamāno idaṃ na sallekhāya
na dhūtattāya . . . samvattatīti evaṃ vadeti, na tāvāhaṃ
āvuso etasmim sikkhāpade sikkhissāmi yāva na aññaṃ bhi-
kkhūṃ byattam vinayadharan ti paṇḍitam byattam medhā-
vim bahussutam dhammakathikam paripucchāmiti bhaṇati,
āpatti dukkaṭassa. anupasampanne upasampannasaññi, āpatti
dukkāṭassa. anupasampanne vematiko, āpatti dukkaṭassa.
anupasampanne anupasampannasaññi, āpatti dukkaṭassa.

sikkhamānenā 'ti sikkhitukāmena.

aññātabban ti jānitabbaṃ. paripucchitabban ti idaṃ
bhante kathaṃ imassa vā kv attho 'ti. paripaṇḍitabban ti
cintetabbaṃ tulayitabbaṃ.

ayaṃ tattha sāmīcīti ayaṃ tattha anudhammatā. ||2||

anāpatti jānissāmi sikkhissāmiti bhaṇati, ummattakassa,
ādikammikassā 'ti. ||3||2||

paṭhamam.

PĀCITTIYA, LXXII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati
Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana
samayena bhagavā bhikkhūnaṃ anekapariyāyena vinaya-
kathaṃ katheti vinayassa vaṇṇaṃ bhāsatīti vinayapariyattiyā
vaṇṇaṃ bhāsatīti ādiassa ādiassa āyasmato Upālissa vaṇṇaṃ
bhāsatīti. bhikkhū bhagavā kho anekapariyāyena . . . Upā-
lissa vaṇṇaṃ bhāsatīti, handa mayam āvuso āyasmato Upālissa
santike vinayaṃ pariyāpuṇāmā 'ti, te ca bahū bhikkhū therā
ca navā ca majjhīmā ca āyasmato Upālissa santike vinayaṃ
pariyāpuṇanti. atha kho chabbaggiyānaṃ bhikkhūnaṃ

etad ahośi : etarahi kho āvuso bahū bhikkhū therā ca . . . pari-
yāpuṇanti. sace ime vinaye pakataññuno bhavissanti amhe
yen'icchakaṃ yadicchakaṃ yāvadicchakaṃ ākaḍḍhissanti
parikaḍḍhissanti. handa mayaṃ āvuso vinayaṃ vivaṇṇema
'ti. atha kho chabbaggiyā bhikkhū bhikkhū upasamkamitvā
evaṃ vadenti : kiṃ pan' imehi khuddānukhuddakehi sikkhā-
padehi uddiṭṭhehi. yāvad eva kukkuccāya vihesāya vilekhā-
ya samvattantīti. ye te bhikkhū appicchā . . . vipācenti :
kathaṃ hi nāma chabbaggiyā bhikkhū vinayaṃ vivaṇṇe-
ssantīti — pa —. saccam kira tumhe bhikkhave vinayaṃ
vivaṇṇethā 'ti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bha-
gavā : kathaṃ hi nāma tumhe moghapurisa vinayaṃ vi-
vaṇṇessatha. n' etaṃ moghapurisa appasannānaṃ vā pasā-
dāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ
uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu pātimokkhe uddissamāne evaṃ va-
deyya : kiṃ pan' imehi khuddānukhuddakehi sikkhāpadehi
uddiṭṭhehi, yāvad eva kukkuccāya vihesāya vilekhāya
samvattantīti, sikkhāpadavivaṇṇake pācittiyaṃ ti. || 1 ||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

pātimokkhe uddissamāne 'ti uddisante vā uddisāpente vā
sajjhāyaṃ vā karonte.

evaṃ vadeyyā 'ti kiṃ pan' imehi khuddānukhuddakehi
sikkhāpadehi uddiṭṭhehi . . . samvattantīti. ye imaṃ pari-
yāpuṇanti tesam kukkuccaṃ hoti vihesā hoti vilekhā hoti, ye
imaṃ na pariāpuṇanti tesam kukkuccaṃ na hoti vihesā na
hoti vilekhā na hoti, anuddiṭṭhaṃ imaṃ varaṃ, anuggahi-
taṃ idaṃ varaṃ, apariyāputaṃ idaṃ varaṃ, adhāritaṃ idaṃ
varaṃ, vinayo vā antaradhāyatu ime vā bhikkhū apaka-
taññuno hontū 'ti upasampannassa vinayaṃ vivaṇṇeti, āpatti
pācittiyassa. || 1 ||

upasampanne upasampannasaññi vinayaṃ vivaṇṇeti, āpatti
pācittiyassa. upasampanne vematiko . . . upasampanne
anupasampannasaññi . . . āpatti pācittiyassa. aññaṃ dham-
maṃ vivaṇṇeti, āpatti dukkaṭassa. anupasampannassa vīna-
yaṃ vā aññaṃ vā dhammaṃ vivaṇṇeti, āpatti dukkaṭassa.
anupasampanne upasampannasaññi, āpatti dukkaṭassa. anu-

pasampanne vematiko, āpatti dukkaṭassa. anupasampanne anupasampannaaññi, āpatti dukkaṭassa. ||2||

anāpatti na vivaṇṇetukāmo iṅgha tvaṃ suttante vā gāthāyo vā abhidhammaṃ vā pariyāpuṇassu pacchā vinayaṃ pariyāpuṇissasīti bhaṇati, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. ||3||2||

duṭṭiyaṃ.

PĀCITTIYA, LXXIII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū anācāraṃ ācaritvā aññāpakena āpannā 'ti jānantū 'ti pātimokkhe uddissamāne evaṃ vadenti: idān' eva kho mayaṃ jānāma ayaṃ pi kira dhammo suttāgato suttapariyāpanno anvaddhamāsaṃ uddesaṃ āgacchatīti. ye te bhikkhū appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma chabbaggiyā bhikkhū pātimokkhe uddissamāne evaṃ vakkhanti . . . āgacchatīti — pa —. saccam kira tumhe bhikkhave pātimokkhe uddissamāne evaṃ vadetha . . . āgacchatīti. saccam bhagavā, vigarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma tumhe moghapurisa pātimokkhe uddissamāne evaṃ vakkhatha . . . āgacchatīti. n' etaṃ moghapurisa appasannānaṃ vā pasādāya — pa — evañ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha:

yo pana bhikkhu anvadhamāsaṃ pātimokkhe uddissamāne evaṃ vadeyya: idān' eva kho ahaṃ jānāmi ayaṃ pi kira dhammo suttāgato suttapariyāpanno anvaddhamāsaṃ uddesaṃ āgacchatīti, tañ ce bhikkhuṃ aññe bhikkhū jāneyyūṃ nisinnapubbaṃ iminā bhikkhunā dvittikkhattuṃ pātimokkhe uddissamāne ko pana vādo bhiyyo, na ca tassa bhikkhuno aññāpakena mutti atthi yañ ca tattha āpattiṃ āpanno tañ ca yathā dhammo karetabbo, uttari e' assa moho āropetabbo: tassa te āvuso alābhā tassa te dulladdhaṃ yaṃ tvaṃ pātimokkhe uddissamāne na sādhukaṃ atthikatvā manasikarosi. idaṃ tasmīṃ mohanake pācittiyaṃ ti. ||1||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

anvaddhamāsan ti anuposathikam.

pātimokkhe uddissamāne 'ti uddisante.

evam vaḍeyyā 'ti anācāraṃ ācaritvā aññānakena āpanno 'ti jānantū 'ti pātimokkhe uddissamāne evaṃ vadeti : idān' eva kho ahaṃ jānāmi . . . āgacchatīti, āpatti dukkaṭassa.

tañ ce 'ti mohetukāmaṃ bhikkhum, bhikkhū jāneyyumaṃ nisinnapubbaṃ iminā . . . moho āropetabbo. evaṃ ca pana bhikkhave āropetabbo : byatthena bhikkhunā paṭibaleṇa saṃgho nāpetabbo : suṇātu me bhante saṃgho. ayaṃ itthannāmo bhikkhu pātimokkhe uddissamāne ne sādhuṃ kaṃ atṭhikavā manasikaroti. yadi saṃghassa pattakallaṃ saṃgho itthannāmassa bhikkhuno mohaṃ āropeyya. eṣā ṇatti. suṇātu me bhante saṃgho. ayaṃ . . . manasikaroti. saṃgho itthannāmassa bhikkhuno mohaṃ āropeti. yassa yasmato khamati itthannāmassa bhikkhuno mohassa āropanā, so tuṇh' assa. yassa na khamati, so bhāseyya. āropito saṃghena itthannāmassa bhikkhuno moho. khamati . . . dhārayāmiti.

anāropite moho moheti, āpatti dukkaṭassa. āropite moho moheti, āpatti pācittiyassa. || 1 ||

dhammakamme dhammakammasaññi moheti, āpatti pācittiyassa. dhammakamme vematiko . . . dhammakamme adhammakammasaññi moheti, āpatti pācittiyassa. adhammakamme dhammakammasaññi moheti, āpatti dukkaṭassa. adhammakamme vematiko moheti, āpatti dukkaṭassa. adhammakamme adhammakammasaññi, āpatti dukkaṭassa. || 2 ||

anāpatti na vitthāreṇa sutam hoti, ānakadvittikkhattum vitthāreṇa sutam hoti, na mohetukāmassa, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. || 3 || 2 ||

tatiyaṃ.

PĀCITTIYA, LXXIV.

Tena samayena buddha bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana

samayena chabbaggiyā bhikkhū kupitā anattamanā sattarasavaggiyānaṃ bhikkhūnaṃ pahāraṃ denti, te rodanti. bhikkhū evaṃ āhaṃsu: kissa tumhe āvuso rodathā 'ti. ime āvuso chabbaggiyā bhikkhū kupitā anattamanā amhākaṃ pahāraṃ dentīti. ye te bhikkhū appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma chabbaggiyā bhikkhū kupitā anattamanā bhikkhūnaṃ pahāraṃ dassantīti — pa —, saccaṃ kira tumhe bhikkhave kupitā . . . dethā 'ti. saccaṃ bhagavā, vigarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma tumhe moghapurisā kupitā . . . dassatha. n' etaṃ moghapurisā appasannānaṃ vā pasādāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha:

yo pana bhikkhu bhikkhussa kupito anattamano pahāraṃ daḍeyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

bhikkhussā 'ti aññassa bhikkhussa.

kupito anattamano 'ti anabhiraddho āhatacitto khilejāto.

pahāraṃ daḍeyyā 'ti kāyena vā kāyapaṭibaddhena vā nissaggiyena vā antamaso uppalapattena pi pahāraṃ deti, āpatti pācittiyassa. ||1||

upasampanne upasampannasaññī kupito anattamano pahāraṃ deti, āpatti pācittiyassa. upasampanne vematiko . . . upasampanne anupasampannasaññī . . . āpatti pācittiyassa, anupasampannassa kupito anattamano pahāraṃ deti, āpatti dukkaṭassa. anupasampanne upasampannasaññī, āpatti dukkaṭassa, anupasampanne vematiko, āpatti dukkaṭassa. anupasampanne anupasampannasaññī, āpatti dukkaṭassa. ||2||

anāpatti kenaci vihetthiyamāno mokkhabhikkhū pahāraṃ deti, ummattakassa, ādikammikassa 'ti. ||3||2||

catuttham.

PĀCITTIYA, LXXV.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū kupitā anattamanā satta-

rasavaggiyānaṃ bhikkhūnaṃ talasattikaṃ uggiranti. te pahārasamucitā rodanti. bhikkhū evaṃ āhaṃsu : kissa tumhe āvuso rodathā 'ti. ime āvuso chabbaggiyā bhikkhū kupitā anattamaṇā aṃhākaṃ talasattikaṃ uggirantīti. ye te bhikkhū appicchā . . . vipācenti : kathaṃ hi nāma chabbaggiyā bhikkhū kupitā anattamaṇā sattarasavaggiyānaṃ bhikkhūnaṃ talasattikaṃ uggirissantīti — pa —. saccaṃ kira tumhe bhikkhave kupitā anattamaṇā sattarasavaggiyānaṃ bhikkhūnaṃ talasattikaṃ uggirathā 'ti. saccaṃ bhagavā, vigarahi buddho bhagavā : kathaṃ hi nāma tumhe moghapurisa kupitā . . . uggirissatha. n' etaṃ moghapurisa appasannānaṃ vā pasādāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu bhikkhussa kupito anattamano talasattikaṃ uggireyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

bhikkhussa 'ti aññassa bhikkhussa.

kupito anattamano 'ti . . . khujāto.

talasattikaṃ uggireyyā 'ti kāyaṃ vā kāyapaṭibaddhaṃ vā antamaso uppalapattaṃ pi uccāreti, āpatti pācittiyassa. ||1||

upasampanne upasampannasaññi kupito anattamano talasattikaṃ uggirati . . . (see LXXIV. 2) . . . mokkhādhippāyo talasattikaṃ uggirati, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. ||2||2||

pañcamāṃ.

PĀCITTIYA, LXXVI.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvatthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū bhikkhuṃ amūlakena saṃghādisesena anuddhamṣenti. ye te bhikkhū appicchā . . . vipācenti : kathaṃ hi nāma chabbaggiyā bhikkhū bhikkhuṃ . . . anuddhamṣessantīti — pa —. saccaṃ kira tumhe bhikkhave . . . anuddhamsethā 'ti. saccaṃ bhagavā,

vigarahi buddho bhagavā : kathaṃ hi nāma tumhe moghapurisa . . . anuddhammessatha. n' etaṃ moghapurisa appasannānaṃ vā pasādāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu bhikkhuṃ amūlakena saṃghādisesena anuddhamseyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

bhikkhuṃ ti aññaṃ bhikkhuṃ.

amūlakaṃ nāma adiṭṭhaṃ asutaṃ aparisaṅkitaṃ.

saṃghādisesena 'ti terasannaṃ aññatarena.

anuddhamseyyā 'ti codeti vā codāpeti vā, āpatti pācittiyassa. ||1||

upasampanne upasampannasaññī amūlakena saṃghādisesena anuddhamseti, āpatti pācittiyassa. upasampanne vematiko . . . upasampanne anupasampannasaññī . . . āpatti pācittiyassa. ācāravipattiyā vā diṭṭhivipattiyā vā anuddhamseti, āpatti dukkaṭassa. anupasampannaṃ anuddhamseti, āpatti dukkaṭassa. anupasampanne upasampannasaññī, āpatti dukkaṭassa. anupasampanne vematiko, āpatti dukkaṭassa. anupasampanne anupasampannasaññī, āpatti dukkaṭassa. ||2||

anāpatti tathāsaññī codeti vā codāpeti vā, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. ||3||2||

chatṭhaṃ.

PĀCITTIYA, LXXVII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvatthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū sattarasavaggiyānaṃ bhikkhūnaṃ sañcecca kukkuccaṃ upadāhanti : bhagavatā āvuso sikkhāpadaṃ paññattaṃ na ānavisativasso puggalo upasampādetabbo 'ti, tumhe ca ānavisativassā upasampannā. kacci no tumhe anupasampannā 'ti. te rodanti. bhikkhū evaṃ āhamsu : kissa tumhe āvuso rodathā 'ti. ime āvuso chabbaggiyā bhikkhū amhākaṃ sañcecca kukkuccaṃ upada-

hanñti. ye tē bhikkhū appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma chabbaggiyā bhikkhū bhikkhūnaṃ sañcecca kukkucecaṃ upadāhissantīti — pa —. saccam kira tumhe bhikkhave . . . upadāhathā 'ti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma tumhe moghapurisā . . . upadāhissatha. n' etaṃ moghapurisā appasannānaṃ vā pasādāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha:

yo pana bhikkhu bhikkhussa sañcecca kukkucecaṃ upadāheyya itī'ssa muhuttaṃ pi aphāsu bhavissatīti etad eva paccayaṃ karitvā anaññaṃ, pācittiyaṃ ti. ||1||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

bhikkhussa 'ti aññaṃsa bhikkhussa.

sañceccā 'ti jānanto samjānanto cecca abhivitaritvā vitikkamo.

kukkucecaṃ upadāheyyā 'ti: ānavisativasso maññe tvaṃ upasampanno, vikāle maññe tayā bhuttaṃ, majjaṃ maññe tayā pītaṃ, mātuḡāmena saddhiṃ ruho maññe tayā nisinnaṃ ti kukkucecaṃ upadāhati, āpatti pācittiyassa.

etad eva paccayaṃ karitvā anaññaṃ ti na añño koci paccayo hoti kukkucecaṃ upadāhituṃ. ||1||

upasampanne upasampannasaññi sañcecca kukkucecaṃ upadāhati, āpatti pācittiyassa. upasampanne vematiko . . . upasampanne anupasampannasaññi . . . āpatti pācittiyassa. anupasampannassa sañcecca kukkucecaṃ upadāhati, āpatti dukkaṭassa. anupasampanne upasampannasaññi, āpatti dukkaṭassa. anupasampanne vematiko, āpatti dukkaṭassa. anupasampanne anupasampannasaññi, āpatti dukkaṭassa. ||2||

anāpatti na kukkucecaṃ upadāhitukāmo ānavisativasso maññe tvaṃ upasampanno, vikāle . . . nisinnaṃ, iṅgha jānāhi mā te pucchā kukkucecaṃ ahoṣitī bhāpati; ummattakassa, ādikammikassā 'ti. ||3||2||

sattamaṃ.

PĀCITTIYA, LXXVIII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū pesalehi bhikkhūhi saddhiṃ bhaṇḍanti. pesalā bhikkhū evaṃ vadanti: alajjino ime āvuso chabbaggiyā bhikkhū, na sokkā imehi saha bhaṇḍitun ti. chabbaggiyā bhikkhū evaṃ vadanti: kessu tumhe āvuso amhe alajjivādena pāpethā 'ti. kaḥaṃ pana tumhe āvuso assutthā 'ti. mayaṃ āyasmantānaṃ upassutiṃ tiṭṭhamhā 'ti. ye to bhikkhū appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma chabbaggiyā bhikkhū bhikkhūnaṃ bhaṇḍana-jātānaṃ kalahajātānaṃ vivādāpannānaṃ upassutiṃ tiṭṭhissanti — pa —. saccam kira tumhe bhikkhave bhikkhūnaṃ . . . tiṭṭhathā 'ti. saccam bhagavā, vigarahū buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma tumhe moghapurisa bhikkhūnaṃ . . . tiṭṭhissatha. n' etaṃ moghapurisa appasannānaṃ vā pasādāya — pa —. evañ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadam uddiseyyātha:

yo pana bhikkhu bhikkhūnaṃ bhaṇḍana-jātānaṃ kalahajātānaṃ vivādāpannānaṃ upassutiṃ tiṭṭheyya yaṃ ime bhaṇissanti taṃ sossāmīti etad eva paccayaṃ karitvā anaññaṃ, pācittiyaṃ ti. ||1||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

bhikkhūnaṃ ti aññesaṃ bhikkhūnaṃ.

bhaṇḍana-jātānaṃ kalahajātānaṃ vivādāpannānaṃ ti adhi-karaṇajātānaṃ.

upassutiṃ tiṭṭheyyā 'ti imesaṃ sutvā codessāmi sāressāmi paṭicodessāmi paṭissāressāmi mañkuṃ kariessāmīti gacchati, āpatti dukkaṭassa. yattha ṭhito suṇāti, āpatti pācittiyassa. pacchato gacchanto turito gacchati sossāmīti, āpatti dukkaṭassa. yattha ṭhito suṇāti, āpatti pācittiyassa. purato gacchanto ohiiyati sossāmīti, āpatti dukkaṭassa. yattha ṭhito suṇāti, āpatti pācittiyassa. bhikkhussa ṭhitokāsaṃ vā nisinnokāsaṃ vā nipannokāsaṃ vā āgantvā mantentaṃ ukkā-

sītabbāṃ vijānāpetabbāṃ. no ce ukkāseyya vā na vijānāpeyya vā, āpatti pācittiyassa.

etad eva paccayaṃ karitvā anaññaṃ ti na añño koci paccayo hoti upassutiṃ tiṭṭhituṃ. || 1 ||

upasampanne upasampannasaññi upassutiṃ tiṭṭhati, āpatti pācittiyassa. upasampanne vematiko . . . upasampanne anupasampannasaññi . . . āpatti pācittiyassa. anupasampannassa upassutiṃ tiṭṭhati, āpatti dukkaṭassa. anupasampanne upasampannasaññi, āpatti dukkaṭassa. anupasampanne vematiko, āpatti dukkaṭassa. anupasampanne anupasampannasaññi, āpatti dukkaṭassa. || 2 ||

anāpatti imesaṃ sutvā oramissāmi viramissāmi vūpasamissāmi attānaṃ parimocessāmi ti gacchati, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. || 3 || 2 ||

atṭhamāṃ.

PĀCITTIIYA, LXXIX.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū anācāraṃ ācaritvā ekamekassa kamme kariyamāne patikkosanti. tena kho pana samayena saṃgho sannipatito hoti kenacid eva karaṇīyena. chabbaggiyā bhikkhū cīvarakammaṃ karontā ekassa chandaṃ adāṃsu. atha kho saṃgho ayaṃ āvuso chabbaggiyo bhikkhu ekako āgato, haṇḍ' essa mayaṃ kammaṃ karomā 'ti tassa kammaṃ akāsi. atha kho so bhikkhu yena chabbaggiyā bhikkhū ten' upasaṃkamī. chabbaggiyā bhikkhū taṃ bhikkhuṃ etad avocuṃ: kiṃ āvuso saṃgho akāsi. saṃgho me āvuso kammaṃ akāsi. na mayaṃ āvuso etadatthāya chandaṃ adāmaṃ tuyhaṃ kammaṃ karissatīti. sace ca mayaṃ jāneyyāma tuyhaṃ kammaṃ karissatīti na mayaṃ chandaṃ dadeyyāma 'ti. ye te bhikkhū appiechā . . . vipācenti: kaṭṭhaṃ hi nāma chabbaggiyā bhikkhū dhammikānaṃ kammānaṃ chandaṃ datvā pacchā khīyadhammaṃ āpajjissanti — pa —. saccaṃ kira tumhe bhikkhave dhammikānaṃ

kaṇṇāsaṃ chandaṃ datvā pacchā khīyadhammaṃ āpajjathā 'ti. saccaṃ bhagavā. vīgarahi buddho bhagavā : kathaṃ hi nāma tūbe moghapurisā dhammikānaṃ . . . āpajjissatha. n' etaṃ moghapurisā appasannānaṃ vā pasādāya — pa — evaṇ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu dhammikānaṃ kammānaṃ chandaṃ datvā pacchā khīyadhammaṃ āpajjeyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

dhammikaṃ nāma kammaṃ apalokanakammaṃ ñattikammaṃ ñattidutiyaṃ kammaṃ ñatticatutthakammaṃ dhammena vinayena satthu sāsanaṃ kathaṃ, etaṃ dhammikaṃ nāma kammaṃ. chandaṃ datvā khīyati, āpatti pācittiyaṃ. ||1||

dhammakamme dhammakammasaññi chandaṃ datvā khīyati, āpatti pācittiyaṃ. dhammakamme vematiko . . . āpatti dukkaṭṭassa. dhammakamme adhammakammasaññi . . . anāpatti. adhammakamme dhammakammasaññi, āpatti dukkaṭṭassa. adhammakamme vematiko, āpatti dukkaṭṭassa. adhammakamme adhammakammasaññi, anāpatti. ||2||

anāpatti adhammena vā vaggena vā na kammārahassa vā kammaṃ katan ti jānanto khīyati, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. ||3||2||

navamaṃ.

PĀCITTIYA, LXXX.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena saṃgho sannipatito hoti kenaoīd eva karaṇiyeṇa. chabbaggiyā bhikkhū cīvarakammaṃ karontā ekassa chandaṃ adāpsu. atha kho saṃgho yass' atthāya sannipatito taṃ kammaṃ karissāmi ti ñattiṃ ṭhapesi. atha kho so bhikkhu evaṃ ev' ime ekamekassa kammaṃ karonti, kassa tūbe kammaṃ karissathā 'ti chandaṃ adatvā utthāya āsanaṃ pakkāmi. ye te bhikkhū appicchā . . . vipācenti : kathaṃ hi nāma bhikkhu saṃgho vinicchayakathāya vatta-

mānāya chandaṃ adatvā utthāyāsanā pakkamissatīti — pa —
 saccaṃ kira tvaṃ bhikkhu saṃghe vinicchaya-kathāya . . .
 pakkamasīti. saccaṃ bhagavā, vigaṛahi buddho bhagavā:
 kathaṃ hi nāma tvaṃ moghapurisa saṃghe vinicchaya-
 kathāya . . . pakkamissasi. n' etaṃ moghapurisa appa-
 sannānaṃ vā pasādāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave
 imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha:

yo pana bhikkhu saṃghe vinicchaya-kathāya vatta-
 mānāya chandaṃ adatvā utthāyāsanā pakkameyya, pā-
 cittiyaṃ ti. ||1||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

saṃghe vinicchaya-kathā nāma vatthu vā ārocitaṃ hoti
 avinicchitaṃ ñatti vā ṭhapitā hoti kammavācā vā vippakatā
 hoti.

chandaṃ adatvā utthāyāsanā pakkameyyā 'ti, kathaṃ
 idaṃ kammaṃ kuppun assa vaggam assa na kareyyā 'ti
 gacchati, āpatti dukkaṭassa. parisāya hatthapāsaṃ vija-
 hantassa āpatti dukkaṭassa. vijahite āpatti pācittiyassa. ||1||

dhammakamme dhammakammasaññi chandaṃ adatvā
 utthāyāsanā pakkamati, āpatti pācittiyassa. dhammakamme
 vematiko . . . āpatti dukkaṭassa. dhammakamme adhamma-
 kammasaññi . . . anāpatti. adhammakamme dhammakamma-
 saññi, āpatti dukkaṭassa. adhammakamme vematiko, āpatti
 dukkaṭassa. adhammakamme adhammakammasaññi, anā-
 patti. ||2||

anāpatti saṃghassa bhaṇḍanaṃ vā kalaho vā viggaho vā
 vivādo vā bhavissatīti gacchati, saṃghabhedo vā saṃgharōji
 vā bhavissatīti gacchati, adhammena vā vaggena vā na
 kammārahassa vā kammaṃ karissatīti gacchati, gilāno
 gacchati, gilānassa kuraṇiyena gacchati, uccārena vā
 passāvena vā piḷito gacchati, na kammaṃ kopetukāmo
 puna paccāgamissāmīti gacchati, ummattakassa, ādikammi-
 kassā 'ti. ||3||2||

dasamaṃ.

PĀCITTIYA, LXXXI.

Tena samayena buddho bhagavā Rājagahe viharati
 Veluvane Kalandakanivāpe. tena kho pana samayena
 Āyasmā Dabbo Mallaputto saṃghassa senāsanaṃ ca
 paññāpeti bhaddāni ca uddisati. so cāyasmā dubbalacivaro
 hoti. tena kho pana samayena saṃghassa ekaṃ cīvaram
 uppannam hoti. atha kho saṃgho tam cīvaram āyasmato
 Dabbassa Mallaputtassa adāsi. chabbaggiyā bhikkhū
 ujjhāyanti khiyanti vipācenti: yathāsantataṃ bhikkhū
 saṃghikaṃ lābham pariṇāmentīti. ye te bhikkhū appicchā
 . . . vipācenti: katham hi nāma chabbaggiyā bhikkhū
 samaggena saṃghena cīvaram datvā pacchā khiyadhammaṃ
 āpajjissantīti — pa —, saccam kira tumhe bhikkhave
 samaggena . . . āpajjathā 'ti. saccam bhagavā. vigarahi
 buddho bhagavā: katham hi nāma tumhe moghapurisā
 samaggena . . . āpajjissatha. n' etaṃ moghapurisā appa-
 sannānam vā pasādāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave
 imaṃ sikkhāpadam uddiseyyātha:

yo pana bhikkhu samaggena saṃghena cīvaram datvā
 pacchā khiyadhammaṃ āpajjeyya yathāsantataṃ bhikkhū
 saṃghikaṃ lābham pariṇāmentīti, pācittīyan ti. ||1||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

samaggo nāma saṃgho samānasamvāsako samānasīmāyaṃ
 t̥hito.

cīvaram nāma channam cīvarānam aññataraṃ cīvaraṃ
 vikappanapagapacchimam.

datvā 'ti sayam datvā.

yathāsantataṃ nāma yathāmittatā yathāsandiṭṭhatā ya-
 thāsambhattatā yathāsamanupajjhāyakatā yathāsamanācari-
 yakatā.

saṃghikaṃ nāma saṃghassa dīnnaṃ hoti pariccattaṃ.
 lābho nāma cīvarapiṇḍapātasenāsanaṃ gilānapaccayabhesajjapa-
 rikkhārā antamaso cūṇapīṇḍo pi dantakatṭham pi dasika-
 suttam pi.

pacchā khīyadhammaṃ āpajjeyyā 'ti upasampannassa saṃghena sammatassa senāsana-paññāpakassa vā bhattudde-sakassa vā yāgubbhājakassa vā phalabhājakassa vā khajja-bhājakassa vā appamattakavissajakassa vā cīvaraṃ dinne khīyati, āpatti pācittiyassa. ||1||

dhammakamme dhammakammasaññi cīvaraṃ dinne khī-yati, āpatti pācittiyassa. dhammakamme vematiko . . . dhammakamme adhammakammasaññi . . . āpatti pācitti-yassa. aññaṃ parikkhāraṃ dinne khīyati, āpatti dukka-ṭassa. upasampannassa saṃghena asammatassa senāsana-paññāpakassa vā . . . appamattakavissajakassa vā cīvaraṃ vā aññaṃ vā parikkhāraṃ dinne khīyati, āpatti dukkaṭassa. anupasampannassa saṃghena sammatassa vā asammatassa vā senāsana-paññāpakassa vā . . . appamattakavissajakassa vā cīvaraṃ vā aññaṃ vā parikkhāraṃ dinne khīyati, āpatti dukkaṭassa. adhammakamme dhammakammasaññi, āpatti dukkaṭassa. adhammakamme vematiko, āpatti dukkaṭassa. adhammakamme adhammakammasaññi, anāpatti. ||2||

anāpatti pakatīvā chandā dosā mohā bhayā karontassa kv attho tassa dinnena laddhāpi vinipātessati na sammā upa-nessatīti khīyati, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. ||3||2||

ekādasamaṇ.

PĀCITTIYA, LXXXII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena Sāvattthiyaṃ aññatarassa pūgassa saṃghassa saci-varabhattaṃ paṭiyattaṃ hoti bhojetvā cīvareṇa acchā-dessāmā 'ti. atha kho chabbaggiyā bhikkhū yena so pūgo ten' upasaṃkamimsu, upasaṃkamitvā taṃ pūgaṃ etad avocum : dethāvuso imāni cīvarāni imesaṃ bhikkhūnaṃ ti. na mayaṃ bhante dassāma, amhākaṃ saṃghassa anuvassaṃ saci-varabhikkhā paññattā 'ti. bahū āvuso saṃghassa dāyakā, bahū saṃghassa bhattā. ime tumhe nissāya tumhe sam-passantā idha viharanti. tumhe ce imesaṃ na dassatha, atha

ko carahi imesaṃ dassatī. dethāvuso imāni cīvarāni imesaṃ bhikkhūnaṃ ti. atha kho so pūgo chabbaggiyehi bhikkhūhi nippīliyamāno yathāpaṭiyattaṃ cīvaraṃ chabbaggiyānaṃ bhikkhūnaṃ datvā saṃghaṃ bhattena parivisi. ye te bhikkhū jānanti saṃghassa sacīvarabhattaṃ paṭiyattaṃ na ca jānanti chabbaggiyānaṃ bhikkhūnaṃ dinnā ti, te evaṃ āhamsu: oṇojethāvuso saṃghassa cīvaraṃ ti. n'atthi bhante, yathāpaṭiyattaṃ cīvaraṃ ayyā chabbaggiyā ayyānaṃ chabbaggiyānaṃ pariṇāmesuṃ ti. ye te bhikkhū appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma chabbaggiyā bhikkhū jānaṃ saṃghikaṃ lābhaṃ pariṇataṃ puggalassa pariṇāmessantīti — pa —. saccaṃ kira tumhe bhikkhave jānaṃ saṃghikaṃ . . . pariṇāmethā 'ti. saccaṃ bhagavā, vīgarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma tumhe moghapurisā jānaṃ saṃghikaṃ . . . pariṇāmessatha. n'etaṃ moghapurisā appasannānaṃ vā pasādaya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu jānaṃ saṃghikaṃ lābhaṃ pariṇataṃ puggalassa pariṇāmeyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

jānāti nāma sāmāṃ vā jānāti aññe vā tassa āroceti so vā āroceti.

saṃghikaṃ nāma saṃghassa dinnāṃ hoti pariccattaṃ.

lābho nāma cīvaraṇiṇḍapātāsenāsanaṃ gilānapaccayabhesajja-parikkhārā antamaso cuṇṇaṇiṇḍo pi dantakattḥhaṃ pi dasika-suttaṃ pi.

pariṇataṃ nāma dassāma kariṣṣāma 'ti vācā bhinnā hoti, taṃ puggalassa pariṇāmeti, āpatti pācittiyaṃ. ||1||

pariṇate pariṇatasāññi puggalassa pariṇāmeti, āpatti pācittiyaṃ. pariṇate vematiko puggalassa pariṇāmeti, āpatti dukkaṭassa. pariṇate aparīṇatasāññi puggalassa pariṇāmeti, anāpatti. saṃghassa pariṇataṃ aññassa saṃghassa vā cetiyassa vā pariṇāmeti, āpatti dukkaṭassa. cetiyassa pariṇataṃ aññassa cetiyassa vā saṃghassa vā puggalassa vā pariṇāmeti, āpatti dukkaṭassa. puggalassa pariṇataṃ aññassa puggalassa vā saṃghassa vā cetiyassa vā pariṇāmeti, āpatti dukkaṭassa. aparīṇate pariṇatasāññi, āpatti dukkaṭassa. aparīṇate ve-

matiko, āpatti dukkaṭassa. aparīṇate aparīṇatasāññi, anāpatti. || 2 ||

anāpatti kattha demā 'ti pucciyamāno yattha tumbhākaṃ deyyadhammo paribhogāṃ vā labheyya paṭisaṃkhāraṃ vā labheyya ciraṭṭhitiko vā assa yattha vā pana tumbhākaṃ eittam pasidati tattha dethā 'ti bhaṇati, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. || 3 || 2 ||

dvādasamaṃ.

tass' uddānaṃ:

sahadhamma-vivaṇṇaṃ ca, mohāpana-pahāraṃ,
talasatti, amūlaṃ ca, sañcicca, upassuti ca,
paṭibāhanachandaṃ ca, Dabbaṃ ca, pariāmanam.

sahadhammikavaggo aṭṭhamo.

PĀCITTIYA, LXXXIII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ vīharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. atha kho rājā Pasenadi Kosalo uyyānapālaṃ ānāpesi: gaccha bhāge uyyānaṃ sodhehi uyyānaṃ gamissāma 'ti. evaṃ devā 'ti kho so uyyānapālo rañño Pasenadikosalassa paṭissutvā uyyānaṃ sodhento addasa bhagavantam aññatarasmim rukkhamaṇe nisinnam, disvāna yena rājā Pasenadi Kosalo ten' upasaṃkami, upasaṃkamitvā rājānaṃ Pasenadikosalaṃ etad avoca: saddham deva uyyānaṃ, api ca bhagavā tattha nisinno 'ti. hotu bhāge mayam bhagavantam payirupāsissāma 'ti. atha kho rājā Pasenadi Kosalo uyyānaṃ gantvā yena bhagavā ten' upasaṃkami. tena kho pana samayena aññataro upāsako bhagavantam payirupāsanto nisinno hoti. addasa kho rājā Pasenadi Kosalo tam upāsakaṃ bhagavantam payirupāsantaṃ nisinnam, disvāna bhūto aṭṭhāsi. atha kho rañño Pasenadikosalassa etad ahosi: nārahaṭ' āyaṃ puriso pāpo hotum yathā bhagavantam payirupāsati yena bhagavā ten' upasaṃkami, upasaṃkamitvā bhagavantam abhivādetvā ekamantaṃ nisīdi. atha kho so upāsako bhagavato gāravena

rājānaṃ Pasenadikosalaṃ n' eva abhivādesi na paccuttḥāsi. atha kho rājā Pasenadi Kosalo anattamaṇo ahosi : kathaṃ hi nāmaṃ paṇisa mayi āgate n' eva abhivādessati na paccuttḥessatīti. atha kho bhagavā rājānaṃ Pasenadiṃ Kosalaṃ anattamaṇaṃ viditvā rājānaṃ Pasenadiṃ Kosalaṃ etad avoca : eso kho mahārāja upāsako bahussuto āgatāgamo kāmesu vitarāgo 'ti. atha kho rañño Pasenadissa Kosalassa etad ahosi : nārahaṭ' āyaṃ upāsako orako hotuṃ, bhagavāpi imassa vaṇṇaṃ bhāsatiṭṭi taṃ upāsakaṃ etad avoca : vadeyyāsi upāsaka yena attho 'ti. suṭṭhu devā 'ti. atha kho bhagavā rājānaṃ Pasenadiṃ Kosalaṃ dhammiyā kathāya . . . sampahamsesi. atha kho rājā Pasenadi Kosalo bhagavatā dhammiyā kathāya . . . sampahamsito utṭhāyāsanaṃ bhagavantaṃ abhivādetvā padakkhiṇaṃ katvā pakkāmi. tena kho pana samayena rājā Pasenadi Kosalo uparipāsādavaragato hoti. addasa kho rājā Pasenadi Kosalo taṃ upāsakaṃ rathiyāya cchattapāṇiṃ gacchantaṃ, disvāna pakkosāpetvā etad avoca : tvaṃ kira upāsaka bahussuto āgatāgamo, sādhu upāsaka ambhakaṃ itthāgāraṃ dhammaṃ vācehiṭi. yaṃ ahaṃ deva jānāmi ayyānaṃ vāhasā, ayyā 'va devassa itthāgāraṃ dhammaṃ vācessantīti. || 1 ||

atha kho rājā Pasenadi Kosalo saccaṃ kho upāsako āhā 'ti yena bhagavā ten' upasaṃkamaṃ, upasaṃkamitvā bhagavantaṃ abhivādetvā ekamantaṃ nisīdi. ekamantaṃ nisinno kho rājā Pasenadi Kosalo bhagavantaṃ etad avoca : sādhu bhante bhagavā ekaṃ bhikkhuṃ āpāpetu yo ambhakaṃ itthāgāraṃ dhammaṃ vācessatīti. atha kho bhagavā rājānaṃ Pasenadikosalaṃ dhammiyā kathāya sandassesi — pa — padakkhiṇaṃ katvā pakkāmi. atha kho bhagavā āyasmantaṃ Ānandaṃ āmantesi : tena h' Ānanda rañño itthāgāraṃ dhammaṃ vācehiṭi. evaṃ bhante 'ti kho āyasmā Ānando bhagavato paṭissutvā kālena kālaṃ pavisitvā rañño itthāgāraṃ dhammaṃ vācesi. atha kho āyasmā Ānando pubbaḥsaṃmayam nivāsetvā pattacivaraṃ ādāya yena rañño Pasenadissa Kosalassa nivesanaṃ ten' upasaṃkamaṃ. tena kho pana samayena rājā Pasenadi Kosalo Mallikāya deviyā saddhiṃ sayanagato hoti. addasa kho Mallikā devī āyasmantaṃ Ānandaṃ dūrato 'va āgacchantaṃ, disvāna sahasā vutṭhāsi,

pitakamattham dussam pabbassittha. atha kho āyasmā Ānando tato 'va paṭinivattitvā āramam gantvā bhikkhūnam etam attham ārocesi. ye te bhikkhū appicchā . . . vipācenti: katham hi nāma āyasmā Ānando pubbe appaṭisaṃvidito rañño antepuram pavisissatīti — pa —. saccam kira tvam Ānanda pubbe . . . pavisasīti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā. katham hi nāma tvam Ānanda pubbe . . . pavisissasi. n' etam Ānanda appasannānam vā pasādaya — pa — vigarahitvā dhammim katham katvā bhikkhū āmantesi: ||2||

das' ime bhikkhave ādinavā rājantepurappavesane. katame dasa. idha bhikkhave rājā mahesiyā saddhim nisinno hoti, tattha bhikkhu pavisati, mahesi vā bhikkhum disvā sitam pātukaroti bhikkhu vā mahesim disvā sitam pātukaroti, tattha rañño evam hoti: addhā imesam katam vā karissanti vā 'ti. ayam bhikkhave paṭhamo ādinavo rājantepurappavesane. puna ca param bhikkhave rājā bahukieco bahukaraṇīyo aññataram itthim gantvā na ssarati, sā tena gabbham ganhi, tattha rañño evam hoti: na kho idha añño koci pavisati aññatra pabbajitena, siyā nu kho pabbajitassa kamman ti. ayam bhikkhave dutiyo ādinavo rājantepurappavesane. puna ca param bhikkhave rañño antepure aññataram ratanam nassati. tattha rañño evam hoti: na kho idha añño koci pavisati aññatra pabbajitena, siyā nu kho pabbajitassa kamman ti. ayam bhikkhave tatiyo . . . puna ca param bhikkhave rañño antepure abbhantarā guyhamantā bahiddhā sambhedam gacchanti. tattha rañño evam hoti: na kho idha añño koci pavisati aññatra pabbajitena, siyā nu kho pabbajitassa kamman ti. ayam bhikkhave catuttho . . . puna ca param bhikkhave rañño antepure putto vā pitaram pattheti pitā vā puttam pattheti, tesam evam hoti: na kho idha añño koci pavisati aññatra pabbajitena, siyā nu kho pabbajitassa kamman ti. ayam bhikkhave pañcama . . . puna ca param bhikkhave rājā nicaṭṭhāniyam uccaṭṭhāne ṭhapeti, yesaṃ tam amanāpam tesam evam hoti: rājā kho pabbajitena saṃsattho, siyā nu kho pabbajitassa kamman ti. ayam bhikkhave chaṭṭho . . . puna ca param bhikkhave rājā uccaṭṭhāniyam nicaṭṭhāne ṭhapeti, yesam tam . . .

ayaṃ bhikkhave sattamo . . . puna ca paraṃ bhikkhave rājā akāle senaṃ uyyojeti, yesaṃ taṃ . . . ayaṃ bhikkhave atthamo . . . puna ca paraṃ bhikkhave rājā kāle senaṃ uyyojetvā antarāmaggaṃ nivattāpeti, yesaṃ taṃ . . . ayaṃ bhikkhave navamo . . . puna ca paraṃ bhikkhave raṇṇo antepuraṃ hatthisammaddaṃ assasammaddaṃ rathasammaddaṃ rajaniyāni rūpasaddagandharasaphoṭṭhabbāni yāni na pabbajitassa sārubbāni. ayaṃ bhikkhave dasamo ādinavo rājante purappavesane. ime kho bhikkhave dasa ādinavā rājante purappavesane 'ti.

atha kho bhagavā āyasmantaṃ Ānandaṃ anekapariyāyena vigaṛahitvā dubbharatāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave inamaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu raṇṇo khattiyassa muddhāvasittassa anikkhantarājake aniggataratanake pubbe appaṭisaṃvidito indakhilaṃ atikkāmeyya, pācittiyaṃ ti. ||3||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

khattiyo nāma ubhato sujāto hoti mātito ca pitito ca saṃsuddhagahaṇiko yāva sattamā pitāmahaṃyugā akkhitto anupakutṭho jātivādena.

muddhāvasitto nāma khattiyābhisekena abhisitto hoti.

anikkhantarājake 'ti rājā sayanigharā anikkhanto hoti. aniggataratanake 'ti mahesi sayanigharā anikkhantā hoti, ubbo vā anikkhantā honti.

pubbe appaṭisaṃvidito 'ti pubbe anāmantetvā.

indakhilo nāma sayanigharassa ummāro vuccati.

sayanigharaṃ nāma yattha katthaci raṇṇo sayanaṃ paññattaṃ hoti, antamaso sāṇipākāraparikkhittaṃ pi. indakhilamaṃ atikkāmeyyā 'ti paṭhamamaṃ pādaṃ ummāraṃ atikkāmeti, āpatti dukkaṭassa. dutiyaṃ pādaṃ atikkāmeti, āpatti pācittiyassa. ||1||

appaṭisaṃvidite appaṭisaṃviditasāññi indakhilamaṃ atikkāmeti, āpatti pācittiyassa. appaṭisaṃvidite vematiko . . . appaṭisaṃvidite paṭisaṃviditasāññi . . . āpatti pācittiyassa. paṭisaṃvidite appaṭisaṃviditasāññi, āpatti dukkaṭassa. paṭisaṃvidite vematiko, āpatti dukkaṭassa. paṭisaṃvidite paṭisaṃviditasāññi, anāpatti. ||2||

anāpatti paṭisaṃvidite, na khattiyo hoti, na khattiyābhi-
sekena abhiatto hoti, rājā sayanigharā nikkhanto hoti, ma-
hesi sayanigharā nikkhantā hoti, ubho vā nikkhantā honti,
na sayanighare, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. ||3|| 2 ||

paṭhamam.

PĀCITTIYA, LXXXIV.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam vibharati
Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana
samayena aññataro bhikkhu Aciravatiyā nadiyā nhāyati.
aññataro pi brāhmaṇo pañcasatānam thavikam thale nikkhi-
pivā Aciravatiyā nadiyā nhāyanto vissarivā agamāsi. atha
kho so bhikkhu tassāyam brāhmaṇassa thavikā mā nassiti
aggahesi. atha kho so brāhmaṇo sarivā turito ādhāvitvā
tam bhikkhum etad avoca : api me bho thavikam passeyyāsi.
handā brāhmaṇā 'ti adāsi. atha kho tassa brāhmaṇassa etad
ahosi : kena nu kho aham upāyena imassa bhikkhuno puṇṇa-
pattam na dadeyyan ti. na me bho pañca satāni, sahaṣṣam
me 'ti palibuddhivā muñci. atha kho so bhikkhu ārā-
mam gantvā bhikkhūnam etam attham ārocesi. ye te
bhikkhū appicchā . . . vipācenti : katham hi nāma bhi-
kkhu ratanam uggaheṣsatīti — pa —, saccam kira tvam
bhikkhu ratanam uggaheṣsīti. saccam bhagavā, vigarahi
buddho bhagavā : katham hi nāma tvam moghapurisa rata-
nam uggaheṣsasi. n' etam moghapurisa appasannānam vā
pasādāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imam sikkhā-
padam uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu ratanam vā ratanasammataṃ vā uggaṇ-
heyya vā uggaṇhāpeyya vā, pācittiyam ti.

evaṃ c' idam bhagavatā bhikkhūnam sikkhāpadam paṇ-
ñattam hoti. ||1||

tena kho pana samayena Sāvattthiyā ussavo hoti.
manussā alaṃkatapaṭiyattā uyyānam gacchanti. Visākhā-
pi Migāramātā alaṃkatapaṭiyattā uyyānam gamissāmīti

gāmato nikkhamitvā ky āhaṃ karissāmi uyyānaṃ gantvā, yaṃ nūnāhaṃ bhagavantam payirupāseyyan ti ābharaṇaṃ omuñcitvā uttarāsaṅgena bhaṇḍikaṃ bandhitvā dāsiyā adāsi : handa je imaṃ bhaṇḍikaṃ gaṇhāhiti. atha kho Visākhā Migāramātā yena bhagavā ten' upasaṃkami, upasaṃkamitvā bhagavantam abhivādetvā ekamantaṃ nisīdi. ekamantaṃ nisinnaṃ kho Visākhā Migāramātaraṃ bhagavā dhammiyā kathāya . . . sampahaṃsesi. atha kho Visākhā Migāramātā bhagavatā dhammiyā kathāya . . . sampahaṃsitā utthāya-saṇā bhagavantam abhivādetvā padaḍḍhiyaṃ katvā pakkāmi. atha kho sā dāsi taṃ bhaṇḍikaṃ vissaritvā agamāsi. bhikkhū passitvā bhagavato etaṃ atthaṃ ārocesuṃ. tena hi bhikkhave uggahetvā nikkhipathā 'ti. atha kho bhagavā etaṃ nīdāne etaṃ pakaraṇe dhammiṃ kathaṃ katvā bhikkhū āmantesi : anujānāmi bhikkhave ratanaṃ vā ratana-sammatam vā ajjhārāme uggahetvā vā uggahāpetvā vā nikkhipituṃ yassa bhavissati so harissatīti. evañ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu ratanaṃ vā ratana-sammatam vā aññatra ajjhārāma uggaṇheyya vā uggaṇhāpeyya vā, pācittiyaṃ ti.

evañ e' idam bhagavatā bhikkhūnaṃ sikkhāpadaṃ paññattaṃ hoti. ||2||

tena kho pana samayena Kāsīsu janapadesu Anāthapiṇḍikassa gaḥapatissa kammantaḡāmo hoti tena ca gaḥapatinā antevāsi āpatto hoti : sace bhaddantā āgaecchanti bhattam kareyyāsi. tena kho pana samayena sambahulā bhikkhū Kāsīsu janapadesu cārikaṇ cāramānā yena Anāthapiṇḍikassa gaḥapatissa kammantaḡāmo ten' upasaṃkamiṃsu. addasa kho so puriso te bhikkhū dūrato 'va āgaecchante, disvāna yena te bhikkhū ten' upasaṃkami, upasaṃkamitvā te bhikkhū abhivādetvā etaḍ avoca : adhiyāsentu bhante ayyā svātanāya gaḥapatino bhattaṃ ti. adhiyāsesuṃ kho te bhikkhū tuṇhibhāvena. atha kho so puriso tassā rattiya acca-yena paṇitaṃ khādaniyaṃ bhojaniyaṃ paṇiyādāpetvā kālaṃ ārocāpetvā aṅgulimuddikaṃ omuñcitvā te bhikkhū bhattaṃ purivisitvā ayyā bhuñjitvā gaecchantu ahaṃ pi kammantaṃ gamissāmiti aṅgulimuddikaṃ vissaritvā agamāsi. bhikkhū

passitvā sace mayam gamissāma nassissat' āyam aṅguli-muddikā 'ti tatth' eva acchimsu. atha kho so puriso kam-mantā āgacchanto te bhikkhū passitvā etad avoca : kissa bhante ayyā idh' eva acchantīti. atha kho te bhikkhū tassa purisassa etam attham ārocetvā Sāvattim gantvā bhikkhūnam etam attham ārocesum. bhikkhū bhagavato etam attham ārocesum. atha kho bhagavā etasmim nidāne dhammim katham katvā bhikkhū āmantesi : anujānāmi bhikkhave ratanam vā ratanasammatam vā ajjhārāme vā ajjhāvasathe vā uggahetvā vā uggahāpetvā vā nikkhipitum yassa bhavissati so harissatīti. evañ ca pana bhikkhave imam sikkhāpadam uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu ratanam vā ratanasammatam vā aññatra ajjhārāmā vā ajjhāvasathā vā ugganheyya vā ugganhāpeyya vā, pācittiyam. ratanam vā pana bhikkhunā ratanasammatam vā ajjhārāme vā ajjhāvasathe vā uggahetvā vā uggahāpetvā vā nikkhipitabbam yassa bhavissati so harissatīti. ayaṃ tattha sāmīcīti. || 3 ||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

ratanam nāma muttā maṇi veluriyo saṅkho silā pavāḷam rajatam jātarūpam lohitaṅko masāragallam. ratanasammatam nāma yaṃ manussānam upabhogaparibhogam, etam ratanasammatam nāma.

aññatra ajjhārāmā vā ajjhāvasathā vā 'ti ṭhapetvā ajjhārāmaṃ ajjhāvasatham. ajjhārāmo nāma parikkhittassa āramassa antoārāmo, aparikkhittassa upacāro. ajjhāvasatho nāma parikkhittassa āvasathassa antoāvasatho, aparikkhittassa upacāro.

ugganheyyā 'ti sayam ganhāti, āpatti pācittiyassa. ugganhāpeyyā 'ti aññam ganhāpeti, āpatti pācittiyassa.

ratanam vā pana bhikkhunā . . . nikkhipitabbam ti, rūpena vā nimittena vā saññānam katvā nikkhipitvā ācikkhitabbam : yassa bhaṇḍam nattham so āgacchatū 'ti. sace tattha āgacchati so vattabbo : āvuso kidisan te bhaṇḍan ti. sace rūpena vā nimittena vā sampādeti, dātabbam. no ce sampādeti, vicināhi āvuso 'ti vattabbo. tamhā āvāsā pakka-mantena ye tattha honti bhikkhū patirūpā tesam hatthe

nikkhipitvā pakkamitabbam. no ce honti bhikkhū patirūpā, ye tattha honti gahapatikā patirūpā tesam hatthe nikkhipitvā pakkamitabbam.

ayam tattha sāmicitī ayam tattha anudhammatā. || 1 ||

anāpatti ratanam vā ratanasammataṃ vā ajjhārame vā ajjhāvasathe vā uggahetvā vā uggahāpetvā vā nikkhipati yassa bhavissati so harissatīti, ratanasammataṃ vissāsam gaṇhāti, tāvakālikam gaṇhāti, paṃsukūlasaññissa, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. || 2 || 4 ||

dutiyam.

PĀCITTIYA, LXXXV.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvatthiyam viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū vikāle gāmaṃ pavisitvā sabhāyam nisiditvā anekavihitam tiracchānakatham kathenti seyyath' idam: rājakatham corakatham mahāmatlakatham senākatham bhayakatham yuddhakatham annakatham pānakatham vatthakatham sayanakatham mālākatham gandhakatham űātikatham yānakatham gāmakatham nigamakatham nagarakatham janapadakatham itthikatham surākatham visikhākatham kumbhatthānakatham pubbapetakatham nānatthakatham lokakkhāyikam samuddakkhāyikam itibhavābhavakatham iti vā. manussā . . . vipācenti: katham hi nāma samaṇā Sakyaputtiyā vikāle gāmaṃ pavisitvā sabhāyam nisiditvā anekavihitam tiracchānakatham kathessanti seyyath' idam . . . iti vā. seyyathāpi gihikāmaḥhogino 'ti. assosam kho bhikkhū tesam manussānam . . . vipācentānam. ye te bhikkhū appicchā . . . vipācenti: katham hi nāma chabbaggiyā bhikkhū vikāle gāmaṃ . . . kathessanti . . . iti vā 'ti — pa —. saccam kira tumhe bhikkhave vikāle gāmaṃ . . . kathetha . . . iti vā 'ti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: katham hi nāma tumhe moghapurisā vikāle gāmaṃ . . . kathessatha . . . iti vā. n' etaṃ moghapurisā appasannānam vā pasādāya — pa — evaṇ ca pana bhikkhave imam sikkhāpadam uddiseyyātha:

yo pana bhikkhu vikāle gāmaṃ paviseyya, pācittiyaṃ ti.

evaṃ e' idaṃ bhagavatā bhikkhūnaṃ sikkhāpadaṃ paññattam hoti. ||1||

tena kho pana samayena sambahulā bhikkhū Kosalesu janapadesu Sāvattihī gacchantā sāyaṃ aññataram gāmaṃ upagacchimsu. manussā te bhikkhū passitvā etad avocum : pavisatha bhante 'ti. atha kho te bhikkhū bhagavatā paṭikkhittam vikāle gāmaṃ pavisitum ti kukkuccāyantaṃ na pavisimsu. corā te bhikkhū acchindimsu. atha kho te bhikkhū Sāvattihī gantvā bhikkhūnaṃ etam attham ārocesum. bhikkhū bhagavato etam attham ārocesum. atha kho bhagavā etasmīṃ nidāne dhammīṃ kathaṃ katvā bhikkhū āmantesi : anujānāmi bhikkhave āpucchā vikāle gāmaṃ pavisitum. evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu anāpucchā vikāle gāmaṃ paviseyya, pācittiyaṃ ti.

evaṃ e' idaṃ bhagavatā bhikkhūnaṃ sikkhāpadaṃ paññattam hoti. ||2||

tena kho pana samayena aññataro bhikkhu Kosalesu janapadesu Sāvattihī gacchanto sāyaṃ aññataram gāmaṃ upagacchi. manussā taṃ bhikkhum passitvā etad avocum : pavisatha bhante 'ti. atha kho so bhikkhu bhagavatā paṭikkhittam anāpucchā vikāle gāmaṃ pavisitum ti kukkuccāyantaṃ na pāvisi. corā taṃ bhikkhum acchindimsu. atha kho so bhikkhu Sāvattihī gantvā bhikkhūnaṃ etam attham ārocesi. bhikkhū bhagavato etam attham ārocesum. atha kho bhagavā etasmīṃ nidāne dhammīṃ kathaṃ katvā bhikkhū āmantesi : anujānāmi bhikkhave santaṃ bhikkhum āpucchā vikāle gāmaṃ pavisitum. evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu santaṃ bhikkhum anāpucchā vikāle gāmaṃ paviseyya, pācittiyaṃ ti.

evaṃ e' idaṃ bhagavatā bhikkhūnaṃ sikkhāpadaṃ paññattam hoti. ||3||

tena kho pana samayena aññataro bhikkhu ahinā daṭṭho hoti. aññataro bhikkhu aggim āharissāmiti gāmaṃ gacchati. atha kho so bhikkhu bhagavatā paṭikkhittam santam bhikkhum anāpucchā vikāle gāmaṃ pavisitum ti kukkucāyanto na pāvisi. bhagavato etam attham ārocesum. atha kho bhagavā etasmim nidāne etasmim pakarape dhammim katham katvā bhikkhū āmantesi: anujānāmi bhikkhave tathārūpe accāyike karaṇīye santam bhikkhum anāpucchā vikāle gāmaṃ pavisitum. evañ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadam uddiseyyātha:

yo pana bhikkhu santam bhikkhum anāpucchā vikāle gāmaṃ paviseyya aññatra tathārūpā accāyikā karaṇīyā, pācittiyaṃ ti. ||4||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

santo nāma bhikkhu sakkā hoti āpucchā pavisitum. asanto nāma bhikkhu na sakkā hoti āpucchā pavisitum.

vikālo nāma majjhantike vitivatte yāva arupuggamanā.

gāmaṃ paviseyyā 'ti parikkhittassa gāmassa parikkhepam atikkamantassa āpatti pācittiyassa, aparikkhittassa gāmassa upacāram okkamantassa āpatti pācittiyassa.

aññatra tathārūpā accāyikā karaṇīyā 'ti ṭhapetvā tathārūpam accāyikam karaṇīyam. ||1||

vikāle vikālasaññi santam bhikkhum anāpucchā gāmaṃ pavisati aññatra tathārūpā accāyikā karaṇīyā, āpatti pācittiyassa. vikāle vematiko . . . vikāle kālāsaññi . . . āpatti pācittiyassa. kāle vikālasaññi, āpatti dukkaṭassa. kāle vematiko, āpatti dukkaṭassa, kāle kālāsaññi, anāpatti. ||2||

anāpatti tathārūpe accāyike karaṇīye, santam bhikkhum āpucchā pavisati, asantam bhikkhum anāpucchā pavisati, antarāgāmaṃ gacchati, bhikkhunāpassayaṃ gacchati, titthiyaseyyam gacchati, paṭikkamanam gacchati, gāmena maggo hoti, āpadāsu, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. ||3||5||

tatiyam.

PĀCITTIIYA, LXXXVI.

Tena samayena buddho bhagavā Sakkesu viharati Kapi-lavatthusmiṃ Nigrodhārāme. tena kho pana samayena aññatarena dantakārena bhikkhū pavāritā honti yesaṃ ayyā-naṃ sūciharena attho ahaṃ sūciharena 'ti. tena kho pana samayena bhikkhū bahū sūcihare viññāpenti, yesaṃ khuddakā sūciharā te mahante sūcihare viññāpenti, yesaṃ mahantā sūciharā te khuddake sūcihare viññāpenti. atha kho so dantakāro bhikkhūnaṃ bahū sūcihare karonto na sakkoti aññaṃ vikkāyikaṃ bhaṇḍaṃ kātum, attanāpi na yāpeti, puttadāro pi 'ssa kilamati. manussā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma samaṇā Sakyaputtiyā na mattaṃ jānitvā bahū sūcihare viññāpessanti. ayaṃ imesaṃ bahū sūcihare karonto na sakkoti . . . kilamatīti. assosum kho bhikkhū tesāṃ manussānaṃ . . . vipācentānaṃ. ye te bhikkhū appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma bhikkhū na mattaṃ jānitvā bahū sūcihare viññāpessantīti — pa — saccam kira bhikkhave bhikkhū na mattaṃ . . . viññā-pentīti. saccam bhagavā. vigaṛahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma te bhikkhave moghapurisā na mattaṃ . . . viññāpessanti. n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ vā pasādaya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhā-padaṃ uddiseyyātha:

yo pana bhikkhu aṭṭhimayaṃ vā dantamayaṃ vā visāṇa-mayaṃ vā sūciharaṃ kārāpeyya, bhedanakaṃ pā-cittiyaṃ ti. ||1||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

aṭṭhi nāma yaṃ kiñci aṭṭhi. danto nāma hatthidanto vuccati. visāṇaṃ nāma yaṃ kiñci visāṇaṃ.

kārāpeyyā 'ti karoti vā kārāpeti vā, payoge dukkaṭaṃ, paṭilābhena bhinditvā pācittiyaṃ desetabbaṃ.

attanā vippakataṃ attanā pariyosāpeti, āpatti pācittiyassa. attanā vippakataṃ parehi pariyosāpeti, āpatti pācittiyassa. parehi vippakataṃ attanā pariyosāpeti, āpatti pācittiyassa.

parehi vippakatam parehi pariyoṣāpeti, āpatti pācittiyassa. aññass' atthāya karoti vā kārāpeti vā, āpatti dukkaṭassa. aññena katam paṭilabbhivā paribhuñjati, āpatti dukkaṭassa. || 1 ||

anāpatti gaṇṭhikāya, araṇike, vidhe, añjaniyā, añjanisālākāya, vāsijaṭe, udakapuñchanīyā, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. || 2 || 2 ||

catuttham.

PĀCITTIYA, LXXXVII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena āyasmā Upanando Sakyaputto uce mañce sayati. atha kho bhagavā sambahulehi bhikkhūhi saddhiṃ senāsanacārikam āhiṇḍanto yenāyasmato Upanandassa Sakya-puttassa vihāro ten' upasaṃkami. addasa kho āyasmā Upanando Sakyaputto bhagavantam dūrato 'va āgacchantam, disvāna bhagavantam etad avoca : āgacchatu me bhante bhagavā sayanam sayatū 'ti. atha kho bhagavā tato 'va paṭinivattitvā bhikkhū āmantesi : āsayato bhikkhave moghapuriso veditabbo 'ti. atha kho bhagavā āyasantam Upanandam Sakyaputtam anekapariyāyena vigarāhitvā dubbharatāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imam sikkhāpadaṃ uddiseyyātha :

navam pana bhikkhunā mañcam vā piṭham vā kārayamānena aṭṭhaṅgulapādakaṃ kāretabbaṃ sugataṅgulena aññatra heṭṭhimāya aṭaniyā. tam atikkāmayato ehedanaṃ pācittiyaṃ ti. || 1 ||

navam nāma karanam upādāya vuccati.

mañco nāma cattāro mañcā masārako bundikābaddho kuḷirapādako āhaccapādako. piṭham nāma cattāri piṭhāni masārakaṃ bundikābaddham kuḷirapādakaṃ āhaccapādakaṃ.

kārayamānenā 'ti karonto vā kārāpento vā.

aṭṭhaṅgulapādakaṃ kāretabbaṃ sugataṅgulena aññatra

hetthimāya ataniyā 'ti t̥hapetvā hetthimaṃ ataniyaṃ. taṃ atikkāmetvā karotī vā kārāpeti vā, payoge dukkaṭaṃ, paṭilābhena chinditvā pācittiyaṃ desetabbaṃ.

attanā vippakataṃ attanā pariyoṣāpeti . . . (see LXXXVI. 2. 1) . . . parehi vippakataṃ parehi pariyoṣāpeti, āpatti pācittiyassa. aññassa' atthāya karotī vā kārāpeti vā, āpatti dukkaṭassa. aññena kataṃ paṭilabhitvā paribhuñjati, āpatti dukkaṭassa. ||1||

anāpatti pamāṇikaṃ karotī, ānakaṃ karotī, aññena kataṃ pamāṇātikkantaṃ paṭilabhitvā chinditvā paribhuñjati, ummatkassa, ādikammikassā 'ti. ||2||2||

pañcamam.

PĀCITTIYA, LXXXVIII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvatthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū mañcaṃ pi pīṭhaṃ pi tūlonaddhaṃ kārāpentī. manussā vihārācārikaṃ āhiṇḍantā passitvā ujjhāyanti khīyanti vipācenti: kathaṃ hi nāma samaṇā Sakyaputtiyā mañcaṃ pi . . . kārāpessanti, seyyathāpi gihikāmaḥbhogino 'ti. assosum kho bhikkhū tesam manussānaṃ . . . vipācentānaṃ. ye te bhikkhū appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma chabbaggiyā bhikkhū mañcaṃ pi . . . kārāpessantīti — pa —. saccam kira tumhe bhikkhave mañcaṃ pi . . . kārāpethā 'ti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma tumhe moghapurīsā mañcaṃ pi . . . kārāpessatha. n' etaṃ moghapurīsā appasannānaṃ vā pasādāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha:

yo pana bhikkhu mañcaṃ vā pīṭhaṃ vā tūlonaddhaṃ kārāpeyya, uddālanakaṃ pācittiyaṃ ti. ||1||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

mañco nāma cattāro mañcā . . . pīṭhaṃ nāma cattāri pīṭhāni . . . āhaccapādakaṃ.

tûlam nâma tîpi tûlâni rukkhâtûlam latâtûlam potakî-
tûlam.

kârâpeyyâ 'ti karoti vâ kârâpeti vâ. payoge dukkaṭaṃ,
paṭilābhena uddāletvā pācittiyaṃ desetabbaṃ.

attanā vippakataṃ attanā . . . parehi vippakataṃ parehi
pariyosāpeti, āpatti pācittiyassa. aññass' atthāya karoti vâ
kârâpeti vâ, āpatti dukkaṭassa. aññena kataṃ paṭilabbhivā
paribhuñjati, āpatti dukkaṭassa. ||1||

anāpatti āyoge, kāyabandhane, aṃsavaddhake, pattatha-
vikāya, parissāvane, bimbohanam karoti, aññena kataṃ paṭi-
labhivā uddāletvā paribhuñjati, ummattakassa, ādikammî-
kassā 'ti. ||2||2||

chaṭṭhaṃ.

PĀCITTIYA, LXXXIX.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattiyaṃ viharati
Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana
samayena bhagavatā bhikkhūnaṃ nisīdanam anuññātaṃ
hoti. chabbaggiyā bhikkhū bhagavatā nisīdanam anuññā-
tan ti appamāṇikāni nisīdanāni dhārenti mañcassa pi piṭhassa
pi purato pi pacchato pi olambenti. ye te bhikkhū appicchā
. . . vipācenti: kathaṃ hi nāma chabbaggiyā bhikkhū
appamāṇikāni nisīdanāni dhāressantīti — pa —. saccam
kira tumhe bhikkhave appamāṇikāni nisīdanāni dhārethā 'ti.
saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi
nāma tumhe moghapurisā appamāṇikāni nisīdanāni dhā-
ressatha. n' etaṃ moghapurisā appasannānaṃ vā pasādāya
— pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddi-
seyyātha:

nisīdanam pana bhikkhunaṃ kārayamānena pamāṇi-
kaṃ kāretabbaṃ. tatr' idaṃ pamāṇam: dighaso dve
vidatthiyo sugatavidatthiyā, tiriyaṃ diyaḍḍhaṃ. taṃ
atikkāmayato chedanakaṃ pācittiyaṃ ti.

evaṃ c' idaṃ bhagavatā bhikkhūnaṃ sikkhāpadaṃ pañ-
ñattaṃ hoti. ||1||

tena kho pana samayena āyasmā Udāyi mahākāyo hoti. so bhagavato purato nisidanam paññāpetvā samantato samāncamāno nisidati. atha kho bhagavā āyasmantaṃ Udāyim etad avoca : kissa tvaṃ Udāyi nisidanam samantato samañcasi seyyathāpi purāṇāsikotṭho 'ti. tathā hi pana bhante bhagavatā bhikkhūnaṃ atikhuddakaṃ nisidanam anuññātan ti. atha kho bhagavā etasmiṃ nidāne etasmiṃ pakaraṇe dhammiṃ katham katvā bhikkhū āmantesi : anujānāmi bhikkhave nisidenassa dasā vidatthi. evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha :

nisidanam pana bhikkhūnā kārayamānena pamāṇikaṃ kāretabbam. tatr' idaṃ pamāṇam : dighaso dve vidatthiyo sugatavidatthiyā, tiriyaṃ diyaḍḍham, dasā vidatthi. taṃ atikkāmayato chedanakaṃ pācittiyaṃ ti. ||2||

nisidanam nāma sadasam vuccati.

kārayamānenā 'ti karonto vā kārapento vā.

pamāṇikaṃ kāretabbam tatr' idaṃ pamāṇam dighaso . . . dasā vidatthi, taṃ atikkāmetvā karoti vā kārapeti vā, payoge dukkaṭam, paṭilābhena chinditvā pācittiyaṃ desetabbam.

attanā vippakataṃ attanā . . . parehi vippakataṃ parehi pariyoṣāpeti, āpatti pācittiyassa. aññass' atthāya karoti vā kārapeti vā, āpatti dukkaṭassa. aññena kataṃ paṭilabbhitvā paribhuñjati, āpatti dukkaṭassa. ||1||

anāpatti pamāṇikaṃ karoti, ūnakaṃ karoti, aññena kataṃ pamāṇātikkantaṃ paṭilabbhitvā chinditvā paribhuñjati, vitānaṃ vā bhummattharaṇaṃ vā sāṇipākāraṃ vā bhisiṃ vā bimbohanaṃ vā karoti, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. ||2||3||

sattamaṃ.

PĀCITTIIYA, XC.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena bhagavatā bhikkhūnaṃ kaṇḍupaṭicchādī anuññātā

hoti. chabbaggiyā bhikkhū bhagavatā kaṇḍupaṭicchādi anuññātā 'ti appamāṇikāyo kaṇḍupaṭicchādiyo dhārenti, purato pi pacchato pi ākaḍḍhantā āhiṇḍanti. ye te bhikkhū appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma chabbaggiyā bhikkhū appamāṇikāyo kaṇḍupaṭicchādiyo dhāressantīti — pa — saccam kira tumhe bhikkhave appamāṇikāyo kaṇḍupaṭicchādiyo dhārethā 'ti. saccam bhagavā. vigaṛahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma tumhe moghapurisā . . . dhāressatha. n' etaṃ moghapurisā appasannānam vā pasādāya — pa — evañ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha:

kaṇḍupaṭicchādiṃ pana bhikkhunā kārayamānena pamāṇikā kāretabbā. tatr' idaṃ pamāṇam: dighaso catasso vidatthiyo sugatavidatthiyā, tiriyaṃ dve vidatthiyo. taṃ atikkāmayato chedanakaṃ pācittiyaṃ ti. ||1||

kaṇḍupaṭicchādi nāma yassa adhonābhi ubbhajānumaṇḍalam kaṇḍu vā pīlakā vā assāvo vā thullakacchu vā ābādhō tassa paṭicchādanatthāya.

kārayamānenā 'ti . . . (see LXXXIX. 3) . . . pamāṇikā kāretabbā . . . tiriyaṃ dve vidatthiyo taṃ atikkāmetvā . . . (LXXXIX. 3) . . . ummattakassa, ādikammikassā 'ti. ||2||

atthamaṃ.

PĀCITTIYA, XCI.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvatthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena bhagavatā bhikkhūnam vassikasāṭikā anuññātā hoti. chabbaggiyā bhikkhū bhagavatā vassikasāṭikā anuññātā 'ti appamāṇikāyo vassikasāṭikāyo dhārenti, purato pi pacchato pi ākaḍḍhantā āhiṇḍanti. ye te bhikkhū . . . (see XC. 1) . . . uddiseyyātha:

vassikasāṭikaṃ pana bhikkhunā kārayamānena pamāṇikā kāretabbā. tatr' idaṃ pamāṇam: dighaso cha vidatthiyo sugatavidatthiyā, tiriyaṃ aḍḍhateyyā. taṃ atikkāmayato chedanakaṃ pācittiyaṃ ti. ||1||

vassikasātikā nāma vassānassa cātumāsutthāya.
 kārayamānenā 'ti . . . pamāṇikā kāretabbā . . . ummatta-
 kassa, ādikammikassā 'ti. || 2 ||

navamaṇḍ.

PĀCITTIYA, XCII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattihīyaṃ viharati
 Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana
 samayena āyasmā Nando bhagavato mātucchāputto abhirūpo
 hoti dassaniyo pāsādiko caturaṅgulomako bhagavato. so
 sugatacivarappamāṇaṃ cīvaraṃ dhāreti. addasaṃsu kho
 therā bhikkhū āyasmantaṃ Nandaṃ dūrato 'va āgacchantaṃ,
 disvāna bhagavā āgacchatitī āsanā vuṭṭhahanti. te upagata
 jānitvā ujjhāyanti khīyanti vipācentī : kathaṃ hi nāma
 āyasmā Nando sugatacivarappamāṇaṃ cīvaraṃ dhāressatīti.
 bhagavato . . . ārocesuṃ. atha kho bhagavā āyasmantaṃ
 Nandaṃ paṭipucchī : saccaṃ kira tvaṃ Nanda sugatacīva-
 rappamāṇaṃ cīvaraṃ dhāressīti. saccaṃ bhagavā. vigarahi
 buddho bhagavā : kathaṃ hi nāma tvaṃ Nanda sugatacīva-
 rappamāṇaṃ cīvaraṃ dhāressasi. n' etaṃ Nanda appasanna-
 naṃ vā pasādāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ
 sikkhāpadaṃ uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu sugatacivarappamāṇaṃ cīvaraṃ
 kāraṇeṃya atirekaṃ vā, chedanakaṃ pācittiyaṃ. tat'
 idaṃ sugatassa sugatacivarappamāṇaṃ : dighaso nava vi-
 datthiyo sugatavidatthiyā, tiriyaṃ cha vidatthiyo, idaṃ suga-
 tassa sugatacivarappamāṇaṃ ti. || 1 ||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

sugatacīvaraṃ nāma dighaso nava vidatthiyo sugatavi-
 datthiyā, tiriyaṃ cha vidatthiyo.

kāraṇeṃyā 'ti karoti vā kāraṇeti vā. payoge . . . (see
 LXXXIX) . . . paribhuñjati, āpatti dukkaṭassa. || 1 ||

anāpatti ānakaṃ karoti, aññena kataṃ paṭilabbhivā

chinditvā paribhuñjati, vitānaṃ vā . . . ummattakassa,
ādikammikassā 'ti. ||2||2||

Nandasikkhāpadaṃ dasamaṃ. ratanavaggo navamo.

khuddakaṃ samattaṃ.

tass' uddānaṃ :

rañño ca, ratanaṃ, santaṃ, sūci, mañcaṃ ca, tūlikaṃ,
nisīdanaṃ ca, kaṇḍuṃ ca, vassikā, sugatena eā 'ti.

uddiṭṭhā kho āyasmanto dvenavuti pācittiyaṃ dhammā.
tatthāyasmante pucchāmi : kacci 'ttha parisuddhā. duti-
yam pi pucchāmi : kacci 'ttha parisuddhā. tatiyam pi
pucchāmi : kacci 'ttha parisuddhā. parisuddh' etthāyasmanto,
tasmā tuṃhi, evam etaṃ dhārayāmi.

Ime kho panāyasmanto cattāro pāṭidesaniyā dhammā
uddesaṃ āgacchanti.

PĀṬIDESANIYA, I.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvatthiyaṃ viharati
Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana
samayena aññatarā bhikkhunī Sāvatthiyaṃ piṇḍāya caritvā
paṭikkamanakāle aññatarāṃ bhikkhūṃ passitvā etad avoca:
hand' ayya bhikkhaṃ paṭigaṇhā 'ti. suṭṭhu bhaginīti
sabb' eva aggahesi. sā upakaṭṭhe kāle nāsakkhi piṇḍāya
caritum, chinnabhaddā ahoṣi. atha kho sā bhikkhunī duti-
yam pi divasaṃ — pa — tatiyam pi divasaṃ Sāvatthiyaṃ
piṇḍāya caritvā paṭikkamanakāle taṃ bhikkhūṃ passitvā
etad avoca: hand' ayya . . . chinnabhaddā ahoṣi. atha kho
sā bhikkhunī catutthe divase rathiyāya pavedhanti gacchati.
seṭṭhi gaḥapati rathena paṭipathaṃ āgacchanto taṃ bhikkhu-
niṃ etad avoca: apeh' ayye 'ti. sā vokkamanti tatth' eva
paripati. seṭṭhi gaḥapati taṃ bhikkhuniṃ khamāpesi:
khamāh' ayye mayāsi pātītā 'ti. nāhaṃ gaḥapati tayā
pātītā, api ca ahaṃ eva dubbalā 'ti. kissa pana tvam ayye
dubbalā 'ti. atha kho sā bhikkhunī seṭṭhiṃ gaḥapatissa
etam atthaṃ āroceti. seṭṭhi gaḥapati taṃ bhikkhuniṃ
gharaṃ netvā bhojetvā ujjhāyati khīyati vipāceti: kathaṃ hi
nāma bhaddantā bhikkhuniyā hatthato āmisam paṭiggahessa-
ti, kicchālābho mānugāmo 'ti. assosam kho bhikkhū tassa
seṭṭhiṃ gaḥapatissa . . . vipācentassa. ye te bhikkhū
appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma bhikkhu bhi-
kkhuniyā hatthato āmisam paṭiggahessatīti — pa —. saccam
kira tvam bhikkhu bhikkhuniyā hatthato āmisam paṭigga-

hesiti. saccam bhagavā, ñātikā te bhikkhu aññātikā 'ti. aññātikā bhagavā 'ti. aññātako moghapurisa aññātikāya na jānāti patirūpaṃ vā appatirūpaṃ vā santam vā asantam vā. kathaṃ hi nāma tvaṃ moghapurisa aññātikāya bhikkhuniyā hatthato āmisam paṭiggahessasi. n' etaṃ moghapurisa appasannānam vā pasādāya — pa — evaṃ ce pana bhikkhave imam sikkhāpadam uddiseyyātha :

yo pana bhikkhu aññātikāya bhikkhuniyā antaraharam pavittāya hatthato khādaniyam vā bhojaniyam vā sahatthā paṭiggahetvā khādeyya vā bhuñjeyya vā, paṭidesetabbam tena bhikkhunā garayham āvuso dhammam āpajjim asappāyam pāṭidesaniyam tam paṭidesemīti. ||1||

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhā 'ti.

aññātikā nāma mātito vā pitito vā yāva sattamā pitāmahayugā asambaddhā.

bhikkhuni nāma ubhatesamghe upasampannā.

antaragharam nāma rathiyā byūham aīṅghātakam gharam.

khādaniyam nāma pañca bhojanāni yāmakālikam sattāhakālikam yāvajjivikam tīhapetvā avasesam khādaniyam nāma. bhojaniyam nāma pañca bhojanāni odano kummāso sattu maccho mamsam.

khādissāmi bhuñjissāmiti paṭigaṇhāti, āpatti dukkaṭassa. ajjhohāre ajjhohāre āpatti pāṭidesaniyassa. ||1||

aññātikāya aññātikasaññī antaraharam pavittāya hatthato khādaniyam vā bhojaniyam vā sahatthā paṭiggahetvā khādāti vā bhuñjati vā, āpatti pāṭidesaniyassa. aññātikāya vematiko . . . aññātikāya ñātikasaññī . . . āpatti pāṭidesaniyassa. yāmakālikam sattāhakālikam yāvajjivikam āhāratthāya paṭigaṇhāti, āpatti dukkaṭassa. ajjhohāre ajjhohāre āpatti dukkaṭassa. ekatoupasampannāya hatthato khādaniyam vā bhojaniyam vā khādissāmi bhuñjissāmiti paṭigaṇhāti, āpatti dukkaṭassa. ajjhohāre ajjhohāre āpatti dukkaṭassa. ñātikāya aññātikasaññī, āpatti dukkaṭassa. ñātikāya vematiko, āpatti dukkaṭassa. ñātikāya ñātikasaññī, anāpatti. ||2||

anāpatti ñātikāya, dāpeti na deti, upanikkhipitvā deti, antarārame, bhikkhunūpassaye, tittiyaseyyāya, paṭikka-

mane, gāmato nīharitvā deti, yāmakālikam sattāhakālikam
yāvajjivikam āti paccaye paribhūñjati deti, sikkhamānāya,
sāmaṇeriyā, ummattakussa, ādikammikassā 'ti. ||3||2||

paṭhamam.

PĀTIDESANIYA, II.

Tena samayena buddho bhagavā Rājagahe viharati
Veḷuvane Kalandakanivāpe. tena kho pana samayena
bhikkhū kulesu nimantitā bhuñjanti. chabbaggiyā bhi-
kkhuniyo chabbaggiyānaṃ bhikkhūnaṃ vośāsantiyo tīṭā
lonti idha sūpaṃ detha idha odanaṃ dethā 'ti. chabbaggiyā
bhikkhū yāvadatthaṃ bhuñjanti, aññe bhikkhū na cīttarūpaṃ
bhuñjanti. ye te bhikkhū appicchā . . . vipācenti: kathaṃ
hi nāma chabbaggiyā bhikkhū bhikkhuniyo vośāsantiyo na
nivāressantīti — pa —. saccam kira tumhe bhikkhave bhi-
kkhuniyo vośāsantiyo na nivārethā 'ti. saccam bhagavā.
vigarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma tumhe mogha-
purisā . . . na nivāressatha. n' etaṃ moghapurisā appa-
sannānaṃ vā pasādāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave
imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha:

bhikkhū pan' eva kulesu nimantitā bhuñjanti. tatra ce
sā bhikkhunī vośāsamānarūpā tīṭā hoti idha sūpaṃ
detha idha odanaṃ dethā 'ti, tehi bhikkhūhi sā bhikkhunī
apasādetabbā apasakka tāva bhagini yāva bhikkhū bhuñjanti-
ti. ekassa ce pi bhikkhuno na paṭibhāseyya taṃ bhikkhunim
apasādetum apasakka . . . bhuñjantīti, paṭidesetabbaṃ tehi
bhikkhūhi gārayhaṃ āvuso dhammaṃ āpajjimbā asappāyaṃ
pāṭidesaniyaṃ, taṃ paṭidesemā 'ti. ||1||

bhikkhū pan' eva kulesu nimantitā bhuñjantīti: kulam
nāma cattāri kulāni khattiyakulam brāhmaṇakulam vessa-
kulam suddakulam.

nimantitā bhuñjantīti pañcannaṃ bhojanānaṃ aññatarena
bhojanena nimantitā bhuñjanti.

bhikkhuni nāma ubhatosaṃghe upasampannā.

vosāsanti nāma yathāmittatā yathāsandiṭṭhatā yathā-sambhattatā yathāsamanupajjhāyatā yathāsamanācariyatā, idha sūpaṃ detha idha odanaṃ detha 'ti, esā vosāsanti nāma.

tehi bhikkhūhi bhuñjamānehi bhikkhūhi. sā bhikkhunīti yā sā vosāsanti bhikkhunī. tehi bhikkhūhi sā bhikkhunī apasādetabbā apasakka . . . bhuñjantīti. ekassa ce pi bhikkhuno anapasādite khādissāmi bhuñjissāmiti paṭigāhāti, āpatti dukkaṭassa, ajjhohāre ajjhohāre āpatti pāṭidesaniyassa. || 1 ||

upasampannāya upasampannasaññī vosāsantiyā na nivāreti, āpatti pāṭidesaniyassa. upasampannāya vematiko . . . upasampannāya anupasampannasaññī . . . āpatti pāṭidesaniyassa. ekatoupasampannāya vosāsantiyā na nivāreti, āpatti dukkaṭassa. anupasampannāya upasampannasaññī, āpatti dukkaṭassa. anupasampannāya vematiko, āpatti dukkaṭassa. anupasampannāya anupasampannasaññī, anāpatti. || 2 ||

anāpatti attano bhattaṃ dāpeti na deti, aññesaṃ bhattaṃ deti na dāpeti, yaṃ na dinnam taṃ dāpeti, yattha na dinnam tattha dāpeti, sabbesaṃ samakam dāpeti, sikkhamānā vosāsati, sāmaṇerī vosāsati, pañca bhojanāni ṭhapetvā sabbattha anāpatti, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. || 3 || 2 ||

ḍuṭṭiyam.

PĀṬIDESANIYA, III.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena Sāvattthiyam aññataram kulam ubhatopasannam hoti, saddhāya vadḍhati, bhogena hāyati, yaṃ tasmim kule uppajjati purebhattaṃ khādaniyam vā bhojaniyam vā, taṃ sabbaṃ bhikkhūnam vissajjetvā appekadā anasitā acchanti. manussā . . . vipācenti : kathaṃ hi nāma samaṇā Sakya-puttiyā na mattam jānitvā paṭiggahessanti, ime imesaṃ datvā appekadā anasitā acchantīti. assosup kho bhikkhū tesam manussānam . . . vipācentānam. atha kho te bhikkhū bhagavato . . . ārocesuṃ. atha kho bhagavā etasmim

niḍāne etasmim pakaraṇe dhammim kathaṃ katvā bhikkhū āmantesi: anujānāmi bhikkhave yaṃ kulam saddhāya vadḍhati bhogena hāyati evarūpassa kulassa ñattidutiyaena kammena sekhasammutiṃ dātum. evañ ca pana bhikkhave dātabbā. byattena bhikkhunā paṭibaleṇa saṃgho ñāpetabbo: suṇātu me bhante saṃgho. itthannāmaṃ kulam saddhāya vadḍhati bhogena hāyati. yadi saṃghassa pattakallam, saṃgho itthannāmassa kulassa sekhasammutiṃ dadeyya. esā ñatti. suṇātu me bhante saṃgho. itthannāmaṃ . . . hāyati. saṃgho . . . deti. yassāyasmato khamati itthannāmassa kulassa sekhasammutiyaṃ dānaṃ so tuṃh'assa. yassa na khamati so bhāseyya. dinnā saṃghena itthannāmassa kulassa sekhasammuti. khamati . . . dhārayāmi. evañ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha:

yāni kho pana tāni sekhasammatāni kulāni yo pana bhikkhu tathārūpesu sekhasammatesu kulesu khādaniyaṃ vā bhojaniyaṃ vā sahatthā paṭiggahetvā khādeyya vā bhuñjeyya vā, paṭidesetabbaṃ tena bhikkhunā gārayhaṃ āvuso dhammaṃ āpajjīṃ asappāyaṃ pāṭidesaniyaṃ, taṃ paṭidesemi. evañ c' idam bhagavatā bhikkhūnaṃ sikkhāpadaṃ paññattam hoti. §1||

tena kho pana samayena Sāvattthiyaṃ ussavo hoti. manussā bhikkhū nimantetvā bhojenti, taṃ pi kho kulam bhikkhū nimantesi. bhikkhū kukkucāyantaṃ nādhivāsenti paṭikkhittam bhagavatā sekhasammatesu kulesu khādaniyaṃ vā bhojaniyaṃ vā sahatthā paṭiggahetvā khāditaṃ bhuñjitunti. te ujjhāyanti khīyanti vipācenti: kiṃ nu kho nāma amlākam jīvitaṇa yaṃ ayyā amlākam na paṭigaṇhanti. assosum kho bhikkhū tesam manussānaṃ . . . vipācentānaṃ. atha kho te bhikkhū . . . ārocesum. atha kho bhagavā etasmim niḍāne dhammim kathaṃ katvā bhikkhū āmantesi: anujānāmi bhikkhave nimantiteṇa sekhasammatesu kulesu khādaniyaṃ vā bhojaniyaṃ vā sahatthā paṭiggahetvā khāditaṃ bhuñjitaṃ. evañ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha:

yāni kho pana tāni sekhasammatāni kulāni yo pana bhikkhu tathārūpesu sekhasammatesu kulesu pubbe ani-

mantito khādaniyaṃ vā bhojaniyaṃ vā sahatthā paṭigga-
hetvā khādeyya vā bhuñjeyya vā, paṭidesetabbam . . . paṭi-
desemiti.

evaṃ e' idam bhagavatā bhikkhūnaṃ sikkhāpadaṃ pañ-
ñattam hoti. ||2||

tena kho pana samayena aññataro bhikkhu tassa kulassa
kulūpako hoti. atha kho so bhikkhu pubbaṅhasamayam nivā-
setvā pattacivaram ādāya yena tam kulam ten' upasamkami,
upasamkamitvā paññatte āsane nisīdi. tena kho pana samayena
so bhikkhu gilāno hoti. atha kho te manussā tam bhikkhum
etaḍ avocum: bhuñjatha bhante 'ti. atha kho so bhikkhu
bhagavatā paṭikkhittam animantitena sekhasammatesu kulesu
khādaniyaṃ vā bhojaniyaṃ vā sahatthā paṭiggahetvā khā-
ditum bhuñjitum ti kukkucāyanto na paṭiggahesi, nāsakkihi
piṇḍāya caritum, chinnaḥatto ahoṣi. atha kho so bhikkhu
āramam gantvā bhikkhūnaṃ etam attham ārocesi. bhikkhū
. . . ārocesum. atha kho bhagavā etasmim nidāne dhammim
katham katvā bhikkhū āmantesi: anujānāmi bhikkhave
gilānena bhikkhunā sekhasammatesu kulesu khādaniyaṃ vā
bhojaniyaṃ vā sahatthā paṭiggahetvā khāditum bhuñjitum.
evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha:

yāni kho pana tāni sekhasammatāni kulāni yo pana
bhikkhu tathārūpesu sekhasammatesu kulesu pubbe ani-
mantito agilāno khādaniyaṃ vā bhojaniyaṃ vā sahatthā
paṭiggahetvā khādeyya vā bhuñjeyya vā, paṭidesetabbam
tena bhikkhunā gāryham āvuso dhammam āpajjim asappā-
yaṃ paṭidesaniyaṃ, tam paṭidesemiti. ||3||

yāni kho pana tāni sekhasammatāni kulāniti, sekhasamma-
tam nāma kulam yaṃ kulam saddhāya vadḍhati bhogena
hāyati, evarūpassa kulassa ñattidutiyena kammena sekha-
sammuti dinnā hoti.

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

tathārūpesu sekhasammatesu kulesu 'ti evarūpesu sekha-
sammatesu kulesu.

animantito nāma ajjatanāya vā svātanāya vā animantito.
gharūpacāram okkamante nimanteti, eso animantito nāma.

nimantito nāma ajjatanāya vā svātanāya vā nimantito. ghar-
ūpacāraṃ anokkamante nimanteti, eso nimantito nāma.

agilāno nāma sakkoti piṇḍāya caritum. gilāno nāma na
sakkoti piṇḍāya caritum.

khādaniyaṃ nāma pañca bhojanāni yāmakālikam sattāha-
kālikam yāvajjivikam t̐apetvā avasesam khādaniyaṃ nāma.
bhojaniyaṃ nāma pañca bhojanāni odano kummāso sattu
maccho maṃsam.

animantito agilāno khādissāmi bhuñjissāmi paṭiganhāti,
āpatti dukkaṭassa. ajjhohāre ajjhohāre āpatti pāṭidesani-
yassa. || 1 ||

sekhasammate sekhasammataṣaṇṇi animantito agilāno khā-
daniyaṃ vā bhojaniyaṃ vā sahatthā paṭiggahetvā khādati vā
bhuñjati vā, āpatti pāṭidesaniyassa. sekhasammate vematiko
. . . sekhasammate asekkhasammataṣaṇṇi . . . āpatti pāṭide-
saniyassa. yāmakālikam sattāhakālikam yāvajjivikam āhā-
ratthāya paṭiganhāti, āpatti dukkaṭassa. ajjhohāre ajjhohāre
āpatti dukkaṭassa. asekkhasammate sekhasammataṣaṇṇi, āpatti
dukkatassa. asekkhasammate vematiko, āpatti dukkaṭassa.
asekkhasammate asekkhasammataṣaṇṇi, anāpatti. || 2 ||

anāpatti nimantitassa, gilānassa, nimantitassa vā gilānassa
vā sesakam bhuñjati, aññesaṃ bhikkhā tattha paññattā
hoti, gharato niharitvā denti, niccabhattake, salākabhatte,
pakkhike, uposathike, pāṭipadike, yāmakālikam sattāhakā-
likam yāvajjivikam sati paccaye paribhuñjati deti, ummatta-
kaṇṇa, ādikammikussā 'ti. || 3 || 4 ||

tatiyaṃ.

PĀṬIDESANIYA, IV.

Tena samayena buddho bhagavā Sakkesu viharati
Kapilavatthusmiṃ Nigrodhārāme. tena kho pana
samayena Sākiyadāsakā avaruddhā honti. Sākiyāniyo
icchanti āraññakesu senāsanesu bhattaṃ kātum. assosum
kho Sākiyadāsakā Sākiyāniyo kira āraññakesu senāsanesu
bhattaṃ kattukāmā 'ti. te magge pariyutthiṃsu. Sākiyā-

niyo paṇitaṃ khādaniyaṃ bhojaniyaṃ ādāya āraññakaṃ senāsanaṃ agamaṃsu. Sākiyadāsakā nikkhamitvā Sākiya-niyo acchindimsu ca dūsesuṃ ca. Sākiyā nikkhamitvā te core saha bhaṇḍena gahe tvā ujjhāyanti khiyanti vipācenti; kathaṃ hi nāma bhaddantā āraṃe core paṭivasante nāro-cessantiti. assosum kho bhikkhū Sākiyānaṃ . . . vipācentānaṃ — pa —. atha kho te bhikkhū bhagavato etaṃ atthaṃ ārocesuṃ. atha kho bhagavā etasmiṃ nidāne dhammiṃ kathaṃ katvā bhikkhū āmantesi: tena hi bhikkhave bhikkhūnaṃ sikkhāpadaṃ paññāpessāmi dasa atthavase paṭieca saṃghasutthutāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha:

yāni kho pana tāni āraññakāni senāsanaṇi sāsāṅka-sammatāni sappatibhayāni yo pana bhikkhu tathārūpesa senāsanesu pubbe appaṭisaṃviditaṃ khādaniyaṃ vā bhojaniyaṃ vā ajjhāraṃe sahatthā paṭiggahetvā khādeyya vā bhuñjeyya vā, paṭidesetabbaṃ tena bhikkhunā gārayhaṃ āvuso dhammaṃ āpajjīṃ asappāyaṃ paṭidesaniyaṃ, taṃ paṭidesemīti.

evaṃ c' idam bhagavatā bhikkhūnaṃ sikkhāpadaṃ paññattaṃ hoti. ||1||

tena kho pana samayena aññataro bhikkhu āraññakesu senāsanesu gilāno hoti. manussā khādaniyaṃ vā bhojaniyaṃ vā ādāya āraññakaṃ senāsanaṃ agamaṃsu. atha kho te manussā taṃ bhikkhuṃ etad avocuṃ: bhuñjatha bhante 'ti. atha kho so bhikkhu bhagavatā paṭikkhittaṃ āraññakesu senāsanesu khādaniyaṃ vā bhojaniyaṃ vā sahatthā paṭiggahetvā khāditaṃ bhuñjītuṃ ti kukkuccāyanta na paṭiggahesi, nāsakkhi piṇḍāya pavisitum, chinnabhatto ahosi. atha kho so bhikkhu bhikkhūnaṃ etaṃ atthaṃ ārocesi. bhikkhū . . . ārocesuṃ. atha kho bhagavā etasmiṃ nidāne dhammiṃ kathaṃ katvā bhikkhū āmantesi: anujānāmi bhikkhave gilānena bhikkhunā āraññakesu senāsanesu khādaniyaṃ vā bhojaniyaṃ vā sahatthā paṭiggahetvā khāditaṃ bhuñjītuṃ. evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha:

yāni kho pana tāni āraññakāni senāsanaṇi sāsāṅka-sammatāni sappatibhayāni yo pana bhikkhu tathārūpesu

senāsanesu pubbe appaṭisaṃviditaṃ khādaniyaṃ vā
bhojaniyaṃ vā ajjhārāme sahatthā paṭiggahetvā agilāno
khādeyya vā bhuñjeyya vā, paṭidesetabbaṃ tena bhikkhuna
gārayhaṃ āvuso dhammaṃ āpajjīṃ asappāyaṃ pāṭidesani-
yaṃ, taṃ pāṭidesemiti. || 2 ||

yāni kho pana tāni āraññakāni senāsanaṇṇi, āraññakaṃ
nāma senāsanaṃ pañcadhanusatikam pacchimam. sāsaṅkaṃ
nāma ārāme ārāmūpacāre corānaṃ nivittṭhokāso dissati
bhuttokāso dissati thitokāso dissati nisinnokāso dissati ni-
pannokāso dissati. sappatibhayaṃ nāma ārāme ārāmūpacāre
corehi manussā hatā dissanti viluttā dissanti ākoṭitā dissanti.

yo panā 'ti . . . adhippeto bhikkhū 'ti.

tathārūpesu senāsanesū 'ti evarūpesu senāsanesu.

appaṭisaṃviditaṃ nāma pañcannaṃ paṭisaṃviditaṃ etaṃ
appaṭisaṃviditaṃ nāma. ārāmaṃ ārāmūpacāraṃ ṭhapetvā pa-
ṭisaṃviditaṃ etaṃ appaṭisaṃviditaṃ nāma. paṭisaṃviditaṃ
nāma, yo koci itthi vā puriso vā ārāmaṃ ārāmūpacāraṃ
āgantvā ārocesi itthannāmaṃsa bhante khādaniyaṃ bhojani-
yaṃ āharissantīti, sace sāsaṅkaṃ hoti sāsaṅkaṃ ti ācikkhi-
tabbaṃ, sace sappatibhayaṃ hoti sappatibhayaṃ ti ācikkhi-
tabbaṃ. sace hotu bhante āhariyissatīti bhapati, corā
vattabbā: manussā idh' upacaranti apasakkathā 'ti.

yāgyā paṭisaṃvidite tassa parivāro āhariyyati, etaṃ paṭi-
saṃviditaṃ nāma. bhaddena paṭisaṃvidite tassa parivāro
āhariyyati, etaṃ paṭisaṃviditaṃ nāma. khādaniyena paṭi-
saṃvidite tassa parivāro āhariyyati, etaṃ paṭisaṃviditaṃ
nāma. kulena paṭisaṃvidite yo tasmim kule manusso khā-
daniyaṃ vā bhojaniyaṃ vā āharati, etaṃ paṭisaṃviditaṃ nā-
ma. gāmena paṭisaṃvidite yo tasmim gāme manusso khāda-
niyaṃ vā bhojaniyaṃ vā āharati, etaṃ paṭisaṃviditaṃ nāma.
pūgena paṭisaṃvidite yo tasmim pūge manusso khādaniyaṃ
vā bhojaniyaṃ vā āharati, etaṃ paṭisaṃviditaṃ nāma.

khādaniyaṃ nāma . . . bhojaniyaṃ nāma . . . mansaṃ.

ajjhārāmo nāma parikkhittassa ārāmaṃsa antoārāmo, apari-
kkhittassa upacāro.

agilāno nāma sakkoti piṇḍāya gantum. gilāno nāma na
sakkoti piṇḍāya gantum.

appaṭisaṃviditaṃ agilāno khādissāmi bhuñjissāmiṭi paṭigaṇhāti, āpatti dukkaṭassa. ajjbohāre ajjbohāre āpatti paṭidesaniyassa.

appaṭisaṃvidite appaṭisaṃviditasāññi khādaniyaṃ vā bhujaniyaṃ vā ajjhārāme sabatthā paṭiggahetvā agilāno khādati vā bhuñjati vā, āpatti paṭidesaniyassa. appaṭisaṃvidite vematiko . . . appaṭisaṃvidite paṭisaṃviditasāññi . . . āpatti paṭidesaniyassa. yāmakālikāṃ sattāhakālikāṃ yāvajjivikāṃ āhāratthāya paṭigaṇhāti, āpatti dukkaṭassa. ajjbohāre ajjbohāre āpatti dukkaṭassa. paṭisaṃvidite appaṭisaṃviditasāññi, āpatti dukkaṭassa. paṭisaṃvidite vematiko, āpatti dukkaṭassa. paṭisaṃvidite paṭisaṃviditasāññi, anāpatti. ||1||

anāpatti paṭisaṃvidite, gilānassa, paṭisaṃvidite vā gilānassa vā sesakāṃ bhuñjati, bahārāme paṭiggahetvā antoārāme paribhuñjati, tatthajātakāṃ mūlaṃ vā tacāṃ vā pattāṃ vā pupphaṃ vā phalaṃ vā paribhuñjati, yāmakālikāṃ sattāhakālikāṃ yāvajjivikāṃ sati paccaye paribhuñjati, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. ||2||3||

catuttham.

uddiṭṭhā kho āyasmanto cattāro paṭidesaniyā dhammā. tatthāyasmante pucchāmi : kacci 'ttha parisuddhā. dutiyam pi pucchāmi : kacci 'ttha parisuddhā. tatiyam pi pucchāmi : kacci 'ttha parisuddhā. parisuddh' etthāyasmanto, tasmā tūphī, evam etaṃ dhārayāmi.

paṭidesaniyaṃ niṭṭhitam.

Ime kho panāyasmanto sekhiyā dhammā uddesaṃ āgacchanti.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū purato pi pacchato pi olambentā nivāsenti. manussā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma samaṇā Sakyaputtiyā purato pi . . . nivāsessanti seyyathāpi gihikā-mabbhogino 'ti. assosun kho bhikkhū tesam manussānam . . . vipācentānam. ye te bhikkhū appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma chabbaggiyā bhikkhū purato pi . . . nivāsessantīti. bhagavato . . . ārocesun. atha kho bhagavā etasmim nidāne etasmim pakaraṇe [dhammim kathaṃ katvā] bhikkhusamghaṃ sannipātāpetvā chabbaggiye bhikkhū paṭipucchi: saccam kira tumhe bhikkhave purato pi . . . nivāsethā 'ti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma tumhe moghapurisā . . . nivāsessatha. n' etaṃ moghapurisā appasannānam vā pasādāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha:

parimaṇḍalaṃ nivāsessāmiti sikkhā karaṇiyā.

parimaṇḍalaṃ nivāsetabbaṃ nābhimaṇḍalaṃ jānumaṇḍalaṃ paṭicehādenta. yo anādariyaṃ paṭicca purato vā pacchato vā olambento nivāseti, āpatti dukkaṭassa.

anāpatti asaṇḍicca, asatiyā, ajānantassa, gilānassa, āpadāsu, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. ||1||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū purato pi pacchato pi olambentā pārupanti — pa —.

parimaṇḍalaṃ pārupissāmiti sikkhā karaṇiyā.

parimaṇḍalaṃ pārupitabbaṃ ubho kaṇṇe samaṃ katvā.

yo anādariyaṃ paṭicca purato vā pucchato vā olambento pārupati, āpatti dukkaṭassa.

anāpatti . . . ādikammikassā 'ti. || 2 ||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū kāyaṃ vivaritvā antaraghare gacchanti (*instead of gacchanti read, in chap. 4, nisidanti*) — pa —.

supaṭicchanno antaraghare gamissāmīti (nisidissāmīti) sikkhā karaṇīyā.

supaṭicchannena antaraghare gantabbam (nisiditabbam). yo anādariyaṃ paṭicca kāyaṃ vivaritvā antaraghare gacchati (nisidati), āpatti dukkaṭassa.

anāpatti asaṅcicca, asatiyā, ajānantassa, gilānassa, (*in chap. 4 it is added here, vāsūpagatassa*), āpadāsu, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. || 3. 4 ||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū hattham pi pādāṃ pi kilāpentā antaraghare gacchanti (nisidanti) — pa —.

susamvuto antaraghare gamissāmīti (nisidissāmīti) sikkhā karaṇīyā.

susamvutena antaraghare gantabbam (nis^o). yo anādariyaṃ paṭicca hattham vā pādāṃ vā kilāpento antaraghare gacchati (nis^o), āpatti dukkaṭassa.

anāpatti asaṅcicca, asatiyā, ajānantassa, gilānassa, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. || 5. 6 ||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū taṃ taṃ olokontā antaraghare gacchanti (nisidanti) — pa —.

okkhittacakkhu antaraghare gamissāmīti (nisidissāmīti) sikkhā karaṇīyā.

okkhittacakkhunā antaraghare gantabbam (nis^o) yugamattam pekkhantena. yo anādariyaṃ paṭicca taṃ taṃ olokonta antaraghare gacchati (nis^o), āpatti dukkaṭassa.

anāpatti asaṅcicca, asatiyā, ajānantassa, gilānassa, āpadāsu, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. || 7. 8 ||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū ukkhittakāya antaraghare gacchanti (nisīdanti) — pa —.

na ukkhittakāya antaraghare gamissāmiti (nisi-dissāmiti) sikkhā karaṇīyā.

na ukkhittakāya antaraghare gantabbam (nis°). yo anāda-riyam paṭicca ekato vā ubhato vā ukkhipitvā antaraghare gacchati (nis°), āpatti dukkaṭassa.

anāpatti asaṇcecca, asatiyā, ajānantassa, gilānassa, (*in chap. 10 it is added here: vāsūpagatassa*), āpadāsu, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. ||9. 10||

parimaṇḍalavaggo paṭhamo.

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū mahāhasitaṃ hasantā antaraghare gacchanti (nisīdanti) — pa —.

na ujjhaggikāya antaraghare gamissāmiti (nisi-dissāmiti) sikkhā karaṇīyā.

na ujjhaggikāya antaraghare gantabbam (nis°). yo anāda-riyam paṭicca mahāhasitaṃ hasanto antaraghare gacchati (nis°), āpatti dukkaṭassa.

anāpatti asaṇcecca, asatiyā, ajānantassa, gilānassa, hasantayasmim vatthusmim mihitamattaṃ karoti, āpadāsu, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. ||11. 12||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū uccāsaddaṃ mahāsaddaṃ karontā antaraghare gacchanti (nisīdanti) — pa —.

appasaddo antaraghare gamissāmiti (nisi-dissāmiti) sikkhā karaṇīyā.

appasaddena antaraghare gantabbam (nis°). yo anāda-riyam paṭicca uccāsaddaṃ mahāsaddaṃ karonto antaraghare gacchati (nis°), āpatti dukkaṭassa.

anāpatti asaṇcecca, asatiyā, ajānantassa, gilānassa, āpadāsu, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. ||13. 14||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena

kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū kāyappacālakam antaraghare gacchanti (nisidanti) kāyam olambentā — pa —.

na kāyappacālakam antaraghare gamissāmiti (nisidissāmiti) sikkhā karaṇiyā.

na kāyappacālakam antaraghare gantabbam (nis°). kāyam paggahevā gantabbam (nis°). yo anādariyam paṭicca kāyappacālakam antaraghare gacchati (nis°) kāyam olambento, āpatti dukkaṭassa.

anāpatti asaṅcicca, asatiyā, ajānantassa, gilānassa, (*in chap. 16 it is added here, vāsūpagatassa*), āpadāsu, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. ||15. 16||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū bāhuppacālakam antaraghare gacchanti (nisidanti) bāhum olambentā — pa —.

na bāhuppacālakam antaraghare gamissāmiti (nisidissāmiti) sikkhā karaṇiyā.

na bāhuppacālakam antaraghare gantabbam (nis°). bāhum paggahevā gantabbam (nis°). yo anādariyam paṭicca bāhuppacālakam antaraghare gacchati (nis°) bāhum olambento, āpatti dukkaṭassa.

anāpatti . . . (*as in chap. 15. 16*) . . . ādikammikassā 'ti. ||17. 18||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū sisappacālakam antaraghare gacchanti (nisidanti) sisam olambentā — pa —.

na sisappacālakam antaraghare gamissāmiti (nisidissāmiti) . . . (*see chap. 17. 18*) . . . ādikammikassā 'ti. ||19. 20||

ujjhaggikavaggo dutiyo.

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū khambhakatā antaraghare gacchanti (nisidanti) — pa —.

na khambhakato antaraghare gamissāmiti (nisidissāmiti) sikkhā karaṇiyā.

na khambhakatena antaraghare gantabbam (nis^o). yo anādariyam paṭicca ekato vā ubhato vā khambham katvā antaraghare gacchati (nis^o), āpatti dukkaṭassa.

anāpatti . . . (as in chap. 15. 16) . . . ādikammikassā 'ti. || 21. 22 ||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū sasisam pārupitvā antaraghare gacchanti (nisidanti) — pa —.

na oguṇṭhito antaraghare gamissāmiti (nisidissāmiti) sikkhā karaṇīyā.

na oguṇṭhitena antaraghare gantabbam (nis^o). yo anādariyam paṭicca sasisam pārupitvā antaraghare gacchati (nis^o), āpatti dukkaṭassa.

anāpatti . . . (as in chap. 15. 16) . . . ādikammikassā 'ti. || 23. 24 ||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū ukkuṭikāya antaraghare gacchanti — pa —.

na ukkuṭikāya antaraghare gamissāmiti sikkhā karaṇīyā.

na ukkuṭikāya antaraghare gantabbam. yo anādariyam paṭicca ukkuṭikāya antaraghare gacchati, āpatti dukkaṭassa.

anāpatti asaṇcicca — pa — ādikammikassā 'ti. || 25 ||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū pallatthikāya antaraghare nisidanti — pa —.

na pallatthikāya antaraghare nisidissāmiti sikkhā karaṇīyā.

na pallatthikāya antaraghare nisiditabbam. yo anādariyam paṭicca hatthapallatthikāya vā dussapallatthikāya vā antaraghare nisidati, āpatti dukkaṭassa.

anāpatti asaṇcicca, asatiyā, ajānantassa, gilānassa, vāṇupaṭassa, āpadāsu, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. || 26 ||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena

kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū asakkaccaṃ piṇḍapātaṃ paṭigaṇhanti chaḍḍetukāma viya — pa —.

sakkaccaṃ piṇḍapātaṃ paṭiggahessāmiti sikkhā karaṇīyā.

sakkaccaṃ piṇḍapāto paṭiggahetabbo. yo anādariyaṃ paṭicca asakkaccaṃ piṇḍapātaṃ paṭigaṇhāti chaḍḍetukāmo viya, āpatti dukkaṭassa.

anāpatti asaṇicca — pa — ādikammikassā 'ti. ||27||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū taṃ taṃ olokenā piṇḍapātaṃ paṭigaṇhanti ākirante pi atikkante pi na jānanti — pa —.

pattasaññi piṇḍapātaṃ paṭiggahessāmiti sikkhā karaṇīyā.

pattasaññinā piṇḍapāto paṭiggahetabbo. yo anādariyaṃ paṭicca taṃ taṃ olokeno piṇḍapātaṃ paṭigaṇhāti, āpatti dukkaṭassa.

anāpatti asaṇicca — pa — ummattakassa, ādikammikassā 'ti. ||28||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū piṇḍapātaṃ paṭigaṇhantā sūpañ ũeva bahū paṭigaṇhanti — pa —.

samasūpakā piṇḍapātaṃ paṭiggahessāmiti sikkhā karaṇīyā.

sūpo nāma dve sūpā muggasūpo māsasūpo hatthahāriyo. samasūpako piṇḍapāto paṭiggahetabbo. yo anādariyaṃ paṭicca sūpañ ũeva bahū paṭigaṇhāti, āpatti dukkaṭassa.

anāpatti asaṇicca, asatiyā, ajānantassa, gilānassa, rasarase, ũātakānaṃ, pavāritānaṃ, aññassa' atthāya, attano dhanena, āpadāsu, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. ||29||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū thūpikataṃ piṇḍapātaṃ paṭigaṇhanti — pa —.

samatitthikā piṇḍapātaṃ paṭiggahessāmiti sikkhā karaṇīyā.

samatitthiko piṇḍapāto paṭiggahetabbo. yo anādariyaṃ paṭicca thūpikatam piṇḍapātam paṭiganhāti, āpatti dukkaṭassa.

anāpatti asaṇcicca, asatiyā, ajānantassa, āpadāsu, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. ||30||

khambhakatavaggo tatiyo.

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū asakkaccaṃ piṇḍapātam bhuñjanti abhuñjitukāmā viya — pa —.

sakkaccaṃ piṇḍapātam bhuñjissāmiti sikkhā karaṇiyā.

sakkaccaṃ piṇḍapāto bhuñjitabbo. yo anādariyaṃ paṭicca asakkaccaṃ piṇḍapātam bhuñjati, āpatti dukkaṭassa.

anāpatti asaṇcicca, asatiyā, ajānantassa, gilānassa, āpadāsu, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. ||31||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū taṃ taṃ olokontā piṇḍapātam bhuñjanti ākirante pi atikkante pi na jānanti — pa —.

pattasaññī piṇḍapātam bhuñjissāmiti sikkhā karaṇiyā.

pattasaññinā piṇḍapāto bhuñjitabbo. yo anādariyaṃ paṭicca taṃ taṃ olokonto piṇḍapātam bhuñjati, āpatti dukkaṭassa.

anāpatti asaṇcicca — pa — ādikammikassā 'ti. ||32||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū taṃ taṃ omadditvā piṇḍapātam bhuñjanti — pa —.

sapadānam piṇḍapātam bhuñjissāmiti sikkhā karaṇiyā.

sapadānam piṇḍapāto bhuñjitabbo. yo anādariyaṃ paṭicca taṃ taṃ omadditvā piṇḍapātam bhuñjati, āpatti dukkaṭassa.

anāpatti asaṇcicca, asatiyā, ajānantassa, gilānassa, aññesaṃ dento omasati, aññassa bhājane ākiranto omasati, uttari-bhaṅge, āpadāsu, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. ||33||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū piṇḍapātaṃ bhuñjantā sūpaṃ ñeva bahum bhuñjanti — pa —.

samasūpakam piṇḍapātaṃ bhuñjissāmiti sikkhā karaṇīyā.

sūpo nāma dve sūpā muggasūpo māsasūpo hatthahāriyo. samasūpako piṇḍapāto bhuñjitabbo. yo anādariyam paṭicca sūpaṃ ñeva bahum bhuñjati, āpatti dukkaṭassa.

anāpatti asaṇḍicca, asatiyā, ajānantassa, gilānassa, rasarase, ṇātakānam, pavāritānam, attano dhanena, āpadāsu, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. || 34 ||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū thūpato omadditvā piṇḍapātaṃ bhuñjanti — pa —.

na thūpato omadditvā piṇḍapātaṃ bhuñjissāmiti sikkhā karaṇīyā.

na thūpato omadditvā piṇḍapāto bhuñjitabbo. yo anādariyam paṭicca thūpato omadditvā piṇḍapātaṃ bhuñjati, āpatti dukkaṭassa.

anāpatti asaṇḍicca, asatiyā, ajānantassa, gilānassa, parittake sese ekato saṅkaḍḍhitvā omadditvā bhuñjati, āpadāsu, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. || 35 ||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū sūpaṃ pi byañjanam pi odanena paṭicchādenti bhiyyokamyataṃ upādāya — pe —.

na sūpaṃ vā byañjanam vā odanena paṭicchādessāmi bhiyyokamyataṃ upādāyā 'ti sikkhā karaṇīyā.

na sūpaṃ vā byañjanam vā odanena paṭicchādetabbam bhiyyokamyataṃ upādāya. yo anādariyam paṭicca sūpaṃ vā byañjanam vā odanena paṭicchādeti bhiyyokamyataṃ upādāya, āpatti dukkaṭassa.

anāpatti asaṇḍicca, asatiyā, ajānantassa, sāmikā paṭicchādetvā denti, na bhiyyokamyataṃ upādāya, āpadāsu, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. || 36 ||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū sūpaṃ pi odanaṃ pi attano atthāya viññāpetvā bhuñjanti. manussā ujjhāyanti khīyanti vipācenti: kathaṃ hi nāma chabbaggiyā bhikkhū sūpaṃ pi odanaṃ pi attano atthāya viññāpetvā bhuñjissanti. kassa sampannaṃ na manāpaṃ kassa sādum̐ na rucattīti. assosum̐ kho bhikkhū tesam̐ manussānaṃ . . . vipācentānaṃ. ye te bhikkhū appīcehā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma chabbaggiyā bhikkhū sūpaṃ pi odanaṃ pi attano atthāya viññāpetvā bhuñjissanti — pa —. saccaṃ kira tumhe bhikkhave sūpaṃ pi odanaṃ pi attano atthāya viññāpetvā bhuñjathā 'ti. saccaṃ bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma tumhe moghapurisā . . . bhuñjissatha. n' etam̐ moghapurisā appasannānaṃ vā pasādaya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha:

na sūpaṃ vā odanaṃ vā attano atthāya viññāpetvā bhuñjissāmīti sikkhā karaṇiyā 'ti.

evaṃ c' idam̐ bhagavatā bhikkhūnaṃ sikkhāpadaṃ paññattam̐ hoti. || 1 ||

tena kho pana samayena bhikkhū gilānā honti. gilānapucchakā bhikkhū gilāne bhikkhū etad avocum̐: kacc' āvuso khamaniyaṃ kacci yāpaniyaṃ ti. pubbe mayam̐ āvuso sūpaṃ pi odanaṃ pi attano atthāya viññāpetvā bhuñjāma, tena no phāsu hoti, idāni pana bhagavatā paṭikkhittan ti kukkucēyanta na viññāpema, tena no na phāsu hotīti. bhagavato etam̐ attham̐ ārocesum̐. anujānāmi bhikkhave gilānena bhikkhunā sūpaṃ pi odanaṃ pi attano atthāya viññāpetvā bhuñjitum̐. evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha:

na sūpaṃ vā odanaṃ vā agilāno attano atthāya viññāpetvā bhuñjissāmīti sikkhā karaṇiyā.

na sūpaṃ vā odanaṃ vā agilānena attano atthāya viññāpetvā bhuñjitabbam̐. yo anādariyaṃ paṭicca sūpaṃ vā odanaṃ vā agilāno attano atthāya viññāpetvā bhuñjati, āpatti dukkaṭassa.

anāpatti asaṇcicca, nsatiyā, ajānantassa, gilānassa, űātakānaṃ, pavāritānaṃ, aṇṇass' atthāya, attano dhanena, āpadāsu, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. || 2 || 37 ||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū ujjhānasaññī paresaṃ pattam oloketi — pa —.

na ujjhānasaññī paresaṃ pattam olokessāmiti sikkhā karaṇiyā.

na ujjhānasaññinā paresaṃ patto oloketabbo. yo anādariyaṃ paṭicca ujjhānasaññī paresaṃ pattam oloketi, āpatti dukkaṭassa.

anāpatti asañcecca, asatiyā, ajānantassa, dassāmiti vā dāpessāmiti vā oloketi, na ujjhānasaññissa, āpadāsu, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. || 38 ||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū mahantaṃ kabaḷaṃ karonti — pa —.

nātimahantaṃ kabaḷaṃ karissāmiti sikkhā karaṇiyā.

nātimahantaṃ kabaḷo kātabbo. yo anādariyaṃ paṭicca mahantaṃ kabaḷaṃ karoti, āpatti dukkaṭassa.

anāpatti asañcecca, asatiyā, ajānantassa, gilānassa, khajjako, phalāphale, uttaribhaṅge, āpadāsu, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. || 39 ||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū diḡhaṃ ālopaṃ karonti — pa —.

parimaṇḍalaṃ ālopaṃ karissāmiti sikkhā karaṇiyā.

parimaṇḍalo ālopo kātabbo. yo anādariyaṃ paṭicca diḡhaṃ ālopaṃ karoti, āpatti dukkaṭassa.

anāpatti asañcecca, asatiyā, ajānantassa, gilānassa, khajjako, phalāphale, uttaribhaṅge, āpadāsu, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. || 40 ||

sakkaccavaggo catuttho.

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū anāhaṭṭe kabaḷe mukhadvāraṃ vivaranti — pa —.

na anāhaṭṭe kabaḷe mukhadvāraṃ vivarissāmiti
sikkhā karaṇīyā.

na anāhaṭṭe kabaḷe mukhadvāraṃ vivaritaḥham. yo anādariyaṃ paṭicca anāhaṭṭe kabaḷe mukhadvāraṃ vivarati, āpatti dukkaṭassa.

anāpatti asaṇcicca, asatiyā — pa — ādikammikassā 'ti. || 41 ||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū bhuñjamānā sabbam hattham mukhe pakkhipanti — pa —.

na bhuñjamāno sabbam hattham mukhe pakkhipissāmiti sikkhā karaṇīyā.

na bhuñjamānena sabbo hattho mukhe pakkhipitabbo. yo anādariyaṃ paṭicca bhuñjamāno sabbam hattham mukhe pakkhipati, āpatti dukkaṭassa.

anāpatti asaṇcicca — pa — ādikammikassā 'ti. || 42 ||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū sakabaḷena mukhena byāharanti — pa —.

na sakabaḷena mukhena byāharissāmiti sikkhā karaṇīyā.

na sakabaḷena mukhena byāharitaḥham. yo anādariyaṃ paṭicca sakabaḷena mukhena byāharati, āpatti dukkaṭassa.

anāpatti asaṇcicca — pa — ādikammikassā 'ti. || 43 ||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū piṇḍukkhepakam bhuñjanti — pa —.

na piṇḍukkhepakam bhuñjissāmiti sikkhā karaṇīyā.

na piṇḍukkhepakam bhuñjitabbam. yo anādariyaṃ paṭicca piṇḍukkhepakam bhuñjati, āpatti dukkaṭassa.

anāpatti asaṇcicca, asatiyā, ajānantassa, gilānassa, khajjake, phalāphale, āpadāsu, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. || 44 ||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū kabaḷāvacchedakam bhuñjanti.

na kabaḷāvacchedakaṃ bhuñjissāmiti sikkhā karaṇīyā.

na kabaḷāvacchedakaṃ bhuñjitabbam. yo anādariyaṃ paṭicca kabaḷāvacchedakaṃ bhuñjati, āpatti dukkaṭassa.

anāpatti asaṇcicca, asatīyā, ajānantassa, gilānassa, khajjake, phalāphale, uttaribhaṅge, āpadāsu, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. || 45 ||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū avagaṇḍakāraṃ bhuñjanti — pa —.

na avagaṇḍakāraṃ bhuñjissāmiti sikkhā karaṇīyā.

na avagaṇḍakāraṃ bhuñjitabbam. yo anādariyaṃ paṭicca ekato vā ubhato vā gaṇḍaṃ katvā bhuñjati, āpatti dukkaṭassa.

anāpatti asaṇcicca, asatīyā, ajānantassa, gilānassa, phalāphale, āpadāsu, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. || 46 ||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū hatthaniddhunaṃ bhuñjanti — pa —.

na hatthaniddhunaṃ bhuñjissāmiti sikkhā karaṇīyā.

na hatthaniddhunaṃ bhuñjitabbam. yo anādariyaṃ paṭicca hatthaniddhunaṃ bhuñjati, āpatti dukkaṭassa.

anāpatti asaṇcicca, asatīyā, ajānantassa, gilānassa, kacavaṃ chaddento hatthaṃ niddhunati, āpadāsu, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. || 47 ||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū sitthāvākāraṃ bhuñjanti — pa —.

na sitthāvākāraṃ bhuñjissāmiti sikkhā karaṇīyā.

na sitthāvākāraṃ bhuñjitabbam. yo anādariyaṃ paṭicca sitthāvākāraṃ bhuñjati, āpatti dukkaṭassa.

anāpatti asaṇcicca, asatīyā, ajānantassa, gilānassa, kacava-

raṃ chaḍḍento sithaṃ chaḍḍiyyati, āpadāsu, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. || 48 ||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārame. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū jivhānicchāraṃ bhuñjanti — pa —.

na jivhānicchāraṃ bhuñjissāmiti sikkhā karaṇiyā.

na jivhānicchāraṃ . . . āpatti dukkaṭassa.

anāpatti asaṇeicca — pa — ādikammikassā 'ti. || 49 ||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārame. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū capucapukāraṃ bhuñjanti — pa —.

na capucapukāraṃ bhuñjissāmiti sikkhā karaṇiyā.

na capucapukāraṃ . . . ādikammikassā 'ti. || 50 ||

kabaḷavaggo pañcama.

Tena samayena buddho bhagavā Kosambiyā viharati Ghosītārame. tena kho pana samayena aññatarena brāhmaṇena saṃghassa payopānaṃ paṭiyattaṃ hoti. bhikkhū surusurukāraṃ khīraṃ pīvanti. aññataro naṭapubbako bhikkhu evaṃ āha: sabb' āyaṃ mañño saṃgho sītikato 'ti. ye te bhikkhū appicchā te . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma bhikkhu saṃghaṃ ārabba dāvaṃ karissatīti — pa —. saccā kira tvaṃ bhikkhu saṃghaṃ ārabba dāvaṃ akāsīti. saccā bhagavā. vigaṛahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma tvaṃ moghapurisa saṃghaṃ ārabba dāvaṃ karissasi. n' etaṃ moghapurisa appasannānaṃ vā pasādāya — pa —. vigaṛahitvā dhammaṃ kathaṃ katvā bhikkhū āmantesi: na bhikkhave buddhaṃ vā dhammaṃ vā saṃghaṃ vā ārabba dāvo kātabbo. yo kareyya, āpatti dukkaṭassā 'ti. aha kho bhagavā taṃ bhikkhuṃ anekapariyāyena vigaṛahitvā dubbharaṭāya — pa — evaṃ ca paṇa bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha:

na surusurukāraṃ bhuñjissāmiti sikkhā karaṇiyā.

na surusurukārakaṃ . . . ādikammikassā 'ti. || 51 ||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū hatthanillehakaṃ bhuñjanti — pa —.

na hatthanillehakaṃ bhuñjissāmiti sikkhā karaṇiṃyā.

na hatthanillehakaṃ . . . ādikammikassā 'ti. || 52 ||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū pattanillehakaṃ bhuñjanti — pa —.

na pattanillehakaṃ bhuñjissāmiti sikkhā karaṇiṃyā.

na pattanillehakaṃ . . . anāpatti asañcecca — pa — gilānassa, parittake sese ekato samkaḍḍhitvā nillehitvā bhuñjati, āpadāsu, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. || 53 ||

Tena samayena . . . (see ch. 52. *Instead of* hatthanillehakaṃ *read* oṭṭhanillehakaṃ). || 54 ||

Tena samayena buddho bhagavā Bhaggesu viharati Sumsumāragire Bhesakaḷāvane migadāye. tena kho pana samayena bhikkhū Kokanade pāsāde sāmisenā hatthena pāṇiyathālakam paṭigāṇhanti. manussā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma samaṇā Sakyaputtiyā sāmisenā hatthena pāṇiyathālakam paṭiggahessanti seyyathāpi gihikā-mabbhogino 'ti. asosum kho bhikkhū tesam manussānam . . . vipācentānam. ye te bhikkhū appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma bhikkhū sāmisenā hatthena pāṇiyathālakam paṭiggahessantīti — pa —. saccam kira bhikkhave bhikkhū sāmisenā hatthena pāṇiyathālakam paṭigāṇhantīti. saccam bhagavā. vigarabī buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma te bhikkhave moghapurisā sāmisenā hatthena pāṇiyathālakam paṭiggahessanti. n' etaṃ bhikkhave appasannānam vā pasādāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadam uddiseyyātha:

na sāmisenā hatthena pāṇiyathālakam paṭiggahessāmiti sikkhā karaṇiṃyā.

na sāmisenā hatthena pāṇiyathālakā paṭiggahetabbo. yo anādariyaṃ paṭicca sāmisenā hatthena pāṇiyathālakā paṭigaṇhāti, āpatti dukkaṭassa.

anāpatti asaṇciicca, asatiyā, ajānantassa, gilānassa, dhovissāmiti vā dhovāpessāmiti vā paṭigaṇhāti, āpadāsu, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. ||55||

Tena samayena buddho bhagavā Bhaggesu viharati Sumsumāragire Bhesakaḷāvane migadāye. tena kho pana samayena bhikkhū Kokanade pāsāde sasiṭṭhakaṃ pattadhovanāṃ antaraghare chaḍḍenti. manussā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma samāṇā Sakyaputtiyā sasiṭṭhakaṃ pattadhovanāṃ antaraghare chaḍḍessanti seyyuthāpi gihikā-mabbhogino 'ti. assosum kho . . . (see chap. 55) . . . uddiseyyātha:

na sasiṭṭhakaṃ pattadhovanāṃ antaraghare chaḍḍessaṃmiti sikkhā karaṇiyā.

na sasiṭṭhakaṃ pattadhovanāṃ antaraghare chaḍḍetabbam. yo anādariyaṃ paṭicca sasiṭṭhakaṃ pattadhovanāṃ antaraghare chaḍḍeti, āpatti dukkaṭassa.

anāpatti asaṇciicca, asatiyā, ajānantassa, gilānassa, uddharitvā vā bhiṇḍitvā vā paṭiggahetvā vā niharitvā vā chaḍḍeti, āpadāsu, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. ||56||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū chattapāṇissa dhammaṃ desenti. ye te bhikkhū appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma chabbaggiyā bhikkhū chattapāṇissa dhammaṃ desessantīti — pa —. saccam kira tumhe bhikkhave chattapāṇissa dhammaṃ desethā 'ti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma tumhe moghapurisā . . . desessatha. n' etaṃ moghapurisā appasannānaṃ vā pasādāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha:

na chattapāṇissa dhammaṃ desessaṃmiti sikkhā karaṇiyā 'ti.

evaṃ o' idaṃ bhagavatā bhikkhūnaṃ sikkhāpadaṃ paññattam hoti. ||1||

tena kho pana samayena bhikkhū chattapāṇissa gilānassa

dhammaṃ desetum kukkucāyanti. manussā . . . vipācenti : kathaṃ hi nāma samaṇā Sakyaputtiyā chattapāṇissa gilānassa dhammaṃ na desessantīti. assosum kho bhikkhū tesam manussānaṃ . . . vipācentānaṃ. atha kho te bhikkhū . . . ārocesum. atha kho bhagavā etasmim nidāne dhammim kathaṃ katvā bhikkhū āmantesi : anujānāmi bhikkhave chattapāṇissa gilānassa dhammaṃ desetum. evañ ca pana bhikkhave imam sikkhāpadaṃ uddiseyyātha :

na chattapāṇissa agilānassa dhammaṃ desessā-mīti sikkhā karaṇīyā.

chattap nāma tiṇi chattāni setachattap kilāñjachattap paṇṇachattap maṇḍalabaddham salākabaddham.

dhammo nāma buddhabhāsito sāvakabhāsito isibhāsito devatābhāsito atthupasaṃhīto dhammupasaṃhīto.

deseyyā 'ti, paḍena deseti, paḍe paḍe āpatti dukkaṭassa, akkharāya deseti, akkharaakkharāya āpatti dukkaṭassa.

na chattapāṇissa agilānassa dhammo desetabbo. ya anāda-riyaṃ paṭicca chattapāṇissa agilānassa dhammaṃ deseti, āpatti dukkaṭassa.

anāpatti asaṇciicca, asatiyā, ajānantassa, gilānassa, āpadāsu, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. ||2|| 57||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū daṇḍapāṇissa dhammaṃ desenti — pa —.

na daṇḍapāṇissa agilānassa dhammaṃ desessā-mīti sikkhā karaṇīyā.

daṇḍo nāma majjhimassa purisaassa catuhattho daṇḍo. tato ukkaṭṭho adaṇḍo, omako adaṇḍo.

na daṇḍapāṇissa agilānassa dhammo desetabbo. yo anāda-riyaṃ paṭicca daṇḍapāṇissa agilānassa dhammaṃ deseti, āpatti dukkaṭassa.

anāpatti asaṇciicca — pa — ādikammikassā 'ti. ||58||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū satthapāṇissa dhammaṃ desenti — pa —.

na satthapāṇissa agilānassa dhammaṃ desessā-mīti sikkhā karaṇīyā.

sattham nāma ekatodhāram ubhatodhāram paharaṇi.
na satthapāṇissa agilānassa . . . ādikammikassā 'ti. || 59 ||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena
kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū āvudhapāṇissa
dhammam desenti — pa —.

na āvudhapāṇissa agilānassa dhammam desessā-
mīti sikkhā karaṇiyā.

āvudham nāma cāpo kodaṇḍo.

na āvudhapāṇissa agilānassa . . . ādikammikassā 'ti. || 60 ||

surusuruvaggo chaṭṭho.

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena
kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū pādukārūḷhassa
dhammam desenti — pa —.

na pādukārūḷhassa agilānassa dhammam desessā-
mīti sikkhā karaṇiyā.

na pādukārūḷhassa agilānassa dhammo desetabbo. yo anā-
dariyam paṭicca akkantassa vā paṭimukkassa vā omukkassa
vā agilānassa dhammam deseti, āpatti dukkaṭassa.

anāpatti asaṇḍicca — pa — ādikammikassā 'ti. || 61 ||

Tena samayena . . . (see ch. 61. *Instead of* pādukārūḷhassa
read upāhanārūḷhassa) || 62 ||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena
kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū yānagatassa
dhammam desenti — pa —.

na yānagatassa agilānassa dhammam desessā-
mīti sikkhā karaṇiyā.

yānam nāma vayham ratho sakaṭam sandamānikā sivikā
pāṭaṅki.

na yānagatassa agilānassa dhammo desetabbo. yo anāda-
riyam paṭicca yānagatassa agilānassa dhammam deseti, āpatti
dukkatassa.

anāpatti asaṇḍicca — pa — ādikammikassā 'ti. || 63 ||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena

kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū sayanagatassa dhammaṃ desenti — pa —.

na sayanagatassa agilānassa dhammaṃ desessāmiti sikkhā karaṇiṃyā.

na sayanagatassa agilānassa dhammo desetabbo. yo anā-dariyaṃ paṭicca antamaso chamāya pi nipannassa sayanagatassa agilānassa dhammaṃ deseti, āpatti dukkaṭassa.

anāpatti asaṇcicca — pa — ādikammikassā 'ti. || 64 ||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū pallatthikāya nisinnassa dhammaṃ desenti — pa —.

na pallatthikāya nisinnassa agilānassa dhammaṃ desessāmiti sikkhā karaṇiṃyā.

na pallatthikāya nisinnassa agilānassa dhammo desetabbo, yo anā-dariyaṃ paṭicca hatthapallatthikāya vā dussapallatthikāya vā nisinnassa agilānassa dhammaṃ deseti, āpatti dukkaṭassa.

anāpatti asaṇcicca — pa — ādikammikassā 'ti. || 65 ||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū vetṭhitasāsassa dhammaṃ desenti — pa —.

na vetṭhitasāsassa agilānassa dhammaṃ desessāmiti sikkhā karaṇiṃyā.

vetṭhitasāso nāma kesantaṃ na dassāpetvā vetṭhito hoti.

na vetṭhitasāsassa agilānassa dhammo desetabbo. yo anā-dariyaṃ paṭicca vetṭhitasāsassa agilānassa dhammaṃ deseti, āpatti dukkaṭassa.

anāpatti asaṇcicca, asatiyā, ajānantassa, gilānassa, kesantaṃ vivarāpetvā deseti, āpadāsu, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. || 66 ||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū oгуṇṭhitasāsassa dhammaṃ desenti — pa —.

na oгуṇṭhitasāsassa agilānassa dhammaṃ desessāmiti sikkhā karaṇiṃyā.

ogunṭhitasāso nāma sasisaṃ pāruto vuccati.

na ogunṭhitasāsassa agilānassa dhammo desetabbo. yo anā-dariyaṃ paṭicca ogunṭhitasāsassa agilānassa dhammaṃ deseti, āpatti dukkaṭassa.

anāpatti asaṇcicca, asatiyā, ajānantassa, gilānassa, sisaṃ viyarāpetvā deseti, āpadāsu, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. || 67 ||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū chamāya nisiditvā āsane nisinnassa dhammaṃ desenti — pa —.

na chamāya nisiditvā āsane nisinnassa agilānassa dhammaṃ desessāmīti sikkhā karaṇiyā.

na chamāya nisiditvā āsane nisinnassa agilānassa dhammo desetabbo. yo anādariyaṃ paṭicca chamāya nisiditvā āsane nisinnassa agilānassa dhammaṃ deseti, āpatti dukkaṭassa.

anāpatti asaṇcicca — pa — ādikammikassā 'ti. || 68 ||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū nice āsane nisiditvā uce āsane nisinnassa dhammaṃ desenti. ye te bhikkhū appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma chabbaggiyā bhikkhū nice . . . desessantīti — pa —. saccam kira tumhe bhikkhave nice . . . desethā 'ti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma tumhe moghapurisa nice . . . desessatha. n' etaṃ moghapurisa appasannānaṃ vā pasādāya — pa — vigarahitvā dhammiṃ kathaṃ katvā bhikkhū āmantesi:

bhūtapubbaṃ bhikkhave Bārāṇasīyaṃ aññatarassa chapakassa pajāpati gabbhīni ahoṣi. atha kho bhikkhave sā chapakī taṃ chapakaṃ etad avoca: gabbhīni 'mhi ayyaputta, icchāmi ambaṃ khādītum ti. n' atthi ambaṃ, ukālo ambassā 'ti. sace na labhissāmi marissāmīti. tena kho pana samayena rañño ambo dhuvaphalo hoti. atha kho bhikkhave so chapako yena so ambo ten' upasaṃkamaṃ, upasaṃkamitvā taṃ ambaṃ abhirūhitvā nilīno acchi. atha kho bhikkhave rājā purohitena brāhmaṇena saddhiṃ yena so ambo ten' upasaṃkamaṃ, upasaṃkamitvā uce āsane nisiditvā mantam pari-

yāpuṇāti. atha kho bhikkhave tassa chapakassa etad ahoṣi :
yāva adbammiko ayaṃ rājā, yatra hi nāma ucece āsane nisī-
ditvā mantaṃ pariyāpuṇissati. ayaṃ ca brāhmaṇo adhammi-
ko, yatra hi nāma nice āsane nisīditvā ucece āsane nisinnassa
mantaṃ vācessati. ahaṃ ca 'mhi adhammiko yo 'haṃ itthiyā
kāraṇā rañño ambaṃ avaharāmi. sabbam idaṃ ca parigatan-
ti tatth' eva paripati.

ubho atthaṃ na jānanti ubho dhammaṃ na passaro
yo cāyaṃ mantaṃ vāceti yo cādhammen' adhiyyati. |
sālinam odano bhutto suci mamsupasecano,
tasmā dhamme na vattāmi, dhammo ariyebhi vaṇṇito. |
dhir atthu taṃ dhanalābham yasalābhaṃ ca brāhmaṇa
yā vatti vinipātena adhammacaraṇena vā. |
paribbaja mahābrahme, pacant' aññe pi paṇino,
mā tvaṃ adhammo ācarito asmā kumbham iva bhidā 'ti.

tadāpi me bhikkhave amanāpā nice āsane nisīditvā ucece
āsane nisinnassa mantaṃ vācetuṃ. kim añña pana etarahi
na amanāpā bhavissati nice āsane nisīditvā ucece āsane
nisinnassa dhammaṃ desetuṃ. n' etaṃ bhikkhave appa-
sannānaṃ vā pasādāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave
imaṃ sikkhāpadaṃ uddiseyyātha :

na nice āsane nisīditvā ucece āsane nisinnassa
agilānassa dhammaṃ desessāmīti sikkhā kara-
ṇiyā.

na nice āsane nisīditvā ucece āsane nisinnassa agilānassa
dhammo desetabbo. yo anādariyaṃ paṭicca nice āsane nisī-
ditvā ucece āsane nisinnassa agilānassa dhammaṃ deseti, āpatti
dukkatassa.

anāpatti asaṅcicca — pa — ādikammikassā 'ti. || 69 ||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena
kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū tīhita nisinnassa
dhammaṃ desenti — pa —.

na tīhito nisinnassa agilānassa dhammaṃ desessā-
mīti sikkhā karaṇiyā.

na tīhena nisinnassa . . . (see chap. 69) . . . ādikammi-
kassā 'ti. || 70 ||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū pacchato gacchantā purato gacchantassa dhammaṃ desenti — pa —.

na pacchato gacchanto purato gacchantassa agilānassa dhammaṃ desessāmiti sikkhā karaṇiyā.
na pacchato gacchantena . . . ādikammikassā 'ti. ||71||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū uppathena gacchantā pathena gacchantassa dhammaṃ desenti — pa —.

na uppathena gacchanto pathena gacchantassa agilānassa dhammaṃ desessāmiti sikkhā karaṇiyā.
na uppathena gacchantena . . . ādikammikassā 'ti. ||72||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū tīthā uccāraṃ pi passāvaṃ pi karonti — pa —.

na tītho agilāno uccāraṃ vā passāvaṃ vā karissāmiti sikkhā karaṇiyā.

na tīthena agilānena uccāro vā passāvo vā kātabbo. yo anādariyaṃ paṭicca tītho agilāno uccāraṃ vā passāvaṃ vā karoti, āpatti dukkaṭassa.

anāpatti asaṅcicca — pa — ādikammikassā 'ti. ||73||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū harite uccāraṃ pi passāvaṃ pi kheḷaṃ pi karonti — pa —.

na harite agilāno uccāraṃ vā passāvaṃ vā kheḷaṃ vā karissāmiti sikkhā karaṇiyā.

na harite agilānena uccāro vā passāvo vā kheḷo vā kātabbo. yo anādariyaṃ paṭicca harite agilāno uccāraṃ vā passāvaṃ vā kheḷaṃ vā karoti, āpatti dukkaṭassa.

anāpatti asaṅcicca, asatiyā, ajānantassa, gilānassa, appaharite kato haritaṃ ottharati, āpadāsu, ummattakassa, ādikammikassā 'ti. ||74||

Tena samayena . . . Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū uduke uccāraṃ pi passāvaṃ pi kheḷaṃ pi karonti. manussā . . . vipā-

centi : kathaṃ hi nāma samaṇā Sakyaputtiyā udaye uccāram pi passāvam pi kheḷam pi karissanti seyyathāpi gihikāma-bhogino 'ti. assosum kho bhikkhū tesam manussānam . . . vipācentānam. ye te bhikkhū appicchā . . . vipācenti : kathaṃ hi nāma chabbaggiyā bhikkhū udaye . . . karissantiti — pa —. saccam kira tumhe bhikkhave udaye . . . karothā 'ti. saccam bhagavā. vigaṇhi buddho bhagavā. kathaṃ hi nāma tumhe moghapurisā udaye . . . karissatha. n' etam moghapurisā appasannānam vā pasādāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave imam sikkhāpadam uddiseyyātha :

na udaye uccāram vā passāvam vā kheḷam vā karissāmiti sikkhā karaṇiyā 'ti.

evaṃ c' idam bhagavatā bhikkhūnam sikkhāpadam paññattam hoti. || 1 ||

tena kho pana samayena gilānā bhikkhū udaye uccāram pi passāvam pi kheḷam pi kātum kukkucāyanti. bhagavato . . . ārocesum. atha kho bhagavā etasmim nīdāne etasmim pakarane dhammim kathaṃ katvā bhikkhū āmantesi : anujānāmi bhikkhave gilānena bhikkhunā udaye uccāram pi passāvam pi kheḷam pi kātum. evaṃ ca pana bhikkhave imam sikkhāpadam uddiseyyātha :

na udaye agilāno uccāram vā passāvam vā kheḷam vā karissāmiti sikkhā karaṇiyā.

na udaye agilānena uccāro vā passāvo vā kheḷo vā kātabbo. yo anādariyam paṭicca udaye agilāno uccāram vā . . . karoti, āpatti dukkatassa.

anāpatti asañcicca, asatiyā, ajānantassa, gilānassa, thale kato udakam ottharati, āpadāsu, ummattakassa, khittacittassa, vedanaṭṭassa, ādikammikassā 'ti. || 2 || 75 ||

pādukavaggo sattamo.

uddiṭṭhā kho Aśmanto sekhiyā dhammā. tatthāśmantante pucchāmi : kacci 'ttha parisuddhā. dutiyam pi pucchāmi : kacci 'ttha parisuddhā. tatiyam pi pucchāmi : kacci 'ttha parisuddhā. parisuddh' etthāśmanto, tasmā tuṇhi. evam etam dhārayāmiti.

sekhiyā dhammā niṭṭhitā.

Ime kho panāyasmanto satta adhikaraṇasamathā dhammā uddesaṃ āgacchanti: uppannuppannānaṃ adhikarānaṃ samathāya vūpasamāya sammukhāvinayo dātabbo, sativinayo dātabbo, amūlḥavinayo dātabbo, paṭiññāya kāretabbam, yebluyyasikā, tassapāpiyyasikā, tiṇavatthārako 'ti.

uddiṭṭhā kho āyasmanto satta adhikaraṇasamathā dhammā. tatthāyasmante pucchāmi: kacci 'ttha parisuddhā. dutiyam pi pucchāmi: kacci 'ttha parisuddhā. tatiyam pi pucchāmi: kacci 'ttha parisuddhā. parisuddh' etthāyasmanto, tasmā tuṃhi. evam etaṃ dhārayāmi.

uddiṭṭham kho āyasmanto nidānaṃ, uddiṭṭhā cattāro pārājikā dhammā, uddiṭṭhā terasa saṃghādisesā dhammā, uddiṭṭhā dve aniyatā dhammā, uddiṭṭhā tiṃsa nissaggiyā pācittiya dhammā, uddiṭṭhā dvenavuti pācittiya dhammā, uddiṭṭhā cattāro pāṭidesaniyā dhammā, uddiṭṭhā sekhiyā dhammā, uddiṭṭhā satta adhikaraṇasamathā dhammā. ettakam tassa bhagavato suttāgataṃ suttapariyāpannaṃ anuvaddhamāsaṃ uddesaṃ āgacchatī. tattha sabbehi' eva samaggehi sammōdamānehi avivadamānehi sikkhitabban ti.

Mahāvibhaṅgaṃ niṭṭhitam.

BHĪKKHUNĪVIBHAṆGA.

Namo tassa bhagavato arahato sammāsambuddhassa.

PĀRĀJIKĀ, I.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena Sāḷho Migāranattā bhikkhunīsamghassa vihāraṃ kattukāmo hoti. atha kho Sāḷho Migāranattā bhikkhuniyo upasamkamitvā etad avoca: icchāmi ahaṃ ayye bhikkhunīsamghassa vihāraṃ kātum, detha me navakammikaṃ bhikkhunī ti. tena kho pana samayena catasso bhaginiyo bhikkhunīsu pabbajitā honti Nandā Nandavatī Sundarīnandā Thullanandā 'ti. tāsu Sundarīnandā bhikkhunī tarunapabbajitā abhirūpā hoti dassaniyā pāsādikā paṇḍitā byattā medhāvini dukkhā analasā tatrupāyāya vīmaṃsāya samannāgatā ahaṃ kātum ahaṃ samvidhātum. atha kho bhikkhunīsamgho Sundarīnandaṃ bhikkhuniṃ sammannitvā Sāḷhassa Migāranattuno navakammikaṃ adāsi. tena kho pana samayena Sundarīnandā bhikkhunī Sāḷhassa Migāranattuno nivesanaṃ abhikkhaṇaṃ gacchati vāsiṃ detha pharasuṃ detha kuṭhārīṃ detha kuddālaṃ detha nikhādanaṃ dethā 'ti. Sāḷho pi Migāranattā bhikkhunīpassayaṃ abhikkhaṇaṃ gacchati katākatam jānitum. te abhinhaṃdassanena paṭibaddhacittā ahesuṃ. atha kho Sāḷho Migāranattā Sundarīnandaṃ bhikkhuniṃ dūsetum okāsaṃ alabhamāno etad eva atthāya bhikkhunīsamghassa bhattaṃ akāsi. atha kho Sāḷho Migāranattā bhattagge āsanaṃ paññāpento ettakā bhikkhuniyo ayyāya Sundarīnandāya vuḍḍhatarā 'ti ekamantaṃ āsanaṃ paññāpesi, ettakā navakatarā 'ti ekamantaṃ āsanaṃ paññāpesi, paṭicchanne okāse nikūṭe Sundarīnandāya

bhikkhuniyā āsanam paṇṇāpesi yathā therā bhikkhuniyo jāneyyūṃ navakāṇaṃ bhikkhuninaṃ santike nisinnā 'ti, navakāpi bhikkhuniyo jāneyyūṃ therānaṃ bhikkhuninaṃ santike nisinnā 'ti. atha kho Sāḷho Migāranattā bhikkhunisaṃghassa kālaṃ ārocāpesi : kālo ayye niṭṭhitaṃ bhattaṃ ti. Sundarīnandā bhikkhuni sallakkhetvā na bahukato Sāḷho Migāranattā bhikkhunisaṃghassa bhattaṃ akāsi, maṃ so dūsetukāmo, sac' āhaṃ gamissāmi vissaro me bhavissatīti, antevāsibhikkhuniṃ ānāpesi : gaccha me piṇḍapātaṃ nihara, yo ca maṃ pucchati, gilānā 'ti paṭivedehīti. evaṃ ayye 'ti kho sā bhikkhuni Sundarīnandāya bhikkhuniyā paccassosi. tena kho pana samayena Sāḷho Migāranattā bahidvāraḥkoṭṭhake ṭhito hoti Sundarīnandaṃ bhikkhuniṃ paṭipucchanto kaṃhaṃ ayye ayyā Sundarīnandā kaṃhaṃ ayye ayyā Sundarīnandā 'ti. evaṃ vutte Sundarīnandāya bhikkhuniyā antevāsibhikkhuni Sāḷhaṃ Migāranattāraṃ etaḍ avoca : gilānāvuso, piṇḍapātaṃ niharissāmi. atha kho Sāḷho Migāranattā yaṃ p' āhaṃ atthāya bhikkhunisaṃghassa bhattaṃ akāsiṃ ayyāya Sundarīnandāya kāraṇā 'ti manusse ānāpetvā bhikkhunisaṃghaṃ bhattena parivisathā 'ti vatvā yena bhikkhunūpassayo ten' upasāṃkami. tena kho pana samayena Sundarīnandā bhikkhuni bahārāmakotṭhake ṭhītā hoti Sāḷhaṃ Migāranattāraṃ paṭimānenti. addasa kho Sundarīnandā bhikkhuni Sāḷhaṃ Migāranattāraṃ dūrato 'va āgacchantam, disvāna upassayaṃ pavasitvā sasiṃ pārupitvā mañcake nipajji. atha kho Sāḷho Migāranattā yena Sundarīnandā bhikkhuni ten' upasāṃkami, upasāṃkamitvā Sundarīnandaṃ bhikkhuniṃ etaḍ avoca : kiṃ te ayye aphaṣu, kissa nipannāsīti. evaṃ h' etaṃ āvuso hoti yā anicchantaṃ icchatīti. ky āhan taṃ ayye na icchissāmi, api cāhaṃ okāsaṃ na labhāmi taṃ dūsetuṃ ti avassuto avassutāya Sundarīnandāya bhikkhuniyā kāyasamaggam samāpajji. tena kho pana samayena aṇṇatarā bhikkhuni jarādubbalā caranagilānā Sundarīnandāya bhikkhuniyā avidūre nipannā hoti. addasa kho sā bhikkhuni Sāḷhaṃ Migāranattāraṃ avassutaṃ avassutāya Sundarīnandāya bhikkhuniyā kāyasamaggam samāpajjantaṃ, disvāna ujjhāyati khīyati vipāceti : kathaṃ hi nāma ayyā Sundarīnandā avassutā avassutassa purisapuggalassa kāyasamaggam sādi-

yissatīti. atha kho sā bhikkhunī bhikkhunīnaṃ etam atthaṃ ārocesi. yā tā bhikkhuniyo appicchā santuṭṭhā lajjiniyo kukkuceikā sikkhākāmā tā ujjhāyanti khīyanti vipācenti : kathaṃ hi nāma ayyā Sundarīnandā avassutā . . . sādīyissatīti. atha kho tā bhikkhuniyo bhikkhūnaṃ etam atthaṃ ārocesuṃ. te bhikkhū ujjhāyanti khīyanti vipācenti : kathaṃ hi nāma Sundarīnandā bhikkhunī avassutā . . . sādīyissatīti. atha kho te bhikkhū bhagavato etam atthaṃ ārocesuṃ. atha kho bhagavā etasmiṃ nidāne etasmiṃ pakaraṇe bhikkhusaṃghaṃ sannipātāpetvā bhikkhū paṭipucchī : saccaṃ kira bhikkhave Sundarīnandā bhikkhunī avassutā . . . sādīyīti. saccaṃ bhagavā. vigaṛahi buddho bhagavā : ananucchaviyaṃ bhikkhave Sundarīnandāya bhikkhuniyā ananulomikaṃ appaṭirūpaṃ assāmanakāṃ akappiyaṃ akaraṇiyaṃ. kathaṃ hi nāma bhikkhave Sundarīnandā bhikkhunī avassutā . . . sādīyissati. n' etam bhikkhave appasannānaṃ vā pasādāya pasannānaṃ vā bhīyyobhāvāya, atha kho taṃ bhikkhave appasannānaṃ c' eva apasādāya pasannānaṃ ca ekaccānaṃ aññathattāyā 'ti. atha kho bhagavā Sundarīnandaṃ bhikkhunīnaṃ anekapariyāyena vigaṛahitvā dubbharatāya dapposatāya mahicchatāya asantuṭṭhiyā saṃgaṇikāya kosajjassa avannaṃ bhāsivā anekapariyāyena subharatāya suposatāya appicchatāya santuṭṭhiyā sullekhasa dhūtassa pāsādikassa apacayassa viriyārambhassa vaṇṇaṃ bhāsivā bhikkhūnaṃ tadanucchavikaṃ tadanulomikaṃ dhammiṃ kathaṃ katvā bhikkhū āmantesi : tena hi bhikkhave bhikkhunīnaṃ sikkhāpadaṃ paññāpessāmi dasa atthavase paṭicca : saṃghasutuṭṭhātāya saṃghaphāsutāya dhammaññakūnaṃ bhikkhunīnaṃ niggaḥāya pesalānaṃ bhikkhunīnaṃ phāsuvihārāya dīṭṭhadhammikaṇaṃ āsavānaṃ saṃvarāya samparāyikānaṃ āsavānaṃ paṭighātāya appasannānaṃ pasādāya pasannānaṃ bhīyyobhāvāya saddhammatṭhitiyā vinayānuggahāya. evañ ca pana bhikkhave bhikkhuniyo imaṃ sikkhāpadaṃ uddisantu :

yā pana bhikkhunī avassutā avassutassa purisapuggalassa adhakkhakāṃ ubbhajānumaṇḍalaṃ āmasanaṃ vā parāmasanaṃ vā gahaṇaṃ vā chupanaṃ vā paṭipīḷanaṃ vā sādīyeyya, ayam pi pārājikā hoti asaṃvāsā ubbhajānumaṇḍalikā 'ti. ||1||

yā panā 'ti yā yādisā yathāyuttā yathājaccā yathānāmā yathāgottā yathāsilā yathāvihārini yathāgocārā therā vā navā vā majjhimā vā, esā vuccati yā panā 'ti.

bhikkhūniti : bhikkhakā 'ti bhikkhūnī, bhikkhācariyaṃ ajjhupagatā 'ti bhikkhūnī, bhinnapaṭadharā 'ti bhikkhūnī, sāmāññāya bhikkhūnī, paṭiññāya bhikkhūnī, ehi bhikkhūnīti bhikkhūnī, tihi sarapaṅgamanehi upasampannā 'ti bhikkhūnī, bhadrā bhikkhūnī, sārā bhikkhūnī, sekhā bhikkhūnī, asekhā bhikkhūnī, samaggena ubhatosamghena ūtticatutthena kammēna akuppēna thānārahena upasampannā 'ti bhikkhūnī. tatra yāyaṃ bhikkhūnī samaggena ubhatosamghena ūtticatutthēna kammēna akuppēna thānārahena upasampannā, ayaṃ imasmiṃ atthe adhippetā bhikkhūnīti.

avassutā nāma sārattā apēkkhavā paṭibaddhacittā. avassuto nāma sāratto apēkkhavā paṭibaddhacitto.

purisapuggalo nāma manussapuriso na yakkho na peto na tiracchānagato, viññū paṭibalo kāyasamsaggaṃ samāpajjitum.

adhakkhakaṃ ti hetthakkhakaṃ. ubbhajānumaṇḍalan ti uparijānumaṇḍalaṃ.

āmasanaṃ nāma āmatthamattaṃ. parāmasanaṃ nāma ito c' ito ca samcōpanaṃ. gahanaṃ nāma gahitamattaṃ. chupanaṃ nāma phutthamattaṃ. patipīḷanaṃ vā sādīyeyyā 'ti aṅgaṃ gahetvā nipīḷanaṃ sādīyati.

ayaṃ pīti purimāyo upādāya vuccati.

pārājikā hotīti : seyyathāpi nāma puriso sāsacchinno abhabbo tena sarīrabandhanena jīvītuṃ, evaṃ eva bhikkhūnī avassutā avassutassa purisapuggalassa adhakkhakaṃ ubbhajānumaṇḍalaṃ āmasanaṃ vā parāmasanaṃ vā gahanaṃ vā chupanaṃ vā patipīḷanaṃ vā sādīyanti assamaṇi hoti asakya-dhītā. tena vuccati pārājikā hotīti.

asamvāsā 'ti, samvāso nāma ekakammaṃ ekuddeso samasikkhātā, eso samvāso nāma. so tāya saddhīṃ n' atthi, tena vuccati asamvāsā 'ti. || 1 ||

ubhato avassute adhakkhakaṃ ubbhajānumaṇḍalaṃ kāyena kāyaṃ āmasati, āpatti pārājikassa. kāyena kāyapaṭibaddhaṃ āmasati, āpatti thullaccayassa. kāyapaṭibaddhena kāyaṃ āmasati, āpatti thullaccayassa. kāyapaṭibaddhena kāyapaṭibaddhaṃ āmasati, āpatti dukkaṭassa. nissaggiyena kāyaṃ

āmasati, āpatti dukkaṭassa. nissaggiyena kāyapaṭibaddham
āmasati, āpatti dukkaṭassa. nissaggiyena nissaggiyaṃ āma-
sati, āpatti dukkaṭassa.

ubbhakkhakam adhojānumaṇḍalam kāyena kāyaṃ āmasati,
āpatti thullaccayassa. kāyena kāyapaṭibaddham āmasati, āpatti
dukkatassa. kāyapaṭibaddhena kāyaṃ āmasati, āpatti dukka-
ṭassa. kāyapaṭibaddhena kāyapaṭibaddham āmasati, āpatti
dukkatassa. nissaggiyena kāyaṃ āmasati, āpatti dukkaṭassa.
nissaggiyena kāyapaṭibaddham āmasati, āpatti dukkaṭassa.
nissaggiyena nissaggiyaṃ āmasati, āpatti dukkaṭassa.

ekato avassute adhakkhakam ubbhajānumaṇḍalam kāyena
kāyaṃ āmasati, āpatti thullaccayassa. kāyena kāyapaṭi-
baddham āmasati . . . nissaggiyena nissaggiyaṃ āmasati,
āpatti dukkaṭassa.

ubbhakkhakam adhojānumaṇḍalam kāyena kāyaṃ āmasati,
āpatti dukkaṭassa. kāyena kāyapaṭibaddham āmasati . . .
nissaggiyena nissaggiyaṃ āmasati, āpatti dukkaṭassa.

ubhato avassute yakkhassa vā petassa vā paṇḍakassa vā
tiracchānagatamanussaviggahassa vā adhakkhakam ubbhajā-
numaṇḍalam kāyena kāyaṃ āmasati, āpatti thullaccayassa.
kāyena kāyapaṭibaddham āmasati . . . nissaggiyena nissaggi-
yaṃ āmasati, āpatti dukkaṭassa.

ubbhakkhakam adhojānumaṇḍalam kāyena kāyaṃ āmasati,
āpatti dukkaṭassa. kāyena kāyapaṭibaddham āmasati . . .
nissaggiyena nissaggiyaṃ āmasati, āpatti dukkaṭassa.

ekato avassute adhakkhakam ubbhajānumaṇḍalam kāyena
kāyaṃ āmasati, āpatti dukkaṭassa. kāyena kāyapaṭibaddham
āmasati . . . nissaggiyena nissaggiyaṃ āmasati, āpatti
dukkatassa.

ubbhakkhakam adhojānumaṇḍalam kāyena kāyaṃ āmasati,
āpatti dukkaṭassa. kāyena kāyapaṭibaddham āmasati . . .
nissaggiyena nissaggiyaṃ āmasati, āpatti dukkaṭassa. ||2||

anāpatti asaṇciṇṇa, asatiyā, ajānantiyā, asādiyantiyā, umma-
ttikāya, khittacittāya, vedanattāya, ādikammikāyā 'ti. ||3||2||

bhikkhunīvibhaṅge paṭhamapārājikam niṭṭhitam.

PĀRĀJIKĀ, II.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena Sundarīnandā bhikkhunī Sājhena Migāra-nattunā gabbhinī hoti. yāva gabbho taruṇo ahoṣi tāva eḥādesi, paripakke gabbhe vibbhamitvā vijāyi. bhikkhuniyo Thullanandaṃ bhikkhuniṃ etad avocaṃ: Sundarīnandā kho ayye aciravibbhantā vijātā. kacci no sā bhikkhunī yeva samānā gabbhinīti. evaṃ ayye 'ti. kissa pana tvaṃ ayye jānaṃ pārajikāṃ dhammaṃ ajjhāpannaṃ bhikkhuniṃ n' ev' attanā paṭicodesi na gaṇassa ārocesīti. yo etissā avaṇṇo mayh' eso avaṇṇo, yā etissā akitti mayh' esā akitti, yo etissā ayaso mayh' eso ayaso, yo etissā alābho mayh' eso alābho. ky āhaṃ ayye attano avaṇṇaṃ attano akittiṃ attano ayasaṃ attano alābhaṃ paresaṃ ārocesāmiti. yā tā bhikkhuniyo appicchā tā ujjhāyanti khiyanti vipācenti: kathaṃ hi nāma ayyā Thullanandā jānaṃ pārajikāṃ dhammaṃ ajjhāpannaṃ bhikkhuniṃ n' ev' attanā paṭicodessati na gaṇassa ārocessatīti. atha kho tā bhikkhuniyo bhikkhūnaṃ etaṃ atthaṃ ārocesuṃ. bhikkhū bhagavato etaṃ atthaṃ ārocesuṃ. atha kho bhagavā etaṃ nidaṇe etaṃ paka-rāpe bhikkhusaṃghaṃ sannipātāpetvā dhammiṃ kathaṃ katvā bhikkhū paṭipucchī: saccaṃ kira bhikkhave Thullanandā bhikkhuni jānaṃ pārajikāṃ . . . paṭicodesi . . . ārocesīti. saccaṃ bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma bhikkhave Thullanandā bhikkhuni jānaṃ pārajikāṃ . . . paṭicodessati . . . ārocessati. n' etaṃ bhikkhave appa-sannānaṃ vā pasādāya pasannānaṃ vā . . . aññathattāyā 'ti — pa — evaṃ ca pana bhikkhave bhikkhuniyo imaṃ sikkhā-padaṃ uddisantu:

yā pana bhikkhunī jānaṃ pārajikāṃ dhammaṃ ajjhāpannaṃ bhikkhuniṃ n' ev' attanā paṭicodeyya na gaṇassa āroceyya yadā ca sā tīṭhā vā assa cutā vā nāsītā vā avasātā vā sā pacchā evaṃ vadeyya: pubbevaḥaṃ ayye aññāsiṃ etaṃ bhikkhuniṃ evarūpā ca evarūpā ca sā bha-

ginīti, no ca kho attanā paṭicodeyyaṃ na gaṇassa āroceyyan ti, ayam pi pārājikā hoti asaṃvāsā vajjapaṭicchedhādikā 'ti. ||1||

yā panā 'ti yā yādisā — pa —. bhikkhuniti — pa —
ayam imasmim atthe adhiṭṭetā bhikkhuniti.

jānāti nāma sāmāṃ vā jānāti aññe vā tassā ārocenti sā vā
āroceti.

pārājikam dhammam ajjhāpannam ti atthannam pārājikā-
nam aññataram pārājikam ajjhāpannam.

n' ev' attanā paṭicodeyyā 'ti na sayam codeyya. na gaṇassa
āroceyyā 'ti na aññāsam bhikkhunīnam āroceyya.

yadā ca sā ṭhitā vā assa cutā vā 'ti: ṭhitā nāma salīge
ṭhitā vuccati. cutā nāma kālamkatā vuccati. nāsītā nāma
sayam vā vibbhantā hoti aññehi vā nāsītā. avasatā nāma
tittbhāyatanam saṃkantā vuccati.

sā pacchā evam vadeyya: pubbevāham ayye aññāsim etaṃ
bhikkhunim evarūpā ca evarūpā ca sā bhaginīti no ca kho
attanā paṭicodeyyan ti sayam vā na codeyyam, na gaṇassa
āroceyyan ti na aññāsam bhikkhunīnam āroceyyam.

ayam pīti purimāyo upādāya vuccati.

pārājikā hotīti: seyyathāpi nāma paṇḍupalāso bandhanā
pamutto abhabbo haritattāya, evam eva bhikkhunī jānam
pārājikam dhammam ajjhāpannam bhikkhunim n' ev' attanā
paṭicodessāmi na gaṇassa ārocessāmi ti dhuraṃ nikkhitta-
matte assamaṇi hoti asakyadhītā, tena vuccati pārājikā
hotīti.

asaṃvāsā 'ti saṃvāso nāma . . . tena vuccati asaṃvāsā
'ti. ||1||

anāpatti saṃghassa bhaṇḍanam vā kalaho vā viggaho vā
vivādo vā bhavissatīti nāroceti, saṃghabhedo vā saṃgharāji
vā bhavissatīti nāroceti, ayam kakkhaḷā pharusā jīvitantarā-
yam vā brahmacariyantarāyam vā karissatīti nāroceti, aññā
patirūpā bhikkhuniyo apassantīti nāroceti, na cchādetukāmā
nāroceti, paññāyissati sakena kammenā 'ti nāroceti, ummatti-
kāya, ādikammikāyā 'ti. ||2||2||

dutiyam pārājikam nitthitam.

PĀRĀJIKĀ, III.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena Thullanandā bhikkhuni samaggena saṃghena ukkhittam Ariṭṭham bhikkhum gaddhabādhipubbaṃ anuvattati. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti: katham hi nāma ayyā Thullanandā samaggena . . . anuvattissatiti — pa —. saccam kira bhikkhave Thullanandā bhikkhuni samaggena . . . anuvattatiti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: katham hi nāma bhikkhave Thullanandā bhikkhuni samaggena . . . anuvattissati. n' etam bhikkhave appasannānaṃ vā pasādāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave bhikkhuniyo imaṃ sikkhāpadaṃ uddisantu :

yā pana bhikkhuni samaggena saṃghena ukkhittam bhikkhum dhammena vinayena satthusāsanena anādaraṃ apatīkāraṃ akatasahāyaṃ tam anuvatteyya, sā bhikkhuni bhikkhunīhi evaṃ assa vacanīyā: eso kho ayye bhikkhu samaggena saṃghena ukkhitto dhammena vinayena satthusāsanena anādaro apatīkāro akatasahāyo, māyye etam bhikkhum anuvattiti. evaṃ ca sā bhikkhuni bhikkhunīhi vuccamānā tath' eva paggaṇheyya, sā bhikkhuni bhikkhunīhi yāvattiyaṃ samanubhāsitabbā tassa paṭinissaggāya. yāvattiyaṃ ce samanubhāsiyamānā tam paṭinissajjeyya, icc etam kusalam. no ce paṭinissajjeyya, ayam pi pārājikā hoti asaṃvāsā ukkhittānuvattikā 'ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

samaggo nāma saṃgho samānasamvāsako samānasimāyaṃ tthito.

ukkhitto nāma āpattiyaṃ adassanena vā appatīkammena vā appaṭinissaggena vā ukkhitto.

dhammena vinayena 'ti yena dhammena yena vinayena. satthusāsanena 'ti jinasāsanena buddhasāsanena.

anādaro nāma saṃghaṃ vā gaṇaṃ vā puggalaṃ vā kammaṃ vā nādiyati. apatīkāro nāma ukkhitto anosārīto.

akatasahāyo nāma, samānasampvāsakā bhikkhū vuccanti sahāyā. so tehi saddhim n' atthi, tena vuccati akatasahāyo 'ti.

tam anuvatteyyā 'ti yaṃditthiko so hoti yaṃkhantiko yaṃruciko sāpi taṃditthikā hoti taṃkhantikā taṃrucikā.

sā bhikkhunīti yā sā ukkhittānuvattikā bhikkhunī. bhikkhunīhīti aññāhi bhikkhunīhi yā passanti yā suṇanti tāhi vattaḇḇā : eso kho ayye bhikkhu samaggena saṃghena ukkhitto dhammena . . . anuvattīti. dutiyam pi vattaḇḇā — pa — tatiyam pi vattaḇḇā — pa —. sace paṭinissajjati, ice etaṃ kusalam. no ce paṭinissajjati, āpatti dukkaṭassa. sutvā na vadanti, āpatti dukkaṭassa. sā bhikkhunī saṃghamajjham pi ākaddhitvā vattaḇḇā : eso kho ayye bhikkhu samaggena saṃghena ukkhitto dhammena . . . anuvattīti. dutiyam pi vattaḇḇā — pa — tatiyam pi vattaḇḇā — pa —. sace paṭinissajjati, ice etaṃ kusalam. no ce paṭinissajjati, āpatti dukkaṭassa. sā bhikkhunī samanubhāsitaḇḇā. evañ ca pana bhikkhave samanubhāsitaḇḇā. byattāya bhikkhunīyā paṭibalāya saṃgho nāpetabbo : suṇātu me ayye saṃgho. ayaṃ itthannāmā bhikkhunī samaggena saṃghena ukkhittam bhikkhum dhammena vinayena satthusāsanena anūdaram apatikāram akatasahāyam tam anuvattati. sā tam vatthum na paṭinissajjati. yadi saṃghassa pattakallam, saṃgho itthannāmaṃ bhikkhunīṃ samanubhāseyya tassa vatthussa paṭinissaggāya. esā ñatti. suṇātu me ayye saṃgho. ayaṃ itthannāmā . . . na paṭinissajjati. saṃgho itthannāmaṃ bhikkhunīṃ samanubhāsati tassa vatthussa paṭinissaggāya. yassā ayyāya khamati itthannāmāya bhikkhunīyā samanubhāsanā tassa vatthussa paṭinissaggāya sā tuṇ' assa. yassā na khamati, sā bhāseyya. dutiyam pi etaṃ attham vadāmi — pa — tatiyam pi etaṃ attham vadāmi — pa —. samanubhatthā saṃghena itthannāmā bhikkhunī tassa vatthussa paṭinissaggāya. khamati saṃghassa . . . dhārayāmiti.

ñattiyā dukkaṭam, dvīhi kammavācāhi thullaccayā, kammavācāpariyosāne āpatti pārājikassa.

ayaṃ pīti purimāyo upādāya vuccati.

pārājikā hotīti : seyyathāpi nāma puthusilā dvedhā bhinnā appaṭisandhikā hoti, evam eva bhikkhunī yāvatatīyam

samanubhāsanāya na paṭinissajjanti assamaṇi hoti asakya-dhītā. tena vuccati pārājikā hotiti.

asamvāsā 'ti samvāso nāma . . . tena vuccati asamvāsā 'ti. || 1 ||

dhammakamme dhammakammasaññā na paṭinissajjati, āpatti pārājikassa. dhammakamme vematikā na paṭinissajjati, āpatti pārājikassa. dhammakamme adhammakammasaññā na paṭinissajjati, āpatti pārājikassa. adhammakamme dhammakammasaññā, āpatti dukkaṭassa. adhammakamme vematikā, āpatti dukkaṭassa. adhammakamme adhammakammasaññā, āpatti dukkaṭassa. || 2 ||

anāpatti asamanubhāsantiyā, paṭinissajjantiyā, ummattikāya, ādikammikāyā 'ti. || 3 || 2 ||

tatiyapārājikaṃ niṭṭhitam.

PĀRĀJIKĀ, IV.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattṭhiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhuniyo avassutā avassutassa parisapuggalassa hatthagahaṇam pi sādiyanti saṃghāṭikanna-gahaṇam pi sādiyanti santiṭṭhanti pi sallapanti pi saṃketam pi gacchanti purisassa pi abbhāgamanam sādiyanti chaṇnam pi anupavisanti kāyam pi tadatthāya upasaṃharanti etassa asaddhammassa paṭisevanatthāya. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti: katham hi nāma chabbaggiyā bhikkhuniyo . . . sādiyissanti . . . santiṭṭhissanti pi sallapissanti pi . . . gacchissanti . . . anupavisissanti . . . upasaṃharissanti . . . paṭisevanatthāyā 'ti — pa —. saccam kira bhikkhave chabbaggiyā bhikkhuniyo . . . upasaṃharanti . . . paṭisevanatthāyā 'ti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: katham hi nāma bhikkhave chabbaggiyā bhikkhuniyo . . . upasaṃharissanti . . . paṭisevanatthāya. n' etaṃ bhikkhave appasannānam . . . uddisantu:

yā pana bhikkhuni avassutā avassutassa parisapuggalassa hatthagahaṇam vā sādiyeyya saṃghāṭikanna-gahaṇam vā sādiyeyya santiṭṭheyya vā sallapeyya vā saṃketam

vā gaccheyya purisassa vā abbhāgamanam sādīyeyya channam vā anupaviseyya kāyam vā tadatthāya upasamhareyya etassa asaddhammassa paṭisevanatthāya, ayam pi pārājikā hoti asamvāsā aññhavatthukā 'ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhuni.

avassutā nāma sārattā apekkhavā paṭibaddhacittā, avassuto nāma sāratto apekkhavā paṭibaddhacitto.

purisapuggalo nāma manussapuriso na yakkho na peto na tiracchānagato viññū paṭibalo kāyasamsaggaṃ samāpajjitum.

hatthagahaṇam vā sādīyeyyā 'ti: hattho nāma kapparam upādāya yāva agganakhā. etassa asaddhammassa paṭisevanatthāya ubbhakkhakam adhojānumaṇḍalam gahaṇam sādīyati, āpatti thullaccayassa.

samghāṭikam gahaṇam vā sādīyeyyā 'ti, etassa asaddhammassa paṭisevanatthāya nivattham vā pārutaṃ vā gahaṇam sādīyati, āpatti thullaccayassa.

santiṭṭheyya vā 'ti, etassa asaddhammassa paṭisevanatthāya purisassa hatthapāse tiṭṭhati, āpatti thullaccayassa.

sallapeyya vā 'ti, etassa asaddhammassa paṭisevanatthāya purisassa hatthapāse ṭhitā sallapati, āpatti thullaccayassa.

samketam vā gaccheyyā 'ti, etassa asaddhammassa paṭisevanatthāya purisena ithannāmaṃ okāsaṃ āgacchā 'ti vuttā gacchati, pade pade āpatti dukkaṭassa. purisassa hatthapāsaṃ okkantamatte āpatti thullaccayassa.

purisassa vā abbhāgamanam sādīyeyyā 'ti, etassa asaddhammassa paṭisevanatthāya purisassa abbhāgamanam sādīyati, āpatti dukkaṭassa. hatthapāsaṃ okkantamatte āpatti thullaccayassa.

channam vā anupaviseyyā 'ti, etassa asaddhammassa paṭisevanatthāya yena kenaci paṭicchannam okāsaṃ pavittihammatte āpatti thullaccayassa.

kāyam vā tadatthāya upasamhareyyā 'ti, etassa asaddhammassa paṭisevanatthāya purisassa hatthapāse ṭhitā kāyam upasamharati, āpatti thullaccayassa.

ayam pi purimāyo upādāya vuccati.

pārājikā hotīti: seyyathāpi nāma tālo matthakaecchinno abhabbo punavirūhiyā, evam eva bhikkhuni aññhamam

vatthup paripūrenti assamaṇi hoti asakyadhītā. tena vuccati pārājikā hotīti.

asaṃvāsā 'ti saṃvāso nāma . . . tena vuccati asaṃvāsā 'ti. || 1 ||

anāpatti asañcecca, asatiyā, ajānantiyā, asādiyantiyā, ummattikāya, khittacittāya, vedanattāya, ādikammikāyā 'ti. || 2 || 2 ||

catutthapārājikam niṭṭhitam.

uddiṭṭhā kho ayyāyo atṭha pārājikā dhammā yesaṃ bhikkhuni aññataram vā aññataram vā āpajjitvā na labhati bhikkhunihi saddhim saṃvāsam, yathā pure tathā pucchā pārājikā hoti asaṃvāsā. tatth' ayyāyo pucchāmi: kacci 'ttha parisuddhā. dutiyam pi pucchāmi: kacci 'ttha parisuddhā. tatiyam pi pucchāmi: kacci 'ttha parisuddhā. parisuddh' etth' ayyāyo, tasmā tuṃhī, evam etaṃ dhārayāmi.

pārājikakaṇḍam niṭṭhitam.

Ime kho pan' ayyāyo sattarasa saṃghādisesā dhammā
uddesaṃ āgacchanti.

SAMGHĀDISESA, I.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattṭhiyaṃ viharati
Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana
samayena aññataro upāsako bhikkhunīsaṃghassa uddositaṃ
datvā kalamkato hoti. tassa dve puttā honti, eko assaddho
appasanno eko saddho pasanno, te pettikaṃ sāpateyyaṃ
vibhajīṃsu. atha kho so assaddho appasanno taṃ saddhaṃ
pasannaṃ etad avoca : amhākaṃ uddosito, taṃ bhājāmā 'ti.
evaṃ vutte so saddho pasanno taṃ assaddhaṃ appasannaṃ
etad avoca : māyyo evaṃ avaca, amhākaṃ pitunā bhikkhunī-
saṃghassa dinno 'ti. dutiyaṃ pi kho so assaddho appasanno
taṃ saddhaṃ pasannaṃ etad avoca : amhākaṃ uddosito, taṃ
bhājāmā 'ti. atha kho so saddho pasanno taṃ assaddhaṃ
appasannaṃ etad avoca : māyyo evaṃ avaca, amhākaṃ pitunā
bhikkhunīsaṃghassa dinno 'ti. tatiyaṃ pi kho so assaddho
. . . taṃ bhājāmā 'ti. atha kho so saddho pasanno sace
mayhaṃ bhavissati aham pi bhikkhunīsaṃghassa dassāmiti
taṃ assaddhaṃ appasannaṃ etad avoca : bhājāmā 'ti. atha
kho so uddosito tehi bhājiyamāno tassa assaddhassa appa-
sannassa pāpupāti. atha kho so assaddho appasanno bhi-
kkhuniyo upasaṃkamitvā etad avoca : nikkhamath' ayye,
amhākaṃ uddosito 'ti. evaṃ vutte Thullanandā bhi-
kkhuni taṃ purisaṃ etad avoca : māyyo evaṃ avaca, tumhā-
kaṃ pitunā bhikkhunīsaṃghassa dinno 'ti. [dinno] na
dinno 'ti vohārike mahāmatte pucchīṃsu. mahāmattā evaṃ
āhaṃsu : ko ayye jānāti bhikkhunīsaṃghassa dinno 'ti.
evaṃ vutte Thullanandā bhikkhuni te mahāmatte etad

avoca: api n' ayyo tumhehi dīttamaṃ vā sutamaṃ vā sakkaṃ
 tṭhayaṃvā dānaṃ diyyamānaṃ ti. atha kho te mahāmattā
 saccaṃ kho ayyā āhā 'ti taṃ uddositaṃ bhikkhuniṣamghassa
 akaṃsu. atha kho so puriso parājito ujjhāyati khīyati
 vipāceti: assamaṇiyo imā muṇḍā bandhakiniyo. kathaṃ
 hi nāma amhākaṃ uddositaṃ acchindāpessantīti. Thulla-
 nandā bhikkhuni mahāmattānaṃ etaṃ atthaṃ ārocesi. mahā-
 mattā taṃ purisaṃ daṇḍāpesuṃ. atha kho so puriso daṇḍiko
 bhikkhunūpassayassa avidūre ājivikaseyyaṃ kārapetvā āji-
 vike uyyojesi: etā bhikkhuniyo accāvadathā 'ti. Thulla-
 nandā bhikkhuni mahāmattānaṃ etaṃ atthaṃ ārocesi. ma-
 hāmattā taṃ purisaṃ bandhāpesuṃ. manussa ujjhāyanti
 khīyanti vipācenti: kathaṃ hi nāma bhikkhuniyo uddositaṃ
 acchindāpesuṃ, dutiyam pi daṇḍāpesuṃ, tatiyam pi bandhā-
 pesuṃ. idāni ghātāpessantīti. assosam kho bhikkhuniyo
 tesam manussānaṃ . . . vipācentānaṃ. yā tā bhikkhuniyo
 appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma ayyā Thulla-
 nandā ussayavādikā viharissatīti. atha kho tā bhikkhu-
 niyo bhikkhūnaṃ etaṃ atthaṃ ārocesuṃ — pa —. saccaṃ
 kira bhikkhave Thullanandā bhikkhuni ussayavādikā viha-
 ratīti. saccaṃ bhagavā. vīgarahi buddho bhagavā. ka-
 thaṃ hi nāma bhikkhave Thullanandā bhikkhuni ussay-
 vādikā viharissati. n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ . . .
 uddisantu:

yā pana bhikkhuni ussayavādikā vihareyya gahapatinā
 vā gahapatiputtena vā dāseṇa vā kammakāreṇa vā antamaso
 samaṇaparibbājakenāpi, ayaṃ bhikkhuni paṭhamāpattikaṃ
 dhammaṃ āpannā nissāraṇiyaṃ saṃghādiseṇa ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

ussayavādikā nāma attakārikā vuccati.

gahapati nāma yo koci agāraṃ ajjhāvasati. gahapatiputto
 nāma yo koci puttabhātaro.

dāso nāma antojāto dhanakkito karamarānito.

kammakāro nāma bhātako āhatako.

samaṇaparibbājako nāma bhikkhuṇ ca bhikkhuniṇ ca
 sikkhamānaṇ ca sāmaṇeraṇ ca sāmaṇeriṇ ca tṭhapetvā yo koci
 paribbājakasamāpanno.

attam karissāmiti dutiyam vā pariyesāti gacchati vā, āpatti dukkaṭassa. ekassa āroceti, āpatti dukkaṭassa. dutiyassa āroceti, āpatti thullaccayassa. attapariyosāne āpatti saṅghādisesassa.

paṭhamāpattikan ti, saha vatthujjhācārā āpajjati asamanubhāsanāya.

nissāraṇīyan ti, saṅghamhā nissāriyati.

saṅghādisesan ti, saṅgho 'va tassā āpattiya mānattam deti mūlāya paṭikassati abbhethi, na sambahulā na ekā bhikkhunī, tena vuccati saṅghādiseso 'ti. tass' eva āpattinikāyassa nāma kammam adhivacanam, tena pi vuccati saṅghādiseso 'ti. || 1 ||

anāpatti manussehi ākaḍḍhiyamānā gacchati, ārakkham yāceti, anodissa ācikkhati, ummattikāya, ādikammikāyā 'ti. || 2 || 2 ||

SAMGHĀDISESA, II.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena Vesāliyam aññatarassa Licchavissa pajāpati aticārini hoti. atha kho so Licchavi tam itthim etad avoca: sādhu viramāhi, anattam kho te karissāmā 'ti. evam pi vuccamānā nādiyi. tena kho pana samayena Vesālīyā Licchavigaṇo sannipatito hoti kenacid eva karaṇīyena. atha kho so Licchavi te Licchavino etad avoca: ekam me ayyo itthim anujānāthā 'ti. kā nāma sā 'ti. mayham pajāpati aticarati, tam ghātesāmiti. jānāhīti. assosi kho sā itthi sāmiko kira maṃ ghātetukāmo 'ti varabhaṇḍam ādāya Sāvattthim gantvā titthiye upasamkamitvā pabbajjam yāci. titthiyā na icchimsu pabbājetum. bhikkhuniyo upasamkamitvā pabbajjam yāci. bhikkhuniyo pi na icchimsu pabbājetum. Thullanandam bhikkhunim upasamkamitvā bhaṇḍakam dassetvā pabbajjam yāci. Thullanandā bhikkhuni bhaṇḍakam gabetvā pabbājesi. atha kho so Licchavi tam itthim gavesanto Sāvattthim gantvā bhikkhunisu pabbajitam disvāna yena rājā Pasenadi Kosalo ten' upasamkami,

upasaṃkamitvā rājānaṃ Pasenadikosulaṃ etad avoca : pajā-pati me deva varabhaṇḍaṃ ādāya Sāvattthiṃ anappattā, taṃ devo anujānātū 'ti. tena hi bhaye vicinitvā ācikkhā 'ti. diṭṭhā deva bhikkhunīsu pabbajitā 'ti. sace bhaye bhikkhunīsu pabbajitā na sā labbhā kiñci kātum. svākkhāto bhagavatā dhammo, caratu brahmacariyaṃ sammā dukkhassa antakiriyaṃ 'ti. atha kho so Licchavi ujjhāyati khiyati vipāceti : kathaṃ hi nāma bhikkhuniyo coriṃ pabbājessantīti. assosum kho bhikkhuniyo tassa Licchavissa . . . vipācentassa. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti : kathaṃ hi nāma ayyā Thullanandā coriṃ pabbājessantīti, atha kho tā bhikkhuniyo bhikkhūnaṃ etam atthaṃ ārocesum — pa —. saccam kira bhikkhave Thullanandā bhikkhuni coriṃ pabbājesīti. saccam bhagavā. vīgarahi buddho bhagavā : kathaṃ hi nāma bhikkhave Thullanandā bhikkhuni coriṃ pabbājesīti. n' etam bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu :

yā pana bhikkhuni jānaṃ coriṃ vajjhaṃ viditaṃ anapaloketvā rājānaṃ vā saṃghaṃ vā gaṇaṃ vā pūgaṃ vā seṇiṃ vā aññatra kappā vuṭṭhāpeyya, ayam pi bhikkhuni paṭhamāpattikaṃ dhammaṃ āpannā nissāraṇiyaṃ saṃghādisesan ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

jānāti nāma sāmaṃ vā jānāti aññe vā tassā ārocenti sā vā āroceti.

cori nāma yā pañcamāsakaṃ vā atirekapañcamāsakaṃ vā agghanakaṃ adinnaṃ theyyasamkhātaṃ ādiyati, esā cori nāma.

vajjhā nāma yaṃ katvā vajjhappattā hoti.

viditā nāma aññehi manussehi ñātā hoti vajjhā esā 'ti.

anapaloketvā 'ti anāpucchā.

rājā nāma, yattha rājā anusāsati rājā apaloketabbo.

saṃgho nāma bhikkhunisamgho vuccati, bhikkhunisamgho apaloketabbo.

gaṇo nāma, yattha gaṇo anusāsati gaṇo apaloketabbo.

pūgo nāma, yattha pūgo anusāsati pūgo apaloketabbo.

seṇi nāma, yattha seṇi anusāsati, seṇi apaloketabbo.

aññatra kappā 'ti ṭhapetvā kappam. kappan nāma dve kappāni titthiyesu vā pabbajitā hoti aññāsu vā bhikkhunisū pabbajitā.

aññatra kappā vuṭṭhāpessāmīti gaṇam vā ācarinim vā pattam vā cīvaram vā pariyesati sīmam vā sammannati, āpatti dukkaṭassa. ñattiyā dukkaṭam, dvīhi kammavācāhi thullaccayā. kammavācāpariyosāne upajjhāyāya āpatti saṃghādisesassa, gaṇassa ca ācariniyā ca āpatti dukkaṭassa.

ayam pīti purimam upādāya vuccati.

paṭhamāpattikan ti . . . tena pi vuccati saṃghādiseso 'ti. || 1 ||

coriyā corisaññā aññatra kappā vuṭṭhāpeti, āpatti saṃghādisesassa. coriyā vematikā . . . āpatti dukkaṭassa. coriyā acorisaññā . . . anāpatti. acoriyā corisaññā, āpatti dukkaṭassa. acoriyā vematikā, āpatti dukkaṭassa. acoriyā acorisaññā, anāpatti. || 2 ||

anāpatti ajānantī vuṭṭhāpeti, apaloketvā vuṭṭhāpeti, kappakatam vuṭṭhāpeti, ummātikāya, ādikammikāya 'ti. || 3 || 2 ||

SAṄGHĀDISESA, III.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena Bhaddāya Kāpilāniyā antevāsikā bhikkhunī bhikkhunīhi saddhim bhaṇḍitvā gāmakam nātikulam agamāsi. Bhaddā Kāpilāni tam bhikkhunim apassanti bhikkhuniyo pucchi: kham itthannāma, na dissatīti. bhikkhunīhi saddhim ayye bhaṇḍitvā na dissatīti. amma amukasmim gāmake etissā nātikulam, tattha gantvā vicinathā 'ti. bhikkhuniyo tattha gantvā tam bhikkhunim passitvā etad avocum: kissa tvam ayye ekikā āgatā. kacci 'si appadhamsitā 'ti. appadhamsita 'mhi ayye 'ti. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti: kham hi nāma bhikkhunī ekā gāmantaram gacchissatīti — pa —. saccam kira bhikkhave bhikkhunī ekā gāmantaram gacchatīti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā. kham hi nāma bhi-

kkhave bhikkhuni ekā gāmantaram gacchissati. n' etam bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu :

yā pana bhikkhuni ekā gāmantaram gaccheyya, ayam pi bhikkhuni paṭhamāpattikaṃ dhammaṃ āpannā nissāraṇiyaṃ saṃghādisesaṃ ti.

evaṃ c' idaṃ bhagavatā bhikkhunīnaṃ sikkhāpadaṃ paññattam hoti. || 1 ||

tena kho pana samayena dve bhikkhuniyo Sāketā Sāvattthiṃ addhānamaggapaṭipannā honti. antarā magge nadi taritabbā hoti. atha kho tā bhikkhuniyo nāvike upasamkamitvā etad avocaṃ : sādhu no āvuso tāretthā 'ti. nāyye sakkā ubho sakiṃ tāretuṃ ti eko ekaṃ uttāresi, uttiṇṇo uttiṇṇam dāsesi, anuttiṇṇo anuttiṇṇam dāsesi. tā pacchā samāgantvā pucchimsa : kacci 'si ayye appadhamsitā 'ti. padhamsita 'mhi ayye. tvam pana ayye appadhamsitā 'ti. padhamsita 'mhi ayye 'ti. atha kho tā bhikkhuniyo Sāvattthiṃ gantvā bhikkhunīnaṃ etam attham ārocesuṃ. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti : kathaṃ hi nāma bhikkhuni ekā nadipāram gacchissatīti. atha kho tā bhikkhuniyo bhikkhūnaṃ etam attham ārocesuṃ. bhikkhū bhagavato etam attham ārocesuṃ. saccam kira bhikkhave bhikkhuni ekā nadipāram gacchatīti. saccam bhagavā. vīgarahi buddho bhagavā : kathaṃ hi nāma bhikkhave bhikkhuni ekā nadipāram gacchissati. n' etam bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu :

yā pana bhikkhuni ekā vā gāmantaram gaccheyya ekā vā nadipāram gaccheyya, ayam pi bhikkhuni paṭhamāpattikaṃ dhammaṃ āpannā nissāraṇiyaṃ saṃghādisesaṃ ti.

evaṃ c' idaṃ bhagavatā bhikkhunīnaṃ sikkhāpadaṃ paññattam hoti. || 2 ||

tena kho pana samayena sambahulā bhikkhuniyo Kosalessu janapadesu Sāvattthiṃ gantvā sāyaṃ aññatarāṃ gāmaṃ upagacchimsu. tattha aññatarā bhikkhuni abhirūpā hoti dassaniyā pāsādikā. aññataro puriso tassā bhikkhuniyā saha dassanena paṭibaddhacitto hoti. atha kho so puriso tāsā bhikkhunīnaṃ seyyam paññāpento tassā bhikkhuniyā

seyyaṃ ekamantaṃ paññāpesi. atha kho sā bhikkhunī salla-kkhetvā pariyutthāto ayaṃ puriso, sace rattiṃ āgacchissati viṣṣaro me bhavissatīti bhikkhuniyo anāpucchā aññataraṃ kulāṃ gantvā seyyaṃ kappesi. atha kho so puriso rattiṃ āgantvā taṃ bhikkhuniṃ gavesanto bhikkhuniyo ghaṭṭesi. bhikkhuniyo taṃ bhikkhuniṃ apassantiyo evaṃ āhaṃsu : nissamsayaṃ kho sā bhikkhunī purisena saddhiṃ nikkhantā 'ti. atha kho sā bhikkhunī tassā rattiya accayena yena tā bhikkhuniyo ten' upasaṃkami. bhikkhuniyo taṃ bhikkhuniṃ etad avocum : kissa tvaṃ ayye purisena saddhiṃ nikkhantā 'ti. nāhaṃ ayye purisena saddhiṃ nikkhantā 'ti bhikkhuniṃ etam atthaṃ ārocesi. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti : kathaṃ hi nāma bhikkhunī ekā rattiṃ vippavasissatīti — pa —. saccam kira bhikkhave bhikkhunī ekā rattiṃ vippavasati . . . uddisantu :

yā pana bhikkhunī ekā vā gāmantaraṃ gaccheyya ekā vā nadīpāraṃ gaccheyya ekā vā rattiṃ vippavaseyya, ayaṃ pi bhikkhunī paṭhamāpattikaṃ dhammaṃ āpannā nissāraṇiyaṃ saṃghādisesā ti.

evaṃ c' idaṃ bhagavatā bhikkhuniṃ sikkhāpadaṃ paññattam hoti. || 3 ||

tena kho pana samayena sambahulā bhikkhuniyo Kosa-lesu janapadesu Sāvatthiṃ addhānamaggaṇāpānā honti. tattha aññataraṃ bhikkhunī vaccena piṇṇā ekikā ohiyitvā pacchā agamāsi. manussā taṃ bhikkhuniṃ passitvā dūsesum. atha kho sā bhikkhunī yena tā bhikkhuniyo ten' upasaṃkami. bhikkhuniyo taṃ bhikkhuniṃ etad avocum : kissa tvaṃ ayye ekikā ohinā. kacci 'si appadhamsitā 'ti. padhamsitā 'mhi ayye 'ti. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti : kathaṃ hi nāma bhikkhunī ekā gaṇamhā ohiyissatīti — pa —. saccam kira bhikkhave bhikkhunī ekā gaṇamhā ohiyiti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā : kathaṃ hi nāma bhikkhave bhikkhunī ekā gaṇamhā ohiyissati. n' etam bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu :

yā pana bhikkhunī ekā vā gāmantaraṃ gaccheyya ekā vā nadīpāraṃ gaccheyya ekā vā rattiṃ vippavaseyya ekā vā gaṇamhā ohiyeyya, ayaṃ pi bhikkhunī paṭhamā-

pattikaṃ dhammaṃ āpannā nissāraṇiyaṃ saṃghādisesaṃ ti. || 4 ||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

ekā vā gāmantaraṃ gaccheyyā 'ti, parikkhittassa gāmassa parikkhepaṃ paṭhamam paḍaṃ atikkāmentiyā āpatti thullaccayassa. duttiyaṃ paḍaṃ atikkāmentiyā āpatti saṃghādisesassa. aparikkhittassa gāmassa upacāraṃ paṭhamam paḍaṃ atikkāmentiyā āpatti thullaccayassa. duttiyaṃ paḍaṃ atikkāmentiyā āpatti saṃghādisesassa.

ekā vā nadipāraṃ gaccheyyā 'ti, nadī nāma timaṇḍalam paṭicehādetvā yattha katthaci uttarantiyā bhikkhuniyā antaravāsako temiyati. paṭhamam paḍaṃ uttarantiyā āpatti thullaccayassa. duttiyaṃ paḍaṃ uttarantiyā āpatti saṃghādisesassa.

ekā vā rattim vippavaseyyā 'ti, saha aruṇuggamanā duttiyikāya bhikkhuniyā hatthapāsaṃ vijahantiyā āpatti thullaccayassa. vijahite āpatti saṃghādisesassa.

ekā vā gaṇamhā ohīyeyyā 'ti, agāmake araṇṇie duttiyikāya bhikkhuniyā dassanupacāraṃ vā savanupacāraṃ vā vijahantiyā āpatti thullaccayassa. vijahite āpatti saṃghādisesassa.

ayam pīti purimāyo upādāya vuccati.

paṭhamāpattikan ti . . . tena pi vuccati saṃghādiseso 'ti. || 1 ||

anāpatti duttiyikā bhikkhuni pakkantā vā hoti vibbhantā vā kālamkatā vā pakkhasamkantā vā, āpadāsu, ummattikāya, ādikammikāya 'ti. || 2 || 5 ||

SAMGHĀDISESA, IV.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvatthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena Caṇḍakālī bhikkhuni bhaṇḍanakārikā hoti kalahakārikā vivādakārikā bhassakārikā saṃghe adhikaraṇakārikā. Thullanandā bhikkhuni tassā kamme kariyamāne paṭikkosati. tena kho pana samayena Thullanandā bhikkhuni gāmakam agamāsi kenacid eva karaṇiyena. atha kho bhikkhunisaṃghe Thullanandā bhikkhuni pakkantā

'ti Caṇḍakālīm bhikkhunīm āpattiyaṃ adassanena ukkhipi. Thullanandā bhikkhuni gāmaṃ tam karaṇiyam tīretvā punad eva Sāvattim paccāgacchi. Caṇḍakālī bhikkhuni Thullanandāya bhikkhuniyā āgacchantiyaṃ n' eva āsanam paññāpesi, na pādodakam pādapiṭham pādakathalikam upanikkhipi, na paccuggantvā pattacivaram paṭiggahesi, na pāniyena āpucchi. Thullanandā bhikkhuni Caṇḍakālīm bhikkhunīm etad avoca : kissa tvaṃ ayye mayi āgacchantiyaṃ n' eva āsanam paññāpesi, na pādodakam pādapiṭham pādakathalikam upanikkhipi, na paccuggantvā pattacivaram paṭiggahesi, na pāniyena āpucchīti. evaṃ h' etaṃ ayye hoti yathā tam anāthāya 'ti. kissa pana tvaṃ ayye anāthā 'ti. imā maṃ ayye bhikkhuniyo ayaṃ anāthā appaṇṇātā n' atthi imissā kāci pativattā 'ti āpattiyaṃ adassanena ukkhipimsū 'ti. Thullanandā bhikkhuni bālā etā abyattā etā n' eva jānanti kammaṃ vā kammadosam vā kammaṇipattim vā kamma-sampattim vā, mayaṃ kho jānāma kammaṃ pi kammadosam pi kammaṇipattim pi kammāsampattim pi, mayaṃ kho akataṃ vā kammaṃ kāreyyāma kataṃ vā kammaṃ kopeyyāma 'ti lahuṃ lahuṃ bhikkhunisaṃgham sannipātetvā Caṇḍakālīm bhikkhunīm osāresi. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti : katham hi nāma ayyā Thullanandā samaggena saṃghena ukkhittam bhikkhunīm dhammena vinayena satthusāsanena anapaloketvā kārakasaṃgham anaṇṇāya gaṇassa chandam osāressatīti — pa —. saccam kira bhikkhave Thullanandā bhikkhuni samaggena . . . osāressīti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā : katham hi nāma bhikkhave Thullanandā bhikkhuni samaggena . . . osāressati. n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu :

yā pana bhikkhuni samaggena saṃghena ukkhittam bhikkhunīm dhammena vinayena satthusāsanena anapaloketvā kārakasaṃgham anaṇṇāya gaṇassa chandam osāreyya, ayaṃ pi bhikkhuni paṭhamāpattikam dhammam āpannā nissaraṇiyam saṃghādisesaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

samaggo nāma saṃgho samānasamvāsako samānasīmāyaṃ thito.

ukkhittā nāma āpattiyaṃ adassanena vā appaṭṭikammena vā appaṭṭinissaggena vā ukkhittā.

dhammena vinayena 'ti yena dhammena yena vinayena. satthusaṃsanena 'ti jīṇasaṃsanena buddhasaṃsanena.

anapaloketvā kārakasamghan ti kammakārakasamghan anāpucchā. anaññāya gaṇassa chandan ti gaṇassa chandan aññitvā.

osāressamīti gaṇam vā pariyesati sīmam vā sammannati, āpatti dukkaṭassa. ñattiyaṃ dukkaṭam, dvīhi kammavācāhi thullaccaya. kammavācāpariyosāne āpatti samghādisesassa.

ayam pīti purimāyo upādāya vuccati.

puṭhamāpattikan ti . . . tena pi vuccati samghādiseso 'ti. ||1||

dhammakamme dhammakammasaññā osāreti, āpatti samghādisesassa. dhammakamme vematikā . . . dhammakamme adhammakammasaññā osāreti, āpatti samghādisesassa. adhammakamme dhammakammasaññā, āpatti dukkaṭassa. adhammakamme vematikā, āpatti dukkaṭassa. adhammakamme adhammakammasaññā, āpatti dukkaṭassa. ||2||

anāpatti kammakārakasamghan apaloketvā osāreti, gaṇassa chandan jānitvā osāreti, vatte vattantim osāreti, asante kammakārakasamghe osāreti, ummattikāya, ādikammikāya 'ti. ||3||2||

SAMGHĀDISESA, V.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattihiyam viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena Sundarīnandā bhikkhuni abhirūpā hoti dassaniyā pāsādikā. manussā bhattagge Sundarīnandam bhikkhunim passitvā avassutā avassutāya Sundarīnandāya bhikkhuniyā aggamaggāni bhojanāni denti. Sundarīnandā bhikkhuni yāvadattham bhuñjati, aññā bhikkhuniyo na cittarūpam labhanti. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti: katham hi nāma ayyā Sundarīnandā avassutā avassutassa purisopuggalassa hatthato khādaniyam bhojani-

yaṃ sahatthā paṭiggahetvā khādissati bhuñjissatīti — pa —.
 saccaṃ kira bhikkhave Sundarīnandā bhikkhunī avassutā
 . . . khādati bhuñjatīti. saccaṃ bhagavā. vigaṛahi
 buddho bhagavā : kathaṃ hi nāma bhikkhave Sundarī-
 nandā bhikkhunī avassutā . . . khādaniyaṃ vā bhojaniyaṃ
 vā sahatthā paṭiggahetvā khādissati bhuñjissati. n' etaṃ
 bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisanta :

yā pana bhikkhunī avassutā avassutassa purisapugga-
 lassa hatthato khādaniyaṃ vā bhojaniyaṃ vā sa-
 hatthā paṭiggahetvā khādeyya vā bhuñjeyya vā, ayam pi
 bhikkhunī paṭhamāpattikaṃ dhammaṃ āpannā nissāraṇiyaṃ
 saṃghādisesaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

avassutā nāma sārattā apekkhavā paṭibaddhacittā. avassuto
 nāma sāratto apekkhavā paṭibaddhacitto.

purisapaggalo nāma manussapuriso na yakkho na peto na
 tiracchānagato viññū paṭibalo sārājñitum.

khādaniyaṃ nāma pañca bhojanāni udakadantaponāṃ
 ṭhapetvā avasesaṃ khādaniyaṃ nāma. bhojaniyaṃ nāma
 pañca bhojanāni odano kummāso sattu maccho mamsaṃ.

khādissāmi bhuñjissāmi paṭigaṇhāti, āpatti thullaccayassa.
 ajjhohāre ajjhohāre āpatti saṃghādisesassa.

ayam pīti purimāyo upādāya vuccati.

paṭhamāpattikaṃ ti . . . tena pi vuccati saṃghādiseso
 'ti. ||1||

udakadantaponāṃ paṭigaṇhāti, āpatti dukkaṭassa.

ekato avassute khādissāmi bhuñjissāmi paṭigaṇhāti, āpatti
 dukkaṭassa. ajjhohāre ajjhohāre āpatti thullaccayassa. uda-
 kadantaponāṃ paṭigaṇhāti, āpatti dukkaṭassa.

ubhato avassute yakkhassa vā petassa vā paṇḍakassa vā
 tiracchānagatamanussaviggahassa vā hatthato khādissāmi
 bhuñjissāmi paṭigaṇhāti, āpatti dukkaṭassa. ajjhohāre
 ajjhohāre āpatti thullaccayassa. udakadantaponāṃ paṭi-
 gaṇhāti, āpatti dukkaṭassa.

ekato avassute khādissāmi bhuñjissāmi paṭigaṇhāti, āpatti
 dukkaṭassa. ajjhohāre ajjhohāre āpatti dukkaṭassa. udaka-
 dantaponāṃ paṭigaṇhāti, āpatti dukkaṭassa. ||2||

anāpatti ubhato anavassutā honti, anavassuto 'ti jānanti
paṭigaṇhāti, ummattikāya, ādikammikāya 'ti. ||3||2||

SAMGHĀDISESA, VI.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvatthiyaṃ viharati
Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana
samayena Sundarīnandā bhikkhuni abhīrūpā hoti dassani-
yā pāsādikā. manussā bhattagge Sundarīnandaṃ bhikkhuniṃ
passitvā avassutā Sundarīnandāya bhikkhuniyā aggamaggāni
bhojanāni denti. Sundarīnandā bhikkhuni kukkucāyanti
na paṭigaṇhāti. anantarikā bhikkhuni Sundarīnandaṃ bhi-
kkhuniṃ etad avoca: kissa tvaṃ ayye na paṭigaṇhāsīti.
avassuto ayye 'ti. tvaṃ pana ayye avassutā 'ti. nāhaṃ
avassutā 'ti. kin te ayye eso purisapuggalo karissati avassuto
vā anavassuto vā, yato tvaṃ anavassutā. iñgh' ayye yaṃ te
eso purisapuggalo deti khādaniyaṃ vā bhojaniyaṃ vā taṃ
tvaṃ sahatthā paṭiggahetvā khāda vā bhuñja vā 'ti. yā tā
bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma bhi-
kkhuni evaṃ vakkhati: kin te ayye . . . khāda vā bhuñja
vā 'ti — pa —. saccaṃ kira bhikkhave bhikkhuni evaṃ
vadeti: kin te ayye . . . khāda vā bhuñja vā 'ti. saccaṃ
bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma bhi-
kkhave bhikkhuni evaṃ vakkhati: kin te ayye . . . bhuñja
vā 'ti. n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu:

yā pana bhikkhuni evaṃ vadeyya: kin te ayye eso
purisapuggalo karissati avassuto vā anavassuto vā
yato tvaṃ anavassutā, iñgh' ayye yaṃ te eso purisapuggalo
deti khādaniyaṃ vā bhojaniyaṃ vā taṃ tvaṃ sahatthā pa-
ṭiggahetvā khāda vā bhuñja vā 'ti, ayam pi bhikkhuni paṭha-
māpattikaṃ dhammaṃ āpannā nissāraṇiyaṃ saṃghādisa-
san ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.
evaṃ vadeyyā 'ti: kin te ayye . . . khāda vā bhuñja vā
'ti uyyojeti, āpatti dukkaṭassa. tassā vacanena khādissāmi
bhuñjissāmi paṭigaṇhāti, āpatti dukkaṭassa. ajjlohāre

ajjhohāre āpatti thullaccayassa. bhojanapariyosāne āpatti saṃghādisesassa.

ayam pīti purimāyo upādāya vuccati.

paṭhamāpattikan ti . . . tena pī vuccati saṃghādiseso 'ti. || 1 ||

udakadantaponaṃ paṭigaṇhā 'ti uyyojeti, āpatti dukkaṭassa. tassā vacanena khādissāmi bhuñjissāmiti paṭigaṇhāti, āpatti dukkaṭassa.

ekato avassute yakkhassa vā petassa vā paṇḍakassa vā tiracchānagatamanussaviggahassa vā hatthato khādaniyaṃ vā bhojaniyaṃ vā khāda vā bhuñja vā 'ti uyyojeti, āpatti dukkaṭassa. tassā vacanena khādissāmi bhuñjissāmiti paṭigaṇhāti, āpatti dukkaṭassa. ajjhohāre ajjhohāre āpatti dukkaṭassa. bhojanapariyosāne āpatti thullaccayassa. udakadantaponaṃ paṭigaṇhā 'ti uyyojeti, āpatti dukkaṭassa. tassā vacanena khādissāmi bhuñjissāmiti paṭigaṇhāti, āpatti dukkaṭassa. || 2 ||

anāpatti anavassuto 'ti jānanti uyyojeti, kupitā na paṭigaṇhātīti uyyojeti, kulānuddayatāya na paṭigaṇhātīti uyyojeti, ummattikāya, ādikammikāya 'ti. || 3 || 2 ||

SAMGHĀDISESA, VII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattṭhiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena Caṇḍakālī bhikkhūnī bhikkhūnīhi saddhīm bhaṇḍitvā kupitā anattamaṇā evaṃ vadeti: buddhaṃ paccācikkhāmi — pa — sikkhaṃ paccācikkhāmi. kiṃ nu 'mā 'va samaṇiyo yā samaṇiyo Sakyadhitaro. sant' aññāpi samaṇiyo lajjiniyo kukkuccikā sikkhākāma, tās' āhaṃ santiko brahmacariyaṃ carissāmiti. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma ayyā Caṇḍakālī bhikkhūnī kupitā anattamaṇā evaṃ vakkhati: buddhaṃ . . . carissāmiti — pa —. saccam kira bhikkhave Caṇḍakālī bhikkhūnī kupitā anattamaṇā evaṃ vadeti: buddhaṃ . . . carissāmiti. saccam bhagavā, vīgarabhi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma bhikkhave Caṇḍakālī bhikkhūnī kupitā anattamaṇā

evaṃ vakkhati: buddhaṃ . . . carissāmiti. n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu:

yā pana bhikkhuni kupitā anattamanā evaṃ vadeyya: buddhaṃ paccācikkhāmi — pa — sikkhaṃ paccācikkhāmi; kiṃ nu 'mā 'va samaṇiyo yā samaṇiyo Sakyadhītare; sant' aṇṇāpi samaṇiyo lajjiniyo kukkuceikā sikkhākāmā, tas' āhaṃ santike brahmacariyaṃ carissāmiti: sā bhikkhuni bhikkhunīhi evaṃ assa vacanīyā: māyye kupitā anattamanā evaṃ avaca: buddhaṃ . . . carissāmiti. abhiram' ayye, svākkhāto dhammo, cara brahmacariyaṃ sammā dukkhassa antakiriyāyā 'ti. evaṃ ca sā bhikkhuni bhikkhunīhi vuccamānā tath' eva paggaṇheyya, sā bhikkhuni bhikkhunīhi yāvattatīyaṃ samanubhāsītābā tassa paṭinissaggāya. yāvattatīyaṃ ce samanubhāsīyamānā taṃ paṭinissajjeyya, ice etaṃ kusalaṃ. no ce paṭinissajjeyya, ayaṃ pi bhikkhuni yāvattatīyakaṃ dhammaṃ āpannā nissāraṇiyaṃ saṃghādisesanti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhiṃpetā bhikkhunīti.

kupitā anattamanā 'ti anabhiraddhā āhatacittā khilajātā.

evaṃ vadeyyā 'ti: buddhaṃ . . . carissāmiti.

sā bhikkhunīti yā sā evaṃvādinī bhikkhuni.

bhikkhunīhīti aṇṇāhi bhikkhunīhi yā passanti yā suṇanti tāhi vattaḃbā: māyye kupitā . . . antakiriyāyā 'ti. dutiyam pi vattaḃbā, tatiyam pi vattaḃbā. sace paṭinissajjati, ice etaṃ kusalaṃ. no ce paṭinissajjati, āpatti dukkaṭassa. sutvā na vadanti, āpatti dukkaṭassa. sā bhikkhuni saṃghamajjham pi ākaḍḍhivā vattaḃbā: māyye kupitā anattamanā evaṃ avaca: buddhaṃ paccācikkhāmi dhammaṃ paccācikkhāmi saṃghaṃ paccācikkhāmi sikkhaṃ paccācikkhāmi . . . antakiriyāyā 'ti. dutiyam pi vattaḃbā, tatiyam pi vattaḃbā. sace paṭinissajjati, ice etaṃ kusalaṃ. no ce paṭinissajjati, āpatti dukkaṭassa. sā bhikkhuni samanubhāsītābā. evaṃ ca pana bhikkhave samanubhāsītābā. byattāya bhikkhunīyā paṭibālāya saṃgho nāpetabbo: suṇātu me ayye saṃgho. ayaṃ itthannāmā bhikkhuni kupitā anattamanā evaṃ vadeṭi: buddhaṃ . . . carissāmiti. sā taṃ vatthum na paṭinissajjati. yadi saṃghassa pattakallaṃ, saṃgho itthannāmam bhikkhu-

niṃ samanubhāseyya tassa vatthussa paṭinissaggāya. esā ñatti. suṇātu me ayye saṃgho. ayaṃ itthannāma . . . na paṭinissajjati. saṃgho itthannāmaṃ bhikkhuniṃ samanubhāsatī tassa vatthussa paṭinissaggāya. yassa ayyāya khamati itthannāmaṃ bhikkhuniyā samanubhāsanā tassa vatthussa paṭinissaggāya sā tuṇh'assa. yassa na khamati sā bhāseyyu. dutiyam pi etam atthaṃ vadāmi — pa — tatiyam pi etam atthaṃ vadāmi — pa —. samanubhatṭhā saṃghena itthannāmaṃ bhikkhuni tassa vatthussa paṭinissaggāya. khamati . . . dhārayāmi.

ñattiyā dukkaṭaṃ, dvīhi kammavācāhi thullaccayā. kammavācāpariyosāne āpatti saṃghādisesassa. saṃghādisesaṃ ajjhāpajantiyā ñattiyā dukkaṭaṃ dvīhi kammavācāhi thullaccayā paṭippassambhanti.

ayaṃ pīti purimāyo upādāya vuccati.

yāvatatiyakan ti yāvatatiyaṃ samanubhāsanāya āpajati na saba vatthujjhācārā.

nissāraṇiyan ti saṃghamaṃhi nissāriyati.

saṃghādiseso 'ti — pa — tena pi vuccati saṃghādiseso 'ti. ||1||

dhammakamme dhammakammasaṇṇā na paṭinissajjati, āpatti saṃghādisesassa. dhammakamme vematikā . . . dhammakamme adhammakammasaṇṇā na paṭinissajjati, āpatti saṃghādisesassa. adhammakamme dhammakammasaṇṇā, āpatti dukkaṭassa. adhammakamme vematikā, āpatti dukkaṭassa. adhammakamme adhammakammasaṇṇā, āpatti dukkaṭassa. ||2||

anāpatti asamanubhāsantiyā, paṭinissajjantiyā, ummattikāya, ādikammikāya 'ti. ||3|| 2 ||

SAṄGHĀDISESA, VIII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena Candakālī bhikkhuni kismiñcid eva adhikarape paccakatā kupitā anattamaṇā evaṃ vadeti: chandagāminiyo

ca bhikkhuniyo dosagāminiyo ca bhikkhuniyo mohagāminiyo
 ca bhikkhuniyo bhayagāminiyo ca bhikkhuniyo 'ti. yā tā
 bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma ayyā
 Caṇḍakālī bhikkhunī kismiñcid eva . . . evaṃ vakkhati
 . . . ca bhikkhuniyo 'ti — pa —. saccam kira bhikkhave
 Caṇḍakālī bhikkhunī kismiñcid eva . . . evaṃ vadeti . . .
 ca bhikkhuniyo 'ti. saccam bhagavā. vigarahi buddho
 bhagavā: kathaṃ hi nāma bhikkhave Caṇḍakālī bhikkhunī
 kismiñcid eva . . . evaṃ vakkhati . . . ca bhikkhuniyo 'ti.
 n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu:

yā pana bhikkhunī kismiñcid eva adhikaraṇe paccākatā
 kupitā anattamanā evaṃ vadeyya: chandagāminiyo
 ca bhikkhuniyo — pa — bhayagāminiyo ca bhikkhuniyo
 'ti, sā bhikkhunī bhikkhunīhi evaṃ assa vacanīyā: māyye
 kismiñcid eva adhikaraṇe paccākatā kupitā anattamanā evaṃ
 avasa: chandagāminiyo ca bhikkhuniyo — pa — bhayagā-
 miniyo ca bhikkhuniyo 'ti. ayyā kho chandāpi gaccheyya
 dosāpi gaccheyya mohāpi gaccheyya bhayāpi gaccheyyā 'ti.
 evaṃ ca sā bhikkhunī bhikkhunīhi vuccamanā tath' eva
 paggaṇheyya, sā bhikkhunī bhikkhunīhi yāvatatiyaṃ sama-
 nubhāsitabbā tassa paṭinissaggāya. yāvatatiyaṃ ce saman-
 ubhāsiyamānā taṃ paṭinissajjeyya, ice etaṃ kusalam. no ce
 paṭinissajjeyya, ayam pi bhikkhunī yāvatatiyakam dhammaṃ
 āpannā nissāraṇiyaṃ saṃghādisesaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

kismiñcid eva adhikaraṇe 'ti, adhikaraṇaṃ nāma cattāri
 adhikaraṇāni vivādādhikaraṇaṃ anuvādādhikaraṇaṃ āpattā-
 dhikaraṇaṃ kiccādhikaraṇaṃ.

paccākatā nāma parājitā vuccati.

kupitā anattamanā 'ti anabhiraddhā āhatacittā khalajātā.

evaṃ vadeyyā 'ti: chandagāminiyo ca bhikkhuniyo
 — pa — bhayagāminiyo ca bhikkhuniyo 'ti.

sā bhikkhunīti yā sā evaṃvādinī bhikkhunī.

bhikkhunīhīti aññāhi bhikkhunīhi yā passanti yā suṇanti
 tāhi vattabbā: māyye kismiñcid eva . . . bhayāpi gaccheyyā
 'ti. dutiyam pi vattabbā. tatiyaṃ pi vattabbā . . . (see
 VII. 2. 1-3. *Instead of māyye kupitā etc. read māyye*

kismiñcid eva *etc.*; *instead of* ayam itthannāma bhikkhuni kupitā *etc.*, ayam itthannāma bhikkhuni kismiñcid eva *etc.*)
 . . . ādikammikāyā 'ti. ||2||

SAMGHĀDISESA, IX.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena Thullanandāya bhikkhuniyā antevāsibhikkhuniyo saṃsatthā viharanti pāpācārā pāpasaddā pāpasilokā bhikkhunisaṃghassa vihesikā aññamaññissā vajjapaṭicchādikā. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti: katham hi nāma bhikkhuniyo saṃsatthā viharissanti . . . vajjapaṭicchādikā 'ti — pa —. saccam kira bhikkhave bhikkhuniyo saṃsatthā viharanti . . . vajjapaṭicchādikā 'ti. saccam bhagavā. vigharahi buddho bhagavā: katham hi nāma bhikkhave bhikkhuniyo saṃsatthā viharissanti . . . vajjapaṭicchādikā 'ti. n' etam bhikkhave appasannānam . . . uddisantu:

bhikkhuniyo pan' eva saṃsatthā viharanti pāpācārā pāpasaddā pāpasilokā bhikkhunisaṃghassa vihesikā aññamaññissā vajjapaṭicchādikā. tā bhikkhuniyo bhikkhunihi evam assu vacanīyā: bhaginiyo kho saṃsatthā viharanti . . . vajjapaṭicchādikā. viviccath' ayye, vivekañ ñeva bhaginīnam saṃgho vaṇṇetīti. evaṃ ca tā bhikkhuniyo bhikkhunihi vuccamānā tath' eva paggaṇheyyum, tā bhikkhuniyo bhikkhunihi yāvatatīyam samanubhāsiyamānā tassa paṭinissaggāya. yāvatatīyañ ce samanubhāsiyamānā tam paṭinissajjeyyum, iec etam kusalam. no ce paṭinissajjeyyum, imāpi bhikkhuniyo yāvatatīyakam dhammam āpannā nissāraṇīyam saṃghādisesan ti. ||1||

bhikkhuniyo pan' eva 'ti upasampannāyo vuccanti.

saṃsatthā viharantīti, saṃsatthā nāma ananulomikena kāyikavācasikena saṃsatthā viharanti. pāpācārā 'ti pāpakena ācārena samannāgatā. pāpasaddā 'ti pāpakena kittisaddena abbhuggatā. pāpasilokā 'ti pāpakena micchājīvena jīvītam kappenti. bhikkhunisaṃghassa vihesikā 'ti aññamaññissā

kamme kariyamāne paṭikkosanti. aññamaññissā vājḡapa-
ticechādikā 'ti aññamaññam vājḡam paṭicechādenti.

tā bhikkhuniyo 'ti yā tā saṃsaṭṭhā bhikkhuniyo.

bhikkhunihiti aññāhi bhikkhunihī yā passanti yā supanti
tāhi vattaḡbā: bhaginiyo kho saṃsaṭṭhā viharanti . . .
vaṇṇeti. dutiyam pi vattaḡbā. tatiyam pi vattaḡbā . . .

(see VII. 2. 1. *Instead of māyye kupitā etc. read bhaginiyo
kho saṃsaṭṭhā etc.; instead of sā bhikkhuni, paṭinissajjati
read tā bhikkhuniyo, paṭinissajjanti. Instead of ayam
itthannāma bhikkhuni: itthannāma ca itthannāma ca bhi-
kkhuniyo saṃsaṭṭhā viharanti . . . tā tam v^o na paṭi-
nissajjanti . . . itthannāmañ ca itthannāmañ ca bhikkhuniyo
samanubhāseyyā . . . itthannāmāya ca itthannāmāya ca bhi-
kkhuninaṃ) . . . saṃghādisesaṃ ajjhāpajjantiṇaṃ ūattiyā
dukkaṭṭaṃ dvīhi kammavācāhi thullaccayā paṭippassambhanti.*

dve tisso ekato samanubhāsitabbā. tat' uttari na samanu-
bhāsitabbā.

imāpi bhikkhuniyo 'ti parimāyo upādāya vuccanti.

yāvatatīyakan ti yāvatatīyaṃ samanubhāsanāya āpajjanti
na saha vatthujjhācārā.

nissāraṇīyan ti saṃghamaḡ nissāriyati.

saṃghādiseso 'ti — pa — tena pi vuccati saṃghādiseso
'ti. || 1 ||

dhammakamme dhammakammasaṇṇā na paṭinissajjanti
. . . (see *Samgh.* VII. 2. 2) . . . adhammakamme adhamma-
kammasaṇṇā, āpatti dukkaṭṭassa. || 2 ||

anāpatti asamanubhāsantiṇaṃ, paṭinissajjantiṇaṃ, ummatti-
kānaṃ, ādikammikānaṃ ti. || 3 || 2 ||

SAMGHĀDISESA, X.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati
Jetavane Anāthapiṇḡikassa ārāme. tena kho pana
samayena Thullanandā bhikkhuni saṃghena samanu-
bhaṭṭhā bhikkhuniyo evaṃ vadoti: saṃsaṭṭhā 'va ayye
tumhe viharatha, mā tumhe nānā viharittha. santi saṃghe
aññāpi bhikkhuniyo evācārā evaṃsaddā evaṃsilokā bhikkhu-

nisamghassa vihesikā aññamaññissā vajjapaṭicchādikā, tā saṃgho na kiñci āha. tumhañ ñeva saṃgho uññāya paribhavana akkhantiyā vebhassiyā dubbalyā evam āha: bhaginiyo kho saṃsatṭhā viharanti pāpācārā pāpasaddā pāpasilokā bhikkhunisaṃghassa vihesikā aññamaññissā vajjapaṭicchādikā. viviccath' ayye, vivekañ ñeva bhaginīnaṃ saṃgho vaṇṇetīti. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma ayyā Thullanandā saṃghena samanubhatṭhā bhikkhuniyo evaṃ vakkhati: saṃsatṭhā 'va . . . vaṇṇetīti — pa —. saccam kira bhikkhave Thullanandā bhikkhuni saṃghena samanubhatṭhā bhikkhuniyo evaṃ vadeti: saṃsatṭhā 'va . . . vaṇṇetīti. saccam bhagavā. vīgarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma bhikkhave Thullanandā bhikkhuni saṃghena samanubhatṭhā bhikkhuniyo evaṃ vakkhati: saṃsatṭhā 'va . . . vaṇṇetīti. n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ vā . . . uddisantu:

yā pana bhikkhunī evaṃ vadeyya: saṃsatṭhā 'va ayye tumhe viharatha, mā tumhe nānā viharittha; santi saṃghe aññāpi bhikkhuniyo evācārā evaṃsaddā evaṃsilokā bhikkhunisaṃghassa vihesikā aññamaññissā vajjapaṭicchādikā, tā saṃgho na kiñci āha; tumhañ ñeva saṃgho uññāya paribhavana akkhantiyā vebhassiyā dubbalyā evam āha: bhaginiyo kho saṃsatṭhā viharanti pāpācārā pāpasaddā pāpasilokā bhikkhunisaṃghassa vihesikā aññamaññissā vajjapaṭicchādikā; viviccath' ayye, vivekañ ñeva bhaginīnaṃ saṃgho vaṇṇetīti: sā bhikkhunī bhikkhunihi evam assa vacaniyā: māyye evaṃ avaca: saṃsatṭhā 'va . . . vaṇṇetīti. evaṃ ca sā bhikkhunī bhikkhunihi vuccamānā tath' eva paggaṇheyya, sā bhikkhunī bhikkhunihi yāvatatiyaṃ samanubhāsītabbā tassa paṭinissaggāya. yāvatatiyañ ce samanubhāsīyamānā taṃ paṭinissajjeyya, iec etaṃ kusalaṃ. no ce paṭinissajjeyya, ayam pi bhikkhunī yāvatatiyakam dhammaṃ āpannā nissāraṇiyaṃ saṃghādisesan ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhuni.

evaṃ vadeyyā 'ti: saṃsatṭhā 'va . . . tumhañ ñeva saṃgho uññāyā 'ti avaññāya. paribhavenā 'ti paribhavyatā. akkhantiyā 'ti kopena. vebhassiyā 'ti vibhassikatā. dubbalyā

'ti appakkhatā. evaṃ āha : bhaginiyo kho saṃsatthā . . .
vaṇṇeti.

sā bhikkhunīti yā sā evaṃvādinī bhikkhuni.

bhikkhunīhīti aññāhi bhikkhunīhi yā passanti yā supanti
tāhi vattaḃbā : māyye evaṃ avaca : saṃsatthā 'va . . .
vaṇṇeti. dutiyam pi vattaḃbā. tatiyam pi vattaḃbā . . .
(see VII. 2. 1-3. *Instead of māyye kupitā etc. read māyye
evaṃ avaca etc. Read : supātu me ayye saṃgho. ayaṃ
itthannāma bhikkhuni saṃghena samanubhaṭṭhā bhikkhu-
niyo evaṃ vadeti : saṃsatthā 'va etc.*) . . . ādikammikāyā
'ti. || 2 ||

uddiṭṭhā kho ayyāyo sattarasa saṃghādisesā dhammā, nava
paṭhamāpattikā, atṭha yāvatatīyakā, yesaṃ bhikkhuni añña-
taraṃ vā aññatarāṃ vā āpajjitvā tāya bhikkhuniyā ubhato-
saṃghe pakkhamānattaṃ caritabbāṃ. ciṇṇamānattā bhi-
kkhuni yattha siyā visatigaṇo bhikkhunisaṃgho, tattha sā
bhikkhuni abbhetaḃbā. ekāya pi ce ānavisatigaṇo bhikkhu-
nisaṃgho taṃ bhikkhunim abbheyya, sā ca bhikkhuni
anabbhitā tā ca bhikkhuniyo gārayhā, ayaṃ tattha sāmici.
tatth' ayyāyo pucchāmi : kacci 'ttha parisuddhā. dutiyam
pi pucchāmi : kacci 'ttha parisuddhā. tatiyam pi pucchāmi :
kacci 'ttha parisuddhā. parisuddh' etth' ayyāyo, tasmā tuṇhī,
evaṃ etaṃ dhārayāmiti.

sattarasakam niṭṭhitam.

Ime kho pan' ayyāyo tiṃsa nissaggiyā pācittiya dhammā
uddesaṃ āgacchanti.

NISSAGGIYA, I.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvatthiyaṃ viharati
Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana
samayena chabbaggiyā bhikkhuniyo bahupatte sannica-
yaṃ karonti. manussā vihāracārikaṃ āhiṇḍantā passitvā
ujjhāyanti khīyanti vipācenti: kathaṃ hi nāma bhikkhuniyo
bahupatte sannicayaṃ karissanti. pattavaṇijjaṃ vā bhikkhu-
niyo karissanti āmattikāpaṇaṃ vā paṣāressantīti. assosaṃ
kho bhikkhuniyo tesāṃ manussānaṃ . . . vipācentānaṃ,
yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi
nāma chabbaggiyā bhikkhuniyo pattasannicayaṃ karis-
santīti — pa —. saccāṃ kira bhikkhave chabbaggiyā bhi-
kkhuniyo pattasannicayaṃ karontīti. saccāṃ bhagavā.
vigarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma bhikkhave
. . . karissanti. n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ . . .
uddisantu:

yā pana bhikkhuni pattasannicayaṃ kareyya, nissa-
ggiyaṃ pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhuni.

patto nāma dve pattā ayopatto mattikāpatto. tayo pattassa
vaṇṇā, ukkaṭṭho patto majjhimo patto omako patto. ukkaṭṭho
nāma patto aḍḍhālhakodanaṃ gaṇhāti catubhāgaṃ khādanaṃ
vā tadūpiyaṃ vā byañjanaṃ. majjhimo nāma patto nālīko-
danaṃ gaṇhāti catubhāgaṃ khādanaṃ tadūpiyaṃ byañjanaṃ.

omako nāma patto patthodanam gahhāti catubhāgam khādanam tadūpiyam byañjanam. tato ukkaṭṭho apatto, omako apatto.

sannicayam kareyyā 'ti anadhiṭṭhito avikappito.

nissaggiyo hotīti, saha aruṇṅgamanā nissaggiyo hoti nissajjitabbo saṃghassa vā gaṇassa vā ekabhikkhuniyā vā. evañ ca pana bhikkhave nissajjitabbo. tāya bhikkhuniyā saṃgham upasamkamitvā ekamsam uttarāsaṅgam karitvā vuddhānam bhikkhunīnam pāde vanditvā ukkuṭikam nisiditvā añjalim paggaheṭvā evam assa vacaniyo : ayam me ayye patto rattātikkanto nissaggiyo, imāham saṃghassa nissajjāmiti. nissajjitvā āpatti desetabbā. byattāya bhikkhuniyā paṭibalāya āpatti paṭiggahetabbā. nissatṭhapatto dātabbo : suṇātu me ayye saṃgho. ayam patto itthannāmāya bhikkhuniyā nissaggiyo saṃghassa nissatṭho. yadi saṃghassa pattakallam, saṃgho imam pattam itthannāmāya bhikkhuniyā dadeyyā 'ti.

tāya bhikkhuniyā sambahulā bhikkhuniyo upasamkamitvā ekamsam uttarāsaṅgam karitvā vuddhānam bhikkhunīnam pāde vanditvā ukkuṭikam nisiditvā añjalim paggaheṭvā evam assu vacaniyā : ayam me ayyāyo patto rattātikkanto nissaggiyo, imāham ayyānam nissajjāmiti. nissajjitvā āpatti desetabbā. byattāya bhikkhuniyā paṭibalāya āpatti paṭiggahetabbā. nissatṭhapatto dātabbo : suṇantu me ayyāyo. ayam patto itthannāmāya bhikkhuniyā nissaggiyo ayyānam nissatṭho. yadi ayyānam pattakallam, ayyāyo imam pattam itthannāmāya bhikkhuniyā dadeyyun ti.

tāya bhikkhuniyā ekam bhikkhunim upasamkamitvā ekamsam uttarāsaṅgam karitvā ukkuṭikam nisiditvā añjalim paggaheṭvā evam assa vacaniyā : ayam me ayye patto rattātikkanto nissaggiyo, imāham ayyāya nissajjāmiti. nissajjitvā āpatti desetabbā. tāya bhikkhuniyā āpatti paṭiggahetabbā. nissatṭhapatto dātabbo : imam pattam ayyāya dāmmi. ||1||

rattātikkante atikkantasāññā, nissaggiyam pācittiyam. rattātikkante vematikā, nissaggiyam pācittiyam. rattātikkante anatikkantasāññā, nissaggiyam pācittiyam. anadhiṭṭhite adhiṭṭhitasāññā, nissaggiyam pācittiyam. avikkappite vikappitasāññā, nissaggiyam pācittiyam. avissajjite

vissajjitasaññā, nissaggiyaṃ pācittiyaṃ. anatthe natthasaññā, avinatthe vinatthasaññā, abhinne bhinnasaññā, avilatte viluttasaññā, nissaggiyaṃ pācittiyaṃ. nissaggiyaṃ pattam anissajjitvā paribhuñjati, āpatti dukkaṭassa. rattānatikkante atikkantasaññā, āpatti dukkaṭassa. rattānatikkante vematikā, āpatti dukkaṭassa. rattānatikkante anatikkantasaññā, anāpatti. ||2||

anāpatti anto aruṇaṃ adhiṭṭheti vikappeti vissajjeti nassati vinassati bhijjati acchinditvā gaṇhanti vissāsaṃ gaṇhanti, ummattikāya, ādikammikāya 'ti. ||3||2||

tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhuniyo nissatthapattam na denti. bhagavato . . . ārocesuṃ. na bhikkhave nissatthapatto na dātabbo. yā na dadeyya, āpatti dukkaṭassā 'ti. ||3||

NISSAGGIYA, II.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena sambhulā bhikkhuniyo gāmakāvāse vassaṃ vutthā Sāvattthiṃ agamaṃsu vattasampannā iriyāpathasampannā duccolā lūkhacivarā. upāsakā tā bhikkhuniyo passivā imā bhikkhuniyo vattasampannā . . . lūkhacivarā, imā bhikkhuniyo acchinnā bhavissantiti bhikkhunisaṃghassa akālacivaraṃ adamsu. Thullanandā bhikkhuni amhākaṃ kaṭhinaṃ atthataṃ, kālacivaraṃ ti adhiṭṭhahitvā bhājāpesi. upāsakā tā bhikkhuniyo passivā etad avocuṃ: ap' ayyāhi civaram laddhan ti. na mayaṃ āvuso civaram labhāma, ayyā Thullanandā arohākaṃ kaṭhinaṃ atthataṃ, kālacivaraṃ ti adhiṭṭhahitvā bhājāpesīti. upāsakā ujjhāyanti khīyanti vipācenti: kathaṃ hi nāma ayyā Thullanandā akālacivaraṃ kālacivaraṃ ti adhiṭṭhahitvā bhājāpessatīti. assosuṃ kho bhikkhuniyo tesam upāsakānaṃ . . . vipācentānaṃ. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma ayyā Thullanandā . . . bhājāpessatīti. atha kho tā bhikkhuniyo bhikkhūnaṃ etam atthaṃ ārocesuṃ. bhikkhū bhagavato

... ārocesum. saccam kira bhikkhave Thullanandā bhikkhunī . . . bhājāpesīti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: katham hi nāma bhikkhave Thullanandā bhikkhunī . . . bhājāpessati. n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu :

yā pana bhikkhunī akālacivaraṃ kālacivaraṃ ti adhiṭṭhahitvā bhājāpeyya, nissaggiyaṃ pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

akālacivaraṃ nāma anattate kaṭhine ekādasa māse uppannaṃ, attate kaṭhine satta māse uppannaṃ. kāle pi ādissa dinnam, etaṃ akālacivaraṃ nāma. kālacivaraṃ ti adhiṭṭhahitvā bhājāpeti, payoge dukkaṭaṃ, paṭilābhena nissaggiyaṃ hoti nissajjitabbaṃ saṃghassa vā gaṇassa vā ekabhikkhuniyā vā evaṃ ca pana bhikkhave nissajjitabbaṃ: idaṃ me ayye akālacivaraṃ kālacivaraṃ ti adhiṭṭhahitvā bhājāpitaṃ nissaggiyaṃ. imāhaṃ saṃghassa nissajjāmiti — pa — dadeyyā 'ti — pa — dadeyyum — pa — ayyāya dammiti. ||1||

akālacivare akālacivarasaññā kālacivaraṃ ti adhiṭṭhahitvā bhājāpeti, nissaggiyaṃ pācittiyaṃ. akālacivare vematikā . . . āpatti dukkaṭassa. akālacivare kālacivarasaññā . . . anāpatti. kālacivare akālacivarasaññā, āpatti dukkaṭassa. kālacivare vematikā, āpatti dukkaṭassa. kālacivare kālacivarasaññā, anāpatti. ||2||

anāpatti akālacivaraṃ akālacivarasaññā bhājāpeti, kālacivaraṃ kālacivarasaññā bhājāpeti, ummattikāya, ādikammikāyā 'ti. ||3||2||

NISSAGGIYA, III.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena Thullanandā bhikkhunī aññatarissā bhikkhuniyā saddhim cīvaraṃ parivattetvā paribhuñjati. atha kho sā bhikkhunī taṃ cīvaraṃ sampharitvā nikkhipī. Thullanandā bhikkhunī taṃ bhikkhunim etad avoca: yaṃ te ayye

mayā saddhīm cīvaram parivattitam kahan tam cīvaran ti. atha kho sā bhikkhunī tam cīvaram niharitvā Thullanandāya bhikkhuniyā dassesi. Thullanandā bhikkhunī tam bhikkhunim etad avoca : hand' ayye tuyham cīvaram, āhara metam cīvaram ; yam tuyham tuyham ev' etam, yam mayham mayham ev' etam ; āhara metam, sakam paccāharā 'ti acchindi. atha kho sā bhikkhunī bhikkhuninam etam attham ārocesi. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti : katham hi nāma ayyā Thullanandā bhikkhuniyā saddhīm cīvaram parivattetvā acchindissatīti. atha kho tā bhikkhuniyo bhikkhūnam . . . ārocesum. bhikkhū bhagavato . . . ārocesum. saccam kira bhikkhave Thullanandā bhikkhunī . . . acchindatīti. saccam bhagavā, vigarahi buddho bhagavā : katham hi nāma bhikkhave Thullanandā bhikkhunī . . . acchindissati. n' etam bhikkhave appasannānam . . . uddisantu :

yā pana bhikkhunī bhikkhuniyā saddhīm cīvaram parivattetvā sā pacchā evam vadeyya : hand' ayye tuyham cīvaram, āhara metam cīvaram ; yam tuyham tuyham ev' etam, yam mayham mayham ev' etam ; āhara metam, sakam paccāharā 'ti acchindeyya vā acchindāpeyya vā, nissaggiyam pācittiyan ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.
bhikkhuniyā saddhīm ti aññāya bhikkhuniyā saddhīm.
cīvaram nāma channam cīvarānam aññataram cīvaram vikappanupagapacchimam.

parivattetvā 'ti parittena vā vipulam vipulena vā parittam.
acchindeyyā 'ti sayam acchindati, nissaggiyam pācittiyam.
acchindāpeyyā 'ti aññam āpāpeti, āpatti dukkaṭassa. sakim ānattā bahukam pi acchindati, nissaggiyam hoti nissajjitabbam samghassa vā gaṇassa vā ekabhikkhuniyā vā. evañ ca pana bhikkhave nissajjitabbam : idam me ayye cīvaram bhikkhuniyā saddhīm parivattetvā acchinnam nissaggiyam. imāhaṃ samghassa nissajjāmīti — pa — dadeyyā 'ti — pa — dadeyyum — pa — ayyāya dammīti. ||1||

upasampannāya upasampannasaññā cīvaram parivattetvā acchindati vā acchindāpeti vā, nissaggiyam pācittiyam.

upasampannāya vematikā . . . upasampannāya anupasampannasaññā . . . nissaggiyaṃ pācittiyaṃ. aññaṃ parikkhāraṃ parivattetvā acchindati vā acchindāpeti vā, āpatti dukkaṭassa. anupasampannāya saddhiṃ cīvaraṃ vā aññaṃ vā parikkhāraṃ parivattetvā acchindati vā acchindāpeti vā, āpatti dukkaṭassa. anupasampannāya upasampannasaññā, āpatti dukkaṭassa. anupasampannāya vematikā, āpatti dukkaṭassa. anupasampannāya anupasampannasaññā, āpatti dukkaṭassa. ||2||

anāpatti sā vā deti tassa vā vissāsentī gaṇhāti, ummattikāya, ādikammikāya 'ti. ||3||2||

NISSAGGIYA, IV.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena Thullanandā bhikkhunī gilānā hoti. atha kho aññataro upāsako yena Thullanandā bhikkhunī ten' upasamkami, upasamkamitvā Thullanandaṃ bhikkhuniṃ etad avoca: kin te ayye aphāsu, kiṃ āhariyatā 'ti. sappinā me āvuso attho 'ti. atha kho so upāsako aññatarassa āpaṇikassa gharā kahāpaṇassa sappiṃ āharitvā Thullanandāya bhikkhuniyā adāsi. Thullanandā bhikkhunī na me āvuso sappinā attho, telena me attho 'ti. atha kho so upāsako yena so āpaṇiko ten' upasamkami, upasamkamitvā taṃ āpaṇikaṃ etad avoca: na kir' ayyo ayyāya sappinā attho, telena attho, handa te sappiṃ, telaṃ me debhīti. sace mayaṃ ayyo vikkitāṃ bhaṇḍaṃ puna āharissāma, kadā amhākaṃ bhaṇḍaṃ vikkāyissati. sappissa kayena sappi haṭaṃ, telassa kayā āhara, telaṃ harissasīti. atha kho so upāsako ujjhāyati khīyati vipāceti: kathaṃ hi nāma ayyā Thullanandā aññaṃ viññāpetvā aññaṃ viññāpessatīti. assosum kho bhikkhuniyo tassa upāsakassa . . . vipācentassa. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācentī . . . atha kho tā bhikkhuniyo bhikkhūnaṃ . . . ārocesum. bhikkhū bhagavato . . . ārocesum. saccāṃ kira bhikkhave Thullanandā bhikkhunī aññaṃ viññāpetvā aññaṃ viññāpesīti. saccāṃ bhagavā. vigarahi buddho

bhagavā : kathaṃ hi nāma bhikkhave Thullanandā bhikkhuni . . . viññāpessati. n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu :

yā pana bhikkhuni aññāṃ viññāpetvā aññāṃ viññāpeyya, nissagghiyaṃ pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhuni.

aññāṃ viññāpetvā 'ti yaṃ kiñci viññāpetvā. aññāṃ viññāpeyyā 'ti taṃ t̐apetvā aññāṃ viññāpeti, payoge dukkaṭaṃ, paṭilābhena nissagghiyaṃ hoti nissajjitaḥṭṭaṃ saṃghassa vā gaṇassa vā ekabbikkhuniyā vā. evañ ca pana bhikkhave nissajjitaḥṭṭaṃ : idaṃ me ayye aññāṃ viññāpetvā aññāṃ viññāpitaṃ nissagghiyaṃ, imāhaṃ saṃghassa nissajjāmiti — pa — dadeyyā 'ti — pa — dadeyyuṃ — pa — ayyāya dammiti. ||1||

aññe aññasaññā aññāṃ viññāpeti, nissagghiyaṃ pācittiyaṃ. aññe vematikā . . . aññe anaññasaññā . . . nissagghiyaṃ pācittiyaṃ. anaññe aññasaññā anaññāṃ viññāpeti, āpatti dukkaṭassa. anaññe vematikā anaññāṃ viññāpeti, āpatti dukkaṭassa. anaññe anaññasaññā, anāpatti. ||2||

anāpatti tañ c' eva viññāpeti aññāñ ca viññāpeti, ānissamsaṃ dassetvā viññāpeti, ummattikāya, ādikammikāyā 'ti. ||3||2||

NISSAGGIYA, V.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ vibarati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena Thullanandā bhikkhuni gilānā hoti. atha kho aññataro upāsako yena Thullanandā bhikkhuni ten' upasaṃkami, upasaṃkamitvā Thullanandaṃ bhikkhuniṃ etad avoca : kacci ayye khamaniyaṃ kacci yāpaniyaṃ ti. na me āruso khamaniyaṃ na yāpaniyaṃ ti. amukassa ayye āpanikassa ghare kahāpaṇaṃ nikkhipissāmi, tato yaṃ iccheyyāsi taṃ āharāpeyyāsi. Thullanandā bhikkhuni aññataraṃ sikkhamānaṃ āpāsesi : gaccha sikkhamāne amukassa āpanikassa gharā kahāpaṇassa telāṃ āharā 'ti. atha kho sā sikkhamānā

tassa āpaṇikassa gharā kahāpaṇassa telam āharitvā Thullanandāya bhikkhuniyā adāsi. Thullanandā bhikkhuni na me sikkhamāne telena attho, sappinā me attho 'ti. atha kho sā sikkhamānā yena so āpaṇiko ten' upasaṃkami, upasaṃkamitvā tam āpaṇikam etad avoca: na kira āvuso ayyāya telena attho, sappinā attho. handa te telam, sappim me dehīti. sace mayam ayye vikkītam bhaṇḍam puna ādiyissāma . . . telassa kayena telam haṭam, sappissa kayam āhara, sappim harissasīti. atha kho sā sikkhamānā rodanti atthāsi. bhikkhuniyo tam sikkhamānam etad avocum: kissa tvam sikkhamāne rodasīti. atha kho sā sikkhamānā bhikkhuniyam etam attham ārocesi. yā tā bhikkhuniyo appiechā . . . vipācenti: katham hi nāma ayyā Thullanandā aññam cetāpetvā aññam cetāpessatīti — pa —, saccam kira bhikkhave . . . (see IV. 1. *Instead of viññāpetvā etc. read cetāpetvā*) . . . uddisantu:

yā pana bhikkhuni aññam cetāpetvā aññam cetāpeyya, nissaggiyam pācittiyam ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhuniṭi.

aññam cetāpetvā 'ti yaṃ kiñci cetāpetvā . . . (see IV. 2. *Instead of viññāp° read cetāp°*) . . . ādikammikāyā 'ti. ||2||

NISSAGGIYA, VI.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvatthiyam viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena upāsakā bhikkhunisamghassa cīvaratthāya chandakam saṃharitvā aññatarassa pāvārikassa ghare parikkhāram nikkhipitvā bhikkhuniyo upasaṃkamitvā etad avocum: amukassa ayye pāvārikassa ghare cīvaratthāya parikkhāro nikkhitto. tato cīvaram āharāpetvā bhājethā 'ti. bhikkhuniyo tena parikkhārena bhesajjam cetāpetvā paribhujjimsu. upāsakā jānitvā ujjhāyanti — pa —, katham hi nāma bhikkhuniyo aññadattikena parikkhārena aññuddisaikena saṃghikena aññam cetāpessantīti. assosum kho bhikkhuniyo tesam upāsakanam . . . vipācentānam. yā tā bhikkhuniyo

appicchā . . . vipācenti: katham hi nāma bhikkhuniyo . . .
 cetāpessantīti — pa —, saccam kira bhikkhave bhikkhuniyo
 . . . cetāpentīti. saccam bhagavā, vigarahi buddho bhagavā:
 katham hi nāma bhikkhave bhikkhuniyo . . . cetāpessanti.
 n' etam bhikkhave appasannānam . . . uddisantu:

yā pana bhikkhuni aññadatthikena parikkhārena
 aññuddisikena saṃghikena aññam cetāpeyya,
 nissaggiyam pācittiyam ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

aññadatthikena parikkhārena aññuddisikenā 'ti aññass'
 atthāya dinnena.

saṃghikenā 'ti saṃghassa na gaṇassa na ekabhikkhuniyā.

aññam cetāpeyyā 'ti yamatthāya dinnam tam tthapetvā
 aññam cetāpeti. payogo dukkaṭam, paṭilābhena nissaggiyam
 hoti nissajjitabbam saṃghassa vā gaṇassa vā ekabhikkhuniyā
 vā. evañ ca pana bhikkhave nissajjitabbam: idam me
 ayye aññadatthikena parikkhārena aññuddisikena saṃgha-
 kena aññam cetāpitam nissaggiyam, imāham saṃghassa
 nissajjāmīti — pa — dadeyyā 'ti — pa — dadeyyum
 — pa — ayyāya dammīti. ||1||

aññadatthike aññadatthikasaññā aññam cetāpeti, nissaggi-
 yam pācittiyam. aññadatthike vematikā . . . aññadatthike
 anaññadatthikasaññā . . . nissaggiyam pācittiyam. nissa-
 tṭham paṭilābhivā yathādāne upanetabbam, anaññadatthike
 aññadatthikasaññā, āpatti dukkaṭassa. anaññadatthike ve-
 matikā, āpatti dukkaṭassa. anaññadatthike anaññadatthi-
 kasaññā, anāpatti. ||2||

anāpatti sesakam upaneti, sāmike spaloketvā upaneti,
 āpadāsu, ummattikāya, ādikammikāyā 'ti ||3||2||

NISSAGGIYA, VII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvatthiyam viharati
 Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana
 samayena upāsakā bhikkhunisaṃghassa cīvaratthāya chanda-
 kam saṃharitvā aññatarassa pavārikassa ghare parikkhāram

nikkhipitvā bhikkhuniyo upasamkamitvā etad avocum : amukassa ayye pavārikassa ghare cīvaratthāya parikkhāro nikkhitto. tato cīvaram āharāpetvā bhājetthā 'ti. bhikkhuniyo tena ca parikkhārena sayam pi yācitvā bhesajjam cetāpetvā paribhuñjimsu. upāsakā jānitvā ujjhāyanti khīyanti vipācenti : kathaṃ hi nāma bhikkhuniyo aññadatthikena parikkhārena aññuddisikena saṃghikena saṃyācikena aññam cetāpessantīti — pa —. saccam kira bhikkhave bhikkhuniyo . . . cetāpentīti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā : kathaṃ hi nāma bhikkhave bhikkhuniyo . . . cetāpessanti. n' etam bhikkhave appasannānam . . . uddisantu : yā pana bhikkhunī aññadatthikena parikkhārena aññuddisikena saṃghikena saṃyācikena aññam cetāpeyya, nissaggiyam pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.
 aññadatthikena parikkhārena aññuddisikenā 'ti . . .
 saṃghikenā 'ti . . . saṃyācikenā 'ti sayam yācitvā. aññam
 cetāpeyyā 'ti . . . (see VI. 2. 1-3. After saṃghikena insert
 saṃyācikena) . . . ādikammikāyā 'ti. ||2||

NISSAGGIYA, VIII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena aññatarassa pūgassa parivenāvāsikā bhikkhuniyo yāguyā kilamanti. atha kho so pūgo bhikkhuninaṃ yāguatthāya chandakam saṃharitvā aññatarassa āpaṇikassa ghare parikkhāram nikkhipitvā bhikkhuniyo upasamkamitvā etad avoca : amukassa ayye āpaṇikassa ghare yāguatthāya parikkhāro nikkhitto, tato taṇḍulam āharāpetvā yāgum pacāpetvā paribhuñjathā 'ti. bhikkhuniyo tena parikkhārena bhesajjam cetāpetvā paribhuñjimsu. atha kho so pūgo jānitvā ujjhāyati khīyati vipāceti : kathaṃ hi nāma bhikkhuniyo aññadatthikena parikkhārena aññuddisikena mahājanikena aññam cetāpessantīti — pa —. saccam kira bhikkhave bhikkhuniyo . . . cetāpentīti. saccam bha-

gavā. vīgarahi buddho bhagavā: katham hi nāma bhikkhave bhikkhuniyo . . . cetāpessanti. n' etam bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu:

yā pana bhikkhunī aññadatthikena parikkhārena aññuddisikena mahājanikena aññaṃ cetāpeyya, nissaggiyaṃ pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

aññadatthikena parikkhārena aññuddisikenā 'ti aññass' atthāya dinnena.

mahājanikenā 'ti gaṇassa na saṃghassa na ekabhikkhuniyā.

aññaṃ cetāpeyyā 'ti . . . (see VI. 2. 1-3. *Instead of saṃghikena read mahājanikena*) . . . ādikammikāyā 'ti. ||2||

NISSAGGIYA, IX.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena aññatarassa pūgassa parivenavāsikā bhikkhuniyo . . . (see VIII. 1) . . . paribhuñjathā 'ti. bhikkhuniyo tena ca parikkhārena sayam pi yācitvā bhesajjaṃ cetāpetvā paribhuñjimsu. atha kho so pūgo jānitvā . . . (see VIII. 1. *After mahājanikena insert saṃyācikena*) . . . uddisantu:

yā pana bhikkhunī aññadatthikena parikkhārena aññuddisikena mahājanikena saṃyācikena aññaṃ cetāpeyya, nissaggiyaṃ pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

aññadatthikena parikkhārena aññuddisikenā 'ti . . . mahājanikenā 'ti . . . saṃyācikenā 'ti sayam yācitvā. aññaṃ cetāpeyyā 'ti . . . (see VI. 2. 1-3. *Instead of saṃghikena read mahājanikena saṃyācikena*) . . . ādikammikāyā 'ti. ||2||

NISSAGGIYA, X.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena Thullanandā bhikkhunī bahussutā hoti bhāṇikā visārādā paṭṭhā dhammim katham kām. bahū manussā Thullanandam bhikkhunim payirupāsanti. tena kho pana samayena Thullanandāya bhikkhuniyā pariveṇam udriyati. manussā Thullanandam bhikkhunim etad avocum: kiss' idam vo ayye pariveṇam udriyatīti. n' atth' āvuso dāyakā n' atthi kārakā 'ti. atha kho te manussā Thullanandāya bhikkhuniyā pariveṇatthāya chandakam samharitvā Thullanandāya bhikkhuniyā parikkhāram adamsu. Thullanandā bhikkhunī tena ca parikkhārena sayam pi yācitvā bhesajjam cetāpetvā paribhuñji. manussā jānitvā ujjhāyanti khyanti vipācenti: katham hi nāma ayyā Thullanandā aññadatthikena parikkhārena aññuddisikena puggalikena samyācikenā aññam cetāpessatīti — pa —. saccam kira bhikkhave Thullanandā bhikkhunī . . . cetāpetīti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: katham hi nāma bhikkhave Thullanandā bhikkhunī . . . cetāpessati. n' etam bhikkhave appasannānam . . . uddisantu:

yā pana bhikkhunī aññadatthikena parikkhārena aññuddisikena puggalikena samyācikenā aññam cetāpeyya, nissaggiyam pācittiyan ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

aññadatthikena parikkhārena aññuddisikenā 'ti . . . puggalikenā 'ti ekāya bhikkhuniyā na samghassa na gaṇassa.

samyācikenā 'ti sayam yācitvā.

aññam cetāpeyyā 'ti . . . (as above; read constantly puggalikenā samyācikenā) . . . ādikammikāyā 'ti. ||2||

NISSAGGIYA, XI.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati Jetavane Anāthapiṇḍikaessa ārāme. tena kho pana samayena Thullanandā bhikkhuni bahussutā hoti bhāṇikā visārādā paṭṭhā dhammiṃ katham kātum. atha kho rājā Pasenadi Kosalo sitakāle mahaggham kambalam paru-pitvā yena Thullanandā bhikkhuni ten' upasamkamī, upasamkamitvā Thullanandam bhikkhuniṃ abhivādetvā ekamantam nisīdi. ekamantam nisinnam kho rājānam Pasenadiṃ Kosalam Thullanandā bhikkhuni dhammiyā kathāya . . . sampahamsesi. atha kho rājā Pasenadi Kosalo Thullanandāya bhikkhuniyā dhammiyā kathāya . . . sampahamsito Thullanandam bhikkhuniṃ etad avoca : vadeyyāsi ayye yena attho 'ti. sace me tvam mahārāja dātukāmo 'si, imam kambalam dehīti. atha kho rājā Pasenadi Kosalo Thullanandāya bhikkhuniyā kambalam datvā utthāyāsanaṃ Thullanandam bhikkhuniṃ abhivādetvā padakkhiṇam katvā pakkāmi. manussā ujjhāyanti khīyanti vipācenti : mahicchā imā bhikkhuniyo asantuttā. katham hi nāma rājānam kambalam viññāpessantīti. assosum kho bhikkhuniyo tesam manussānam . . . vipācentānam. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti : katham hi nāma ayyā Thullanandā rājānam kambalam viññāpessatīti — pa —. saccam kira bhikkhave Thullanandā bhikkhuni rājānam kambalam viññāpessīti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā. katham hi nāma bhikkhave Thullanandā bhikkhuni rājānam kambalam viññāpessati. n' etaṃ bhikkhave appasannānam . . . uddisantu :

garupāvuraṇam pana bhikkhuniyā cetāpentiyā catukkamsaparamam cetāpetabbam. tato ce uttari cetāpeyya, nissaggiyam pācittiyaṃ ti. ||1||

garupāvuraṇam nāma yam kiñci sitakāle pāvuraṇam. cetāpentiyā 'ti viññāpentiyā.

catukkamsaparamam cetāpetabban ti soḷasakahāpaṇagghanakam cetāpetabbam.

tato ce uttari cetāpeyyā 'ti, tat' uttari viññāpeti, payoge dukkaṭaṃ, paṭilābhena nissaggiyaṃ hoti nissajjitabbam saṃghassa vā gaṇassa vā ekabhiikkhuniyā vā. evaṃ ca pana bhikkhave nissajjitabbam : idaṃ me ayye garupāvuraṇaṃ atirekacatukkamsaparamam cetāpitaṃ nissaggiyaṃ. imāhaṃ saṃghassa nissajjāmiti — pa — dadeyyā 'ti — pa — dadeyyuṃ — pa — ayyāya dammīti. || 1 ||

atirekacatukkamse atirekasaññā cetāpeti, nissaggiyaṃ pācittiyaṃ. atirekacatukkamse vematikā . . . atirekacatukkamse ānakasaññā cetāpeti, nissaggiyaṃ pācittiyaṃ. ānakacatukkamse atirekasaññā, āpatti dukkaṭassa. ānakacatukkamse vematikā, āpatti dukkaṭassa. ānakacatukkamse ānakasaññā, anāpatti. || 2 ||

anāpatti catukkamsaparamam cetāpeti, ānakacatukkamsaparamam cetāpeti, nātakānaṃ, pavāritānaṃ, sūñass' atthāya, attano dhanena, mahagghaṃ cetāpetukāmaṃ appagghaṃ cetāpeti, ummattikāya, ādikammikāya 'ti. || 3 || 2 ||

NISSAGGIYA, XII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvatthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena Thullanandā bhikkhuni bahussutā hoti . . . (see XI. 1. *Instead of sītakāle read uṇhakāle; instead of kambalaṃ read khomaṃ*) . . . uddisantu :

lahupāvuraṇaṃ pana bhikkhuniyā cetāpentiyaṃ aḍḍhateyyakamsaparamam cetāpetabbam. tato ce uttari cetāpeyya, nissaggiyaṃ pācittiyaṃ ti. || 1 ||

lahupāvuraṇaṃ nāma yaṃ kiñci uṇhakāle pāvuraṇaṃ. cetāpentiyaṃ 'ti viññāpentiyaṃ.

aḍḍhateyyakamsaparamam cetāpetabban ti dasakahāpaṇagghanakam cetāpetabbam. tato ce uttari . . . (see XI. 2. *Read lahupāvuraṇaṃ atirekaḍḍhateyyakamsaparamam; ati-*

rekaadḍhateyyakaṃse, ūnakaadḍhateyyakaṃse) . . . anāpatti. || 1 ||

anāpatti adḍhateyyakaṃsaparamaṃ cetāpeti, ūnakaadḍhateyyakaṃsaparamaṃ cetāpeti . . . ādikammikāyā 'ti. || 2 || 2 ||

uddiṭṭhā kho ayyāyo tiṃsa nissaggiyā pācittiya dhammā. tatth' ayyāyo pucchāmi: kacci 'ttha parisuddhā. dutiyam pi pucchāmi: kacci 'ttha parisuddhā. tatiyam pi pucchāmi: kacci 'ttha parisuddhā. parisuddh' etth' ayyāyo, tasmā tuṃhī, evaṃ etaṃ dhārayāmiti.

tiṃsanissaggiyaṃ niṭṭhitaṃ.

Ime kho pan' ayyāyo chasatthīsatā pācittiya dhammā
uddesaṃ āgacchanti.

PĀCITTIYA, I.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvatthiyaṃ viharati
Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana
samayena aññatarena upāsakena bhikkhunīsaṃgho lasuṇena
pavārīto hoti yāsaṃ ayyānaṃ lasuṇena attho ahaṃ lasuṇenā
'ti. khettapālo ca ānatto hoti sace bhikkhuniyo āgacchanti
ekamekāya bhikkhuniyā dve tayo bhaṇḍike dehiti. tena
kho pana samayena Sāvatthiyaṃ ussavo hoti, yathābhatam
lasuṇam parikkhayaṃ agamāsi. bhikkhuniyo tam upāsakaṃ
upasaṃkamitvā etad avocaṃ: lasuṇena āvuso attho 'ti.
n' atth' ayyo, yathābhatam lasuṇam parikkhiyaṃ, khettaṃ
gacchathā 'ti. Thullanandā bhikkhuni khettaṃ gantvā
na mattaṃ jānitvā bahuṃ lasuṇam harāpesi. khettapālo
ujjhāyati khīyati vipāceti: kathaṃ hi nāma bhikkhuniyo
na mattaṃ jānitvā bahuṃ lasuṇam harāpessantīti, assosam
kho bhikkhuniyo tassa khettapālassa ujjhāyantassa khī-
yantassa vipācentassa, yā tā bhikkhuniyo appicchā . . .
vipācenti: kathaṃ hi nāma ayyā Thullanandā na mattaṃ
jānitvā bahuṃ lasuṇam harāpessatīti — pa —. saccam kira
bhikkhave Thullanandā bhikkhuni na mattaṃ jānitvā lasu-
ṇam harāpesīti. saccam bhagavā, vigaṛahi buddho bha-
gavā: kathaṃ hi nāma bhikkhave Thullanandā bhikkhuni
na mattaṃ jānitvā lasuṇam harāpessatīti. n' etaṃ bhikkhave
appasannānaṃ vā pasādāya — pa — dhammiṃ kathaṃ
katvā bhikkhū āmantesi: bhūtapubbaṃ bhikkhave Thulla-
nandā bhikkhuni aññatarassa brāhmaṇassa pajāpati ahoṣi

tisso ca dhītarō Nandā Nandavatī Sundarīnandā. atha kho bhikkhave so brāhmaṇo kālaṃ katvā aññatarāṃ haṃsayoniṃ upapajji, tassa sabbasovannaṃmayā pattā abhesuṃ. so tasma ekekaṃ pattāṃ deti. atha kho bhikkhave Thullanandā bhikkhunī ayaṃ haṃso amhākaṃ ekekaṃ pattāṃ detitī taṃ haṃsarājaṃ gahetvā nippattaṃ akāsi. tassa puna jāyamānā pattā setā sampajjimsu. tadāpi bhikkhave Thullanandā bhikkhunī atilobhena suvaṇṇā parihīnā, idāni lasuṇā parihāyissatīti.

yaṃ laddhaṃ tena tutthaḃbaṃ, atilobho hi pāpako;
haṃsarājaṃ gahetvāna suvaṇṇā parihāyathā 'ti.

atha kho bhagavā Thullanandaṃ bhikkhuniṃ anekapariyāyena vīgarahitvā dubbharatāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave bhikkhuniyo imaṃ sikkhāpadaṃ uddisantu :

yā pana bhikkhunī lasuṇaṃ khādeyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

lasuṇaṃ nāma māgadhaṃ vuccati.

khādissāmīti paṭigraḥhāti, āpatti dukkaṭassa. ajjhohāre ajjhohāre āpatti pācittiyassa. ||1||

lasuṇe lasuṇasaṇṇā khādati, āpatti pācittiyassa. lasuṇe vematikā . . . lasuṇe alasuṇasaṇṇā khādati, āpatti pācittiyassa. alasuṇe lasuṇasaṇṇā khādati, āpatti dukkaṭassa. alasuṇe vematikā khādati, āpatti dukkaṭassa. alasuṇe alasuṇasaṇṇā khādati, anāpatti. ||2||

anāpatti palaṇḍuke, bhaṇḍanake, baritake, cāpalasuṇe, sūpasampāke, mamsasampāke, telasampāke, sālave, uttari-bhaṇḍe, ummattikāya, ādikammikāya 'ti. ||3||2||

PĀCITTIYA, II.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena ehaḃbaggiyā bhikkhuniyo sambādhe lomaṃ saṃharāpetvā Aciravatiyā nadiyā vesiyāhi saddhiṃ naggā

ekatitthe nhāyanti. vesiyā ujjhāyanti — pa — : kathaṃ hi nāma bhikkhuniyo sambādhe lomāṃ saṃharāpessanti seyya-thāpi gihiniyo kāmabhoginiyo 'ti. assosun kho bhikkhuniyo tāsaṃ vesiyānaṃ ujjhāyantīnaṃ — pa —. yā tā bhikkhuniyo appicchā tā ujjhāyanti — pa — : kathaṃ hi nāma chabbaggiyā bhikkhuniyo sambādhe lomāṃ saṃharāpessantīti — pa —. saccāṃ kira bhikkhave chabbaggiyā bhikkhuniyo . . . saṃharāpentīti. saccāṃ bhagavā. vigarahi buddho bhagavā : kathaṃ hi nāma bhikkhave chabbaggiyā bhikkhuniyo . . . saṃharāpessanti. n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu :

yā pana bhikkhuni sambādhe lomāṃ saṃharāpeyya, pācittiyaṃ ti. || 1 ||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

sambādho nāma ubho upakacchakā muttakaraṇaṃ.

saṃharāpeyyā 'ti ekam pi lomāṃ saṃharāpeti, āpatti pācittiyassa, bahuke pi lome saṃharāpeti, āpatti pācittiyassa.

anāpatti ābādhapaccayā, ummattikāya, ādikammikāyā 'ti. || 2 ||

PĀCITTIYA, III.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvatthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena dve bhikkhuniyo anabbhiraṭṭiyā pīlītā ovarakaṃ pavasitvā talaghātaṃ karonti. bhikkhuniyo tena saddena upadhāvitā tā bhikkhuniyo etad avocaṃ : kissa tumhe ayye purisena saddhiṃ sampadussathā 'ti. na mayā ayye purisena saddhiṃ sampadussamā 'ti bhikkhuninaṃ etaṃ atthaṃ ārocesaṃ. yā tā bhikkhuniyo appicchā tā ujjhāyanti — pa — : kathaṃ hi nāma bhikkhuniyo talaghātaṃ karissantīti — pa —. saccāṃ kira bhikkhave bhikkhuniyo talaghātaṃ karontīti. saccāṃ bhagavā. vigarahi buddho bhagavā : kathaṃ hi nāma bhikkhave bhikkhuniyo talaghātaṃ karissantīti. n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu :

talaghātake pācittiyaṃ ti. || 1 ||

talaghātakaṃ nāma samphassaṃ sādhiyanti antamaso uppalapattena pi muttakaraṇe palhāraṃ deti, āpatti pācittiyassa.

anāpatti ābādhapaccayā, ummattikāya, ādikammikāyā 'ti. || 2 ||

PĀCITTIYA, IV.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvatthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena aṇṇatarā purāṇarājorodhā bhikkhunisū pabbajitā hoti. aṇṇatarā bhikkhuni anabhiratiyā plīṭṭā yena sā bhikkhuni ten' upasaṃkamī, upasaṃkamitvā taṃ bhikkhuniṃ etad avoca : rājā kho ayye tumhe cirācirap gacchati, kathaṃ tumhe dhārethā 'ti. jatumaṭṭhakena ayye 'ti. kiṃ etaṃ ayye jatumaṭṭhakan ti. atha kho sā bhikkhuni tassā bhikkhuniyā jatumaṭṭhakaṃ ācikkhi. atha kho sā bhikkhuni jatumaṭṭhakaṃ ādiyitvā dhovitum vissaritvā ekamantaṃ chaddesi. bhikkhuniyo makkhikāhi samparikiṇṇaṃ passitvā evaṃ āhaṃsu : kass' idaṃ kamman ti. sā evaṃ āha : mayh' idaṃ kamman ti. yā tā bhikkhuniyo appicchā tā ujjhāyanti — pa — : kathaṃ hi nāma bhikkhuni jatumaṭṭhakaṃ ādiyissanti — pa —. saccam kira bhikkhave bhikkhuni jatumaṭṭhakaṃ ādiyīti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā : kathaṃ hi nāma bhikkhave bhikkhuni jatumaṭṭhakaṃ ādiyissati. n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu :

jatumaṭṭhake pācittiyaṃ ti. || 1 ||

jatumaṭṭhakaṃ nāma jatumayaṃ kaṭṭhamayaṃ piṭṭhamayaṃ mattikāmayam.

ādiyeyyā 'ti, samphassaṃ sādhiyanti antamaso uppalapattam pi muttakaraṇaṃ paveseti, āpatti pācittiyassa.

anāpatti ābādhapaccayā, ummattikāya, ādikammikāyā 'ti. || 2 ||

PĀCITTIYA, V.

Tena samayena buddho bhagavā Sakkesu viharati Kapi-
lavatthusmiṃ Nigrodhârâme. atha kho Mahâpajâ-
pati Gotamī yena bhagavā ten' upasamkamī, upasamka-
mitvā bhagavantam abhivādetvā adhovāte aṭṭhāsi duggandho
bhagavā mātugāmo 'ti. atha kho bhagavā ādiyantu kho
bhikkhuniyo udakasuddhikā ti Mahâpajâpatiṃ Gotamīṃ
dhammīyā kathāya . . . sampamaṃsesi. atha kho Mahâpa-
jâpati Gotamī bhagavatā dhammīyā kathāya . . . sampa-
maṃsitā bhagavantam abhivādetvā padakkhiṇam katvā
pakkāmi. atha kho bhagavā etasmiṃ nidāne etasmiṃ pa-
kaṇe dhammīṃ katham katvā bhikkhū āmantesi : anujā-
nāmi bhikkhave bhikkhunīnam udakasuddhikā ti. ||1||

tena kho pana samayena aññatarā bhikkhuni bhagavatā
udakasuddhikā anuññātā 'ti atigambhīram udakasuddhikam
ādiyanti muttakaraṇe vaṇam akāsi. atha kho sā bhikkhuni
bhikkhunīnam etam attham ārocesi. yā tā bhikkhuniyo
appicchā tā ujjhāyanti — pa — : katham hi nāma bhikkhuni
atigambhīram udakasuddhikam ādiyissatīti — pa —. saccam
kira bhikkhave bhikkhuni . . . ādiyīti. saccam bhagavā.
vigarahi buddho bhagavā : katham hi nāma bhikkhave
bhikkhuni . . . ādiyissati. n' etam bhikkhave appasannā-
nam . . . uddisantu :

udakasuddhikam pana bhikkhuniyā ādiyamānāya
dvaṅgulapabbaparamam ādātabbam. tam atikkāmentiyā pā-
cittiyā ti. ||2|| ||1||

udakasuddhikam nāma muttakaraṇassa dhovanā vuccati.

ādiyantiyā 'ti dhovantiyā. dvaṅgulapabbaparamam ādā-
tabban ti dvisu aṅgulesu dve pabbaparamā ādātabbā. tam
atikkāmentiyā 'ti, samphassam sādīyanti antamaso kesagga-
mattam pi atikkāmeti, āpatti pācittiyassa. ||1||

atirekadvaṅgulapabbe atirekasaññā ādiyati, āpatti pācitti-
yassa. atirekadvaṅgulapabbe vematikā ādiyati, āpatti pā-
cittiyassa. atirekadvaṅgulapabbe ānakasaññā ādiyati, āpatti

pācittiyassa. ūnakadvaṅgulapabbe atirekasaṇṇā, āpatti dukkaṭṭassa. ūnakadvaṅgulapabbe venatikā, āpatti dukkaṭṭassa. ūnakadvaṅgulapabbe ūnakasaṇṇā, anāpatti. ||2||

anāpatti dvaṅgulapabbaparamaṃ ādiyati, ūnakadvaṅgulapabbaparamaṃ ādiyati, ābādhapaccayā, ummattikāya, ādikammikāyā 'ti. ||3||2||

PĀCITTIYA, VI.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena Ārohaṇto nāma mahāmatto bhikkhūsu pabbajito hoti, tassa purāṇadutiyaikā bhikkhunīsu pabbajitā hoti. tena kho pana samayena so bhikkhu tassā bhikkhuniyā santike bhuttavissaggaṃ karoti. atha kho sā bhikkhunī tassa bhikkhuno bhuñjantassa pāniyena ca vidhūpanena ca upatitṭhitvā accāvadati. atha kho so bhikkhu taṃ bhikkhuniṃ apasādesi: mā bhagini ovaṇūpaṃ akāsi, n' etaṃ kappatiti. pubbe maṃ tvaṃ evaṇ ca evaṇ ca karosi, idāni ettakaṃ na sahasitī pāniyathālakaṃ matthake āsumbhutvā vidhūpanena pahāraṃ adāsi. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma bhikkhunī bhikkhussa pahāraṃ dassatiti — pa —. saccam kira bhikkhave bhikkhunī . . . adāsiti. saccam bhagavā. vigaṇhi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma bhikkhave bhikkhunī . . . dassati. n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu:

yā pana bhikkhunī bhikkhussa bhuñjantassa pāniyena vā vidhūpanena vā upatitṭṭheyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

bhikkhussā 'ti upasampannassa.

bhuñjantassā 'ti pañcannaṃ bhojanānaṃ aññataraṃ bhojanaṃ bhuñjantassa.

pāniyaṃ nāma yaṃ kiñci pāniyaṃ. vidhūpanaṃ nāma yā kāci vijāni.

upatitṭṭheyyā 'ti hatthapāse tiṭṭhati, āpatti pācittiyassa. ||1||

upasampanne upasampannasāññā pāṇiyena vā vidhūpanena vā upatitṭhati, āpatti pācittiyassa. upasampanne vematikā . . . upasampanne anupasampannasāññā . . . āpatti pācittiyassa. batthapāsam vijahitvā upatitṭhati, āpatti dukkaṭassa. khādaniyaṃ khādantassa upatitṭhati, āpatti dukkaṭassa. anupasampannassa upatitṭhati, āpatti dukkaṭassa. anupasampanne upasampannasāññā, āpatti dukkaṭassa. anupasampanne vematikā, āpatti dukkaṭassa. anupasampanne anupasampannasāññā, āpatti dukkaṭassa. || 2 ||

anāpatti deti, dāpeti, anupasampannaṃ āpāpeti, ummattikāya, ādikammikāya 'ti. || 3 || 2 ||

PĀCITTIYA, VII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattṭhiyaṃ vibarati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena bhikkhuniyo sassakāle āmakadhaññaṃ viññāpetvā nagaraṃ atiharanti. dvāraṭṭhāne deth' ayye bhāgan ti pali-buddhitvā muñcimsu. atha kho tā bhikkhuniyo upassayaṃ gantvā bhikkhunīnaṃ etaṃ atthaṃ ārocesuṃ. yā tā bhikkhuniyo appicchā tā ujjhāyanti — pa — : kathaṃ hi nāma bhikkhuniyo āmakadhaññaṃ viññāpessanti — pa —. saccam kira bhikkhave bhikkhuniyo āmakadhaññaṃ viññāpentīti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā : kathaṃ hi nāma bhikkhave bhikkhuniyo āmakadhaññaṃ viññāpessanti. n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu :

yā pana bhikkhunī āmakadhaññaṃ viññitvā vā viññāpetvā vā bhajjitvā vā bhajjāpetvā vā koṭṭitvā vā koṭṭāpetvā vā pacitvā vā pacāpetvā vā bhuñjeyya, pācittiyaṃ ti. || 1 ||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

āmakadhaññaṃ nāma sālī vīhi yavo godhūmo kaṅgu varako kudrāsako.

viññitvā 'ti sayam viññitvā. viññāpetvā 'ti aññaṃ viññāpetvā. bhajjitvā 'ti sayam bhajjitvā. bhajjāpetvā 'ti aññaṃ bhajjāpetvā. koṭṭitvā 'ti . . . koṭṭāpetvā 'ti . . . pacitvā 'ti . . . pacāpetvā 'ti aññaṃ pacāpetvā. bhuñjissāmīti paṭi-

gaṇhāti, āpatti dukkaṭṭassa. ajjhohāre ajjhohāre āpatti pācittiyassa. || 1 ||

anāpatti ābādhapaccayā, aparappam viññāpeti, ummattikāya, ādikammikāya 'ti. || 2 || 2 ||

PĀCITTIYA, VIII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena aññataro brāhmaṇo nibbīṭṭharājabhāto taṃ ñeva bhāṭapatham yācissāmīti sīsam nhāyitvā bhikkhunūpassa-
yam nissāya rājakulam gacchati. aññatarā bhikkhunī kaṭāhe vaccam katvā tirokuḍḍe chaḍḍentī tassa brāhma-
ṇassa matthake āsumbhi. atha kho so brāhmaṇo . . . vipā-
ceti : assamaṇiyo imā muṇḍā bandhakiniyo. katham hi nāma
gūthakaṭāham matthake āsumbhissanti. imāsam upassayam
jhāpessāmīti ummukam gahetvā upassayam pavisati. añña-
taro upāsako upassayā nikkhamanto addasa tam brāhmaṇam
ummukam gahetvā upassayam pavisantam. disvāna tam
brāhmaṇam etad avoca : kissa tvam bho ummukam gahetvā
upassayam pavisasīti. imā mam bho muṇḍā bandhakiniyo
gūthakaṭāham matthake āsumbhissu, imāsam upassayam
jhāpessāmīti. gaccha bho brāhmaṇa, maṅgulam etam, sa-
hassam lacehasi taṃ ca bhāṭapathan ti. atha kho so brāhmaṇo
sīsam nhāyitvā rājakulam gantvā sahaṣsam alattha taṃ ca
bhāṭapatham. atha kho so upāsako upassayam pavisitvā
bhikkhunūnam etam attham ārocetvā paribhāsi. yā tā bhi-
kkhuniyo appicehā tā ujjhāyanti — pa — : katham hi nāma
bhikkhuniyo uccāram tirokuḍḍe chaḍḍessantīti — pa —,
saṃcam kira bhikkhave bhikkhuniyo . . . chaḍḍentīti.
saṃcam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā : katham hi
nāma bhikkhave bhikkhuniyo . . . chaḍḍessanti. n' etam
bhikkhave appasannānam . . . uddisantu :

yā pana bhikkhunī uccāram vā passāvam vā saṃkāram vā
vighāsam vā tirokuḍḍe vā tiropākāre vā chaḍḍeyya
vā chaḍḍāpeyya vā, pācittiyam ti. || 1 ||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

uccāro nāma gūtho vuccati. passāvo nāma muttam vuccati. samkāram nāma kacavaram vuccati. vighāsam nāma calakāni vā atthikāni vā ucehiṭṭhodakam vā.

kuddo nāma tayo kuḍḍā, itthakākuddo silākuddo dārukuddo. pākāro nāma tayo pākārā, itthakāpākāro silāpākāro dārupākāro. tirokuddo 'ti kuḍḍassa parato. tiropākāro 'ti pākārassa parato.

chaḍḍeyyā 'ti sayam chaḍḍeti, āpatti pācittiyassa. chaḍḍāpeyyā 'ti aññam ānāpeti, āpatti dukkaṭassa. sakiṃ ānattā bahukam pi chaḍḍeti, āpatti pācittiyassa. || 1 ||

anāpatti oloketvā chaḍḍeti, avalaṇṇe chaḍḍeti, ummattikāya, ādikammikāya 'ti. || 2 || 2 ||

PĀCITTIYA, IX.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena aññatarassa brāhmaṇassa bhikkhunūpassayam nissāya yavakhetam hoti. bhikkhuniyo uccāram pi passāvam pi samkāram pi vighāsam pi khette chaḍḍenti. atha kho so brāhmaṇo ujjhāyati khīyati vipāceti: katham hi nāma bhikkhuniyo amhākam yavakhetam dūsessantīti. assosam kho bhikkhuniyo tassa brāhmaṇassa . . . vipācentassa. yā tā bhikkhuniyo appicchā tā ujjhāyanti — pa —: katham hi nāma bhikkhuniyo uccāram pi . . . vighāsam pi harite chaḍḍessantīti — pa —. saccam kira bhikkhave bhikkhuniyo . . . chaḍḍentīti. saccam bhagavā. vīgarahi buddho bhagavā: katham hi nāma bhikkhave bhikkhuniyo . . . chaḍḍessanti. n' etam bhikkhave appasannānam . . . uddisantu:

yā panā bhikkhunī uccāram vā passāvam vā samkāram vā vighāsam vā harite chaḍḍeyyā vā chaḍḍāpeyyā vā, pācittiyan ti. || 1 ||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

uccāro . . . (see VIII. 2. 1) . . . ucehiṭṭhodakam vā.

haritaṃ nāma pubbaṇṇaṃ aparāṇṇaṃ yaṃ manussānaṃ upabhogaparibhogaṃ ropimaṃ.

chaḍḍeyyā 'ti sayaṃ chaḍḍeti, āpatti pācittiyassa. chaḍḍāpeyyā 'ti . . . (see VIII. 2. 1) . . . āpatti pācittiyassa. ||1||

harite haritasāññā chaḍḍeti vā chaḍḍāpeti vā, āpatti pācittiyassa. harite vematikā . . . harite aharitasāññā . . . āpatti pācittiyassa. aharite haritasāññā, āpatti dukkaṭṭassa. aharite vematikā, āpatti dukkaṭṭassa. aharite aharitasāññā, anāpatti. ||2||

anāpatti oloketvā chaḍḍeti, khetamariyāde chaḍḍeti, sāmike āpucchitvā apaloketvā chaḍḍeti, ummattikāya, ādikammikāya 'ti. ||3||2||

PĀCITTIYA, X.

Tena samayena buddho bhagavā Rājagahe viharati Veleuvane Kalandakanivāpe. tena kho pana samayena Rājagahe giraggasamajjo hoti. chabbaggiyā bhikkhuniyo giraggasamajjaṃ dassanāya agamaṃsu. manussā ujjhāyanti khiyanti vipācenti : kathaṃ hi nāma bhikkhuniyo naccam pi gītaṃ pi vāditam pi dassanāya āgacchissanti seyyathāpi gihiniyo kāmabhoginiyo 'ti. assosun kho bhikkhuniyo tesam manussānaṃ . . . vipācentānaṃ. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti : kathaṃ hi nāma chabbaggiyā bhikkhuniyo naccam pi . . . gacchissantīti — pa —. saccam kira bhikkhave chabbaggiyā bhikkhuniyo naccam pi . . . gacchantīti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā : kathaṃ hi nāma bhikkhave chabbaggiyā bhikkhuniyo naccam pi . . . gacchissanti. n' etuṃ bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu :

yā pana bhikkhuni naccam vā gītaṃ vā vāditam vā dassanāya gaccheyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhuni.

naccam nāma yaṃ kiñci naccam. gītaṃ nāma yaṃ kiñci gītaṃ. vāditam nāma yaṃ kiñci vāditam.

dassanāya gacchati, āpatti dukkaṭassa. yattha ṭhitā passati vā suṇāti vā, āpatti pācittiyassa. dassanupacāraṃ vijahitvā punappunam passati vā suṇāti vā, āpatti pācittiyassa. ekam-ekam dassanāya gacchati, āpatti dukkaṭassa. yattha ṭhitā passati vā suṇāti vā, āpatti pācittiyassa. dassanupacāraṃ vijahitvā punappunam passati vā suṇāti vā, āpatti pācittiyassa. ||1||

anāpatti ārame ṭhitā passati vā suṇāti vā, bhikkhuniyā ṭhitokāsaṃ vā nisinnokāsaṃ vā nipannokāsaṃ vā āgantvā naccanti vā gāyanti vā vādentī vā, paṭipatham gacchanṭi passati vā suṇāti vā, sati karuṇiye gantvā passati vā suṇāti vā, āpadāsu, unmattikāya, ādikammikāya 'ti. ||2||2||

lasuṇavaggo paṭhamo.

PĀCITTIYA, XI.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattihīyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārame. tena kho pana samayena Bhaddāya Kāpilāniyā antevāsibhikkhuniyā nātako puriso gāmakā Sāvattihīyaṃ agamāsi kenacid eva karuṇiyeṇa. atha kho aā bhikkhuni tena purisena saddhīyaṃ rattandhakāre appadīpe eken' ekā santiṭṭhati pi sallapati pi. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācentī: katham hi nāma bhikkhuni rattandhakāre appadīpe purisena saddhīyaṃ eken' ekā santiṭṭhissati pi sallapissati pīti — pa —. saccam kira bhikkhave bhikkhuni . . . santiṭṭhati pi sallapati pīti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: katham hi nāma bhikkhave bhikkhuni . . . santiṭṭhissanti pi sallapissati pi. n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu: yā pana bhikkhuni rattandhakāre appadīpe purisena saddhīyaṃ eken' ekā santiṭṭheyya vā sallapeyya vā, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

rattandhakāre 'ti oggate suriye. appadīpe 'ti anāloke.

puriso nāma manussapuriso na yakkho na peto na tiracchā-
nagato viññū paṭibalo santiṭṭhitum sallapitum.

saddhin ti ekato.

eken' ekā 'ti puriso e' eva hoti bhikkhuni ca.

santiṭṭheyya vā 'ti purisassa hatthapāse tiṭṭhati, āpatti
pācittiyassa. sallapeyya vā 'ti purisassa hatthapāse ṭhiṭṭā
sallapati, āpatti pācittiyassa. hatthapāsam vijahitvā santi-
ṭṭhati vā sallapati vā, āpatti dukkaṭassa. yakkhena vā petena
vā paṇḍakena vā tiracchānagatamanussaviggahena vā saddhiṃ
santiṭṭhati vā sallapati vā, āpatti dukkaṭassa. || 1 ||

anāpatti yo koci viññū dutiyo hoti, arahopekkhā añña-
vihitā santiṭṭhati vā sallapati vā, ummattikāya, ādikammi-
kāyā 'ti. || 2 || 2 ||

PĀCITTIYA, XII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattihīyaṃ viharati
Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana
samayena Bhaddāya Kāpilāniyā antevāsibhikkhuniyā
nātaḥ puriso gāmakā Sāvattihīyaṃ agamāsi kenaci eva kara-
ṇīyena. atha kho sā bhikkhuni bhagavatā paṭikkhittam
rattandhakāre appadīpe purisena saddhiṃ eken' ekā santiṭṭhi-
tum sallapitum ti ten' eva purisena saddhiṃ paṭicchanne
okāse eken' ekā santiṭṭhati pi sallapati pi. yā tā bhikkhuni-
yo appicchā . . . (XI. 1. *Instead of rattandhakāre appadīpe*
read paṭicchanne okāse) . . . uddisantu:

yā pana bhikkhuni paṭicchanne okāse purisena
saddhiṃ eken' ekā santiṭṭheyya vā sallapeyya vā, pā-
cittiyaṃ ti. || 1 ||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhuni.

paṭicchanno nāma okāso kuḍḍena vā kavāṭena vā kilāṇṇena
vā sāṇipākārena vā rukkhena vā thambhena vā kotthaṇṇiyā vā
yena kenaci paṭicchanno hoti.

puriso nāma manussapuriso . . . (XI. 2) . . . ādikammi-
kāyā 'ti. || 2 ||

PĀCITTIYA, XIII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena Bhaddāya Kāpilāniyā antevāsibhikkhuniyā ñāṭako puriso gāmakā Sāvattthim agamāsi kenacid eva karāṇiyena. atha kho sā bhikkhuni bhagavatā paṭikkhittam patiechanne okāse purisena saddhim eken' ekā santiṭṭhitum sallapitum ti ten' eva purisena saddhim ajjhokāse eken' ekā santiṭṭhati pi sallapati pi. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . (XI. 1. *Instead of rattandhakāro appadīpe read ajjhokāse*) . . . uddisantu :

yā pana bhikkhuni ajjhokāse purisena saddhim eken' ekā santiṭṭheyya vā sallapeyya vā, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.
ajjhokāso nāma appaṭicchanno hoti kuḍḍena vā . . .
kothhalīyā vā yena kenaci appaṭicchanno hoti.
puriso nāma manussapuriso . . . (XI. 2) . . . ādikammikāyā 'ti. ||2||

PĀCITTIYA, XIV.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena Thullanandā bhikkhuni rathiyāya pi byūhe pi siṅghātaka pi purisena saddhim eken' ekā santiṭṭhati pi sallapati pi nikkamikaṃ pi jappeti dutiyikaṃ pi bhikkhunim uyyojeti. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti : katham hi nāma ayyā Thullanandā rathiyāya pi . . . santiṭṭhissati pi sallapissati pi nikkamikaṃ pi jappissati dutiyikaṃ pi bhikkhunim uyyojessatīti — pa —. saccam kira bhikkhave Thullanandā bhikkhuni rathiyāya pi . . . uyyojetīti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā : katham hi nāma bhikkhave Thullanandā bhikkhuni rathiyāya pi . . . uyyojessati. n' etam bhikkhave appasannānam . . . uddisantu :

yā pana bhikkhuni rathiyāya vā byūhe vā siṅghātake vā purisena saddhīm eken' ekā santiṭṭheyya vā sallapeyya vā nikaṇṇikaṃ vā jappeyya dutiyikaṃ vā bhikkhunim uyyojeyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

rathiyā nāma racchā vuccati. byūhan nāma yen' eva pavisanti ten' eva nikkhamanti. siṅghātake nāma caccaraṃ vuccati.

puriso nāma manussapuriso na yakkho na peto na tiracchā-nagato viññū paṭibalo santiṭṭhituṃ sallapituṃ.

saddhīn ti ekato.

eken' ekā 'ti puriso e' eva hoti bhikkhuni ca. santiṭṭheyya vā 'ti . . . āpatti pācittiyassa. sallapeyya vā 'ti . . . āpatti pācittiyassa. nikaṇṇikaṃ vā jappeyyā 'ti purisassa upa-kamake āroceti, āpatti pācittiyassa. dutiyikaṃ vā bhikkhu-nim uyyojeyyā 'ti anācāraṃ ācaritukāma dutiyikaṃ pi bhikkhunim uyyojeti, āpatti dukkaṭassa. dassanupacāraṃ vā savanupacāraṃ vā vijahantiyā āpatti dukkaṭassa. vijahite āpatti pācittiyassa. hatthapāsaṃ vijahitvā santiṭṭhati vā sallapati vā, āpatti dukkaṭassa. yakkhena vā petena vā paṇḍakena vā tiracchānagatamanussaviggahena vā saddhīm santiṭṭhati vā sallapati vā, āpatti dukkaṭassa. ||1||

anāpatti yo koci viññū dutiyo hoti, arahopekkhā aññāvihitā santiṭṭhati vā sallapati vā, na anācāraṃ ācaritukāma sati karaṇiye dutiyikaṃ bhikkhunim uyyojeti, ummattikāya, ādikammikāya 'ti. ||2||2||

PĀCITTIYA, XV.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvatthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena aññatarā bhikkhuni aññatarassa kulassa kulupikā hoti niccabbhattikā. atha kho sā bhikkhuni pubbaṇhasama-yam nivāsetvā pattacelvaram ādāya yena taṃ kuḷaṃ ten' upasaṃkamī, upasaṃkamitvā āsane nisīditvā sāmike anā-pucchā pakkāmi. tassa kulassa dāsi gharaṃ sammajjanti

taṃ āsanam bhājanantarikāya pakkhipi. manussā taṃ āsanam apassantā taṃ bhikkhunim etad avocum : kham taṃ ayye āsanam ti. nāham taṃ āvuso āsanam passāmiti. deth' ayye taṃ āsanam ti paribhāsivā niccabhattikam pacchindimsu. atha kho te manussā gharam sodhentā taṃ āsanam bhājanantarikāya passivā taṃ bhikkhunim khamāpetvā niccabhattikam paṭṭhapesum. atha kho sā bhikkhunī bhikkhuninaṃ etam attham ārocesi. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti : katham hi nāma bhikkhunī purebhattam kulāni upasamkamitvā āsane nisiditvā sāmike anāpucchā pakkamissatīti — pa —. saccam kira bhikkhave bhikkhunī . . . pakkāmiti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā : katham hi nāma bhikkhave bhikkhunī . . . pakkamissati. n' etam bhikkhave appasannānam . . . uddisantu :

yā pana bhikkhunī purebhattam kulāni upasamkamitvā āsane nisiditvā sāmike anāpucchā pakkameyya, pācittiyam ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.
purebhattam nāma aruṇuggam upādāya yāva majjhantikā.
kulan nāma cattāri kulāni khattiyakulam brāhmaṇakulam
vessakulam suddakulam.

upasamkamitvā 'ti tattha gantvā.

āsanam nāma pallaṅkassa okāso vuccati.

nisiditvā 'ti tasmim nisiditvā.

sāmike anāpucchā pakkameyyā 'ti yo tasmim kule manusso viññū taṃ anāpucchā anovassakam atikkāmentiyā āpatti pācittiyassa. ajjhokāse upacāram atikkāmentiyā āpatti pācittiyassa. ||1||

anāpucchite anāpucchitasaññā pakkamati, āpatti pācittiyassa. anāpucchite vematikā . . . anāpucchite āpucchitasaññā . . . āpatti pācittiyassa. pallaṅkaesa anokāse, āpatti dukkaṭassa. āpucchite anāpucchitasaññā, āpatti dukkaṭassa. āpucchite vematikā, āpatti dukkaṭassa. āpucchite āpucchitasaññā, anāpatti. ||2||

anāpatti āpucchā gacchatī, asaṃbhārame, gilānāya, āpadāsu, ummattikāya, ādikammikāya 'ti. ||3||2||

PĀCITTIYA, XVI.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvatthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena Thullanandā bhikkhuni pacchābhattaṃ kulāni upasamkamitvā sāmike anāpucchā āsane abhinisidati pi abhinipajjati pi. manussā Thullanandaṃ bhikkhuniṃ hiriyaṃānā āsane n'eva abhinisidanti na abhinipajjanti. manussā ujjhāyanti khiyanti vipācenti: kathaṃ hi nāma ayyā Thullanandā pacchābhattaṃ kulāni upasamkamitvā sāmike anāpucchā āsane abhinisidissati pi abhinipajjissati pīti. assosum kho bhikkhuniyo tesam manussānaṃ . . . vipācentānaṃ. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma ayyā Thullanandā . . . abhinipajjissati pīti —pa—. saccam kira bhikkhave Thullanandā bhikkhuni . . . abhinipajjati pīti. saccam bhagavā. vīgarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma bhikkhave Thullanandā bhikkhuni . . . abhinipajjissati pi. n'etaṃ bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu:

yā pana bhikkhuni pacchābhattaṃ kulāni upasamkamitvā sāmike anāpucchā āsane abhinisideyya vā abhinipajjeyya vā, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

pacchābhattaṃ nāma majjhantike vitivatte yāva atthamgate suriye.

kulaṃ nāma . . . upasamkamitvā 'ti tattha gantvā.

sāmike anāpucchā 'ti yo tasmim kule manusso sāmiko dātum taṃ anāpucchā.

āsanam nāma . . . vuccati.

abhinisideyyā 'ti tasmim abhinisidati, āpatti pācittiyassa. abhinipajjeyyā 'ti tasmim abhinipajjati, āpatti pācittiyassa. ||1||

anāpucchite anāpucchitasāññā āsane abhinisidati vā abhinipajjati vā, āpatti pācittiyassa. anāpucchite vematikā . . . (see XV. 2) . . . anāpatti. ||2||

anāpatti āpucchā āsane abhinisidati vā abhinipajjati vā,
 dhuvapaññatte, gilānāya, āpadāsu, ummattikāya, ādikammī-
 kāya 'ti. ||3||2||

PĀCITTIYA, XVII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati
 Jetavane Anāthapindikassa ārāme. tena kho pana
 samayena sambahulā bhikkhuniyo Kosalesu janapadesu
 Sāvattthiṃ gacchantā sāyaṃ aññatsaraṃ gāmaṃ upagantvā
 aññatarāṃ brāhmaṇakulaṃ upasaṃkamitvā okāsaṃ yācimsu.
 atha kho sā brāhmaṇī tā bhikkhuniyo etad avoca: āgametha
 ayye yāva brāhmaṇo āgacchatīti. bhikkhuniyo yāva brāhma-
 ño āgacchatīti seyyaṃ santharitvā ekaccā nisidimsu ekaccā
 nipajjimsu. atha kho so brāhmaṇo rattim āgantvā taṃ
 brāhmaṇiṃ etad avoca: kā imā 'ti. bhikkhuniyo ayyā 'ti.
 nikkaddhatha imā muṇḍā bandhakiniyo 'ti gharato nik-
 kaddhāpesi. atha kho tā bhikkhuniyo Sāvattthiṃ gantvā bhik-
 kkhuniṇaṃ etam atthaṃ ārocesuṃ. yā tā bhikkhuniyo
 appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma bhikkhuniyo
 vikāle kulāni upasaṃkamitvā sāmike anāpucchā seyyaṃ
 santharitvā abhinisiddhanti pi abhinipajjissanti pīti — pa —
 saccāṃ kira bhikkhave bhikkhuniyo . . . abhinipajjanti pīti.
 saccāṃ bhagavā. vigarāhi buddho bhagavā: kathaṃ hi
 nāma bhikkhave bhikkhuniyo . . . abhinipajjissanti pi.
 n' etam bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu:

yā pana bhikkhuni vikāle kulāni upasaṃkamitvā sāmike
 anāpucchā seyyaṃ santharitvā vā santharāpetvā
 vā abhinisideyya vā abhinipajjeyya vā, pācittiyaṃ
 ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

vikālo nāma atthamgate suriye yāva aruṇuggamanā.

kulaṃ nāma . . . upasaṃkamitvā 'ti . . . sāmike anā-
 pucchā 'ti . . . (XVI. 2. 2) . . . seyyaṃ nāma antamaso
 paṇḍasanthāro pi. santharitvā 'ti sayāṃ santharitvā. santha-

rāpetvā 'ti aññam santharāpetvā. abhinisīdeyyā 'ti . . .
abhinipajjeyyā 'ti . . . ||1||

anāpucchite anāpucchitasaññā seyyam santharitvā vā
santharāpetvā vā abhinisīdati vā abhinipajjati vā, āpatti
pācittiyassa. anāpucchite vematikā . . . anāpucchite
āpucchitasaññā . . . āpatti pācittiyassa. āpucchite anā-
pucchitasaññā, āpatti dukkaṭassa. āpucchite vematikā, āpatti
dukkāṭassa. āpucchite āpucchitasaññā, anāpatti. ||2||

anāpatti āpucchā seyyam santharitvā vā santharāpetvā vā
abhinisīdati vā abhinipajjati vā, gilānāya, āpadāsu, ummatti-
kāya, ādikammikāya 'ti. ||3||2||

PĀCITTIYA, XVIII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvatthiyaṃ viharati
Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana
samayena Bhaddāya Kāpilāniyā antevāsibhikkhunī
Bhaddam Kāpilāniṃ sakkaccaṃ upatṭheti. Bhaddā Kāpi-
lānī bhikkhuniyo etad avoca: ayaṃ maṃ ayye bhikkhuni
sakkaccaṃ upatṭheti, imissāhaṃ cīvaraṃ dassāmiti. aha
kho sā bhikkhuni duggahitena dūpadhāritena param ujjhā-
pesi: ahaṃ kir' ayye ayyaṃ na sakkaccaṃ upatṭhehi, na
kira me ayyā cīvaraṃ dassatīti. yā tā bhikkhuniyo appicchā
. . . vipācenti: kathaṃ hi nāma bhikkhuni duggahitena
dūpadhāritena param ujjhāpessatīti — pa —. saccam kira
bhikkhave bhikkhuni . . . ujjhāpesti. saccam bhagavā.
vigarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma bhikkhave bhi-
kkhuni . . . ujjhāpessati. n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ
. . . uddisanta:

yā pana bhikkhuni duggahitena dūpadhāritena param
ujjhāpeyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunoṭi.

duggahitenā 'ti aññathā uggahitena. dūpadhāritenā 'ti
aññathā upadhāritena.

param ti upasampannaṃ. ujjhāpeti, āpatti pācittiyassa. ||1||

upasampannāya upasampannasaññā ujjhāpeti, āpatti pācittiyassa. upasampannāya vematikā . . . upasampannāya anupasampannasaññā . . . āpatti pācittiyassa. anupasampannam ujjhāpeti, āpatti dukkaṭassa. anupasampannāya upasampannasaññā, āpatti dukkaṭassa. anupasampannāya vematikā, āpatti dukkaṭassa. anupasampannāya anupasampannasaññā, āpatti dukkaṭassa. ||2||

anāpatti ummattikāya, ādikammikāya 'ti. ||3||2||

PĀCITTIYA, XIX.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena bhikkhuniyo attano bhaṇḍakam apassantiyo Caṇḍakālīm bhikkhunim etad avocum: ap' ayye ambhākam bhaṇḍakam passeyyāsiti. Caṇḍakālī bhikkhuni ujjhāyati khiyati vipāceti: aham eva nūna corī aham eva nūnā-lajjini, yā ayyā attano bhaṇḍakam apassantiyo tā maṃ evam āhamsu: ap' ayye . . . passeyyāsiti. sacā h' ayye tumhākam bhaṇḍakam gaṇhāmi, assamaṇi homi brahmacariyā cavāmi nirayam upapajjāmi. yā pana maṃ abhūtena evam āha, sāpi assamaṇi hotu brahmacariyā cavatu nirayam upapajjatū 'ti. yā tā bhikkhuniyo appiechā . . . vipācenti: katham hi nāma ayyā Caṇḍakālī attānam pi param pi nirayena pi brahmacariyena pi abhisapissatīti — pa —. saccam kira bhikkhave Caṇḍakālī bhikkhuni . . . abhisapatīti. saccam bhagavā. vigarūhi buddho bhagavā: katham hi nāma bhikkhave Caṇḍakālī bhikkhuni . . . abhisapissati. n' etam bhikkhave appasannānam . . . uddisantu:

yā pana bhikkhuni attānam vā param vā nirayena vā brahmacariyena vā abhisapeyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

attānaṃ ti paccattaṃ. paraṃ ti upasampannam.

nirayena vā brahmacariyena vā abhisapati, āpatti pācittiyassa. ||1||

upasampannāya upasampannasaññā nirayena vā brahmācariyena vā abhisapati, āpatti pācittiyassa. upasampannāya vematikā . . . upasampannāya anupasampannasaññā . . . āpatti pācittiyassa. tiracchānāyoniya vā pettivisayena vā manussadobbhaggena vā abhisapati, āpatti dukkaṭassa. anupasampannaṃ abhisapati, āpatti dukkaṭassa. anupasampannāya upasampannasaññā, āpatti dukkaṭassa. anupasampannāya vematikā, āpatti dukkaṭassa. anupasampannāya upasampannasaññā, āpatti dukkaṭassa. ||2||

anāpatti atthapurekkhārāya, dhammapurekkhārāya, anusāsanipurekkhārāya, ummattikāya, ādikammikāya 'ti. ||3||2||

PĀCITTIYA, XX.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena Caṇḍakālī bhikkhuni bhikkhunihi saddhiṃ bhaṇḍitvā attānaṃ vadhitvā vadhitvā rodati. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma ayyā Caṇḍakālī attānaṃ vadhitvā vadhitvā rodissatīti — pa —, saccaṃ kira bhikkhave Caṇḍakālī bhikkhuni . . . rodātīti. saccaṃ bhagavā, vigarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma bhikkhave Caṇḍakālī bhikkhuni . . . rodissatīti. n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu:

yā pana bhikkhuni attānaṃ vadhitvā vadhitvā rodeyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhuni.

attānaṃ ti paccattaṃ.

vadhitvā vadhitvā rodati, āpatti pācittiyassa. vadhati na rodati, āpatti dukkaṭassa. rodati na vadhati, āpatti dukkaṭassa. ||1||

anāpatti nātibyasanena vā bhogabyasanena vā rogabyasanena vā phutṭhā rodati na vadhati, ummattikāya, ādikammikāya 'ti. ||2||2||

PĀCITTIYA, XXI.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho panā samayena sambabulā bhikkhuniyo Aciravatiyā nadiyā vesiyāhi saddhiṃ naggā ekatitthe nhāyanti. vesiyā tā bhikkhuniyo uppaṇḍesum : kim nu kho nāma ayye tumhākaṃ daharānaṃ brahmacariyaṃ cīṇṇena. nanu nāma kāmā paribhūñjitabbā. yadā jīṇṇā bhavissatha tadā brahmacariyaṃ carissatha, evaṃ tumhākaṃ ubho antā pariggahitā bhavissantīti. bhikkhuniyo vesiyāhi uppaṇḍiyamānā maṅkū aliesum. atha kho tā bhikkhuniyo upassayaṃ gantvā bhikkhunīnaṃ etam atthaṃ ārocesum. bhikkhuniyo bhikkhūnaṃ . . . ārocesum. bhikkhū bhagavato . . . ārocesum. atha kho bhagavā etasmīṃ nidāne etasmīṃ pakaraṇe dhammīṃ kathāṃ katvā bhikkhū āmantesi : tena hi bhikkhave bhikkhunīnaṃ sikkhāpadaṃ paṇḍāpessāmi dasa atthavase paṭicea saṃghasaṭṭhutāya — pa — vinayānuggahāya. evaṃ ca pana bhikkhave bhikkhuniyo imaṃ sikkhāpadaṃ uddisantu :

yā pana bhikkhunī naggā nhāyeyya, pācittiyanti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

naggā nhāyeyyā 'ti anivattā vā apārutā vā nhāyati, payoge dukkaṭaṃ, nhānapariyosāne āpatti pācittiyassa. ||1||

anāpatti acchinnacivarikāya vā natthacivarikāya vā, āpaḍāsu, ummattikāya, ādikammikāya 'ti. ||2||2||

PĀCITTIYA, XXII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena bhagavatā bhikkhunīnaṃ udakasāṭikā anuññātā

hoti. chabbaggiyā bhikkhuniyo bhagavatā udakasāṭikā anuññātā 'ti appamāṇikāyo udakasāṭikāyo dhāresuṃ, purato pi pacchato pi ākaḍḍhantā āhinḍanti, yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma chabbaggiyā bhikkhuniyo appamāṇikāyo udakasāṭikāyo dhāressanti — pa —. saccam kira bhikkhave chabbaggiyā bhikkhuniyo . . . dhārenti. saccam bhagavā, vigarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma bhikkhave chabbaggiyā bhikkhuniyo . . . dhāressanti, n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu: udakasāṭikaṃ pana bhikkhuniyā kārayamānāya pamāṇikā kāretabbā, tatr' idaṃ pamāṇaṃ: dīghaso catasso vidatthiyo sugatavidatthiyā, tiriyaṃ dve vidatthiyo. taṃ atikkāmentiyā chedanakaṃ pācittiyaṃ ti. ||1||

udakasāṭikā nāma yāya nivatthā nhāyati.

kārayamānāya 'ti karontiyā vā kārapentiyā vā.

pamāṇikā kāretabbā tatr' idaṃ . . . tiriyaṃ dve vidatthiyo: taṃ atikkāmetvā karoti vā kārapeti vā, payoge dukkaṭṭhaṃ, paṭilābhena chinditvā pācittiyaṃ desetabbhaṃ.

attanā vippakataṃ attanā pariyosāpeti, āpatti pācittiyassa. attanā vippakataṃ parehi pariyosāpeti . . . parehi vippakataṃ attanā pariyosāpeti . . . parehi vippakataṃ parehi pariyosāpeti, āpatti pācittiyassa. aññassa' atthāya karoti vā kārapeti vā, āpatti dukkaṭṭassa, aññena kataṃ paṭilābhivā paribhuñjati, āpatti dukkaṭṭassa. ||1||

anāpatti pamāṇikaṃ karoti, ānakaṃ karoti, aññena kataṃ pamāṇātikkantaṃ paṭilābhivā chinditvā paribhuñjati, vitānaṃ vā bhummattharaṇaṃ vā sānipākāraṃ vā bhisiṃ vā bimbhanaṃ vā karoti, ummattikāya, ādikammikāya 'ti. ||2||2||

PĀCITTIYA, XXIII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena aññatarissā bhikkhuniyā mahagghe cīvaradusse cīvaraṃ dukkaṭṭhaṃ hoti dussibbitaṃ. Thullanandā bhi-

kkhuni tam bhikkhuniṃ etad avoca : sundaram kho idaṃ te ayye cīvaradussam cīvaraṃ ca kho dukkaṭam dussibbitan ti. visibbemi ayye sībessasīti. ām' ayye sībessāmiti. atha kho sā bhikkhuni tam cīvaram visibbetvā Thullanandāya bhikkhuniyā adāsi. Thullanandā bhikkhuni sībessāmi sībessāmiti n' eva sībheti na sībāpanāya usukkam karoti. atha kho sā bhikkhuni bhikkhunīnam etam attham ārocesi. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti. katham hi nāma ayyā Thullanandā bhikkhuniyā cīvaram visibbāpetvā n' eva sībessati na sībāpanāya usukkam karissatīti — pa —. saccam kira bhikkhave Thullanandā bhikkhuni bhikkhuniyā cīvaram visibbāpetvā n' eva sībheti na sībāpanāya usukkam karotīti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā : katham hi nāma bhikkhave Thullanandā bhikkhuni . . . usukkam karissati. n' etam bhikkhave appasannānam . . . uddisantu :

yā pana bhikkhuni bhikkhuniyā cīvaram visibbetvā vā visibbāpetvā vā sā pacchā anantarāyikini n' eva sībheyya na sībāpanāya usukkam kareyya aññatra catūhapañcāhā, pācittiyān ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

bhikkhuniyā 'ti aññāya bhikkhuniyā.

cīvaran nāma channam cīvarānam aññataram cīvaram.

visibbetvā 'ti sayam visibbetvā. visibbāpetvā 'ti aññam visibbāpetvā.

sā pacchā anantarāyikinitī asati antarāye.

n' eva sībheyyā 'ti na sayam sībheyya. na sībāpanāya usukkam kareyyā 'ti na aññam āpāpeyya.

aññatra catūhapañcāhā 'ti ṭhapetvā catūhapañcāham.

n' eva sībessāmi na sībāpanāya usukkam karissāmiti dhuram nikkhittamatte āpatti pācittiyassa. ||1||

upasampannāya upasampannasaññā cīvaram visibbetvā vā visibbāpetvā vā sā pacchā anantarāyikini n' eva sībheti na sībāpanāya usukkam karoti aññatra catūhapañcāhā, āpatti pācittiyassa. upasampannāya vematikā . . . upasampannāya anupasampannasaññā . . . āpatti pācittiyassa. aññam parikkhāram visibbetvā vā . . . aññatra catūhapañcāhā, āpatti

dukkatassa. anupasampannāya cīvaram vā aññam vā parikkhāram visibbetvā vā . . . aññatra catūhapañcāhā, āpatti dukkatassa. anupasampannāya upasampannasaññā, āpatti dukkatassa. anupasampannāya vematikā, āpatti dukkatassa. anupasampannāya anupasampannasaññā, āpatti dukkatassa. ||2||

anāpatti sati antarāye pariyesitvā na labhati karontam, catūhapañcāham atikkāmeti, gilānāya, āpadāsu, ummattikāya, ādikammikāya 'ti. ||5||2||

PĀCITTIYA, XXIV.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena bhikkhuniyo bhikkhunīnam hatthe cīvaram nikkhipitvā santaruttarena janapadacārikam pakkamanti. tāni cīvarāni cīram nikkhattāni kaṇṇakitāni honti. tāni bhikkhuniyo otāpenti. bhikkhuniyo tā bhikkhuniyo etad avocum: kass' imāni ayyo cīvarāni kaṇṇakitānīti. atha kho tā bhikkhuniyo bhikkhunīnam etam attham āroccum. yā tā bhikkhuniyo appiechā . . . vipācenti: katham hi nāma bhikkhuniyo bhikkhunīnam hatthe cīvaram nikkhipitvā santaruttarena janapadacārikam pakkamissanti — pa — saccam kira bhikkhave bhikkhuniyo . . . pakkamanti. saccam bhagavā. vigaṇhi buddho bhagavā: katham hi nāma bhikkhave bhikkhuniyo . . . pakkamissanti. n' etam bhikkhave appasamānam . . . uddisantu:

yā pana bhikkhunī pañcāhikam saṃghāṭicāram atikkāmeyya, pācittiyam ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

pañcāhikam saṃghāṭicāram atikkāmeyyā 'ti pañcamam divasam pañca cīvarāni n' eva nivāseti na pārupati na otāpeti pañcamam divasam atikkāmeti, āpatti pācittiyassa. ||1||

pañcāhātikkante atikkantasaññā, āpatti pācittiyassa. pañcāhātikkante vematikā, āpatti pācittiyassa. pañcāhātikkante

anatikkantasaññā, āpatti pācittiyassa. pañcāhānatikkante atikkantasaññā, āpatti dukkaṭassa. pañcāhānatikkante vematikā, āpatti dukkaṭassa. pañcāhānatikkante anatikkantasaññā, anāpatti. ||2||

anāpatti pañcamam divasam pañca cīvarāni nivāseti vā pārupati vā otāpeti vā, gilānāya, āpadāsu, ummattikāya, ādikammikāya 'ti. ||3||2||

PĀCITTIYA, XXV.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvatthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena aññatarā bhikkhuni piṇḍāya caritvā allacīvaram pattharivā vihāram pāvisi. aññatarā bhikkhuni tam cīvaram pārupitvā gāmaṃ piṇḍāya pāvisi. sā nikkhamitvā bhikkhuniyo pucchi: ap' ayye mayham cīvaram passeyyāthā 'ti. bhikkhuniyo tassā bhikkhuniyā etam attham ārocesum. atha kho sā bhikkhuni ujjhāyati khyati vipāceti: katham hi nāma bhikkhuni mayham cīvaram anāpucchā pārupissatīti. atha kho sā bhikkhuni bhikkhuninaṃ etam attham ārocesi. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti: katham hi nāma bhikkhuni bhikkhuniyā cīvaram anāpucchā pārupissatīti — pa —. saccam kira bhikkhave bhikkhuni . . . pārupīti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: katham hi nāma bhikkhave bhikkhuni . . . pārupissati. n' etam bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu:

yā pana bhikkhuni cīvarasaṃkamanīyaṃ dhāreyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

cīvarasaṃkamanīyaṃ nāma upasampannāya pañcannam cīvarānaṃ aññataram cīvaram tassā vā adinnaṃ tam vā anāpucchā nivāseti vā pārupati vā, āpatti pācittiyassa. ||1||

upasampannāya upasampannasaññā cīvarasaṃkamanīyaṃ dhāreti, āpatti pācittiyassa. upasampannāya vematikā . . . upasampannāya anupasampannasaññā . . . āpatti pācitti-

yassa. anupasampannâya cīvarasaṃkamanīyaṃ dhāreti, āpatti dukkaṭassa. anupasampannâya upasampannasaññā, āpatti dukkaṭassa. anupasampannâya vematikā, āpatti dukkaṭassa. anupasampannâya anupasampannasaññā, āpatti dukkaṭassa. || 2 ||

anāpatti sā vā deti taṃ vā āpucchā nivāseti vā pārupati vā, acchinnaśīvarikāya, natthacīvarikāya, āpadāsu, ummattikāya, ādikammikāya 'ti. || 3 || 2 ||

PÂCITTIYA, XXVI.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena Thullanandāya bhikkhuniyā upaṭṭhākakulaṃ Thullanandaṃ bhikkhuniṃ etaḍ avoca: bhikkhunisaṃghassa ayye cīvaraṃ dassamā 'ti. Thullanandā bhikkhuniṃ tamhe bahukiccā bahukaraṇīyā 'ti antarāyaṃ akāsi. tena kho pana samayena tassa kulassa gharaṃ dayhāti. te ujjhāyanti khiyanti vipācenti: kathaṃ hi nāma ayyā Thullanandā amhākaṃ deyyadhammaṃ antarāyaṃ karissati. ubhayaṃ amhā paribāhira bhogehi ca puññaṃ ca 'ti. assosam kho bhikkhuniyo tesam manussānaṃ . . . vipācentānaṃ. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma ayyā Thullanandā gaṇassa cīvaralābhaṃ antarāyaṃ karissatīti — pa —. saccam kira bhikkhave Thullanandā bhikkhuni gaṇassa cīvaralābhaṃ antarāyaṃ akāsi. saccam bhagavā. vigaṇhi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma bhikkhave Thullanandā bhikkhuni . . . karissati. n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu:

yā pana bhikkhuni gaṇassa cīvaralābhaṃ antarāyaṃ kareyya, pācittiyaṃ ti. || 1 ||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

gaṇo nāma bhikkhunisaṃgho vuccati.

cīvaraṃ nāma channaṃ cīvarānaṃ aññataraṃ cīvaraṃ vikappanupagapacchimaṃ.

antarāyaṃ kareyyā 'ti kathaṃ imaṃ cīvaraṃ dadeyyun ti antarāyaṃ karoti, āpatti pācittiyassa. aññaṃ parikkhāraṃ antarāyaṃ karoti, āpatti dukkaṭassa. sambahulānaṃ bhikkhunīnaṃ vā ekabhikkhuniyā vā anupasampannāya vā cīvaraṃ vā aññaṃ vā parikkhāraṃ antarāyaṃ karoti, āpatti dukkaṭassa. || 1 ||

anāpatti ānisamsaṃ dassetvā nivāreti, ummattikāya, ādikammikāyā 'ti. || 2 || 2 ||

PĀCITTIYA, XXVII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena bhikkhunīsaṃghassa akāla cīvaraṃ uppannaṃ hoti. atha kho bhikkhunīsaṃgho taṃ cīvaraṃ bhājetukāmo sannipati. tena kho pana samayena Thullanandāya bhikkhuniyā antevāsibhikkhuniyo pakkantā honti. Thullanandā bhikkhuni tā bhikkhuniyo etad avoca: ayye bhikkhuniyo pakkantā, na tāva cīvaraṃ bhājiyissatīti cīvaravibhaṅgaṃ paṭibāhati. bhikkhuniyo na tāva cīvaraṃ bhājiyissatīti vippakkamimsu. Thullanandā bhikkhuni antevāsibhikkhuniṃ āgatāsu taṃ cīvaraṃ bhājāpesi. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma ayyā Thullanandā dhammikaṃ cīvaravibhaṅgaṃ paṭibāhissatīti — pa —. saccaṃ kira bhikkhave Thullanandā bhikkhuni . . . paṭibāhiti. saccaṃ bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma bhikkhave Thullanandā bhikkhuni dhammikaṃ cīvaravibhaṅgaṃ paṭibāhissati. n'etaṃ bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu:

yā pana bhikkhuni dhammikaṃ cīvaravibhaṅgaṃ paṭibāheyya, pācittiyaṃ ti. || 1 ||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhuni.

dhammiko nāma cīvaravibhaṅgo, samaggo bhikkhunīsaṃgho sannipatitvā bhājeti.

paṭibāheyyā 'ti kathaṃ imaṃ cīvaraṃ bhājeyyā 'ti paṭibāhati, āpatti pācittiyassa. ||1||

dhammike dhammikasaññā paṭibāhati, āpatti pācittiyassa. dhammike vematikā . . . āpatti dukkaṭassa. dhammike adhammikasaññā . . . anāpatti. adhammike dhammikasaññā, āpatti dukkaṭassa. adhammike vematikā, āpatti dukkaṭassa. adhammike adhammikasaññā, anāpatti. ||2||

anāpatti ānisamsaṃ dassetvā paṭibāhati, ummattikāya, ādikammikāya 'ti. ||3||2||

PACITTIYA, XXVIII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena Thullanandā bhikkhuni natānaṃ pi natākānaṃ pi laṅghikānaṃ pi sokajjhāyikānaṃ pi kumbhathūnikānaṃ pi samaṇacīvaraṃ deti mayhaṃ parisati vaṇṇaṃ bhāsathā 'ti. natāpi natākāpi laṅghikāpi sokajjhāyikāpi kumbhathūnikāpi Thullanandāya bhikkhuniyā parisati vaṇṇaṃ bhāsanti: ayyā Thullanandā bahussutā bhāṇikā visāraddā paṭṭhā dhammakathaṃ kātum. detha ayyāya karotha ayyāyā 'ti. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma ayyā Thullanandā agārikassa samaṇacīvaraṃ dassatīti —pi—, saccaṃ kira bhikkhave Thullanandā bhikkhuni . . . detīti. saccaṃ bhagavā, vigarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma bhikkhave Thullanandā bhikkhuni . . . dassati. n'etaṃ bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu:

yā pana bhikkhuni agārikassa vā paribbājakassa vā paribbājikāya vā samaṇacīvaraṃ dadeyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

agāriko nāma yo koci agāraṃ ajjhāvasati. paribbājako nāma bhikkhuṃ ca samaṇeraṃ ca ṭhapetvā yo koci paribbājakasamāpanno. paribbājikā nāma bhikkhuniṃ ca sikkhamānaṃ ca samaṇeriṃ ca ṭhapetvā yā kāci paribbājakasamāpannā.

samaṇacīvaraṃ nāma kappakatam vuccati. deti, āpatti
pācittiyassa. || 1 ||

anāpatti mātāpitunnam deti, tāvakālikam deti, ummatti-
kāya, ādikammikāyā 'ti. || 2 || 2 ||

PĀCITTIYA, XXIX.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati
Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana
samayena Thullanandāya bhikkhuniyā upatthākakulam
Thullanandam bhikkhunim etad avoca: sace mayam ayye
sakkoma bhikkhunisaṃghassa cīvaraṃ dassāma 'ti. tena
kho pana samayena vassam vutthā bhikkhuniyo cīvaraṃ
bhājetukāma saṇnipatimsu. Thullanandā bhikkhuni tā bhi-
kkhuniyo etad avoca: āgametha ayye, atthi bhikkhuni-
saṃghassa cīvarapaccāsā 'ti. bhikkhuniyo Thullanandam
bhikkhunim etad avoca: gacch' ayye tam cīvaraṃ jānāhīti.
Thullanandā bhikkhuni yena tam kulam ten' upasāmkami,
upasāmkamivā te manusse etad avoca: dethāvuso bhikkhu-
nisaṃghassa cīvaraṃ ti. na mayam ayye sakkoma bhikkhu-
nisaṃghassa cīvaraṃ dātum ti. Thullanandā bhikkhuni
bhikkhuninam etam attham ārocesi. yā tā bhikkhuniyo
appicchā . . . vipācenti: katham hi nāma ayyā Thullanandā
dubbala-cīvarapaccāsāya cīvarakālasamayam atikkāmessatīti
— pa —. saccam kira bhikkhave Thullanandā bhikkhuni
. . . atikkāmessatīti. saccam bhagavā, vigarahi buddho
bhagavā: katham hi nāma bhikkhave Thullanandā bhi-
kkhuni . . . atikkāmessatīti. n' etam bhikkhave appasannā-
nam . . . uddisantu:

yā pana bhikkhuni dubbala-cīvarapaccāsāya cīvarakāla-
samayam atikkāmeyya, pācittiyam ti. || 1 ||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

dubbala-cīvarapaccāsā nāma, sace mayam sakkoma dassāma
karissāma 'ti vācā bhinnā hoti.

cīvarakālasamayo nāma anattahate kaṭhine vassānassa

pacchimo māso, atthate kaṭhine pañca māsā. cīvarakālasamayaṃ atikkāmeyyā 'ti anathate kaṭhine vassānassa pacchimam divasaṃ atikkāmeti, āpatti pācittiyassa. atthate kaṭhine kaṭhinuddhārdivasaṃ atikkāmeti, āpatti pācittiyassa. || 1 ||

dubbalacīvare dubbalacīvarasaññā cīvarakālasamayaṃ atikkāmeti, āpatti pācittiyassa. dubbalacīvare vematikā . . . āpatti dukkaṭassa. dubbalacīvare adubbalacīvarasaññā . . . anāpatti. adubbalacīvare dubbalacīvarasaññā, āpatti dukkaṭassa. adubbalacīvare vematikā, āpatti dukkaṭassa. adubbalacīvare adubbalacīvarasaññā, anāpatti. || 2 ||

anāpatti ānisaṃsaṃ dassetvā nivāreti, ummattikāya, ādikammikāya 'ti. || 3 || 2 ||

PĀCITTIYA, XXX.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattihīyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena aññatarena upāsakena saṃghaṃ uddissa vihāro kārāpito hoti. so tassa vihārassa mahe ubhatosaṃghassa akālacīvaraṃ dātukāmo hoti. tena kho pana samayena ubhatosaṃghassa kaṭhinaṃ atthatam hoti. atha kho so upāsako saṃghaṃ upasaṃkamitvā kaṭhinuddhāraṃ yāci. bhagavato . . . ārocesuṃ. atha kho bhagavā etasmīṃ nidāne etasmīṃ pakaraṇe dhammiṃ kathaṃ katvā bhikkhū āmantesi: anujānāmi bhikkhave kaṭhinaṃ uddharitum. evaṃ ca pana bhikkhave kaṭhinaṃ uddharitabbam: byattena bhikkhunā paṭibaleṇa saṃgho nāpetabbo: suṇātu me bhante saṃgho. yadī saṃghassa puttakallaṃ, saṃgho kaṭhinaṃ uddhareyya. esā ūatti. suṇātu me bhante saṃgho. saṃgho kaṭhinaṃ uddharati. yassāyasmato khamati kaṭhinassa uddhāro so tuṇh' assa. yassa na khamati so bhāseyya. ubbhatam saṃghena kaṭhinaṃ, khamati . . . dhārāyāmiti. || 1 ||

atha kho so upāsako bhikkhunisaṃghaṃ upasaṃkamitvā kaṭhinuddhāraṃ yāci. Thullanandā bhikkhunī cīvaraṃ

ambhākaṃ bhavissatīti kaṭhinuddhāraṃ paṭibāhi. atha kho so upāsako . . . vipāceti: kathaṃ hi nāma bhikkhuniyo ambhākaṃ kaṭhinuddhāraṃ na dassantīti. assosum kho bhikkhuniyo tassa upāsakassa . . . vipācentassa. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma ayyā Thullanandā dhammikaṃ kaṭhinuddhāraṃ paṭibāhissatīti — pa —. saccam kira bhikkhave Thullanandā bhikkhunī . . . paṭibāhīti. saccam bhagavā . . . (see XXVII. 1) . . . uddisantu:

yā pana bhikkhunī dhammikaṃ kaṭhinuddhāraṃ paṭibāheyya, pācittiyaṃ ti. ||2||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

dhammiko nāma kaṭhinuddhāro, samaggo bhikkhunisamagho sannipatitvā uddharati.

paṭibāheyyā 'ti kathaṃ idam kaṭhinam uddhareyyā 'ti paṭibāhati, āpatti pācittiyassa. ||1||

dhammike dhammikasaññā paṭibāhati . . . (see XXVII. 2) . . . ādikammikāyā 'ti. ||2||2||

naggavaggo tatiyo.

PĀCITTIYA, XXXI.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvatthiyaṃ vihāreti Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena bhikkhuniyo dve ekamañce tuvattenti. manussā vihāracarikaṃ āhiṇḍantā passitvā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma bhikkhuniyo dve ekamañce tuvattessanti seyyathāpi gihikāmaabhoginiyo 'ti. assosum kho bhikkhuniyo tesam manussānam . . . vipācentānam. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma bhikkhuniyo dve ekamañce tuvattessantīti — pa —. saccam kira bhikkhave bhikkhuniyo . . . tuvattentīti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma bhikkhave bhikkhuniyo . . . tuvattessanti. n' etam bhikkhave appasannānam . . . uddisantu:

yā pana bhikkhuniyo dve ekamañce tuvaṭṭeeyyū, pācittiyaṇ ti. ||1||

yā panā 'ti yā yādisā — pa —. bhikkhuniyo 'ti upasampannāyo vuccanti.

dve ekamañce tuvaṭṭeeyyū ti, ekāya nipannāya aparā nipajjati, āpatti pācittiyassa. ubho vā nipajjanti, āpatti pācittiyassa. uṭṭahitvā punappunam nipajjanti, āpatti pācittiyassa. ||1||

anāpatti ekāya nipannāya aparā nisīdati, ubho vā nisīdanti, ummattikānaṃ, ādikammikānaṇ ti. ||2||2||

PĀCITTIYA, XXXII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavanaṃ Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena bhikkhuniyo dve ekattharaṇapāvuraṇā tuvaṭṭenti. manussā vihārācārikaṃ āhiṇḍantā . . . (XXXI. 1. *Instead of ekamañce read ekattharaṇapāvuraṇā*) . . . uddisantu:

yā pana bhikkhuniyo dve ekattharaṇapāvuraṇā tuvaṭṭeeyyū, pācittiyaṇ ti. ||1||

yā panā 'ti yā yādisā — pa —. bhikkhuniyo 'ti upasampannāyo vuccanti.

dve ekattharaṇapāvuraṇā tuvaṭṭeeyyū ti, tañ ñeva attharitvā tañ ñeva pārupanti, āpatti pācittiyassa. ||1||

ekattharaṇapāvuraṇe ekattharaṇapāvuraṇasaññā tuvaṭṭenti, āpatti pācittiyassa. ekattharaṇapāvuraṇe vematikā . . . ekattharaṇapāvuraṇe nānattharaṇapāvuraṇasaññā . . . āpatti pācittiyassa. ekattharaṇe nānāpāvuraṇasaññā, āpatti dukkaṭṭassa. nānattharaṇe ekattharaṇapāvuraṇasaññā, āpatti dukkaṭṭassa. nānattharaṇapāvuraṇe ekattharaṇapāvuraṇasaññā, āpatti dukkaṭṭassa, nānattharaṇapāvuraṇe vematikā, āpatti dukkaṭṭassa. nānattharaṇapāvuraṇe nānattharaṇapāvuraṇasaññā, anāpatti. ||2||

anāpatti vavattthānaṃ dassetvā nipajjanti, ummattikānaṃ, ādikammikānaṇ ti. ||3||2||

PĀCITTIYA, XXXIII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena Thullanandā bhikkhunī bahussutā hoti bhāṇikā visārādā paṭṭhā dhammakatham kātum. Bhaddāpi Kāpilāni bahussutā hoti . . . kātum ulārasambhavitā. manussā ayyā Bhaddā Kāpilāni bahussutā bhāṇikā visārādā paṭṭhā dhammakatham kātum ulārasambhavitā 'ti Bhaddam Kāpilāni paṭhamam payirupāsivā pacchā Thullanandam bhikkhuniṃ payirupāsanti. Thullanandā bhikkhunī issāpakatā imā kira appicchā santutṭhā pavivittā asamsatṭhā yā imā saññattibahulā viññattibahulā viharantīti Bhaddāya Kāpilāniya purato caṅkamati pi tiṭṭhati pi nisidati pi seyyam pi kappeti uddisati pi uddisāpeti pi sajjhāyam pi karoti. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti: katham hi nāma ayyā Thullanandā ayyāya Bhaddāya Kāpilāniya sañcecca aphāsum karissatīti — pa —. saccam kira bhikkhave Thullanandā bhikkhunī Bhaddāya Kāpilāniya sañcecca aphāsum karotīti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: katham hi nāma bhikkhave Thullanandā bhikkhunī . . . karissati. n' etam bhikkhave appasannānam . . . uddisantu:

yā pana bhikkhunī bhikkhuniyā sañcecca aphāsum kareyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā p.nā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

bhikkhuniyā 'ti aññāya bhikkhuniyā.

sañceccā 'ti jānantī sañjānantī cecca abhivitaritvā vikkamo.

aphāsum kareyyā 'ti iminā imissā aphāsu bhavissatīti anāpucchā purato caṅkamati vā tiṭṭhati vā nisidati vā seyyam vā kappeti uddisati vā uddisāpeti vā sajjhāyam vā karoti, āpatti pācittiyassa. ||1||

upasampannāya upasampannasaññā sañcecca aphāsum karoti, āpatti pācittiyassa. upasampannāya vematikā . . .

upasampannāya anupasampannasaññā sañciicca aphāsum karoti, āpatti pācittiyassa. anupasampannāya sañciicca aphāsum karoti, āpatti dukkaṭassa. anupasampannāya upasampannasaññā, āpatti dukkaṭassa. anupasampannāya vematikā, āpatti dukkaṭassa. anupasampannāya anupasampannasaññā, āpatti dukkaṭassa. ||2||

anāpatti na aphāsum kattukāma āpucchā purato caṅkamati vā . . . sajjhāyaṃ vā karoti, ummattikāya, ādikammikāya 'ti. ||3||2||

PĀCITTIYA, XXXIV.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena Thullanandā bhikkhunī dukkhitā saṃjiviniṃ n' eva upatṭheti na upatṭhāpanāya ussukkaṃ karoti. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma ayyā Thullanandā dukkhitā saṃjiviniṃ n' eva upatṭhessati na upatṭhāpanāya ussukkaṃ karissatīti — pa —. saccāṃ kira bhikkhave Thullanandā bhikkhunī . . . karotīti. saccāṃ bhagavā. vigaṛahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma bhikkhave Thullanandā bhikkhunī . . . karissatīti. n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu:

yā pana bhikkhunī dukkhitā saṃjiviniṃ n' eva upatṭheyya na upatṭhāpanāya ussukkaṃ kareyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhuniṃti.

dukkhitā nāma gilānā vuccati.

saṃjivini nāma saddhivihāriṇi vuccati.

n' eva upatṭheyyā 'ti na sayāṃ upatṭheyya. na upatṭhāpanāya ussukkaṃ kareyyā 'ti na aññaṃ ānāpeyya. n' eva upatṭhessāmi na upatṭhāpanāya ussukkaṃ karissāmiṃti dhuraṃ nikkhittamatte āpatti pācittiyassa. antevāsinaṃ vā anupasampannaṃ vā n' eva upatṭheti na upatṭhāpanāya ussukkaṃ karoti, āpatti dukkaṭassa. ||1||

anāpatti sati antarāye, pariyesitvā na labhati, gilāṇāya, āpadāsu, ummattikāya, ādikammikāya 'ti. ||2|| 2||

PĀCITTIYA, XXXV.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvatthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena Bhaddā Kāpilāni Sāketē vassaṃ upagatā hoti. sā kenacid eva karaṇiyena Thullanandāya bhikkhuniyā santike dūtaṃ pāhesi: sace me ayyā Thullanandā upassayaṃ dadeyya, āgaccheyyāṃ' ahaṃ Sāvattthin ti. Thullanandā bhikkhuni evaṃ āha: āgacchatu dassāmīti. atha kho Bhaddā Kāpilāni Sāketā Sāvattthin agamāsi. Thullanandā bhikkhuni Bhaddāya Kāpilāniyā upassayaṃ adāsi. tena kho pana samayena Thullanandā bhikkhuni bahussutā hoti bhāṇikā . . . (see XXXIII.1) . . . viññattibahulā viharantīti kupitā anattamanā Bhaddaṃ Kāpilāniṃ upassayaṃ nikkadḍhi. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma ayyā Thullanandā ayyāya Bhaddāya Kāpilāniyā upassayaṃ datvā kupitā anattamanā nikkadḍhissatīti — pa —. saccam kira bhikkhave Thullanandā bhikkhuni Bhaddāya Kāpilāniyā . . . nikkadḍhīti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma bhikkhave Thullanandā bhikkhuni Bhaddāya Kāpilāniyā . . . nikkadḍhissati. n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu: yā pana bhikkhuni bhikkhuniyā upassayaṃ datvā kupitā anattamanā nikkadḍheyya vā nikkadḍhāpeyya vā, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

bhikkhuniyā 'ti aññāya bhikkhuniyā.

upassayo nāma karāṭṭabaddho vuccati.

datvā 'ti sayam datvā.

kupitā anattamanā 'ti anabhiraddhā āhatacittā khilajātā.

nikkadḍheyyā 'ti gabbhe gahetvā pamukhaṃ nikkadḍhati,

āpatti pācittiyassa. pamukhe gahetvā bahi nikkadḍhati,

āpatti pācittiyassa. ekena payogena bahuke pi dvāre atikkāmeti, āpatti pācittiyassa. nikkadḍhāpeyyā 'ti aññam āpāpeti, āpatti dukkaṭassa. sakim āpattā bahuke pi dvāre atikkāmeti, āpatti pācittiyassa. ||1||

upasampannāya upasampannasāññā upassayaṃ datvā kupitā anattamanā nikkadḍhati vā nikkadḍhāpeti vā, āpatti pācittiyassa. upasampannāya vematikā . . . upasampannāya anupasampannasāññā . . . āpatti pācittiyassa. tassā parikkhāraṃ nikkadḍhati vā nikkadḍhāpeti vā, āpatti dukkaṭassa. akavāṭabaddhā nikkadḍhati vā nikkadḍhāpeti vā, āpatti dukkaṭassa. tassā parikkhāraṃ n° vā n° vā, āpatti dukkaṭassa. anupasampannaṃ kavāṭabaddhā vā akavāṭabaddhā vā n° vā n° vā, āpatti dukkaṭassa. tassā parikkhāraṃ n° vā n° vā, āpatti dukkaṭassa. anupasampannāya upasampannasāññā, āpatti dukkaṭassa. anupasampannāya vematikā, āpatti dukkaṭassa. anupasampannāya anupasampannasāññā, āpatti dukkaṭassa. ||2||

anāpatti alajjinim n° vā n° vā, tassā parikkhāraṃ n° vā n° vā, ummattikaṃ n° vā n° vā, tassā parikkhāraṃ n° vā n° vā, bhaṇḍanakārikaṃ — pa — kalahakārikaṃ — pa — vivāḍakārikaṃ — pa — bhassakārikaṃ — pa — saṃghe adhikarāṇakārikaṃ n° vā n° vā, tassā parikkhāraṃ n° vā n° vā, antevāsinim vā saddhivihārinim vā na sammāvattantim n° vā n° vā, tassā parikkhāraṃ n° vā n° vā, ummattikāya, ādikammi-kāyā 'ti. ||3||2||

PĀCITTIYA, XXXVI.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena Caṇḍakālī bhikkhunī saṃsaṭṭhā viharati gahapatiṇāpi gahapatiputtaṇa pi. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma ayyā Caṇḍakālī saṃsaṭṭhā viharissati . . . pīti — pa —. saccam kira bhikkhave Caṇḍakālī bhikkhunī saṃsaṭṭhā viharati . . . pīti. saccam bhagavā. vigaṇhi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma bhi-

kkhave Candakāli bhikkhuni samsatthā viharissati . . . pi.
n' etam bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu :

yā pana bhikkhuni samsatthā vihareyya gahapatinā vā
gahapatiputtana vā, sā bhikkhuni bhikkhunihi evaṃ assa
vacaniyā : māyye samsatthā vihari gahapatināpi gahapati-
puttana pi. vivice' ayye, vivekañ ñeva bhaginiyā saṃgho
vaṇṇetīti. evañ ca pana sā bhikkhuni bhikkhunihi vucca-
mānā tath' eva pagganheyya, sā bhikkhuni bhikkhunihi
yāvatiyaṃ samanubhāsitaḥ tassa paṇissaggāya. yāva-
tatiyañ ce samanubhāsiyamānā taṃ paṇissajjeyya, ice etam
kusalaṃ. no ce paṇissajjeyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

samsatthā nāma ananulomikena kāyikavācasikena sam-
satthā.

gahapati nāma yo koci agāraṃ ajjhāvasati. gahapatiputto
nāma yo koci puttabhātaro.

sā bhikkhunīti yā sā samsatthā bhikkhuni.

bhikkhunihi aññāhi bhikkhunihi yā passanti yā suṇanti
tāhi vattaḥ : māyye samsatthā . . . vaṇṇetīti. dutiyam
pi vattaḥ. tatiyam pi vattaḥ. sace paṇissajjati, ice
etam kusalaṃ. no ce paṇissajjati, āpatti dukkaṭassa. sutvā
na vadanti, āpatti dukkaṭassa. sā bhikkhuni saṃghamajjhā
pi ākaḍḍhitvā vattaḥ : māyye samsatthā . . . vaṇṇetīti.
dutyam pi vattaḥ. tatiyam pi vattaḥ. sace paṇi-
sajjati, ice etam kusalaṃ. no ce paṇissajjati, āpatti
dukkatassa. sā bhikkhuni samanubhāsitaḥ. evañ ca pana
bhikkhave samanubhāsitaḥ : byattāya bhikkhuniyā paṭiba-
lāya saṃgho ñāpetabbo : suṇātu me ayye saṃgho. ayaṃ
itthannāma bhikkhuni samsatthā viharati gahapatināpi gaha-
patiputtana pi. sā taṃ vatthum na paṇissajjati. yadi
saṃghassa pattakallaṃ, saṃgho itthannāma bhikkhuni
samanubhāseyya tassa vatthussa paṇissaggāya. esā ñatti.
suṇātu me ayye saṃgho. ayaṃ itthannāma . . . dutyam
pi etam atthaṃ vadāmi — pa — tatiyam pi etam atthaṃ
vadāmi — pa —. samanubhatthā saṃghena itthannāma bhi-
kkhuni tassa vatthussa paṇissaggāya. khamatī . . . dhā-
rayāmiti.

ñattiya dukkaṭaṃ, dvīhi kammavācāhi dukkaṭā. kamma-
vācāpariyosāne āpatti pācittiyassa. ||1||

dhammakamme dhammakammasaññā na paṇissajjati,
āpatti pācittiyassa. dhammakamme vematikā . . . dham-
makamme adhammakammasaññā . . . āpatti pācittiyassa.
adhammakamme dhammakammasaññā, āpatti dukkaṭassa.
adhammakamme vematikā, āpatti dukkaṭassa. adhamma-
kamme adhammakammasaññā, āpatti dukkaṭassa. ||2||

anāpatti asamanubhāsantiyā, paṇissajjantiyā, ummatti-
kāya, ādikammikāyā 'ti. ||3||2||

PĀCITTIYA, XXXVII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattṭhiyaṃ viharati
Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana
samayena bhikkhuniyo antoraṭṭhe sāsāṅkasammate sappati-
bhaye asatthikā cārikam caranti. dhuttā dūsentī. yā tā
bhikkhuniyo appicchā . . . vipācentī: kathaṃ hi nāma bhi-
kkhuniyo . . . carissantīti — pa —. saccaṃ kira bhikkhave
bhikkhuniyo . . . carantīti. saccaṃ bhagavā. vigarahī
buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma bhikkhave bhikkhuniyo . . .
carissantī. n'etaṃ bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu:

yā pana bhikkhunī antoraṭṭhe sāsāṅkasammate sappati-
bhaye asatthikā cārikam careyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhuni.

antoraṭṭhe 'ti yassa vijite viharati tassa raṭṭhe.

sāsāṅkaṃ nāma, tasmīṃ magge corānaṃ nivṛṭṭhokāso
dissati bhuttokāso dissati ṭhitokāso dissati nisinnokāso dissati
nipannokāso dissati. sappatiḥhayan nāma, tasmīṃ magge
corehi manussā hatā dissanti viluttā dissanti ākoṭitā dissanti.
asatthikā nāma vinā satthena.

cārikam careyyā 'ti, kukkuṭasampāte gāme gāmantare
gāmantare āpatti pācittiyassa. agāmake araṇṇe aḍḍhajojane
aḍḍhajojane āpatti pācittiyassa. ||1||

anāpatti satthena saha gacchati, kheme appaṭibhaye
gacchati, āpadāsu, ummattikāya, ādikammikāyā 'ti. ||2||2||

PĀCITTIYA, XXXVIII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvatthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena bhikkhuniyo tiroraṭṭhe sāsāṅkasammate sappati-bhaye asatthikā cārikaṃ caranti. dhuttā . . . (see XXXVII. 1. *Instead of antoraṭṭhe read tiroraṭṭhe*) . . . uddisantu :

yā pana bhikkhuni tiroraṭṭhe sāsāṅkasammate sappati-bhaye asatthikā cārikaṃ careyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

tiroraṭṭhe 'ti yassa vijite viharati taṃ ṭhapetvā aññassa raṭṭhe.

sāsāṅkan nāma . . . (see XXXVII. 2) . . . ādikammikāyā 'ti. ||2||

PĀCITTIYA, XXXIX.

Tena samayena buddho bhagavā Rājagahe viharati Veḷuvane Kalandakanivāpe. tena kho pana samayena bhikkhuniyo antovassaṃ cārikaṃ caranti. manussā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma bhikkhuniyo . . . carissanti haritāni tiṇāni sammaddantā ekindriyaṃ jīvaṃ viheṭhenta bahū khuddake pāpe saṃghātaṃ āpādentā 'ti. assosaṃ kho bhikkhuniyo tesāṃ manussānaṃ . . . vipācentānaṃ. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma bhikkhuniyo . . . carissantīti — pa —. saccāṃ kira bhikkhave bhikkhuniyo . . . carantīti. saccāṃ bhagavā. vi-garahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma bhikkhave bhikkhuniyo . . . carissanti. n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu :

yā pana bhikkhuni antovassaṃ cārikaṃ careyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yâ panâ 'ti . . . adhippetâ bhikkhunîti.
antovaasan ti purimañ vâ temâsañ pacchimañ vâ temâsañ
avasitvâ.

cârikañ careyyâ 'ti, kukkuṭasampâte gâme . . . (XXXVII.
2. 1) . . . agâmake araññe . . . pâcittiyassa. || 1 ||
anâpatti sattâhakaraṇiyena gacchati, kenaci ubbâlhâ gaccha-
ti, âpadâsu, ummattikâya, âdikammikâya 'ti. || 2 || 2 ||

PÂCITTIYA, XL.

Tena samayena buddho bhagavâ Râjagahe viharati Ve-
luvane Kalandakanivâpe. tena kho pana samayena
bhikkhuniyo tatth' eva Râjagahe vassañ vasanti tattha
hemantañ tattha gimhañ. manussâ . . . vipâcenti : âhunda-
rikâ bhikkhuninañ disâ andhakârâ, na imâsañ disâ pakkhâ-
yantîti. assosañ kho bhikkhuniyo tesañ manussânañ . . .
vipâcentânañ. atha kho tâ bhikkhuniyo bhikkhûnañ etam
atthañ ârocesuñ. bhikkhû bhagavato . . . ârocesuñ. atha
kho bhagavâ etasmañ nidâne etasmañ pakaraṇe dhammañ
kathañ katvâ bhikkhû âmantesi : tena hi bhikkhave bhi-
kkhuninañ sikkhâpadañ paññâpessâmi dasa atthavase
paṭicca . . . evañ ca pana bhikkhave bhikkhuniyo imañ
sikkhâpadañ uddisantu :

yâ pana bhikkhuni vassañ vutthâ cârikañ na
pakkameyya antamaso chappañcayojanâni pi, pâcittiyañ
ti. || 1 ||

yâ panâ 'ti . . . adhippetâ bhikkhunîti.
vassañ vutthâ nâma purimañ vâ temâsañ pacchimañ vâ
temâsañ vutthâ.

cârikañ na pakkamissâmi antamaso chappañcayojanâni
pîti dhurañ nikkhittamatte âpatti pâcittiyassa. || 1 ||

anâpatti sati antarâye, pariyesitvâ dutiyikañ bhikkhuniñ
na labhati, gilânâya, âpadâsu, ummattikâya, âdikammikâya
'ti. || 2 || 2 ||

tuvattavaggo catuttho.

PĀCITTIYA, XLI.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvatthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena raṇṇo Pasenadikosalassa uyyāne cittāgāre paṭibhānacittam katam hoti. bahū manussā cittāgāraṃ dassanāya gacchanti. chabbaggiyāpi bhikkhuniyo cittāgāraṃ dassanāya agamamsu. manussā . . . vipācenti: katham hi nāma bhikkhuniyo cittāgāraṃ dassanāya gacchissanti seyyathāpi gihikāmbhoginiyo 'ti. assosum kho bhikkhuniyo tesam manussānam . . . vipācentānam. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti: katham hi nāma chabbaggiyā bhikkhuniyo cittāgāraṃ dassanāya gacchissantiti — pa —. saccam kira bhikkhave chabbaggiyā bhikkhuniyo . . . gacchantiti. saccam bhagavā. vigaṛahi buddho bhagavā: katham hi nāma bhikkhave chabbaggiyā bhikkhuniyo . . . gacchissanti. n'etaṃ bhikkhave appasannānam . . . uddisantu:

yā pana bhikkhunī rājāgāraṃ vā cittāgāraṃ vā ārāmaṃ vā uyyānam vā pokkharāṇi vā dassanāya gaccheyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhuni.

rājāgāraṃ nāma yattha katthaci raṇṇo kilītuṃ ramituṃ katam hoti. cittāgāraṃ nāma yattha katthaci manussānam kilītuṃ ramituṃ katam hoti. ārāmo nāma yattha katthaci manussānam kilītuṃ ramituṃ kato hoti. uyyānam nāma yattha katthaci manussānam kilītuṃ ramituṃ katam hoti. pokkharāṇi nāma yattha katthaci manussānam kilītuṃ ramituṃ katā hoti.

dassanāya gacchati, āpatti dukkaṭassa. yattha thitā passati, āpatti pācittiyassa. dassanupacāraṃ vijahitvā punappunam passati, āpatti pācittiyassa. ekamekaṃ dassanāya gacchati, āpatti dukkaṭassa. yattha thitā passati, āpatti pācittiyassa. dassanupacāraṃ vijahitvā punappunam passati, āpatti pācittiyassa. ||1||

anâpatti ârâme ðhitâ passati, gacchanti vâ âgacchanti vâ passati, sati karaṇiye gantvâ passati, âpadâsu, ummattikâya, âdikammikâya 'ti. ||2||2||

PÂCITTIYA, XLII.

Tena samayena buddho bhagavâ Sâvatthiyam viharati Jetavane Anâthapiṇḍikassa ârâme. tena kho pana samayena bhikkhuniyo âsandiṃ pi pallaṅkam pi paribhuñjanti. manussâ vihâracârikam âhiṇḍantâ passitvâ . . . vipâcenti: katham hi nâma bhikkhuniyo âsandiṃ pi pallaṅkam pi paribhuñjissanti seyyathâpi gihikâmbhoginiyo 'ti. assosum kho bhikkhuniyo tesam manussânam . . . vipâcentânam. yâ tâ bhikkhuniyo appicchâ . . . vipâcenti: katham hi nâma bhikkhuniyo . . . paribhuñjissantîti — pa —. saccam kira bhikkhave bhikkhuniyo . . . paribhuñjantîti. saccam bhagavâ. vigarahi buddho bhagavâ: katham hi nâma bhikkhave bhikkhuniyo . . . paribhuñjissanti. n' etam bhikkhave appasannânam . . . uddisantu:

yâ pana bhikkhuni âsandiṃ vâ pallaṅkam vâ paribhuñjeyya, pâcittiyaṃ ti. ||1||

yâ panâ 'ti . . . adhippetâ bhikkhunîti.

âsandi nâma atikkantappamâṇâ vuccati. pallaṅko nâma âharimehi vâlehi kato hoti.

paribhuñjeyyâ 'ti, tasmim abhinisidati vâ abhinipajjati vâ, âpatti pâcittiyassa. ||1||

anâpatti âsandiya pâde chinditvâ paribhuñjati, pallaṅkassa vâle chinditvâ paribhuñjati, ummattikâya, âdikammikâya 'ti. ||2||2||

PÂCITTIYA, XLIII.

Tena samayena buddho bhagavâ Sâvatthiyam viharati Jetavane Anâthapiṇḍikassa ârâme. tena kho pana samayena chabbaggiyâ bhikkhuniyo suttam kantanti.

manussā vihāracārikam ābhinḍantā passitvā . . . vipācenti: katham hi nāma bhikkhuniyo suttam kantissanti seyyathāpi gihikāmbhoginiyo 'ti. assosum kho bhikkhuniyo tesam manussānam . . . vipācentānam. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti: katham hi nāma chabbaggiyā bhikkhuniyo suttam kantissantiti . . . — pa —. saccam kira bhikkhave chabbaggiyā bhikkhuniyo suttam kantantiti. saccam bhagavā. vīgarahi buddho bhagavā: katham hi nāma bhikkhave chabbaggiyā bhikkhuniyo suttam kantissanti. n' etam bhikkhave appasannānam . . . uddisantu:

yā pana bhikkhunī suttam kanteyya, pācittiyān ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

suttam nāma cha suttāni, khomam kappāsikam koseyyam kambalam sānam bhaṅgam.

kanteyyā 'ti sayam kantati, payoge dukkaṭam, ujjavujjave āpatti pācittiyassa. ||1||

anāpatti kantitasuttam kantati, ummattikāya, ādikammikāyā 'ti. ||2||2||

PĀCITTIYA, XLIV.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena bhikkhuniyo gihiveyyāvaccam karonti. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti: katham hi nāma bhikkhuniyo gihiveyyāvaccam karissantiti — pa —. saccam kira bhikkhave bhikkhuniyo gihiveyyāvaccam karontiti. saccam bhagavā. vīgarahi buddho bhagavā: katham hi nāma bhikkhave bhikkhuniyo . . . karissantī. n' etam bhikkhave appasannānam vā pasādāya . . . uddisantu:

yā pana bhikkhunī gihiveyyāvaccam kareyya, pācittiyān ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

gihiveyyāvaccam nāma agārikassa yāgam vā bhattam vā

khâdaniyam vâ pacati, sâṭakam vâ veṭṭhanam vâ dhovati, âpatti pâcittiyassa. ||1||

anâpatti yâgupâne, samghabhatte, cetiyapûjâya, attano veyyâvaccakarassa yâgum vâ bhattam vâ khâdaniyam vâ pacati sâṭakam vâ veṭṭhanam vâ dhovati, ummattikâya, âdikammikâya 'ti. ||2||2||

PÂCITTIYA, XLV.

Tena samayena buddho bhagavâ Sâvatthiyam viharati Jetavane Anâthapiṇḍikassa ârâme. tena kho pana samayena aññatarâ bhikkhunî Thullanandam bhikkhuniṃ upasamkamitvâ etad avoca : eh' ayye imam adhikaraṇam vûpasamehîti. Thullanandâ bhikkhunî sâdhû 'ti paṭisuṇitvâ n' eva vûpasameti na vûpasamâya ussukkam karoti. atha kho sâ bhikkhunî bhikkhuninam etam attham ârocesi. yâ tâ bhikkhuniyo appiechâ . . . vipâcenti : katham hi nâma ayyâ Thullanandâ bhikkhuniyâ eh' ayye imam adhikaraṇam vûpasamehîti vuccamânâ sâdhû 'ti paṭisuṇitvâ n' eva vûpasamessati na vûpasamâya ussukkam karissatîti — pa —. saccam kira bhikkhave Thullanandâ bhikkhunî . . . vûpasameti . . . karotîti. saccam bhagavâ vigarahi buddho bhagavâ : katham hi nâma bhikkhave Thullanandâ bhikkhunî . . . vûpasamessati . . . karissati. n' etam bhikkhave appasannânam . . . uddisantu :

yâ pana bhikkhunî bhikkhuniyâ eh' ayye imam adhikaraṇam vûpasamehîti vuccamânâ sâdhû 'ti paṭisuṇitvâ sâ pacchâ anantarâyâkinî n' eva vûpasameyya na vûpasamâya ussukkam kareyya, pâcittiyam ti. ||1||

yâ panâ 'ti . . . adhippetâ bhikkhunîti.

bhikkhuniyâ 'ti aññâya bhikkhuniyâ.

adhikaraṇam nâma cattâri adhikaraṇâni vivâdâdhikaraṇam anuvâdâdhikaraṇam âpattâdhikaraṇam kiccâdhikaraṇam.

eh' ayye imam adhikaraṇam vûpasamehîti eh' ayye imam adhikaraṇam vinicchehi.

sā pacchā anantarāyikiniṭṭi asati antarāye.

n' eva vūpasameyyā 'ti na sayam vūpasameyya. na vūpasamāya ussukkaṃ kareyyā 'ti na aññam āṇapeyya. n' eva vūpasamessāmi na vūpasamāya ussukkaṃ karissāmiṭṭi dhuraṃ nikkhittamatte āpatti pācittiyassa. || 1 ||

upasampannāya upasampannasaññā adhikaraṇaṃ n' eva vūpasameti na vūpasamāya ussukkaṃ karoti, āpatti pācittiyassa. upasampannāya vematikā . . . upasampannāya anupasampannasaññā . . . āpatti pācittiyassa. anupasampannāya adhikaraṇaṃ n' eva vūpasameti na vūpasamāya ussukkaṃ karoti, āpatti dukkaṭassa. anupasampannāya upasampannasaññā, āpatti dukkaṭassa. anupasampannāya vematikā, āpatti dukkaṭassa. anupasampannāya anupasampannasaññā, āpatti dukkaṭassa. || 2 ||

anāpatti sati antarāye, pariyesitvā na labhati, gilānāya, āpadāsu, ummattikāya, ādikammikāyā 'ti. || 3 || 2 ||

PĀCITTIYA, XLVI.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena Thullanandā bhikkhuni natānaṃ pi . . . (XXVIII. 1. *Instead of samaṇeivaraṃ deti [dassati] read sahatthā khādaniyaṃ bhojaniyaṃ deti [dassati]*) . . . uddisantu :

yā pana bhikkhuni agārikassa vā paribbājakassa vā paribbājikāya vā sahatthā khādaniyaṃ vā bhojaniyaṃ vā dadeyya, pācittiyaṃ ti. || 1 ||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhuni.

agāriko nāma . . . (XXVIII. 2) . . . paribbājikasamāpannā. khādaniyaṃ nāma pañca bhojanāni udakadantaponaṃ ṭhapetvā avasesaṃ khādaniyaṃ nāma. bhojaniyaṃ nāma pañca bhojanāni . . . maṃsaṃ.

dadeyyā 'ti kāyena vā kāyapaṭibaddhena vā nissaggiyena

vā deti, āpatti pācittiyassa. udakadantapoṇaṃ deti, āpatti dukkaṭṭassa. ||1||

anāpatti dāpeti na deti, upanikkhipitvā deti, bāhiralepaṃ deti, ummattikāya, ādikammikāya 'ti. ||2||2||

PĀCITTIYA, XLVII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattṭhiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena Thullanandā bhikkhuni āvasathacīvaraṃ anissajjitvā paribhuñjati. aññā utuniyo bhikkhuniyo na labhanti. yā tā bhikkhuniyo appīcehā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma ayyā Thullanandā āvasathacīvaraṃ anissajjitvā paribhuñjissatīti — pa —. saccam kira bhikkhave Thullanandā bhikkhuni . . . paribhuñjatīti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma bhikkhave Thullanandā bhikkhuni . . . paribhuñjissati. n'etaṃ bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu:

yā pana bhikkhuni āvasathacīvaraṃ anissajjitvā paribhuñjeyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

āvasathacīvaraṃ nāma utuniyo bhikkhuniyo paribhuñjantā 'ti dinnam hoti.

anissajjitvā paribhuñjeyyā 'ti dve tisso rattiyo paribhuñjitvā catutthadivase dhovitvā bhikkhuniyā vā sikkhamānāya vā sāmaṇeriyā vā anissajjitvā paribhuñjati, āpatti pācittiyassa. ||1||

anissajjite anissajjitasaññā paribhuñjati, āpatti pācittiyassa. anissajjite vematikā . . . anissajjite nissajjitasaññā . . . āpatti pācittiyassa. nissajjite anissajjitasaññā, āpatti dukkaṭṭassa. nissajjite vematikā, āpatti dukkaṭṭassa. nissajjite nissajjitasaññā, anāpatti. ||2||

anāpatti nissajjitvā paribhuñjati, punapariyāyena paribhuñjati, aññā utuniyo bhikkhuniyo na honti, acchinnacīvarikāya, taṭṭhacīvarikāya, āpadāsu, ummattikāya, ādikammikāya 'ti. ||3||2||

PĀCITTIYA, XLVIII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena Thullanandā bhikkhuni āvasatham anissajjivā cārikaṃ pakkāmi. tena kho pana samayena Thullanandāya bhikkhuniyā āvasatho ḍayhati. bhikkhuniyo evam āhaṃsu: hand' ayye bhaṇḍakaṃ niharāma 'ti. ekaccā evam āhaṃsu: na mayaṃ ayye niharissāma. yaṃ kiñci natṭhaṃ sabbam amhe abhiyūñjissatīti. Thullanandā bhikkhuni punad eva taṃ āvasatham paccāgantvā bhikkhuniyo pucchi: ayye bhaṇḍakaṃ niharitthā 'ti. na mayaṃ ayye niharimā 'ti. Thullanandā bhikkhuni . . . vipāceti: kathaṃ hi nāma bhikkhuniyo āvasathe ḍayhamāne bhaṇḍakaṃ na niharissantīti. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma ayyā Thullanandā āvasatham anissajjivā cārikaṃ pakkamissatīti — pa —. saccam kira bhikkhave Thullanandā bhikkhuni . . . pakkāmiti. saccam bhagavā, vigarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma bhikkhave Thullanandā bhikkhuni . . . pakkamissati. n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu:

yā pana bhikkhuni āvasatham anissajjivā cārikaṃ pakkameyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

āvasatho nāma kavāṭabaddho vuccati.

anissajjivā cārikaṃ pakkameyyā 'ti bhikkhuniyā vā sikkhamānāya vā sāmaṇeriyā vā anissajjivā parikkhittassa āvasathassa parikkhepaṃ atikkāmentiyā āpatti pācittiyassa. aparikkhittassa āvasathassa upacāraṃ atikkāmentiyā āpatti pācittiyassa. ||1||

anissajjite anissajjitasaññā pakkamati, āpatti pācittiyassa. anissajjite vematikā . . . anissajjite nissajjitasaññā . . . āpatti pācittiyassa. akavāṭabaddhaṃ anissajjivā pakkamati, āpatti dukkaṭassa. nissajjite anissajjitasaññā, āpatti dukkaṭassa. nissajjite vematikā, āpatti dukkaṭassa. nissajjite nissajjitasaññā, anāpatti. ||2||

anâpatti nissajjivâ pakkamati, sati antarâyê, pariyesivâ na labhati, gilânâya, âpadâsu, ummattikâya, âdikammikâya 'ti. || 3 || 2 ||

PÂCITTIYA, XLIX.

Tena samayena buddho bhagavâ Sâvatthiyam viharati Jetavane Anâthapiṇḍikassa ârâme. tena kho pana samayena chabbaggiyâ bhikkhuniyo tiracchânavijjam pariyâpuṇanti. manussâ ujjhâyanti khyanti vipâcenti: katham hi nâma bhikkhuniyo tiracchânavijjam pariyâpuṇissanti seyyathâpi gihikâmbhoginiyo 'ti. assosun kho bhikkhuniyo tesam manussânam . . . vipâcentânam. yâ tâ bhikkhuniyo appicchâ . . . vipâcenti: katham hi nâma chabbaggiyâ bhikkhuniyo tiracchânavijjam pariyâpuṇissanti — pa —. saccam kira bhikkhave chabbaggiyâ bhikkhuniyo tiracchânavijjam pariyâpuṇantiti. saccam bhagavâ. vigarahi buddho bhagavâ: katham hi nâma bhikkhave . . . pariyâpuṇissanti. n' etam bhikkhave appasannânam . . . uddisantu :

yâ pana bhikkhunî tiracchânavijjam pariyâpuṇeyya, pâcittiyan ti. || 1 ||

yâ panâ 'ti . . . adhippetâ bhikkhunîti.

tiracchânavijjâ nâma yam kiñci bâhirakam anattasamhitam.

pariyâpuṇeyyâ 'ti padena pariyâpuṇâti, pade pade âpatti pâcittiyassa. akkharâya pariyâpuṇâti, akkharakkharâya âpatti pâcittiyassa. || 1 ||

anâpatti lekham pariyâpuṇâti, dhâraṇam pariyâpuṇâti, guttatthâya parittam pariyâpuṇâti, ummattikâya, âdikammikâya 'ti. || 2 || 2 ||

PÂCITTIYA, L.

Tena samayena buddho bhagavâ Sâvatthiyam viharati Jetavane Anâthapiṇḍikassa ârâme. tena kho pana

samayena chabbaggiyā bhikkhuniyo tiracchānavijjam vācenti. manussā ujjhāyanti . . . (XLIX. 1. *Instead of pariyāpuṇanti, pariyāpuṇissanti, read, vācenti, vācessanti*) . . . uddisantu :

yā pana bhikkhuni tiracchānavijjam vāceyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.
tiracchānavijjā nāma . . . vāceyyā 'ti padena vāceti . . .
(XLIX. 2. *Instead of pariyāpuṇāti read vāceti*) . . . ādikammikāyā 'ti. ||2||

cittāgaravaggo pañcama.

PĀCITTIYA, LI.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena sambahulā bhikkhū gāmakāvāse ekacīvarā cīvarakammaṃ karonti. bhikkhuniyo anāpucchā ārāmaṃ pavisitvā yena te bhikkhū ten' upasaṃkamimṃsu. bhikkhū ujjhāyanti khiyanti vipācenti: kathaṃ hi nāma bhikkhuniyo anāpucchā ārāmaṃ pavisissantīti — pa —, saccam kira bhikkhave bhikkhuniyo . . . pavisantīti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma bhikkhave bhikkhuniyo . . . pavisissanti. n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu :

yā pana bhikkhuni anāpucchā ārāmaṃ paviseyya, pācittiyaṃ ti.

evaṃ o' idam bhagavatā bhikkhunīnaṃ sikkhāpadaṃ paññattaṃ hoti. ||1||

tena kho pana samayena te bhikkhū tamhā āvāsā pakkamimṃsu. bhikkhuniyo ayyā pakkantā 'ti ārāmaṃ nāgamaṃsu. atha kho te bhikkhū punad eva taṃ āvāsaṃ paccāgacchimsu. bhikkhuniyo ayyā āgatā 'ti āpucchā ārāmaṃ pavisitvā yena te bhikkhū ten' upasaṃkamimṃsu, upasaṃka-

mitvā te bhikkhū abhivādetvā ekamantaṃ atthemaṃsu. ekamantaṃ uthā kho tā bhikkhuniyo te bhikkhū etad avocum: kissa tumhe bhaginiyo āramam n' eva sammajjittha na pāniyam paribhojaniyam upatthāpittā 'ti. bhagavatā ayyā sikkhāpadaṃ paññattaṃ hoti na anāpucchā āramo pavisitabbo 'ti, tena mayam na āgamimhā 'ti. bhagavato etam attham ārocesum. anujānāmi bhikkhave santaṃ bhikkhum anāpucchā āramam pavisitum. evañ ca pana bhikkhave bhikkhuniyo imaṃ sikkhāpadaṃ uddisantu:

yā pana bhikkhuni santaṃ bhikkhum anāpucchā āramam paviseyya, pācittiyaṃ ti.

evañ e' idaṃ . . . paññattaṃ hoti. || 2 ||

tena kho pana samayena te bhikkhū tambā āvāsā pakka-mitvā punad eva taṃ āvāsaṃ paccāgacchimsu. bhikkhuniyo ayyā pakkantā 'ti anāpucchā āramam pavisimsu. tāsaṃ kukkucemaṃ ahosi: bhagavatā bhikkhunīnaṃ sikkhāpadaṃ paññattaṃ na santaṃ bhikkhum anāpucchā āramo pavisitabbo 'ti mayaṃ ca ssantaṃ bhikkhum anāpucchā āramam pavisimhā. kacci nu kho mayam pācittiyaṃ āpattiṃ āpannā 'ti. bhagavato . . . ārocesum. evañ ca pana bhikkhave bhikkhuniyo . . . uddisantu:

yā pana bhikkhuni jānaṃ sabhikkhukaṃ āramam anāpucchā paviseyya, pācittiyaṃ ti. || 3 ||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

jānāti nāma sāmam vā jānāti aññe vā tassā ārocenti te vā ārocenti.

sabhikkhuko nāma āramo yattha bhikkhū rukkhamūle pi vasanti.

anāpucchā āramam paviseyyā 'ti bhikkhum vā sāmaṇeraṃ vā ārāmaṃ vā anāpucchā parikkhittassa āramassa parikkhepaṃ atikkāmentiyā āpatti pācittiyassa. aparikkhittassa āramassa upacāraṃ okkamantiyā āpatti pācittiyassa. || 1 ||

sabhikkhuke sabhikkhukasaññā santaṃ bhikkhum anāpucchā āramam pavisati, āpatti pācittiyassa. sabhikkhuke vematikā . . . āpatti dukkaṭassa. sabhikkhuke abhikkhukasaññā . . . anāpatti. abhikkhuke sabhikkhukasaññā,

âpatti dukkaṭassa. abhikkhuke vematikā, âpatti dukkaṭassa. abhikkhuke abhikkhukasaññā, anâpatti. ||2||

anâpatti santam bhikkhum âpucchā pavisati, asantam bhikkhum anâpucchā pavisati, sisānulokikā gacchati, yattha bhikkhuniyo sannipatitā honti tattha gacchati, ârāmena maggo hoti, gilānāya, âpadāsu, ummattikāya, âdikammikāya 'ti. ||3||4||

PĀCITTIYA, LII.

Tena samayena buddho bhagavā Vesāliyaṃ viharati Mahāvane kūtāgārasālāyaṃ. tena kho pana samayena āyasmato Upālissa upajjhāyo āyasmā Kappitako susāne viharati. tena kho pana samayena chabbaggiyānaṃ bhikkhunīnaṃ mahataraṃ bhikkhuni kalamkatā hoti. chabbaggiyā bhikkhuniyo taṃ bhikkhunim niharitvā āyasmato Kappitakassa vihārassa avidūre jhāpetvā thūpaṃ katvā gantvā tasmim thūpe rodanti. atha kho āyasmā Kappitako tena saddena ubbālho taṃ thūpaṃ bhinditvā pakiresi. chabbaggiyā bhikkhuniyo iminā Kappitakena amhākaṃ ayyāya thūpo bhinno, banda naṃ ghātemā 'ti mantesaṃ. aññataraṃ bhikkhuni āyasmato Upālissa etaṃ atthaṃ ārocesi. āyasmā Upāli āyasmato Kappitakassa etaṃ atthaṃ ārocesi. atha kho āyasmā Kappitako viharā nikkhamitvā nilino acchi. atha kho chabbaggiyā bhikkhuniyo yenāyasmato Kappitakassa viharo ten' upasamkamimsu, upasamkamitvā āyasmato Kappitakassa vihāraṃ pāsāṇehi ca leḍḍhūhi ca ottharāpetvā mato Kappitako 'ti pakkamimsu. atha kho āyasmā Kappitako tassā rattiyā accayena pubbaṇhasamayam nivāsetvā paccivaram ādāya Vesālīm piṇḍāya pāvīsi. addasaṃsu kho chabbaggiyā bhikkhuniyo āyasantam Kappitakaṃ piṇḍāya carantaṃ, disvāna evam āhamsu : ayaṃ Kappitako jīvati, ko nu kho amhākaṃ mantam saṃharatīti. assosaṃ kho chabbaggiyā bhikkhuniyo : ayyena kira Upālīnā amhākaṃ manto saṃhaṭo 'ti. tā āyasantam Upālīm akkosimsu : kathaṃ hi nāma ayaṃ kasāvato malamajjano nihīnājacco amhākaṃ mantam saṃharissatīti. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . .

vipācenti: kathaṃ hi nāma chabbaggiyā bhikkhuniyo ayyaṃ Upāliṃ akkosissanti — pa —. saccam kira bhikkhave chabbaggiyā bhikkhuniyo Upāliṃ akkosanti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma bhikkhave chabbaggiyā . . . akkosissanti. n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisanti:

yā pana bhikkhunī bhikkhum akkoseyya vā paribhāseyya vā, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

bhikkhun ti upasampannaṃ.

akkoseyya vā 'ti dasahi vā akkosavattūhi akkosati etesaṃ vā aññatarena, āpatti pācittiyassa. paribhāseyya vā 'ti bhayaṃ upadamsoti, āpatti pācittiyassa. ||1||

upasampanne upasampannaññā akkosati vā paribhāsati vā, āpatti pācittiyassa. upasampanne vematikā . . . upasampanne anupasampannaññā . . . āpatti pācittiyassa. anupasampannaṃ akkosati vā paribhāsati vā, āpatti dukkaṭassa. anupasampanne upasampannaññā, āpatti dukkaṭassa. anupasampanne vematikā, āpatti dukkaṭassa. anupasampanne anupasampannaññā, āpatti dukkaṭassa. ||2||

anāpatti atthapurekkhārāya, dhammapurekkhārāya, anusāsanipurekkhārāya, ummattikāya, ādikammikāya 'ti. ||3||2||

PĀCITTIYA, LIII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena Caṇḍakālī bhikkhunī bhaṇḍanakārīkā hoti kalahārīkā vivādakārīkā bhassakārīkā saṃghe adhikarānakārīkā. Thullanandā bhikkhunī tassā kamme kariyamāne paṭikkosati. tena kho pana samayena Thullanandā bhikkhunī gāmakam agamāsi kenacid eva karaṇiyena. atha kho bhikkhunisaṃghe Thullanandā bhikkhunī pakkantā 'ti Caṇḍakālī bhikkhunī āpattiyaṃ adassane ukkhipi. Thullanandā bhikkhunī gāmake taṃ karaṇiyam tīretvā punad eva

Sāvatthim paccāgacchi. Caṇḍakālī bhikkhuni Thullanandāya bhikkhuniyā āgacchantiyā n' eva āsanam paññāpesi na pādodakam pādapiṭham pādakathalikam upanikkhipi na paccuggantvā pattacivaram paṭiggahesi na pānienā āpucchi. Thullanandā bhikkhuni Caṇḍakālīm bhikkhunim etad avoca: kissa tvam ayye mayi āgacchantiyā n' eva āsanam paññāpesi na pādodakam . . . āpucchīti. evam h' etam ayye hoti yathā tam anāthāyā 'ti. kissa pana tvam ayye anāthā 'ti. imā maṃ ayye bhikkhuniyo ayaṃ anāthā appaṇṇatā n' atthi imissā koci pativattā 'ti āpattiyā adassane ukkhipimsū 'ti. Thullanandā bhikkhuni bālā etā abyattā etā n' eva jānanti kammaṃ vā kammadosaṃ vā kammavipattiṃ vā kamma-sampattiṃ vā 'ti caṇḍikatā gaṇaṃ paribhāsi. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma ayyā Thullanandā caṇḍikatā gaṇaṃ paribhāsissatīti — pa —. saccaṃ kira bhikkhave Thullanandā bhikkhuni . . . paribhāsīti. saccaṃ bhagavā. vigaṛahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma bhikkhave Thullanandā bhikkhuni . . . paribhāsissati. n' etam bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu: yā pana bhikkhuni caṇḍikatā gaṇaṃ paribhāseyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhuni.

caṇḍikatā nāma kodhanā vuccati.

gaṇo nāma bhikkhunisamgho vuccati.

paribhāseyyā 'ti bālā etā abyattā etā n' eva jānanti . . . kamma-sampattiṃ vā 'ti paribhāsati, āpatti pācittiya-sa. sambahulā bhikkhuniyo vā ekabhikkhunim vā anupasaṃpannaṃ vā paribhāsati, āpatti dukkaṭṭassa.

anāpatti atthapurekkhārāya . . . (see LII. 2. 3) . . . ādikammikāyā 'ti. ||2||

PĀCITTIYA, LIV.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvatthiyam viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena aññataro brāhmaṇo bhikkhuniyo nimantetvā bho-

jesi. bhikkhuniyo bhuttāvi pavāritā nātikulāni gantvā ekaccā bhuñjimsu, ekaccā piṇḍapātaṃ ādāya agamamsu. atha kho so brāhmaṇo paṭivissake etad avoca : bhikkhuniyo mayā ayyā santappitā, etha tumhe pi santappessāmīti. te evaṃ āhaṃsu : kiṃ tvam ayyo amhe santappessasi, yāpi tayā nimantitā tāpi amhākaṃ gharāni āgantvā ekaccā bhuñjimsu, ekaccā piṇḍapātaṃ ādāya agamamsu 'ti. atha kho so brāhmaṇo ujjhāyati khiyati vipāceti : kathaṃ hi nāma bhikkhuniyo amhākaṃ ghare bhuñjitvā aññatra bhuñjissanti. na cāhaṃ paṭibalo yāvadatthaṃ dātun ti. assosum kho bhikkhuniyo tassa brāhmaṇassa . . . vipācentassa. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti : kathaṃ hi nāma bhikkhuniyo bhuttāvi pavāritā aññatra bhuñjissantīti — pa —. saccam kira bhikkhave bhikkhuniyo bhuttāvi pavāritā aññatra bhuñjantīti. saccam bhagavā. vigaṛahi buddho bhagavā : kathaṃ hi nāma bhikkhave . . . bhuñjissantīti. n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu :

yā pana bhikkhuni nimantitā vā pavāritā vā khādaniyaṃ vā bhojaniyaṃ vā khādeyya vā bhuñjeyya vā, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

nimantitā nāma pañcannaṃ bhojanānaṃ aññatarena bhojanena nimantitā. pavāritā nāma, asanaṃ paññāyati, bhojanaṃ paññāyati, hatthapāse ṭhitā abbiharati, paṭikkhepo paññāyati.

khādaniyaṃ nāma pañca bhojanāni yāguṃ yāmakālikam sattāhakālikam yāvajjivikam ṭhapetvā avasesaṃ khādaniyaṃ nāma. bhojaniyaṃ nāma pañca bhojanāni . . . maṃsaṃ. khādissāmi bhuñjissāmīti paṭigaṇhāti, āpatti dukkaṭassa. ajjhohāre ajjhohāre āpatti pācittiyassa. yāmakālikam sattāhakālikam yāvajjivikam āhāratthāya paṭigaṇhāti, āpatti dukkaṭassa. ajjhohāre ajjhohāre āpatti dukkaṭassa. ||1||

anāpatti nimantitā appavāritā yāguṃ pivati, sāmiko apaloketvā bhuñjati, yāmakālikam sattāhakālikam yāvajjivikam sati paṇḍitaṃ paribhuñjati, ummattikāya, ādikammikāya 'ti. ||2||2||

PĀCITTIYA, LV.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena aññatarā bhikkhuni Sāvattthiyam aññatarissā visikhāya piṇḍāya caramānā yena aññataram kulam ten' upasamkamī, upasamkamitvā paññatte āsane nisidī. atha kho te manussā tam bhikkhunim bhojetvā etad avocum : aññāpi ayye bhikkhuniyo āgacchantū 'ti. atha kho sā bhikkhuni katham hi nāma bhikkhuniyo nāgaccheyyun ti bhikkhuniyo upasamkamitvā etad avoca : amukasmim ayye okāse vālā sunakhā caṇḍo balibaddo cikkhallo okāso, mā kho tattha agamitthā 'ti. aññatarāpi bhikkhuni tussā visikhāya piṇḍāya caramānā yena tam kulam ten' upasamkamī, upasamkamitvā paññatte āsane nisidī. atha kho te manussā tam bhikkhunim bhojetvā etad avocum : kissa ayye bhikkhuniyo na āgacchantīti. atha kho sā bhikkhuni tesam manussānam etam attham ārocesi. manussā . . . vipācenti : katham hi nāma bhikkhuni kulam maccharāyissatīti — pa —. saccam kira bhikkhave bhikkhuni kulam maccharāyatīti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā : katham hi nāma bhikkhave bhikkhuni kulam maccharāyissatī. n' etam bhikkhave appasannānam . . . uddisantu :

yā pana bhikkhuni kulamaccharinī assa, pācittīyan ti. || 1 ||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

kulam nāma . . . suddakulam.

maccharinī assā 'ti katham bhikkhuniyo nāgaccheyyun ti bhikkhunīnam santike kulassa avappam bhāsati, āpatti pācittiyassa. kulassa vā santike bhikkhunīnam avappam bhāsati, āpatti pācittiyassa. || 1 ||

anāpatti kulam na maccharāyanti santam yeva ādinavam ācikkhati, ummattikāya, ādikammikāyā 'ti. || 2 || 2 ||

PĀCITTIYA, LVI.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena sambahulā bhikkhuniyo gāmakāvāse vassam vutthā Sāvattthim agamanṇsu. bhikkhuniyo tā bhikkhuniyo etad avocum: katth' ayyāyo vassam vutthā, kacci ovādo iddho abhosi. n' atth' ayye tattha bhikkhu, kuto ovādo iddho bhavissatīti. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti: katham hi nāma bhikkhuniyo abhikkhuke āvāse vassam vasissantīti — pa —. saccam kira bhikkhave bhikkhuniyo . . . vasantīti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: katham hi nāma bhikkhave bhikkhuniyo . . . vasissantīti. n' etaṃ bhikkhave appasannānam . . . uddisantu:

yā pana bhikkhunī abhikkhuke āvāse vassam vasseyya, pācittiyān ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

abhikkhuko nāma āvāso na sakkā hoti ovādāya vā samvāsāya vā gantum.

vassam vasissāmīti senāsanam paññāpeti pānīyam paribhojanīyam upatthāpeti parivenaṃ sammajjati, āpatti dukkaṭassa. saha aruṇuggamanā āpatti pācittiyassa. ||1||

anāpatti vassupagatā bhikkhū pakkantā vā honti vibbhantā vā kalamkatā vā pakkhasamkantā vā, āpadāsu, ummattikāya, ādikammikāya 'ti. ||2||2||

PĀCITTIYA, LVII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena sambahulā bhikkhuniyo gāmakāvāse vassam vutthā Sāvattthim agamanṇsu. bhikkhuniyo tā bhikkhuniyo etad avocum: katth' ayyāyo vassam vutthā, bhikkhusamgho pa-

vārīto 'ti. na mayam ayye bhikkhusamgham pavāremā 'ti. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti: katham hi nāma bhikkhuniyo vassam vutthā bhikkhusamgham na pavāressantīti — pa —. saccam kira bhikkhave bhikkhuniyo . . . na pavārentīti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: katham hi nāma bhikkhave bhikkhuniyo . . . na pavāressanti. n' etam bhikkhave appasannānam . . . uddisantu:

yā pana bhikkhuni vassam vutthā ubhatosamghe tihi thānehi na pavāreyya diṭṭhena vā sutena vā parisāṅkāya vā, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

vassam vutthā nāma purimam vā temāsam pacchimam vā temāsam vutthā.

ubhatosamghe tihi thānehi na pavāressāmi diṭṭhena vā sutena vā parisāṅkāya vā 'ti dhuram nikkhittamatte āpatti pācittiyassa. ||1||

anāpatti sati antarāye, pariyesitvā na labhati, gilānāya, āpadāsu, ummattikāya, ādikammikāyā 'ti. ||2||2||

PĀCITTIYA, LVIII.

Tena samayena buddho bhagavā Sakkesu viharati Kapi-lavatthusmim Nigrodhārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhū bhikkhunūpassayam upasamkamitvā chabbaggiyā bhikkhuniyo ovadanti. bhikkhuniyo chabbaggiyā bhikkhuniyo etad avocum: eth' ayye ovādam gamissāma 'ti. yam hi mayam ayye gaccheyyāma ovādassa kāraṇā, ayyā chabbaggiyā idh' eva āgantvā amhe ovadantīti. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti: katham hi nāma chabbaggiyā bhikkhuniyo ovādam na gacchissantīti — pa —. saccam kira bhikkhave chabbaggiyā bhikkhuniyo ovādam na gacchantīti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: katham hi nāma bhikkhave chabbaggiyā bhikkhuniyo ovā-

daṃ na gacchissanti. n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ
... uddisantu :

yā pana bhikkhuni ovādaya vā saṃvāsāya vā na
gaccheyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

ovādo nāma aṭṭha garudhammā. saṃvāso nāma eka-
kammaṃ ekuddeso samasikkhātā.

ovādaya vā saṃvāsāya vā na gacchissāmi dhuraṃ
nikkhattamatte āpatti pācittiyassa. ||1||

anāpatti sati antarāye, pariyesiṭvā dutiyikaṃ bhikkhuniṃ
na labhati, gilānāya, āpadāsu, ummattikāya, ādikammikāyā
'ti. ||2||2||

PĀCITTIYA, LIX.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati
Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana
samayena bhikkhuniyo uposathaṃ pi na pucchanti ovādaṃ
pi na yācanti. bhikkhū ujjhāyanti khīyanti vipācenti:
kathaṃ hi nāma bhikkhuniyo uposathaṃ pi na pucchissanti
ovādaṃ pi na yācissanti — pa —. saccam kira bhikkhave
bhikkhuniyo . . . na yācanti. saccam bhagavā. vigarahi
buddho bhagavā : kathaṃ hi nāma bhikkhave bhikkhuniyo
. . . na yācissanti. n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ . . .
uddisantu :

anvaddhamāsaṃ bhikkhuniyā bhikkhusaṃghato dve dham-
mā paccāsiṃsitabbā uposathapucchakaṇ ca ovādūpa-
saṃkamaṇaṇ ca. taṃ atikkāmentiyā pācittiyaṃ ti. ||1||

anvaddhamāsaṃ ti anuposathikaṃ.

uposatho nāma dve uposathā cātuddasiko ca pannarasiko ca.
ovādo nāma aṭṭha garudhammā.

uposathaṃ pi na pucchissāmi ovādaṃ pi na yācissāmi
dhuraṃ nikkhattamatte . . . (LVIII. 2. 1-2) . . . ādi-
kammikāyā 'ti. ||2||

PACITTIYA, LX.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena aññatarā bhikkhuni pasāke jātā gaṇḍam purisena saddhim eken' ekā bhedāpesi. atha kho so puriso taṃ bhikkhunim dūsetam upakkami. sā vissaram akāsi. bhikkhuniyo upadhāvitvā taṃ bhikkhunim etad avocum: kissa tvam ayye vissaram akāsi. atha kho sā bhikkhuni bhikkhuniyam etam attham ārocesi. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti: katham hi nāma bhikkhuni pasāke jātā gaṇḍam purisena saddhim eken' ekā bhedāpessatīti — pa —. saccam kira bhikkhave bhikkhuni . . . bhedāpesīti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: katham hi nāma bhikkhave bhikkhuni . . . bhedāpessatīti. n' etaṃ bhikkhave appasannānam . . . uddisantu:

yā pana bhikkhuni pasāke jātā gaṇḍam vā rūhitam vā anapaloketvā saṃgham vā gaṇam vā purisena saddhim eken' ekā bhedāpeyya vā phālāpeyya vā dhovāpeyya vā ālimpāpeyya vā bandhāpeyya vā mocāpeyya vā, pacittiyan ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhuniti.

pasākhan nāma adhonābhi ubbhajānumaṇḍalam.

jātan ti tattha jātam.

gaṇḍo nāma yo koci gaṇḍo. rūhitam nāma yaṃ kiñci vaṇo. anapaloketvā 'ti anāpucchā.

saṃgho nāma bhikkhunisaṃgho vuccati. gaṇo nāma sambhulā bhikkhuniyo vuccanti.

puriso nāma manussapuriso na yakkho na peto na tiracchānagato viññū paṭibalo dūsetum.

saddhim ti ekato.

eken' ekā 'ti puriso e' eva hoti bhikkhuni ca.

bhindā 'ti ānāpeti, āpatti dukkaṭassa. bhinne āpatti pācittiyassa. phālehi ānāpeti, āpatti dukkaṭassa. phālito āpatti pācittiyassa. dhovā 'ti (ālimpā 'ti, bandhāhīti,

mocehīti) āpāpeti, āpatti dukkaṭassa. dhote (litte, baddhe, mutte) āpatti pācittiyassa. ||1||

anāpatti apaloketvā bhedaṭpeti vā phālāpeti vā . . . mocāpeti vā, yo koci viññū dutiyo hoti, ummattikāya, ādikammikāyā 'ti. ||2||2||

Ārāmaṇavaggo chaṭṭho.

PĀCITTIYA, LXI.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattṭhiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena bhikkhuniyo gabbhinīṃ vuṭṭhāpentī. sā piṇḍāya caratī. manussā evaṃ āhamsu: deth' ayyāya bhikkhaṃ, garubbhā ayyā 'ti, manussā . . . vipācentī: kathaṃ hi nāma bhikkhuniyo gabbhinīṃ vuṭṭhāpessantīti. assosun kho bhikkhuniyo tesu manussānaṃ . . . vipācentānaṃ. yā tā bhikkhuniyo appiēcā . . . vipācentī: kathaṃ hi nāma bhikkhuniyo gabbhinīṃ vuṭṭhāpessantīti — pa —, saccam kira bhikkhave . . . vuṭṭhāpentīti. saccam bhagavā, vigarāhi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma bhikkhave . . . vuṭṭhāpessantīti. n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu:

yā pana bhikkhuni gabbhinīṃ vuṭṭhāpeyya, pācittiyān ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhuniti.

gabbhinī nāma āpannasattā vuccati.

vuṭṭhāpeyyā 'ti upasampādeyya. vuṭṭhāpessāmīti gaṇaṃ vā ācarinīṃ vā pattaṃ vā cīvaraṃ vā pariyesati sīmaṃ vā sammannati, āpatti dukkaṭassa. nāttiyā dukkaṭaṃ, dvīhi kammavācāhi dukkaṭā, kammavācāpariyosāne upajjhāyāya āpatti pācittiyassa, gaṇassa ca ācarinīyā ca āpatti dukkaṭassa. ||1||

gabbhinīyā gabbhinisaññā vuṭṭhāpeti, āpatti pācittiyassa. gabbhinīyā vematikā vuṭṭhāpeti, āpatti dukkaṭassa. gabbhinīyā agabbhinisaññā vuṭṭhāpeti, anāpatti, agabbhinīyā gab-

bhinisaññā, āpatti dukkaṭassa. agabbhiniyā vematikā, āpatti dukkaṭassa. agabbhiniyā agabbhinisaññā, anāpatti. ||2||

anāpatti gabbhinim agabbhinisaññā vuṭṭhāpeti, agabbhinim agabbhinisaññā vuṭṭhāpeti, ummattikāya, ādikammikāya 'ti. ||3||2||

PĀCITTIYA, LXII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena bhikkhuniyo pāyantim vuṭṭhāpentī. sā piṇḍāya caratī. manussā evam āhaṃsu: deth' ayyāya bhikkhaṃ, sadutiyaikā ayyā 'ti. manussā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma . . . (LXI. 1. *Instead of gabbhinim read pāyantim*) . . . uddisantu:

yā pana bhikkhunī pāyantim vuṭṭhāpeyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

pāyanti nāma mātā vā hoti dhātī vā.

vuṭṭhāpeyyā 'ti . . . (LXI. 2. *Read pāyantiyā pāyantisaññā, apāyantisaññā, etc.*) . . . ādikammikāya 'ti. ||2||

PĀCITTIYA, LXIII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena bhikkhuniyo dve vassāni chasu dhammesu asikkhitasikkhaṃ sikkhamānaṃ vuṭṭhāpentī. tā balā honti abyattā na jānanti kappiyaṃ vā akappiyaṃ vā. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma bhikkhuniyo dve vassāni chasu dhammesu asikkhitasikkhaṃ sikkhamānaṃ vuṭṭhāpessantīti — pa —. saccam kira bhikkhave bhikkhuniyo . . . vuṭṭhāpentīti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma bhikkhuniyo . . . vuṭṭhāpessanti.

n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ vā pasādaya — pa — vigarāhitvā dhammiṃ kathaṃ katvā bhikkhū āmantesi : anujānāmi bhikkhave sikkhamānāya dve vassāni chasu dhammesu sikkhāsammutiṃ dātum. evañ ca pana bhikkhave dātabbā. tāya sikkhamānāya saṃghaṃ upasaṃkamitvā ekamsaṃ uttarāsaṅgaṃ karitvā bhikkhunīnaṃ pāde vanditvā ukkuṭikaṃ nisīditvā añjalim paggahe tvā evaṃ assa vacanīyo : ahaṃ ayye itthannāmā itthannāmāya ayyāya sikkhamānā saṃghaṃ dve vassāni chasu dhammesu sikkhāsammutiṃ yācāmi. dutiyam pi yācītabbā — pa — tatiyam pi yācītabbā. byattāya bhikkhuniyā paṭibālāya saṃgho nāpetabbo : supātu me ayye saṃgho. ayaṃ itthannāmā itthannāmāya ayyāya sikkhamānā saṃghaṃ dve vassāni chasu dhammesu sikkhāsammutiṃ yācati. yadi saṃghassa pattakallaṃ, saṃgho itthannāmāya sikkhamānāya dve vassāni chasu dhammesu sikkhāsammutiṃ dadeyya. esā ñatti. su-
nātu me ayye saṃgho. ayaṃ itthannāmā . . . yācati. saṃgho itthannāmāya . . . deti. yassā ayyāya khamati itthannāmāya sikkhamānāya dve vassāni chasu dhammesu sikkhāsammutiṃ yācāmi. dānaṃ sā tuṇh' assa. yassā na khamati, sā bhāseyya. dinnā saṃghena itthannāmāya sikkhamānāya dve vassāni chasu dhammesu sikkhāsammuti, khamati . . . dhārayāmi.

sā sikkhamānā evaṃ vadehīti vattabbā : pāpātipātā veramaṇiṃ dve vassāni avitikkammasamādānaṃ samādiyāmi, adinnādānā veramaṇiṃ . . . samādiyāmi; abrahmacariyā . . . musāvādā . . . surāmerayamajjapamādaṭṭhānā . . . vikālabhojanā veramaṇiṃ dve vassāni avitikkammasamādānaṃ samādiyāmi.

atha kho bhagavā tā bhikkhuniyo anekapariyāyena vigarāhitvā dubbharatāya — pa — evañ ca pana bhikkhave bhikkhuniyo imaṃ sikkhāpadaṃ uddisantu :

yā pana bhikkhuni dve vassāni chasu dhammesu asikkhitasikkhaṃ sikkhamānaṃ vuṭṭhāpeyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.
dve vassāni dve saṃvaccharāni.

asikkhitasikkhā nāma sikkhā vā na dinnā hoti dinnā vā sikkhā kupitā.

vuṭṭhāpeyyā 'ti . . . (LXI. 2. 1) . . . ācariniyā ca āpatti dukkaṭassa. || 1 ||

dhammakamme dhammakammasaññā vuṭṭhāpeti, āpatti pācittiyassa. dhammakamme vematikā . . . dhammakamme adhammakammasaññā . . . āpatti pācittiyassa. adhammakamme dhammakammasaññā, āpatti dukkaṭassa. adhammakamme vematikā, āpatti dukkaṭassa. adhammakamme adhammakammasaññā, āpatti dukkaṭassa. || 2 ||

anāpatti dve vassāni chasu dhammesu sikkhitasikkham sikkhamānaṃ vuṭṭhāpeti, ummattikāya, ādikammikāyā 'ti. || 3 || 2 ||

PĀCITTIYA, LXIV.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena bhikkhuniyo dve vassāni chasu dhammesu sikkhitasikkham sikkhamānaṃ saṃghena asammataṃ vuṭṭhāpentī. bhikkhuniyo evaṃ āhaṃsu : ettha sikkhamānā imaṃ jānātha imaṃ detha imaṃ āharatha iminā attho imaṃ kappiyaṃ kurothā 'ti. tā evaṃ āhaṃsu : na mayaṃ ayye sikkhamānā, bhikkhuniyo mayan ti. yā tā bhikkhuniyo appiucchā . . . vipācenti : kathaṃ hi nāma bhikkhuniyo dve vassāni chasu dhammesu sikkhitasikkham sikkhamānaṃ saṃghena asammataṃ vuṭṭhāpessantīti — pa —. saccam kira bhikkhave bhikkhuniyo . . . vuṭṭhāpentīti, saccam bhagavā. vīgarahi buddho bhagavā : kathaṃ hi nāma bhikkhave bhikkhuniyo . . . vuṭṭhāpessanti. n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ vā pasāḍāya — pa — vīgarahitvā dhammiṃ kathaṃ katvā bhikkhū āmantesi : anujānāmi bhikkhave dve vassāni chasu dhammesu sikkhitasikkhāya sikkhamānāya vuṭṭhānasammutiṃ dātum. evaṃ ca pana bhikkhave dātabbā. tāya dve vassāni chasu dhammesu sikkhitasikkhāya sikkhamānāya saṃghaṃ upasaṃkamitvā . . . (LXIII. 1) . . . vacanīyo :

ahaṃ ayye itthannāma itthannāmāya ayyāya dve vassāni chasu dhammesu sikkhitasikkhā sikkhamānā saṃghaṃ vuṭṭhānasammutiṃ yācāmi. dutiyam pi . . . (LXIII. 1. *Instead of sikkhamānā read dve vassāni chasu dhammesu sikkhitasikkhā sikkhamānā; instead of dve vassāni chasu dhammesu sikkhāsammuti read vuṭṭhānasammuti*) . . . dhārayāmi.

atha kho bhagavā tā bhikkhuniyo anekapariyāyena vigarāhitvā . . . uddisantu :

yā pana bhikkhuni dve vassāni chasu dhammesu sikkhitasikkhā sikkhamānaṃ saṃghena asammataṃ vuṭṭhāpeyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adbhippetā bhikkhunīti.

dve vassānīti dve samvaccharāni.

sikkhitasikkhā nāma chasu dhammesu sikkhitasikkhā.

asammata nāma ātaddutiyena kammaṇa vuṭṭhānasammuti na dinnā hoti.

vuṭṭhāpeyyā 'ti . . . (LXIII. 2) . . . anāpatti dve vassāni chasu dhammesu sikkhitasikkhā sikkhamānaṃ saṃghena sammataṃ vuṭṭhāpeti, ummattikāya, ādikammikāyā 'ti. ||2||

PĀCITTIYA, LXV.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvatthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena bhikkhuniyo ānadvādasavassaṃ gihigataṃ vuṭṭhāpentī, tā akkhamā honti sitassa uphassa jighacchāya pipāsāya dāmasamakāsavātātapasirīṃsapasamphassānaṃ duruttānaṃ durāgatānaṃ vacanupathānaṃ uppannānaṃ sārīrikānaṃ vedanānaṃ dukkhānaṃ tibbānaṃ kharānaṃ katukānaṃ sātānaṃ amanāpānaṃ pāṇaharānaṃ anadhivāsakajātikā honti. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma bhikkhuniyo ānadvādasavassaṃ gihigataṃ vuṭṭhāpessanti — pa —. saccam kira bhikkhave bhikkhuniyo . . . vuṭṭhāpentīti. saccam bhagavā. vigarāhi buddho bhagavā: ka-

thaṃ hi nāma bhikkhave bhikkhuniyo . . . vuṭṭhāpessanti. ūnadvādasavassā bhikkhave gihigatā akkhamā hoti sītassa . . . anadhivāsakajātikā hoti. dvādasavassā ca kho bhikkhave gihigatā khamā hoti sītassa . . . adhivāsakajātikā hoti. n' etam bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu :

yā pana bhikkhunī ūnadvādasavassam gihigataṃ vuṭṭhāpeyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

ūnadvādasavassā nāma appattadvādasavassā.

gihigatā nāma purisantaragatā vuccati.

vuṭṭhāpeyyā 'ti . . . (LXI. 2. 1) . . . ācariniyā ca āpatti dukkaṭassa. ||1||

ūnadvādasavassāya ūnadvādasavassasaññā vuṭṭhāpeti, āpatti pācittiyaassa. ūn° vematikā vuṭṭhāpeti, āpatti dukkaṭassa. ūn° paripuṇṇasaññā vuṭṭhāpeti, anāpatti. paripuṇṇadvādasavassāya ūnadvādasavassasaññā, āpatti dukkaṭassa. par° vematikā, āpatti dukkaṭassa. par° paripuṇṇasaññā, anāpatti. ||2||

anāpatti ūnadvādasavassam paripuṇṇasaññā vuṭṭhāpeti, paripuṇṇadvādasavassam paripuṇṇasaññā vuṭṭhāpeti, ummattikāya, ādikammikāya 'ti. ||3||2||

PĀCITTIYA, LXVI.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattṭhiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena bhikkhuniyo paripuṇṇadvādasavassam gihigataṃ dve vassāni chasu dhammesu asikkhitasikkham vuṭṭhāpentī. tā bālā honti abyattā na jānanti kappiyaṃ vā akappiyaṃ vā. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti : kathaṃ hi nāma bhikkhuniyo paripuṇṇadvādasavassam gihigataṃ dve vassāni chasu dhammesu asikkhitasikkham vuṭṭhāpessanti — pa —. saccam kira . . . vigarahi buddho bhagavā : kathaṃ hi nāma bhikkhave . . . vuṭṭhāpessanti. n' etam bhikkhave appasannānaṃ vā pasādāya — pa — vigarahitvā

dhammim kathaṃ katvā bhikkhū āmantesi : anujānāmi bhikkhave paripuṇṇadvādasavassāya gihigatāya dve vassāni chasu dhammesu sikkhāsammutiṃ dātum. evaṃ ca pana bhikkhave dātabbā. tāya paripuṇṇadvādasavassāya gihigatāya saṃghaṃ upasamkamitvā . . . (LXIII. 1) . . . vacaniyo : ahaṃ ayye itthannāmā itthannāmāya ayyāya paripuṇṇadvādasavassā gihigatā saṃghaṃ . . . (LXIII. 1). *Instead of sikkhamānā read paripuṇṇadvādasavassā gihigatā*) . . . dhārayāmiti.

sā paripuṇṇadvādasavassā gihigatā evaṃ vadehīti vattabbā . . . (LXIII. 1) . . . uddisantu :

yā pana bhikkhunī paripuṇṇadvādasavassam gihigataṃ dve vassāni chasu dhammesu asikkhitasikkhaṃ vuṭṭhāpeyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

paripuṇṇadvādasavassā nāma pattadvādasavassā.

gihigatā nāma purisantaragatā vuccati.

dve vassānīti . . . (LXIII. 2) . . . anāpatti paripuṇṇadvādasavassam gihigataṃ dve vassāni chasu dhammesu sikkhitasikkhaṃ vuṭṭhāpeti, ummattikāya, ādikammikāya 'ti. ||2||

PĀCITTIYA, LXVII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena bhikkhuniyo paripuṇṇadvādasavassam gihigataṃ dve vassāni chasu dhammesu sikkhitasikkhaṃ saṃghena asaṃmatam vuṭṭhāpenti. bhikkhuniyo evaṃ āhamsu : etha sikkhamānā . . . (LXIV. 1) . . . kathaṃ hi nāma bhikkhuniyo paripuṇṇadvādasavassam gihigataṃ dve vassāni chasu dhammesu sikkhitasikkhaṃ saṃghena asaṃmatam vuṭṭhāpessantīti . . . bhikkhū āmantesi : anujānāmi bhikkhave paripuṇṇadvādasavassāya gihigatāya dve vassāni chasu dhammesu sikkhitasikkhāya vuṭṭhānasammutiṃ dātum. evaṃ ca pana bhikkhave dātabbā. tāya paripuṇṇadvādasavassā

vassāya gihigatāya dve vassāni chasu dhammesu sikkhita-sikkhāya saṃghaṃ upasaṃkamitvā . . . (LXIII. 1) . . . vacaniyo : ahaṃ ayye itthannāma itthannāmāya ayyāya paripuṇṇadvādasavassā gihigatā dve vassāni chasu dhammesu sikkhitasikkhā saṃghaṃ vuṭṭhānasammutiṃ yācāmi. duttiyam pi . . . (LXIII. 1. *Instead of sikkhamānā read paripuṇṇadvādasavassā gihigatā dve vassāni chasu dhammesu sikkhitasikkhā ; instead of dve vassāni chasu dhammesu sikkhāsammuti read vuṭṭhānasammuti*) . . . dhārayāmi.

atha kho bhagavā tā bhikkhuniyo anekapariyāyena vigaruhitvā . . . uddisantu :

yā pana bhikkhuni paripuṇṇadvādasavassam gihigataṃ dve vassāni chasu dhammesu sikkhitasikkham saṃghena asammataṃ vuṭṭhāpeyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.
paripuṇṇadvādasavassā nāma pattadvādasavassā.
gihigatā nāma purisantaragatā vuccati.
dve vassānīti dve samvaccharāni.
sikkhitasikkhā nāma chasu dhammesu sikkhitasikkhā.
asammata nāma ñattidutiyena kammena vuṭṭhānasammuti
na dinnā hoti.

vuṭṭhāpeyyā 'ti . . . (LXIII. 2) . . . anāpatti paripuṇṇadvādasavassam gihigataṃ dve vassāni chasu dhammesu sikkhitasikkham saṃghena sammatam vuṭṭhāpeti, ummattikāya, ādikammikāya 'ti. ||2||

PĀCITTIYA, LXVIII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvatthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena Thullanandā bhikkhuni sahaḍḍvinim vuṭṭhāpetvā dve vassāni n' eva anuggaṇhāti na anuggaṇhāpeti, tā bālā honti abyattā na jānanti kappiyaṃ vā akappiyaṃ vā. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti : kathaṃ hi nāma ayyā Thullanandā sahaḍḍvinim vuṭṭhāpetvā dve vassāni n' eva

anuggaṇhissati na anuggaṇhāpessatīti — pa —. saccam kira bhikkhave Thullanandā bhikkhuni . . . na anuggaṇhāpetīti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā : katham hi nāma bhikkhave Thullanandā bhikkhuni . . . na anuggaṇhāpessati. n' etam bhikkhave appasannānam . . . uddisantu :

yā pana bhikkhuni saha-jīvinim vutthāpetvā dve vassāni n' eva anuggaṇheyya na anuggaṇhāpeyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

sahajīvinī nāma saddhivihārini vuccati.

vutthāpetvā 'ti upasampādetvā.

dve vassānīti dve samvaceharāni.

n' eva anuggaṇheyyā 'ti na sayam anuggaṇheyya uddesena paripucchāya ovādena anusāsaniyā. na anuggaṇhāpeyyā 'ti na aññam āṇāpeyya.

dve vassāni n' eva anuggaṇhissāmi na anuggaṇhāpessāmi dhuraṃ nikkhattamatte āpatti pācittiyassa. ||1||

anāpatti sati antarāye, pariyesitvā na labhati, gilānāya, āpadāsu, ummattikāya, ādikammikāyā 'ti. ||2||2||

PĀCITTIYA, LXIX.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena bhikkhuniyo vutthāpitam pavattinim dve vassāni nānubandhanti, tā balā honti abyattā na jānanti kappiyaṃ vā akappiyaṃ vā. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti : katham hi nāma bhikkhuniyo vutthāpitam pavattinim dve vassāni nānubandhissantīti — pa —. saccam kira bhikkhave bhikkhuniyo . . . nānubandhantīti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā : katham hi nāma bhikkhave bhikkhuniyo . . . nānubandhissanti. n' etam bhikkhave appasannānam . . . uddisantu :

yā pana bhikkhūni vuṭṭhāpitaṃ pavattiniṃ dve vassāni
nānubandheyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhūnīti.
vuṭṭhāpitaṃ ti upasampāditam. pavattinī nāma upajjhā
vuccati.

dve vassānīti dve samvacaḥcharāni.

nānubandheyyā 'ti na sayam upatṭhaheyya. dve vassāni
nānubandhissāmiti dhuraṃ nikkhittamatte āpatti pācitti-
yassa. ||1||

anāpatti upajjhā balā vā hoti alajjini vā, gilānāya, āpadāsu,
ummattikāya, ādikammikāyā 'ti. ||2||2||

PĀCITTIYA, LXX.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati
Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana
samayena Thullanandā bhikkhūni sahaḥjiviniṃ vuṭṭhāpetvā
n'eva vūpakāsesi na vūpakāsāpesi, sāmiko aggahesi. yā tā
bhikkhūniyo appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma ayyā
Thullanandā sahaḥjiviniṃ vuṭṭhāpetvā n'eva vūpakāsessati na
vūpakāsāpessati, sāmiko aggahesi. sac' āyaṃ bhikkhūni
pakkantā assa, na ca sāmiko gaṇheyyā 'ti — pa —. saccam
kira bhikkhave Thullanandā bhikkhūni sahaḥjiviniṃ vuṭṭhā-
petvā n'eva vūpakāsesi na vūpakāsāpesi, sāmiko aggahesiti.
saccam bhagavā. vīgarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi
nāma bhikkhave . . . n'eva vūpakāsessati na vūpakāsā-
pessati, sāmiko aggahesi. n'etaṃ bhikkhave appasannānaṃ
. . . uddisantu:

yā pana bhikkhūni sahaḥjiviniṃ vuṭṭhāpetvā n'eva
vūpakāseyya na vūpakāsāpeyya antamaso chappañca-
yojanāni pi, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . bhikkhūnīti.
sahaḥjivini nāma saddhivihārini vuccati.
vuṭṭhāpetvā 'ti upasampādetvā.

n'eva vûpakāseyyā 'ti na sayam vûpakāseyya. na vûpakāseyyā 'ti na aññam āpāpeyya. n'eva vûpakāseyyāmi na vûpakāseyyāmi antamaso chappañcayojanāni pīti dhuraṃ nikkhittamatte āpatti pācittiyassa. ||1||

anāpatti sati antarāye, pariyesitvā dutiyikaṃ bhikkhuniṃ na labhati, gilānāya, āpadāsu, ummattikāya, ādikammikāyā 'ti. ||2||2||

gabbhinīvaggo sattamo.

PĀCITTIYA, LXXI.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena bhikkhuniyo ūnavīsativassam kumārībhūtaṃ vuṭṭhāpenti. tā akkhamā honti sītassa . . . (LXV. *Instead of ūnavādasavassā gihigatā read ūnavīsativassā kumārībhūta; instead of dvādasavassā read vīsativassā*) . . . uddisantu :

yā pana bhikkhuni ūnavīsativassam kumārībhūtaṃ vuṭṭhāpeyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhuni.

ūnavīsativassā nāma appattavīsativassā.

kumārībhūta nāma sāmaṇerī vuccati.

vuṭṭhāpeyyā 'ti . . . (LXV. 2. *Read ūnavīsativassā, paripunnavīsativassā*) . . . ādikammikāyā 'ti. ||2||

PĀCITTIYA, LXXII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena bhikkhuniyo paripunnavīsativassam kumārībhūtaṃ dve vassāni chasu dhammesu asikkhitasikkham vuṭṭhāpenti.

tā bālā . . . (LXVI. 1. *Instead of* paripuṇṇadvādasavassam gihigatam *read* paripuṇṇavisativassam kumāribhūtam) . . . bhikkhū āmantesi : anujānāmi bhikkhave aṭṭhārasavassāya kumāribhūtāya dve vassāni chasu dhammesu sikkhāsammutim dātum. evaṃ ca pana bhikkhave dātabbā : tāya aṭṭhārasavassāya kumāribhūtāya saṃgham upasamkamitvā . . . (LXVI. 1. *Instead of* paripuṇṇadvād° gihig° *read* aṭṭhārasavassā kumāribhūtā) . . . uddisantu :

yā pana bhikkhuni paripuṇṇavisativassam kumāribhūtam dve vassāni chasu dhammesu asikkhitasikkham vuṭṭhāpeyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.
paripuṇṇavisativassā nāma pattavisativassā.
kumāribhūtā nāma sāmaṇeri vuccati.

dve vassānīti . . . (LXIII. 2) . . . anāpatti paripuṇṇavisativassam kumāribhūtam dve vassāni chasu dhammesu sikkhitasikkham vuṭṭhāpeti, ummattikāya, ādikammikāya 'ti. ||2||

PĀCITTIYA, LXXIII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena bhikkhuniyo paripuṇṇavisativassam kumāribhūtam dve vassāni chasu dhammesu sikkhitasikkham saṃghena asammataṃ vuṭṭhāpenti. bhikkhuniyo evam āhamsu : etha sikkhamānā imam jānātha imam detha imam āharatha iminā uttho imam kappiyam karothā 'ti. tā evam āhamsu : na mayam ayye sikkhamānā, bhikkhuniyo mayam ti. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti : katham hi nāma bhikkhuniyo . . . (LXVII. 1. *Instead of* paripuṇṇadvādasav° gihig° *read* paripuṇṇavisativ° kumāribh°) . . . uddisantu :

yā pana bhikkhuni paripuṇṇavisativassam kumāribhūtam dve vassāni chasu dhammesu sikkhitasikkham saṃghena asammataṃ vuṭṭhāpeyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.
 paripunṇavisativassā nāma pattavisativassā.
 kumāribhūtā nāma sāmaṇerī vuccati.
 dve vassānīti dve samvaccarāni.
 sikkhitasikkhā nāma chasu dhammesu sikkhitasikkhā.
 asammata nāma ñattidutiyaena kammena vuṭṭhānasammuti
 na dinnā hoti.

vuṭṭhāpeyyā 'ti . . . (LXIII. 2) . . . anāpatti pari-
 punṇavisativassam kumāribhūtaṃ dve vassāni chasu dham-
 mesu sikkhitasikkham saṃghena sammataṃ vuṭṭhāpeti,
 ummattikāya, ādikammikāyā 'ti. || 2 ||

PĀCITTIYA, LXXIV.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati
 Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana
 samayena bhikkhuniyo ānadvādasavassā vuṭṭhāpenti, tā bālā
 honti abyattā na jānanti kappiyam vā akappiyam vā, saddhi-
 vihāriniyo pi bālā honti abyattā na jānanti kappiyam vā
 akappiyam vā. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti:
 katham hi nāma bhikkhuniyo ānadvādasavassā vuṭṭhāpessan-
 titi — pa —. saccam kira bhikkhave . . . vuṭṭhāpentiti.
 saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: katham hi
 nāma . . . vuṭṭhāpessanti. n' etaṃ bhikkhave appasannā-
 nam . . . uddisantu:

yā pana bhikkhunī ānadvādasavassā vuṭṭhāpeyya,
 pācittiyaṃ ti. || 1 ||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.
 ānadvādasavassā nāma appattadvādasavassā.
 vuṭṭhāpeyyā 'ti . . . (LXI. 2. 1) . . . ācariniyā ca āpatti
 dukkaṭassa. || 1 ||
 anāpatti paripunṇadvādasavassā vuṭṭhāpeti, ummattikāya,
 ādikammikāyā 'ti. || 2 || 2 ||

PĀCITTIIYA, LXXV.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena bhikkhuniyo paripuṇṇadvādasavassā saṃghena asaṃmatā vuṭṭhāpenti, tā bālā honti . . . (LXXIV. 1. *Instead of* ānadvādasavassā *read* paripuṇṇadvādasavassā saṃghena asaṃmatā) . . . n' etaṃ bhikkhave appasaṇṇānaṃ vā pasādaya — pa — vigarahitvā dhammiṃ kathāṃ katvā bhikkhū āmantesi: anujānāmi bhikkhave paripuṇṇadvādasavassāya bhikkhuniyā vuṭṭhāpanasammutiṃ dātum. evaṃ ca pana bhikkhave dātabbā. tāya paripuṇṇadvādasavassāya bhikkhuniyā saṃghaṃ upasaṃkamitvā ekasam uttarāsaṅgaṃ karitvā vuddhānaṃ bhikkhunīnaṃ pāde vanditvā ukkuṭikaṃ nisīditvā añjalim paggahetvā evaṃ assa vacanīyo: ahaṃ ayye itthannāma paripuṇṇadvādasavassā bhikkhuni saṃghaṃ vuṭṭhāpanasammutiṃ yācāmi. dutiyam pi yācitabbā — pa — tatiyam pi yācitabbā. sā bhikkhuni saṃghena paricchitabbā byattāyaṃ bhikkhuni lajjinīti. sace bālā ca hoti alajjini ca, na dātabbā. sace bālā hoti lajjini, na dātabbā. sace byattā hoti alajjini, na dātabbā. sace byattā ca hoti lajjini ca, dātabbā. evaṃ ca pana bhikkhave dātabbā: byattāya bhikkhuniyā paṭibālāya saṃgho nāpetabbo: suṇātu me ayye saṃgho. ayaṃ itthannāma paripuṇṇadvādasavassā bhikkhuni saṃghaṃ vuṭṭhāpanasammutiṃ yācati. yadi saṃghassa pattakallaṃ . . . (comp. LXIII. 1, etc.) . . . dhārayāmi.

atha kho bhagavā tā bhikkhuniyo anekapariyāyena vigarahitvā dubbharatāya — pa — evaṃ ca pana bhikkhave bhikkhuniyo imaṃ sikkhāpadaṃ uddisantu:

yā pana bhikkhuni paripuṇṇadvādasavassā saṃghena asaṃmatā vuṭṭhāpeyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

paripuṇṇadvādasavassā nāma pattadvādasavassā.

asaṃmatā nāma ūttidutiyena kammaena vuṭṭhāpanasammuti na dinnā hoti.

vuṭṭhāpeyyā 'ti . . . (LXIII. 2) . . . anāpatti pari-
puṇṇadvādasavassā saṃghena sammatā vuṭṭhāpeti, ummatti-
kāya, ādikammikāyā 'ti. ||2||

PĀCITTIYA, LXXVI.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharatī
Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana
samayena Caṇḍakālī bhikkhuni bhikkhunisaṃghaṃ upa-
saṃkamitvā vuṭṭhāpanasammutiṃ yāceti. atha kho bhi-
kkhunisaṃgho Caṇḍakālī bhikkhuniṃ paricehitvā alaṃ
tāva te ayye vuṭṭhāpitenā 'ti vuṭṭhāpanasammutiṃ na adāsi.
Caṇḍakālī bhikkhuni sādhu 'ti paṭisunī. tena kho pana
samayena bhikkhunisaṃgho aññasaṃ bhikkhunīnaṃ vuṭṭhā-
panasammutiṃ deti. Caṇḍakālī bhikkhuni ujjhāyati khīyati
vipāceti: aham eva nūna bālā, aham eva nūna alajjini, yaṃ
saṃgho aññasaṃ bhikkhunīnaṃ vuṭṭhāpanasammutiṃ deti,
mayham eva na detitī, yā tā bhikkhuniyo appicchā . . .
vipācenti: kathaṃ hi nāma ayyā Caṇḍakālī alaṃ tāva te
ayye vuṭṭhāpitenā 'ti vuccamānā sādhu 'ti paṭisunītvā pacchā
khīyadhammaṃ āpajjissatīti — pa —, saccam kira bhi-
kkhave Caṇḍakālī bhikkhuni alaṃ tāva . . . āpajjīti.
saccam bhagavā. vigaṛahi buddho bhagavā: kathaṃ hi
nāma bhikkhave Caṇḍakālī bhikkhuni alaṃ tāva . . .
āpajjissatī. n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu:
yā pana bhikkhuni alaṃ tāva te ayye vuṭṭhāpitenā 'ti
vuccamānā sādhu 'ti paṭisunītvā pacchā khīyadhammaṃ
āpajjeyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.
alaṃ tāva te ayye vuṭṭhāpitenā 'ti alaṃ tāva te ayye
upasampāditeṇa.
sādhu 'ti paṭisunītvā pacchā khīyadhammaṃ āpajjati, āpatti
pācittiyassa. ||1||

anāpatti pakatiyā chandā dosā mohā bhayā karontāṃ
khīyati, ummattikāya, ādikammikāyā 'ti. ||2||2||

PĀCITTIYA, LXXVII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattṭhiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena aññatarā sikkhamānā Thullanandaṃ bhikkhuniṃ upasamkamitvā upasampadaṃ yāci. Thullanandā bhikkhuniṃ taṃ sikkhamānaṃ sace me tvam ayye cīvaraṃ dassasi evāhaṃ taṃ vutṭhāpessāmi ti vatvā n' eva vutṭhāpeti na vutṭhāpanāya ussukkaṃ karoti. atha kho sā sikkhamānā bhikkhuniṃ etam atthaṃ ārocesi. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti : kathaṃ hi nāma ayyā Thullanandā sikkhamānaṃ sace me . . . n' eva vutṭhāpessati na vutṭhāpanāya ussukkaṃ karissatīti — pa —, saccam kira bhikkhave Thullanandā bhikkhuni . . . karotīti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā : kathaṃ hi nāma bhikkhave Thullanandā bhikkhuni . . . karissati. n' etam bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu :

yā pana bhikkhuni sikkhamānaṃ sace me tvam ayye cīvaraṃ dassasi evāhaṃ taṃ vutṭhāpessāmi ti vatvā sā pacchā anantarāyikini n' eva vutṭhāpeyya na vutṭhāpanāya ussukkaṃ kareyya, pācittiyā ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhuni.
sikkhamānā nāma dve vassāni chasu dhammesu sikkhita-sikkhā.

sace me tvam . . . vutṭhāpessāmi ti evāhaṃ taṃ upasampādessāmi.

sā pacchā anantarāyikinīti asati antarāye.

n' eva vutṭhāpeyyā 'ti na sayam vutṭhāpeyya. na vutṭhāpanāya ussukkaṃ kareyyā 'ti na aññaṃ āpāpeyya. n' eva vutṭhāpessāmi na vutṭhāpanāya ussukkaṃ karissāmi ti dhuraṃ nikkhittamatte āpatti pācittiyassa. ||1||

anāpatti sati antarāye, pariyesitvā na labhati, gilānāya, āpadāsu, ummattikāya, ādikammikāya 'ti. ||2||2||

PÂCITTIYA, LXXVIII.

Tena samayena buddho bhagavâ Sâvatthiyam viharati Jetavane Anâthapiṇḍikassa ârâme. tena kho pana samayena aññatarâ sikkhamânâ Thullanandam bhikkhunim upasamkamitvâ upasampadam yâci. Thullanandâ bhikkhunî tam sikkhamânam etad avoca : sace mam tvam ayye dve vassâni anubandhissasi evâhan tam vutthâpessâmiti vatvâ . . . (see LXXVII. 1) . . . uddisantu :

yâ pana bhikkhunî sikkhamânam sace mam tvam ayye dve vassâni anubandhissasi evâhan tam vutthâpessâmiti vatvâ sâ pacchâ anantarâyikini n' eva vutthâpeyya na vutthâpanâya ussukkam kareyya, pâcittiyan ti. ||1||

yâ panâ 'ti . . . adhippetâ bhikkhunîti.

sikkhamânâ nâma dve vassâni chasu dhammesu sikkhitasikkhâ,

sace mam tvam ayye dve vassâni anubandhissasîti dve samvacccharâni upatthahissasi. evâhan tam vutthâpessâmiti evâhan tam upasampâdessâmi.

sâ pacchâ . . . (LXXVII. 2) . . . âdikammikâyâ 'ti. ||2||

PÂCITTIYA, LXXIX.

Tena samayena buddho bhagavâ Sâvatthiyam viharati Jetavane Anâthapiṇḍikassa ârâme. tena kho pana samayena Thullanandâ bhikkhunî purisasamsattham kumârakasamsattham candim sokâvâsam Caṇḍakâlim sikkhamânam vutthâpeti. yâ tâ bhikkhuniyo appiechâ . . . vipâcenti : katham hi nâma ayyâ Thullanandâ purisasamsattham . . . vutthâpessatîti — pa —. saccam kira bhikkhave Thullanandâ bhikkhunî purisasamsattham . . . vutthâpesitî. saccam bhagavâ, vigarahi buddho bhagavâ : katham hi nâma bhikkhave Thullanandâ bhikkhunî purisasamsattham

. . . vuṭṭhāpessati. n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu :

yā pana bhikkhunī purisasamsaṭṭhaṃ kumārakasam-
saṭṭhaṃ caṇḍim sokāvāsaṃ sikkhamānaṃ vuṭṭhāpeyya,
pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

puriso nāma pattavisativasso. kumārako nāma appattavi-
sativasso. samsaṭṭhā nāma ananulomikena kāyikavācasikena
samsaṭṭhā.

caṇḍi nāma kodhanā vuccati. sokāvāsā nāma paresaṃ
dukkhaṃ uppādeti sokaṃ āvisati.

sikkhamānā nāma dve vassāni chasu dhammesu sikkhita-
sikkhā.

vuṭṭhāpeyyā 'ti . . . (LXI. 2) . . . ācariniyā ca āpatti
dukkatassa. ||1||

anāpatti ajānanti vuṭṭhāpeti, ummattikāya, ādikammikāya
'ti. ||2||2||

PĀCITTIYA, LXXX.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati
Jetavane Anāthapiṇḍikaessa ārāme. tena kho pana
samayena Thullanandā bhikkhunī mātāpitūhi pi sāmikena pi
ananuññātaṃ sikkhamānaṃ vuṭṭhāpeti. mātāpitāro pi sā-
miko pi ujjhāyanti khiyanti vipācenti: kathaṃ hi nāma
ayyā Thullanandā amhehi ananuññātaṃ sikkhamānaṃ
vuṭṭhāpessatīti. aasosaṃ kho bhikkhuniyo mātāpitunnāma
pi sāmikassa pi . . . vipācentānaṃ. yā tā bhikkhuniyo
appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma ayyā Thulla-
nandā mātāpitūhi pi sāmikena pi ananuññātaṃ sikkhamā-
naṃ vuṭṭhāpessatīti — pa —. saccaṃ kira bhikkhave Thulla-
nandā bhikkhunī mātāpitūhi . . . vuṭṭhāpetīti. saccaṃ
bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma
bhikkhave Thullanandā bhikkhunī mātāpitūhi . . . vuṭṭhā-
pessati. n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu :

yā pana bhikkhunī mātāpitūhi vā sāmikena vā ananu-
ññātaṃ sikkhamānaṃ vuṭṭhāpeyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.
mātāpitāro nāma janakā vuccanti. sāmiko nāma yena
pariggahitā hoti.

ananuññātā 'ti anāpucchā.

sikkhamānā nāma dve vassāni chasu dhammesu sikkhi-
tasikkhā.

vuṭṭhāpeyyā 'ti . . . (LXI. 2) . . . ācariniyā ca āpatti
dukkatassa. ||1||

anāpatti ajānantī vuṭṭhāpeti, apaloketvā vuṭṭhāpeti,
ummattikāya, ādikammikāyā 'ti. ||2||2||

PĀCITTIYA, LXXXI.

Tena samayena buddho bhagavā Rājagahe viharati
Veḷuvane Kalandakanivāpe. tena kho pana samayena
Thullanandā bhikkhunī sikkhamānaṃ vuṭṭhāpessāmiti
there bhikkhū sannipātetvā pahūtaṃ khādaniyaṃ bhojani-
yaṃ passitvā na tāvāhaṃ ayyā sikkhamānaṃ vuṭṭhāpessā-
miti there bhikkhū uyyojetvā Devadattaṃ Kokālikam
Kaṭamorakatissakam Khaṇḍadeviyā puttam Sam-
uddadattaṃ sannipātetvā sikkhamānaṃ vuṭṭhāpesi.
yā tā bhikkhuniyo appiechā . . . vipācenti: kathaṃ hi
nāma ayyā Thullanandā pārivāsikachandadānena sikkha-
mānaṃ vuṭṭhāpessatīti — pa —. saccaṃ kira bhikkhave
Thullanandā bhikkhunī pārivāsikachandadānena sikkhamā-
naṃ vuṭṭhāpesīti. saccaṃ bhagavā. vigarahi buddho bha-
gavā: kathaṃ hi nāma bhikkhave Thullanandā bhikkhunī
. . . vuṭṭhāpessati. n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ . . .
uddisantu:

yā pana bhikkhunī pārivāsikachandadānena sikkha-
mānaṃ vuṭṭhāpeyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

pārivāsikachandadānenā 'ti vuṭṭhitāya parisāya.
 sikkhamānā nāma . . . (LXXX. 2. 1) . . . ācariniyā ca
 āpatti dukkaṭassa. || 1 ||
 anāpatti avuṭṭhitāya parisāya vuṭṭhāpeti, ummattikāya,
 ādikammikāya 'ti. || 2 || 2 ||

PĀCITTIYA, LXXXII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati
 Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana
 samayena bhikkhuniyo anuvassam vuṭṭhāpentī, upassayo na
 sammati. manussā . . . vipācenti: katham hi nāma bhi-
 kkhuniyo anuvassam vuṭṭhāpessanti, upassayo na sammattīti.
 assosam kho bhikkhuniyo tesam manussānam . . . vipā-
 centānam. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti:
 katham hi nāma bhikkhuniyo anuvassam vuṭṭhāpessantīti
 — pa —. saccam kira bhikkhave bhikkhuniyo anuvassam
 vuṭṭhāpentīti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā:
 katham hi nāma bhikkhave . . . vuṭṭhāpessanti. n' etam
 bhikkhave appasaṇṇānam . . . uddisantu:

yā pana bhikkhuni anuvassam vuṭṭhāpeyya, pācitti-
 yan ti. || 1 ||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.
 anuvassan ti anusamvaccharam.
 vuṭṭhāpeyyā 'ti . . . ācariniyā ca āpatti dukkaṭassa. || 1 ||
 anāpatti ekantarikam vuṭṭhāpeti, ummattikāya, ādikammi-
 kāya 'ti. || 2 || 2 ||

PĀCITTIYA, LXXXIII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati
 Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana
 samayena bhikkhuniyo ekavassam dve vuṭṭhāpentī. upassayo
 tath' eva na sammati. manussā tath' eva ujjhāyanti khīyanti

vipācenti: kathaṃ hi nāma bhikkhuniyo ekavassam dve
 vuṭṭhāpessanti, upassayo tath' eva na sammatīti. assosum
 kho bhikkhuniyo tesam manussānam ujjhāyantānam khī-
 yantānam vipācentānam. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . .
 vipācenti . . . (comp. LXXXII. 1) . . . uddisantu:

yā pana bhikkhuni ekavassam dve vuṭṭhāpeyya,
 pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

ekavassam ti ekaṃ samvaccaram.

dve vuṭṭhāpeyyā 'ti dve upasampādeyya. dve vuṭṭhāpessā-
 miti gaṇam vā . . . (LXI. 2) . . . ācariniyā ca āpatti
 dukkaṭassa. ||1||

anāpatti ekantarikaṃ vuṭṭhāpeti, ummattikāya, ādikammī-
 kāyā 'ti. ||2||2||

kumārībhūtavaggo aṭṭhamo.

PĀCITTIYA, LXXXIV.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvatthiyaṃ viharati
 Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana
 samayena chabbaggiyā bhikkhuniyo chattupāhanam dhā-
 renti. manussā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma bhikkhu-
 niyo chattupāhanam dhāressanti seyyuthāpi gilīkāmabhogi-
 niyo 'ti assosum kho bhikkhuniyo tesam manussānam . . .
 vipācentānam. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti:
 kathaṃ hi nāma chabbaggiyā bhikkhuniyo chattupāhanam
 dhāressantīti — pa —. saccam kira bhikkhave . . . dhā-
 rentīti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: ka-
 thaṃ hi nāma bhikkhave . . . dhāressanti. n' etaṃ bhi-
 kkhave appasannānam . . . uddisantu:

yā pana bhikkhuni chattupāhanam dhāreyya, pācittiyaṃ ti.
 evaṃ e' idam bhagavatā bhikkhunīnam sikkhāpadam pañ-
 ñattam hoti. ||1||

tena kho pana samayena aññatarā bhikkhuni gilānā hoti,

tassā vinā chattupāhanam na phāsu hoti. bhagavato . . . ārocesum. anujānāmi bhikkhave gilānāya bhikkhuniyā chattupāhanam. evaṃ ca pana bhikkhave bhikkhuniyo imam sikkhāpadam uddisantu :

yā pana bhikkhuni agilānā chattupāhanam dhāreyya, pācittiyaṃ ti. ||2||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

agilānā nāma yassā vinā chattupāhanam phāsu hoti. gilānā nāma yassā vinā chattupāhanam na phāsu hoti.

chattam nāma tiṇi chattāni setachattam kilāṇjachattam paṇṇachattam maṇḍalabandham salākabandham.

dhāreyyā 'ti sakim pi dhāreti, āpatti pācittiyassa. ||1||

agilānā agilānasaññā chattupāhanam dhāreti, āpatti pācittiyassa. agilānā vematikā . . . agilānā gilānasaññā . . . āpatti pācittiyassa. chattam dhāreti na upāhanam, āpatti dukkaṭassa. upāhanam dhāreti na chattam, āpatti dukkaṭassa. gilānā agilānasaññā, āpatti dukkaṭassa. gilānā vematikā, āpatti dukkaṭassa. gilānā gilānasaññā, anāpatti. ||2||

anāpatti gilānāya, ārāme ārāmupacāre dhāreti, āpadāsu, ummattikāya, ādikammikāya 'ti. ||3||2||

PĀCITTIYA, LXXXV.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhuniyo yānena yāyanti. manussā . . . vipācenti: katham hi nāma bhikkhuniyo yānena yāyissanti seyyathāpi gihikāmbhoginiyo 'ti. assosum kho bhikkhuniyo tesam manussānam . . . vipācentānam. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti: katham hi nāma chabbaggiyā bhikkhuniyo yānena yāyissantīti — pa —. saccam kira bhikkhave chabbaggiyā . . . yāyantīti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: katham hi nāma bhikkhave chabbaggiyā . . . yāyissanti. n' etaṃ bhikkhave appasannānam . . . uddisantu :

yâ pana bhikkhunî yâna yâyeyya, pâcittiyan ti.

evañ e' idam bhagavatâ bhikkhuninam sikkhâpadaṃ pañ-
ñattam hoti. ||1||

tena kho pana samayena aññatarâ bhikkhunî gilânâ hoti,
na sakkoti padasâ gantum. bhagavato . . . ârocesum.
anujânâmi bhikkhave gilânâya bhikkhuniyâ yânam. evañ
ca pana . . . uddisantu :

yâ pana bhikkhunî agilânâ yâna yâyeyya, pâcitti-
yan ti. ||2||1||

yâ panâ 'ti . . . adhippetâ bhikkhunîti.

agilânâ nâma sakkoti padasâ gantum. gilânâ nâma na
sakkoti padasâ gantum.

yânam nâma vayham ratho sakaṭam sandamanikâ sivikâ
pâṭaṅki.

yâyeyyâ 'ti sakim pi yâyati, âpatti pâcittiyaassa. ||1||

agilânâ agilânasaññâ yâna yâyati, âpatti pâcittiyaassa.
agilânâ vematikâ . . . agilânâ gilânasaññâ . . . âpatti
pâcittiyaassa. gilânâ agilânasaññâ, âpatti dukkaṭassa. gilâ-
nâ vematikâ, âpatti dukkaṭassa. gilânâ gilânasaññâ, anâ-
patti. ||2||

anâpatti gilânâya, âpadâsu, ummattikâya, âdikammikâ-
yâ 'ti. ||3||2||

PÂCITTIYA, LXXXVI.

Tena samayena buddho bhagavâ Sâvatthiyam viharati
Jetavane Ânâthapiṇḍikassa ârâme. tena kho pana
samayena aññatarâ bhikkhunî aññatarissâ itthiyâ kulûpikâ
hoti. atha kho sâ itthi tam bhikkhunim etad avoca : hand'
ayye imam saṃghâṇim amukâya nâma itthiyâ dehitî. atha
kho sâ bhikkhunî sac' âham pattena âdâya gacchâmi vissaro
me bhavissatiti paṭimuñcitvâ agamâsi. tassâ rathiyâya suttake
chinne vipakiriyimsu. manussâ . . . vipâcenti : katham
hi nâma bhikkhuniyo saṃghâṇim dhâressanti, seyyathâpi
gihikâmbhoginiyo 'ti. assosum kho bhikkhuniyo tesam
manussânâṃ . . . vipâcentânâṃ. yâ tâ bhikkhuniyo appicchâ

. . . vipācenti: kathaṃ hi nāma bhikkhuni saṃghāṇiṃ dhāressatīti — pa —. saccam kira bhikkhave bhikkhuni saṃghāṇiṃ dhāresīti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma bhikkhave . . . dhāressati. n'etaṃ bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu:

yā pana bhikkhuni saṃghāṇiṃ dhāreyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

saṃghāṇi nāma yā kāci kaṭṭhapaṇḍa.

dhāreyyā 'ti sakim pi dhāreti, āpatti pācittiyassa. ||1||

anāpatti ābādhapaccayā, kaṭṭhuttakam dhāreti, ummattikāya, ādikammikāya 'ti. ||2||2||

PĀCITTIYA, LXXXVII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhuniyo itthālaṃkāraṃ dhārenti. manussā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma bhikkhuniyo itthālaṃkāraṃ dhāressanti, seyyathāpi gihikāmaḥhogiṇiyo 'ti. assesum kho bhikkhuniyo tesam manussānaṃ . . . vipācentānaṃ. yā tā bhikkhuniyo appiechā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma chabbaggiyā bhikkhuniyo itthālaṃkāraṃ dhāressantīti — pa —. saccam kira bhikkhave . . . dhārentīti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma bhikkhave . . . dhāressantīti. n'etaṃ bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu:

yā pana bhikkhuni itthālaṃkāraṃ dhāreyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

itthālaṃkāro nāma sisūpago givūpago hatthūpago pādūpago kaṭṭhapaṇḍa.

dhāreyyā 'ti sakim pi dhāreti, āpatti pācittiyassa. ||1||

anāpatti ābādhapaccayā, ummattikāya, ādikammikāya 'ti. ||2||2||

PĀCITTIYA, LXXXVIII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhuniyo gandhavaṇṇakena nhāyanti. manussā . . . (see LXXXVII. 1; read gandhavaṇṇakena nhāyissanti, etc.) . . . uddisantu :

yā pana bhikkhunī gandhavaṇṇakena nhāyeyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

gandho nāma yo koci gandho. vaṇṇakan nāma yaṃ kiñci vaṇṇakaṃ.

nhāyeyyā 'ti nhāyati, payoge dukkaṭaṃ, nhānapariyosāne āpatti pācittiyassa. ||1||

anāpatti ābādhapaccayā, ummattikāya, ādikammikāyā 'ti. ||2||2||

PĀCITTIYA, LXXXIX.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhuniyo vāsitaṅkena piṇḍākena nhāyanti. manussā . . . (see LXXXVII. 1; read vāsitaṅkena nhāyissanti, etc.) . . . uddisantu :

yā pana bhikkhunī vāsitaṅkena piṇḍākena nhāyeyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

vāsitaṅkan nāma yaṃ kiñci vāsitaṅkaṃ. piṇḍākaṃ nāma tilapiṭṭhaṃ vuccati.

nhāyeyyā 'ti nhāyati, payoge dukkaṭaṃ, nhānapariyosāne āpatti pācittiyassa. ||1||

anāpatti ābādhapaccayā, pakatipiṇḍākena nhāyati, ummattikāya, ādikammikāyā 'ti. ||2||2||

PĀCITTIYA, XC.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena bhikkhuniyo bhikkhuniyā ummaddāpenti pi parimaddāpenti pi. manussā vihāracārikam āhiṇḍantā passitvā ujjhāyanti khīyanti vipācenti: katham hi nāma bhikkhuniyo bhikkhuniyā ummaddāpessanti pi parimaddāpessanti pi, seyyathāpi gihikāmaḥhoginiyo 'ti. assosum kho bhikkhuniyo tesam manussānam . . . vipācentānam. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti: katham hi nāma bhikkhuniyo . . . parimaddāpessanti pīti — pa —. saccam kira bhikkhave bhikkhuniyo . . . parimaddāpenti pīti. saccam bhagavā, vigarahi buddho bhagavā: katham hi nāma bhikkhave bhikkhuniyo . . . parimaddāpessanti pi. n' etaṃ bhikkhave appasannānam . . . uddisantu:

yā pana bhikkhuni bhikkhuniyā ummaddāpeyya vā parimaddāpeyya vā, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

bhikkhuniyā 'ti aññāya bhikkhuniyā.

ummaddāpeyya vā 'ti, ummaddāpeti, āpatti pācittiyassa. parimaddāpeyya vā 'ti, sambāhāpeti, āpatti pācittiyassa. ||1||

anāpatti gilānāya, āpadāsu, ummattikāya, ādikammikāyā 'ti. ||2||2||

PĀCITTIYA, XCI-XCIII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyam viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena bhikkhuniyo sikkhamānāya ummaddāpenti pi parimaddāpenti pi — pa — sāmaṇeriyā umm^o pi par^o pi — pa — gihinīyā umm^o pi par^o pi. manussā vihāracārikam āhiṇḍantā passitvā ujjhāyanti khīyanti vipācenti: katham hi

nāma bhikkhuniyo gihiniyā ummaddāpessanti pi parimaddāpessanti pi, seyyathāpi gihikāmbhoginiyo 'ti. assosun kho bhikkhuniyo . . . (see XC. 1) . . . uddisantu :

yā pana bhikkhunī sikkhamānāya (sāmaṇeriyā, gihiniyā) ummaddāpeyya vā parimaddāpeyya vā, pācittiyaṇ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

sikkhamānā nāma dve vassāni chasu dhammesu sikkhitasikkhā. sāmaṇeri nāma dasasikkhāpadikā. gihini nāma agārinī vuccati.

ummaddāpeyya vā 'ti, ummaddāpeti, āpatti pācittiyassa. parimaddāpeyya vā 'ti, sambāhāpeti, āpatti pācittiyassa. ||1||

anāpatti ābādhapaccayā, āpadāsu, ummattikāya, ādikammikāya 'ti. ||2||2||

PĀCITTIYA, XCIV.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena bhikkhuniyo bhikkhussa purato anāpucchā āsane nisidanti. bhikkhū . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma bhikkhuniyo bhikkhussa purato anāpucchā āsane nisidissantīti — pa —. saccam kira bhikkhave . . . nisidantīti. saccam bhagavā. vigaṇhi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma bhikkhave . . . nisidissantī. n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu :

yā pana bhikkhunī bhikkhussa purato anāpucchā āsane nisideyya, pācittiyaṇ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

bhikkhussa purato 'ti upasampannassa purato.

anāpucchā 'ti anapaloketvā.

āsane nisideyyā 'ti antamaso chamāya pi nisidati, āpatti pācittiyassa. ||1||

anāpucchite anāpucchitasāññā āsane nisidati, āpatti pācittiyassa. anāpucchite vematikā . . . anāpucchite āpucchita-

saññā . . . āpatti pācittiyassa, āpucchite anāpucchitasaññā, āpatti dukkaṭassa. āpucchite vematikā, āpatti dukkaṭassa. āpucchite āpucchitasaññā, anāpatti. || 2 ||

anāpatti āpucchā āsane nisīdati, gilānāya, āpadāsu, ummattikāya, ādikammikāya 'ti. || 3 || 2 ||

PĀCITTIYA, XCV.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme: tena kho pana samayena bhikkhuniyo anokāsakatam bhikkhum pañham pucchanti. bhikkhū . . . vipācenti: katham hi nāma bhikkhuniyo anokāsakatam bhikkhum pañham pucchissantiti — pa —. saccam kira bhikkhave . . . (see XCIV. 1) . . . uddisantu:

yā pana bhikkhunī anokāsakatam bhikkhum pañham puccheyya, pācittiyaṃ ti. || 1 ||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

anokāsakatan ti anāpucchā.

bhikkhun ti upasampannam.

pañham puccheyyā 'ti, suttante okāsam kārāpetvā vinayaṃ vā abhidhammaṃ vā pucchati, āpatti pācittiyassa. vinayo okāsam kārāpetvā suttantaṃ vā abhidhammaṃ vā pucchati, āpatti pācittiyassa. abhidhamme okāsam kārāpetvā suttantaṃ vā vinayaṃ vā pucchati, āpatti pācittiyassa. || 1 ||

anāpucchite anāpucchitasaññā pañham pucchati . . . (XCIV. 2. 2) . . . anāpatti. || 2 ||

anāpatti okāsam kārāpetvā pucchati, anodissa okāsam kārāpetvā yattha katthaci pucchati, ummattikāya, ādikammikāya 'ti. || 3 || 2 ||

PĀCITTIYA, XCVI.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana

samayena aññatarā bhikkhunī asaṃkacchikā gāmaṃ piṇḍāya pāvīsi. tassā rathiyāya vātaṃḍalikā saṃghāṭiyo ukkhi-pīṃsu. manussā ukkuṭṭhiṃ akāṃsu sundaro ayyāya tanutaro 'ti. sā bhikkhunī manussehi uppaṇḍiyamānā mañku ahoṣi. atha kho sā bhikkhunī upassayaṃ gantvā bhikkhuninaṃ etaṃ atthaṃ ārocesi. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma bhikkhunī asaṃkacchikā gāmaṃ paviseṣṣatīti — pa —. saccam kira bhikkhave . . . pāvīsi. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma bhikkhave . . . paviseṣṣati. n' etaṃ bhikkhave appa-sannānaṃ . . . uddisantu:

yā pana bhikkhunī asaṃkacchikā gāmaṃ paviseyya, pācittiyaṃ ti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

asaṃkacchikā 'ti vinā saṃkacchikaṃ. saṃkacchikaṃ nāma adbhakkhaṃ ubbhaṇābhi tassa paṭicchādanatthāya.

gāmaṃ paviseyyā 'ti parikkhittassa gāmassa parikkhepaṃ atikkāmentiyā āpatti pācittiyassa. aparikkhittassa gāmassa upacāraṃ okkamantiyā āpatti pācittiyassa. ||1||

anāpatti acchinnaeivarikāya, natthaeivarikāya, gilānāya, asatiyā, ajānantiyā, āpadāsu, ummattikāya, ādikammikāya 'ti. ||2||2||

chattavaggo navamo.

uddiṭṭhā kho ayyāyo chasatṭhisatā pācittiyā dhammā. tatth' ayyāyo pucchāmi: kacci 'ttha parisuddhā. dutiyam pi pucchāmi: kacci 'ttha parisuddhā. tatiyam pi pucchāmi: kacci 'ttha parisuddhā. parisuddh' etth' ayyāyo, tasmā tuṇhi, evam etaṃ dhārayāmi.

khuddakaṃ niṭṭhitam.

Ime kho pan' ayyāyo aṭṭha paṭidesaniyā dhammā uddesaṃ āgacchanti.

PĀṬIDESANIYA, I.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvattṭhiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhuniyo sappiṃ viññāpetvā bhuñjanti. manussā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma bhikkhuniyo sappiṃ viññāpetvā bhuñjissanti. kassa sampannaṃ na manāpaṃ kassa sādum na ruocatīti. assosum kho bhikkhuniyo tesam manussānaṃ . . . vipācentānaṃ. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma chabbaggiyā bhikkhuniyo sappiṃ viññāpetvā bhuñjissanti — pa —. saccam kira bhikkhave chabbaggiyā bhikkhuniyo sappiṃ viññāpetvā bhuñjantīti. saccam bhagavā. vigaṛahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma bhikkhave . . . bhuñjissanti. n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu:

yā pana bhikkhuni sappiṃ viññāpetvā bhuñjeyya, paṭidesetabbam tāya bhikkhuniyā gārayhaṃ ayye dhammaṃ āpajjūṃ asappāyaṃ paṭidesaniyaṃ, taṃ paṭidesemīti.

evaṃ c' idaṃ bhagavatā bhikkhunīnaṃ sikkhāpadaṃ paññattam hoti. ||1||

tena kho pana samayena bhikkhuniyo gilānā honti. gilānapucchikā bhikkhuniyo gilānā bhikkhuniyo etaṃ avocum: kacci ayye khamaniyaṃ kacci yāpaniyaṃ ti. pubbe mayaṃ ayye sappiṃ viññāpetvā bhuñjāma, tena no phāsu hoti, idāni pana bhagavatā paṭikkhittā ti kukkuccāyantaṃ na viññāpema, tena no na phāsu hotīti. bhagavato . . . ārocesum. anujānāmi bhikkhave gilānāya bhikkhuniyā sappiṃ viññāpetvā

bhuñjitaṃ. evaṃ ca pana bhikkhave bhikkhuniyo imaṃ sikkhāpadaṃ uddisantu :

yā pana bhikkhunī agilānā sappiṃ viññāpetvā bhuñjeyya, paṭidesetabbam tāya bhikkhuniyā gārayham ayye dhammaṃ āpajjīṃ asappāyaṃ pāṭidesaniyaṃ, taṃ paṭidesemīti. ||2||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhunīti.

agilānā nāma yassā vinā sappinā phāsu hoti. gilānā nāma yassā vinā sappinā na phāsu hoti.

sappi nāma gosappi vā ajikāsappi vā māhisam vā sappi, yesam maṃsam kappati tesam sappi.

agilānā attano atthāya viññāpeti, payoge dukkaṭaṃ, paṭilābhena bhuñjissāmīti paṭigaṇhāti, āpatti dukkaṭassa, ajjho-hāre ajjho-hāre āpatti pāṭidesaniyassa. ||1||

agilānā agilānasaññā sappiṃ viññāpetvā bhuñjati, āpatti pāṭidesaniyassa. agilānā vematikā . . . agilānā gilānasaññā . . . āpatti pāṭidesaniyassa. gilānā agilānasaññā, āpatti dukkaṭassa. gilānā vematikā, āpatti dukkaṭassa. gilānā gilānasaññā, anāpatti. ||2||

anāpatti gilānāya, gilānā hutvā viññāpetvā agilānā bhuñjati, gilānāya sesakaṃ bhuñjati, nātakānam, pavāritānam, aññass' atthāya, attano dhanena, ummattikāya, ādikammikāya 'ti. ||3||2||

PĀṬIDESANIYA, II-VIII.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvatthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhuniyo telaṃ viññāpetvā bhuñjanti. *samkhepaṃ*. madhuṃ viññāpetvā bhuñjanti. phāṇitaṃ . . . macchaṃ . . . maṃsam . . . khīraṃ . . . dadhiṃ viññāpetvā bhuñjanti. manussā . . . (I. 1. 1-2 *Instead of sappiṃ read dadhiṃ*) . . . uddisantu :

yā pana bhikkhunī agilānā telaṃ (madhuṃ, phāṇitaṃ, macchaṃ, maṃsam, khīraṃ, dadhiṃ) viññāpetvā bhuñ-

jeyya, paṭidesetabbam tāya bhikkhuniyā gārayham ayye dhammam āpajjim asappāyam paṭidesaniyam, tam paṭidesemīti. ||1||

yā panā 'ti . . . adhippetā bhikkhuni.

agilānā nāma yassā vinā dadhinā phāsu hoti. gilānā nāma yassā vinā dadhinā na phāsu hoti.

telam nāma tilatelam sāsapatelam madhukatelam eraṇḍakatelam vasātelam. madhu nāma makkhikāmadhu. phāṇitam nāma uccumbhā nibbattam. maccho nāma odako vuccati. maṃsam nāma yesam maṃsam kappati tesam maṃsam. khīram nāma gokhīram vā ajikākhīram vā māhisam vā khīram, yesam maṃsam kappati tesam khīram. dadhi nāma tesāñ ñeva dadhi.

agilānā attano atthāya . . . (I. 2. *Instead of sappim read dadhim*) . . . ādikammikāyā 'ti. ||2||

uddiṭṭhā kho ayyāyo attha paṭidesaniyā dhammā. tatth' ayyāyo pucchāmi: kacci 'ttha parisuddhā. dutiyam pi pucchāmi: kacci 'ttha parisuddhā. tatiyam pi pucchāmi: kacci 'ttha parisuddhā. parisuddh' etth' ayyāyo, tasmā tuṇhi, evam etaṃ dhārayāmi.

paṭidesaniyam niṭṭhitam.

Ime kho pan' ayyāyo sēkhiyā dhammā uddesaṃ āgacchanti.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvatthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhuniyo purato pi pacchato pi olambentā nivāsenti. manussā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma bhikkhuniyo purato pi pacchato pi olambentā nivāsessanti seyyathāpi gihikāmbhoginiyo 'ti. assosup kho bhikkhuniyo tesāṃ manussānaṃ . . . vipācentānaṃ. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma chabbaggiyā bhikkhuniyo nivāsessantīti — pa —. saccam kira bhikkhave chabbaggiyā bhikkhuniyo . . . nivāsenti. saccam bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma bhikkhave chabbaggiyā bhikkhuniyo . . . nivāsessanti. n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu:

parimaṇḍalaṃ nivāsessāmiti sikkhā karaṇīyā.

parimaṇḍalaṃ nivāsetabbam nābhimaṇḍalaṃ jānumaṇḍalaṃ paṭicchādentīyā. yā anādariyaṃ paṭicca purato vā pacchato vā olambentā nivāseti, āpatti dukkaṭassa.

anāpatti asaṇḍicca, asutiya, ajānantiya, gilānāya, āpadāsu, ummattikāya, ādikammikāya 'ti. ||1||

— gha —.

Tena samayena buddho bhagavā Sāvatthiyaṃ viharati Jetavane Anāthapiṇḍikassa ārāme. tena kho pana samayena chabbaggiyā bhikkhuniyo udae uccāram pi passāvaṃ pi kheḷaṃ pi karonti. manussā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma bhikkhuniyo udae . . . karissanti seyyathāpi gihikāmbhoginiyo 'ti. assosup kho bhikkhuniyo tesāṃ manussānaṃ . . . vipācentānaṃ. yā tā bhikkhuniyo appicchā . . . vipācenti: kathaṃ hi nāma chabbaggiyā bhi-

kkhuniyo . . . karissantīti. atha kho bhikkhuniyo bhikkhūnaṃ etaṃ atthaṃ ārocesuṃ. bhikkhū bhagavato . . . ārocesuṃ. atha kho bhagavā bhikkhū paṭipucchi: saccaṃ kira bhikkhave chabbaggiyā bhikkhuniyo . . . karontīti. saccaṃ bhagavā. vigarahi buddho bhagavā: kathaṃ hi nāma bhikkhave chabbaggiyā bhikkhuniyo . . . karissanti. n' etaṃ bhikkhave appasannānaṃ . . . uddisantu:

na udae uccāraṃ vā passāvaṃ vā kheḷaṃ vā karissāmiti sikkhā karaṇīyā 'ti.

evaṃ e' idam bhagavatā bhikkhuniṃ sikkhāpadaṃ paññattaṃ hoti. ||1||

tena kho pana samayena gilānā bhikkhuniyo udae uccāraṃ pi passāvaṃ pi kheḷaṃ pi kātuṃ kukkucāyanti. bhagavato . . . ārocesuṃ. anujānāmi bhikkhave gilānāya bhikkhuniyā udae . . . kātuṃ. evaṃ ca pana bhikkhave bhikkhuniyo imaṃ sikkhāpadaṃ uddisantu:

na udae agilānā uccāraṃ vā passāvaṃ vā kheḷaṃ vā karissāmiti sikkhā karaṇīyā.

na udae agilānāya uccāro vā passāvo vā kheḷo vā katabbo. yā anādariyaṃ paṭicca udae agilānā uccāraṃ vā passāvaṃ vā kheḷaṃ vā karoti, āpatti dukkaṭassa.

anāpatti asaṇcicca, asatiyā, ajānantiyā, gilānāya, thale kato udakaṃ ottharati, āpadāsu, ummattikāya, khittacittāya, vedaṇṭāya, ādikammikāya 'ti. ||2|| **75**||

uddiṭṭhā kho ayyāyo sekhiyā dhammā. tath' ayyāyo . . . dhārayāmiti.

sekhiyā niṭṭhitā.

Ime kho pan' ayyāyo satta adhikarāṇasamathā dhammā
 uddesaṃ āgacchanti : upannuppannānaṃ adhikarāṇānaṃ sam-
 athāya vūpasamāya sammukhāvinayo dātabbo, sativinayo
 dātabbo, amūlHAVINAYO dātabbo, paṭiññāya kāretabbā,
 yebbhuyyasikā, tassapāpiyyasikā, tiṇavatthārako 'ti.

uddiṭṭhā kho ayyāyo satta adhikarāṇasamathā
 dhammā. tatth' ayyāyo . . . dhārayāmiti.

uddiṭṭhaṃ kho ayyāyo nidānaṃ, uddiṭṭhā aṭṭha pārājikā
 dhammā, uddiṭṭhā sattarasa saṃghādisesā dhammā, uddiṭṭhā
 tiṃsa nissaggiyā pācittiyā dhammā, uddiṭṭhā chasatṭhisatā
 pācittiyā dhammā, uddiṭṭhā aṭṭha pāṭidesaniyā dhammā,
 uddiṭṭhā sekhiyā dhammā, uddiṭṭhā satta adhikarāṇasamathā
 dhammā. ettakaṃ tassa bhagavato suttāgataṃ sutta-
 riyaṇaṃ anvaddhamāsaṃ uddesaṃ āgacchati. tattha
 sabbāh' eva samaggāhi sammodamānāhi avivadamānāhi
 sikkhitabban ti.

Bhikkhunīvibhaṅgaṃ nīṭṭhitam.

Ubhatovibhaṅgaṃ nīṭṭhitam.

VARIOUS READINGS AND EXTRACTS FROM THE COMMENTARY OF BUDDHAGHOSA.

A: India Office MS. of the Phayre Collection (Burmese writing).

B: MS. of the Paris National Library, fonds Pâli 6 (Burmese writing).—A and B are evidently copies of the same original.

C: MS. of the Royal Library at Berlin, Orient. fol. 502 (Burmese writing). This MS., which extends only to the end of the Bhikkhuvibhaṅga, belongs to the more ancient MSS. of the Berlin collection.

D: BUDDHAGHOSA'S *Atthakathā*: MS. of the Berlin Royal Library, Orient. fol. 931 (Burmese writing).

PĀCĪTĪYA, 1.—1, Hatthako AD, Hatthako and Hattako BC.—vādakkhitto AB, vādakkhito C. Buddhaghosa: vādakkhito 'ti vādam karissāmi evaṃ parivittakkitena vādena paravādisantikam khitto parikkhitto (corrected into parikkhitto) pahito pesito atto vādam pi vā sakena cittena khitto, yatra yatra vādo tatra tatr' eva sampissatīti pi vādakkhitto.—bhāsati, bhāssati, and afterwards, bhaṇissati, bhaṇasi, bhaṇissasi AB; bhāssati, bhāsasi, bhāssasi C throughout the whole chapter.—2. 1, byappato A, byappatho B, byapato C. Buddhagh.: byappatho 'ti vacanapatho, vācā yeva hi aññesaṃ dīṭṭhānugatiṃ āppajjantānaṃ (sic) pathabhūtato (sic) byapatho 'ti vuccati.—6, pamuṭṭho C constantly. Comp. vol. iii. p. 165, and the Various Readings, p. 275.

PĀCITTIIYA, 2.—1. 2, Buddhagh. : Nandivisālo . . . bodhisatto tena samayena hoti. Comp. Jātaka vol. i. p. 191 seq. ed. Fausböll. —maṃ tvam brahmaṇa AB, tvam brahmaṇa maṃ C. —gurubhāraṇa C. —udabbati AB, udabbahi C. —alabhesi AB, alabbhesi C. —c(a) (after tena) deest in C. —me (after tadāpi) deest in C. Comp. Sekhiya, 69. If me is, as I believe, the genuine reading, this passage receives some importance as showing that this story, which does not contain in itself any direct allusion to Nandivisāla's being the Bodhisatta in a former existence, was considered nevertheless, not only by the commentators, but previously by the redactors of the Piṭakas themselves, as a Jātaka referring to a former birth of the Buddha. The same would hold good, most probably, of other similar stories. The opinion pronounced by me recently, "Buddha, sein Leben, etc.," p. 197, note 1, would have to be modified accordingly.—2. 1, Buddh. : venajātiti tacchakajāti, veḷukārajātiti pi vadanti . . . , avakāṇṇakādi dāsānaṃ nāmaṃ hoti. —vā pana (before janapadesu) is constantly omitted in C. —Buddh. : oññātan ti avamataṃ, uññātan ti pi paṭhanti. —Buddh. : kātakaṭṭacikāya vā 'ti kātān ti purisanimittam, koṭṭacikā 'ti itthinimittam, etehi vā yo akkoso eso hīno nāma akkoso 'ti.—6 (end of the paragraph), here and several times in the corresponding passages in this chapter and Pāc. 3 C reads, n' atthi amhākaṃ sugati, duggati yeva amh^c p^o. I believe the reading of AB to be the correct one; "na mayam paṇḍitā byattā . . . n' atth' amhākaṃ duggati" means, "We are not learned, clever . . . or such persons as are free from being reborn in a state of punishment." The misunderstanding which gave origin to the reading of C, is very natural.—7, davakamyatā AB, davyakamyatāya C constantly. Buddh. : davakamyatāya pana upasampanne pi anupasampanne pi sabbavāresu dubbhāsitaṃ. davakamyatā nāma kheḷihasādhippāyatā.—9, After ummattakassa C inserts, khittacittissa vedanattassa.

PĀCITTIIYA, 3.—1, imasea, amussa AB, imesaṃ, amusaṃ C constantly.—2, As to the end of this paragraph, comp. Pāc. 2. 2. 6.

PĀCITTIIYA, 4.—2. 1, Before padaṃ anupadaṃ, C inserts,

padaso dhammaṃ nāma. —Buddh.: tattha padan ti eko gāthāpādo adhippeto. anupadan ti dutiyapādo. anvakkharan ti ekekam akkharaṃ. anubyañjanan ti purimabyañjanena sadisaṃ pacchābyañjanam. yaṃ kiñci ekam akkharam anvakkharam, akkharasamūho anubyañjanam, anubyañjanasamūho padam. paṭhamapadam padam eva, dutiyam anupadan ti evam ettha nānākarapaṃ veditabbam. idāni padam nāma ekato pathitvā (corrected into pathapetvā) ekato osāpentiti gāthābandham dhammaṃ vācento manopubbaṅgamā dhammā 'ti evaṃ ekekam padam sāmaṇerena saddhiṃ ekato ārabhitvā ekato 'va nitthāpeti, evaṃ vācentassa padagaṇanāya pācittiyo veditabbam. anupadam nāma pātekkam pathapetvā ekato osāpenti, therena manopubbaṅgamā dhammā 'ti vutte sāmaṇero taṃ padam apāpuṇitvā manoseṭṭhā manomayā 'ti dutiyapadam ekato bhaṇati. ime pātekkam pathapetvā ekato osāpenti nāma. evaṃ vācentassāpi anupadagaṇanāya pācittiyō. anvakkharam nāma rūpaṃ aniccan ti vuccamāno run ti (run ti A, rappan ti B, rūpan ti C) opātetiti rūpaṃ aniccan ti bhaṇa sāmaṇerā 'ti vuccamāno rūkāramattam eva ekato vatvā tiṭṭhati. evaṃ vācentassāpi anvakkharagaṇanāya pācittiyō. gāthābandhe pi ca esa nayo labbhati yeva. anubyañjanam nāma rūpaṃ aniccan ti vuccamāno vedanā aniccā 'ti saddam nicchāretiti rūpaṃ bhikkhave aniccam vedanā aniccā 'ti idaṃ suttaṃ vāciyamāno therena rūpaṃ aniccan ti vuccamāno sāmaṇero sīghapaññatāya vedanā aniccā 'ti imaṃ aniccapadam therassa rūpaṃ aniccan ti etena aniccapadena saddhiṃ ekato bhaṇanto vācam nicchāreti. evaṃ vācentassāpi anubyañjanagaṇanāya pācittiyō. —akkharaakkh° A, akkharā-akkh° B, akkharāya akkh° C.

PĀCITTIIYA, 5.—1, Buddh.: kākacchamānā 'ti nāsāya kākasaddam viya niratthakasaddam muñcamānā.—2, Before vaccaṇṇiṇi C inserts, satthu.—3, 1, bhikkhu nippanne AB, bhikkhumhi n° C.—3, bhikkhumhi n° C.

PĀCITTIIYA, 6.—1, Sāv° āgacchanto C. —āy° Anur° sayam mañc° C. —paṭicchatu AB, sampāṭicchatu C. —okkhipitvā AD, ukkhipitvā BC. —paṭicchatu AB, sampāṭicchitum C.—2, 1, bhikkhusmiṃ n° C.—3, bhikkhusmiṃ n° C.

PĀCITTIIYA, 7.—4, 1, akkharaakkharāya AB, akkharāya

akkharāya C.—3, Buddh.: tasmim deseti tasmim khaṇe deseti. sāmīatthe vā etaṃ bhumavacanam, tassā deseti attho.

PĀCITTIYA, 8.—1. 1, kamm° adhiṭṭhena (always) C, kamm° adhiṭṭhena AC.—duteyyaṃ hareṇa AB, duteyyāhareṇa C. I have written, duteyyaṃ haṭṭeṇa, as in vol. iii. p. 87.—2. 5, yena te vihāro paribhutto yena te cīvaraṃ paribhuttaṃ yena te piṇḍapāto paribhutto yena te senāsanaṃ paribhuttaṃ yena te gil° paribhutto C.

PĀCITTIYA, 9.—1, bhaṇḍanaṃ karonto C.—parivasanto AB, parivāsaṃ vasanto C.—mocesī AC, moceceṭi (sic) B.—so parivāsa vasanto C.—nisinno ti C, nisinno hoti AB.

PĀCITTIYA, 10.—2. 1, appamarumpā, suddhamarumpā, yebh° marumpā, all the MSS. Comp. Dīpavaṃsa 19. 2.—omakac° ABD, upakac° C.—2, In the cases of “pathaviyā vematiko” and “p° apathaviṣaṇṇi,” C has, respectively, “āpattiyaṃsa” (sic), and, “āpatti pācittiyaṃsa.”

TABLE OF CONTENTS.—padaseyyāya AB, padaso seyya C.—Correct, te duve? Comp. the second Table of Contents after Pāc. 20.

PĀCITTIYA, 11.—1, adhivattā ABC; comp. Mahāvagga I. 20. 5, etc.—2. 1, haliddhi AB, haliddi C.—pacam BC; in A the reading is doubtful, either pacam or vacam. Comp. Mahāvagga, VI. 3. 1 with the various readings.—milakkhu AB, milakkho C. Read, pilakkho.—2, In the cases of “bije vematiko” and “bije ab°,” C has, respectively, “āpatti pācittiyaṃsa,” and, “anāpatti pācittiyaṃsa.”

PĀCITTIYA, 12.—2; 3, vihettheti, viheddheti, viheddheti C.—3. 3, gilāno vā AB, gilāno CD.

PĀCITTIYA, 13.—1, bhikkhu ujjhāpenti, bhikkhu ujjhāpetha, bhikkhuṃ ujjhāpessatha A, bhikkhū ujjh° B, bhikkhuṃ ujjh° C. Buddh.: Dabbam Mallaputtaṃ bhikkhū ujjhāpentitī chandāya Dabbo Mallaputto 'tiādini vadantā taṃ āyasmantaṃ tehi bhikkhūhi avajānāpenti avaññāya olokāpenti lāmakato vā cintāpentitī attho, . . . ojjhāpentitī pi pātho, ayam ev' attho.—2, bhikkhū vihesantitī (“titi A”) AB, bh° sossantitī C.

PĀCITTIYA, 14.—1. 1, okāpento A, otāpento B, otāpentā C.—Buddh.: kāyaṃ otāpento 'ti mañcapithādisu nisinnā

bālātapena kāyaṃ otāpentā.— 2, After añña māse AB insert vasitum. —tathā A, tutteva C. B omits this word.— 2. 1, Buddh. (comp. Minayeff, *Prātimokkha*, p. 86): masārako 'ti mañcapāde vijjhivā tathā aññaniyo pavesetvā kato. bundi-kābaddho 'ti aññāñhi mañcapāde dasāpetvā pallaṅkasamkhepena kato. kuḷirapādako 'ti assameṇḍakādinam pādasadisēhi pādehi kato yo vā pana koci vañkapādako ayaṃ vuccati kuḷiyapādako. āhaccapādako 'ti, ayaṃ pana āhaccapādako nāma majjho (read, mañco) aṅge vijjhivā kato hotīti evaṃ payato (read, parato) pāliyaṃ yeva vutto (see *Pācittiya*, 18). tasmā aññaniyo vijjhivā tathā pādasikham (read, pādasikham) pavesetvā upari āñim datvā katamañco āhaccapādako 'ti veditabbo. piṭhe pi es' eva nayo. —Instead of samvedhetvā (pavedhetvā D), which is the reading of the MSS., we ought to read samvethetvā. Comp. Minayeff's edition of the *Pātimokkha*, p. 86. —The MSS. read constantly balibodho. —santhatassa AB, saññhārakassa C.— 2, Buddh.: cimilikā nāma sudhādi-parikkamakatāya bhūmiyā vaṇṇānurakkhanattham katā hoti, tam hetthā pattharivā upari kaṭasārakam pattharanti. uttarattharaṇam nāma mañcapīṭhānam upari attharitabbakapaccattharaṇam. bhummattharaṇam nāma bhūmiyaṃ attharitabbā kaṭasārakādivikati. tēṭṭikam (sic) nāma tālapaṇṇehi vā vākehi vā katatattikā. cammakhaṇḍo nāma siḥabyagghadipitaraccacammādisu pi yaṃ kiñci cammam; . . . phalakapitham nāma phalakamayaṃ pittham, athavā phalakaṃ c' eva dārumaya-pithaṃ ca.— 3, āpuccham AB, pucchā C, āpucchivā D.

PĀCITTIYA, 15.— 2, C omits vihare vā.— 3, āpucchā (omitting gacchati) C.

PĀCITTIYA, 16.— 2. 1, jānti nāma C.

PĀCITTIYA, 17.— 1 (beginning of the chapter), mahāvihāraṃ AB, viharāṃ C. —paṭikacceva the MSS. —nanu āvuso AB, handānanuvuso C. —āvuso AB, āmāvuso C.— 2. 1, (in the case of "gabbhe gahetvā pamukham nikkaddhati") āpatti pācittiyassa AB, āp' dukkaṭassa C.

PĀCITTIYA, 18.— 1, nippaṭitvā AB, paripaṭitvā C. nippaṭitvā D. Comp. the various readings at Cull. VI. 2. 7.— 2. 3, sisasamghattāya AB, sisaghattāya C, siseghattāya D.

—paṭāṇi dinnā hoti AB, paṭāṇi dinnāni honti C. Buddh.: paṭāṇi dinnam hotīti mañcapidhānam (sic) pādasikkhāsu āṇi dinno hoti.

PĀCĪTTIYA, 19.—1, lippāpesi, lippāpessati C, lepāpeti, lepāpessati AB. D has limpāpetabbo.—1, 2, dvitticch° AB, dvatt° CD.—2, 1, samantā ABD, sāmantā C.—pañcspaṭikam A, °phaṭikam B, °patikam C. Comp. Cull. V. 11. 6, Var. Readings.

PĀCĪTTIYA, 20.—2, 1, jānan ti C.—añño v. t. āroceti C.—2, In the case of “sapp° vematiko,” C has āp° pācittiyassa. In the same MS. the following case (“sappānake app°,” etc.) is left out.

PĀCĪTTIYA, 21.—2, dhātā AC, tathā B. Buddh.: bahu-sutā hontī tasmā bahusuto, dhātā tasmā sutadharo. Comp. Cullavagga, IV. 14. 19; IX. 5. 1.—3, 1, Buddh.: bhaṇantan ti . . . bhaṇantaṃ bhikkhunisamgham.

PĀCĪTTIYA, 22.—1, Cūlapantako, Cūlapantakassa, etc., AB, Culapanth° and once, Culapann° C.—dhumāyati AC, dhumāhati B.—antarāpi dhāyati ABD, antaradhāyati pi C.

PĀCĪTTIYA, 23.—1, yaṃ hi AB, ampi C.—2, bhikkhuniyo dhammam des° AB, dh° bhikkhuniyo d° C. Read, bhikkhuniyā dh° d°.—tena me bhante ph° hoti C.—3, 2, ekatoupa-sampannāya ovadati ABC, ekatoupasannāya D.

PĀCĪTTIYA, 26.—1, paṭho AB, paṭṭho CD. Comp. Suttavibh. Nissagg. VI. 1.—Buddh.: paṭibhānacittan ti attano paṭibhāpena katacittam. so kira cīvaram rajitvā tassa majjhe nānāvāṇṇehi vipṇagatamedhunam (sic) itthipurisarūpam akāsi.—vuṭṭhapetvā C, samuṭṭhapetvā D.—katan tam me bhante C.—After yathās° haritvā (in the repetition of these words) A reads nikkhipitvā; BC omit this word.—dhuttikā the MSS.; correct dhuttakā (in the repetition of these words).—2, 1, In the case of “sibbāpeyya,” AB have “āpatti pācittiyassa;” C, “āpatti dukkaṭassa.”

PĀCĪTTIYA, 27.—3, 1, kukkuṭasampāde corr. into °pāto A, kukkuṭasappāde B, kukkaṭasampāte C. Buddh.: kukkuṭasampāto 'ti (read, °sappāto 'ti?) ettha pana yasmā gāmā nikkhamitvā kukkuṭo padasā 'va aññaṃ gāmaṃ gacchati ayaṃ kukkuṭasampāto 'ti vuccati. tatrayaṃ vacanatto.

sampadanti etthā 'ti sampāto. te sampadanti kukkuṭā. kukkuṭānaṃ sampāto kukkuṭasampāto. athavā sampādo 'ti gamanaṃ. kukkuṭānaṃ sampāto ettha atthiti pi kukkuṭasampāto. kukkuṭasampāte iti pi pāṭho. tattha yassa gāmaṣṣa gehacchadanapitṭhito kukkuṭo uppatitvā aññassa gāmaṣṣa gehacchadanapitṭhiyaṃ patati ayaṃ kukkuṭasampāto 'ti vuccati. vacanatto pan' ettha vuttanāyena' eva veditabbo. —dassitvā AB, dissitvā C. —Correct, passitvā?

PĀCĪTTIYA, 28.— 1 et seq., ekanāvaṃ C constantly.— 3. 1, bhikkhusmiṃ abhirūḷhe AC, bhikkhū abh° B, —tha-petvā tiriyaṃtaraṇāya AB, th° taranaṃ C.

PĀCĪTTIYA, 29.— 1, Mahākoṭṭhiko AB, thito C. —atha te therā A, atha th° B, atho kho th° C. —pacchindi AB, upacchinti C.— 3. 2, In the two cases of "paripācīte vematiko" and "paripācīte aparipācītasāṇi" C has, "āpatti pācītiyassa."

PĀCĪTTIYA, 32.— 7, Buddh.: nānāverajjake 'ti nānā-vidhehi aññarajjehi āgate. nānāverajjake (corrected into nānāveraṇjake) iti pi pāṭho, ayaṃ ev' attho.— 8, kareyyā-miti AB, kāreyyāsi C.

PĀCĪTTIYA, 33.— 1, Buddh.: Kirapatiko 'ti ettha Kiro 'ti tassa kulaputtassa nāmaṃ, adhipaccatṭhena pana Kirapatiko 'ti vuccati. —abbhātirekaṃ AB, atir° C. —peyyā (perā B) paripūressantīti AB, supayyā paripurissantīti C. —peyyā paripurissantīti AB, supayyā paripurissantīti C. —bahukaṃ B, bahutaṃ A, mbahuttaṃ C. —Only C has tassā rattiya accayena; in the other MSS. these words are left out. —na paṭibalo C, paṭibalo AB. The "na" appears not to be correct, see xxxv. 1.— 4, bhattapaccāsaṃ vikappetvā C, vikappetvā AB.

PĀCĪTTIYA, 34.— 1, 1, Buddhagh.: kismi viyā 'ti kidisaṃ viya lajjanaṃ viya hotīti adhibbāyo.— 2, abhihaṭṭaṃ, the MSS. almost constantly.

PĀCĪTTIYA, 35.— 1, na cāhaṃ paṭibalo AB, na cāyaṃ paṭibalo C.

PĀCĪTTIYA, 36.— 1, upanandi A, ndhi BC. —upanandho ABD (A reads afterwards, upanando), nando C. Buddha-ghosa explains the word by janītaupanāho. We ought to

correct, probably, upanaddho. Comp. Cull. V. 13. 2.—
2. 2. In the case of "pavārite apavāritasaññi," C has
 āpatti dukkaṭassa.

PĀCITTIYA, 37.—**1.** Buddh.: giraggasamajjo 'ti girimhi
 aggasamajjo giriṣṣa vā aggadese samajjo. so kira sattame
 divase bhavissatīti nagare ghosānā kayirati, nagarassa ba-
 hiddhā same bhūmigāme (sic) pabbatacchāyā mahājanakāyo
 sannipati anekappakārāni ṭṇākāni (sic, read nāṭakāni) tesam
 dassanattam pavattanti, tesam dassanattam mañcātimañce
 bandhandhi (sic).

PĀCITTIYA, 39.—**3. 1.** mahimsā vā sappi AB, mahisā vā
 s° C. Afterwards: mahimsākhiraṃ AB, mahisakhiraṃ C.
 Comp. Nissagg. XXIII. 2. 1.

PĀCITTIYA, 40.—**1.** Buddh.: catūsu paccayesu antamaso
 dantakattam pi sabbam pamsukūlam eva assā 'ti sabba-
 pamsukūliko. —Buddh.: ayyavosāṭitakānīti ettha ayyā
 vuccanti kalamkatā pitipitāmahā (sic), vosāṭitakāni vu-
 ccanti tesam atthāya susānādisu chaḍḍitakāni khādaniyabho-
 janiyāni. —therā AB, thero CD.

PĀCITTIYA, 42.—**2. 2.** Buddh.: kalisāsanam āropetīti ka-
 liti kodho, tassa sāsanam āropeti, kodhassa āgam āropeti,
 kodhavasena ṭhānanisajjādisu dosam dassetvā passatha bho
 imassa ṭhānam nisajjam ālokitam vilokitam khāpu viya
 tiṭṭhati, sunakho viya nisīdati, makkato viya ito o' ito ca
 viloketīti evam amanāpavacanam vadati app eva nāma iminā-
 pi uppālho (sic) pakkameyyā 'ti.

PĀCITTIYA, 43.—**1.** dadehayyassa A, dadeheyyassa B, da-
 poyyassa C.

PĀCITTIYA, 46.—**2.** ussāriyittha AB, ussād° C. D: ussa-
 rayitthā 'ti parihariyittha gharam yeva na gahetvā agamamsū
 'ti vuttam hoti. Comp. Cullav. VI. 11. 3.—**5.** After eiva-
 rakārasamayo C inserts gilānasamayo.—**6. 3.** antarāgāman
 AB, antarag° C.

PĀCITTIYA, 47.—**1. 1.** cātumāsam bhesajjapaccayap° AB.
 C omits bhesajja.—**4.** upanandimsu B.—āharissathā ti AB,
 har° ti C twice.

PĀCITTIYA, 48.—**3. 1.** sarahatthā AB, padahatthā C.
 D: parahatthā 'ti āvudbahatthā.

PĀCITTIIYA, 50.—2. 1, sarahattā AB, padahattā C.

PĀCITTIIYA, 51.—1, padhāvino AB, pathāvino C, pathāvino 'ti addhikā D.

PĀCITTIIYA, 52.—2, hasādh° AB, hāsādh° C constantly.

PĀCITTIIYA, 53.—1, hasadhamme AB, hāsadh° C, hass° D.—2, °goppake the MSS. constantly. —nāvāya CD, udake nāvāya AB.

PĀCITTIIYA, 56.—1, upadhāvimsu AB, padh° C.—3. 1, āpatti dukkaṭassa C in the case of "samādhāpeyya."

PĀCITTIIYA, 57.—6, karonto AB, karontā C.—7. 3, After atirekaddh° nh° C adds: sati karaṇiye udakaṃ uddharetvā ṇhāya (sic).

PĀCITTIIYA, 58.—1, sahabhaṇḍe C.

PĀCITTIIYA, 60.—1, hasāp° AB, hāsāp° C, hassāp° D.—2. 1, paṭikaṃ the MSS. Comp. Cullav. V. 29. 2. —āpatti dukkaṭassa C in the case of "apanidhāpeyya."

TABLE OF CONTENTS.—toyañ ca AB, udakaṃ C. —apacc-uddhāraṃ (°raṇaṃ B) sāmāṃ apanidhena cā 'ti AB, apacc-uddhāracivaraṃ cīvarapanidhānasikkhāpadaṃ dasamaṃ C.

PĀCITTIIYA, 61.—2. 2, āpatti pācittiyassa C in the cases of "pāṇe vematiko" and "pāṇe apāpasaññi."

PĀCITTIIYA, 62.—2. 2, āpatti pācittiyassa C in the cases of "sapp° vematiko" and "sapp° asappāpakasaññi."

PĀCITTIIYA, 63.—2. 2, āpatti pācittiyassa C in the case of "dhammakamme adhammakammasaññi."

PĀCITTIIYA, 64.—1, āroceḥīti AB, ārocesīti C twice.—2. 2, anāpatti C in the last case.

PĀCITTIIYA, 65.—1, akkhīni D, akkhini ABC. —mayāṃ ayyo AB, m° ayyā C.

PĀCITTIIYA, 66.—1, Buddh.: Paṭiyālokan ti sūriyālokassa (sic) paṭimukhapacchimadisaṇ ti attho. —kammiyā AB, kammikā CD.—2. 2, āpatti pācittiyassa C in the second and third case.

PĀCITTIIYA, 67.—1, apāyyo AB, ayyā C. —esāyyo ABC.

PĀCITTIIYA, 68.—1, gandhab° the MSS. constantly. Comp. the Various Readings at Cullav. I. 32. —The words "supi-nakūpamā" and "yācitakūpamā" are transposed in ABC; in D yācitakūpamā comes first, as in the Cullavagga.

PĀCITTIIYA, 69.—1, samvasanti, samvasissatha, etc. C constantly.—2, 2, āpatti pācittiyassa C in the second and third case.

PĀCITTIIYA, 70.—1, cara pire ABC. D: carā 'ti gaccha. pire 'ti para amāmaka. vinassā 'ti nassa yattha te (sic) na passāma tattha gacchā 'ti.—2, 2, āpatti pācittiyassa C in the third case.

In the TABLE OF CONTENTS C differs very much from AB. Instead of the second and third line C reads: *uṇaṃ samvidhā dve no nisajja dve pi sambhogāteṣṣā ti.*

PĀCITTIIYA, 75.—1, te pahāraṃ pamuccitā AB, te pahārasamuccitā C; D: te pahārasamuccitā rodantīti te pahāraparicīṭā pubbe pi laddhaṃ (sic) pahārattā idāni pahāraṃ dassantīti maññamānā rodantīti attho. pahārassa mucchitā ti pi sajjhāyanti. tattha pahārassa bhītā ti attho.

PĀCITTIIYA, 78.—2, 1, tiṭṭhituṃ C, tiṭṭhātuṃ AB.

PĀCITTIIYA, 79.—1, karonto AB, karontā C.—2, 2, āpatti pācittiyassa, āpatti dukkaṭassa C in the second and third case respectively.

PĀCITTIIYA, 80.—1, karonto AB, karontā C. —kassa AB, kissa C.—2, 1, Instead of "na kareyyā 'ti" we probably ought to read "na kariyeyyā 'ti."—2, āp^o dukkaṭassa C in the third case.

PĀCITTIIYA, 81.—1, yathāsaṃhatam C.—2, 2, karontam AB, karotassa C.

PĀCITTIIYA, 82.—1, acchādessāmīti (°amīti C) ABC instead of acchādessāmā 'ti. —oṇojethāvuso AB, ovisathi (thi is expunged) jjetthanodethāvuso C.—2, 2, āpatti dukkaṭassa C in the third case.

PĀCITTIIYA, 83.—1, 1, ayyānaṃ vāhassa AB, a° vāhaṣā C. D: ayyānaṃ vāvāsā ti ayyānaṃ kāraṇā tehi janāpīṭattā jānāmīti vuttaṃ hoti. In the Theragāthā collection (Dukanipāṭa) we find the following stanza: *ekatimse ito kappe yaṃ saññaṃ alabhiṃ tadā, tassā saññaṃ vāhaṣā patto me āsavakkhaya.*—3, Buddh.: *hatthisamaddam . . . rañño antepure hatthisamaddan ti pi pātho.*

PĀCITTIIYA, 84.—3, sace bhaye bh° āg° C.

PĀCITTIIYA, 85.—1, After itthikathaṃ AB insert purisa-

katham. Comp. Mahāvagga, V. 6. 3. —sūrākatham AB, surākatham C. —nānattak^o ABC.— 2, bhikkhū (before acchindimsu) is omitted in AB.— 2-5, āpucchā, anāpucchā AB, āpucchā, anāpucchā C constantly.

PĀCITTIYA, 86.— 2. 2. D: arāpīke 'ti arapidhanuke. vidhe 'ti vedhake. —vāsijate udakapuñchaniyā (^opucchaniyā B) AB, vāsiddhanāke jate bijane udakamañjaniyā C. Buddhaghosa has no note.

PĀCITTIYA, 87.— 1, sayatū ti AB, passatu ti C. —The spelling aṭṭaniyā prevails in the MSS.

PĀCITTIYA, 88.— 2. 1, poṭakit^o AB, pothakit^o C.

PĀCITTIYA, 89.— 2, sammañcamāno, sammañcasi C. — After Udayi nisīdanam C inserts paññāpetvā. —^okoṭṭho AB, koṭṭho C. The correct spelling seems to me asikoṭṭo, comp. Childers s.v. koṭṭo, Boehtlingk-Roth s.v. kuṭṭa. D: seyyathāpi purāṇāsikoṭṭhā ta (sic) yathā nāma purāṇa-cammakaro 'ti attho. yathā hi dhammakāro cammam vitta-tam karissāmīti ito e' ito ca samameha vikaḍḍhatī evam so pi ham (tam?) nisīdanam, tena tam bhagavā evam āha. —nis^o dasam vidatthi A, nis^o dassa (corrected into dasā) vidatthi C, nis^o dasa vidatthi B.

PĀCITTIYA, 90.—^opaṭicchādi, the MSS.

PĀCITTIYA, 92.— 2. 2, paṭilabbhitvā AB, pamānātikkantaṃ C.

TABLE OF CONTENTS: antepuraṇ ca ratanaṃ anāpucchā sucigharaṃ mañcam tulena onaddham sadasaṃ kaṇḍucchā-dakaṃ vassikasāṭakaṃ ceva sugatacivarakāraṃ C.

PĀTIDESANIYA, 1.— 1, sabbeva ABC. D: sabbeva agga-hesti sabbam eva aggahesi. —pavedhenti (^odhenti) AB, pavecenti C, pavedhantīti D.— 2. 3, sāmaṇēraya ABC here and frequently. —I propose to read, paribhuñjā 'ti deti. Comp. Pāṭid. 3. 4. 3.

PĀTIDESANIYA, 2.— 2. 1, yathāsamanupajjhāyatā is omitted in AB.— 3, sāmaṇe C, sāmaṇerā AB.

PĀTIDESANIYA, 3.— 4. 3, I propose to read, paribhuñjā 'ti deti. Comp. Pāṭid. 1. 2. 3.

PĀTIDESANIYA, 4.— 2, piṇḍāya pavisitum AB, p^o caritum C.— 3. 1, Instead of āroceti, which is the reading of all the three MSS., I propose to read āroceti.

SEKHIYA, 1.—The words dhammi(m) katham katvā, which I have included in brackets, ought to be expunged, though they are found in the three MSS.

SEKHIYA, 5.—kiḷāpentā and kiḷāpento the MSS. Thus we find also olokentā and olokeno, Sekh. 7, etc.

SEKHIYA, 9. 10. —In C the reading ukkhittakāyaṃ prevails.

SEKHIYA, 28. —atikkamante AB, atikkante C.

SEKHIYA, 30. —dhupikatam, dhūpikatam ABD, thupitam, thupitatam corrected into thupikatam C. Comp. chap. 35. —samatitthikam, samatittiko A, samatitthiyam, samatitthiko B, samatikkatam, samatikkato C, samatittikan ti D. Comp. Rhys Davids's note on Tevijja Sutta, I. 24.

SEKHIYA, 32. —atikkamante A, atikkante BC.

SEKHIYA, 33. —aṇṇassa bhājane AB, aṇṇasmim bhojane C.

SEKHIYA, 35. —dhūpakato AB, thupato, thutho C. D: dhūpato ti matthakato vemajjhato ti attho.

SEKHIYA, 42. —sabbahatthan ti D.

SEKHIYA, 46. —gilānassa phalāphale AB, gil° ca khujjake phal° uttaribhaṅge C.

SEKHIYA, 55, 56. —Kokanudo the MSS. At Cullavagga V. 21 the London MS. reads Kokanudo, the Paris MS. Kokanado. Comp. Boehtlingk-Roth s.v. kokanada.

SEKHIYA, 56. —paṭiggahetvā vā niharitvā vā (niharahitvā A) chaḍḍeti AB, nitaretvā vā chaḍḍeti (omitting paṭ° vā) C. Buddh.: paṭiggahe vā 'ti paṭiggahena paṭicchantānaṃ paṭiggahe chaḍḍeti. niharitvā 'ti bahi niharitvā chaḍḍeti.

SEKHIYA, 59. —paharaṇi? Comp. Cull. V. 37. The Abhidhānappadipikā (v. 385) has, sattham paharaṇam.

SEKHIYA, 61, 62. —akkamantassa A.

SEKHIYA, 63. —veyham C.

SEKHIYA, 64. —antamaso chamāya pi nisinnassa AB, vo-dhāyaṃ pi nipannassa C.

SEKHIYA, 66. —vivaretvā C, vivarāpetvā AB.

SEKHIYA, 67. —vivaritvā C, vivarāpetvā AB.

SEKHIYA, 69. —chavakassa, chavakam, etc. C constantly; chap° AB. D: chapakassā 'ti caṇḍālassa. —idam camarika-tan ti ('patan ti B) AB, idaṇ ca parigatan ti C. D: sabbam

idañ ca parigatan ti tatth' eva paripatīti sabbo aram (sic, read ayaṃ) loko saṃkaram gato nimmariyādo ti.—Buddhagh.: pacant' aññe pi paṇino 'ti aññe pi sattā pacanti o' eva bhuñjanti ca na kevalañ ca tvañ o' eva rājā ca.—amanāpā ABC twice.

SEKHIYA, 71.—gacchanto the MSS.; the same spelling frequently reoccurs in the nominatives of the plural of the participles.

BHĪKKHUNĪVIBHAṆGA.

PĀRĀJ. 1.—1 et seqq. The MSS. always vary between Sundarīnandā and Sundarīnandā; the former spelling prevails.—D: nikūte ti koṇasadisam katvā dassite gambhīre. Comp. Sansk. utkuṭa.—yo ce AB instead of yo ca. Comp. Mahāvagga, VIII. 1. 3.—1 (immediately before the words of the sikkhāpada) appasannānam vā p° p° vā bhiyyobhāvāya. Comp. Bhikkhuvibhaṇga, Pār. I. 5. 11.—2. 1, samaññāya AB. Comp. Bhikkhuvibh., Pār. I. 8. 1, and the Various Readings, vol. iii. p. 259.

PĀRĀJ. 3.—1, gandhabādhipubbam AB constantly. Comp. vol. ii. p. 310.—2. 1, vā dīṭṭhim appaṭ° B.

PĀRĀJ. 4.—1, bhājāma A constantly, bhajāma and bhājāma B.—dinno (before na dinno ti) deest in AB. Comp. Cullav. VI. 4. 9: gahito na gahito 'ti vohārike mahāmatte pucchimsu. Bhikkhuvibh. Pāc. XII. 1. 1: jāro na jāro 'ti bhaṇḍimsu.

SAMGHĀD. 1.—2. 1, samghādisesan ti samgho va etc. AB correctly. In the following chapters the MSS. read constantly samghādiseso ti, etc., which is a mistake caused by the corresponding passage of the Bhikkhuvibhaṇga.

SAMGHĀD. 4.—2. 3, vatte vattanti A, vatthe vattanti B, vatthe vattantan ti tecaṭṭālisappabhede netthāravetta vattamānam D.

SAMGHĀD. 7.—abhirammayye AB constantly.

SAMGHĀD. 8.—2. 1, The MSS. (AB) read, in the explanation of paccakātā, pārājikā vuccati (see also Minayeff

Prât. p. 101), but this must be wrong, because a person who has been found guilty of a pārājika offence is excluded from the Order, and cannot afterwards incur a saṃghādisesa offence. I think we must read parājitā.

SAMGHĀD. 9.—2. 1, Correct: saṃghamhā nissāriyanti.

SAMGHĀD. 10.—1, vebhassiyā AB, vebhayiyā D, vebhassā Minayeff Prâtīm. p. 100, vebhavissa, *ibid.* p. 102.

FINISHING CLAUSE OF THE SAMGHĀDISESA DIVISION. —aññ° vā aññ° vā āpajjati the two MSS. I have written āpajjitvā, which correction is supported both by the corresponding passage of the Bhikkhuvibhaṅga (vol. iii. p. 186) and by the finishing sentence of the Pārājika division. —ciṇṇamānattāya bhikkhuniyā AB. I have written ciṇṇamānattā bhikkhunī; see vol. iii. p. 186.

NISSAGGIYA, 2.—1, imā bh° B (after “lūkhacīvarā”), imāpi bh° A.

NISSAGGIYA, 3.—1, parivattetvā, parivattitam AB constantly. —saṃgharitvā AB. I have written saṃharitvā. Comp. Mahāvagga, I. 25. 10 and the Various Readings, vol. i. p. 368.

NISSAGGIYA, 4.—1, puna āharissāma AB; in the corresponding passage V. 1 the MSS. read puna ādiyissāma.

NISSAGGIYA, 5.—2, payoge payoge d° AB.

NISSAGGIYA, 6.—1, Buddh.: chandakan ti idaṃ nāma dhammakiccenaṃ karissāma yaṃ sakkotha taṃ dethā 'ti evaṃ paresaṃ chandañ ca ruciñ ca uppādetvā gahitaparikkhārass' etaṃ adhivacanāṃ. —saṃgharitvā the two MSS. See the note on Niss. 3. 1.

NISSAGGIYA, 7.—1, saṃgharitvā A, saṃghakaritvā B. The same in NISSAGGIYA, 8.

NISSAGGIYA, 10.—1, paṭhā A, maṭṭhā B. Comp. vol. iii. p. 278. —undriyati, undriyatīti AB, udriyatīti D. Comp. Mahāvagga, III. 8. 1. —saṃgharitvā AB. parikkhāraṃ (before adamsu) deest A.

NISSAGGIYA, 11.—1, paṭhā AB.

Buddhaghosa: uddiṭṭhā kho ayyāyo tiṃsa nissaggiyā pācittiyā dhammā 'ti ettha Mahāvibhaṅge cīvaravaggato dhovanañ ca paṭiggahanañ cā 'ti dve sikkhāpadāni apanetvā akālacīvaraṃ kālacīvaraṃ ti adhiṭṭhahitvā bhājitāsikkhāpa-

dena ca parivattetvâ acchinnacivarena ca paṭhamavaggo pūretabbo. puna elakalomavaggassa âdito satta sikkhâpadâni apanetvâ satta aññatitthikâni (read aññadatthikâni?) pakkhipitvâ dutiyavaggo pūretabbo. tatiyavaggato paṭhamapattam vassikasâtikaṃ araññakasikkhâpadan ti imâni tîni apanetvâ pattasannicayagarupâpuraṇalahupâpuraṇasikkhâpadeli vaggo pūretabbo 'ti.

PÂCĪTTIYA, 1.—1, parikkhikaṃ A, parikkhiṇaṃ B.—Comp. Jâtaka, vol. i. pp. 474 et seq.—nipattam AB.—2. 3, cāpalas° D, cābal° AB.

PÂCĪTTIYA, 4.—2, piṭhamayaṃ A. Deest in B.

PÂCĪTTIYA, 6.—1, upatitṭhitā A, upatitṭhitvā B, upatṭṭha-hitvā D.

PÂCĪTTIYA, 8.—2. 2, avaḷaṇce AB.

PÂCĪTTIYA, 10.—2. 2, vādanti AB.

PÂCĪTTIYA, 11.—2. 1, The MSS. have oggate as in Bhikkhuv. Pâc. XXII. 2. 1.

PÂCĪTTIYA, 14.—1, jappeti AB. jappati?—2. 1, anāc° āc° dutiyikaṃ pi bh° AB. We ought to expunge the word pi.

PÂCĪTTIYA, 15.—1, Instead of niccabhattikaṃ pacchindimsu and niccabhattikaṃ paṭṭhapesuṃ we ought to read most probably, niccabhattam pacch° (paṭṭh°).

PÂCĪTTIYA, 19.—1, nunālaṃji AB instead of nūnālajjini. —tā maṃ A, tā pi B. —sacāh' ayye may be sacce aham ayye; compare, however, Mahāvagga, I. 66. 2, and the Various Readings, vol. i. p. 372.—2. 2, pīttivisaṃyena AB. —manussadobhaggena A, paṇussaṇa vā saggaṇa vā B.

PÂCĪTTIYA, 21.—1, Comp. Mahāvagga VIII. 15. 10. Read in the Mahāvagga, ciṇṇena instead of ciṇṇe (cikkena, the Berlin MS.). —ubho atthā AB. Correct, ubho antā (Mahāv. l.c.).

PÂCĪTTIYA, 22.—1, udakasâtikā (udakāsâtikā B) pana bh° k° AB. Correct udakasâtikaṃ p° bh° k°; comp. Minayeff Prât. p. 106.

PÂCĪTTIYA, 23.—2. 3, karontaṃ A, karonti B.

PÂCĪTTIYA, 24.—1, cīraṃ nikkhittāni A, cīvaravase n° B.—2. 3, pañcamam divasaṃ D, p° d° vā AB.

PĀCITTIYA, 25.—1, cīvaram saṃkamanīyaṃ AB, cīvara-saṃk° D, Minayeff.—2, cīvaram s° AB constantly.

PĀCITTIYA, 27.—2. 1, Instead of imaṃ c° bhājiyeyyā 'ti I propose to read, idaṃ c° bhājiyeyyā 'ti.

PĀCITTIYA, 28.—1, paṭhā A, maṭṭhā B.

PĀCITTIYA, 30.—2. 1, Instead of uddhareyyā 'ti I propose to read, uddhariyeyyā 'ti. Comp. XXVII. 2. 1.

PĀCITTIYA, 32.—2. 3, vavattānaṃ AB, vavattānaṃ D.

PĀCITTIYA, 33.—1, paṭhā AB.

PĀCITTIYA, 34.—2. 1, Read, antevāsinim vā. —anupa-sampannaṃ vā deest in B.

PĀCITTIYA, 35.—1, atha kho sā Bhaddā Kāp° AB. —In the passage repeated from XXXIII. 1 the MSS. read, Bhaddāpi K° bahussutā yeva hoti.

PĀCITTIYA, 39.—1, ca maddantā AB. I have written sammaddantā; see Mahāvagga, III. 1. 2.

PĀCITTIYA, 40.—1, āhantarikā AB. āhundarikā ti sambādhā D. Comp. Mahāvagga, I. 53. 1. —andhakārānaṃ AB instead of andhakārā na. Comp. Mahāvagga I.c.

PĀCITTIYA, 42.—2. 2, vāḷo bhinditvā A, v° cbinditvā B.

PĀCITTIYA, 43.—1, yā tā bh° appicchā . . . vip° kathaṃ hi nāma (deest chabbaggiyā) bhikkhuniyo AB.—2. 1, ujja-vujjave A, ujjuvujjave B. D: ujjuvujjave ti yattakaṃ patthena añcitam hoti tasmī takkamhi vedhite ekā āpatti, kantanato pana pubbe kappāsavicinanaṃ ādi katvā sabba-payogesu hatthavāragāṇāya dukkaṭaṃ.

PĀCITTIYA, 45.—2. 1, vinīcchehi A, vinīccheyyahi B.

PĀCITTIYA, 48.—1, ayye B, ayye corrected into apayye A.

PĀCITTIYA, 49, 50.—2. 1, tir° vijjaṃ nāma AB. I have written tir° vijjā nāma.

PĀCITTIYA, 51.—3, mayaṇ camhā A, mayhaṇ camhā B. I have written mayaṇ ca.—4. 1, okkamantiyā A, okkamantiyā B.

PĀCITTIYA, 52.—1, mahatarā AB. Read, aññatarā? —saṃharatīti, saṃhaṭo AB. D: saṃgharīti saṃkāmesi. saṃghagato ti sa[m]kāma[i]to. —kasāvato AB. D: kasāvato ti nhāpitā kāsavaṃ nivāsetvā kammaṃ karonti, taṃ sandhāyāhaṃsu.

PĀCITTIYA, 54.—1, apatibalo A, paṭibalo B. Comp. page 81.

PĀCITTIYA, 57.—2, 2, pariyesitvā dutiyikaṃ bhikkhuniṃ na (bhikkhuniṃ B) labhati AB. D: pariyesitvā na labhatī bhikkhuniṃ na labhati.

PĀCITTIYA, 58.—1, yaṃ pi AB. I have written yaṃ hi. Comp. Bhikkhuvibhaṅga, Pāc. XXIII. 1.

PĀCITTIYA, 60.—1; 2, 1, rudhitam AB. Minayeff, p. 108 reads ruhitam.

PĀCITTIYA, 61.—1, manussā . . . vip^o: katham hi nāma ayyā bhikkhuniyo AB. ayyā is left out in the repetition of the same passage, Pāc. 62.

PĀCITTIYA, 62.—2, 1, hoti D, hotu AB.

PĀCITTIYA, 63.—1, avitikkamasamādānam ("avitikkamītabbasamādānam") D.

PĀCITTIYA, 69.—2, 1, upatthāpeyya AB, upatthāheyya D.

PĀCITTIYA, 75.—1, paricchinditabbā AB. D: yaṃ o' ettha saṃghena paricchitabbā 'ti vuttam tassa upaparikkhitabbā 'ti attho.

PĀCITTIYA, 76.—1, paricchinditvā AB. D: yaṃ paṇ' ettha paricchitvā 'ti vuttam tassa upaparikkhitvā 'ti attho.

PĀCITTIYA, 78.—1; 2, sace me tvam AB constantly. Read, sace maṃ tvam (see Minayeff, p. 110).

PĀCITTIYA, 79. —sokāvāsam, sokāvāsā AB; sokāvāsam Minayeff. D: sokavassan ti saṃketam katvā agacchamānā purisānam anto sokam pavasetitī sokavassā . . .; sokam āvāsati itī yaṃ āvāsati av assā āvāso hotīti sokāvāsā.

PĀCITTIYA, 81. —pārivāsiyachandadānena D. Comp. Mahāvagga, II. 36. 4.

PĀCITTIYA, 82.—1, sammatī AB, samatī ("vassanokāso na ppahotī") D.

PĀCITTIYA, 83. —The MSS. vary between ekavassam and ekam vassam.

PĀCITTIYA, 86.—1, paṭimuñjitvā AB. Comp. paṭimuñceyya, Minayeff, p. 119. —vippakīrisū ti D.—2, 1, saṃghānim nāma AB.

PĀCITTIYA, 89. —piṇṇākena, piṇṇākkena, piṇṇāpēna, viṇṇāpēna AB.

PĀCETTIYA, 96.—1, tanūtaro A, thanutarā B.—2. 1, tassa A, tassā B.

BUDDHAGHOSA: uddiṭṭhā kho ayyāyo chasatṭhisatā pācittiyaṁ dhammā 'ti ettha sabbān' eva bhikkhunīnaṁ khuddakesu chanavutī bhikkhūnaṁ dvenavutīti atṭhāsītisatasikkhāpadāni, tato sakalam bhikkhunīvaggam paramparabhojanaṁ anatirittabhojanaṁ anatirittena abhihaṭṭhum pavāraṇaṁ paṇitabhojanaviññattiṁ acelakasikkhāpadaṁ dutṭhullapaṭicchādanam ānavisativassūpasampādanam mātugāmena saddhiṁ samvidhāya addhānagamanam rājantepurapavesanam santam bhikkhum anāpucchā vikāle gāmapavesanam nisīdanam vassikasāṭikan ti imāni dvāvisatisikkhāpadāni apanetvā sesāni satañ ca chasatṭhi ca sikkhāpadāni pātimokkhuḍdesamaggena uddiṭṭhāni hotīti veditabbāni.

PĀṬIDESANIYA, 2-8.—2. 1, nippattam AB, instead of nibhattam.

END OF VOL. IV.

Dec 24th 1877

"A book that is shut is but a block"

CENTRAL ARCHAEOLOGICAL LIBRARY

GOVT. OF INDIA
Department of Archaeology
NEW DELHI.

Please help us to keep the book
clean and moving.

B. R. 148. N. DELHI.

